

Atlas 2015

*de 50 grootste gemeenten
van Nederland
op 50 punten vergeleken*

voor gemeenten

Gerard Marlet
Clemens van Woerkens

ERFGOED

Atlas voor gemeenten 2015

De samenstellers streven naar grote nauwkeurigheid bij de totstandkoming van de *Atlas voor gemeenten*. Mochten er desondanks onvolkomenheden zijn opgetreden in deze Atlas, dan aanvaarden de samenstellers geen aansprakelijkheid voor eventueel daaruit voortvloeiende schade. Het doel is de Atlas elk jaar verder te verbeteren. Geconstateerde onvolkomenheden, opmerkingen of suggesties kunnen gebruikers van de *Atlas voor gemeenten* kenbaar maken via info@atlasvoorgemeenten.nl.

Colofon

Uitgave

VOC Uitgevers

Postbus 366

6500 AJ Nijmegen

www.voc-uitgevers.nl

© Atlas voor gemeenten, Utrecht, mei 2015

ISBN: 978-90-79812-18-9

Deskresearch & eindredactie

Nadine van den Berg

PR en communicatie

VOC Uitgevers

Ontwerp en productie

Huibert Stolker, Stip grafisch ontwerp, Driebergen

© Omslag beeld: Early Spring / Shutterstock.com

Drukwerk

Roto Smeets, Utrecht

Deze uitgave is totstandgekomen met financiële steun van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, de gemeente Dordrecht (waar deze Atlas in mei 2015 ten doop is gehouden), en van verschillende van de in de Atlas opgenomen gemeenten.

Voor meer informatie: www.atlasvoorgemeenten.nl

Bestellen: www.voc-uitgevers.nl

© Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enig andere manier.

Atlas voor gemeenten 2015

Gerard Marlet

Clemens van Woerkens

De onderzoekers van Atlas voor gemeenten doen onderzoek naar het wel en wee van Nederlandse buurten, wijken, gemeenten en regio's. Zij stellen zich ten doel de verschillen zo precies mogelijk te beschrijven en verklaren. Daarvoor wordt gebruikgemaakt van een rijk gevulde databank, met veel originele en unieke gegevens.

Het onderzoek van Atlas voor gemeenten typeert zich door originele invalshoeken, creatieve en innovatieve methodes van onderzoek, een heldere presentatie, goed leesbare rapporten en prikkelende conclusies. Zonder daarbij concessies te doen aan de wetenschappelijke kwaliteit van het onderzoek: Een MKBA van de wijkaanpak in Amsterdam is door de Wetenschappelijke Commissie Wijkaanpak geselecteerd als **Best practice** van al het door de commissie beoordeelde onderzoek in 2014.

Het onderzoek van Atlas voor gemeenten richt zich op verschillende beleidsterreinen waar lokale, regionale en centrale overheden zich mee bezighouden: leefbaarheid & veiligheid, economie & arbeidsmarkt; zorg & welzijn; mobiliteit & milieu; woonklimaat & voorzieningen, en niet te vergeten: kunst, erfgoed & cultuur. Gemeenten, provincies, ministeries, woningcorporaties en bedrijven die (complexe) vragen hebben van sociale, culturele, fysieke of economische aard kunnen terecht bij de onderzoekers van Atlas voor gemeenten.

Atlas voor gemeenten

Postbus 9627

3506 GP UTRECHT

T 030 265 64 38

F 030 265 64 39

E info@atlasvoorgemeenten.nl

I www.atlasvoorgemeenten.nl

Woord vooraf

De stad is herontdekt, niet alleen door de woonconsument, maar ook door beleidsmakers. Het Ministerie van BZK werkt aan een Agenda Stad, Europa aan een *Urban Agenda*, en tijdens het Nederlandse EU-voorzitterschap in 2016 staat de stad centraal. Dat alles vanuit het idee dat de stad weer groeit en bloeit, en de nieuwe motor is van onze economie. Alle inspanningen zijn erop gericht om ons land nog meer te laten profiteren van de kansen die onze steden bieden. Maar de triomf van de stad gaat aan diverse steden voorbij. Lang niet al onze steden groeien en bloeien. Er zijn steden die krimpen, en kampen met structurele problemen op het gebied van werkloosheid, vershraling en leegstand. Het lijken voornamelijk de monumentale steden in de Randstad te zijn die het goed doen. Wat is de rol van dat erfgoed bij het succes van de stad? Die vraag wordt in deze Atlas voor gemeenten beantwoord.

Zoals u van ons gewend bent bevat deze Atlas zoveel mogelijk nieuwe indicatoren die bij het thema 'Erfgoed' passen. Zoals een indicator voor de omvang en dichtheid van de monumentale binnenstad. Maar we beperken ons niet alleen tot oude gebouwen, ook de 'iconen van de moderne architectuur' en de verschillende bouwstijlen in de gemeente komen aan bod. Daarnaast wordt de werkgelegenheid in de cultuur- en erfgoedsector in kaart gebracht. En tot slot wordt de ontwikkeling van verschillende bevolkingsgroepen waarvan wordt verondersteld dat die een voorkeur hebben voor de monumentale stad per gemeente gevolgd.

Behalve de ontwikkeling van de vijftig grootste gemeenten van Nederland op deze indicatoren per gemeente (deel II) en de vergelijking op die indicatoren tussen die gemeenten (deel III) bevat deze Atlas ook weer een onderzoeksmatige inleiding. Daarin wordt het belang van erfgoed voor de aantrekkingskracht van steden onderzocht. Doet de monumentale stad het inderdaad beter dan de niet-monumentale stad? Dragen monumenten bij aan het woon- en leefklimaat en de aantrekkingskracht van een stad? En wat is het belang van erfgoed voor het aantrekken van toeristen?

De totstandkoming van deze Atlas was niet mogelijk geweest zonder de in deel IV van deze Atlas vermelde dataleveranciers. Daarbij gaat het dit jaar in het bijzonder om de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Piet Vollaard van de Architectuurgids en de Dienst Ruimtelijke Ordening (DRO) van de gemeente Amsterdam. En zoals elk jaar om LISA, het UWV Werkbedrijf, de Nederlandse Vereniging van Makelaars, Rijkswaterstaat Data-ICT-Dienst, het Centraal Bureau voor de Statistiek, het Kadaster, de Vereniging van Schouwburg- en Concertgebouwdirecties, de Vereniging Nederlandse Poppodia en Festivals en het Nederlands Uitburo.

Speciale dank gaat uit naar alle partijen die ons financieel ondersteunen, zoals de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, de gemeente Dordrecht en verschillende van de in deze Atlas opgenomen gemeenten. Tot slot zijn wij veel dank verschuldigd aan de klankbordgroep van de G32 voor het meelesen en meedenken.

Gerard Marlet & Clemens van Woerkens

Inhoud

Deel I De monumentale stad 11

1.1	Verschillen tussen steden	13
1.2	Monumenten	16
1.3	Aantrekkingskracht	22
1.4	Toerisme	25
1.5	Baten voor de stad	26
1.6	Conclusie	27

Deel II De vijftig grootste gemeenten van Nederland onder de loep 29

Alkmaar	30
Almelo	34
Almere	38
Alphen aan den Rijn	42
Amersfoort	46
Amstelveen	50
Amsterdam	54
Apeldoorn	58
Arnhem	62
Bergen op Zoom	66
Breda	70
Delft	74
Den Haag	78
Deventer	82
Dordrecht	86
Ede	90
Eindhoven	94
Emmen	98
Enschede	102
Gouda	106
Groningen	110
Haarlem	114
Haarlemmermeer	118
Heerlen	122
Helmond	126
Hengelo (O.)	130
's-Hertogenbosch	134
Hilversum	138
Hoorn	142
Leeuwarden	146
Leiden	150

Leidschendam-Voorburg	154
Lelystad	158
Maastricht	162
Nijmegen	166
Oss	170
Purmerend	174
Roosendaal	178
Rotterdam	182
Schiedam	186
Sittard-Geleen	190
Spijkenisse	194
Tilburg	198
Utrecht	202
Velsen	206
Venlo	210
Vlaardingen	214
Zaanstad	218
Zoetermeer	222
Zwolle	226

Deel III Ranglijsten

231

Woon aantrekkelijkheidsindex	232
Stijgers en dalers	232
Sociaal-economische index	232
Stijgers en dalers	232
Bevolking	233
Bevolkingsontwikkeling	233
Potentiële beroepsbevolking	233
Ontwikkeling potentiële beroepsbevolking	233
Werkgelegenheid	234
Werkgelegenheidsontwikkeling	234
Huizenprijzen	234
Ontwikkeling huizenprijzen	234
Hoogopgeleiden	235
Middelbaar opgeleiden	235
Laagopgeleiden	235
Allochtonen	235
Studenten	236
Jonge eenpersoonshuishoudens	236
Gezinnen met jonge kinderen	236
Oudere eenpersoonshuishoudens	236
Arbeidsongeschiktheid	237
Werkloosheid	237
Bijstand	237
Armoede	237
Cultuur en erfgoed	238
Architectuur	238
Bouw	238

Horeca en winkels (speciaalzaken)	238
Bereikbaarheid banen	239
Culinaire kwaliteit	239
Overlast	239
Onveiligheid	239
Podiumkunsten	240
Musea	240
Monumentale binnenstad	240
Monumentale woningen	240
Monumentale bomen	241
Archeologische monumenten	241
Monumentale woonomgeving	241
Moderne architectuur	241
Hollandse huisjesstad	242
Schilderachtige ingenieursstad	242
Blokkenbouw en tuindorpen	242
VINEX en stedelijke vernieuwing	242

Deel IV Beschrijving van de indicatoren 245

Pagina 1	Algemene informatie	246
Pagina 2	Bevolking	248
Pagina 3	Economie	249
Pagina 4	Woon aantrekkelijkheid	250

Bronnen 255

Deel I

De monumentale stad

De monumentale stad

Gerard Marlet, Roderik Ponds, Joost Poort, Clemens van Woerkens¹

De stad staat volop in de belangstelling. Hoogopgeleiden trekken massaal naar de stad. De stad trekt het platteland leeg. Sinds halverwege de jaren negentig zijn de prijzen van woningen in de stad geëxplodeerd. En steden lijken het snelst te herstellen van de crisis op de woningmarkt. De stad is de nieuwe motor van onze economie. Nederland werkt aan een Agenda Stad, waarmee het land nog meer moet gaan profiteren van de kansen die de stad biedt. En Europa doet hetzelfde met de *Urban Agenda*.

Maar niet elke stad 'triomfeert'.² Er zijn grote verschillen tussen de Nederlandse steden, zo blijkt uit de ranglijsten 1 tot en met 4. De meest succesvolle steden lijken de steden in de Randstad te zijn. Maar niet elke stad in de Randstad doet het goed. Van de vijftig grootste gemeenten in Nederland hebben er elf de laatste tien jaar bevolking verloren (zie ranglijst 1). Zeventien steden hebben hun (potentiële) beroepsbevolking zien krimpen (zie ranglijst 2). En die krimp gaat meestal samen met lagere en dalende huizenprijzen (zie de ranglijsten 3 en 4). Veel van de krimpende steden liggen buiten de Randstad, maar er zijn ook buiten die Randstad succesvolle steden te vinden.

Het lijkt erop dat (binnen een bepaalde regio) vooral de Oude Stad het goed doet, terwijl de *new town* het lastig heeft. Dat kan te maken hebben met de aanwezigheid van een universiteit, of met het historisch gegroeide voorzieningenniveau. Maar het zou ook te maken kunnen hebben met de monumentale woon- en werkomgeving in die steden. Jane Jacobs zag het in de jaren zestig al: '*New ideas occur in old buildings*';³ jonge mensen ontmoeten elkaar graag in de esthetische omgeving van de monumentale binnenstad.

Wat is de rol van monumenten bij het succes van de stad? Die vraag wordt in de *Atlas voor gemeenten 2015* beantwoord.

¹ Te citeren als: G. Marlet, R. Ponds, J. Poort, C. van Woerkens, 2015: *De monumentale stad*, in *Atlas voor gemeenten 2015* (VOC Uitgevers, Nijmegen).

² E. L. Glaeser, 2011: *Triumph of the City: How Our Greatest Invention Makes Us Richer, Smarter, Greener, Healthier, and Happier* (Penguin).

³ J. Jacobs, 1961: *The death and life of great American cities* (New York, Random House).

1.1 Verschillen tussen steden

Het succes van de stad is niet van alle tijden, en geldt niet voor alle steden. Figuur 1 laat de ondergang en opkomst van de monumentale stad zien.⁴ De suburbanisatie tussen 1968 en 1984 heeft vooral de steden met een monumentale binnenstad getroffen. Gemiddeld verloren die steden tussen 1968 en 1984 ruim zes procent van hun bevolking. Amsterdam verloor in die tijd zelfs een kwart van haar bevolking. Aan steden zonder historische binnenstad ging die suburbanisatie grotendeels voorbij. Dat waren steden waar mensen grotere huizen konden vinden, in een groene veilige omgeving.

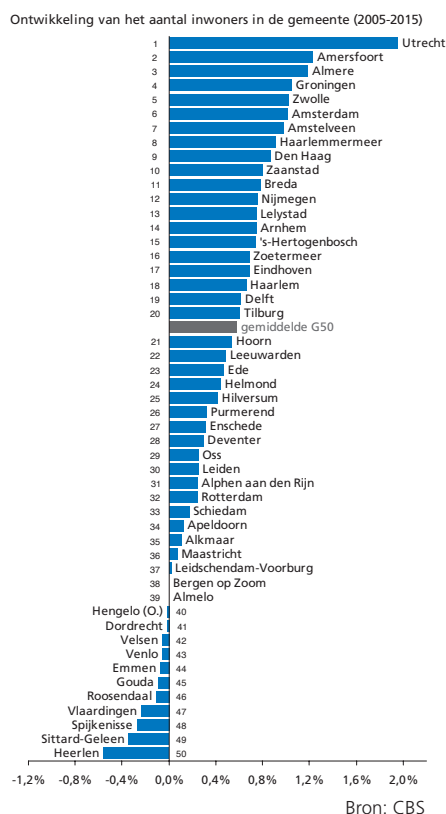
Oude steden waren onveilig en vies, en verpauperden als gevolg van de suburbanisatie steeds verder.⁵ Halverwege de jaren tachtig was het slecht gesteld met de Oude Stad, die volgens sommigen zelfs ten dode was opgeschreven. Dat is de tijd waarin de grote stadsvernieuwing – later Grotestedenbeleid – begon.⁶ En dat is ook de tijd dat mensen weer meer interesse kregen in de stad als plek om te wonen. Figuur 1 laat zien dat het sindsdien weer beter gaat met de Oude Stad. Vooral sinds eind jaren negentig zijn die steden weer in trek, terwijl de 'trek naar de stad' (reüurbanisatie) aan de steden zonder monumentale binnenstad voorbij lijkt te gaan.

⁴ In de ranglijsten in deze Atlas voor gemeenten worden steeds de 50 grootste gemeenten van Nederland afzonderlijk gepresenteerd. In de grafieken zijn de gemiddelden genomen van alle Nederlandse gemeenten, waarbij onderscheid is gemaakt tussen de 57 Nederlandse steden en de overige niet-stedelijke gemeenten (het ommeland). De definitie van steden is ontleend aan: G. Marlet, C. van Woerkens, 2014: *De nieuwe gemeentekaart van Nederland* (VOC Uitgevers, Nijmegen). Daarin worden 57 centrumsteden onderscheiden. Van die 57 steden worden er 24 als monumentale stad aangemerkt, en 33 niet. Een monumentale stad heeft een binnenstad waarin zich een hoge concentratie aan monumentale gebouwen (Rijksmonumenten) bevindt; minstens 150 binnen een straal van 500 meter van het centrum van de stad. Dat geldt voor Groningen, Leeuwarden, Deventer, Zwolle, Zutphen, Amersfoort, Utrecht, Alkmaar, Amsterdam, Haarlem, Hoorn, Delft, Dordrecht, Gorinchem, Gouda, Den Haag, Leiden, Goes, Middelburg, Bergen op Zoom, Breda, 's-Hertogenbosch, Maastricht en Roermond. En bijvoorbeeld niet voor Rotterdam, Nijmegen en Sittard-Geleen (zie ranglijst 7, verderop in deze inleiding).

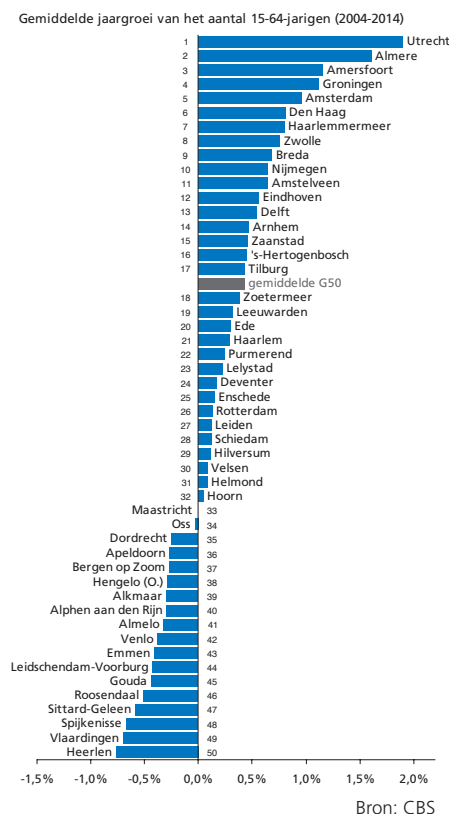
⁵ R.A. Margo, 1992: Explaining the postwar suburbanization of population in the United States: the role of income, in: *Journal of urban economics*, 31, p. 301-310.

⁶ N. van Putten, 2006: *Terug naar de stad. Een kleine geschiedenis van het grotestedenbeleid* (Ministerie van BZK, Den Haag).

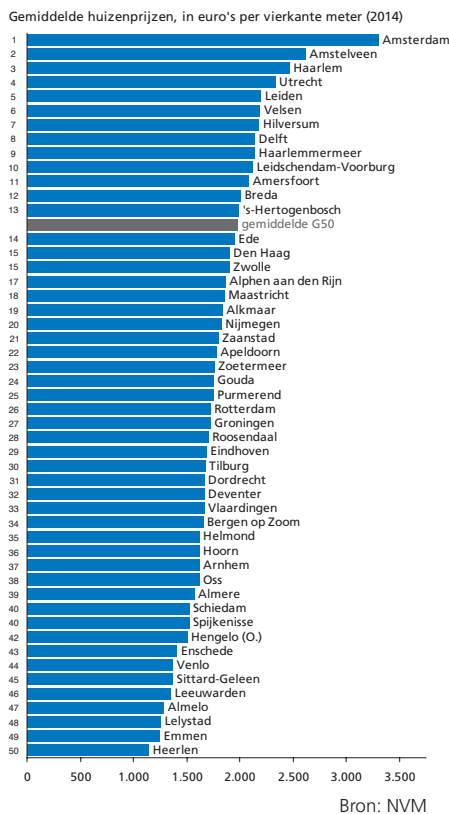
Ranglijst 1: Bevolkingsontwikkeling

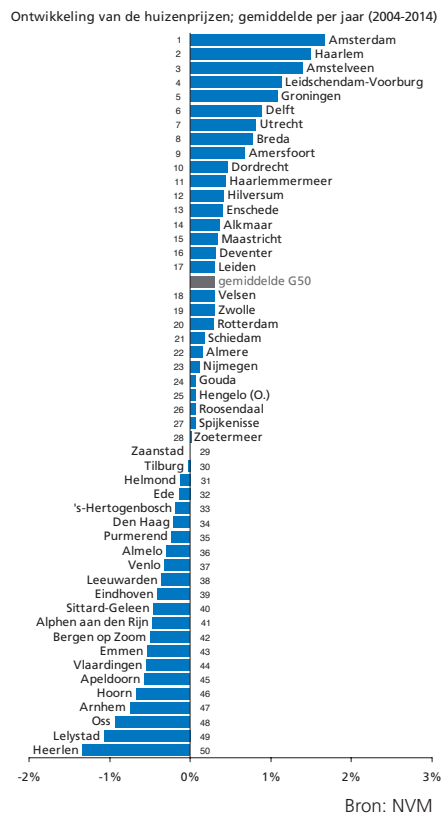
Ranglijst 2: Ontwikkeling potentiële beroepsbevolking

Ranglijst 3: Huizenprijzen per vierkante meter

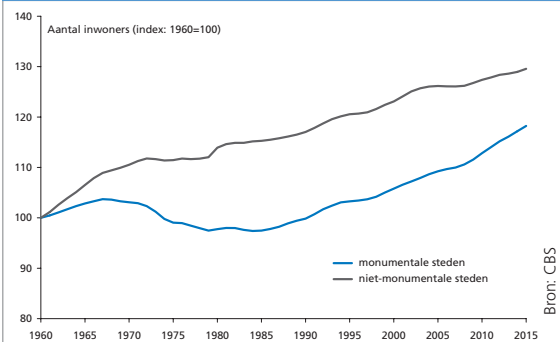

Ranglijst 4: Ontwikkeling huizenprijzen

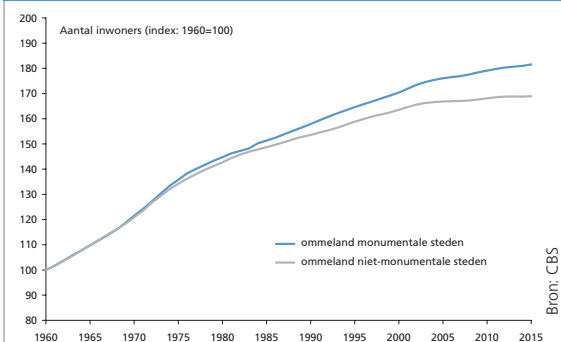

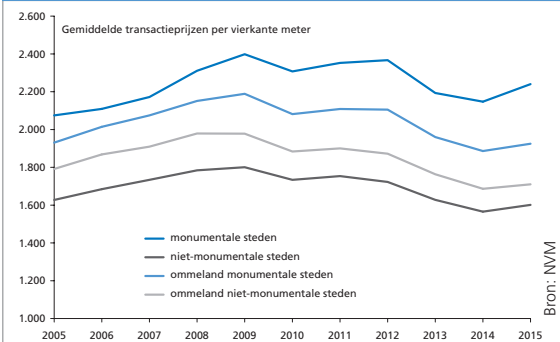
Figuur 1 Ondergang en opkomst van de monumentale stad

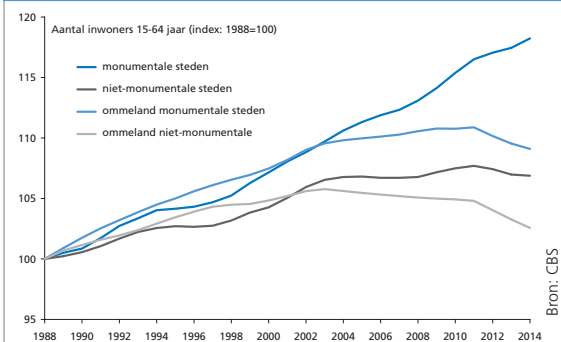
Figuur 2 De omgeving profiteert mee van het succes van de monumentale stad

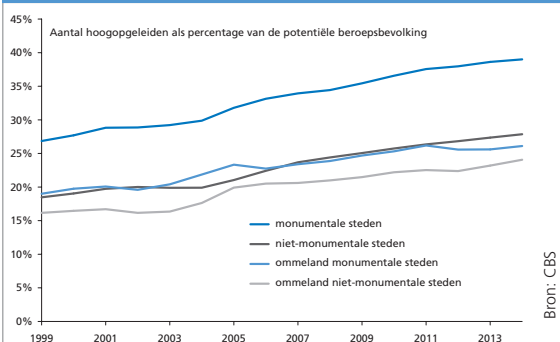
Figuur 3 Huizenprijzen zijn in monumentale stad hoger dan in omgeving

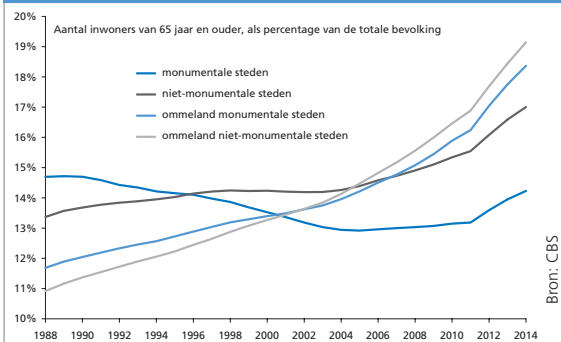
Figuur 4 Het arbeidsaanbod neemt alleen in de monumentale stad nog toe...

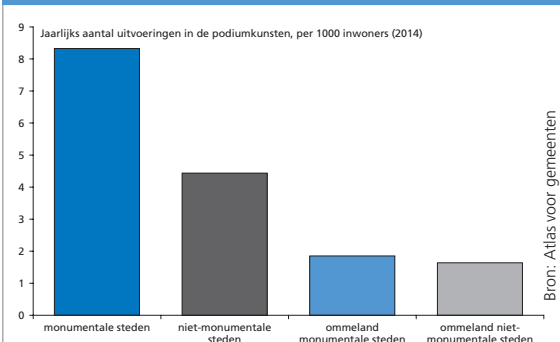
Figuur 5 ... is gemiddeld hoger opgeleid ...

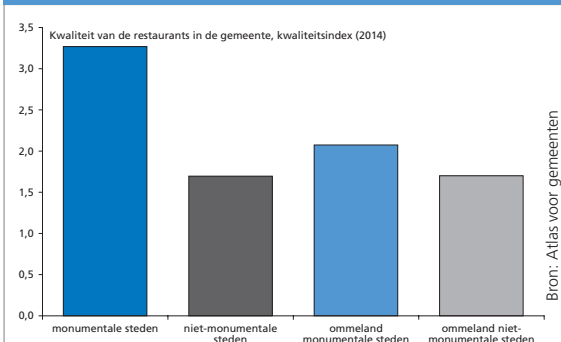
Figuur 6 ... en minder vergrijsd *

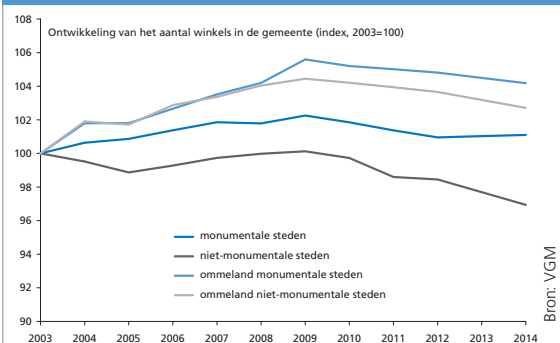
Figuur 7 Er is meer cultuur in (de omgeving van) de monumentale binnenstad...

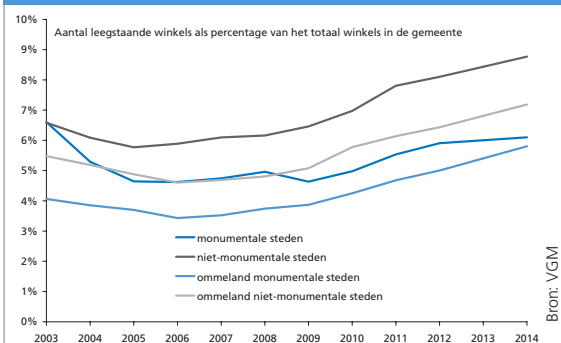
Figuur 8 ... en er zijn betere restaurants

Figuur 9 Minder verschraving van voorzieningen in de monumentale stad **

Figuur 10 ... en minder winkelleegstand **

* De knik in 2011 heeft niets te maken met migratie, maar met het feit dat in dat jaar ineens een hele generatie babyboomers 65 jaar oud werd.

** De gegevens over de laatste twee jaar zijn gebaseerd op een schatting.

Figuur 2 laat zien dat ook de omgeving van de monumentale stad profiteert van het succes van de Oude Stad. Ook daar neemt de bevolking sneller toe dan in de omgeving van steden zonder monumentale binnenstad. De kans op krimp is dus kleiner in landelijk gebied in de buurt van een monumentale centrumstad. Ook de huizenprijzen in landelijk gebied in de omgeving van monumentale steden zijn duidelijk hoger dan rond niet-monumentale steden (zie figuur 3); wat een belangrijke aanwijzing is voor de (toekomstige) kans op krimp.⁷

Figuur 3 toont een opvallend beeld van de relatie tussen stad en ommeland. Zoals te verwachten in een tijd van reëurbanisatie, en op basis van de economische theorie over de prijsvorming van grond in en om steden,⁸ zijn de huizenprijzen per vierkante meter in de stad hoger dan in het ommeland. Dat geldt echter alleen voor de monumentale stad. De prijzen in de steden zonder historische binnenstad zijn gemiddeld lager dan in de dorpen eromheen.

Er zijn nog meer opvallende verschillen tussen de monumentale stad en de stad die een monumentale binnenstad ontbeert, zo laten de figuren 4 tot en met 10 zien. Het arbeidsaanbod neemt in de monumentale stad nog altijd fors toe, terwijl dat in de niet-monumentale stad krimpt (figuur 4). Bovendien is de beroepsbevolking in de monumentale stad gemiddeld veel hoger opgeleid dan buiten de monumentale stad (figuur 5). Datzelfde geldt voor de vergrijzing, die grotendeels aan de monumentale stad voorbij lijkt te gaan (zie figuur 6). Dat is van groot belang voor de economie van de stad, want bedrijven groeien en vestigen zich vooral waar ze nu en in de toekomst verwachten creatieve en productieve mensen te kunnen vinden.⁹

Tot slot blijkt de monumentale stad ook minder last te hebben van verschraving van het voorzieningenniveau (figuur 7, 8 en 9) en van winkelleegstand (figuur 10). Daarmee is meteen een belangrijke vraag opgeworpen: Is het succes van de monumentale stad *het gevolg van* de monumenten in, en de esthetiek van, de monumentale binnenstad? Of van het feit dat er zich in de monumentale stad meer voorzieningen (*amenities*) bevin-

den, waar mensen (en in hun kielzog bedrijven) op af komen? Of omdat veel monumentale steden ook een universiteit hebben? Of omdat de meeste monumentale steden in de Randstad liggen, waar ook verreweg de meeste kans op werk is?¹⁰

1.2 Monumenten

Om het effect van een monumentale woon- en werk-omgeving op de aantrekkingskracht van steden te kunnen meten zijn allereerst goede indicatoren nodig. Informatie over de locaties van Rijksmonumenten is landsdekkend verwerkt tot voor deze analyse bruikbare indicatoren. Landelijk goed vergelijkbare gegevens over gemeentelijke monumenten waren niet beschikbaar, waardoor die niet konden worden meegenomen in de analyse. De openbare database van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RcE)¹¹ bevat alle objecten die in de loop der tijd (na de invoering van de Monumentenwet in 1961) als Rijksmonument zijn aangemerkt.¹² De Monumentenwet definieert monumenten als:

‘Vervaardigde zaken welke van algemeen belang zijn wegens hun schoonheid, hun betekenis voor de wetenschap of hun cultuurhistorische waarde.’

Het gaat dus niet alleen om gebouwen, maar bijvoorbeeld ook om parken en archeologische sites. Om voor het predicaat Rijksmonument in aanmerking te komen moesten onroerende zaken minstens vijftig jaar oud zijn, en van belang zijn vanwege schoonheid, wetenschappelijke betekenis of cultuurhistorische waarde. Het ouderdomscriterium is recent losgelaten, waarna ook een aantal nieuwere gebouwen als monument is aangewezen.

De lijst die voor dit onderzoek is gebruikt, bevat nog voornamelijk vooroorlogse gebouwen. Van de circa 64.000 Rijksmonumenten op die lijst heeft bijna 45% een woonfunctie. De rest is onderverdeeld in de categorie ‘gebouwde monumenten’ en ‘overige monumenten’. Onder de gebouwde monumenten vallen kantoren, kerken, molens, et cetera. Onder de overige monumenten vallen parken, archeologische monumen-

⁷ E. Glaeser, J. Gyourko, 2005: Urban decline and durable housing, in: Journal of political economy, 113(2), pp. 345-375.

⁸ H. de Groot, G. Marlet, C. Teulings, W. Vermeulen, 2011: Stad en land (Centraal Planbureau, Den Haag).

⁹ G.A. Marlet, 2009: De aantrekkelijke stad. Moderne locatietheorieën en de aantrekkingskracht van Nederlandse steden (VOC Uitgevers, Nijmegen).

¹⁰ Zie voor het grote verschil in kans op werk voor de inwoners van steden in de Randstad ten opzichte van de grensregio's: G. Marlet, R. Ponds, C. van Woerkens, R. Zwart, 2014: Participatie en de klantenkring van gemeenten, in Atlas voor gemeenten 2014 (VOC Uitgevers, Nijmegen).

¹¹ Zie ook: www.erfgoedmonitor.nl

¹² Monumentenwet 1988, art 1b.

ten, standbeelden, landgoederen, et cetera. Alle monumenten zijn (indien daar een locatieaanduiding van bekend was) ten behoeve van dit onderzoek gekoppeld aan de Basisregistraties Adressen en Gebouwen (BAG), zodat bijvoorbeeld het aantal monumentale woningen als percentage van de totale woningvoorraad kon worden berekend.

Kaart 1 laat zien dat de monumentale woningen zich in Nederland niet alleen in de centra van de steden (de 50 grootste gemeenten van Nederland zijn in de kaart dik omlijnd) bevinden, maar veelal ook in dorpen en op het platteland. Vooral de grote monumentendichtheid onder de woningvoorraad in Noord-Groningen valt daarbij op. Van de 50 grootste gemeenten in Nederland zijn Maastricht, Leiden, Amsterdam, Haarlem en Dordrecht het best bedeed met monumenten (zie ranglijst 5). *New towns* zoals Almere, Lelystad en Spijkenisse komen er begrijpelijk bekaaid vanaf.

Behalve het aantal Rijksmonumenten als aandeel van de woningvoorraad, is in de analyse ook het gemiddeld aantal Rijksmonumenten binnen een straal van 200 meter van een woning opgenomen (zie ranglijst 6). Dat is de beoogde indicator voor de meerwaarde van monumenten in de buurt, bijvoorbeeld omdat mensen dan uitzicht hebben op monumentale gebouwen, omdat ze het prettig vinden om een wandelingetje te maken in de monumentale omgeving van hun woning, of omdat ze de leefbaarheid in een monumentale omgeving hoger inschatten. Maastricht heeft weliswaar de meeste monumenten als percentage van de totale woningvoorraad, maar de gemiddelde inwoner van Amsterdam kan binnen een straal van 200 meter van zijn woning van de meeste (Rijks)monumenten genieten (gemiddeld ruim 17, zie ranglijst 6).

Beide indicatoren voor een monumentale (woon)omgeving houden geen rekening met de mogelijkheid dat ook de inwoners van uitbreidingslocaties, en zelfs inwoners van buiten de gemeente, waarde hechten aan (de nabijheid van) een historische binnenstad. Ook houden beide indicatoren voor het aandeel monumenten in de buurt onvoldoende rekening met het *ensemble*-effect van een geconcentreerde hoeveelheid monumentale panden in de binnenstad. Daarom is nog een indicator voor de monumentale binnenstad geconstrueerd.

Voor alle postcodes in een gemeente is allereerst bepaald hoeveel Rijksmonumenten zich binnen een straal van 500 meter bevinden. De locatie waarvoor het

aantal Rijksmonumenten binnen die straal het grootst is, is als het monumentale hart van de stad aangemerkt. Het aantal Rijksmonumenten dat zich binnen een straal van 500 meter van dat centrum bevindt, is de maat voor de monumentale omvang en dichtheid van het monumentale hart van de stad. In ranglijst 7 is de score van de 50 grootste gemeenten van Nederland op die indicator weergegeven. Daaruit blijkt dat Amsterdam de meest (compacte, in de zin van hoogste monumentendichtheid) monumentale binnenstad van Nederland heeft – met op de meest monumentale plek in de binnenstad maar liefst ruim 1800 (Rijks)monumenten binnen een straal van 500 meter – gevolgd door Maastricht, Haarlem, Dordrecht en Utrecht. Vervolgens is – ten behoeve van de kwantitatieve analyse in de volgende paragraaf – vanuit elke woning in de stad en haar omgeving bepaald ‘hoeveel monumentale binnenstad’ er ‘binnen acceptabele reistijd’ van die woning ligt. Daarbij is de reistijdwaarderingsfunctie gebruikt die ook is gebruikt voor de nabijheid van theaters, winkels en andere stedelijke voorzieningen.¹³

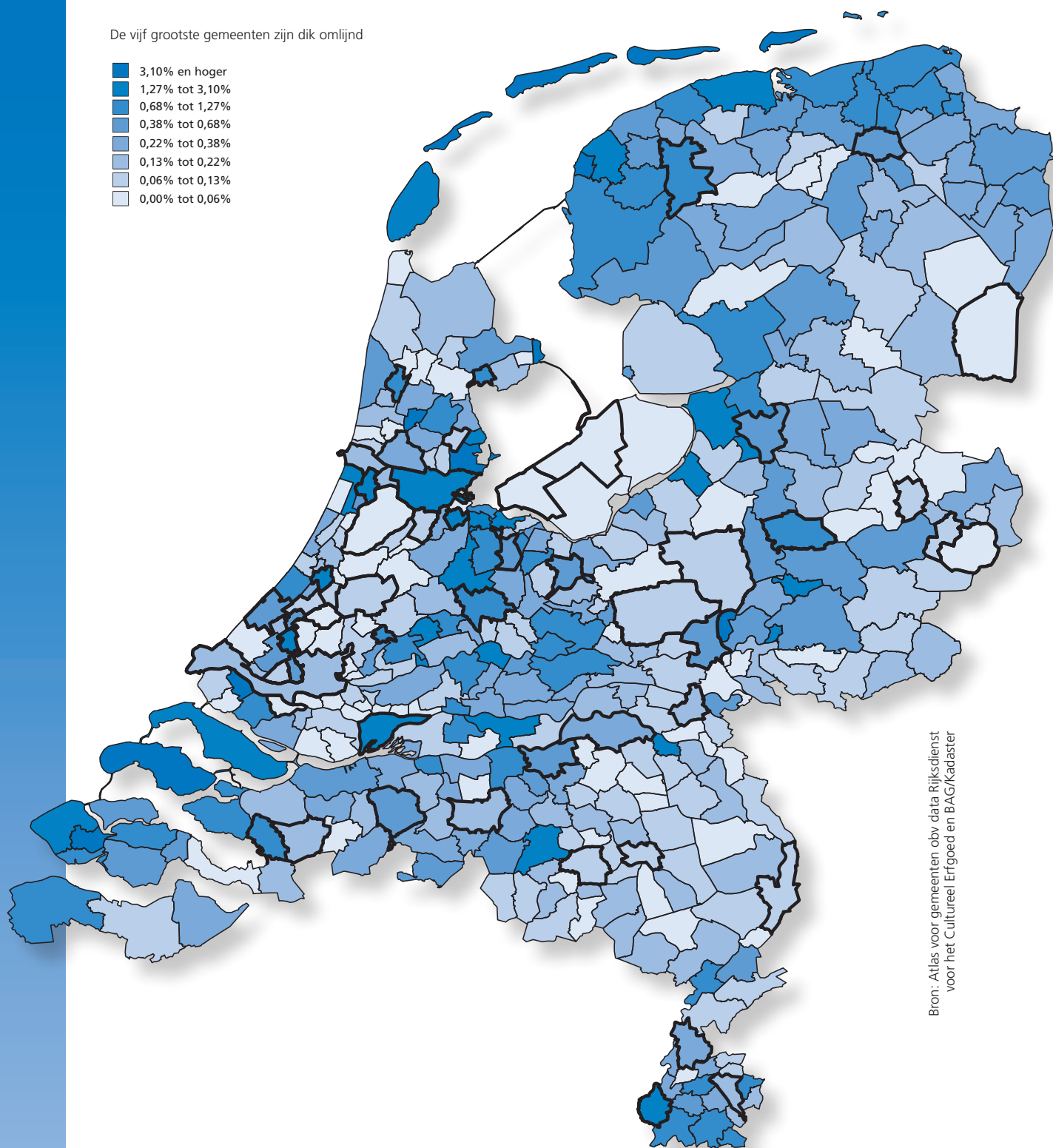
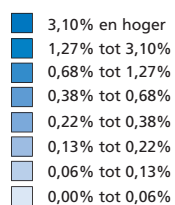
Op de ranglijsten voor de drie verschillende indicatoren voor de monumentale stad wisselen de steden aan de top soms stuivertje. Op een van de ranglijsten (ranglijst 5) is Maastricht de meest monumentale stad, op twee andere (ranglijst 6 en 7) is dat Amsterdam. Als de drie ranglijsten worden gecombineerd is Amsterdam de meest monumentale stad van Nederland, gevolgd door Maastricht, Leiden, Dordrecht en Haarlem. In tabel 1 is de top-10 van meest monumentale steden (onder de 50 grootste gemeenten van Nederland) weergegeven, met daarachter de scores voor de drie indicatoren voor de monumentale stad.

De monumentale stad is per definitie historisch gegroeid. Het wel of niet hebben van een monumentale binnenstad, een monumentale woningvoorraad en een monumentale woonomgeving is een gegeven. De aangewezen Rijksmonumenten in Nederland zijn voor een belangrijk deel historische, vooroorlogse, gebouwen. Het is echter denkbaar – en de nieuwe richtlijnen van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed anticiperen daar ook al op – dat de hedendaagse architectuur nu en in de toekomst een vergelijkbare (esthetische) waarde heeft/krijgt dan de nu aangewezen monumenten. Dat zou betekenen dat steden die onderaan de ranglijstjes bungelen toch ‘iets kunnen doen’ om de aantrekkings-

¹³ G.A. Marlet, 2009: *De aantrekkelijke stad. Moderne locatietheorieën en de aantrekkingskracht van Nederlandse steden* (VOC Uitgevers Nijmegen).

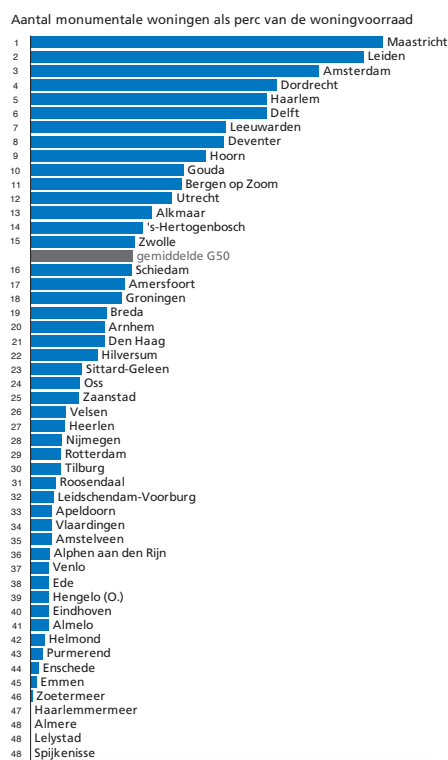
Kaart 1: Het aantal monumentale woningen als percentage van de totale woningvoorraad in de gemeente (2013)

De vijf grootste gemeenten zijn dik omlijnd

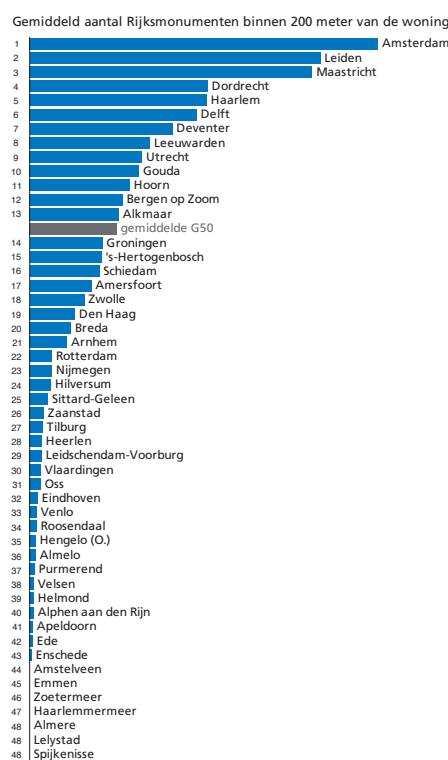
Bron: Atlas voor gemeenten obv data Rijksdienst
voor het Cultureel Erfgoed en BAG/Kadaster

Ranglijst 5: Monumentale woningen

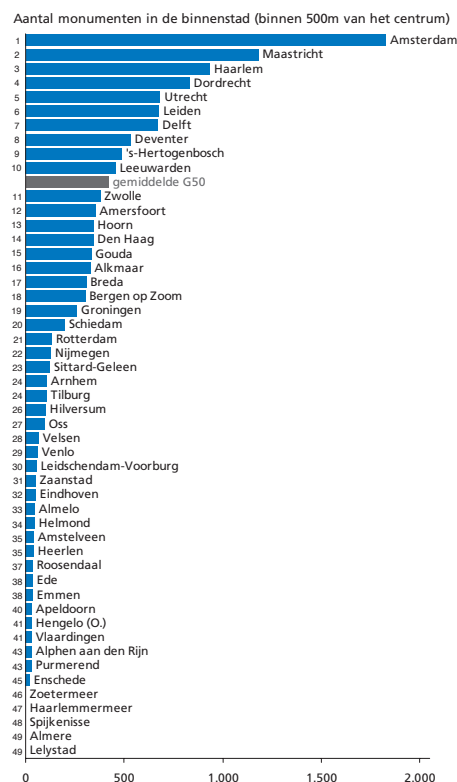
Bron: Atlas voor gemeenten o.b.v. data Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, BAG/Kadaster

Ranglijst 6: Monumentale woonomgeving

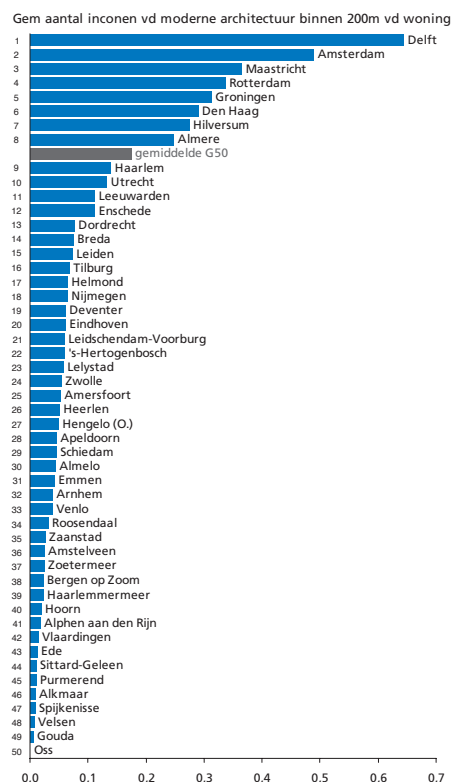
Bron: Atlas voor gemeenten o.b.v. data Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, BAG/Kadaster

Ranglijst 7: Monumentale binnenstad

Bron: Atlas voor gemeenten o.b.v. data Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, BAG/Kadaster

Ranglijst 8: Moderne architectuur

Bron: Atlas voor gemeenten o.b.v. data Architectuurgids, BAG/Kadaster

Tabel 1 Top-10 van de meest monumentale steden onder de 50 grootste gemeenten van Nederland

	I Monumentale woningvoorraad	II Monumentale woonomgeving	III Monumentale binnenstad
	Aantal monumentale woningen als percentage van de totale woningvoorraad	Gemiddeld aantal monumenten binnen 200 meter van de woning	Gemiddeld aantal monumenten binnen 500 meter van het centrum van de stad
1. Amsterdam	1,65%	17,1	1830
2. Maastricht	2,01%	13,9	1184
3. Leiden	1,90%	14,3	676
4. Dordrecht	1,40%	8,7	834
5. Haarlem	1,35%	8,7	937
6. Delft	1,34%	8,2	675
7. Deventer	1,10%	7,0	533
8. Leeuwarden	1,11%	5,9	455
9. Utrecht	0,81%	5,5	681
10. Den Bosch	0,64%	3,5	490
Bron: Atlas voor gemeenten			

kracht van hun stad te vergroten met investeringen in de kwaliteit van de bebouwde omgeving (hoewel dat een lange adem vergt).

Daarom is nog een vierde indicator voor de monumentale stad gemaakt; het aantal iconen van de moderne architectuur in de buurt, wederom binnen een straal van 200 meter van de woning. Daarvoor zijn de databestanden van de *Architectuurgids* (voorheen: *Gids voor de moderne architectuur in Nederland*), en het *Jaarboek voor architectuur* gebruikt. De *Architectuurgids* beoogt:

‘een representatieve keuze te maken uit het werk van architecten en architectuurstromingen die een relevante rol hebben gespeeld in de ontwikkeling van de architectuur in Nederland in de twintigste eeuw; naast overwegingen van architectuurhistorische aard is geselecteerd naar bouwtype, stijlperiode en bouwjaar’¹⁴

De gebouwen die ooit in die gidsen zijn verschenen worden voor dit onderzoek gezien als de ‘iconen van de moderne¹⁵ architectuur’. De gegevens over de pre-

cieze locaties van die gebouwen zijn voor dit onderzoek beschikbaar gesteld door Piet Vollaard, één van de samenstellers van de *Architectuurgids*. In dat bestand zitten 1635 gebouwen, waaronder slechts 124 woningen. Ranglijst 8 laat zien dat Delft de architectuurstad van Nederland is, en dat ineens ook *new towns* zoals Almere zich in de top van de ranglijst bevinden. Verder valt op dat de gemiddelde Amsterdammer volgens de hier gehanteerde definitie en rekenwijze meer iconen van de moderne architectuur in zijn directe woonomgeving heeft dan de gemiddelde Rotterdammer.

Wat is de meerwaarde van al die monumenten voor een stad? Die vraag wordt in de volgende drie paragrafen beantwoord. In paragraaf 1.3 wordt de bereidheid van de bewoners in de stad om te betalen voor de monumentale omgeving berekend. Daarmee worden de gebruikswaarde, optiewaarde, bestaanswaarde en sociale waarde van monumenten ingeschat (zie box 1). De economische waarde van monumenten voor een stad wordt in paragraaf 1.4 berekend op basis van de bestedingen van toeristen. In paragraaf 1.5 worden alle baten van monumenten voor één stad opgeteld.

¹⁴ P. Groenendijk, P. Vollaard, 2006: *Architectuurgids Nederland, 1900-2000* (Uitgeverij 010, Rotterdam), p. 6.

¹⁵ *Modern*, niet in de zin van modernistisch, maar in de zin van hedendaags/twintigste-eeuws.

Box 1 De waarde van monumenten voor de stad

Dat monumenten waarde hebben voor een stad begint bij het feit dat mensen genieten van de schoonheid ervan.¹⁶ In de Monumentenwet wordt de schoonheid van monumenten aangevoerd als één van de redenen waarom monumenten van algemeen belang zijn, en dus beschermd moeten worden. Daarnaast hanteert de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed de volgende criteria voor het waarderen en selecteren van gebouwen die in aanmerking komen voor de status Rijksmonument: cultuurhistorische waarde, architectonische waarde, ensemblewaarde, gaafheid, herkenbaarheid en zeldzaamheid.¹⁷ Vaak worden ook de beleevingswaarde, de esthetische waarde en de intrinsieke waarde van monumenten benadrukt.¹⁸

Voor het berekenen van de waarde van monumenten voor een stad kan worden aangesloten bij eerder theoretisch en empirisch onderzoek naar de maatschappelijke waarde van cultuur en erfgoed.¹⁹ Daarin worden vijf waarden van cultuur & erfgoed onderscheiden, waaronder ook de hierboven genoemde waarden vallen. Allereerst de gebruikswaarde, die ontstaat als mensen genieten van een monumentaal pand, omdat ze er graag in wonen (of daar status aan ontlelen), of er graag naar kijken. De optiewaarde is daar nauw mee verbonden; mensen anticiperen op het feit dat ze graag naar monumenten kijken, of in een monumentale omgeving vertoeven, door er in de buurt te gaan wonen. De bestaanswaarde van monumenten gaat over de

cultuurhistorische waarde, en gaat ervan uit dat mensen trots zijn op de monumenten in hun stad of land, en daar identiteit aan ontlelen. De sociale waarde ontstaat als monumenten voor een betere leefbaarheid zorgen doordat ze meer respect voor de gebouwde omgeving afdwingen. Het is denkbaar dat jongeren in bijvoorbeeld Naarden-Vesting om die reden minder behoefte hebben om een bushokje te slopen dan in de Bijlmer. De economische waarde is tot slot de bijdrage van monumenten aan de economie van de stad, bijvoorbeeld als gevolg van de bestedingen van toeristen die op de monumenten afkomen. Maar ook vanwege het effect van een aantrekkelijk woonklimaat op de voorraad human capital in de stad, en zo indirect op het vestigingsklimaat voor bedrijven (werken volgt wonen).²⁰

Anders dan vaak wordt gedacht, zit er geen tegenstelling tussen de waarde die liefhebbers van kunst, cultuur en erfgoed eraan hechten, en de methoden die over het algemeen worden gehanteerd om de waarde ervan te berekenen. Zonder liefhebbers zou een waardeberekening per definitie op nul uitkomen. En anders dan de WRR eerder dit jaar stelde,²¹ is de maatschappelijke waarde van cultuur en erfgoed goed te meten, en meestal ook nog eens aanzienlijk. Bij het berekenen van de waarde van cultuur en erfgoed dient dan wel een breed welvaartsbegrip te worden gehanteerd, zoals gangbaar is in maatschappelijke kosten-batenanalyses en in de beleidseconomie. Het gaat dan niet alleen om financiële baten zoals de toegevoegde waarde op de bestedingen van toeristen die op de monumenten afkomen, maar bijvoorbeeld ook om het genot dat de bewoners van een stad aan een monumentale woonomgeving ontlelen.

¹⁶ E. Dammers, W. Hornis en J. de Vries (red.), 2005: *Schoonheid is geld! Naar een volwaardige rol van beleevingswaarden in maatschappelijke kostenbatenanalyses* (NAi Uitgevers, Rotterdam).

¹⁷ E. Ruijgrok, 2006: The three economic values of cultural heritage: a case study in the Netherlands, in: *Journal of Cultural Heritage*, 7 (3), pp. 206-213.

¹⁸ J. Bazelmans, 2013: Waarde in meervoud. Naar een nieuwe vormgeving van de waardering van erfgoed, in: S. van Dommelen, C.J. Pen, *Cultureel erfgoed op waarde geschat. Economische waardering, verevening en erfgoedbeleid* (Platform 31, Den Haag).

¹⁹ G. Marlet, J. Poort, 2011: *De waarde van cultuur in cijfers* (Atlas voor gemeenten, Utrecht).

²⁰ G.A. Marlet, 2009: *De aantrekkelijke stad. Moderne locatietheorieën en de aantrekkingskracht van Nederlandse steden* (VOC Uitgevers, Nijmegen).

²¹ E. Schrijvers, A. Keizer, G. Engbertsen (red.), 2015: *Cultuur herwaarderden* (Amsterdam University Press).

1.3 Aantrekkingskracht

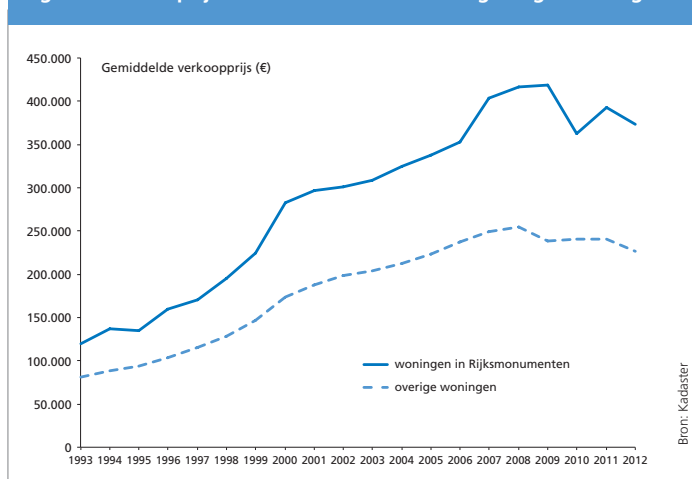
Hebben monumenten effect op de aantrekkingskracht van de stad? Jonge stedelingen in de jaren negentig zouden volgens Duitse stadssociologen identiteit hebben ontleend aan historische gebouwen in een stad.²² Volgens Richard Florida hechten hoogopgeleide, creatieve mensen waarde aan een historische binnenstad, omdat die appelleert aan hun behoefte aan authenticiteit.²³ En culturele en culinaire voorzieningen in historische panden hebben voor een stad meer waarde dan hetzelfde aanbod in een nieuwgebouwd pand.²⁴ De combinatie van historie, cultuur en horeca is waarschijnlijk niet alleen om esthetische, maar ook om praktische redenen van waarde voor de stad; in historische steden zijn het culturele en culinaire aanbod vaak op korte afstand van elkaar gesitueerd, waardoor hard werken en intensief uitgaan er gemakkelijker kunnen samengaan.²⁵

Als mensen een monumentale woning of woonomgeving in de stad waarderen, zullen ze bereid zijn om extra te betalen voor zo'n woning of woonomgeving. De waarde van monumenten moet dan af te lezen zijn aan de huizenprijzen op en in de buurt van de plek waar de monumenten staan. Uit figuur 11 blijkt dat woningen in monumentale panden tussen 1993 en 2013 inderdaad meer hebben opgeleverd dan woningen zonder monumentale status. Dat zou in eerste instantie kunnen komen doordat woningen in monumentale panden gemiddeld groter zijn. De verkochte woningen in Rijksmonumenten waren gemiddeld naar schatting²⁶ ongeveer dertig procent groter dan woningen die zich niet in Rijksmonumenten bevinden (gemiddeld respectievelijk ongeveer 150 en 120 vierkante meter woonoppervlakte). Dat verschil kan het prijsverschil halverwege de jaren negentig voor een belangrijk deel verklaren. Maar zeker niet het prijsverschil dat inmiddels behoorlijk is opgelopen; woningen

in Rijksmonument zijn nu gemiddeld al bijna zeventig procent meer waard (zie het laatste jaar in figuur 11).

Dat zegt echter nog steeds niet per se iets over de meerwaarde van die monumentale status. Het zou net zo goed zo kunnen zijn dat monumenten meer in prijs zijn gestegen doordat die over het algemeen in de binnensteden liggen, en die binnensteden de laatste jaren sowieso aan populariteit hebben gewonnen. Bijvoorbeeld doordat de monumentale binnensteden over het algemeen ook een groot en gevarieerd aanbod aan stedelijke voorzieningen (*amenities*) bieden.²⁷ Of omdat steden met veel monumenten over het algemeen ook steden zijn met een universiteit, die een aanzuigende werking heeft, en zo voor hogere prijzen in universiteitssteden zorgt.

Figuur 11 De prijs van monumentale woningen ligt fors hoger

Om de meerwaarde van monumentale panden geïsoleerd te kunnen onderzoeken, is een complexere analyse nodig, die voor dat soort factoren corrigeert. Dat is mogelijk aan de hand van de hedonische prijsmethode.²⁸ Die gaat ervan uit dat mensen de voor- en nadelen van een bepaalde woonlocatie meewegen in hun bereidheid om te betalen voor een woning op zo'n locatie.²⁹ De aanwezigheid van monumentale panden

²² H. Häußermann, W. Siebel, 1996: *Soziologie des Wohnens* (Juventa, Weinheim).

²³ R. Florida, 2002: The rise of the creative class, and how it's transforming work, leisure, community and everyday life (Basic Books, New York), pp. 180-187, 224-225 en 228-230.

²⁴ W. Santagata, 2002: Cultural Districts, Property Rights and Sustainable Economic Growth, in: *International Journal of Urban and Regional Research*, 26,1, pp. 9-23.

²⁵ E. Coslor, 2001: Work hard, play hard. The role of nightlife in creating dynamic cities, Working Paper Universiteit Chicago.

²⁶ Het Kadaster registreert geen woonoppervlakte van de verkochte woningen.

²⁷ G.A. Marlet, 2009: De aantrekkelijke stad. Moderne locatietheorieën en de aantrekkingskracht van Nederlandse steden (VOC Uitgevers, Nijmegen).

²⁸ Zie bijvoorbeeld: M. van Duijn, J. Rouwendaal, 2012: Cultural Heritage and the location choice of Dutch Households in a residential sorting model, in: *Journal of Economic Geography*, 13, pp.473-500; H. Koster, J. van Ommeren, P. Rietveld, 2014: Historic amenities, income and sorting of households, in: *Journal of Economic Geography*.

²⁹ J. Roback, 1982: Wages, rents, and the quality of life, in: *Journal of political economy*, 90, p.1257-1278.

is zo'n *amenity*, die de waarde van woningen positief kan beïnvloeden.

De vier indicatoren voor de monumentale omgeving (inclusief de iconen van de moderne architectuur) die hierboven werden geïntroduceerd, zijn met een dergelijke hedonische prijsanalyse (een regressieanalyse met paneldata over de periode 1999-2012, en zogenoemde *fixed effects* per 5-ppc-gebied per jaar) in verband gebracht met de verkoopprijzen van woningen. Omdat monumenten vaak een openbare functie hebben, en van bijvoorbeeld winkels, musea en theaters bekend is dat die ook een prijsverhogend effect hebben op de woningen in de buurt, is de nabijheid van dergelijke voorzieningen als 'controlevariabele' in de modellen opgenomen.

In de modellen is gecorrigeerd voor zoveel mogelijk factoren die van invloed kunnen zijn op de prijs van woningen. Naast de nabijheid van allerlei voorzieningen en de aanwezigheid van een universiteit zijn bijvoorbeeld ver-

schillende indicatoren voor de veiligheid en leefbaarheid in de woonomgeving opgenomen (alle in de categorie '*(dis)amenities*'), verschillende woningkenmerken waaronder de geschatte woonoppervlakte, het woningtype en het onderhoudsniveau van de woningen (de categorie 'woningkenmerken'), en de ligging in het land en de bereikbaarheid van werk (de categorie 'ligging/bereikbaarheid'). In totaal zijn ruim honderd van dergelijke controlevariabelen meegenomen.

In tabel 2 zijn de resultaten van (verschillende varianten van) de modelschattingen getoond. Daarin zijn de coëfficiënten – die de samenhang met de huizenprijzen aangeven – weergegeven. Uit die tabel blijkt allereerst dat woningen in monumentale panden de laatste jaren significant meer hebben opgeleverd. Gemiddeld 64.052 euro per woning, zo blijkt uit de eerste regel in kolom I van tabel 2. Ook zijn woningen die in de buurt staan van monumenten (de tweede regel in kolom I) en iconen van de moderne architectuur (de derde regel in kolom I) gemiddeld duurder. Het gaat bij de waarde van

Tabel 2 De bereidheid om te betalen voor een monumentale woning en woonomgeving (uitkomsten uit de regressieanalyses)

	Bijdrage aan huizenprijzen (in euro's)	
	I	II
Monumentale woning	64.052***	Ja
Monumentale woonomgeving (gemiddeld aantal monumenten in de buurt, binnen 200 meter, als percentage van de woningvoorraad)	32.221***	Ja
Iconen van de moderne architectuur in de buurt (absoluut aantal binnen 200 meter)	1560**	Ja
Nabijheid monumentale binnenstad (aantal monumenten in het centrum (binnen 500 meter) gecorrigeerd voor de afstand van de woning tot dat centrum)		26,5***
N (transacties in heel Nederland; 1999-2012)	1326071	1326028
<i>Fixed effects</i>	Jaar/5-ppc	Nee
Controlevariabelen:		
Woningkenmerken	Ja	Ja
Ligging/bereikbaarheid	Ja	Ja
(Dis)amenities	Ja	Ja
*** Significant met 99% waarschijnlijkheid ** Significant met 95% waarschijnlijkheid * Significant met 90% waarschijnlijkheid		

de nabijheid van monumenten niet alleen om monumentale panden, maar om *alle* Rijksmonumenten die in de analyse konden worden betrokken.

Als de nabijheid van een monumentale binnenstad aan de analyse wordt toegevoegd (in een model waarin de *fixed effects* noodgedwongen moeten worden losgelaten), dan blijkt (zie de vierde regel in kolom II) dat ook die nabijheid nog waarde toevoegt aan de woningen in de stad, terwijl de coëfficiënten van de indicatoren voor monumentale woningen en een monumentale woonomgeving significant blijven. Overigens bleken van de controlevariabelen bijvoorbeeld ook de aanwezigheid van een universiteit, de nabijheid van allerlei stedelijke voorzieningen zoals theaters, en de bereikbaarheid van banen significant samen te hangen met de huizenprijzen. Een monumentale omgeving heeft dus een meerwaarde voor mensen, nog los van alle voorzieningen die zich meestal ook in zo'n monumentale omgeving bevinden.

Monumenten verhogen dus de waarde van de woningen in het pand zelf én van de woningen in de buurt. Van die monumentale meerwaarde profiteert niet alleen de gebruiker/eigenaar van het monument, maar ook de directe omgeving, en de rest van de stad. Vanzelfsprekend profiteert niet iedereen in de stad in gelijke mate. Voor de gebruiker van het monumentale pand is de monumentale meerwaarde het grootst, gevolgd door de directe burens die kunnen genieten van het mooie uitzicht, en van een wandelingetje in een monumentale omgeving, en tot slot de rest van de inwoners van de stad, die – met iets meer moeite, namelijk een fietstocht of busritje naar de binnenstad – ook kunnen genieten van de esthetische kwaliteiten van de monumentale (binnen)stad.

Om daar iets meer gevoel voor te krijgen zijn in tabel 3 globale berekeningen gemaakt voor acht typen woningen/huishoudens in de stad. Dat rekenvoorbeeld laat zien hoe de waarde van monumenten zich ongeveer over een stad verspreidt. De monumentale meerwaarde

loopt op tot circa € 125.000 voor een monumentale woning midden in de meest monumentale binnenstad van Nederland (kolom I).

Een gemiddelde bewoner van een woning in een monumentaal pand is bereid om daar circa €60.000 meer voor te betalen. Als de buurt (binnen 200 meter) vervolgens ook volledig uit monumenten bestaat (wat soms voorkomt) is hij bereid om daar nog eens €30.000 extra voor te betalen. En als dat pand ook nog in de meest monumentale binnenstad van het land ligt, betaalt hij daar afgerond nog eens €35.000 extra voor. In totaal is hij in dat geval dus bereid om €125.000 extra te betalen voor de totale monumentale meerwaarde, nog los van het grote aanbod aan voorzieningen dat die binnenstad biedt. Een bewoner van een niet-monumentaal pand in diezelfde binnenstad zou in dit rekenvoorbeeld nog altijd bereid zijn om €65.000 meer voor zijn woning te betalen vanwege de monumentale woonomgeving (kolom II).

Een bewoner van een vergelijkbare monumentale woning in een buurt die voor ongeveer de helft uit monumentale panden bestaat, en die op loop- en fietsafstand (in deze berekening circa twee kilometer) van de monumentale binnenstad ligt, is in totaal bereid om circa €80.000 extra te betalen voor zijn monumentale woning en woonomgeving (kolom III), en een bewoner van een niet-monumentale woning in diezelfde buurt €20.000 (kolom V). Een bewoner van een monumentale woning in een niet-monumentale buurt op dezelfde afstand van het historisch centrum is bereid om circa € 65.000 extra te betalen voor zijn woning en woonomgeving (kolom IV), en een bewoner van een niet-monumentale woning in diezelfde buurt alleen nog €5000 voor de nabijheid van de monumentale binnenstad (kolom VI). Verder weg van die monumentale binnenstad wordt die nog altijd gewaardeerd, op 10 kilometer (ongeveer de afstand van de Bijlmer tot het centrum van Amsterdam) bijvoorbeeld nog met ongeveer € 1000 per huishouden (kolom VII).

Tabel 3 Globale rekenvoorbeelden voor de monumentale meerwaarde van verschillende typen woningen in de stad							
	I	II	III	IV	V	VI	VII
	Monumentale woning in volledig monumentale binnenstad	Niet-monumentale woning in volledig monumentale binnenstad	Monumentale woning in half-monumentale buurt op 2 kilometer vd monumentale binnenstad	Monumentale woning in niet-monumentale buurt op 2 kilometer vd monumentale binnenstad	Niet-monumentale woning in half-monumentale buurt op 2 kilometer vd monumentale binnenstad	Niet-monumentale woning in niet-monumentale buurt op 2 kilometer van de monumentale binnenstad	Niet-monumentale woning in niet-monumentale buurt op 10 kilometer van de monumentale binnenstad
Wonen in...	€ 60.000		€ 60.000	€ 60.000	0	0	0
Uitzicht op...	€ 30.000	€ 30.000	€ 15.000	0	€ 15.000	0	0
Nabijheid van...	€ 35.000	€ 35.000	€ 5000	€ 5000	€ 5000	€ 5000	€ 1000
Totale monumentale meerwaarde	€ 125.000	€ 65.000	€ 80.000	€ 65.000	€ 20.000	€ 5000	€ 1000

1.4 Toerisme

Monumenten zijn niet alleen van belang voor de aantrekkingskracht van een stad op (potentiële) inwoners, maar indirect ook voor het vestigingsklimaat voor bedrijven. Steden met veel monumenten zijn in trek bij hoogopgeleide, creatieve mensen, die in die steden de voorraad human capital vergroten, waar bedrijven weer op afkomen. De aantrekkingskracht van een stad op (potentiële) inwoners gaat dan ook meestal samen met een toename van de werkgelegenheid in die stad. Ofwel: werken volgt wonen.³⁰

Daarnaast kunnen monumenten ook een bijdrage leveren aan het aantrekken van toeristen. Hoeveel toeristen komen er vanwege het erfgoed naar de stad? En wat leveren die de stad op? Om die vragen te kunnen beantwoorden is het allereerst van belang om een inschatting te maken van het aantal bezoekers van de stad dat de stad specifiek vanwege de monumenten bezoekt (en dus anders niet gekomen was). Vervolgens is het van belang om een inschatting te maken van de bestedingen van die bezoekers, en het deel daarvan dat aan de stad ten goede komt.

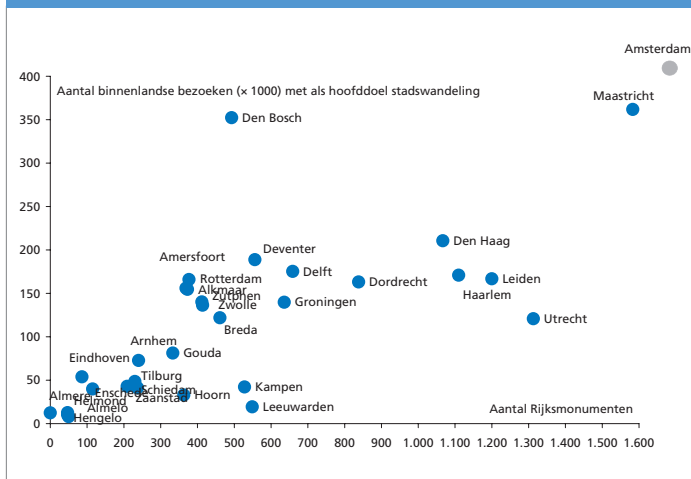
Voor het berekenen van het aantal bezoekers dat vanwege monumenten op steden afkomt wordt meestal onderscheid gemaakt tussen dagjesmensen (vooral binnenlandse bezoekers) en verblijfstoeeristen (met name buitenlandse toeristen). Landsdekkende gegevens over het aantal dagjesmensen dat vanwege monumenten een bezoek brengt aan de steden zijn niet beschikbaar. Wel zijn op basis van het Continue Vakantie Onderzoek (CVO) van het NBTC/NIPO voor 31 steden de aantallen Nederlandse bezoekers van buiten de eigen gemeente in 2010 bekend. Ook is de hoofdreden voor het bezoek bekend.

Uit figuur 12 blijkt dat er in steden waar zich meer monumenten bevinden meer bezoeken plaatsvinden met als hoofddoel het maken van een stadswandeling. De coëfficiënt bij de relatie tussen het aantal Rijksmonumenten en het aantal bezoeken is 0,15. Dat zou betekenen dat een extra Rijksmonument jaarlijks gemiddeld ongeveer 150 additionele bezoeken aan een stad oplevert. Die conclusie is in lijn met de bevindingen uit eerder onderzoek naar de relatie tussen binnenlands toerisme en cultureel erfgoed.³¹

³⁰ G.A. Marlet, 2009: De aantrekkelijke stad. Moderne locatietheorieën en de aantrekkingskracht van Nederlandse steden (VOC Uitgevers, Nijmegen).

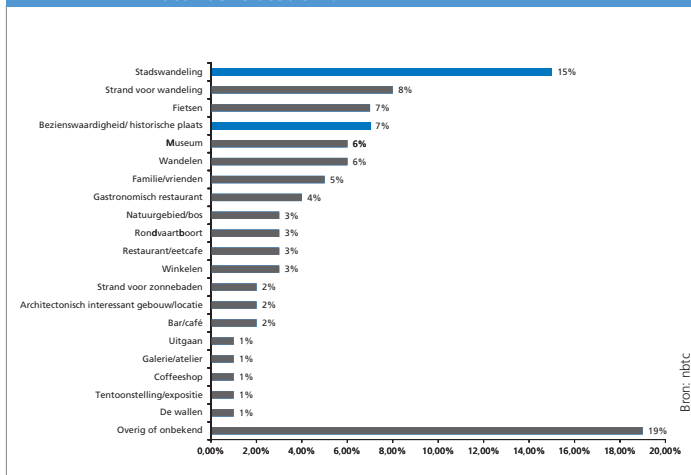
³¹ R. van Loon, 2013: Binnenlands toerisme en cultureel erfgoed, in: S. van Dommelen, C.J. Pen, Cultureel erfgoed op waarde geschat. Economische waardering, verevening en erfgoedbeleid (Platform 31, Den Haag).

Figuur 12 Hoe meer monumenten, hoe meer bezoekers*

* Vanwege het uitzonderlijke aantal Rijksmonumenten valt Amsterdam buiten de waarden op de x-as en de y-as. Amsterdam is in het grijs aangegeven zodat duidelijk wordt dat de waarden van Amsterdam buiten de range vallen. Weliswaar heeft Amsterdam eveneens een hoge score op het aantal bezoeken, maar toch lijken hier voor binnenlandse bezoeken afnemende meeropbrengsten te zijn van zo veel Rijksmonumenten. Bron: nbtc/nipo

Figuur 13 Ook veel buitenlandse toeristen komen op onze historische steden af

Naast binnenlandse bezoekers, komen er ook buitenlandse toeristen op de monumentale stad af. Dat aantal is ook niet landsdekkend per stad bekend. Wel is bekend welk deel van de toeristen vanwege monumenten naar Nederland is gekomen. Jaarlijks komen er in totaal ongeveer 14 miljoen buitenlandse toeristen naar Nederland. Een deel van die toeristen is specifiek gekomen voor het historisch erfgoed van Nederland en dus toe te schrijven aan de monumenten in Nederland. Op basis van de belangrijkste activiteiten die buitenlandse toeristen hebben ondernomen is een schatting te maken van het deel van de toeristen dat specifiek voor monumenten naar Nederland is gekomen.

Figuur 13 laat zien dat het maken van een stadswandeling en het bezoeken van 'bezienswaardige en historische plaatsen' op respectievelijk de eerste en de

gedeeld derde plaats komen van de belangrijkste activiteiten van buitenlandse toeristen. Zonder monumenten zou een deel van deze buitenlandse toeristen Nederland waarschijnlijk dus niet bezoeken. Het is aanmerkelijk dat dit in elk geval geldt voor de toeristen die als belangrijkste activiteit het bezoeken van bezienswaardige en historische plaatsen hebben genoemd. Daarnaast zal een deel van de toeristen dat met name stadswandelingen maakt dat niet hebben gedaan zonder monumenten. Stel dat dat de helft is, dan had in totaal ongeveer vijftien procent van de buitenlandse toeristen Nederland niet bezocht als er geen monumenten waren geweest, ofwel circa 2,1 miljoen toeristen per jaar.

1.5 Baten voor de stad

Op basis van de methodes en berekeningen in de voorgaande twee paragrafen – het effect van monumenten op de aantrekkingskracht van de stad, zowel op bewoners als op toeristen – kan het belang van erfgoed voor de stad worden uitgerekend, en zelfs in geld uitgedrukt. Voor Amsterdam is dat al eens gedaan.³²

Jaarlijks bezochten toen (in 2008) ongeveer 4,5 miljoen Nederlandse dagjesmensen de stad Amsterdam. Daarvan gaf 24,4% aan dat ze dat hoofdzakelijk deden vanwege de cultuurhistorie, de oude stad en de grachten.

Dat zou kunnen betekenen dat jaarlijks bijna 1,1 miljoen mensen niet naar Amsterdam waren gekomen als de monumentale binnenstad er niet was geweest. Monumenten waren ook een belangrijke reden voor buitenlandse toeristen om Amsterdam te bezoeken, en er te verblijven. Van de 4,6 miljoen buitenlandse verblijfstoeristen die Amsterdam in 2008 aandeden, deed maar liefst 41,6% – ofwel 1,9 miljoen buitenlandse toeristen – dat primair vanwege 'de cultuurhistorie, de oude stad en de grachten' in Amsterdam.

In totaal jaarlijks dus drie miljoen bezoekers die Amsterdam niet hadden bezocht als er geen monumenten zouden zijn geweest. Waaronder naar schatting 1,9

³² G. Marlet, R. Ponds, 2011: De waarde van kunst en cultuur in Amsterdam (Atlas voor gemeenten, Utrecht).

miljoen verblijfstoeristen en 1,1 miljoen dagjesmensen. Het is bekend dat een verblijfstoerist gedurende zijn verblijf gemiddeld ongeveer € 400 besteedt, en de overige bezoekers bijna € 90 per dag uitgeven. De totale toeristische bestedingen die aan de monumenten in Amsterdam zijn toe te schrijven bedragen dan ongeveer € 860 miljoen. Uitgaande van een winstpercentage van vijf procent (het producentensurplus) leveren die toeristen de stad jaarlijks ongeveer € 43 miljoen aan economische waarde op.³³ Een ander belangrijk deel van de toeristische bestedingen komt in de schatkist terecht, waarmee ook het Rijk profiteert van monumentale steden die toeristen trekken.

De overige (gebruiks-, optie-, bestaans-, en sociale) waarden die de monumenten in Amsterdam aan de stad toevoegen zijn (op basis van de hedonische prijsmethode uit paragraaf 1.4) berekend op bijna € 120 miljoen per jaar.³⁴ Daarmee komt de totale jaarlijkse toegevoegde waarde van de monumenten in Amsterdam uit op zo'n € 160 miljoen, waarvan ongeveer een kwart bestaat uit de economische waarde die de toeristen genereren, en driekwart aan de waarde die de bewoners van de stad aan de monumenten hechten. Ondanks het grote aantal toeristen is de waarde daarvan dus kleiner dan de bijdrage van monumenten aan het woon- en leefklimaat in de stad.

En dan is Amsterdam vanwege het grote aantal toeristen nog een extreem geval. Voor de meeste andere steden is de economische waarde van cultuur en erfgoed veel kleiner. Voor die steden komt het belang van cultuur en erfgoed vooral tot uiting in de waarde die mensen hechten aan een woonplek in die stad, en de bereidheid om daar voor te betalen, en niet zozeer door de bestedingen van de toeristen die op de monumentale binnenstad afkomen.³⁵

³³ Daar moeten overigens nog wel de kosten van de overlast die toeristen veroorzaken vanaf getrokken worden. Zie: M. de Baerdemaeker, F. Vastmans, B. Vandekerckhove, 2012: De sociaal-economische impact van het onroerend erfgoed(beleid) in Vlaanderen (Centrum voor Economische Studiën, KU, Leuven).

³⁴ Vgl. G. Marlet, R. Ponds, J. Poort, 2012: Aan de Amsterdamse grachten. Maatschappelijke kosten en baten van de festiviteiten rond de viering van 400 jaar Amsterdamse grachten in 2013 (Atlas voor gemeenten, Utrecht). Dit getal is overigens gebaseerd op een modelschatting met alleen de monumentale panden met een woonfunctie, zie tabel 2. Het is niet gezegd dat dit bedrag ook is toe te passen op de overige Rijksmonumenten. De meerwaarde voor de gebruiker van kantoorgebouwen uit zich bijvoorbeeld niet in de transactiewaarde van woningen, en informatie over de waarde van andere panden (zoals van kantoren, maar bijvoorbeeld ook kerken, etc.) was voor dit onderzoek niet beschikbaar.

³⁵ Zie bijvoorbeeld: G. Marlet, R. Ponds en C. van Woerkens, 2011: Cultuurkaart Groningen (Atlas voor gemeenten, Utrecht).

1.6 Conclusie

De monumentale stad doet het de laatste jaren beter dan andere steden. In de monumentale stad neemt de (potentiële beroeps)bevolking toe, terwijl die in veel andere steden krimpt. Die bevolking is in de monumentale stad gemiddeld ook nog eens jonger en hoger opgeleid. De huizenprijzen ontwikkelen zich er gunstiger, en de monumentale stad biedt over het algemeen meer voorzieningen, die gemiddeld van een hogere kwaliteit zijn.

Monumenten dragen dan ook bij aan de aantrekkingskracht van een stad. Omdat mensen graag in een monumentaal pand wonen en werken. Maar ook omdat een monumentale woon- en leefomgeving, en de aanwezigheid van een monumentale binnenstad, de aantrekkingskracht van de stad als geheel vergroten. Daarnaast dragen monumenten indirect bij aan het vestigingsklimaat voor bedrijven (werken volgt wonen).

Een bewoner van een monumentaal pand midden in de meest monumentale binnenstad van ons land is gemiddeld bereid om € 125.000 meer voor zijn woning te betalen. En dat is puur vanwege het monumentale karakter van zijn woning en woonomgeving, en staat nog los van de grote diversiteit aan voorzieningen die zo'n woonplek meestal ook biedt, en waarvoor in de analyses in deze inleiding is gecorrigeerd.

Monumenten trekken niet alleen meer bewoners, maar ook meer toeristen naar de stad. Ook dat levert de stad iets op. Maar de bijdrage van monumenten aan het toerisme in de stad staat niet in verhouding tot de bijdrage van monumenten aan het woon- en leefklimaat in de stad. Monumenten zijn van groot belang voor de stad, maar vooral omdat mensen om die reden graag in een stad wonen, en veel minder omdat ze om die reden graag en stad bezoeken.

Het belang van monumenten is ook een deel van de verklaring voor de lagere aantrekkingskracht van een stad als Rotterdam, ten opzichte van steden als Amsterdam, Haarlem en Utrecht. Een dergelijke 'achterstand' kan op termijn worden ingelopen door te investeren in de kwaliteit van de woningvoorraad in de stad. Dat biedt kansen voor lokaal beleid, hoewel daarvoor wel een lange adem nodig is, die de gangbare termijn van lokale bestuurders overstijgt.

Uit de analyse in deze inleiding bleek namelijk dat ook de 'iconen van de moderne architectuur' meetbaar van

invloed zijn op de aantrekkingskracht van een stad. De esthetische kwaliteit van nieuwe gebouwen kan in de toekomst van belang zijn voor de aantrekkingskracht van een stad. Het heeft voor een gemeente dus zin om aandacht te besteden aan de architectonische kwaliteit van de nieuwbouwprojecten in en om de stad.

Box 2   Musea

Onder het begrip Erfgoed vallen niet alleen monumenten. De Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed hanteert de volgende definitie van erfgoed: “een verzameling sporen uit het verleden, zichtbaar of onzichtbaar”. Daaronder vallen behalve (gebouwde) monumenten, archeologische vondsten en historische landschappen ook ‘voorwerpen in musea’. Die musea zijn in deze inleiding van de *Atlas voor gemeenten 2015* nog niet aan bod gekomen, terwijl die evident van grote waarde zijn voor de stad.

In 2011 is door de onderzoekers van *Atlas voor gemeenten*, in opdracht van de Museumvereniging, onderzoek gedaan naar de maatschappelijke waarde van de Nederlandse Musea: *‘De schat van de stad’*.³⁶ Uit dat onderzoek bleek dat de Nederlandse musea meetbaar bijdragen aan de aantrekkingskracht van steden en regio’s. Met name de nabijheid van musea voor beeldende kunst, en in iets mindere mate ook cultuurhistorische musea, hangt significant samen met de waardering voor de woonomgeving van, en de prijs van woningen in, een buurt, wijk of stad.

De bijdrage van musea aan het woon- en leefklimaat in steden is volgens *‘De schat van de stad’* veel belangrijker dan de opbrengsten van de toeristen die de musea bezoeken. Vooral als die musea ‘met hun gezicht naar de stad staan’, bijvoorbeeld omdat ze goede horecavoorzieningen hebben, zijn ze van waarde voor de stad. Dat is in lijn met theorieën over de aantrekkelijke stad, onder andere van Jane Jacobs,³⁷ die zeggen dat culturele instellingen niet alleen van belang zijn omdat mensen van kunst en cultuur genieten, maar ook vanwege de ontmoetingsplaatsfunctie die ze hebben. Dergelijke ideeën zijn ook in Nederland inmiddels gemeengoed, en hebben geleid tot hernieuwde belangstelling voor het museum als ontmoetingsplek, en recent zelfs tot een heuse rangschikking van de leukste museumcafés van Nederland.³⁸

Inmiddels is de maatschappelijke waarde van musea voor diverse steden uitgerekend (zie atlasvoorgemeenten.nl, onder het kopje ‘cultuurkaart’). In de meeste gevallen blijkt die waarde van musea hoger te zijn dan de subsidies die de musea ontvangen. Die waarde komt echter maar voor een heel klein deel in de kassa’s van de musea terecht.

³⁶ G. Marlet, J. Poort, C. van Woerkens, 2011: *De schat van de stad. Welvaartseffecten van de Nederlandse musea (Atlas voor gemeenten, Utrecht)*.

³⁷ J. Jacobs, 1961: *The death and life of great American cities* (Random House, New York).

³⁸ M. van der Hoeven, 2015: *De leukste museumcafés van Nederland (hetmuseumcafe.nl)*.

Deel II

**De vijftig grootste gemeenten van Nederland
onder de loep**

Alkmaar

Met 95.259 inwoners de
31e gemeente van
Nederland

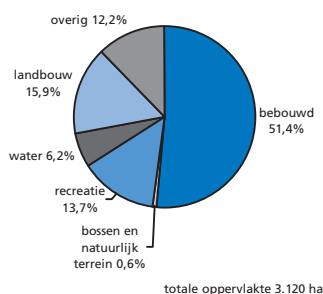
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Alkmaar
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

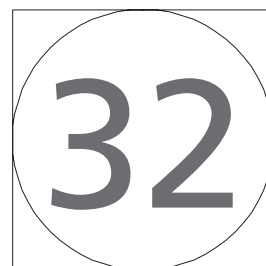
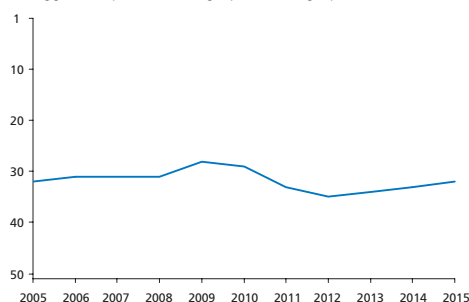

Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(33)
cultureel aanbod	(25)
veiligheid	(40)
percentage koopwoningen	(13)
nabijheid natuurgebieden	(42)
culinair aanbod	(32)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(26)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(32)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

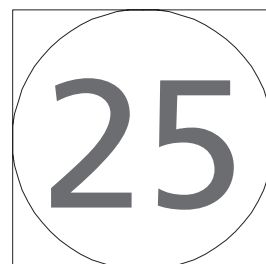
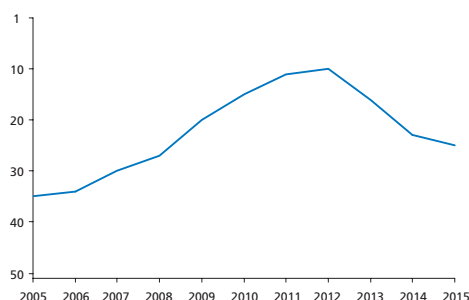

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

	Ranking
bijstand	(14)
werkloosheid	(27)
arbeidsongeschiktheid	(42)
armoede	(24)
percentage laagopgeleiden	(29)
participatie vrouwen	(26)
banen	(18)
percentage zakelijke diensten	(23)
sociaal-economische index:	(25)

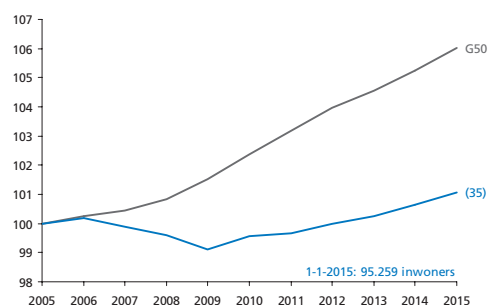
Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

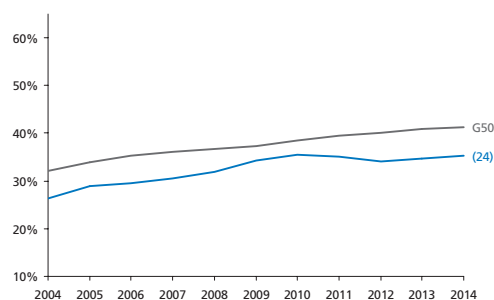
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

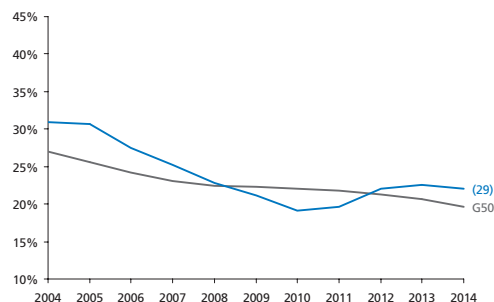
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

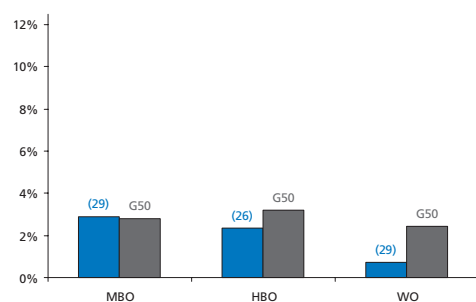
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

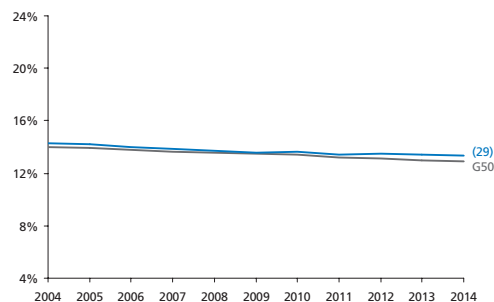
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

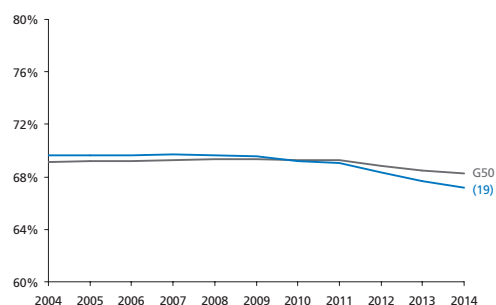
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

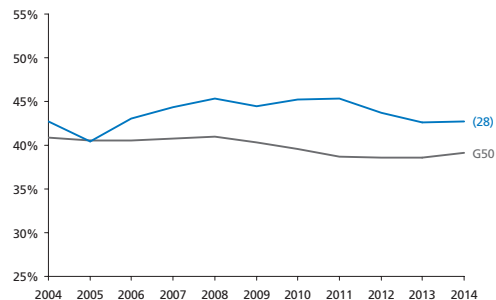
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

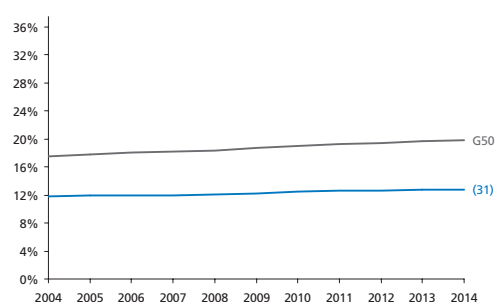
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

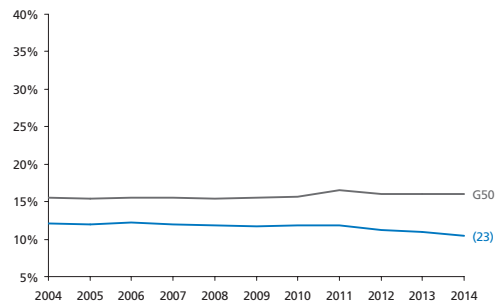
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

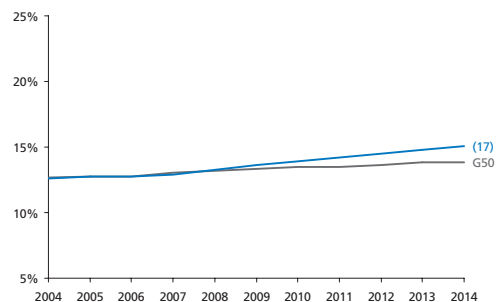
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar

Almelo

Almere

Alphen

aan den Rijn

Amersfoort

Amstelveen

Amsterdam

Apeldoorn

Arnhem

Bergen op Zoom

Breda

Delft

Den Haag

Deventer

Dordrecht

Ede

Eindhoven

Emmen

Enschede

Gouda

Groningen

Haarlem

Haarlemmermeer

Heerlen

Helmond

Hengelo (O.)

's-Hertogenbosch

Hilversum

Hoorn

Leeuwarden

Leiden

Leidschendam-

Voorburg

Lelystad

Maastricht

Nijmegen

Oss

Purmerend

Roosendaal

Rotterdam

Schiedam

Sittard-Geleen

Spijkenisse

Tilburg

Utrecht

Velsen

Venlo

Vlaardingen

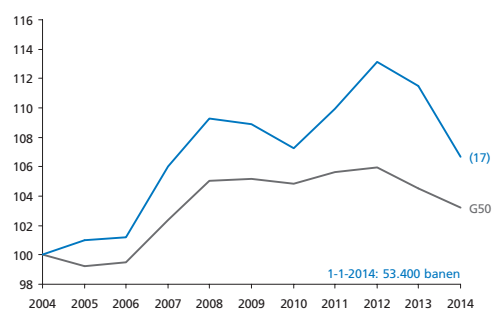
Zaanstad

Zoetermeer

Zwolle

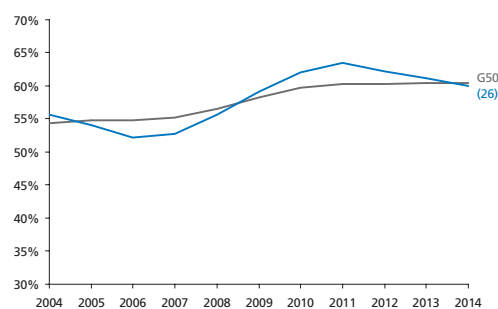
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

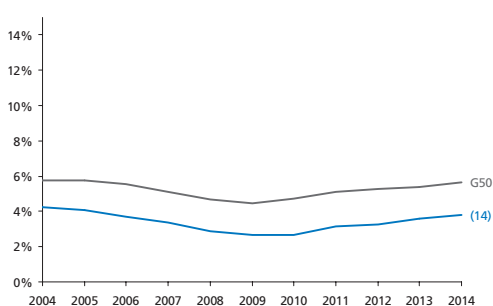
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

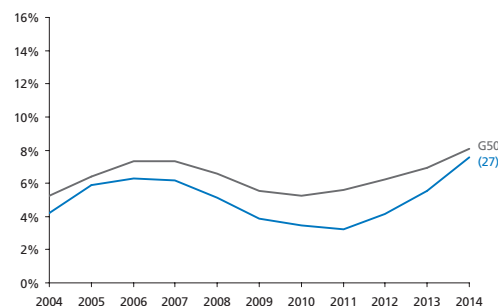
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

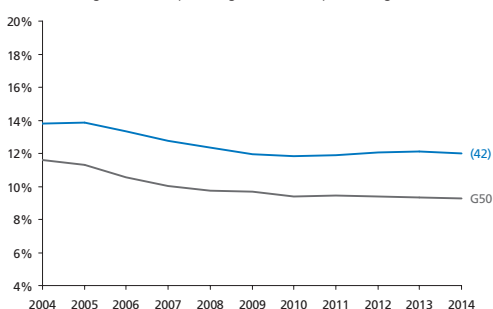
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

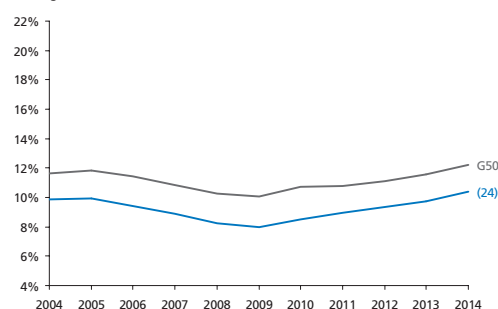
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

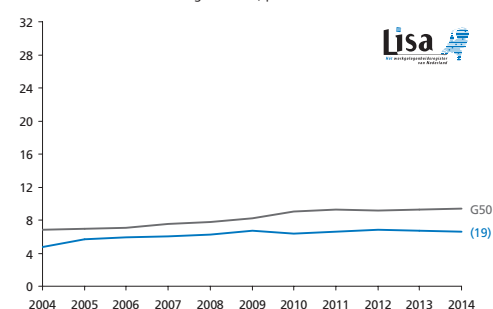
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

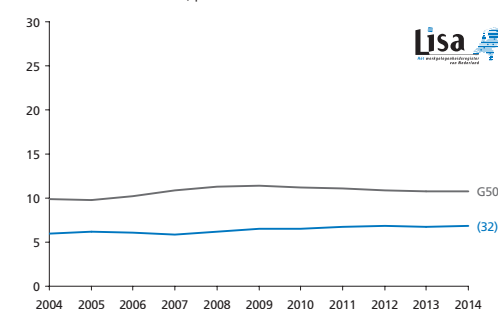
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

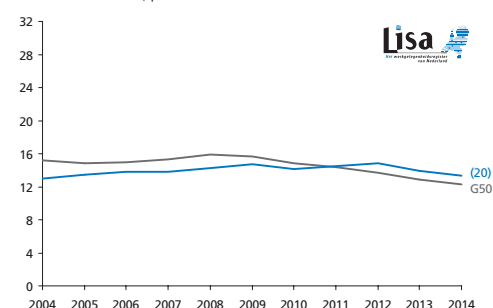
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

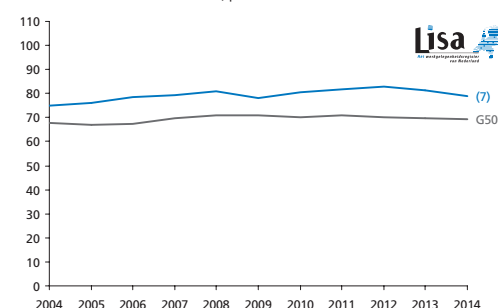
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

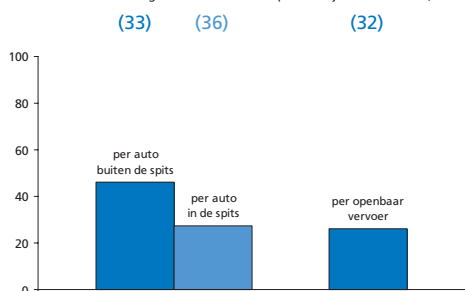
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels, per 1000 inwoners

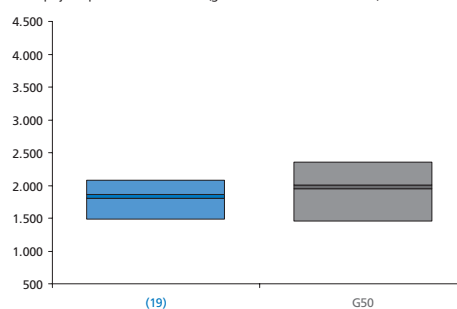
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

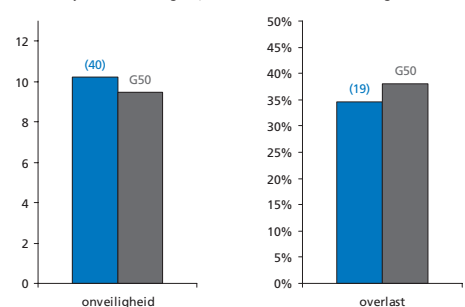
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

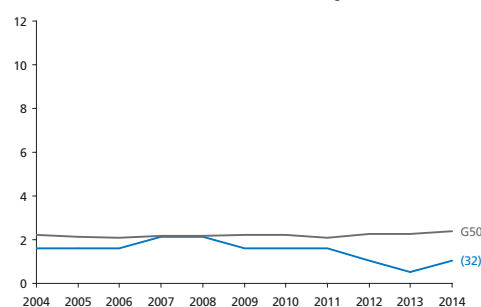
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

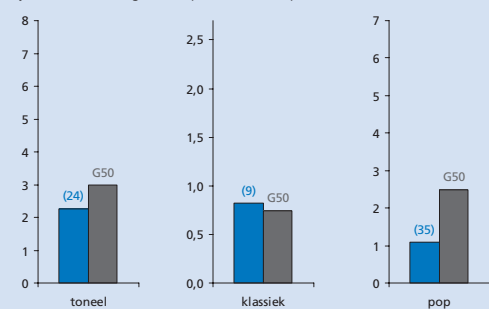
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

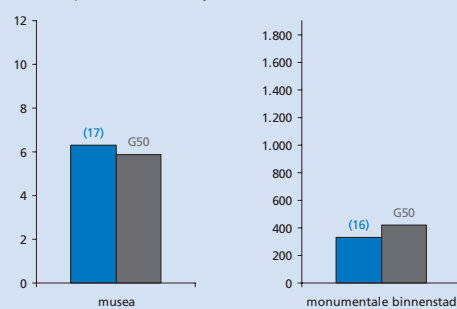
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

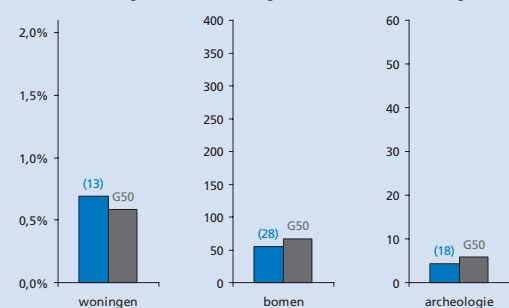
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

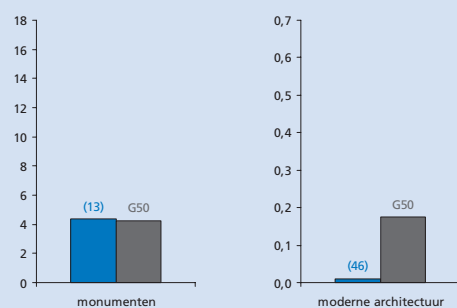
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

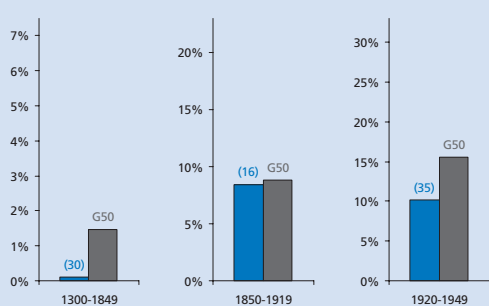
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

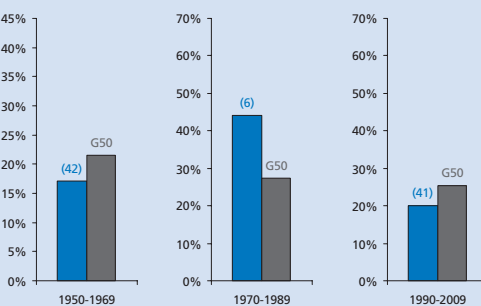
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Almelo

Met 72.315 inwoners de
45^e gemeente van
Nederland

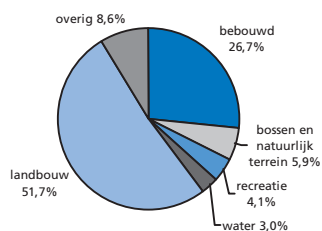
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Almelo
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 6.941 ha

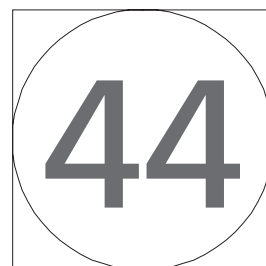
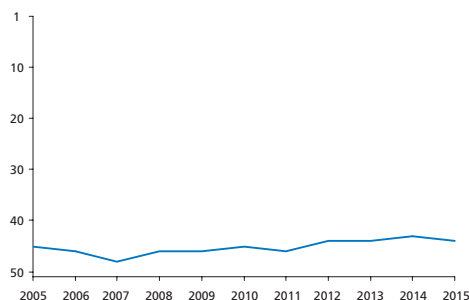
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(41)
cultureel aanbod	(29)
veiligheid	(28)
percentage koopwoningen	(18)
nabijheid natuurgebieden	(41)
culinair aanbod	(43)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(25)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(44)

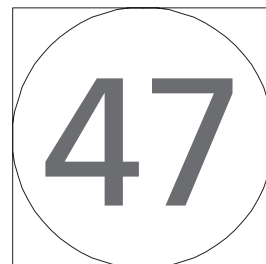
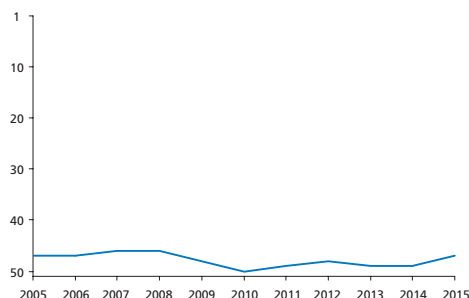
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

Ranking

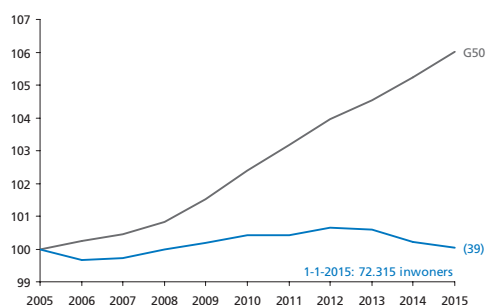
Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

bijstand	(42)
werkloosheid	(40)
arbeidsongeschiktheid	(44)
armoede	(46)
percentage laagopgeleiden	(46)
participatie vrouwen	(39)
banen	(12)
percentage zakelijke diensten	(42)
sociaal-economische index:	(47)

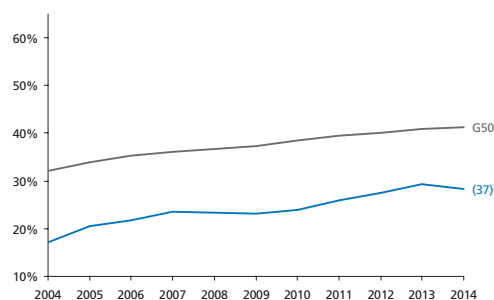
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

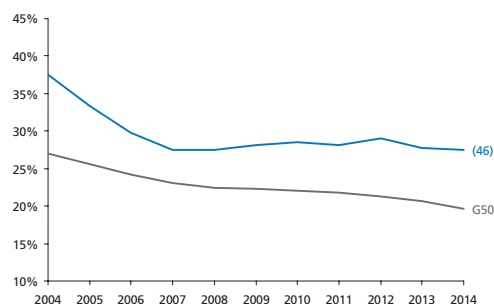
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

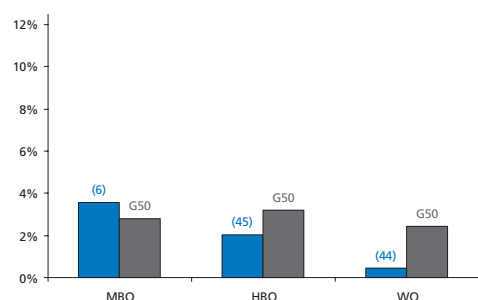
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

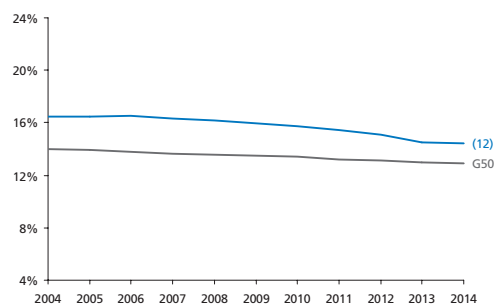
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

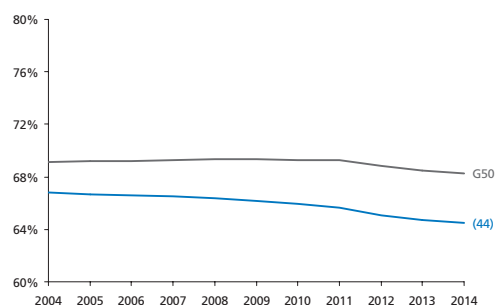
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

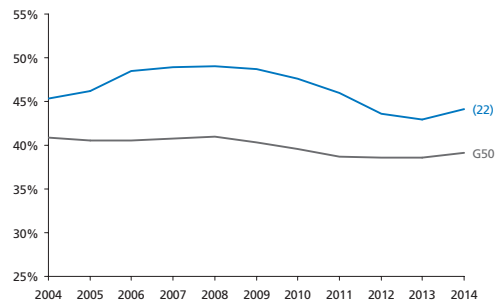
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

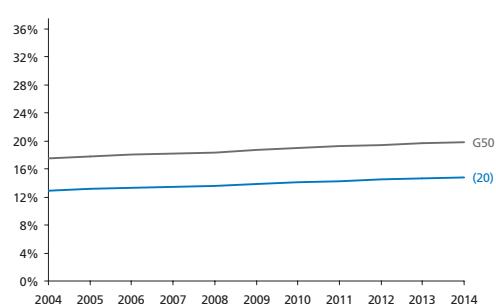
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

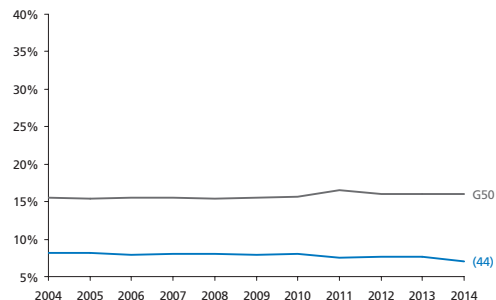
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

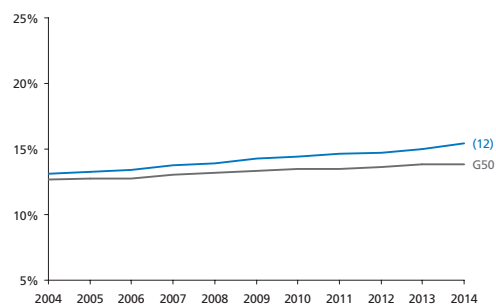
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar

Almelo

Almere

Alphen

aan den Rijn

Amersfoort

Amstelveen

Amsterdam

Apeldoorn

Arnhem

Bergen op Zoom

Breda

Delft

Den Haag

Deventer

Dordrecht

Ede

Eindhoven

Emmen

Enschede

Gouda

Groningen

Haarlem

Haarlemmermeer

Heerlen

Helmond

Hengelo (O.)

's-Hertogenbosch

Hilversum

Hoorn

Leeuwarden

Leiden

Leidschendam-
Voorburg

Lelystad

Maastricht

Nijmegen

Oss

Purmerend

Roosendaal

Rotterdam

Schiedam

Sittard-Geleen

Spijkenisse

Tilburg

Utrecht

Velsen

Venlo

Vlaardingen

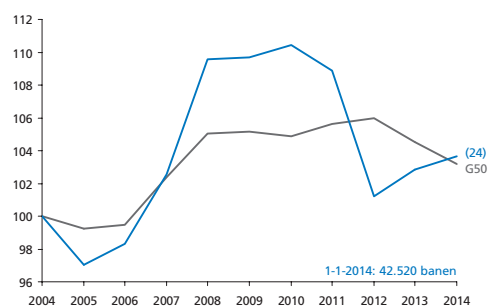
Zaanstad

Zoetermeer

Zwolle

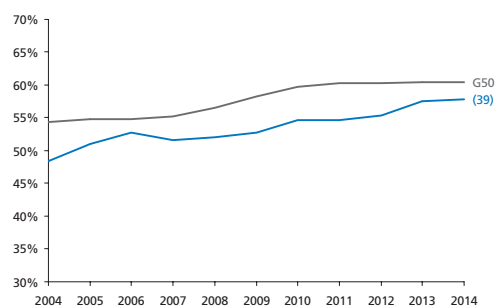
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

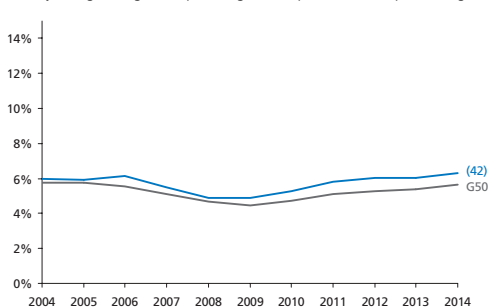
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

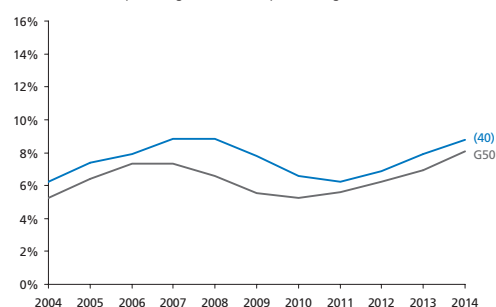
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

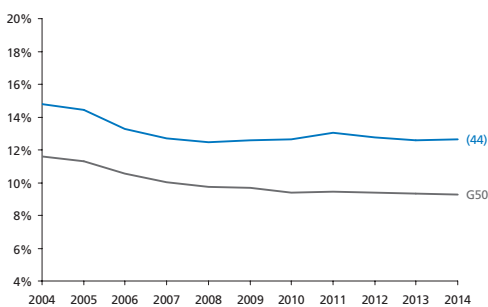
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

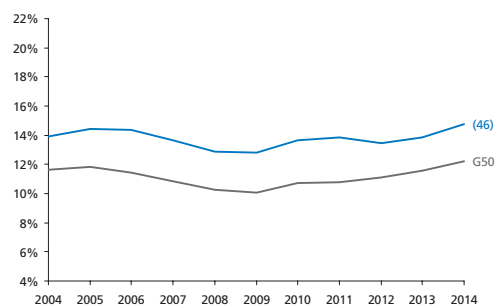
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

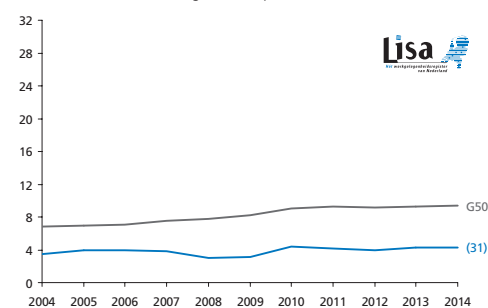
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

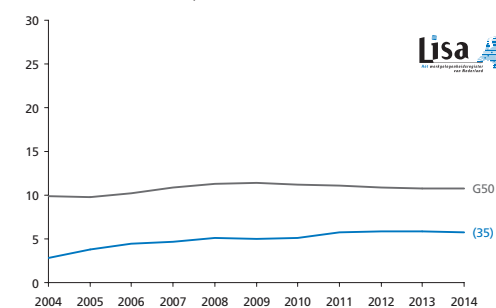
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

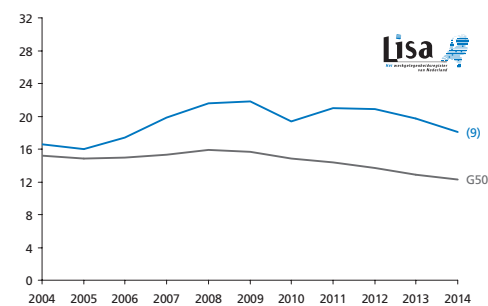
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

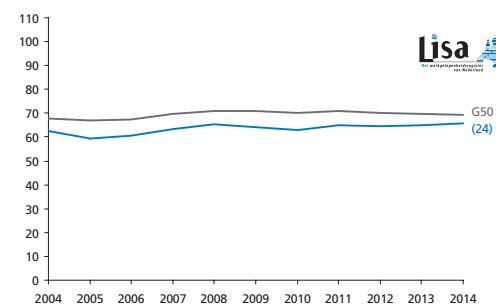
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

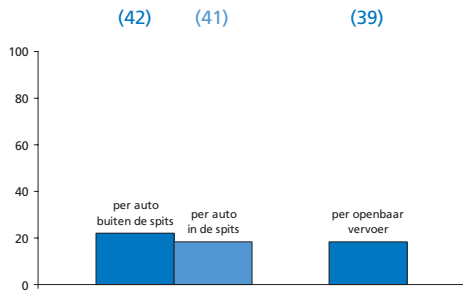
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

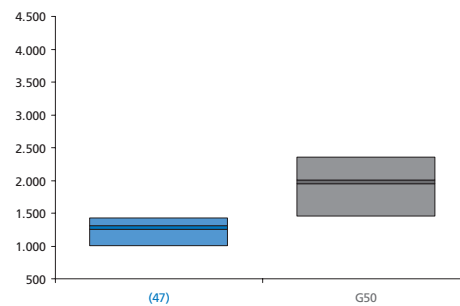
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

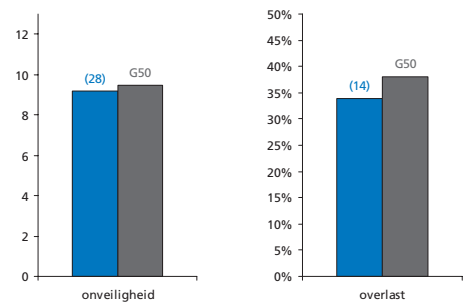
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

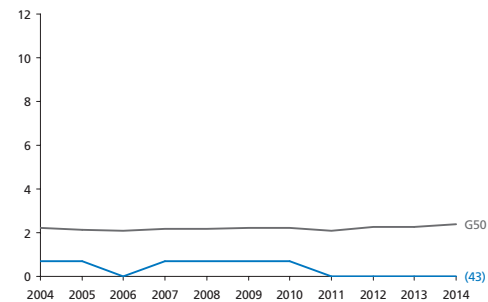
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

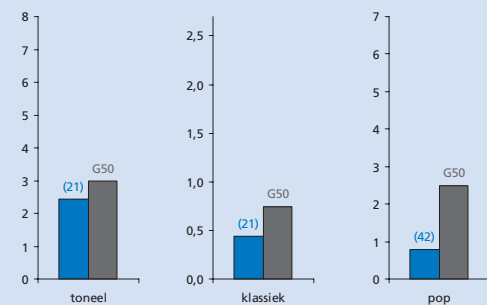
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

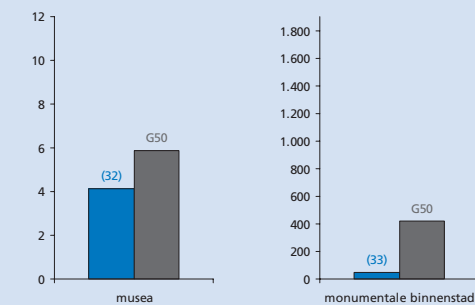
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

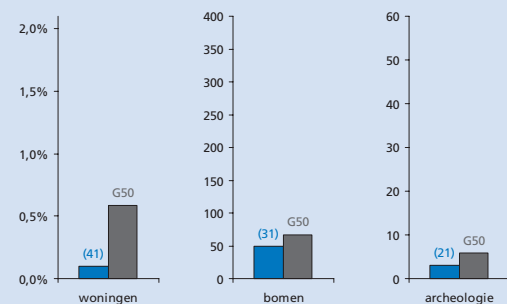
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

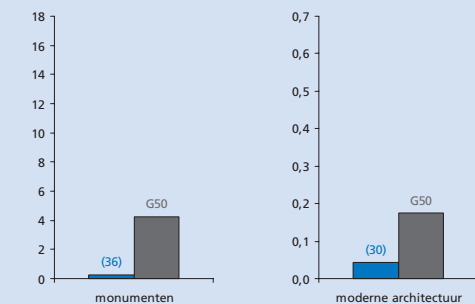
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

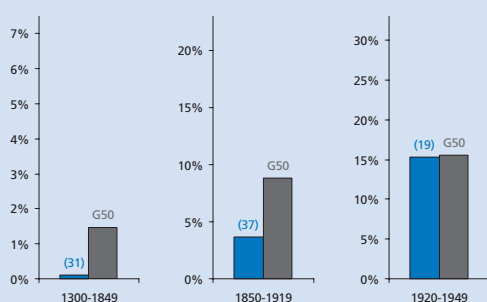
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

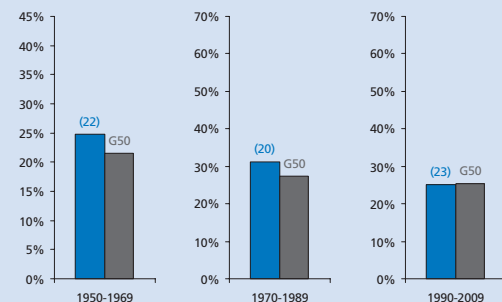
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Almere

Met 196.936 inwoners de

8^e gemeente van
N e d e r l a n d

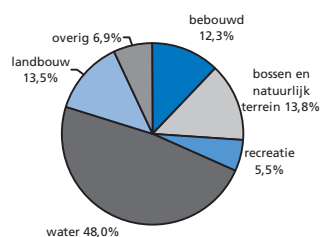
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Almere
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 24.877 ha

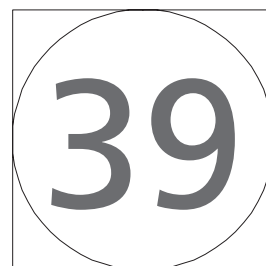
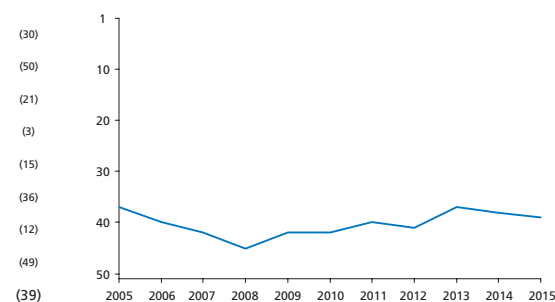
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(30)
cultureel aanbod	(50)
veiligheid	(21)
percentage koopwoningen	(3)
nabijheid natuurgebieden	(15)
culinair aanbod	(36)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(49)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(39)

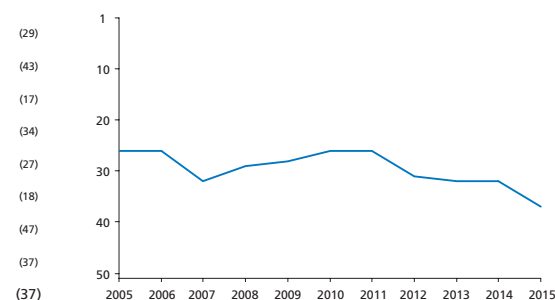
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

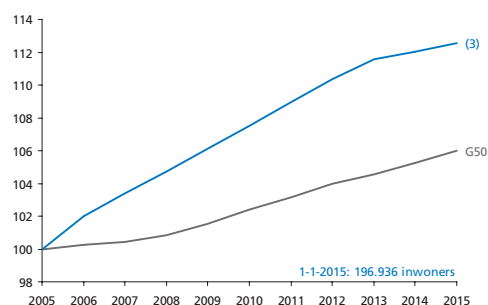
bijstand	(29)
werkloosheid	(43)
arbeidsongeschiktheid	(17)
armoede	(34)
percentage laagopgeleiden	(27)
participatie vrouwen	(18)
banen	(47)
percentage zakelijke diensten	(37)
sociaal-economische index:	(37)

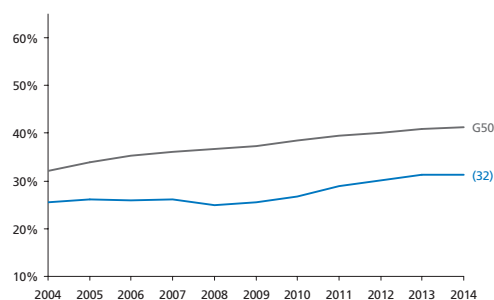
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

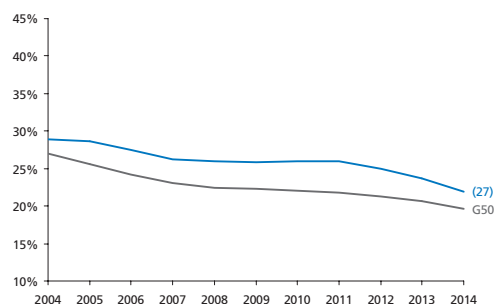
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

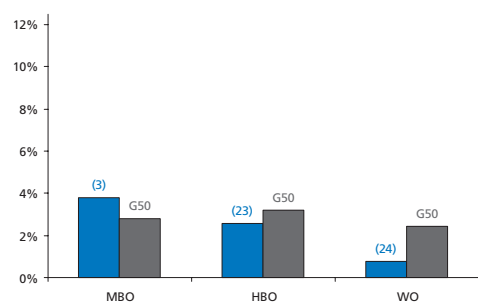
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

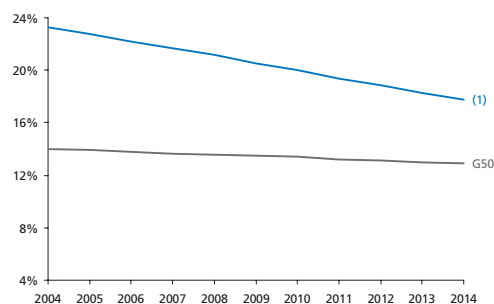
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

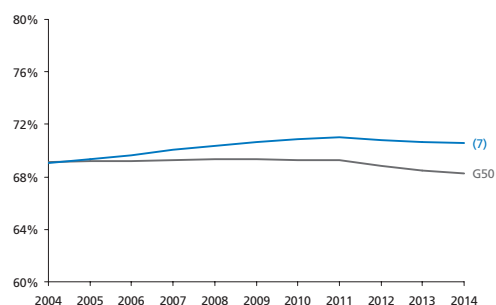
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

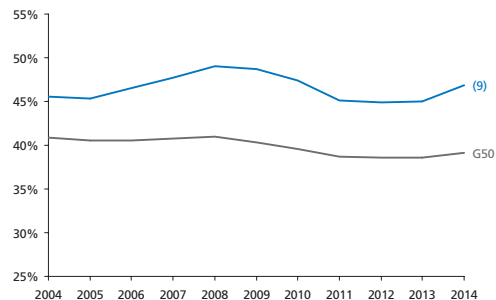
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

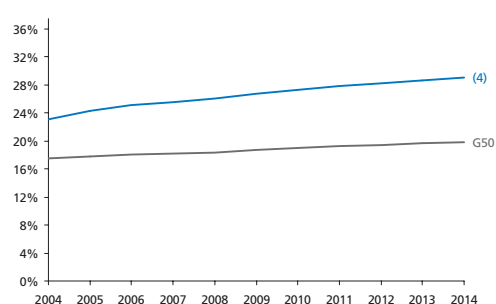
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

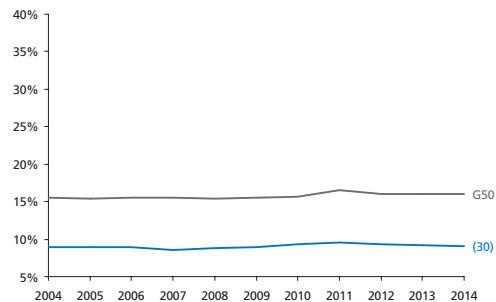
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

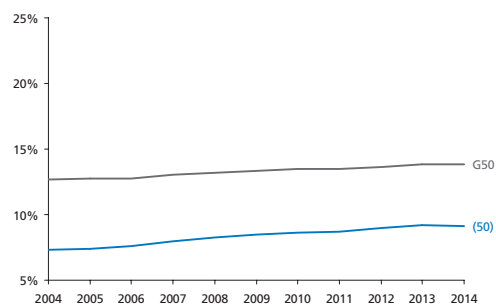
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

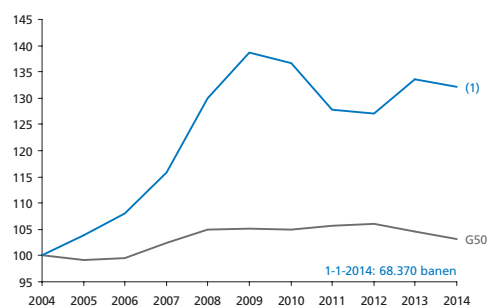
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
 Alphen
 aan den Rijn
 Amersfoort
 Amstelveen
 Amsterdam
 Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
 Breda
 Delft
 Den Haag
 Deventer
 Dordrecht
 Ede
 Eindhoven
 Emmen
 Enschede
 Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
 Heerlen
 Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
 Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
 Vlaarding
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

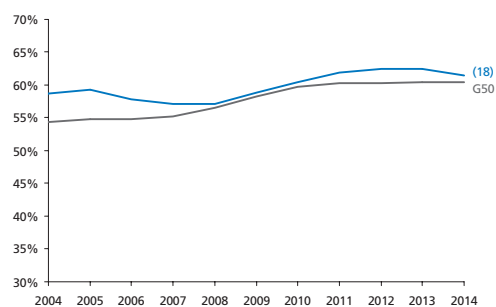
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

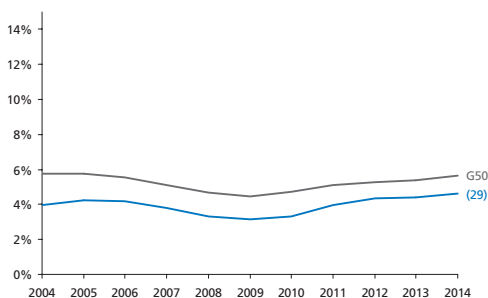
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

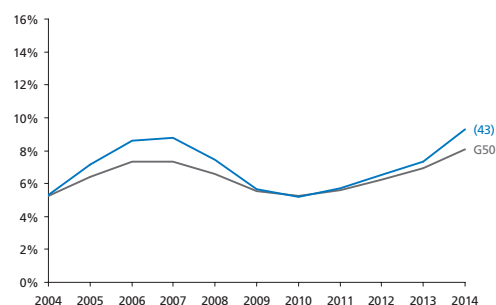
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

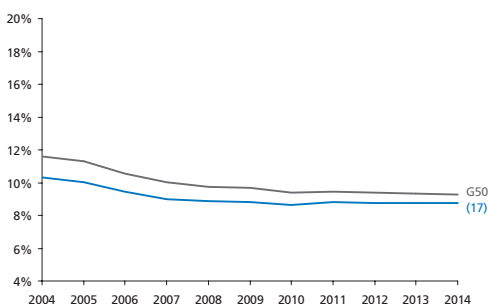
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

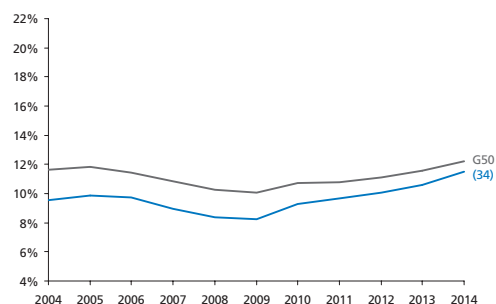
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

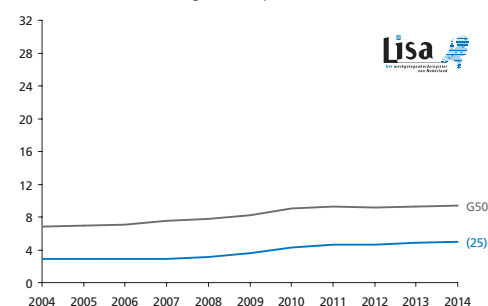
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

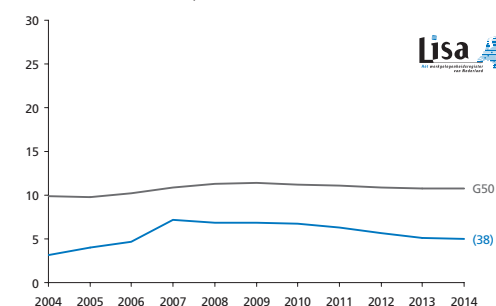
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

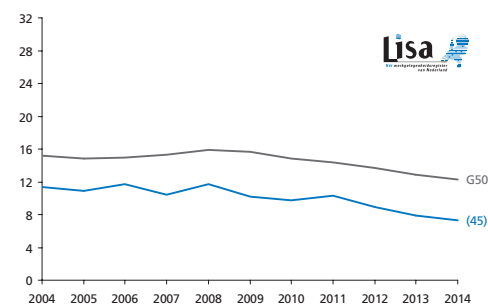
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

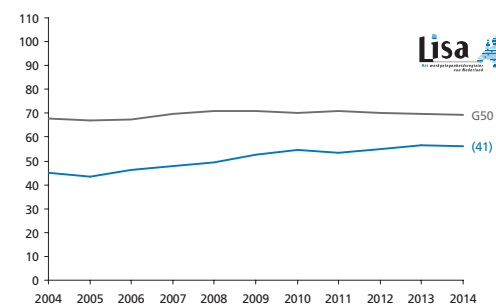
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

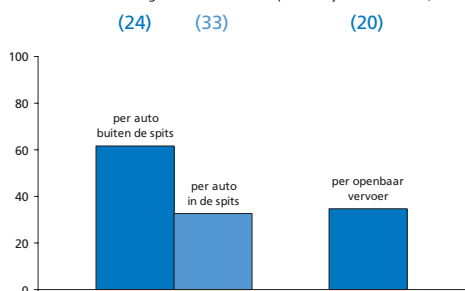
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

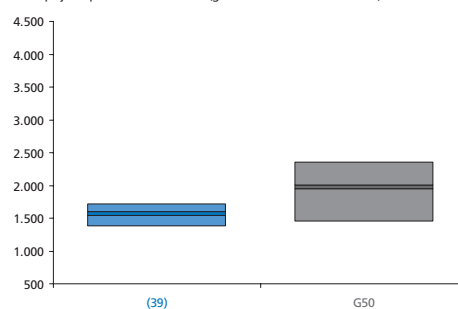
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

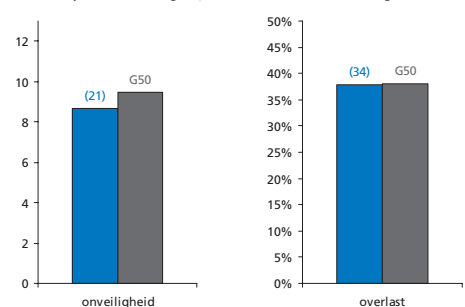
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

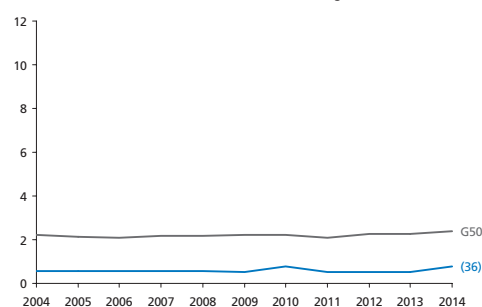
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

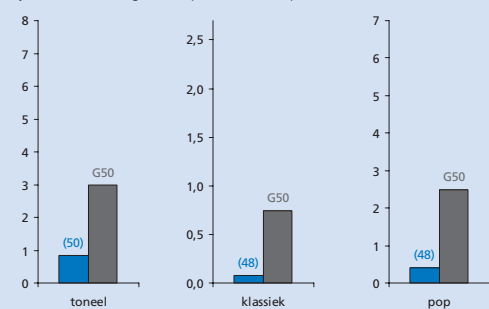
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

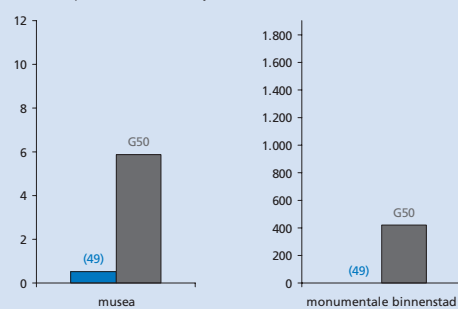
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

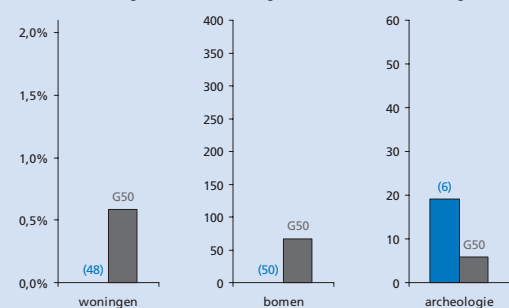
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

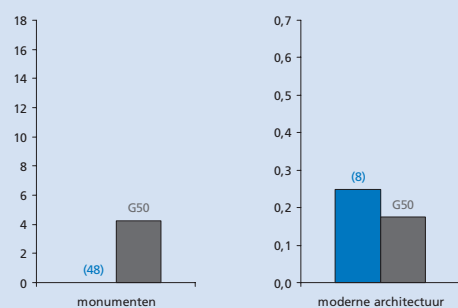
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

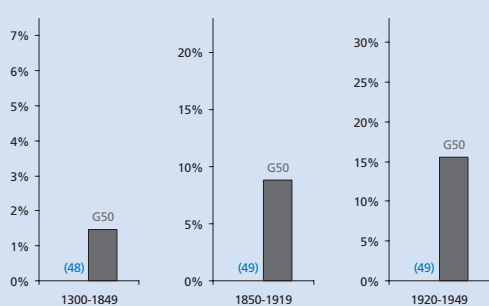
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

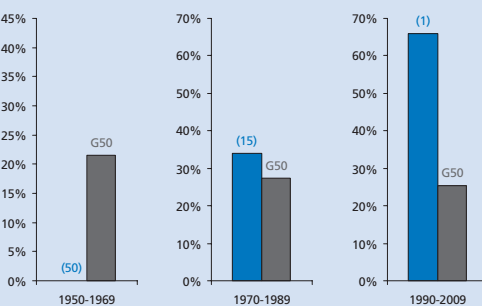
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Alphen aan den Rijn

Met 107.407 inwoners de

27^e gemeente van
Nederland

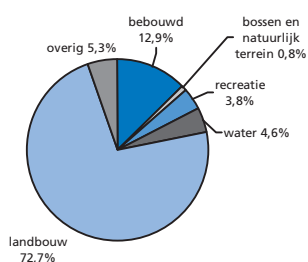
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Alphen aan den Rijn
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

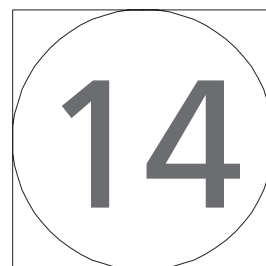
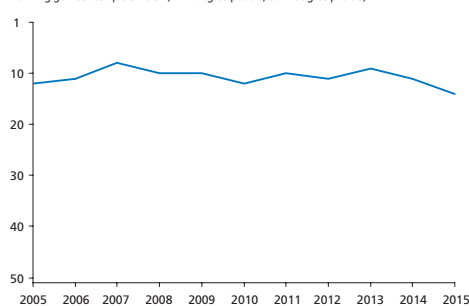
totale oppervlakte 13.250 ha

Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(9)
cultureel aanbod	(48)
veiligheid	(2)
percentage koopwoningen	(6)
nabijheid natuurgebieden	(27)
culinair aanbod	(43)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(40)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(14)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

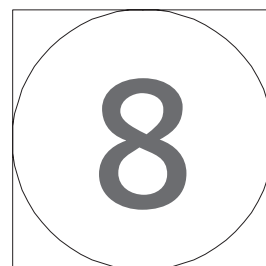
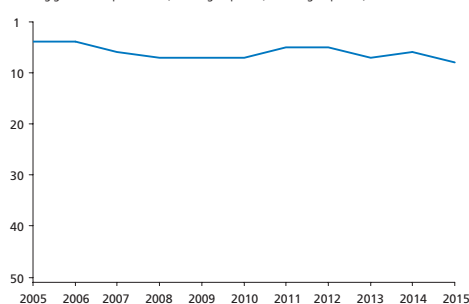

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

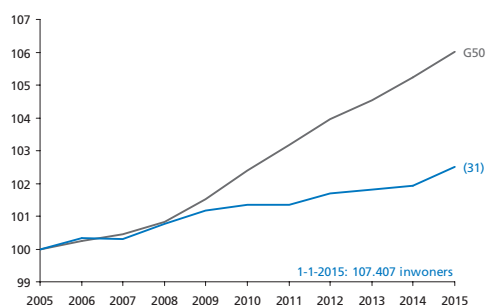
	Ranking
bijstand	(3)
werkloosheid	(2)
arbeidsongeschiktheid	(4)
armoede	(3)
percentage laagopgeleiden	(24)
participatie vrouwen	(13)
banen	(44)
percentage zakelijke diensten	(41)
sociaal-economische index:	(8)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

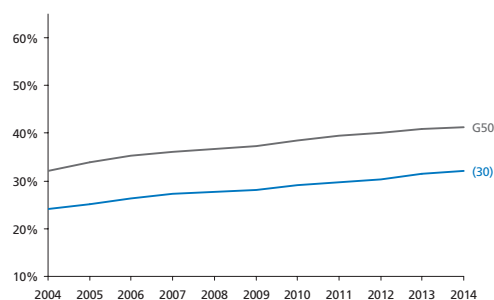
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

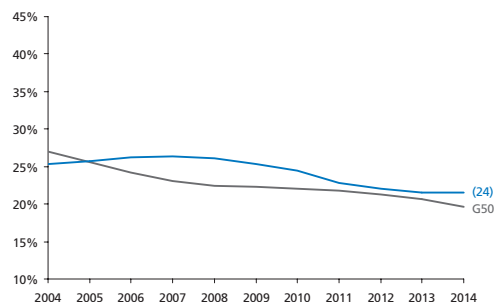
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

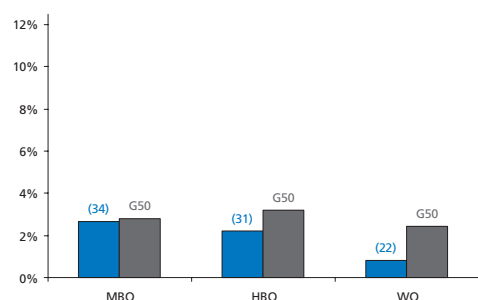
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

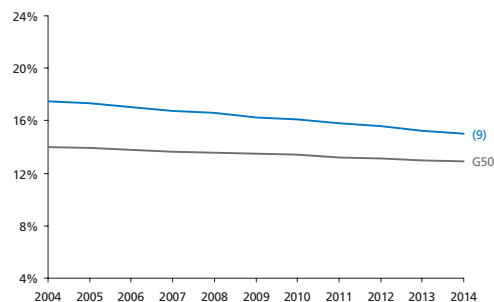
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

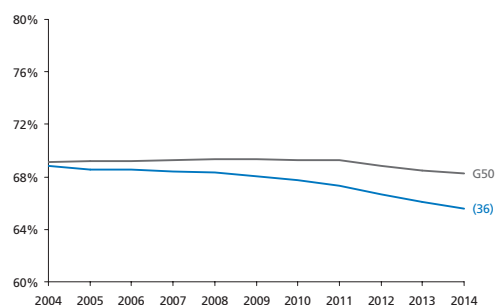
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

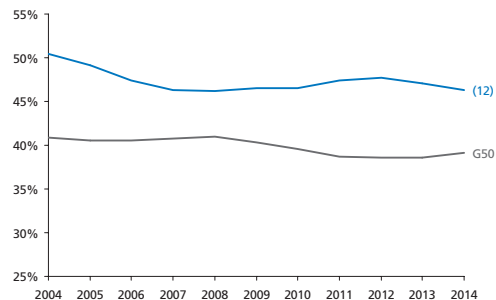
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

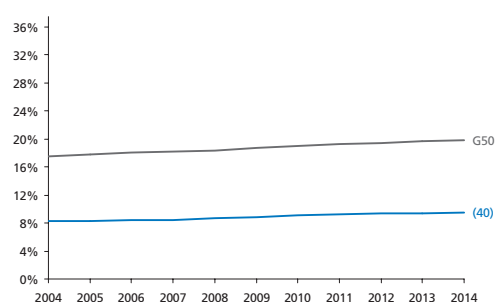
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

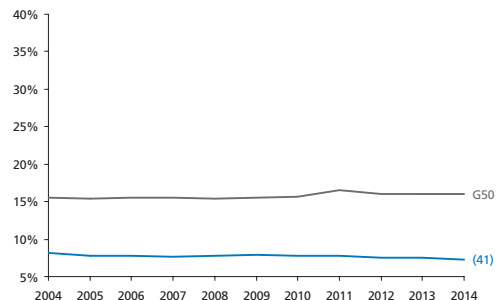
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

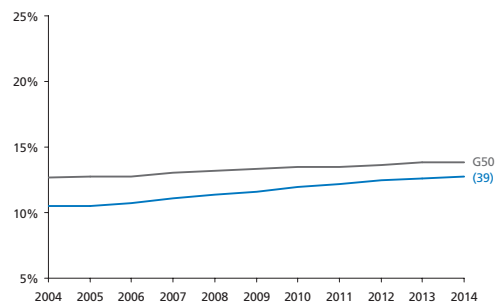
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

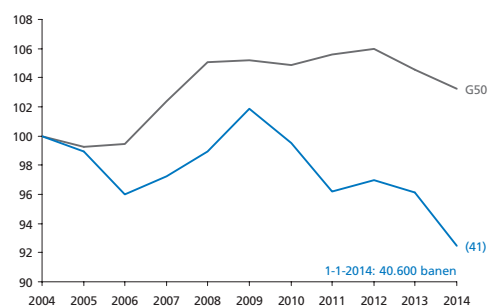
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
**Alphen
 aan den Rijn**
 Amersfoort
 Amstelveen
 Amsterdam
 Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
 Breda
 Delft
 Den Haag
 Deventer
 Dordrecht
 Ede
 Eindhoven
 Emmen
 Enschede
 Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
 Heerlen
 Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
 Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
 Vlaardingen
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

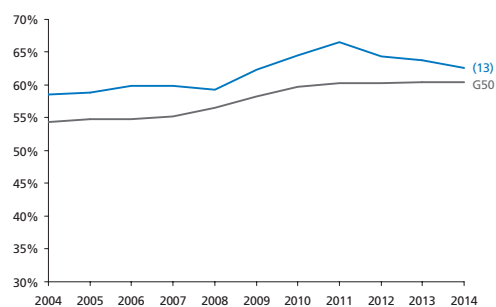
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

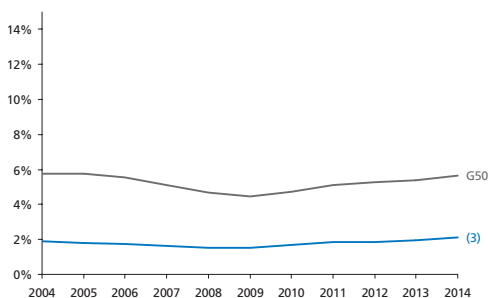
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

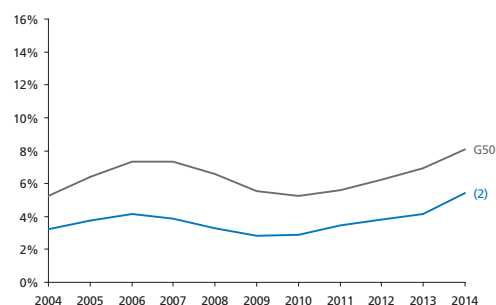
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

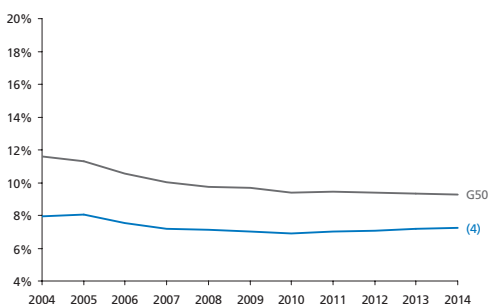
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

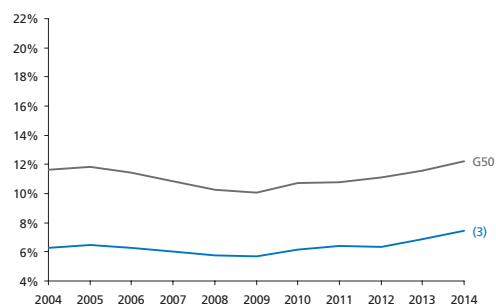
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

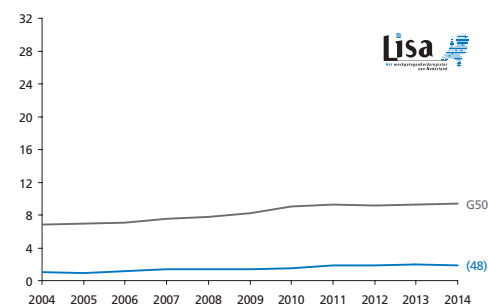
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

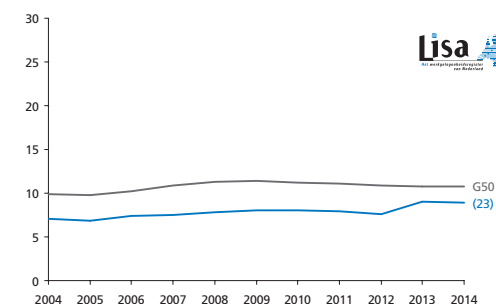
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

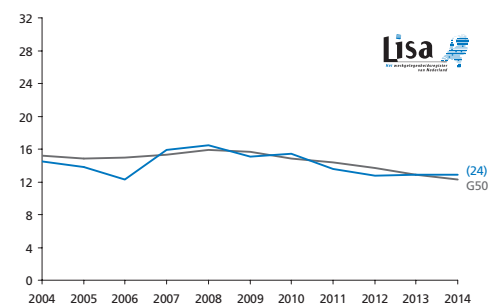
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

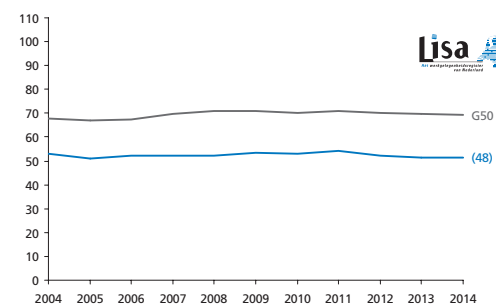
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

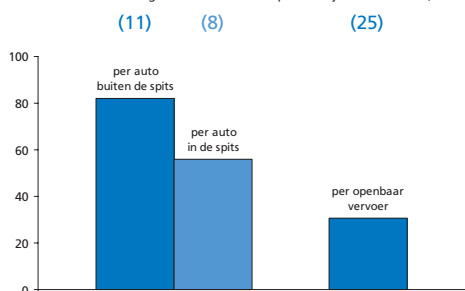
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

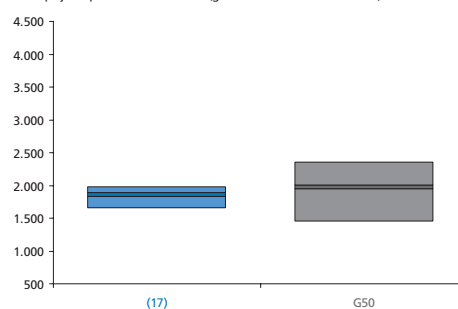
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

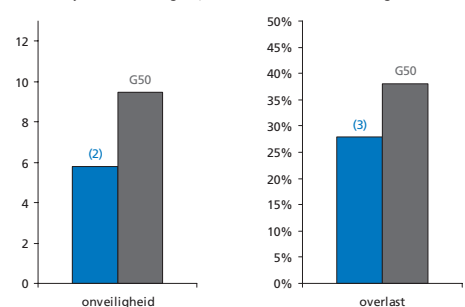
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

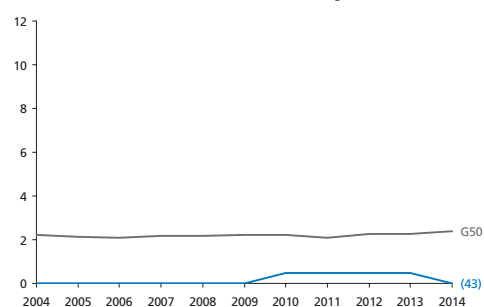
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

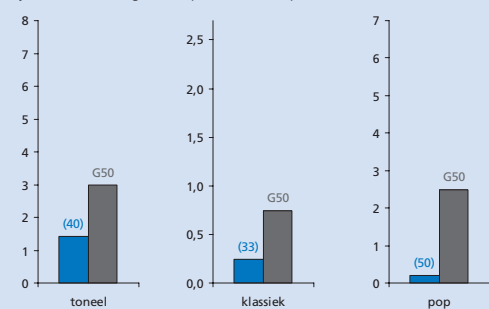
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

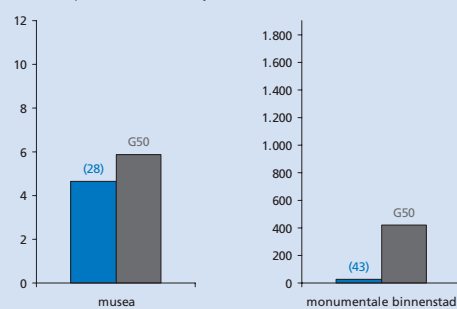
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

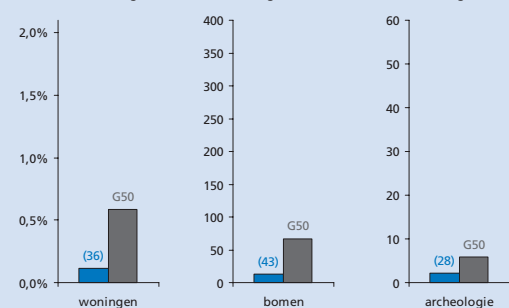
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

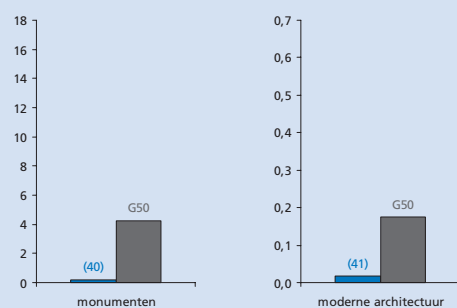
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

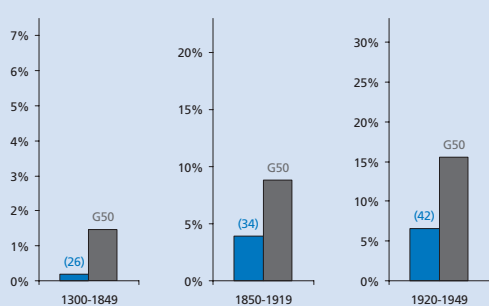
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

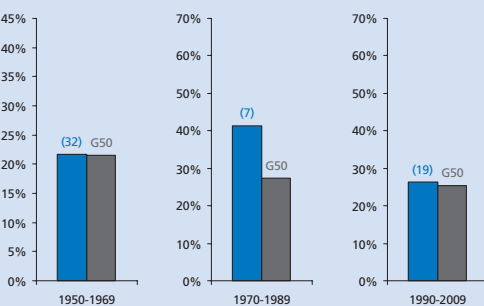
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Amersfoort

Met 152.460 inwoners de

14^e gemeente van
Nederland

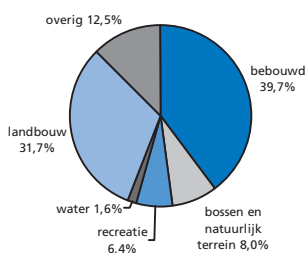
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Amersfoort
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 6.386 ha

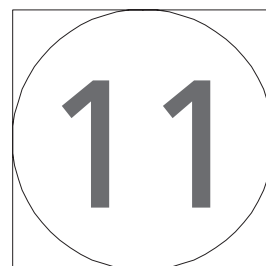
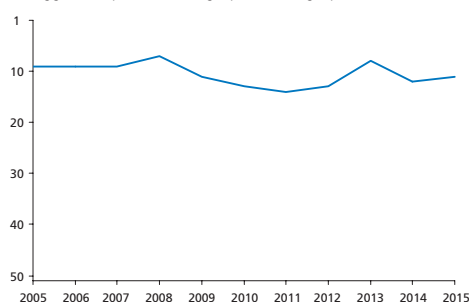
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

Ranking

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(14)
cultureel aanbod	(39)
veiligheid	(8)
percentage koopwoningen	(12)
nabijheid natuurgebieden	(3)
culinair aanbod	(13)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(30)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(11)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

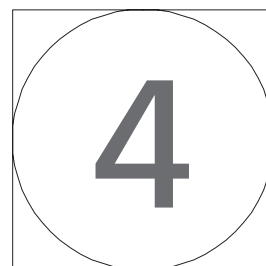
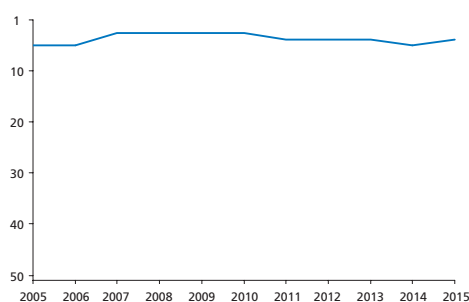
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

Ranking

bijstand	(9)
werkloosheid	(3)
arbeidsongeschiktheid	(23)
armoede	(8)
percentage laagopgeleiden	(14)
participatie vrouwen	(11)
banen	(24)
percentage zakelijke diensten	(9)
sociaal-economische index:	(4)

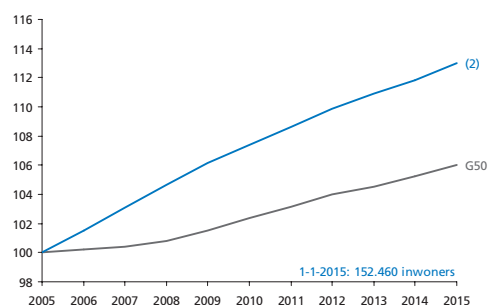
Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

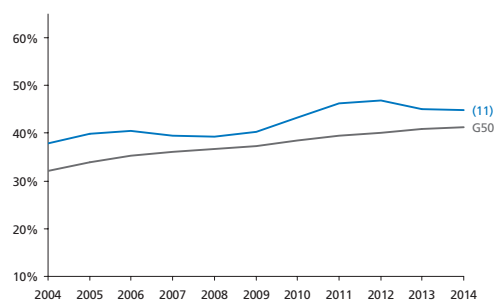
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

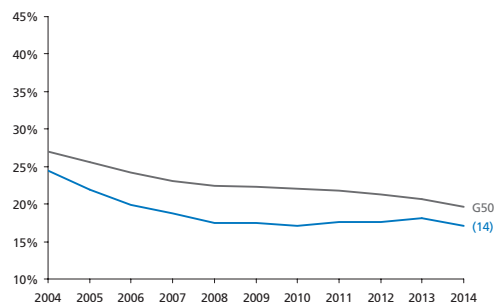
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

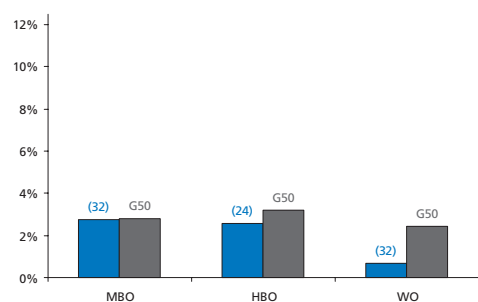
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

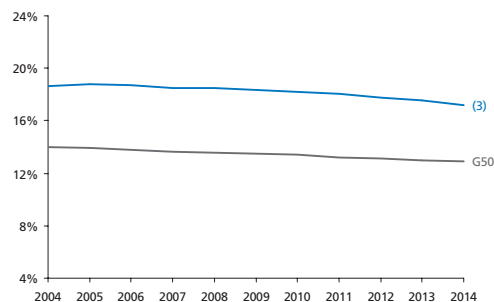
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

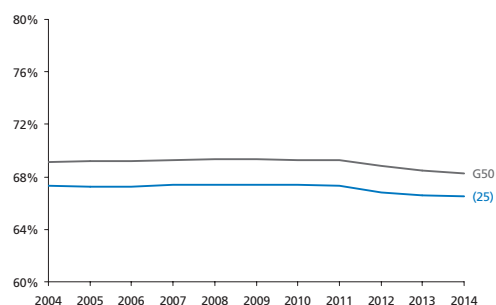
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

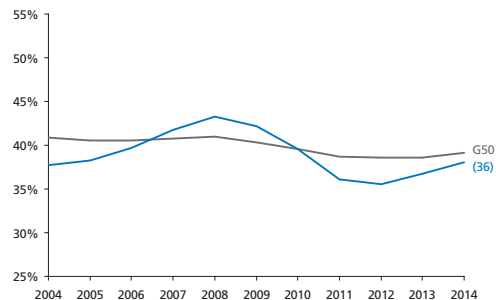
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

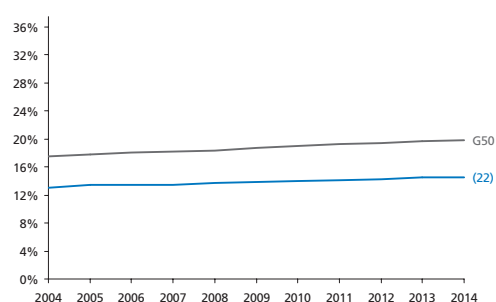
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

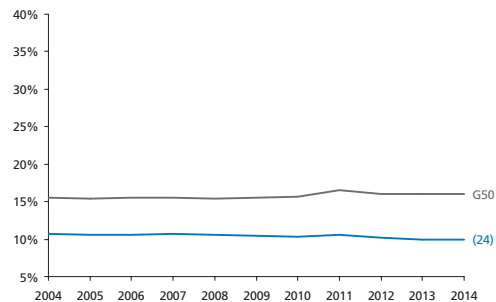
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

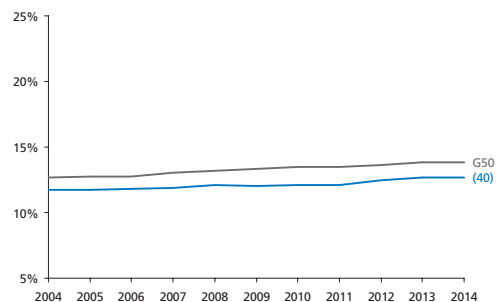
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

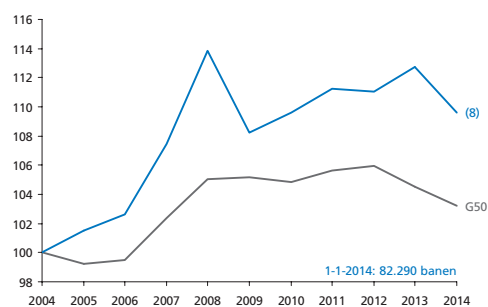
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
 Alphen
 aan den Rijn
Amersfoort
 Amstelveen
 Amsterdam
 Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
 Breda
 Delft
 Den Haag
 Deventer
 Dordrecht
 Ede
 Eindhoven
 Emmen
 Enschede
 Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
 Heerlen
 Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
 Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
 Vlaardingen
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

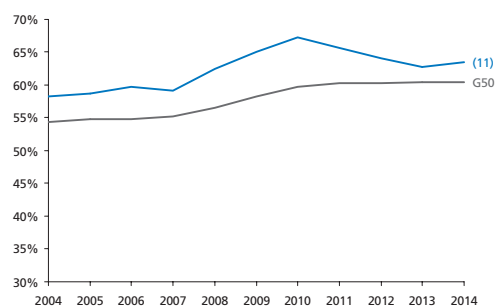
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

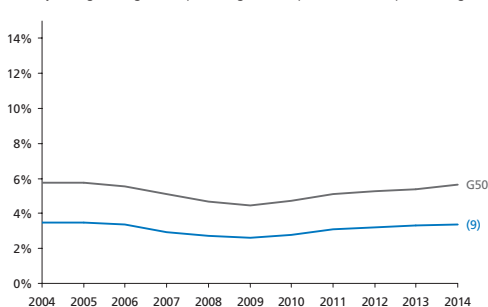
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

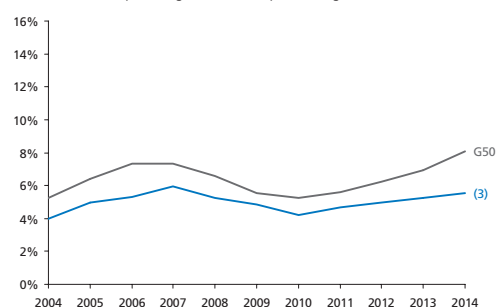
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

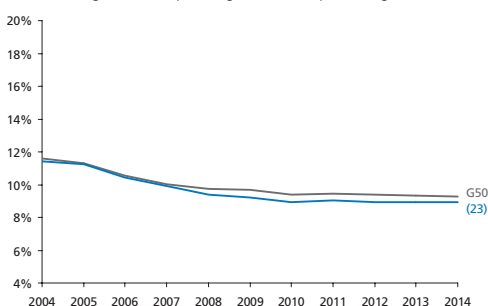
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

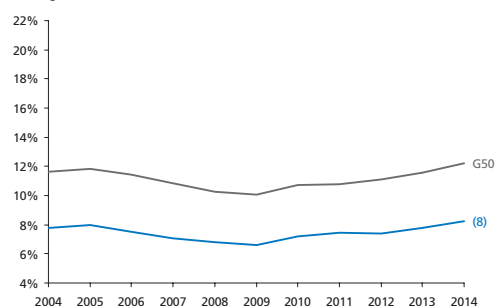
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

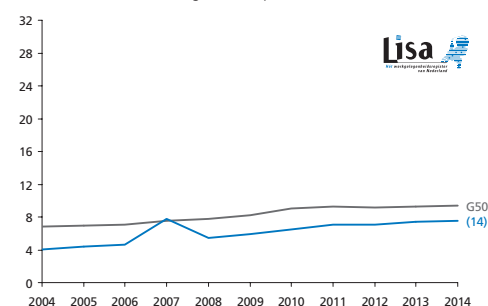
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

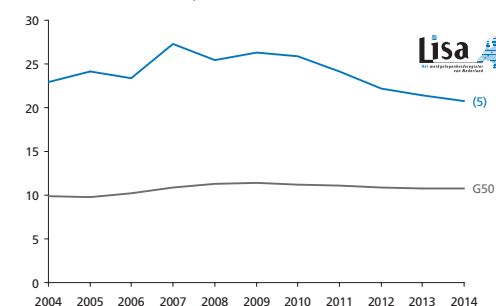
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

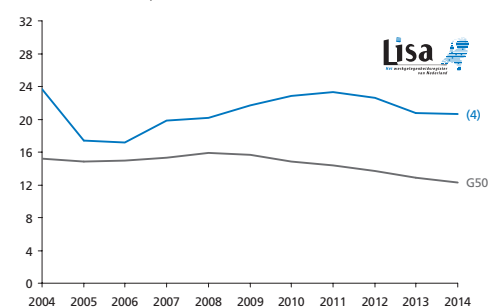
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

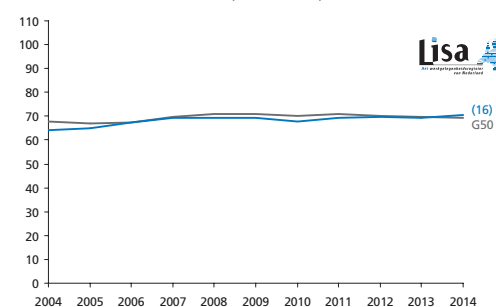
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

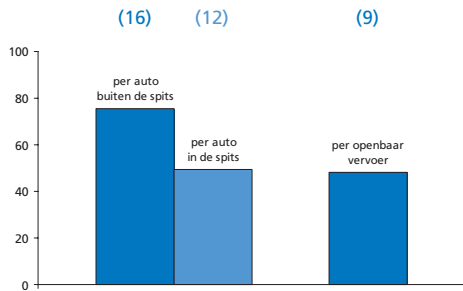
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

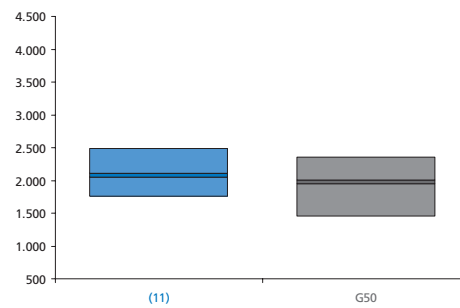
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

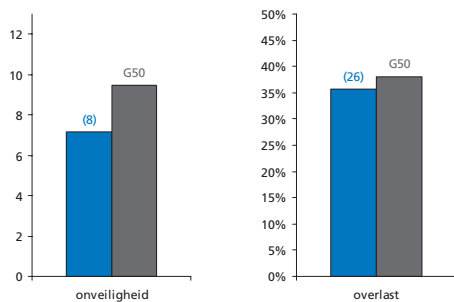
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

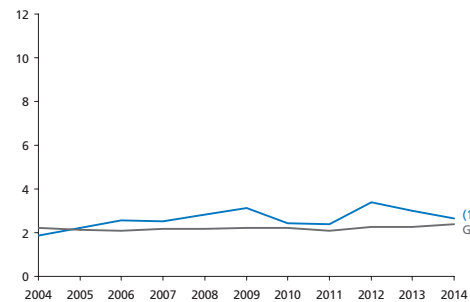
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

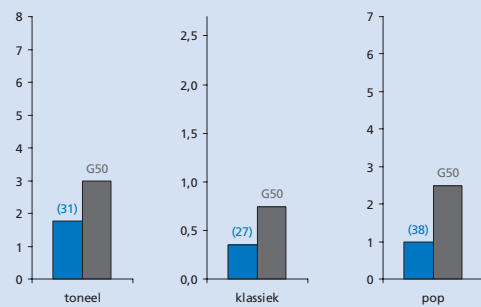
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

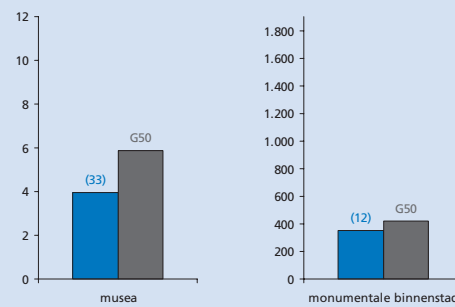
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

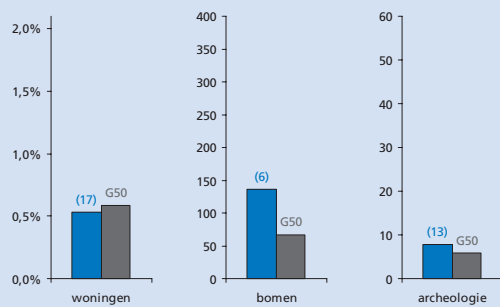
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

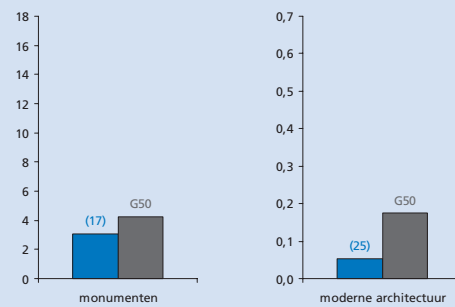
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

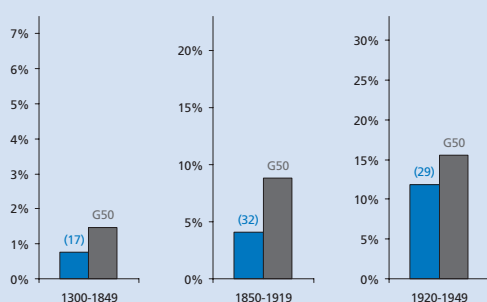
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

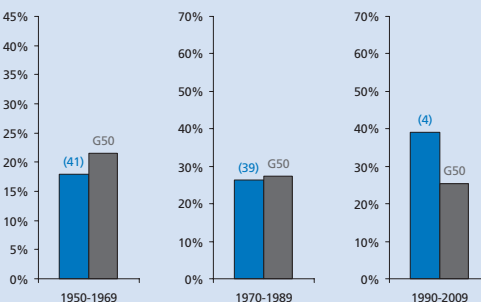
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Amstelveen

Met 87.113 inwoners de

36^e gemeente van
Nederland

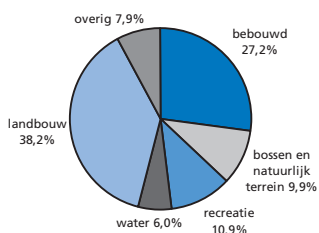
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Amstelveen
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 4.408 ha

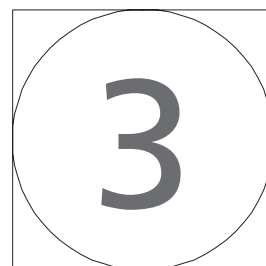
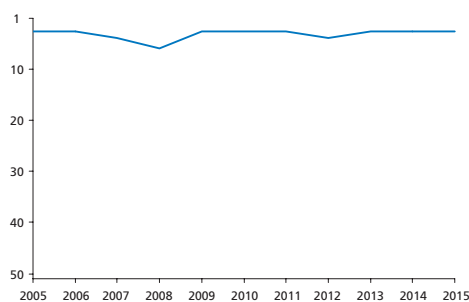
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

Ranking

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(3)
cultureel aanbod	(20)
veiligheid	(1)
percentage koopwoningen	(37)
nabijheid natuurgebieden	(9)
culinair aanbod	(3)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(42)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(3)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

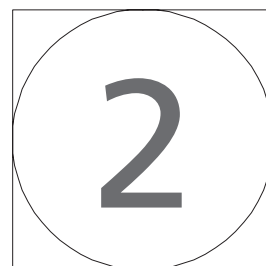
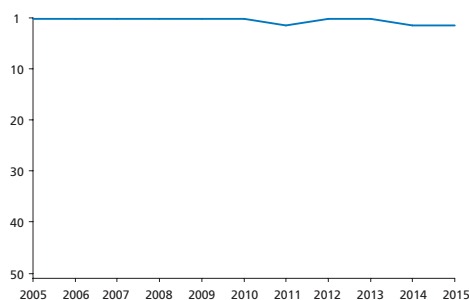
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

Ranking

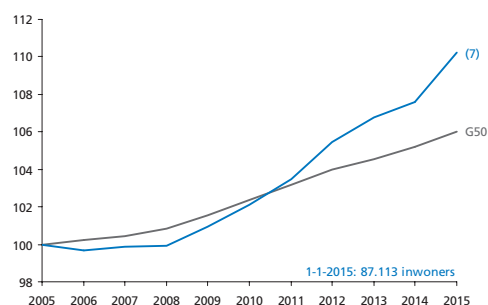
bijstand	(1)
werkloosheid	(13)
arbeidsongeschiktheid	(3)
armoede	(2)
percentage laagopgeleiden	(9)
participatie vrouwen	(22)
banen	(33)
percentage zakelijke diensten	(3)
sociaal-economische index:	(2)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

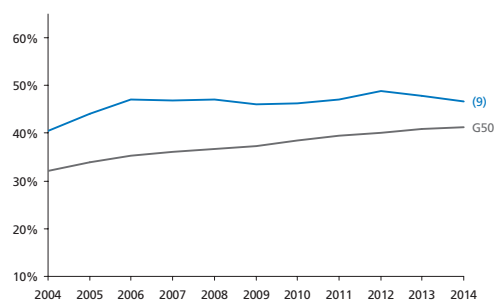
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

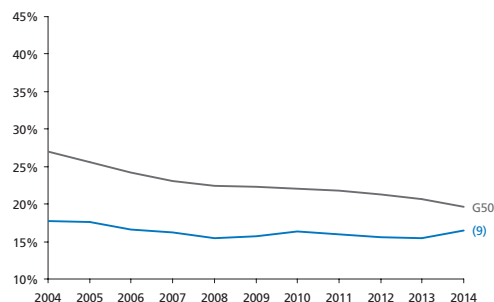
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

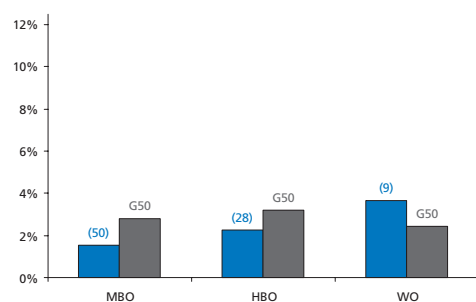
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

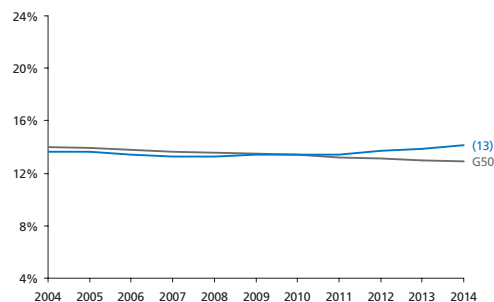
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

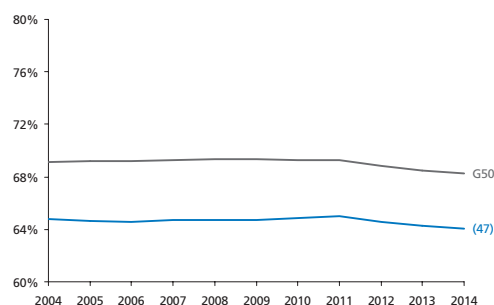
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

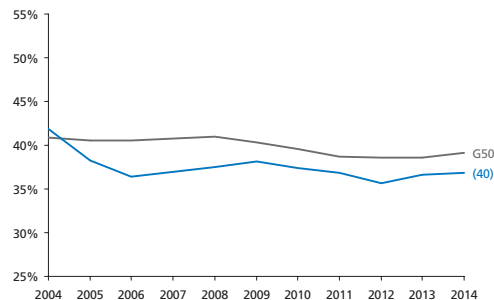
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

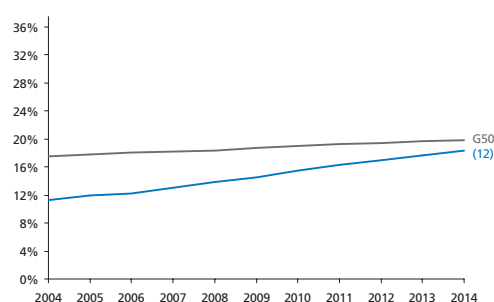
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

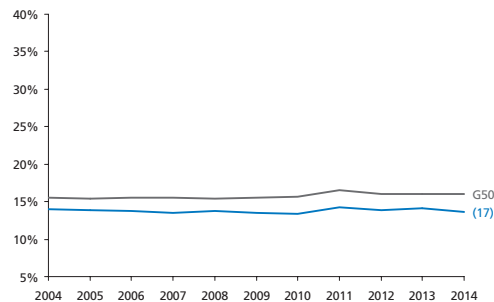
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

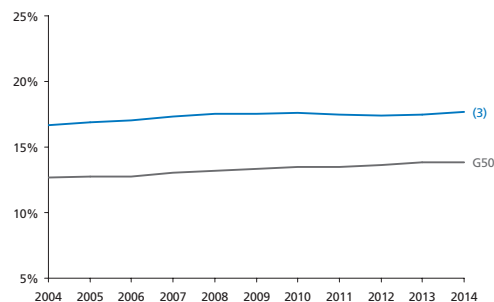
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

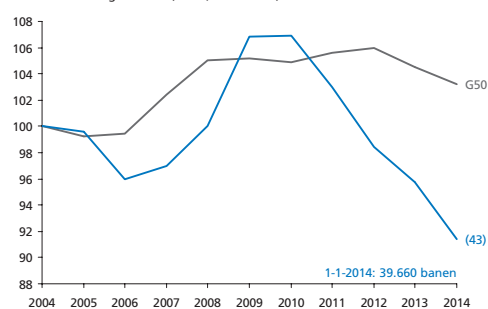
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
 Alphen
 aan den Rijn
 Amersfoort
Amstelveen
 Amsterdam
 Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
 Breda
 Delft
 Den Haag
 Deventer
 Dordrecht
 Ede
 Eindhoven
 Emmen
 Enschede
 Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
 Heerlen
 Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
 Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
 Vlaardingen
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

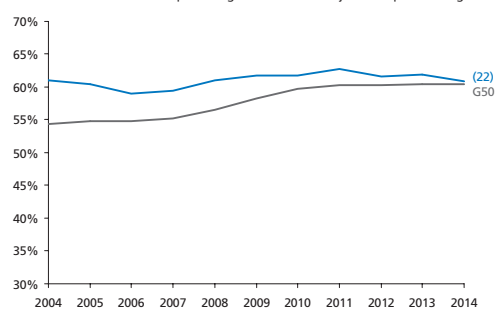
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

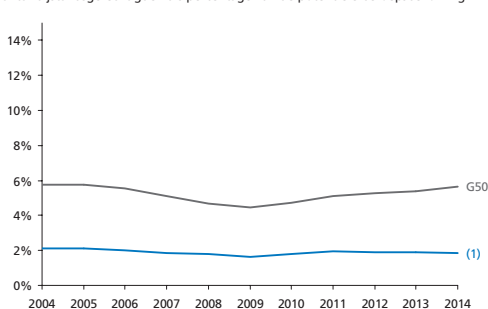
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

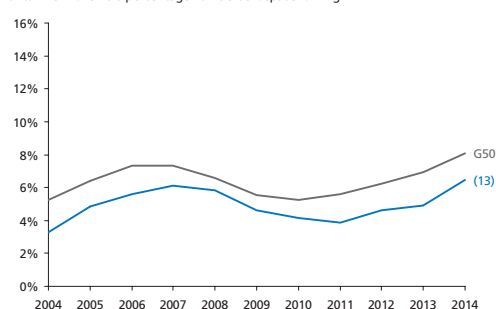
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

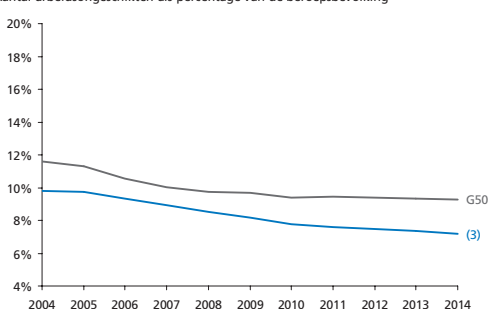
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

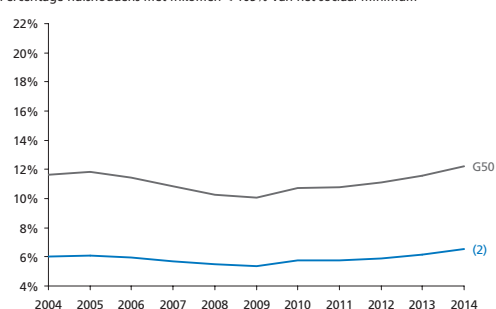
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

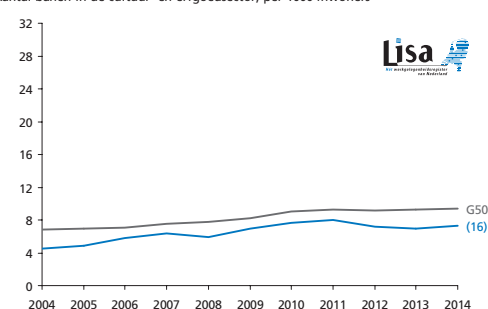
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

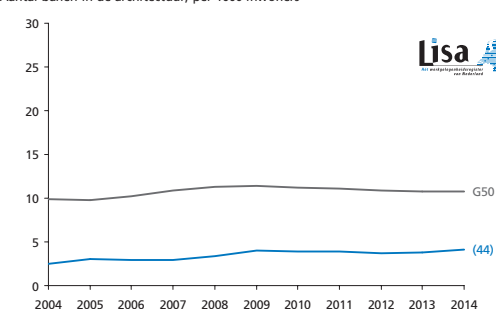
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

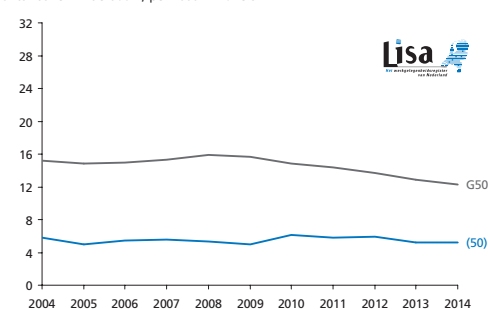
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

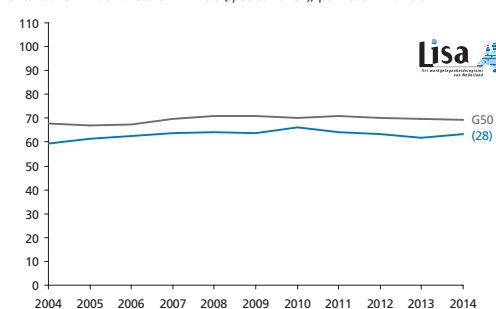
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

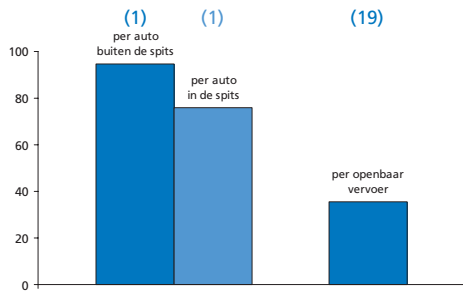
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

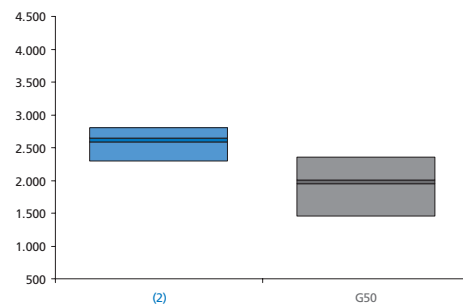
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

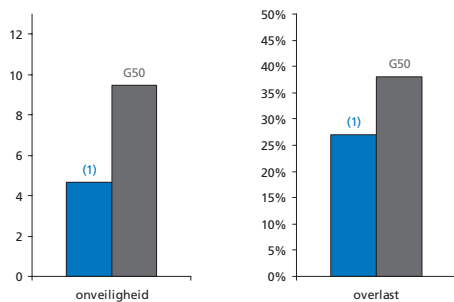
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

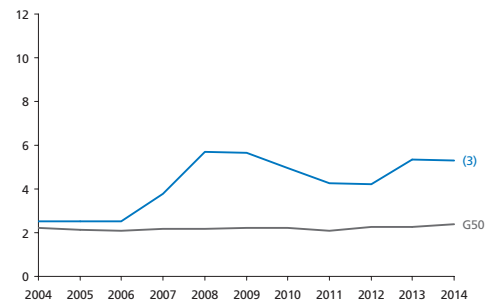
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

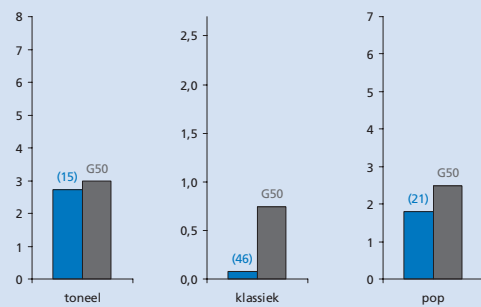
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

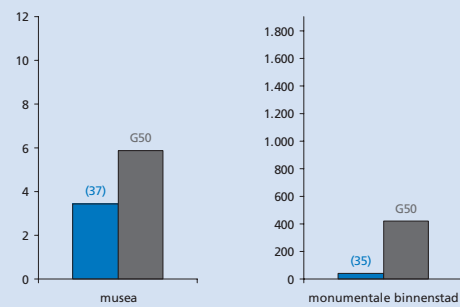
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

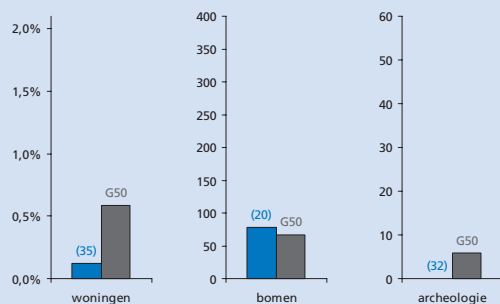
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

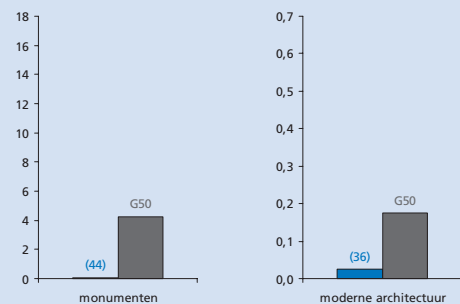
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

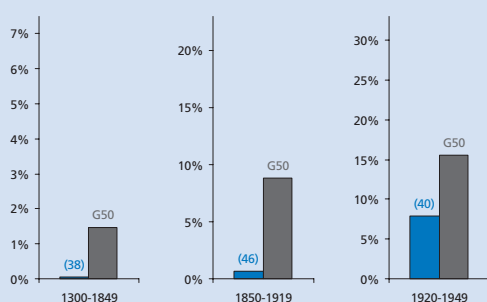
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

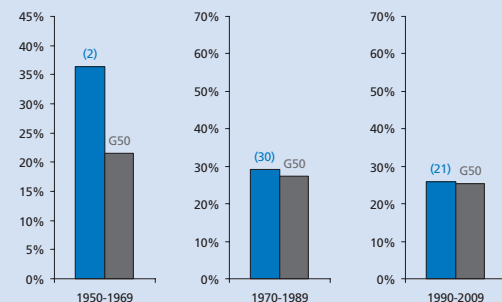
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Amsterdam

Met 821.927 inwoners de

1^e gemeente van
N e d e r l a n d

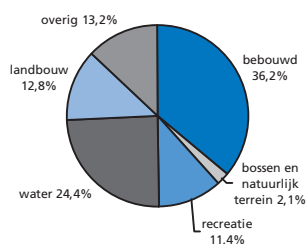
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Amsterdam
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

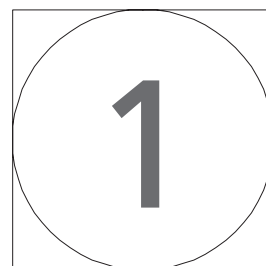
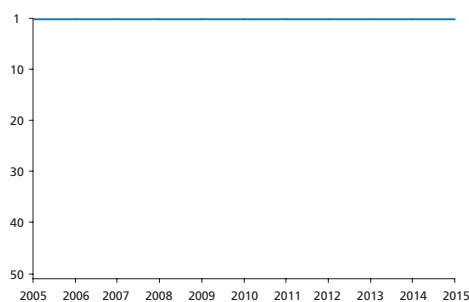
totale oppervlakte 21.949 ha

Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(1)
cultureel aanbod	(1)
veiligheid	(46)
percentage koopwoningen	(50)
nabijheid natuurgebieden	(12)
culinair aanbod	(2)
aanwezigheid universiteit	(1)
percentage vooroorlogse woningen	(2)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(1)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

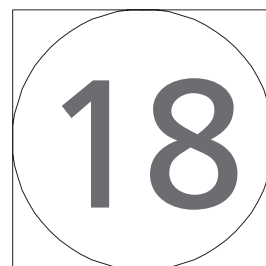
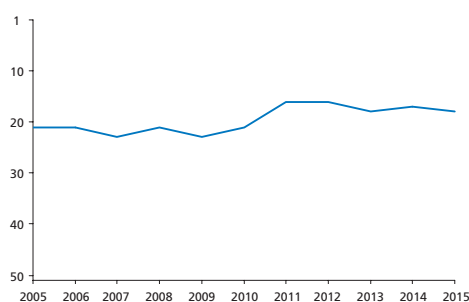

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

	Ranking
bijstand	(48)
werkloosheid	(34)
arbeidsongeschiktheid	(10)
armoede	(48)
percentage laagopgeleiden	(3)
participatie vrouwen	(7)
banen	(13)
percentage zakelijke diensten	(1)
sociaal-economische index:	(18)

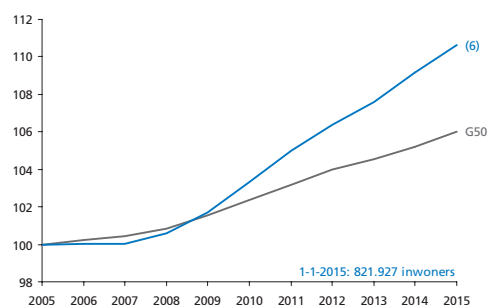
Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

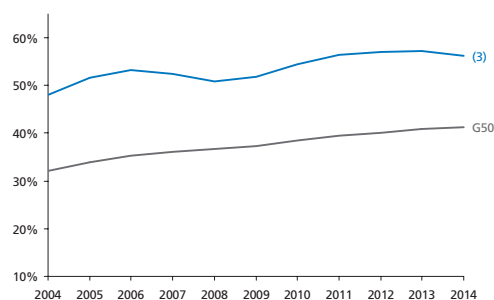
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

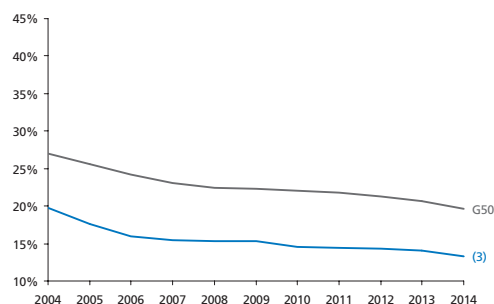
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

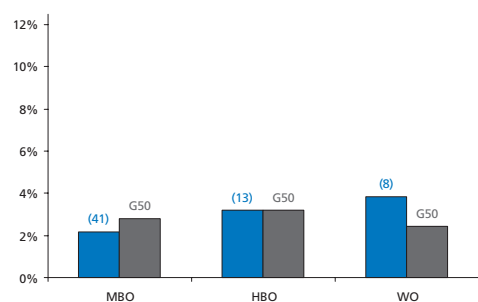
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

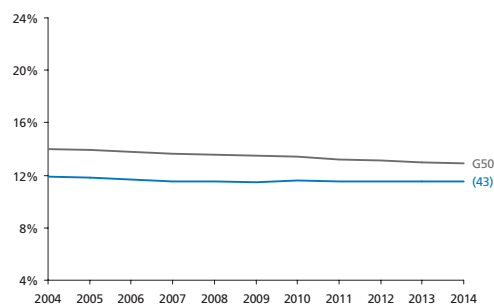
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

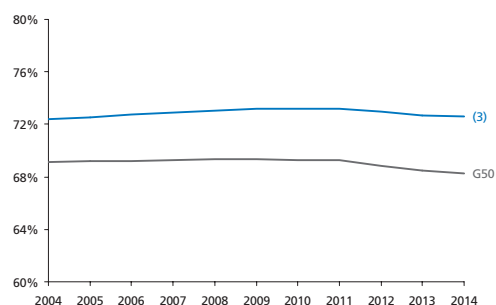
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

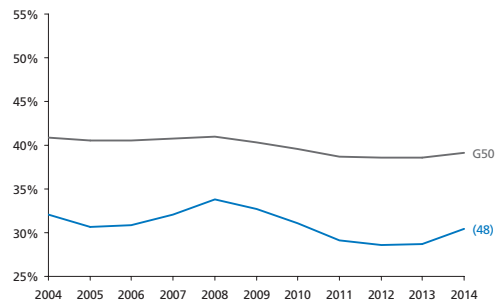
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

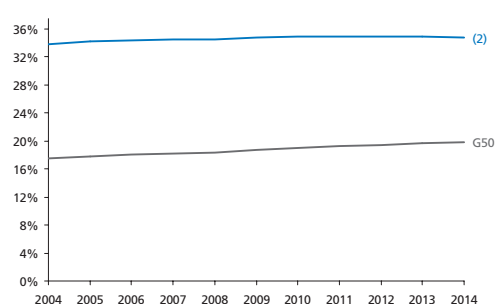
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

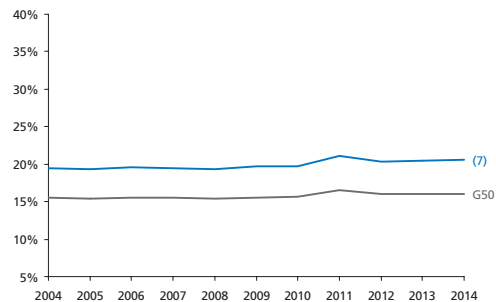
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

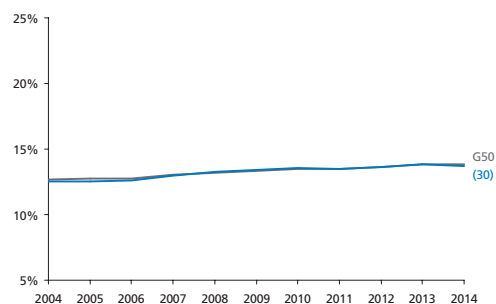
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

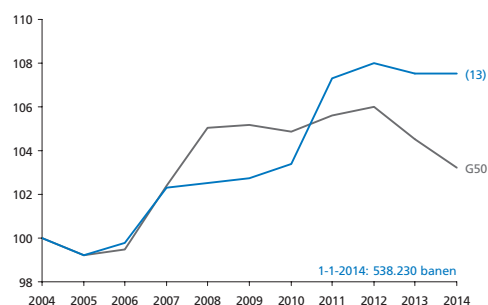
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
 Alphen
 aan den Rijn
 Amersfoort
 Amstelveen
Amsterdam
 Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
 Breda
 Delft
 Den Haag
 Deventer
 Dordrecht
 Ede
 Eindhoven
 Emmen
 Enschede
 Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
 Heerlen
 Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
 Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
 Vlaardingen
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

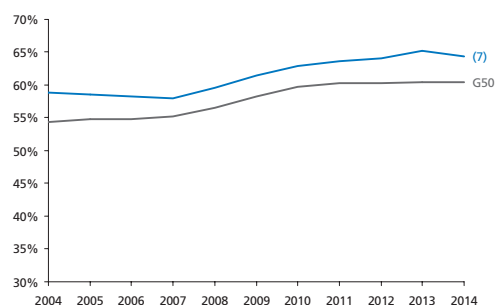
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

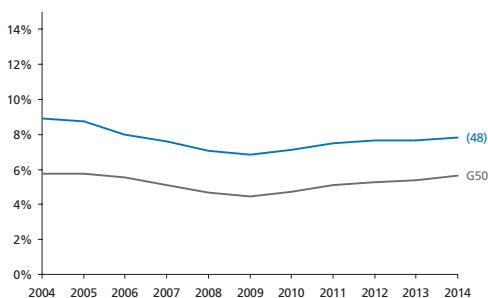
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

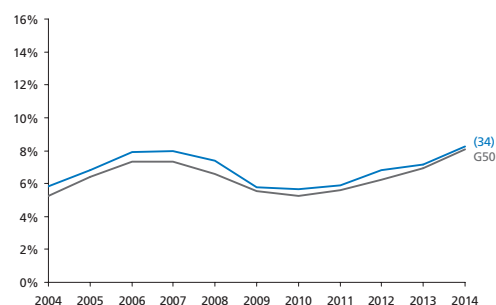
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

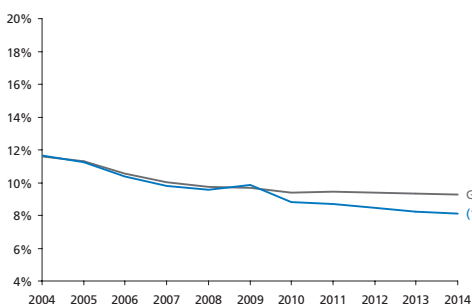
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

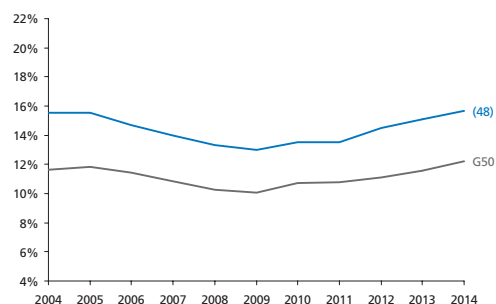
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

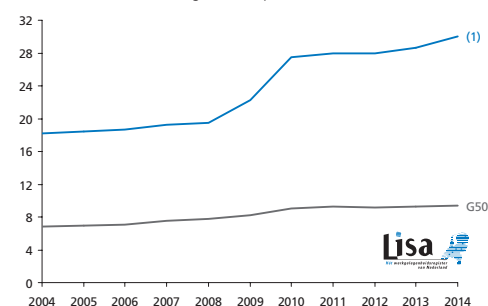
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

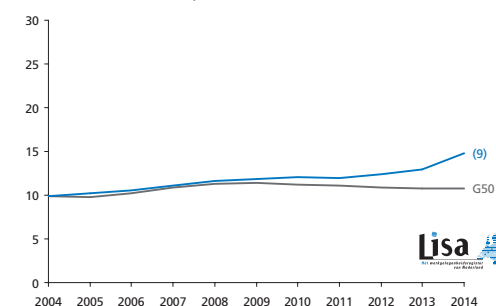
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

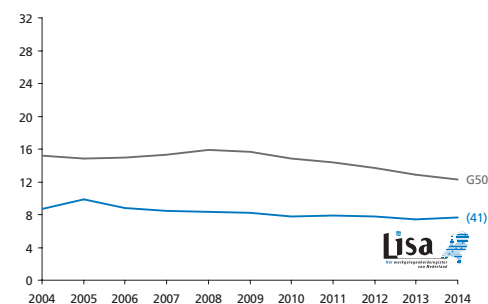
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

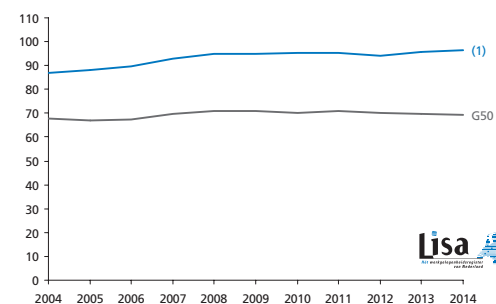
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

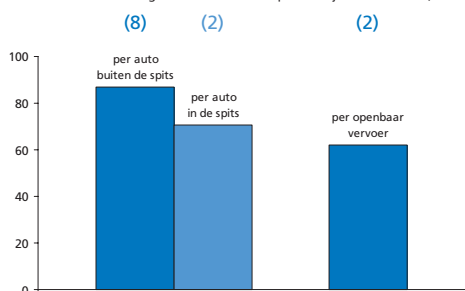
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

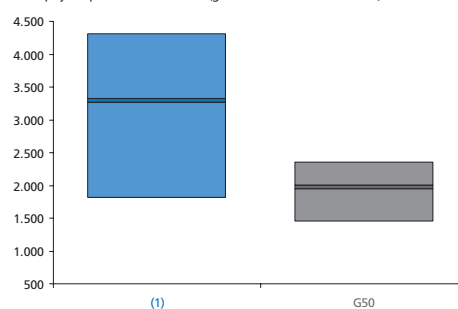
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

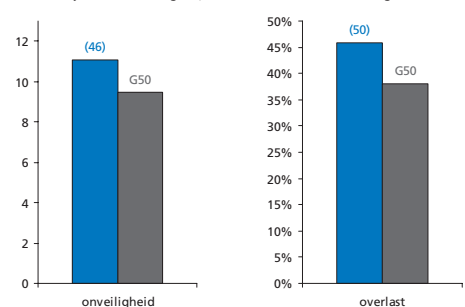
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

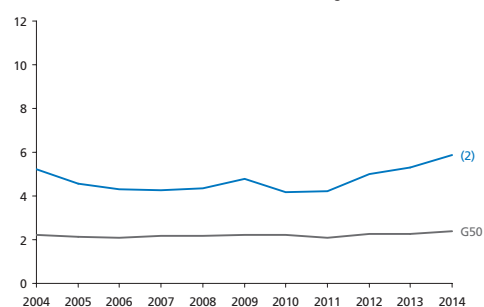
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

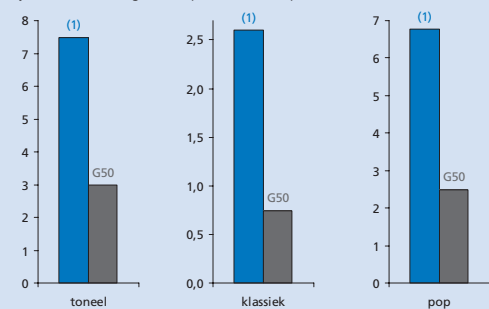
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

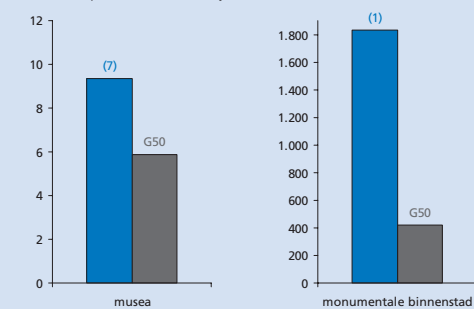
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

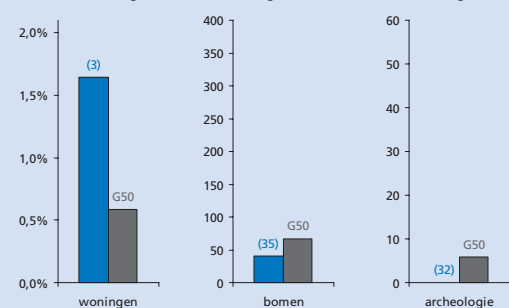
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

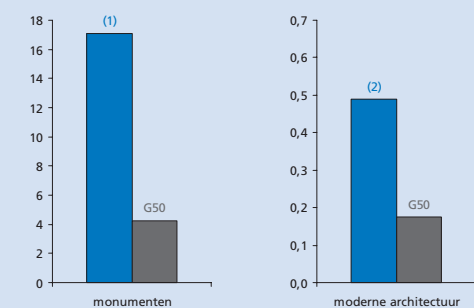
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

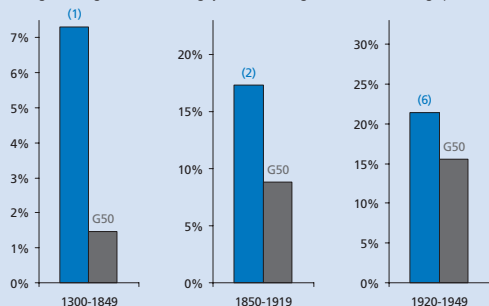
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

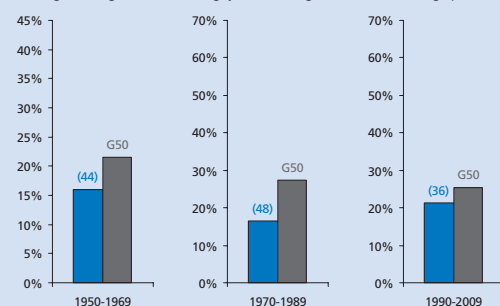
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Apeldoorn

Met 158.059 inwoners de

12^e gemeente van
Nederland

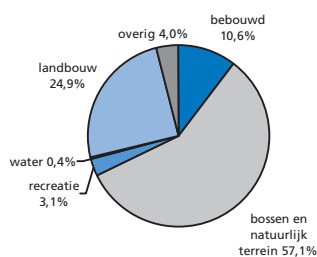
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Apeldoorn
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 34.115 ha

Woon aantrekkelijkheidsindex

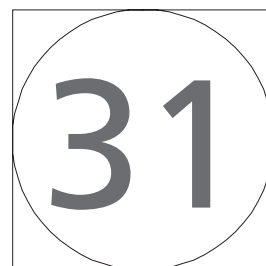
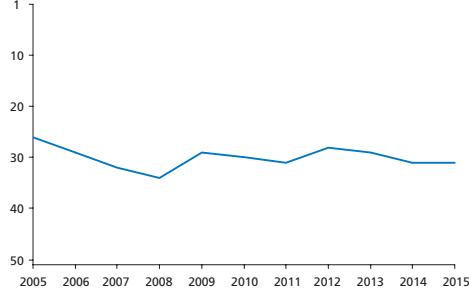
De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(32)
cultureel aanbod	(42)
veiligheid	(9)
percentage koopwoningen	(14)
nabijheid natuurgebieden	(6)
culinair aanbod	(22)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(29)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(31)

Ranking

Sociaal-economische index

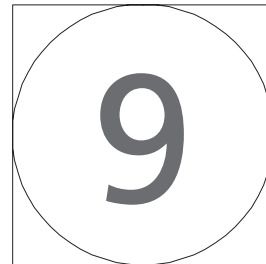
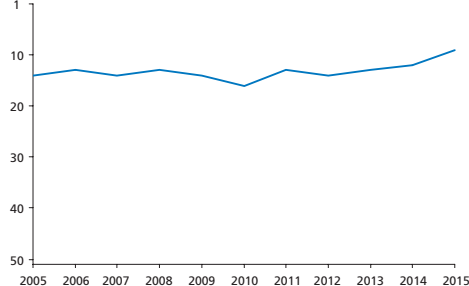
De sociaal-economische index bestaat uit:

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

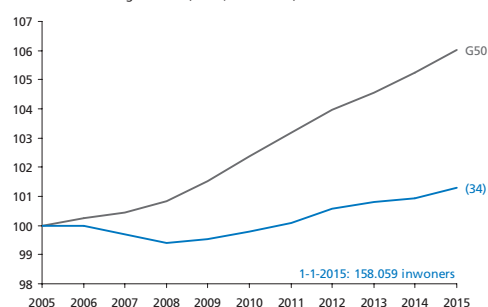
bijstand	(11)
werkloosheid	(8)
arbeidsongeschiktheid	(36)
armoede	(7)
percentage laagopgeleiden	(32)
participatie vrouwen	(23)
banen	(7)
percentage zakelijke diensten	(14)
sociaal-economische index:	(9)

Ranking

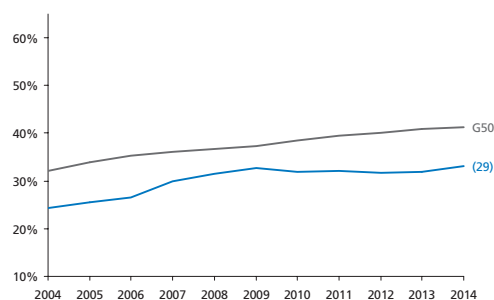
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

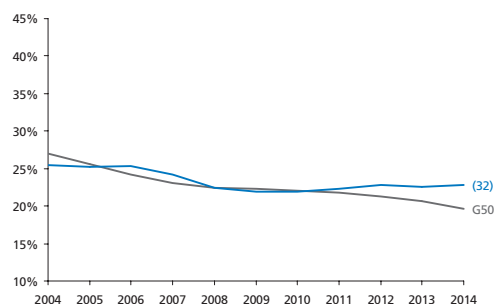
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

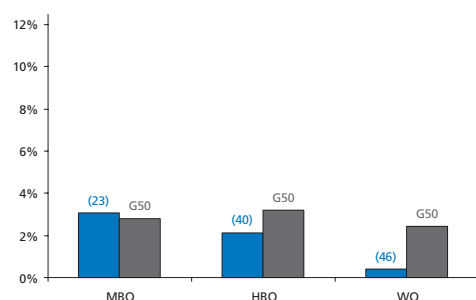
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

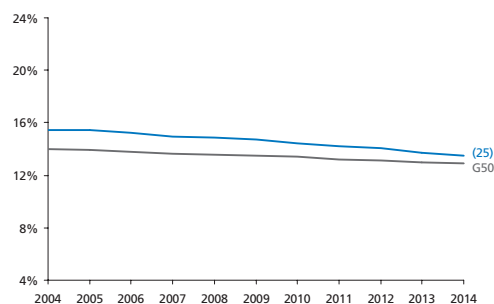
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

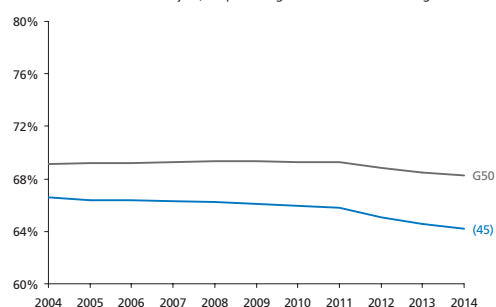
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

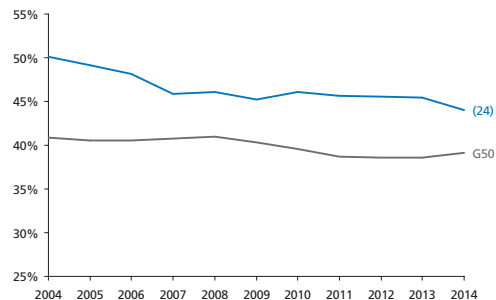
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

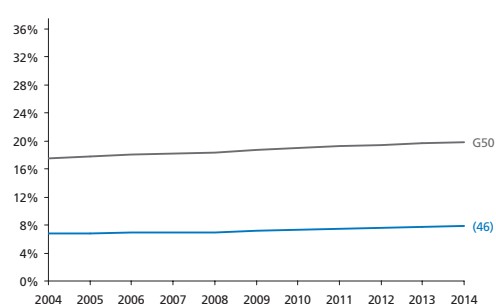
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

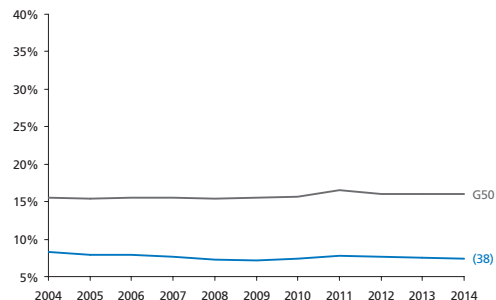
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

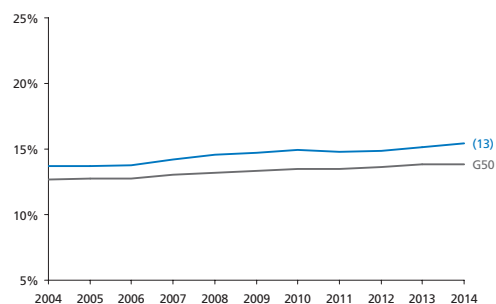
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

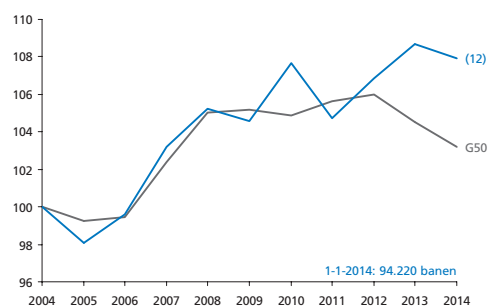
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
 Alphen
 aan den Rijn
 Amersfoort
 Amstelveen
 Amsterdam
Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
 Breda
 Delft
 Den Haag
 Deventer
 Dordrecht
 Ede
 Eindhoven
 Emmen
 Enschede
 Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
 Heerlen
 Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
 Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
 Vlaardingen
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

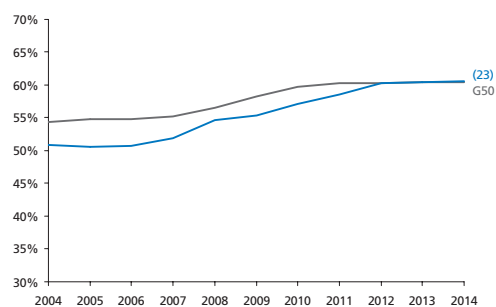
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

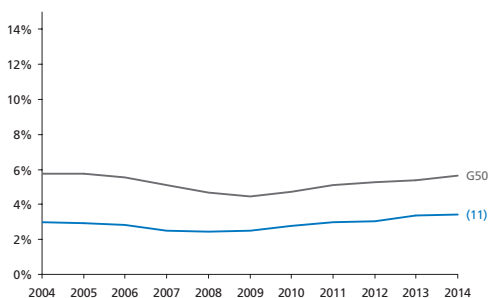
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

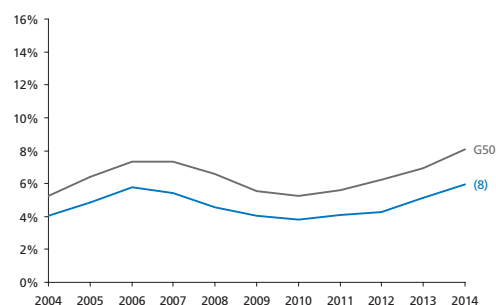
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

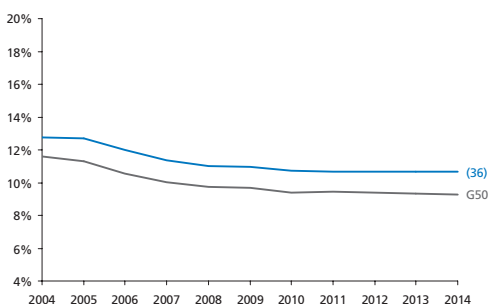
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

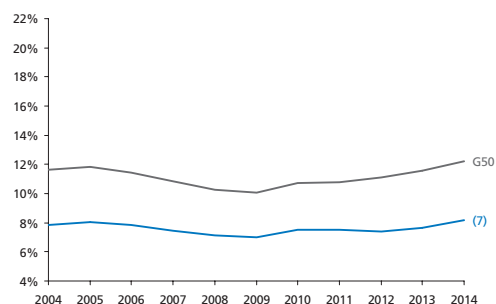
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

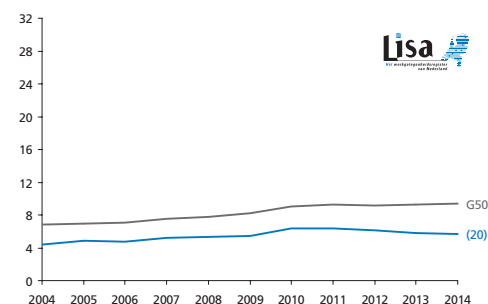
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

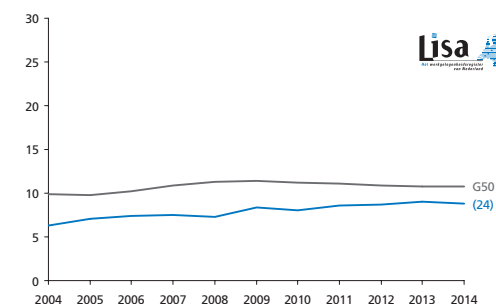
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

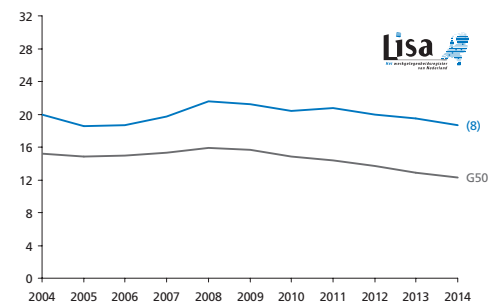
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

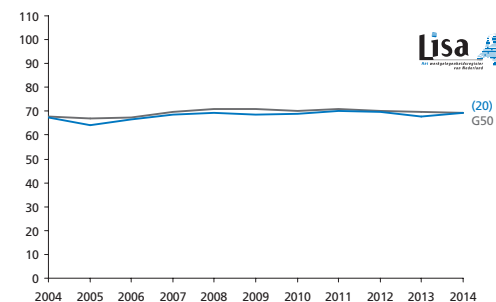
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

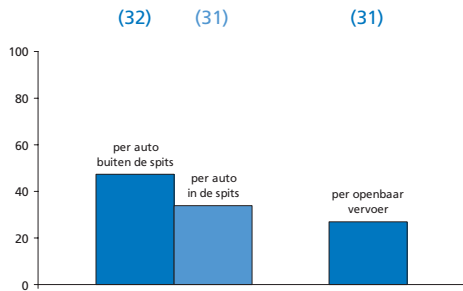
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

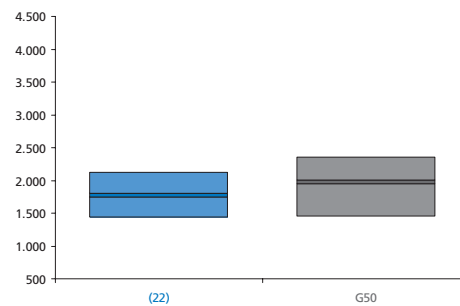
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

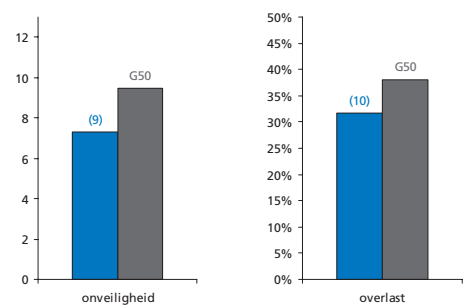
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

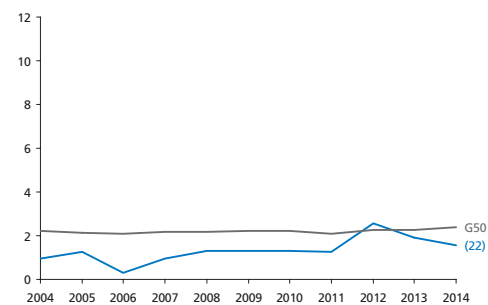
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

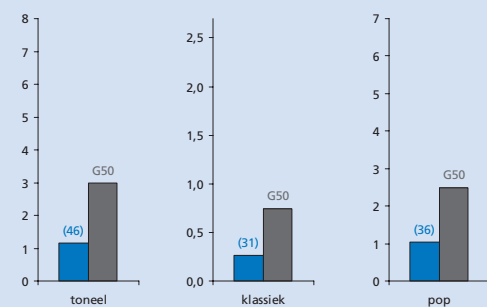
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

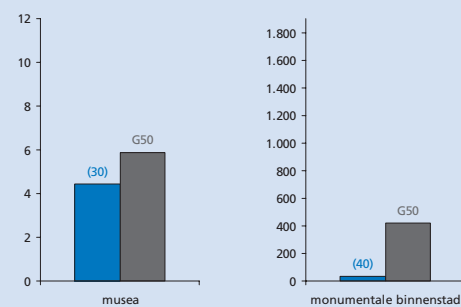
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

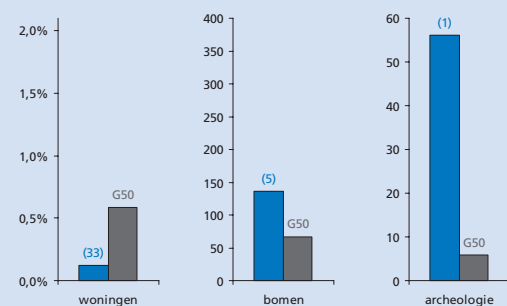
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

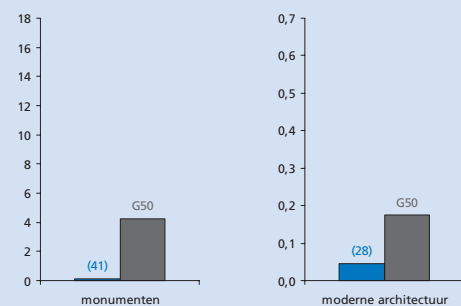
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

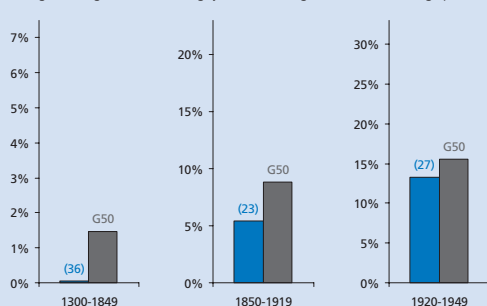
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

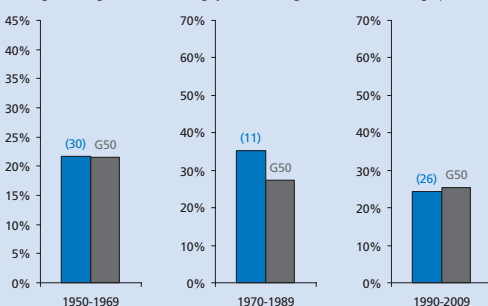
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Arnhem

Met 152.278 inwoners de

15^e gemeente van
Nederland

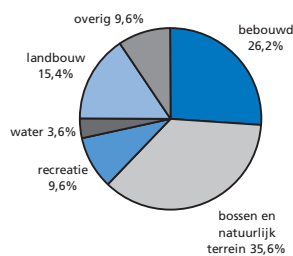
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Arnhem
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 10.154 ha

Woon aantrekkelijkheidsindex

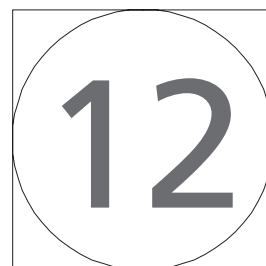
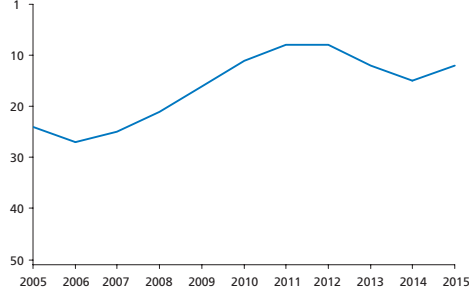
De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(17)
cultureel aanbod	(10)
veiligheid	(45)
percentage koopwoningen	(42)
nabijheid natuurgebieden	(4)
culinair aanbod	(26)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(11)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(12)

Ranking

Sociaal-economische index

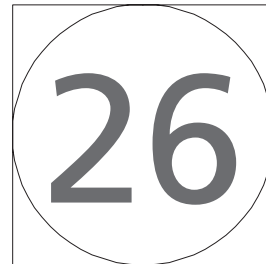
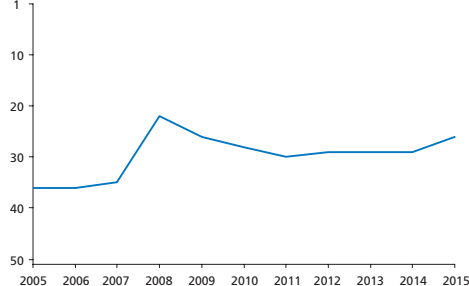
De sociaal-economische index bestaat uit:

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

bijstand	(43)
werkloosheid	(36)
arbeidsongeschiktheid	(37)
armoede	(40)
percentage laagopgeleiden	(13)
participatie vrouwen	(20)
banen	(11)
percentage zakelijke diensten	(10)
sociaal-economische index:	(26)

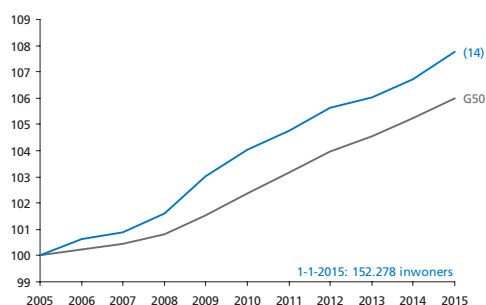
Ranking

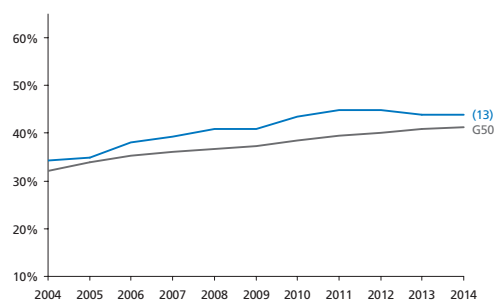
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

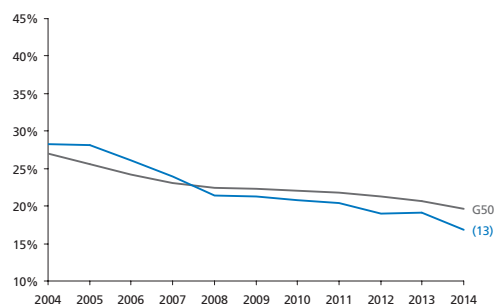
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

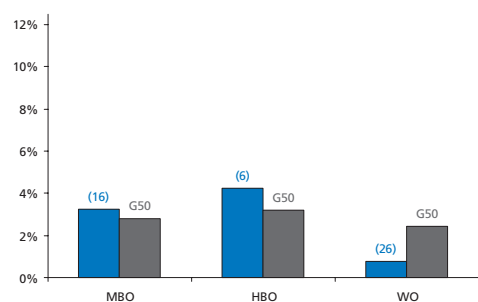
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

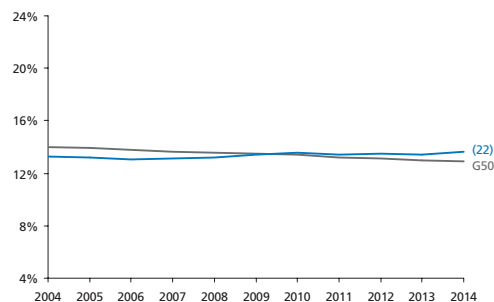
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

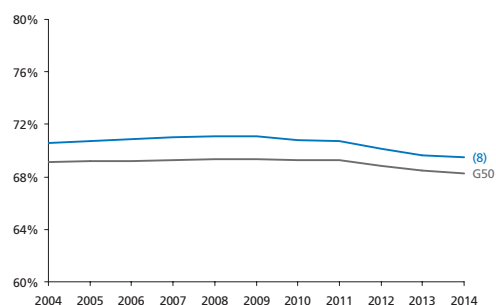
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

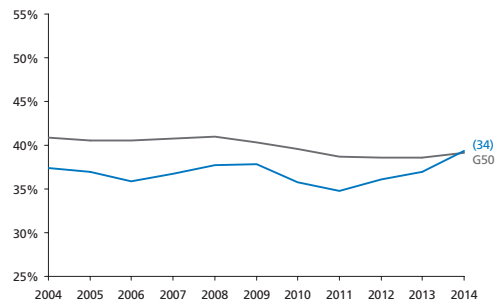
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

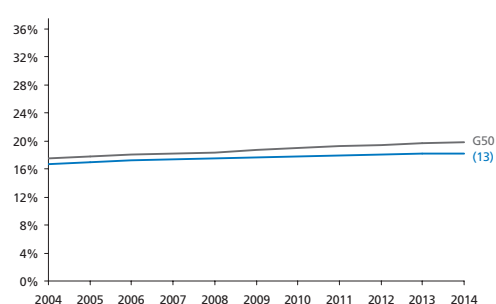
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

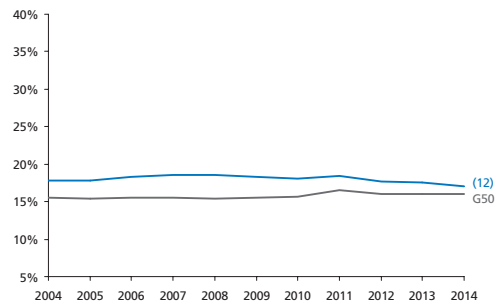
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

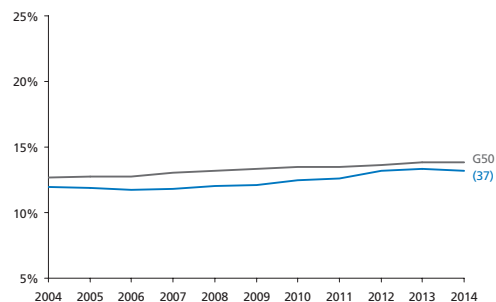
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

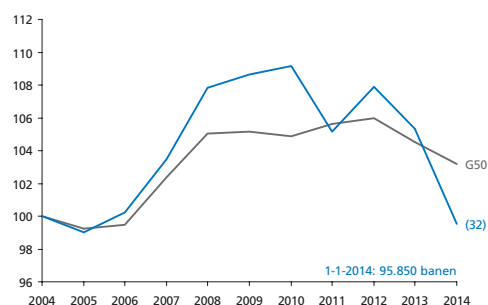
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
 Alphen
 aan den Rijn
 Amersfoort
 Amstelveen
 Amsterdam
 Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
 Breda
 Delft
 Den Haag
 Deventer
 Dordrecht
 Ede
 Eindhoven
 Emmen
 Enschede
 Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
 Heerlen
 Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
 Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
 Vlaardingen
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

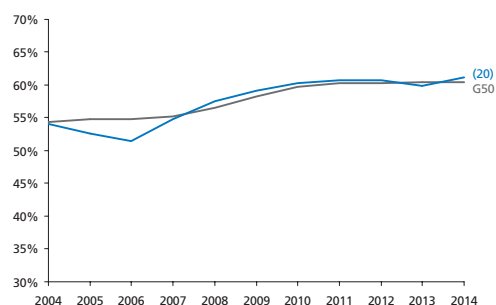
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

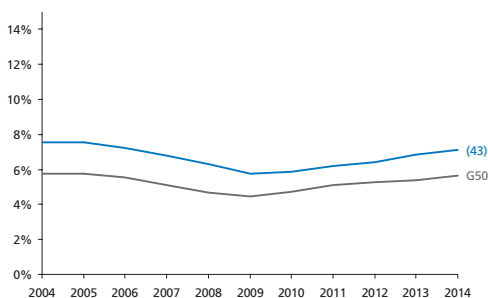
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

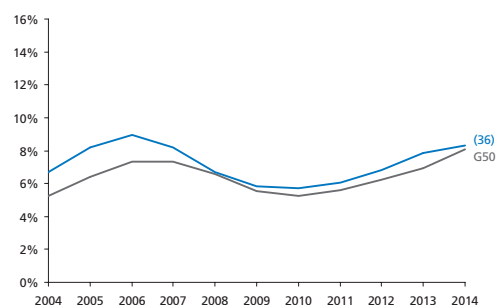
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

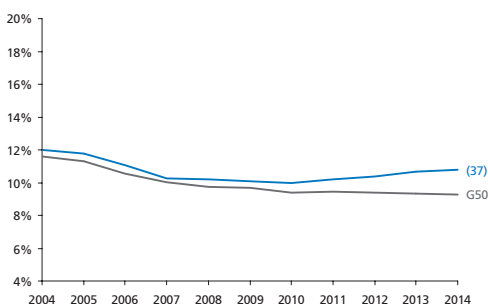
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

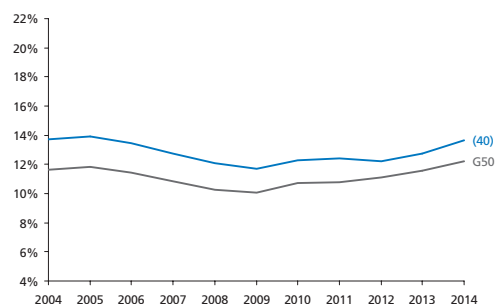
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

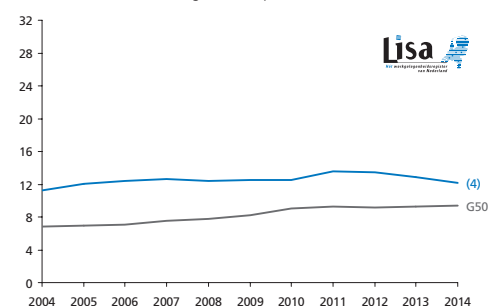
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

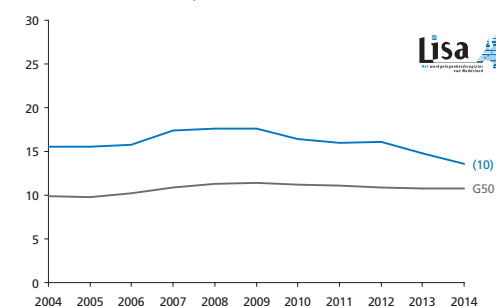
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

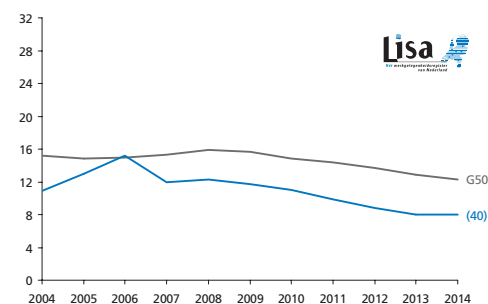
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

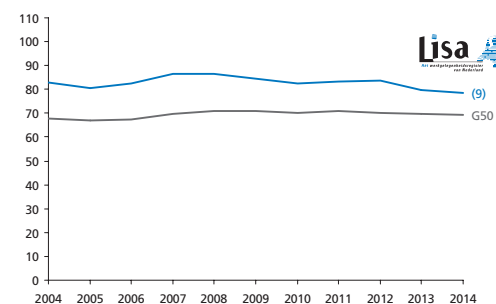
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

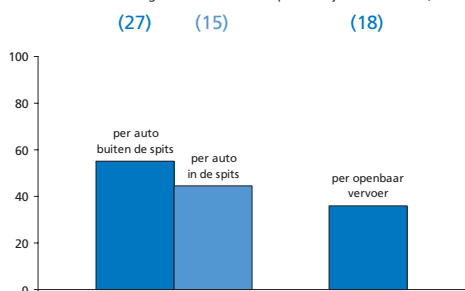
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

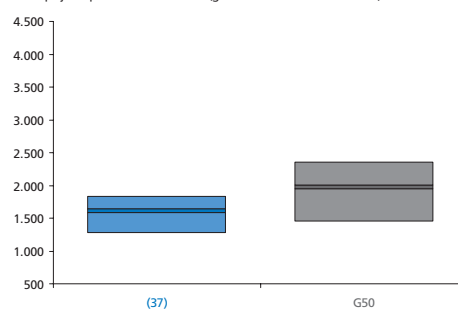
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

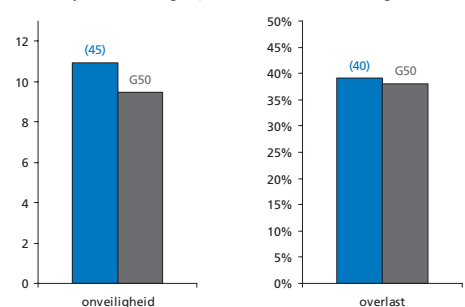
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

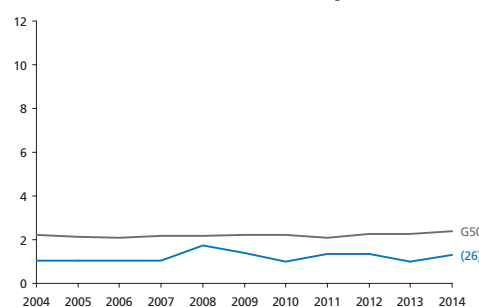
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw.), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

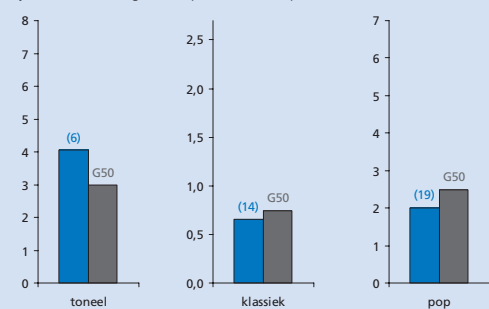
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

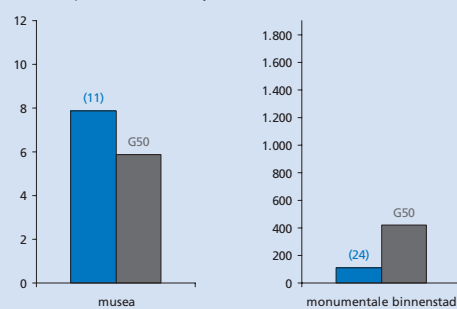
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

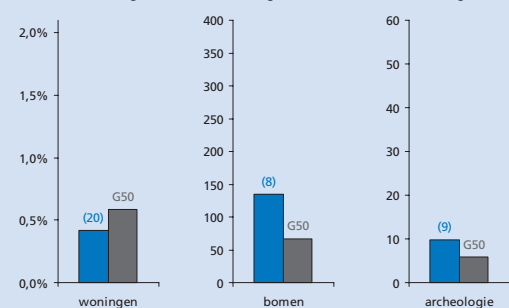
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw.) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

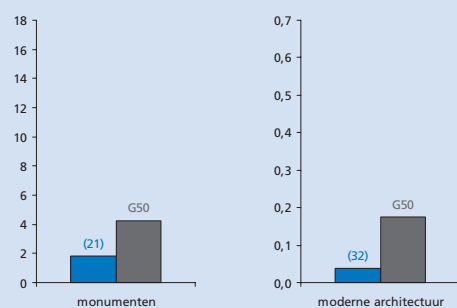
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

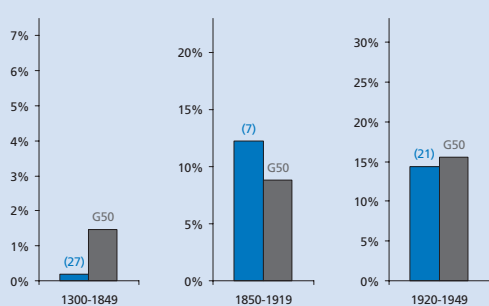
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

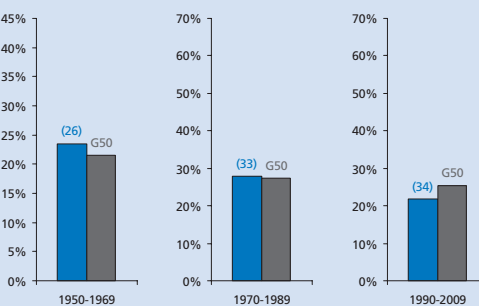
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Bergen op Zoom

Met 66.319 inwoners de

50^e gemeente van
Nederland

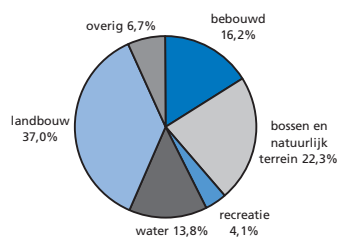
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Bergen op Zoom
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 9.313 ha

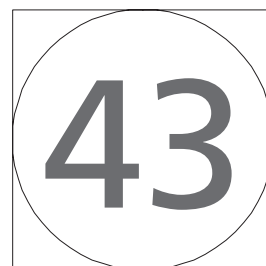
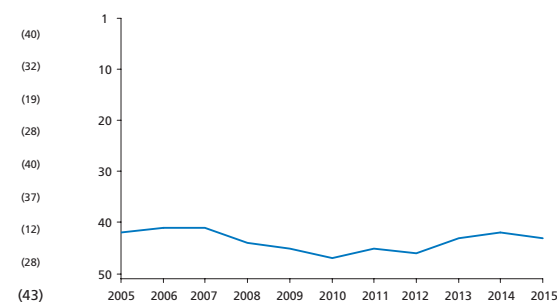
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(40)
cultureel aanbod	(32)
veiligheid	(19)
percentage koopwoningen	(28)
nabijheid natuurgebieden	(40)
culinair aanbod	(37)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(28)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(43)

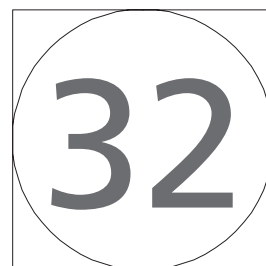
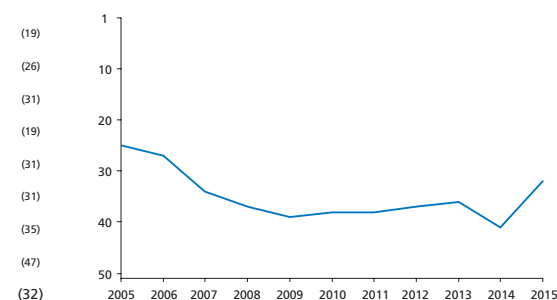
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

Ranking

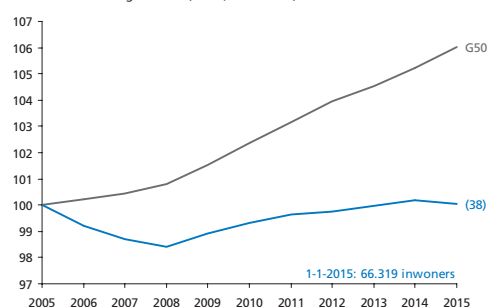
Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

bijstand	(19)
werkloosheid	(26)
arbeidsongeschiktheid	(31)
armoede	(19)
percentage laagopgeleiden	(31)
participatie vrouwen	(31)
banen	(35)
percentage zakelijke diensten	(47)
sociaal-economische index:	(32)

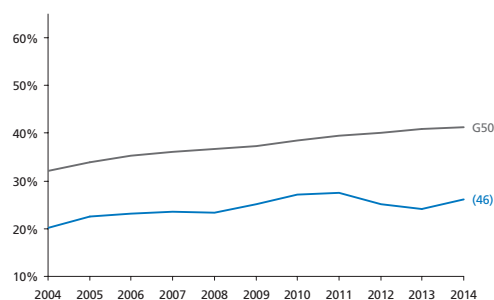
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

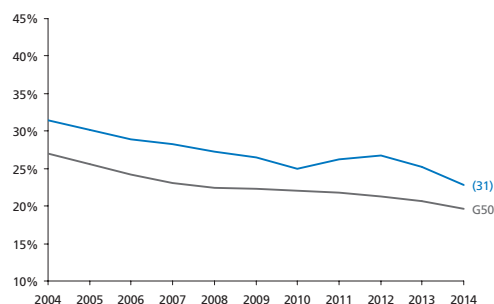
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

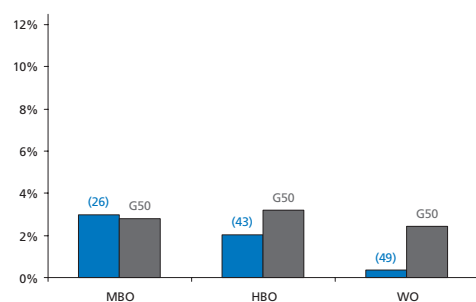
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

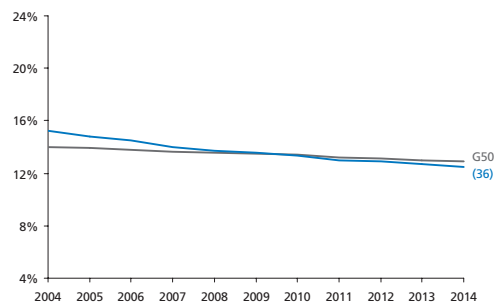
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

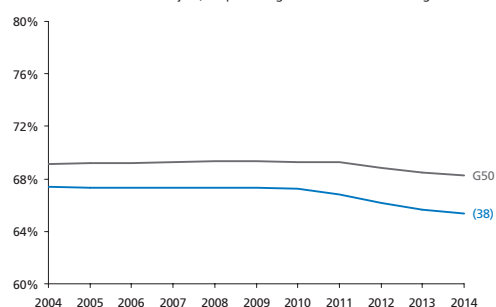
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

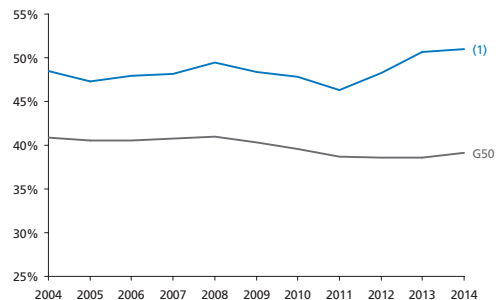
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

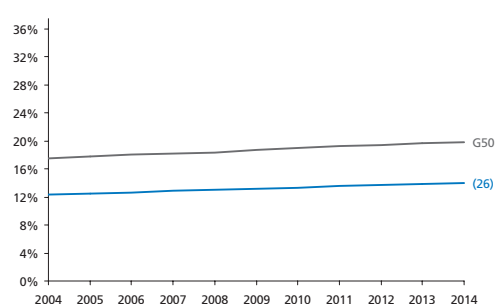
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

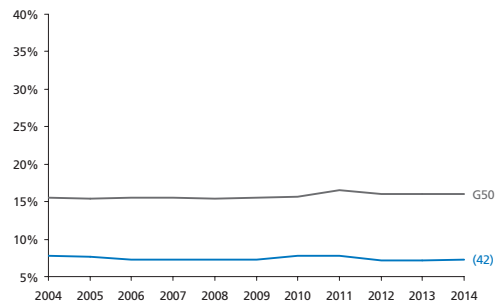
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

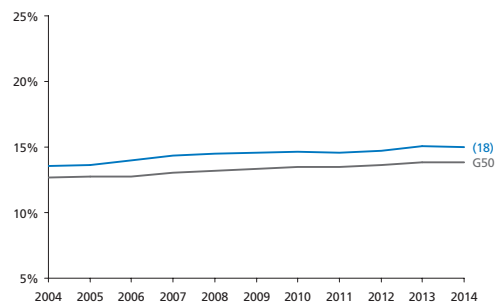
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

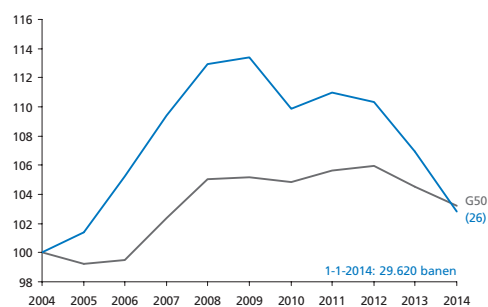
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
 Alphen
 aan den Rijn
 Amersfoort
 Amstelveen
 Amsterdam
 Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
 Breda
 Delft
 Den Haag
 Deventer
 Dordrecht
 Ede
 Eindhoven
 Emmen
 Enschede
 Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
 Heerlen
 Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
 Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
 Vlaardingen
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

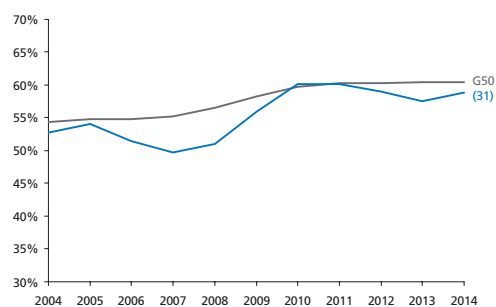
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

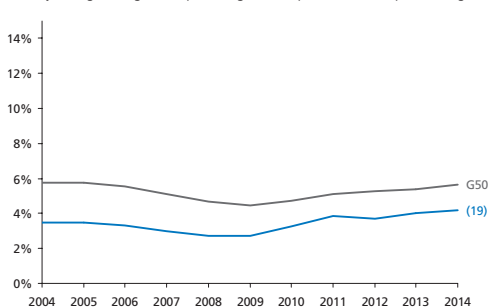
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

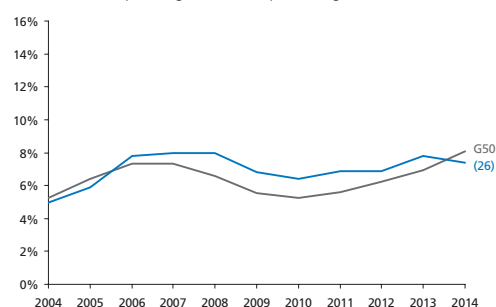
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

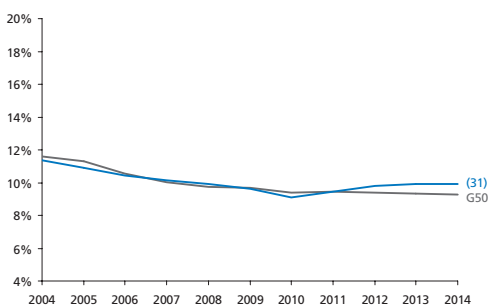
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

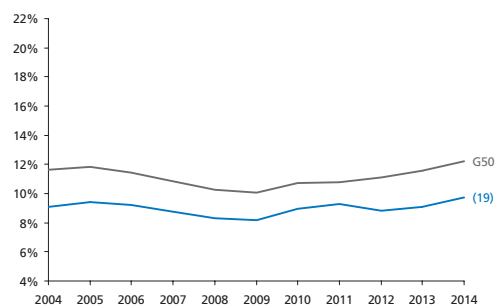
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

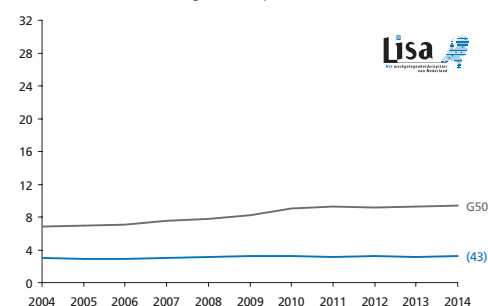
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

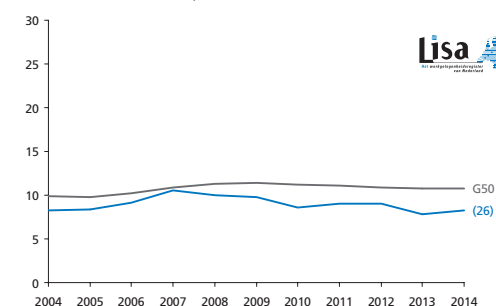
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

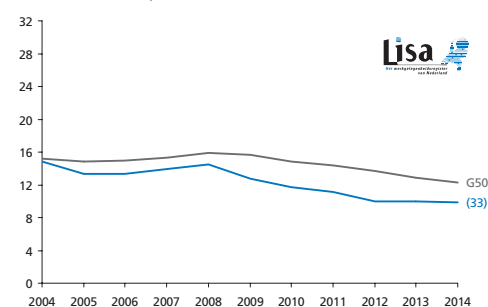
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

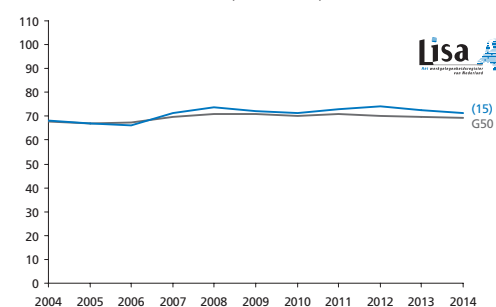
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

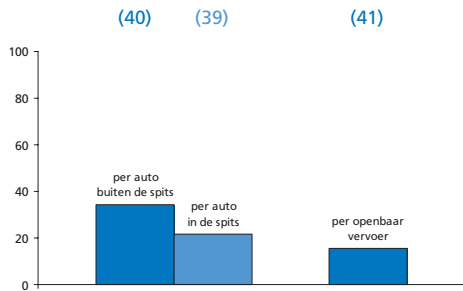
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

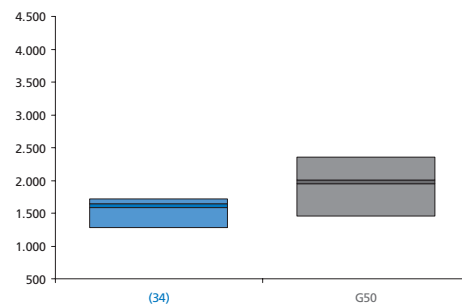
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

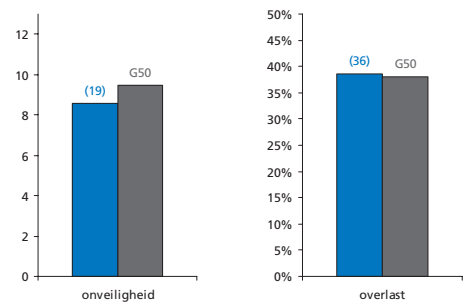
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

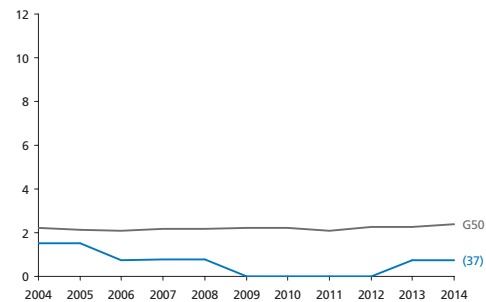
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw.), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

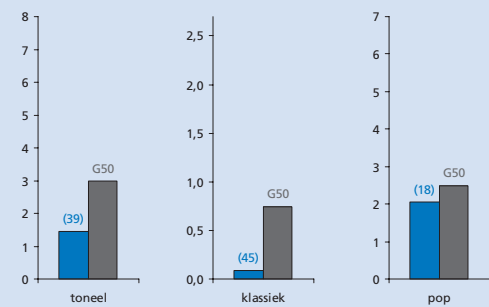
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

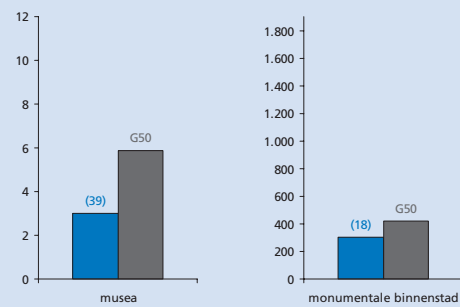
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

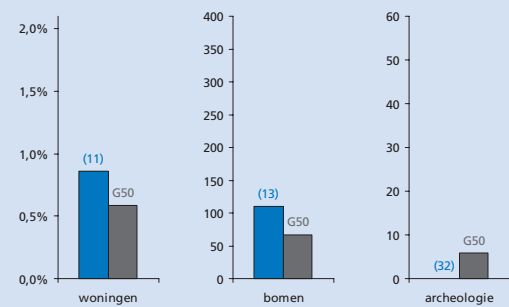
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw.) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

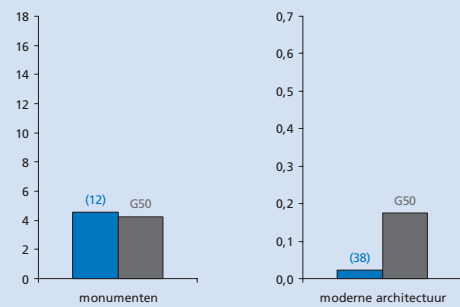
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

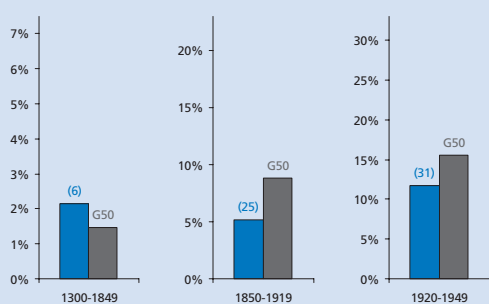
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

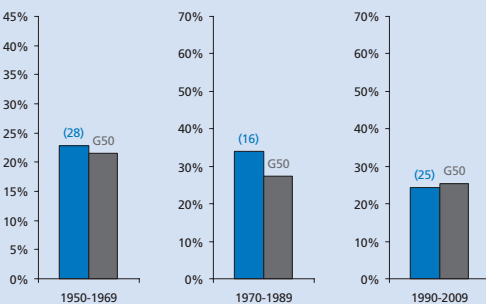
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Breda

Met 181.584 inwoners de
9^e gemeente van
N e d e r l a n d

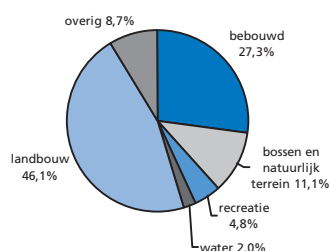
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Breda
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 12.868 ha

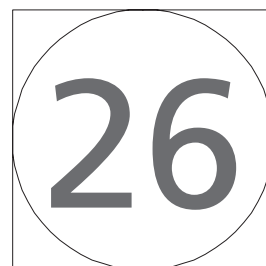
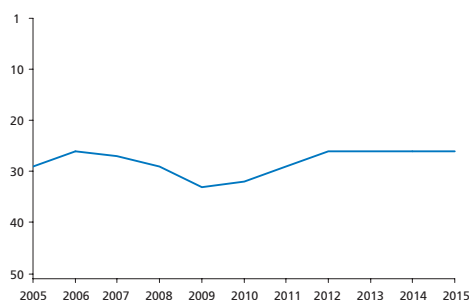
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(27)
cultureel aanbod	(21)
veiligheid	(31)
percentage koopwoningen	(23)
nabijheid natuurgebieden	(18)
culinair aanbod	(15)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(32)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(26)

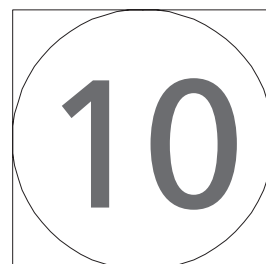
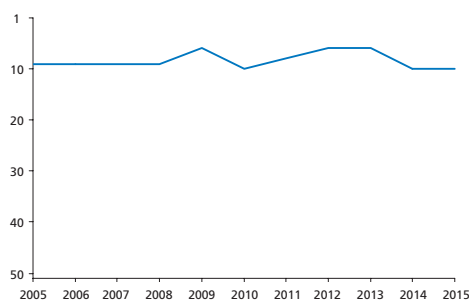
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

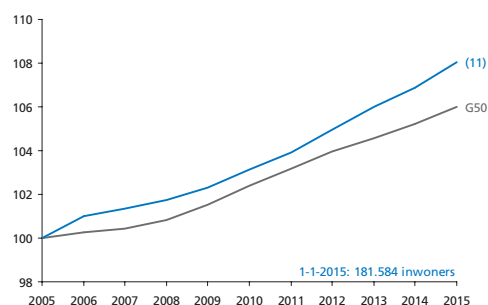
bijstand	(18)
werkloosheid	(25)
arbeidsongeschiktheid	(1)
armoede	(20)
percentage laagopgeleiden	(15)
participatie vrouwen	(14)
banen	(19)
percentage zakelijke diensten	(27)
sociaal-economische index:	(10)

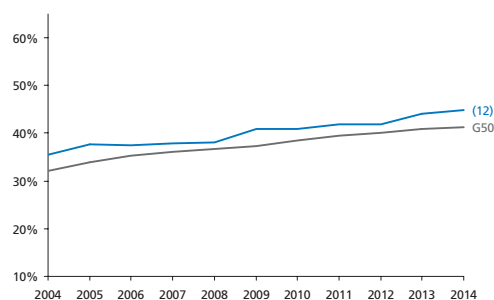
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

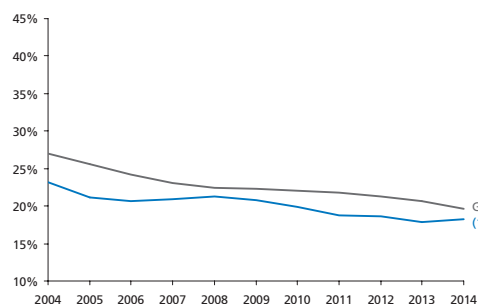
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

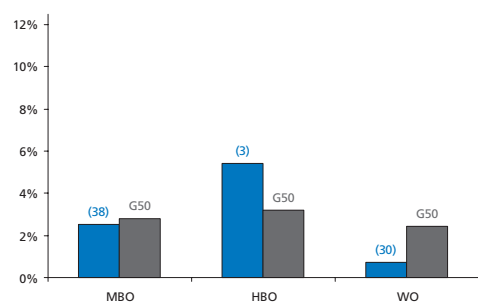
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

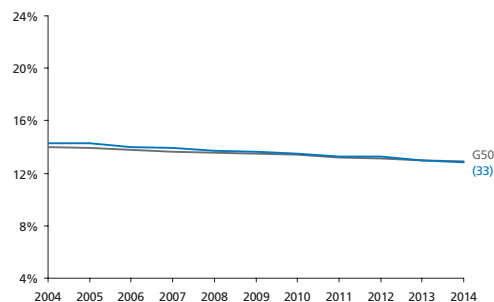
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

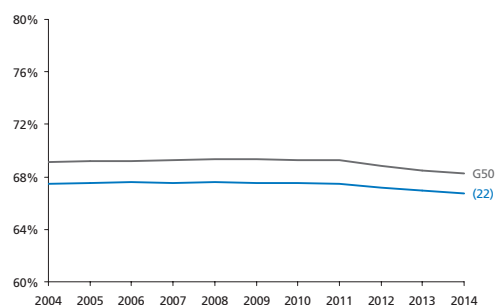
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

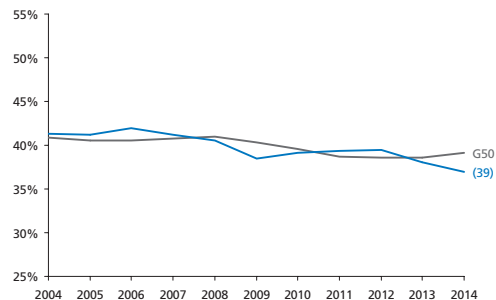
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

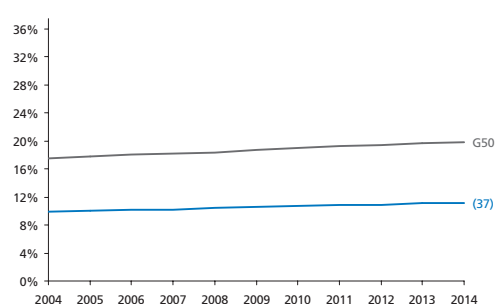
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

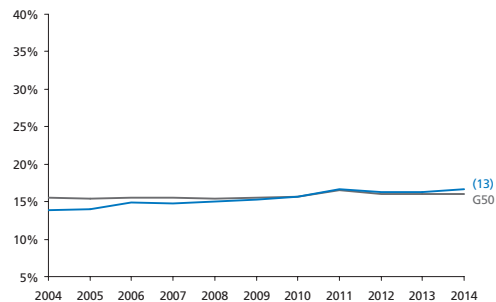
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

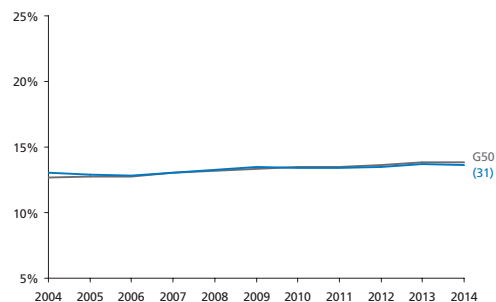
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

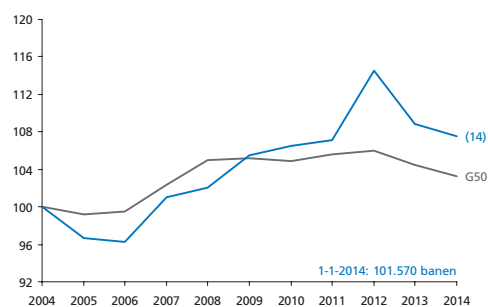
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
 Alphen
 aan den Rijn
 Amersfoort
 Amstelveen
 Amsterdam
 Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
Breda
 Delft
 Den Haag
 Deventer
 Dordrecht
 Ede
 Eindhoven
 Emmen
 Enschede
 Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
 Heerlen
 Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
 Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
 Vlaardingen
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

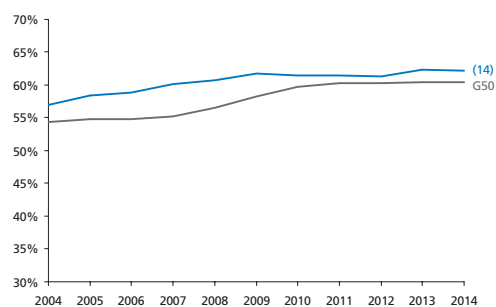
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

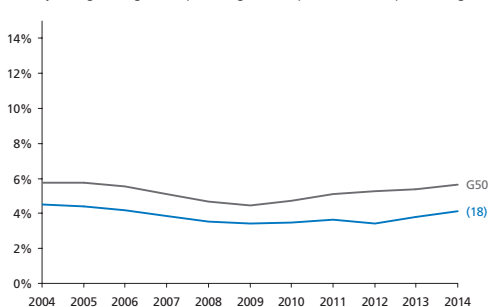
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

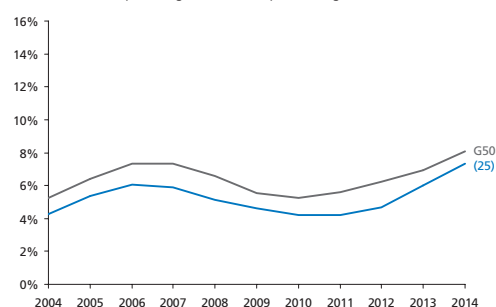
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

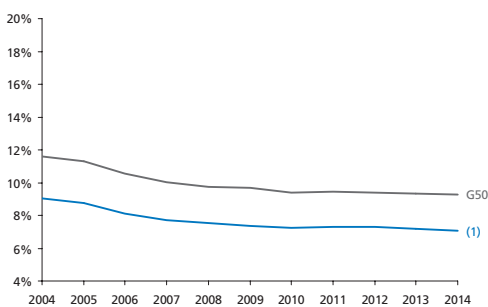
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

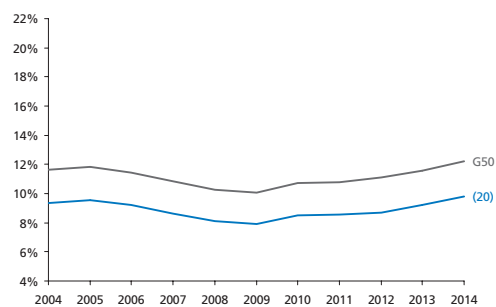
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

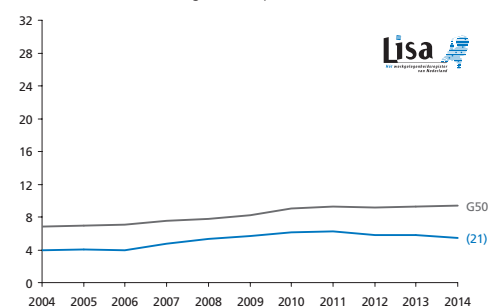
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

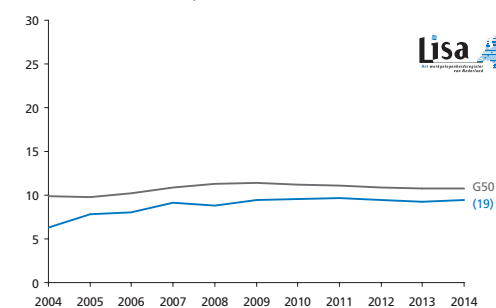
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

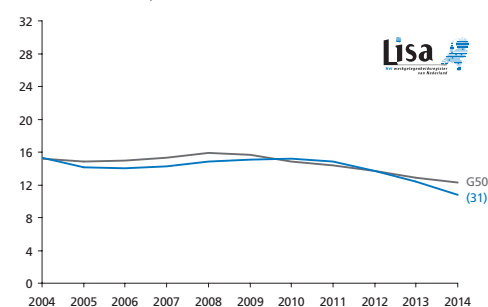
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

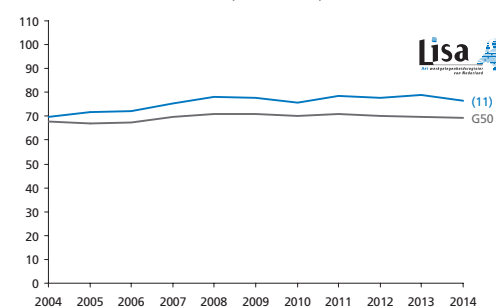
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

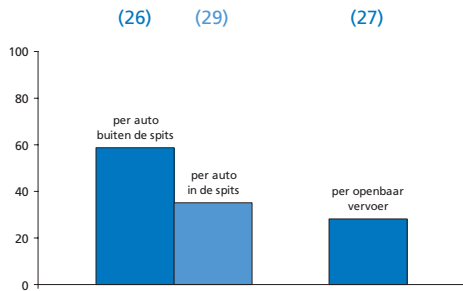
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

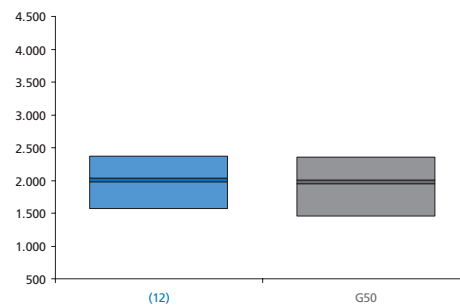
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

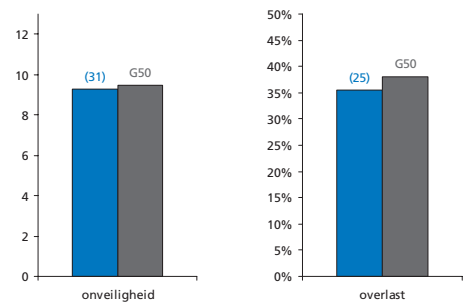
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

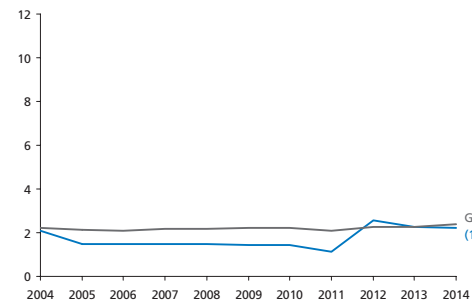
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

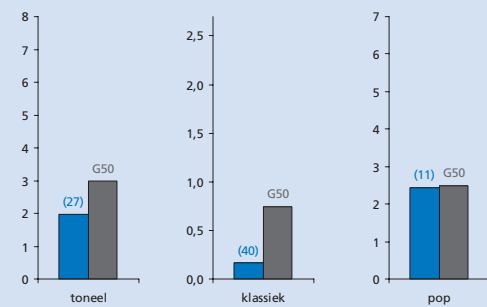
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

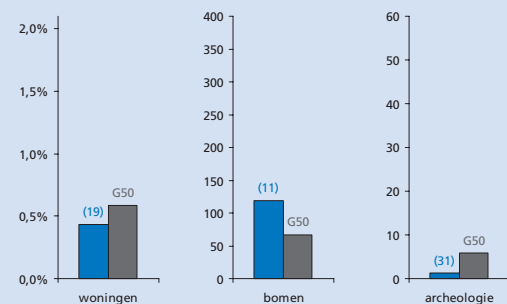
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

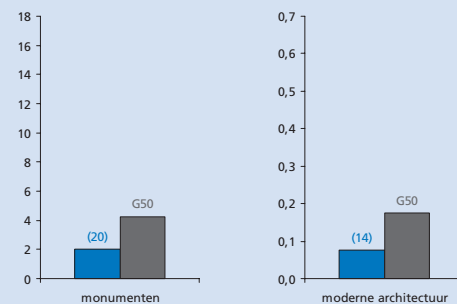
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

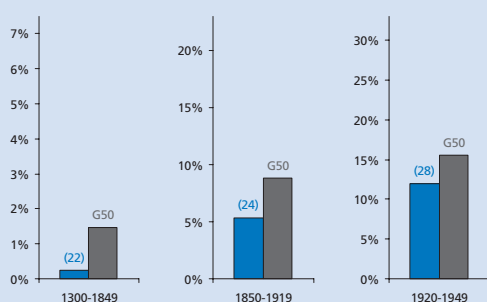
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

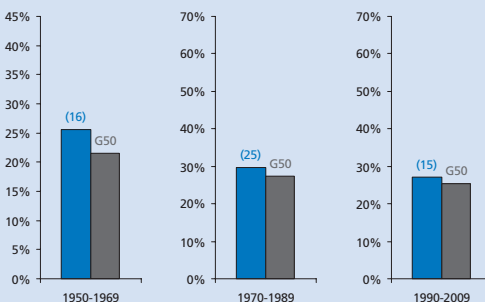
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Met 101.101 inwoners de

28^e gemeente van
Nederland

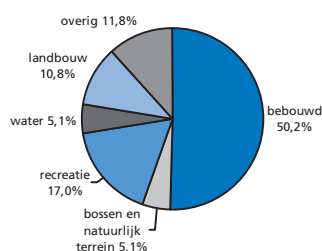
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Delft
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 2.406 ha

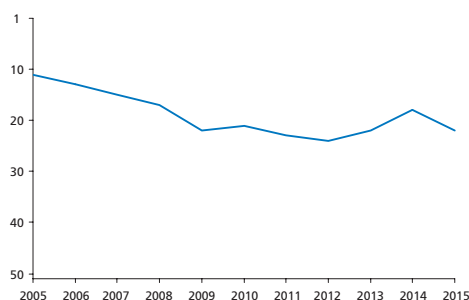
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(8)
cultureel aanbod	(28)
veiligheid	(10)
percentage koopwoningen	(48)
nabijheid natuurgebieden	(34)
culinair aanbod	(24)
aanwezigheid universiteit	(3)
percentage vooroorlogse woningen	(15)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(22)

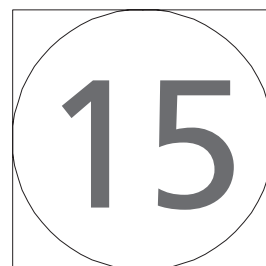
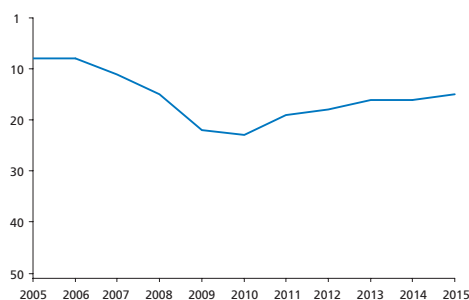
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

Ranking

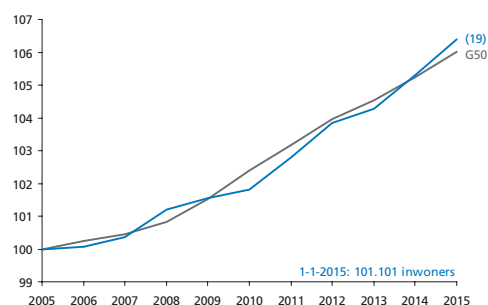
Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

bijstand	(28)
werkloosheid	(29)
arbeidsongeschiktheid	(8)
armoede	(22)
percentage laagopgeleiden	(4)
participatie vrouwen	(28)
banen	(27)
percentage zakelijke diensten	(13)
sociaal-economische index:	(15)

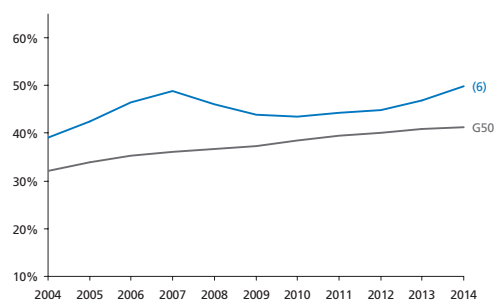
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

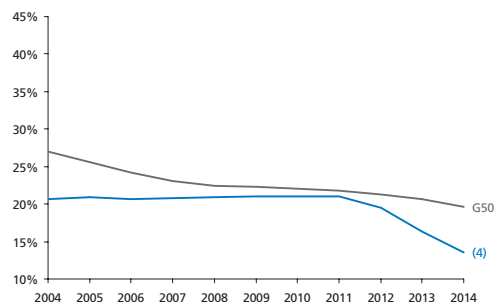
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

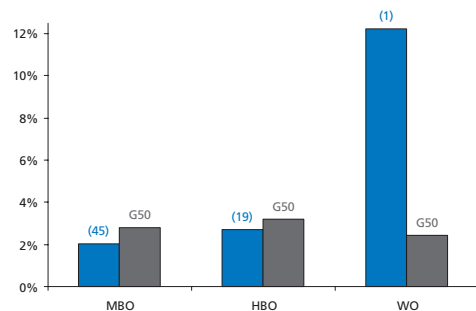
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

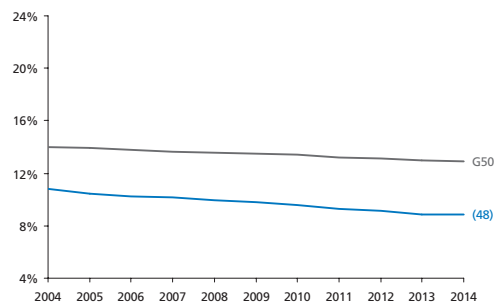
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

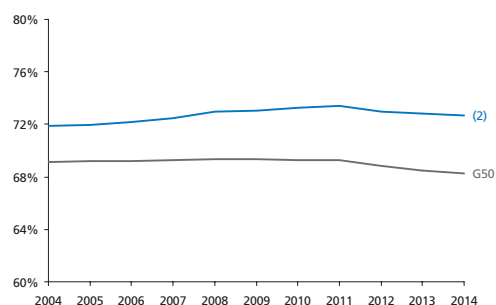
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

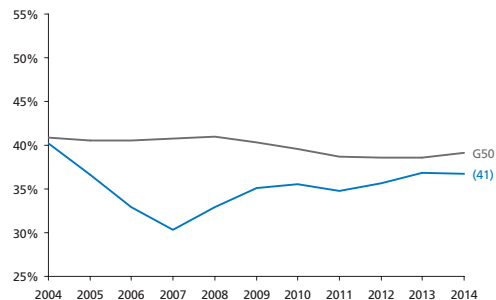
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

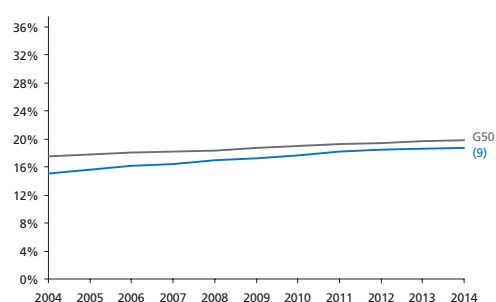
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

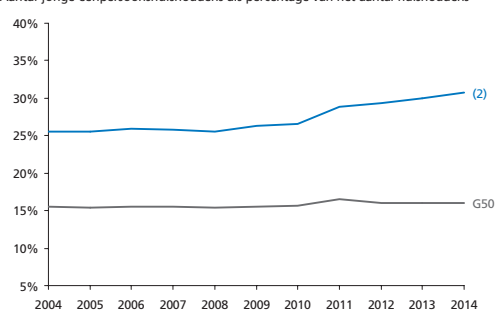
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

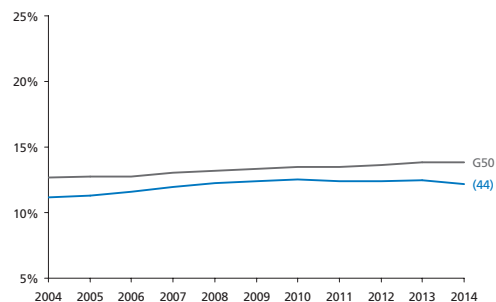
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

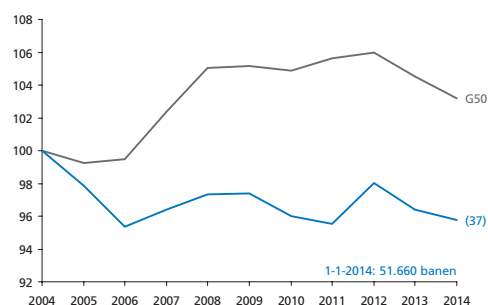
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
 Alphen
 aan den Rijn
 Amersfoort
 Amstelveen
 Amsterdam
 Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
 Breda
Delft
 Den Haag
 Deventer
 Dordrecht
 Ede
 Eindhoven
 Emmen
 Enschede
 Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
 Heerlen
 Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
 Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
 Vlaarding
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

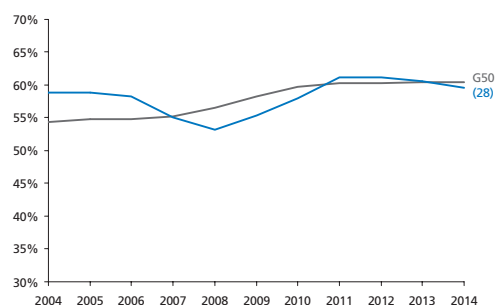
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

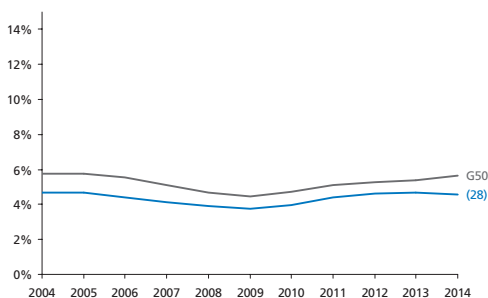
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

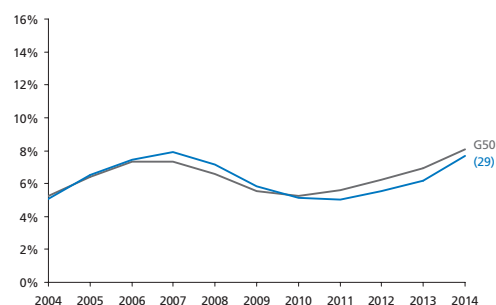
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

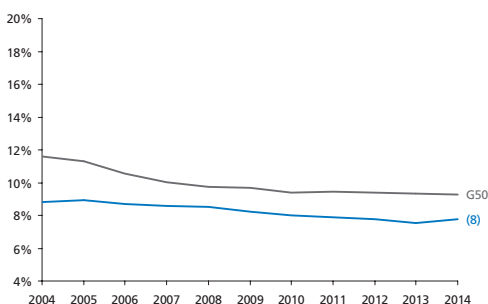
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

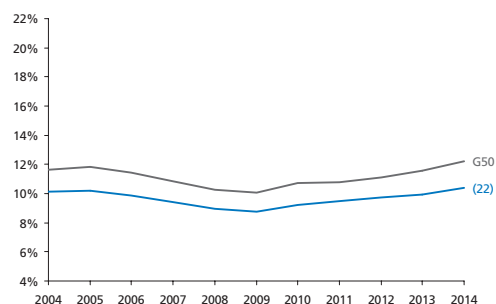
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

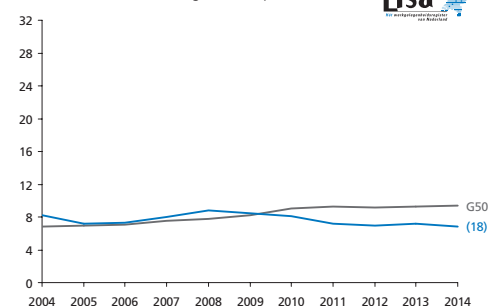
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

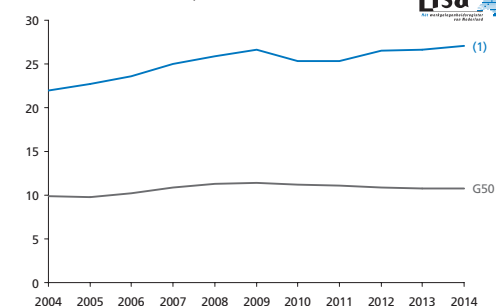
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

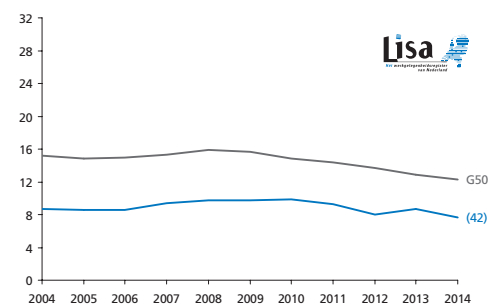
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

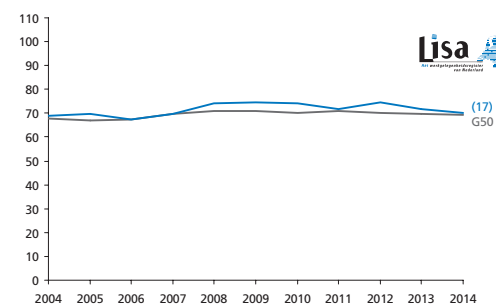
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

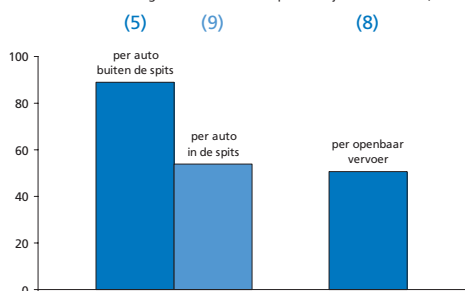
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

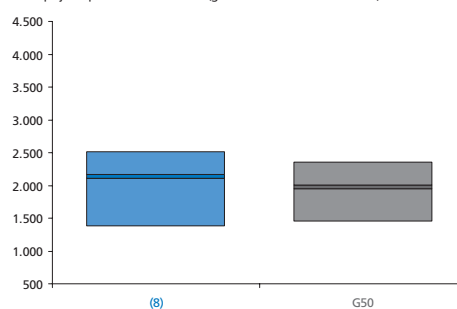
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

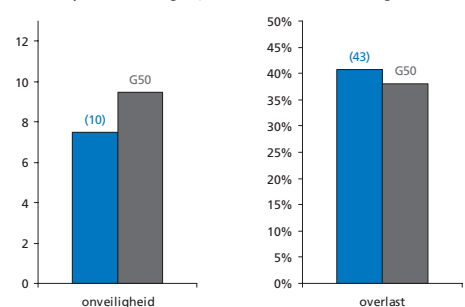
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

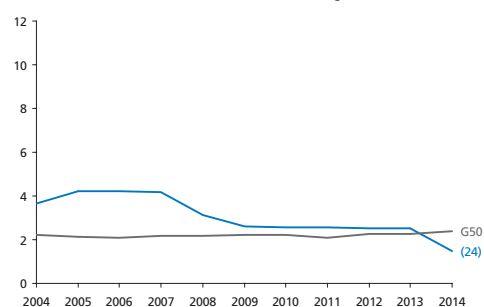
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

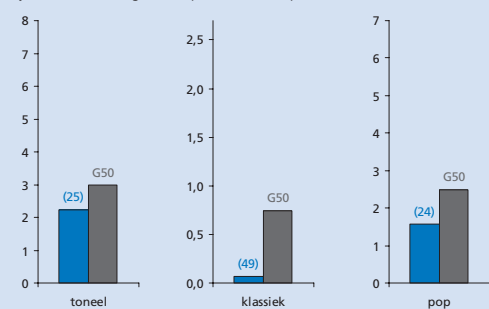
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

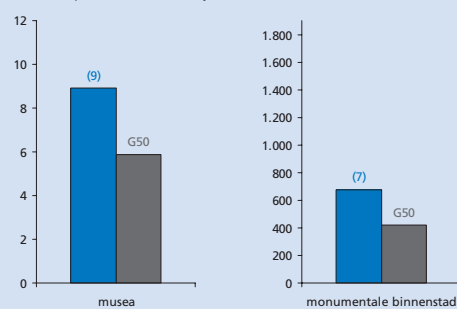
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

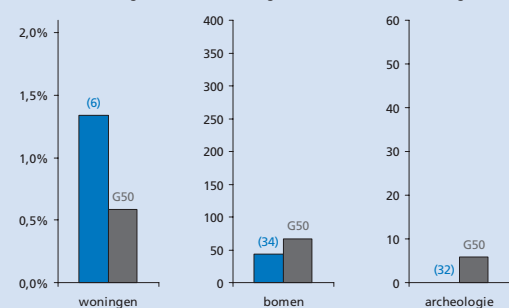
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

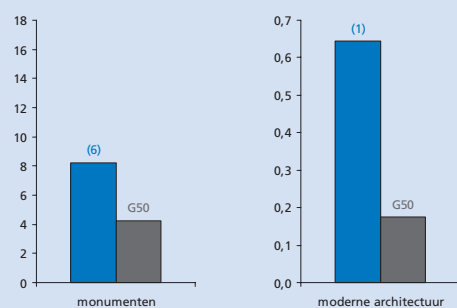
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

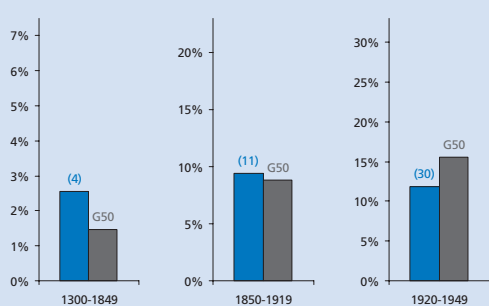
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

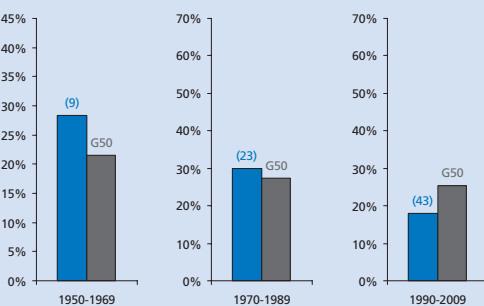
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Den Haag

Met 514.644 inwoners de

3^e gemeente van
N e d e r l a n d

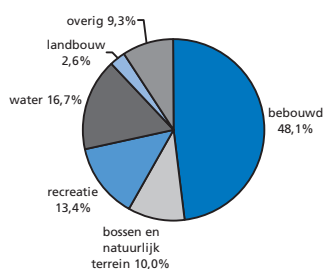
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Den Haag
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 9.811 ha

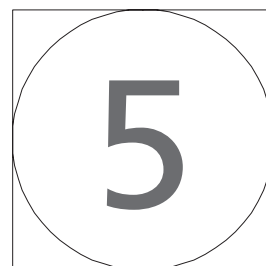
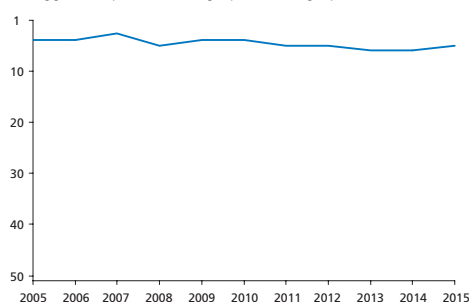
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

Ranking

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(4)
cultureel aanbod	(8)
veiligheid	(48)
percentage koopwoningen	(44)
nabijheid natuurgebieden	(32)
culinair aanbod	(7)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(4)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(5)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

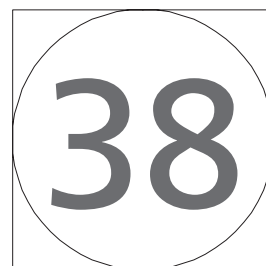
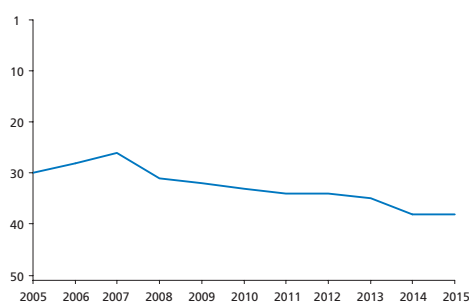
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

Ranking

bijstand	(47)
werkloosheid	(48)
arbeidsongeschiktheid	(20)
armoede	(43)
percentage laagopgeleiden	(23)
participatie vrouwen	(38)
banen	(30)
percentage zakelijke diensten	(8)
sociaal-economische index:	(38)

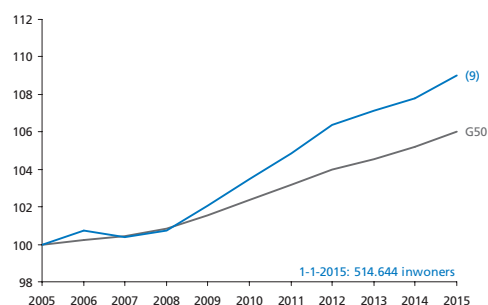
Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

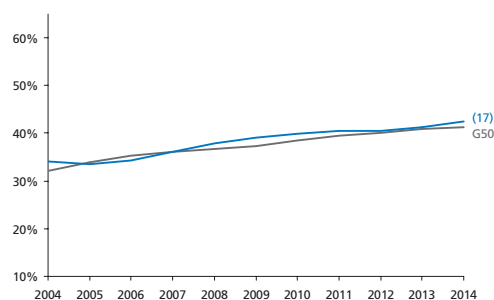
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

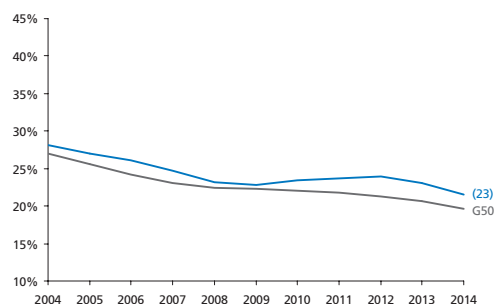
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

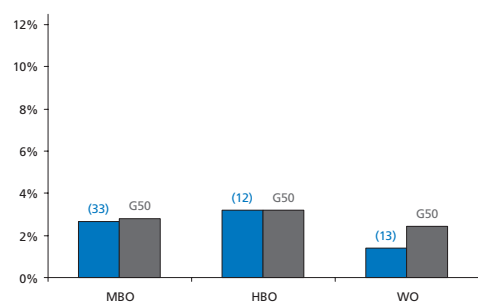
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

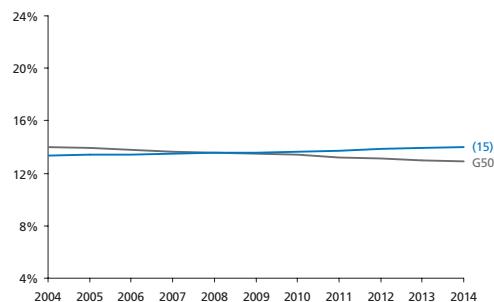
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

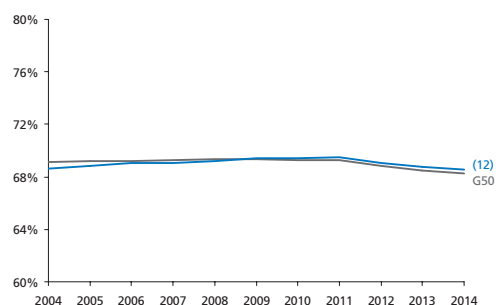
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

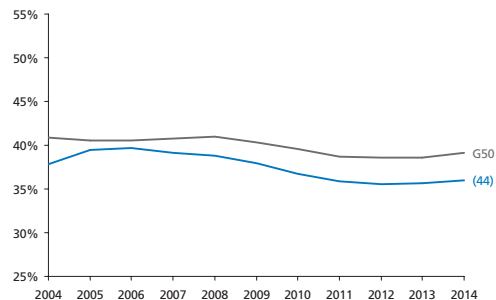
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

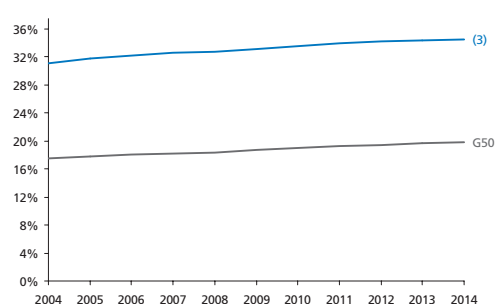
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

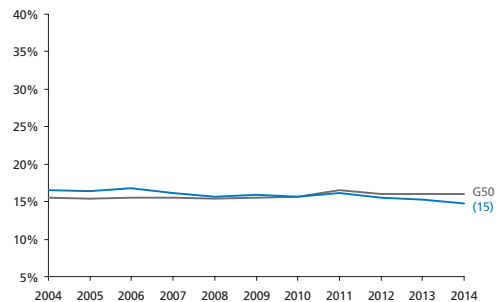
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

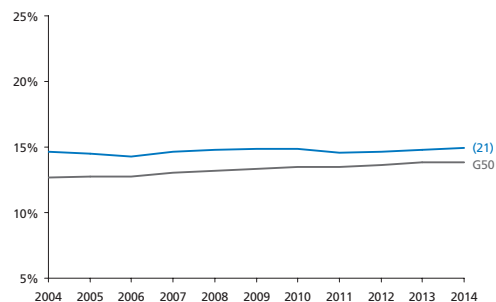
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

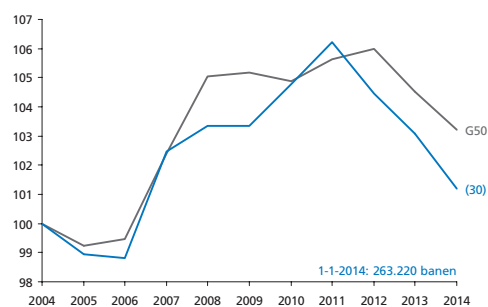
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
 Alphen
 aan den Rijn
 Amersfoort
 Amstelveen
 Amsterdam
 Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
 Breda
 Delft
Den Haag
 Deventer
 Dordrecht
 Ede
 Eindhoven
 Emmen
 Enschede
 Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
 Heerlen
 Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
 Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
 Vlaardingen
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

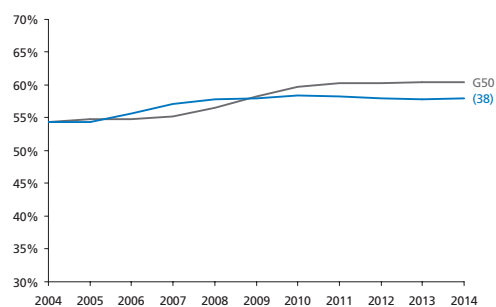
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

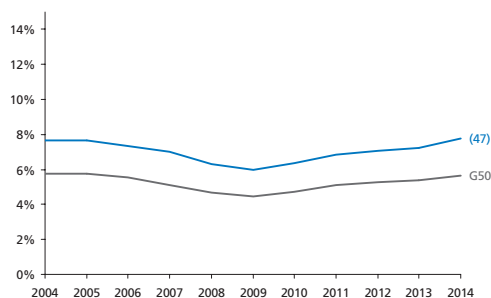
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

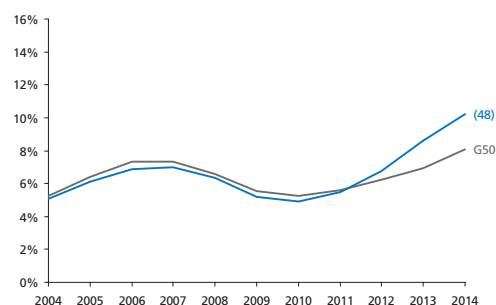
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

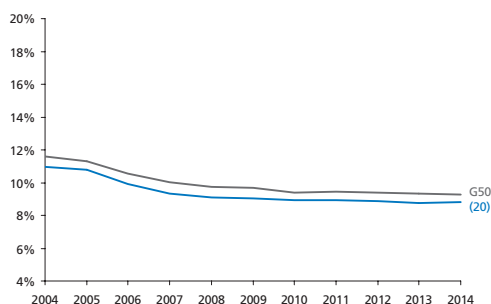
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

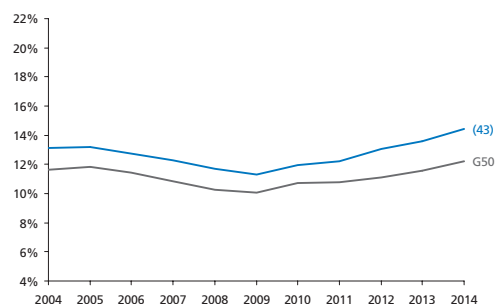
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

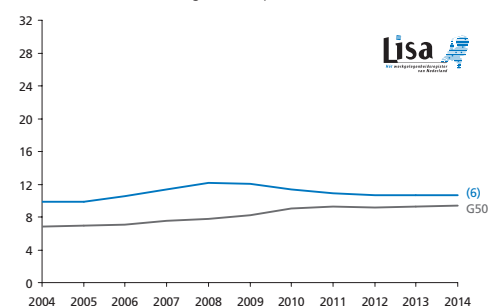
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

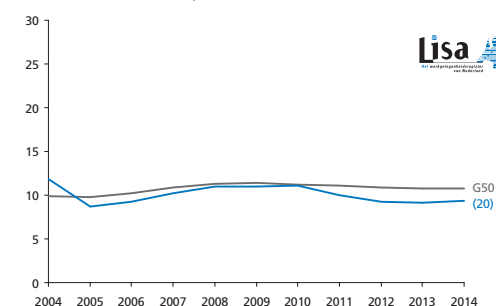
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

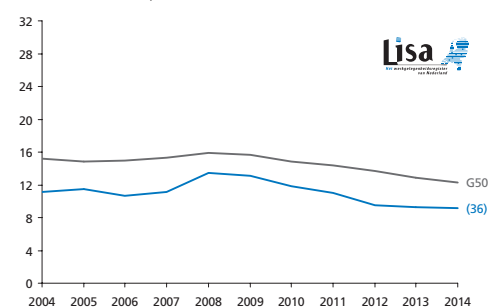
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

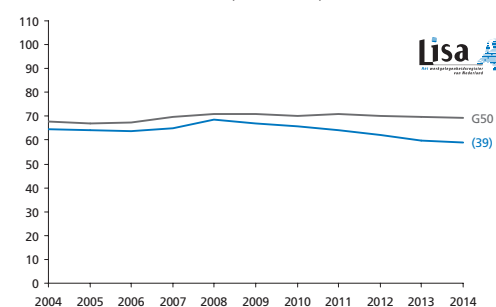
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

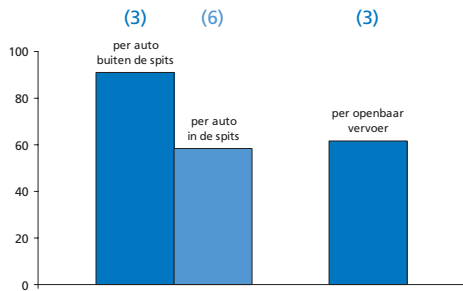
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

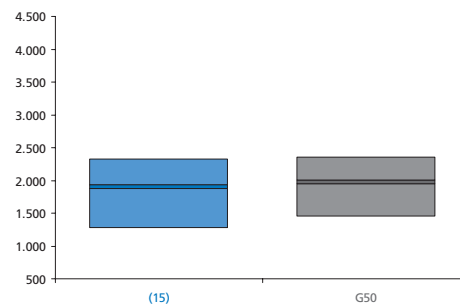
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

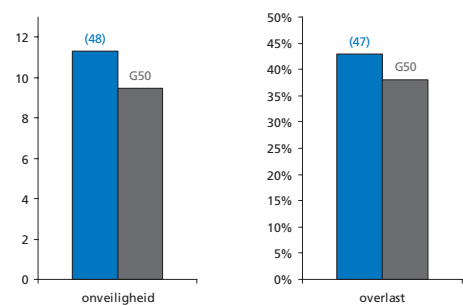
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

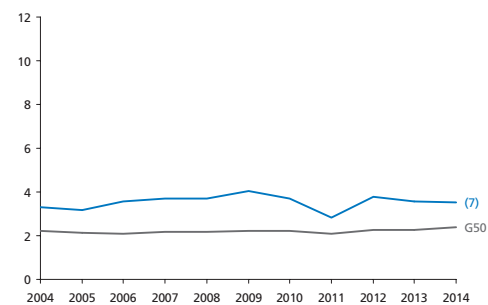
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

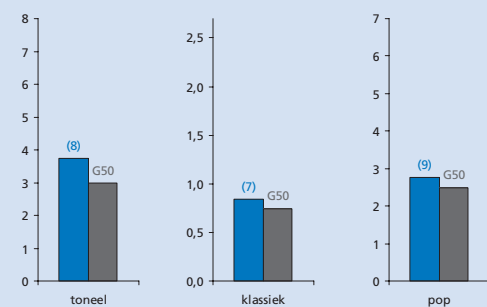
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

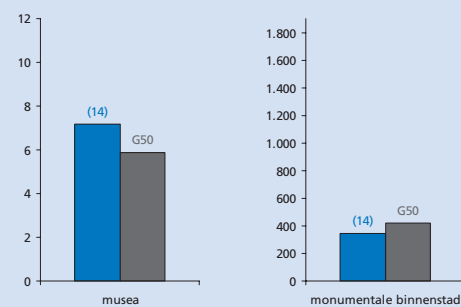
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

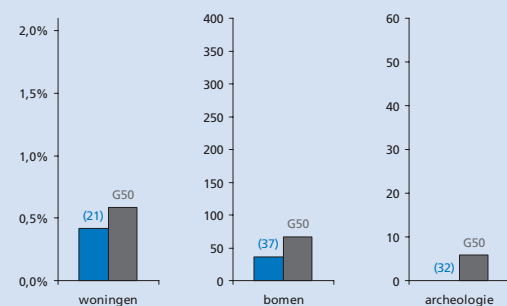
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

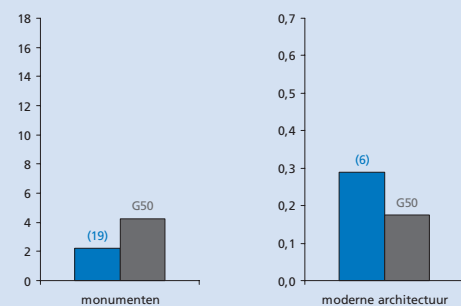
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

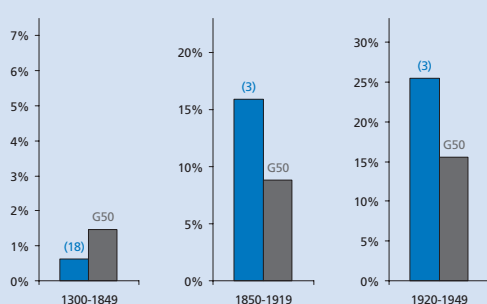
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

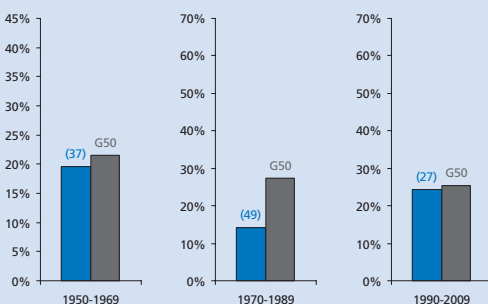
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Deventer

Met 98.509 inwoners de
30^e gemeente van
Nederland

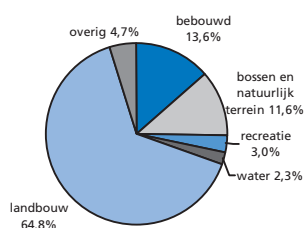
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Deventer
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 13.433 ha

Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

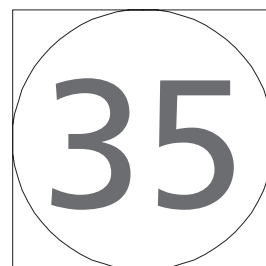
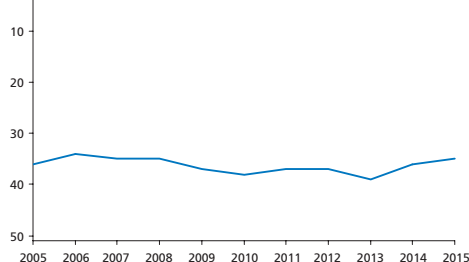
Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(36)
cultureel aanbod	(35)
veiligheid	(17)
percentage koopwoningen	(15)
nabijheid natuurgebieden	(13)
culinair aanbod	(34)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(14)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(35)

Ranking

Ranking

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

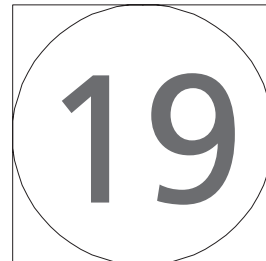
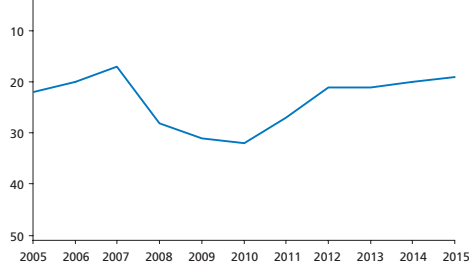
Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

bijstand	(25)
werkloosheid	(20)
arbeidsongeschiktheid	(35)
armoede	(21)
percentage laagopgeleiden	(11)
participatie vrouwen	(14)
banen	(31)
percentage zakelijke diensten	(18)
sociaal-economische index:	(19)

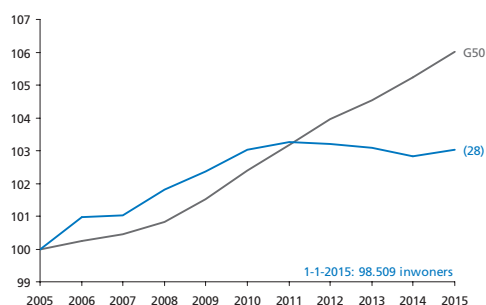
Ranking

Ranking

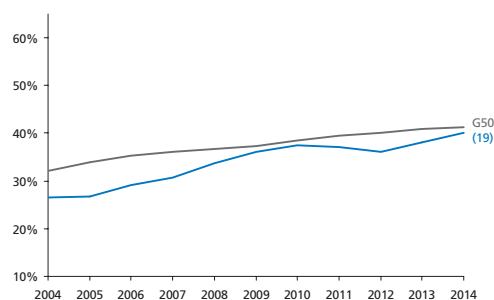
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

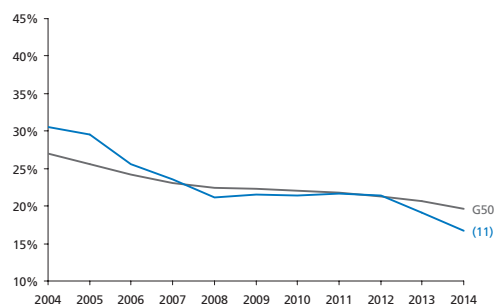
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

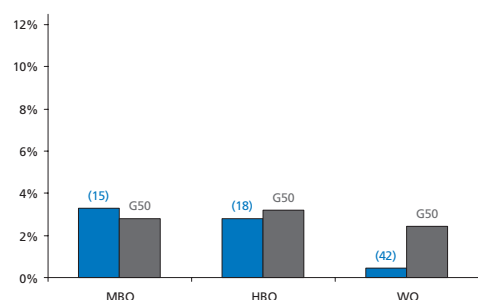
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

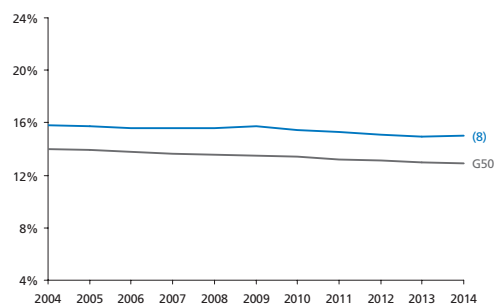
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

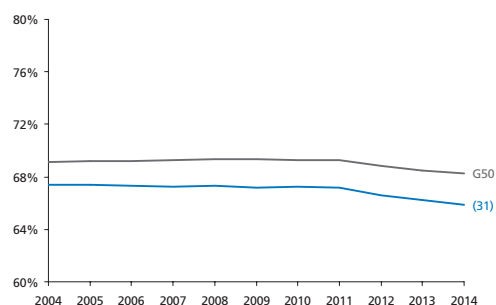
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

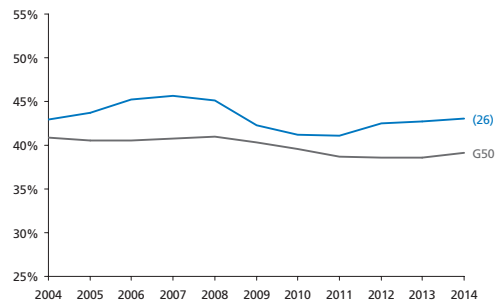
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

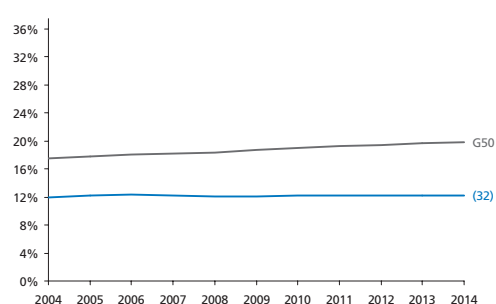
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

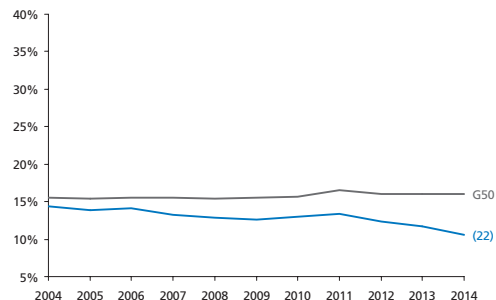
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

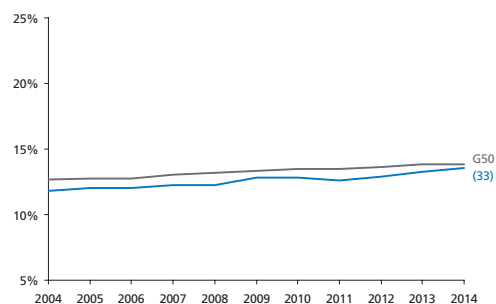
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

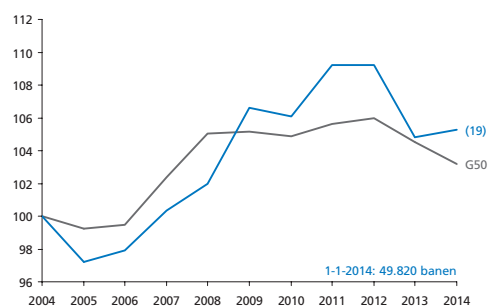
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
 Alphen
 aan den Rijn
 Amersfoort
 Amstelveen
 Amsterdam
 Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
 Breda
 Delft
 Den Haag
 Deventer
 Dordrecht
 Ede
 Eindhoven
 Emmen
 Enschede
 Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
 Heerlen
 Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
 Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
 Vlaardingen
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

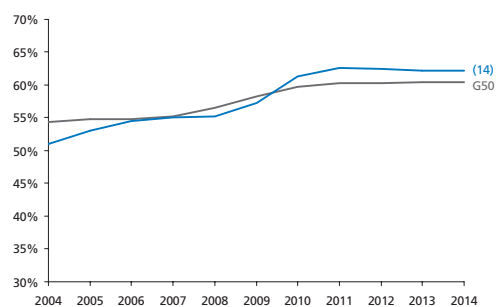
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

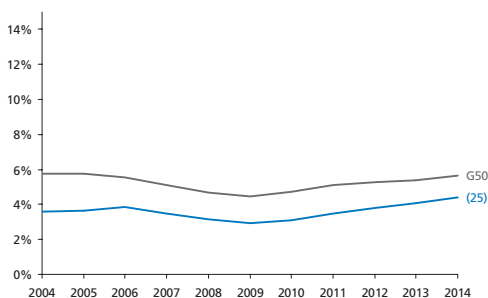
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

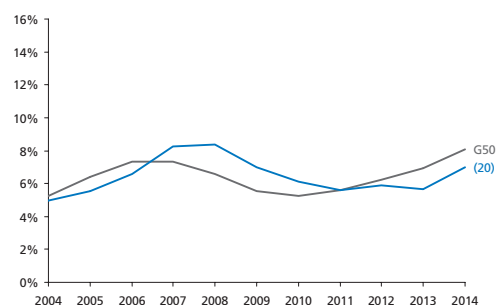
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

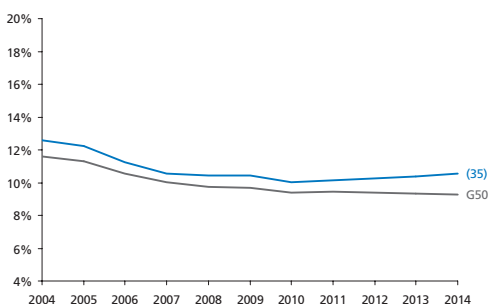
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

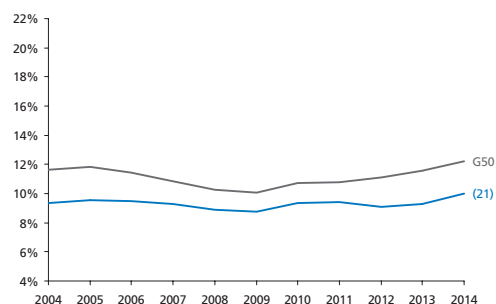
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

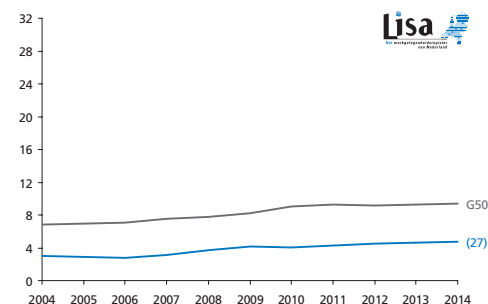
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

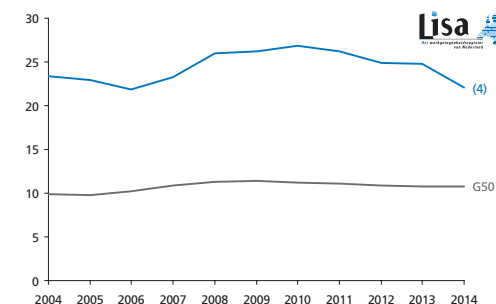
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

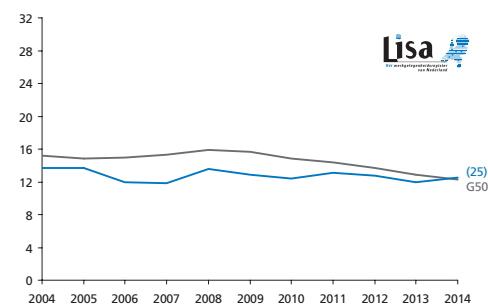
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

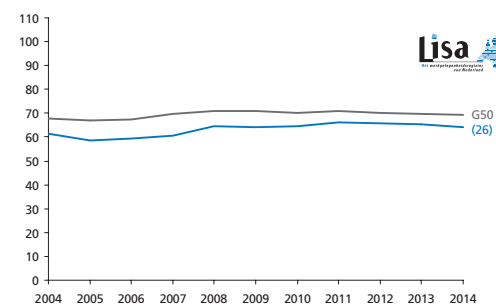
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

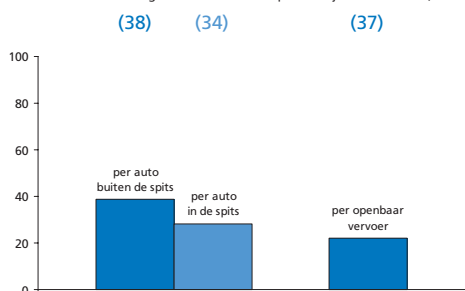
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

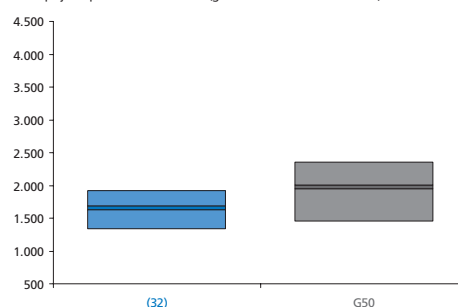
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

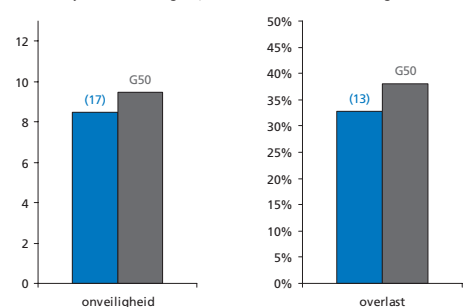
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

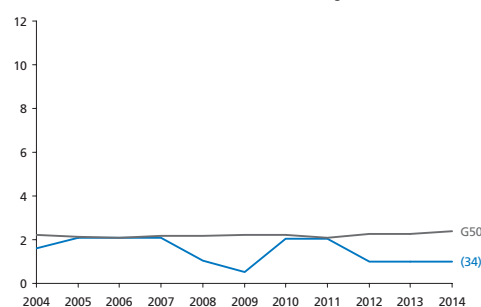
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

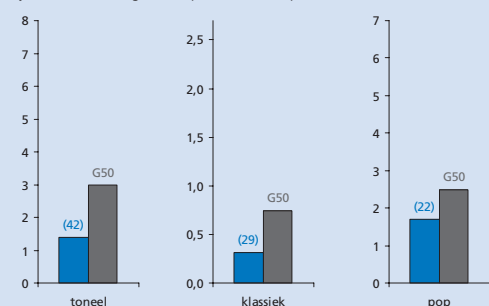
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

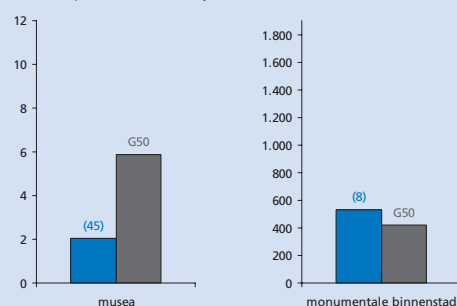
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

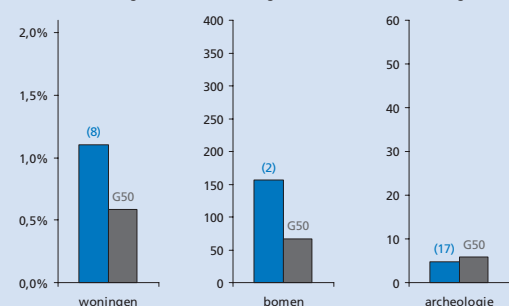
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

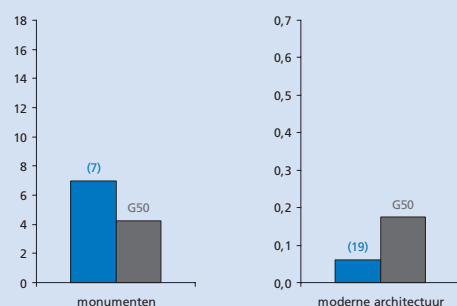
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

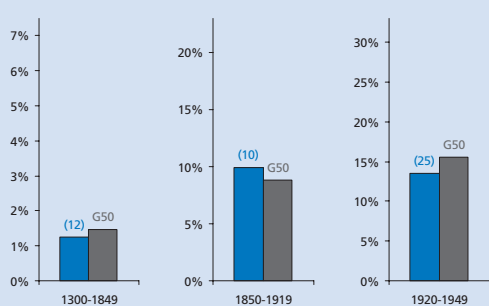
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

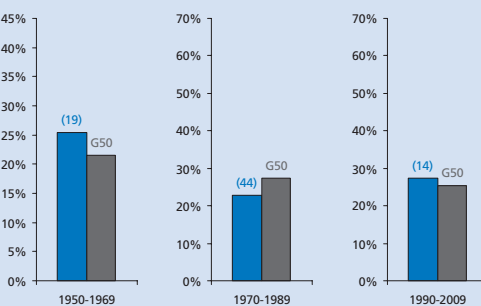
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Dordrecht

Met 119.046 inwoners de

23^e gemeente van
Nederland

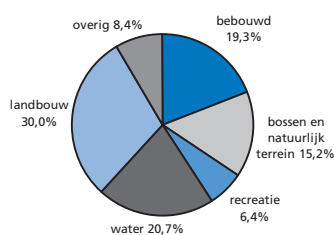
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Dordrecht
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 9.947 ha

Woon aantrekkelijkheidsindex

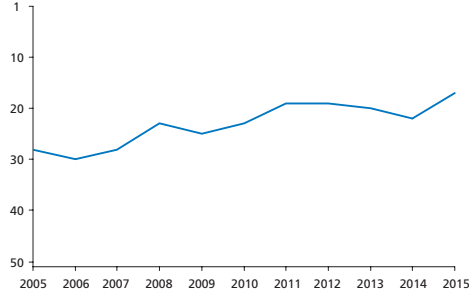
De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(18)
cultureel aanbod	(14)
veiligheid	(41)
percentage koopwoningen	(16)
nabijheid natuurgebieden	(17)
culinair aanbod	(16)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(17)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(17)

Ranking

Sociaal-economische index

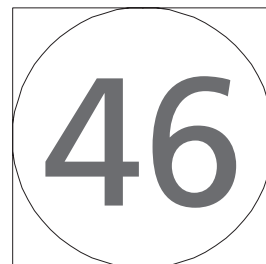
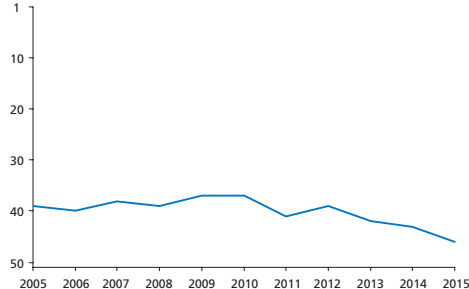
De sociaal-economische index bestaat uit:

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

bijstand	(39)
werkloosheid	(44)
arbeidsongeschiktheid	(28)
armoede	(36)
percentage laagopgeleiden	(33)
participatie vrouwen	(34)
banen	(38)
percentage zakelijke diensten	(45)
sociaal-economische index:	(46)

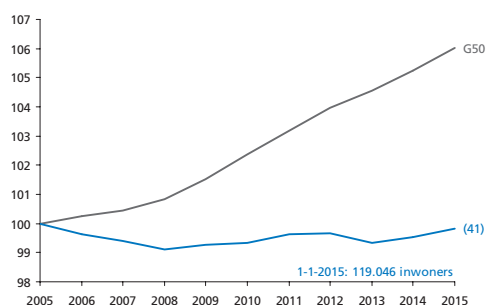
Ranking

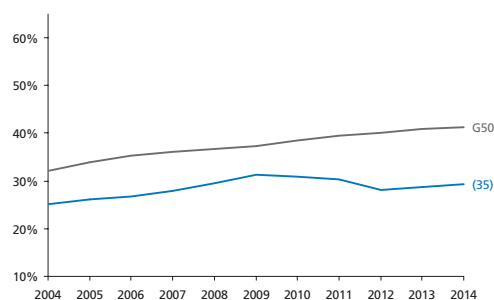
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

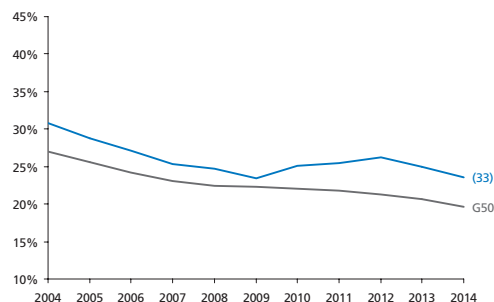
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

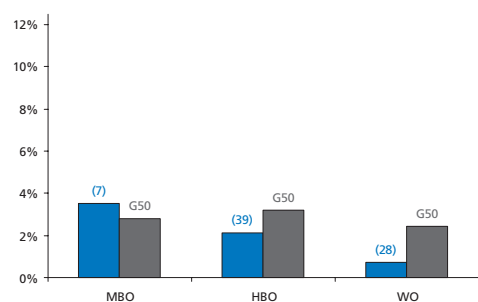
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

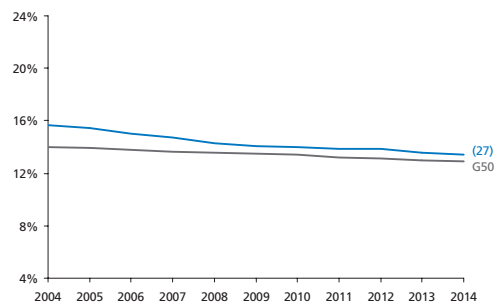
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

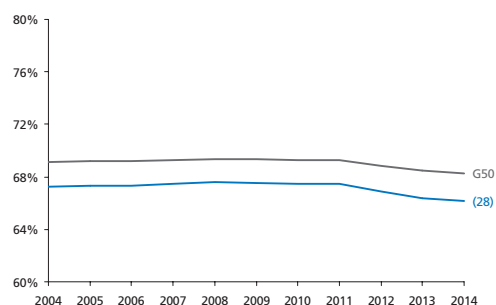
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

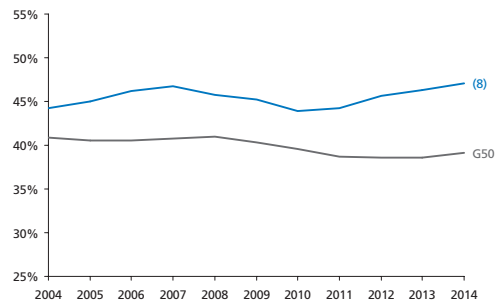
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

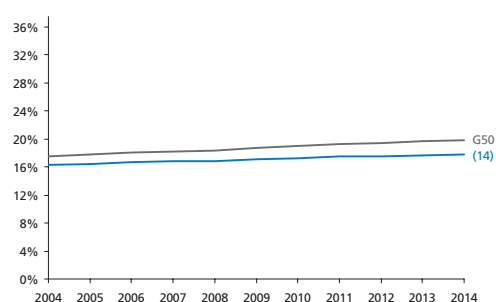
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

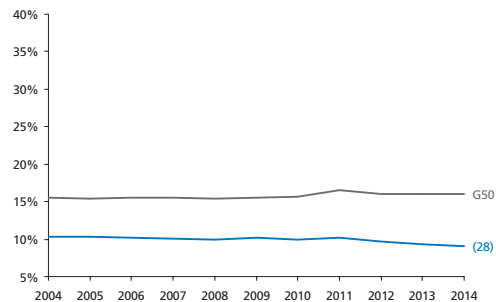
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

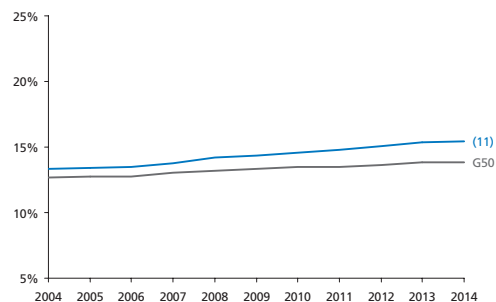
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

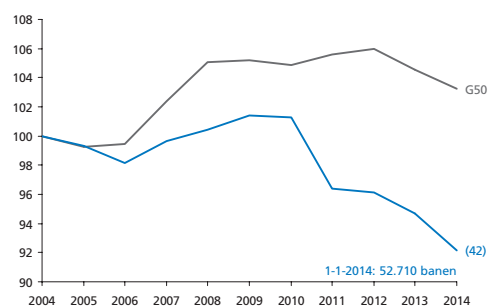
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
 Alphen
 aan den Rijn
 Amersfoort
 Amstelveen
 Amsterdam
 Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
 Breda
 Delft
 Den Haag
 Deventer
Dordrecht
 Ede
 Eindhoven
 Emmen
 Enschede
 Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
 Heerlen
 Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
 Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
 Vlaarding
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

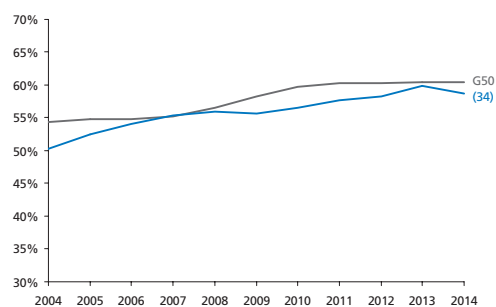
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

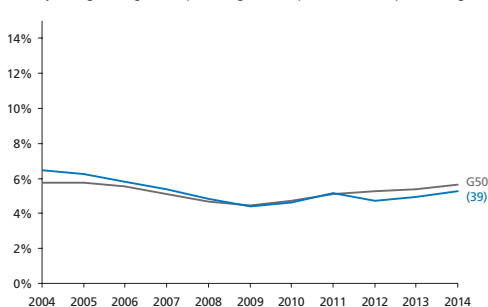
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

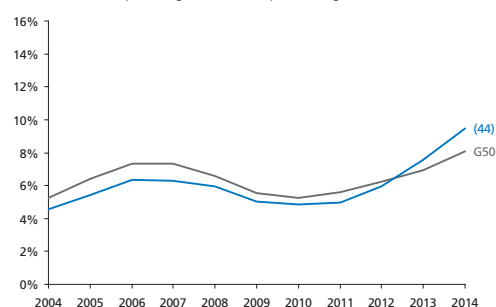
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

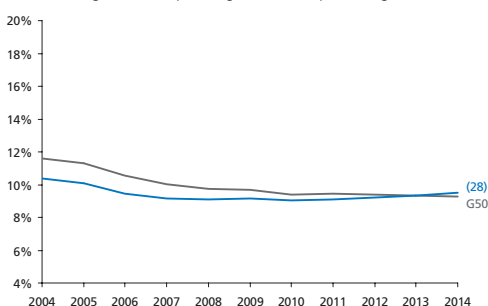
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

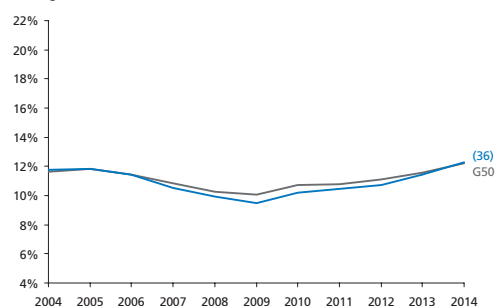
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

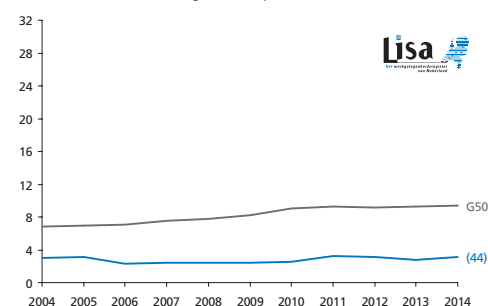
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

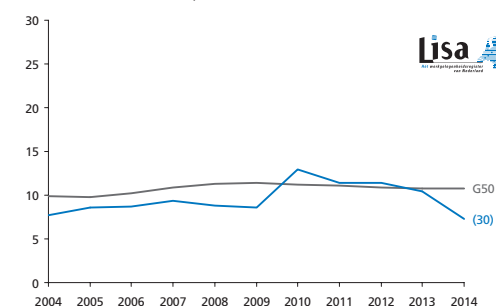
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

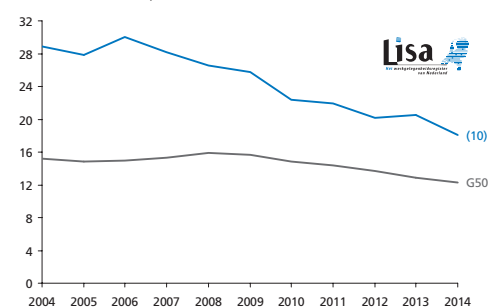
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

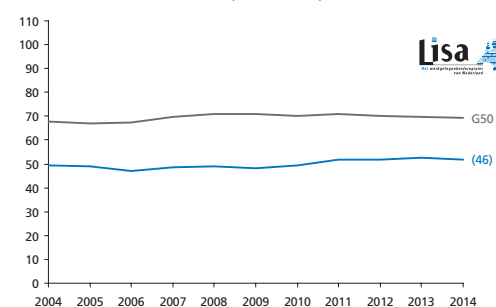
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

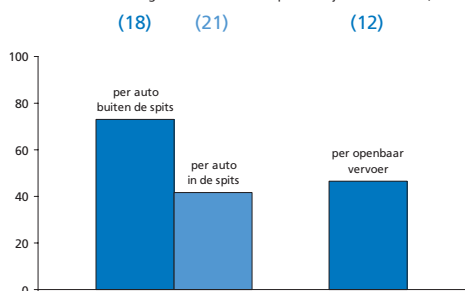
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

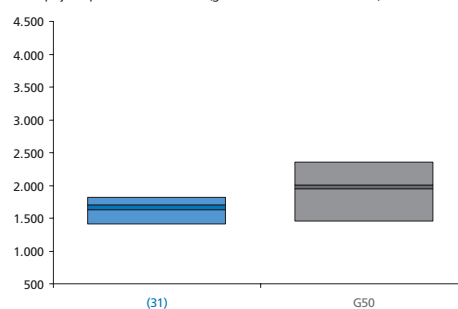
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

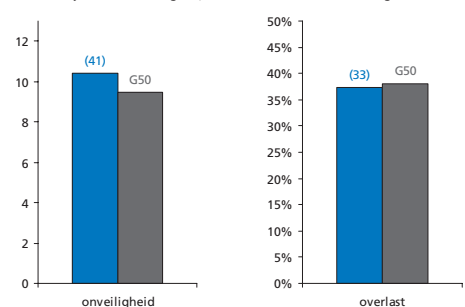
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

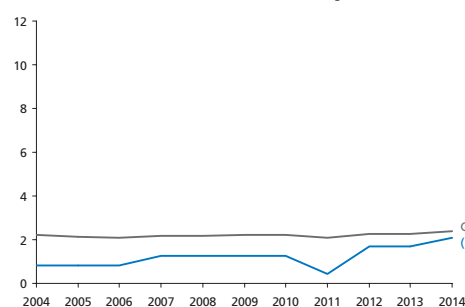
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

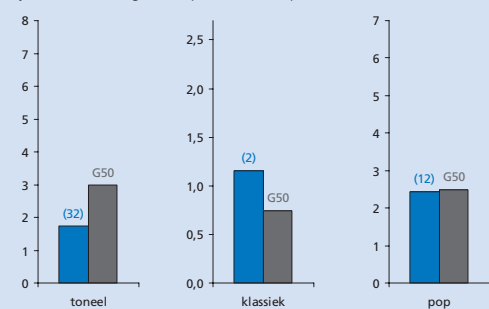
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

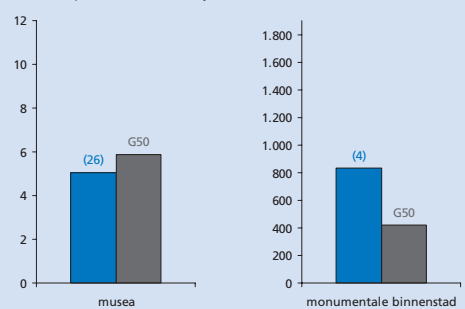
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

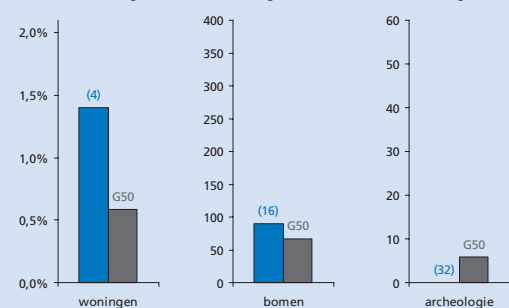
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

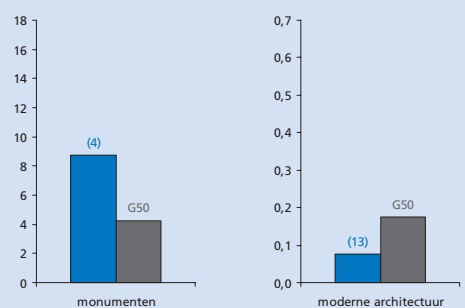
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

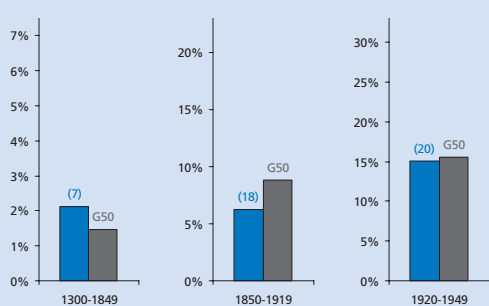
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

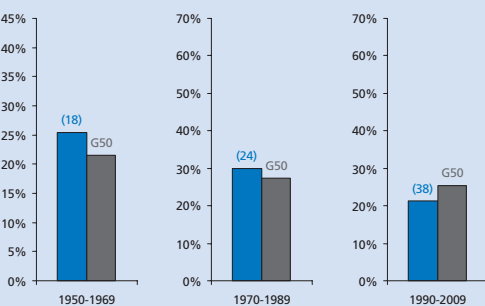
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Ede

Met 111.556 inwoners de
24^e gemeente van
Nederland

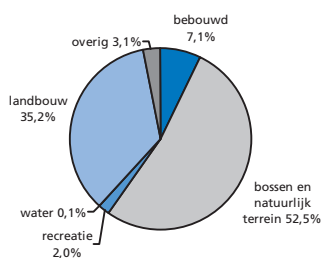
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Ede
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 31.862 ha

Woon aantrekkelijkheidsindex

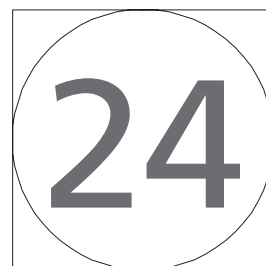
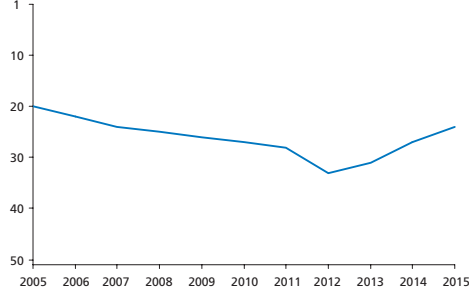
De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(22)
cultureel aanbod	(49)
veiligheid	(3)
percentage koopwoningen	(1)
nabijheid natuurgebieden	(8)
culinair aanbod	(25)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(39)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(24)

Ranking

Sociaal-economische index

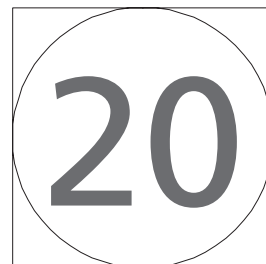
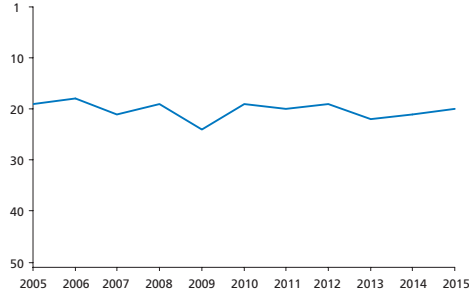
De sociaal-economische index bestaat uit:

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

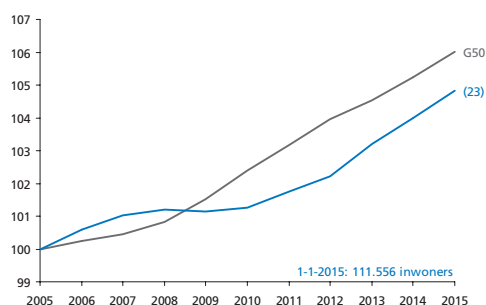
bijstand	(4)
werkloosheid	(4)
arbeidsongeschiktheid	(25)
armoede	(5)
percentage laagopgeleiden	(22)
participatie vrouwen	(43)
banen	(32)
percentage zakelijke diensten	(44)
sociaal-economische index:	(20)

Ranking

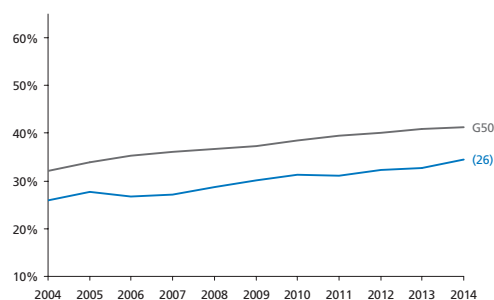
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

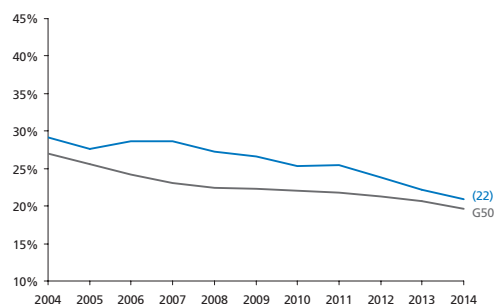
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

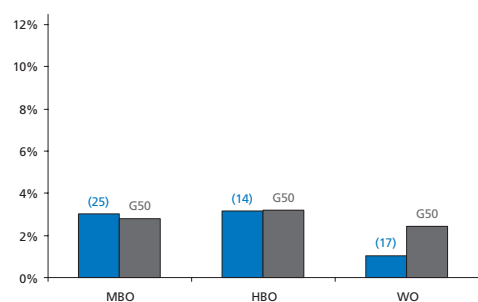
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

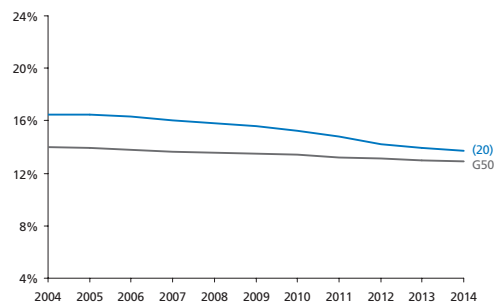
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

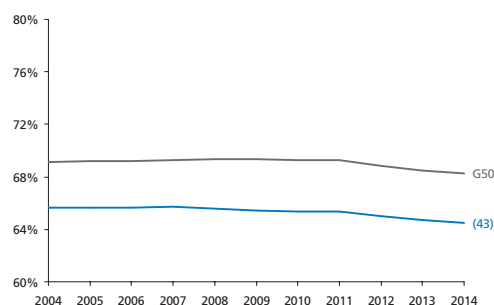
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

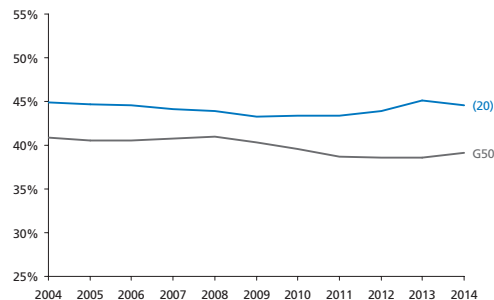
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

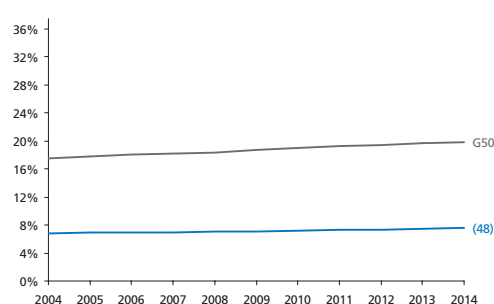
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

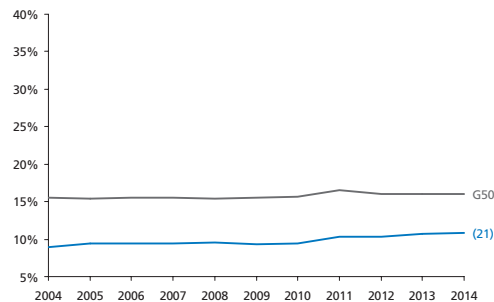
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

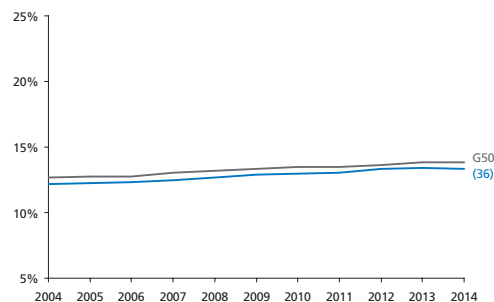
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

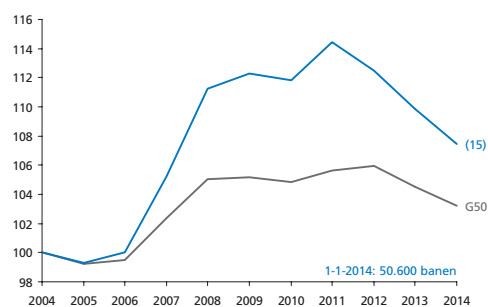
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
 Alphen
 aan den Rijn
 Amersfoort
 Amstelveen
 Amsterdam
 Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
 Breda
 Delft
 Den Haag
 Deventer
 Dordrecht
Ede
 Eindhoven
 Emmen
 Enschede
 Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
 Heerlen
 Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
 Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
 Vlaardingen
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

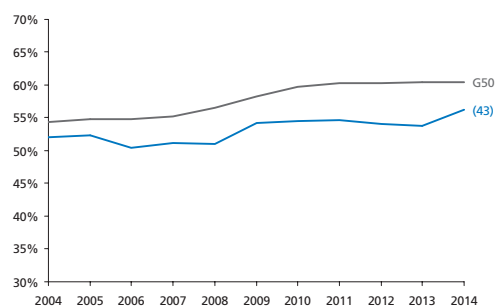
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

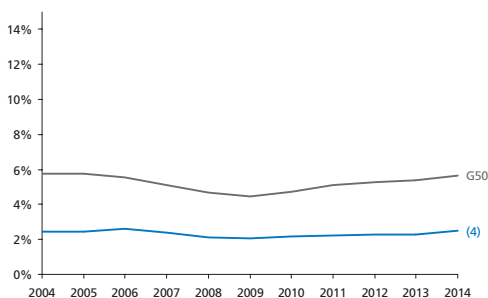
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

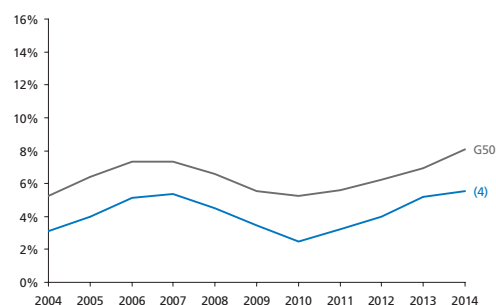
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

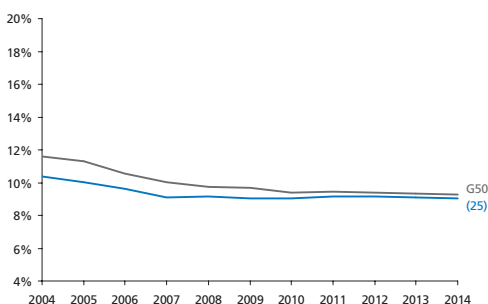
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

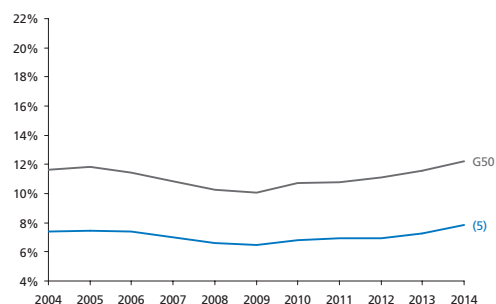
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

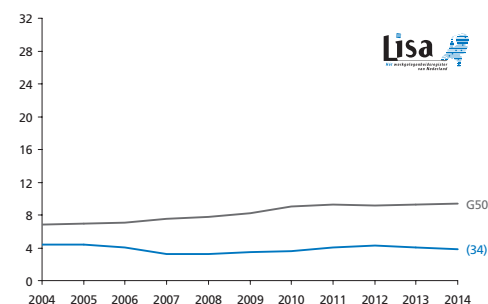
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

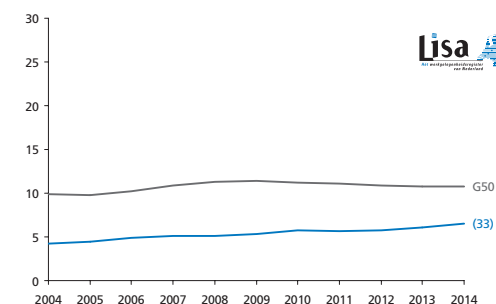
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

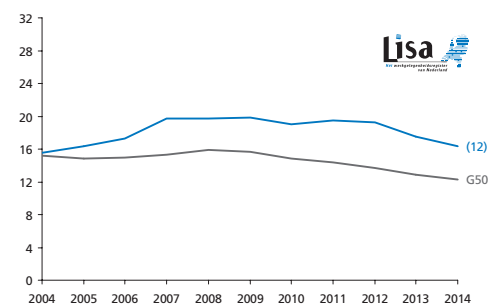
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

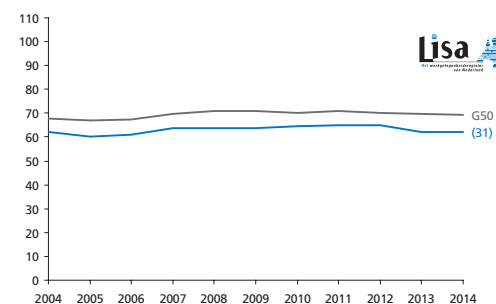
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

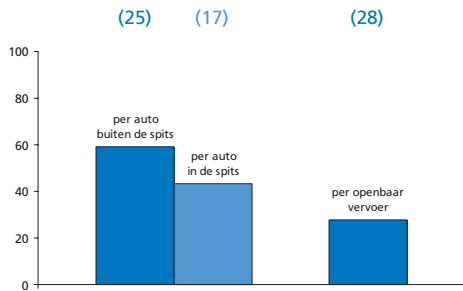
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

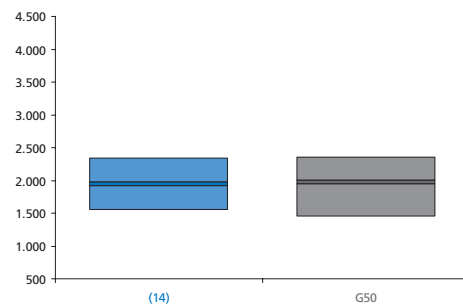
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

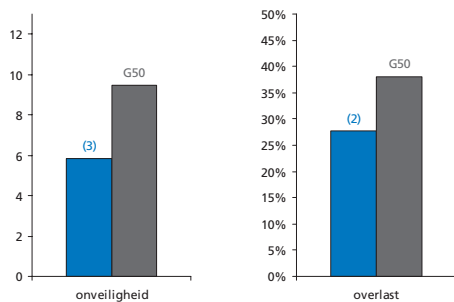
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

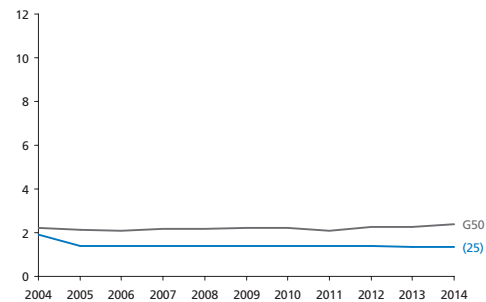
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

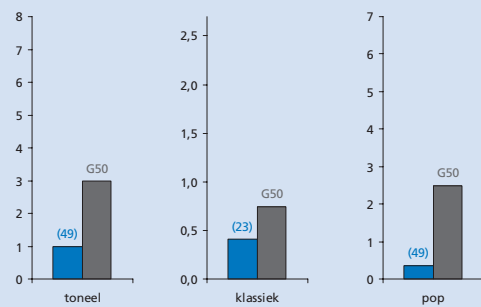
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

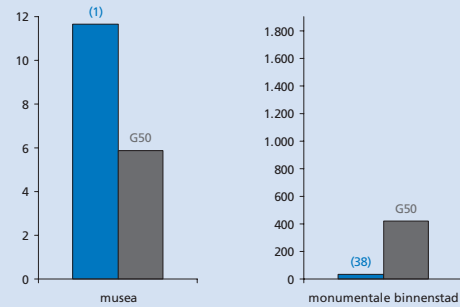
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

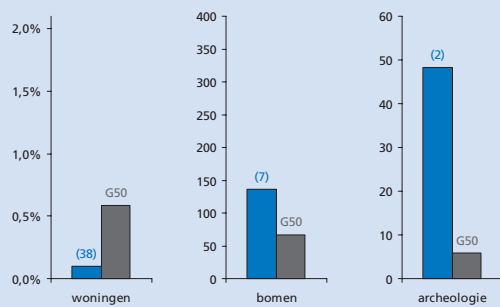
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

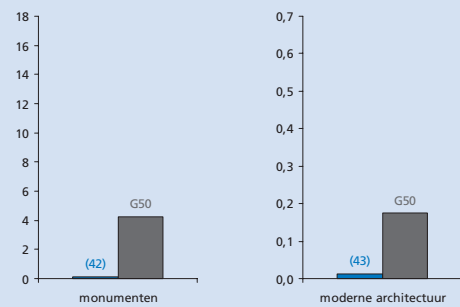
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

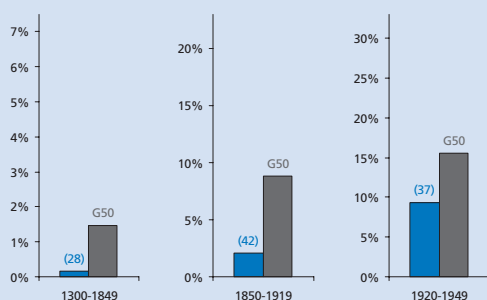
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

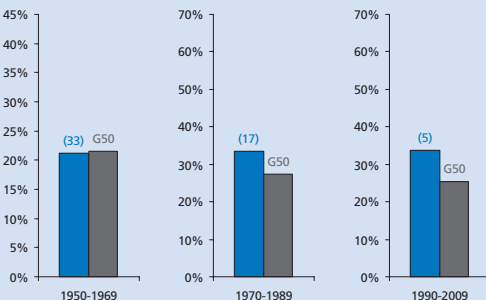
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Eindhoven

Met 223.214 inwoners de

5^e gemeente van
N e d e r l a n d

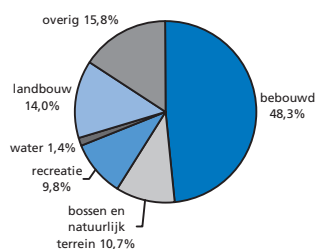
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Eindhoven
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 8.887 ha

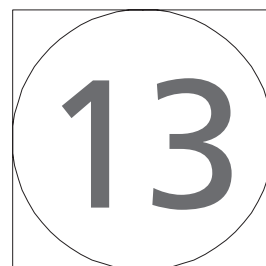
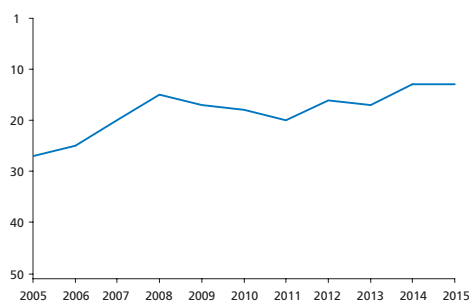
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(28)
cultureel aanbod	(9)
veiligheid	(44)
percentage koopwoningen	(43)
nabijheid natuurgebieden	(26)
culinair aanbod	(10)
aanwezigheid universiteit	(3)
percentage vooroorlogse woningen	(33)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(13)

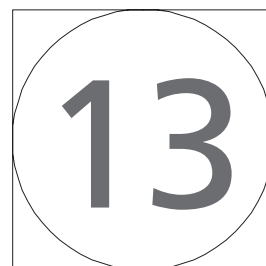
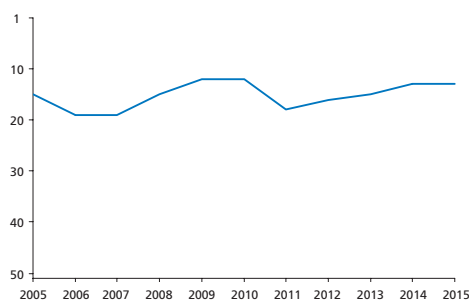
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

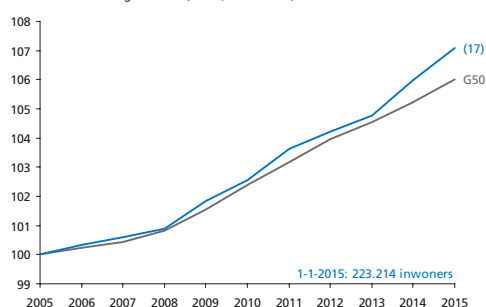
bijstand	(30)
werkloosheid	(24)
arbeidsongeschiktheid	(26)
armoede	(28)
percentage laagopgeleiden	(10)
participatie vrouwen	(24)
banen	(4)
percentage zakelijke diensten	(2)
sociaal-economische index:	(13)

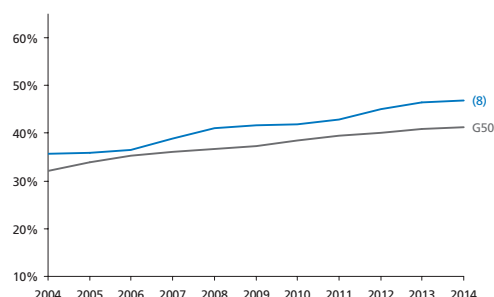
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

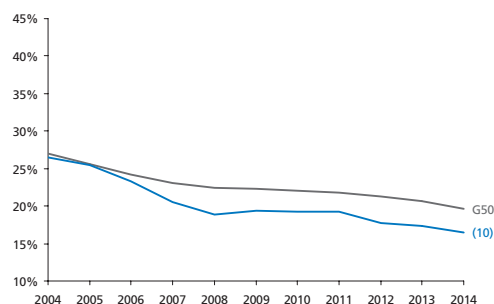
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

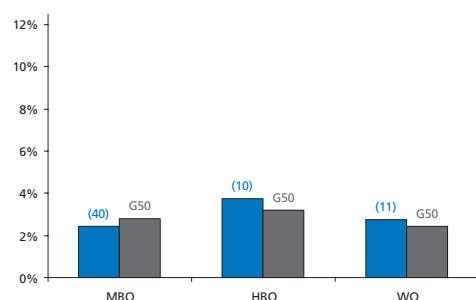
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

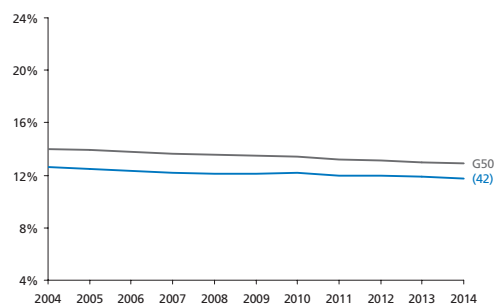
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

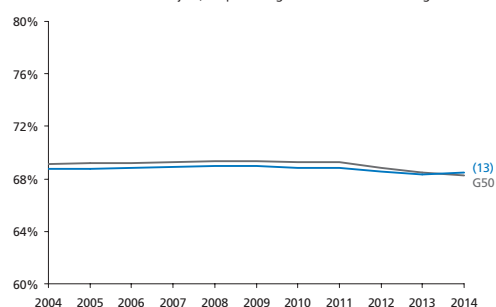
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

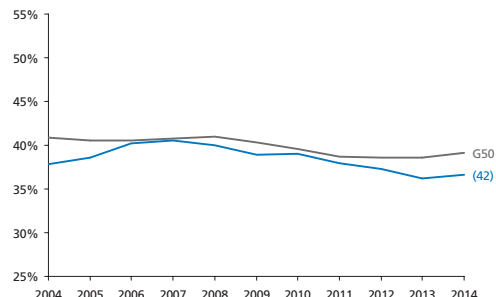
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

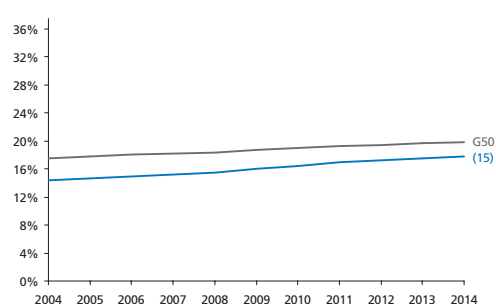
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

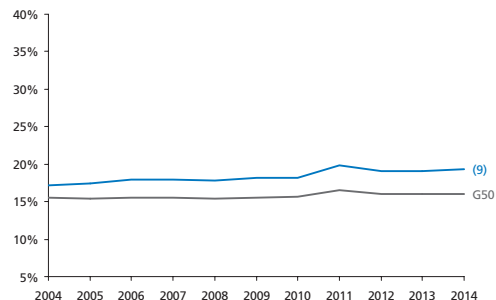
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

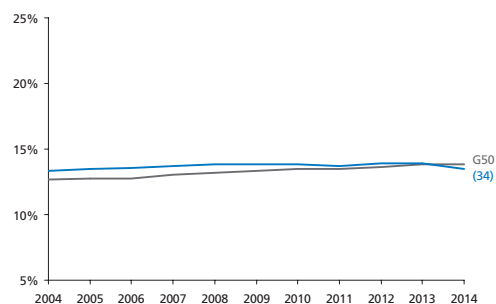
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

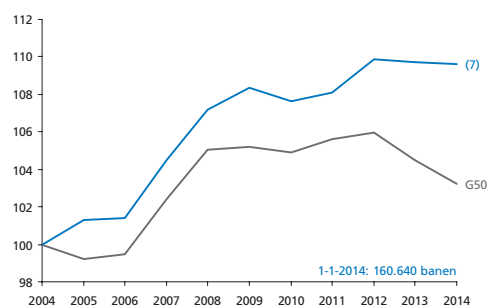
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
 Alphen
 aan den Rijn
 Amersfoort
 Amstelveen
 Amsterdam
 Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
 Breda
 Delft
 Den Haag
 Deventer
 Dordrecht
 Ede
Eindhoven
 Emmen
 Enschede
 Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
 Heerlen
 Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
 Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
 Vlaardingen
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

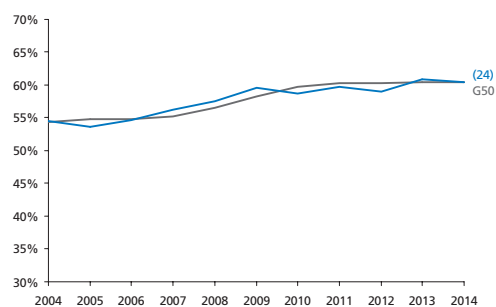
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

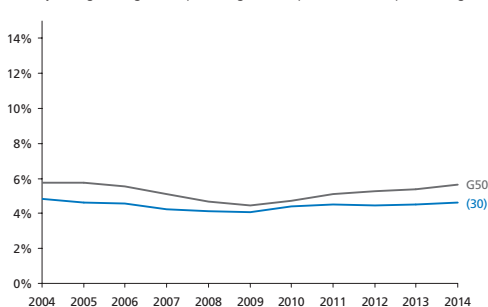
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

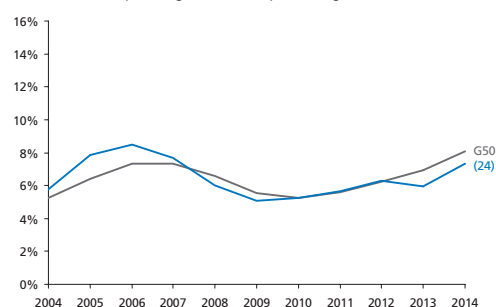
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

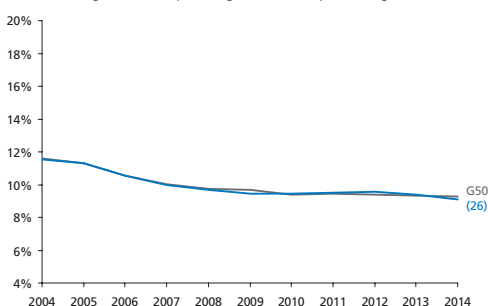
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

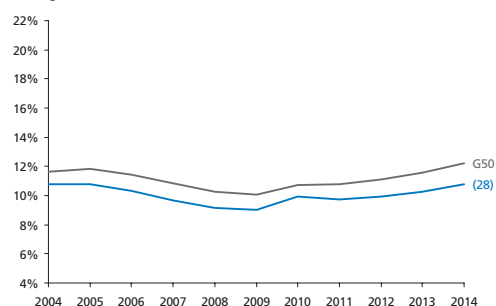
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

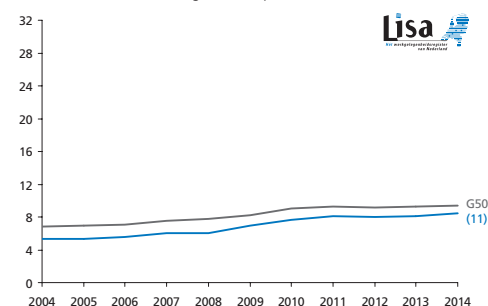
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

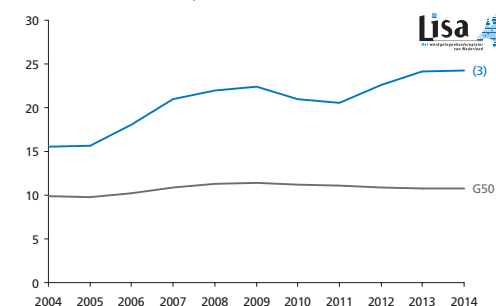
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

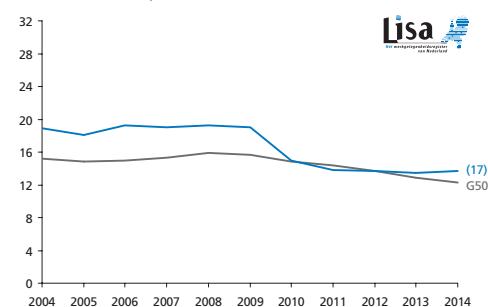
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

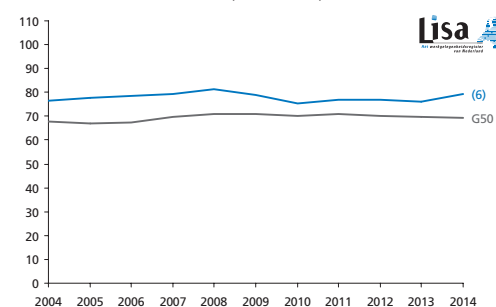
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

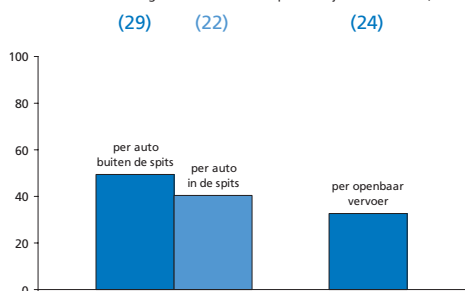
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

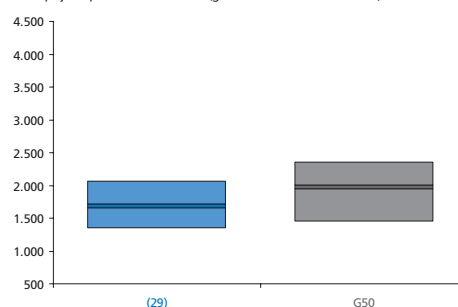
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

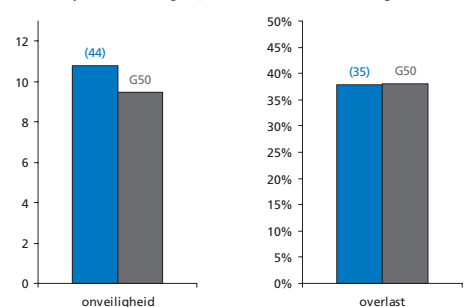
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

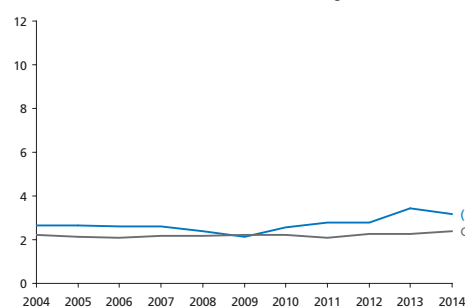
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

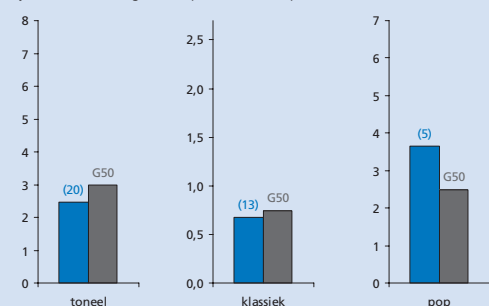
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

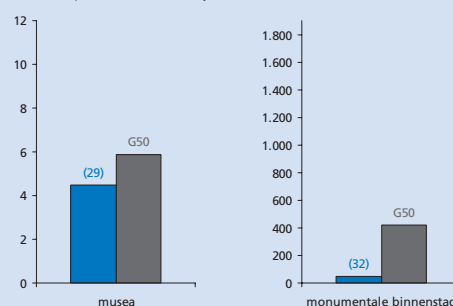
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

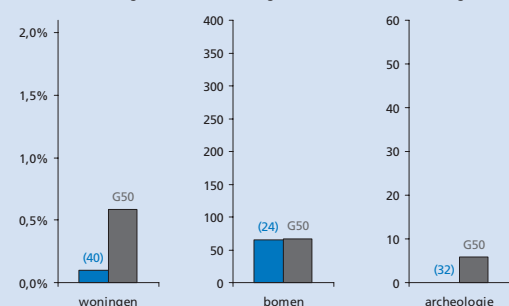
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

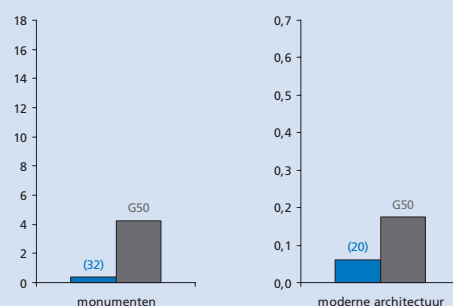
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

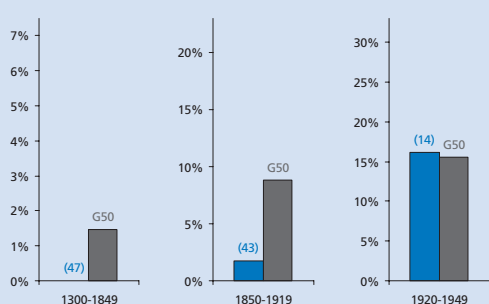
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

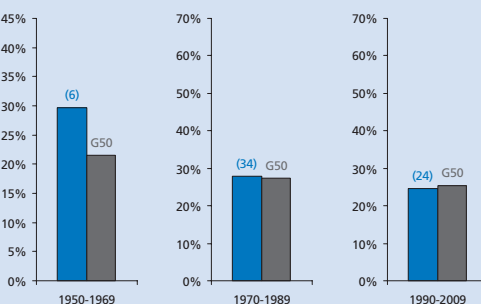
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Emmen

Met 107.778 inwoners de

25^e gemeente van
Nederland

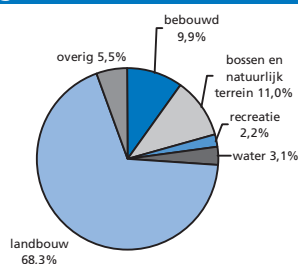
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Emmen
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 34.625 ha

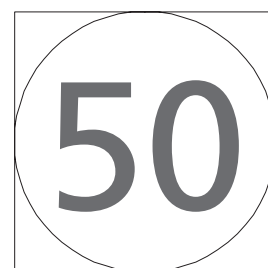
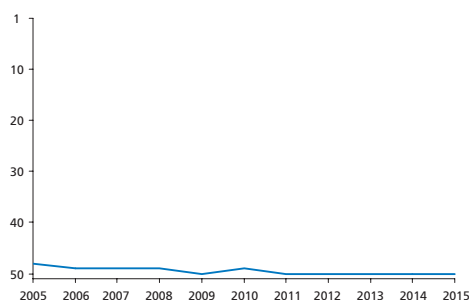
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(50)
cultureel aanbod	(45)
veiligheid	(20)
percentage koopwoningen	(7)
nabijheid natuurgebieden	(31)
culinair aanbod	(43)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(38)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(50)

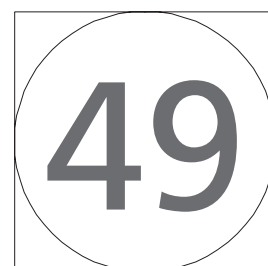
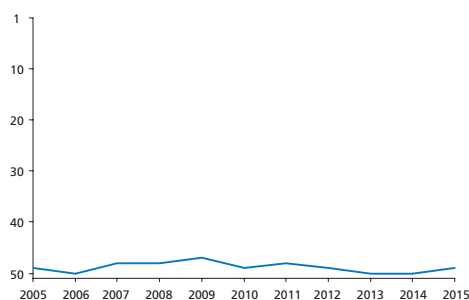
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

Ranking

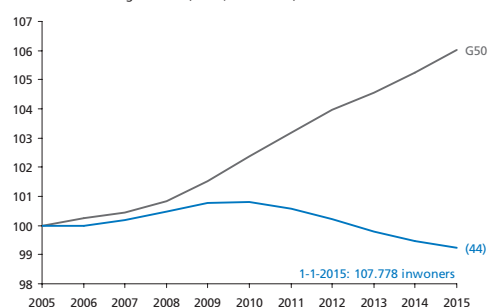
Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

bijstand	(40)
werkloosheid	(41)
arbeidsongeschiktheid	(48)
armoede	(27)
percentage laagopgeleiden	(50)
participatie vrouwen	(49)
banen	(37)
percentage zakelijke diensten	(25)
sociaal-economische index:	(49)

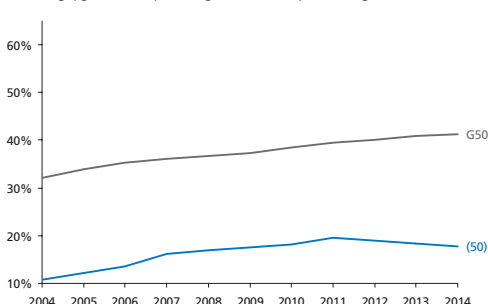
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

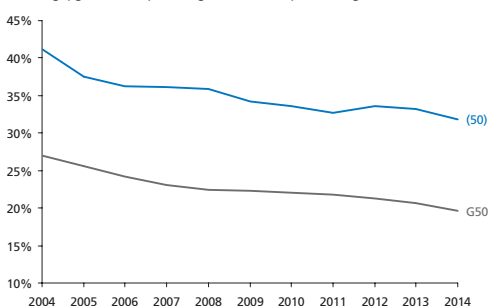
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

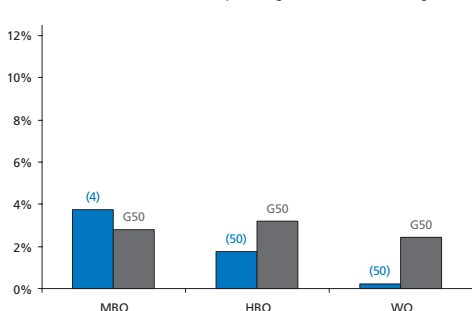
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

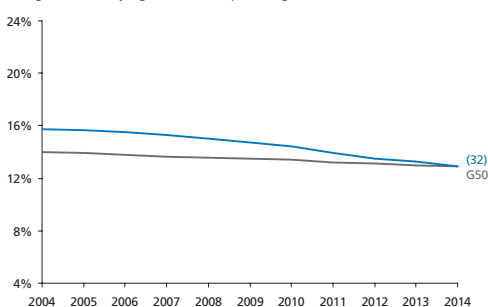
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

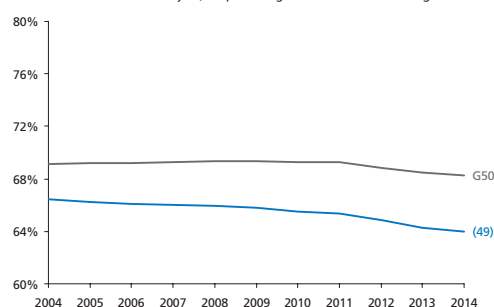
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

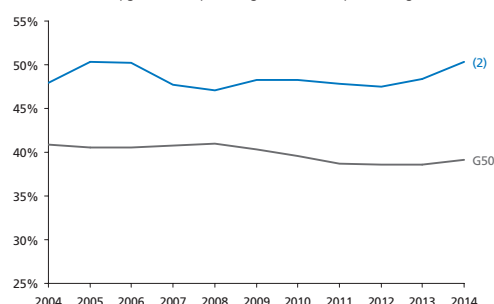
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

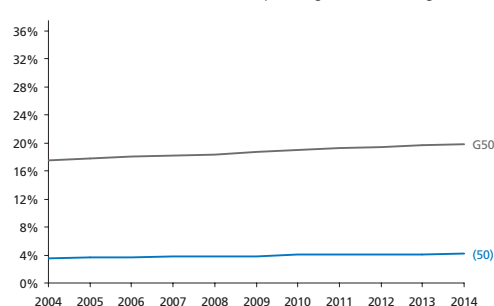
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

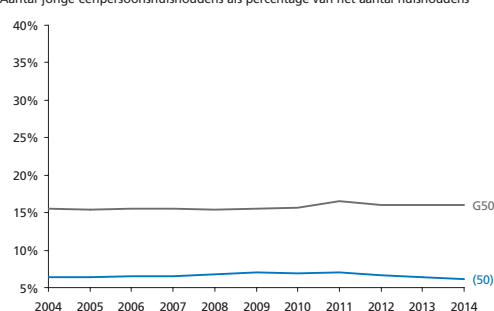
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

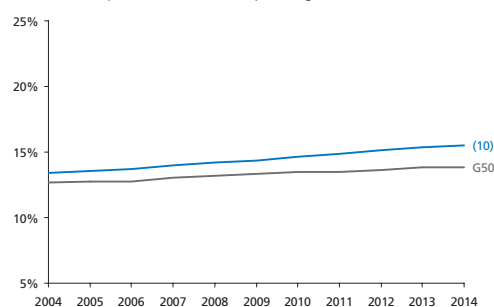
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

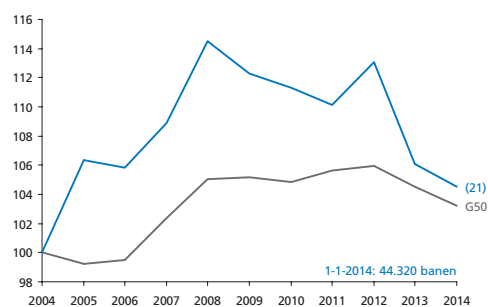
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
 Alphen
 aan den Rijn
 Amersfoort
 Amstelveen
 Amsterdam
 Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
 Breda
 Delft
 Den Haag
 Deventer
 Dordrecht
 Ede
 Eindhoven
 Emmen
 Enschede
 Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
 Heerlen
 Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
 Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
 Vlaardingen
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

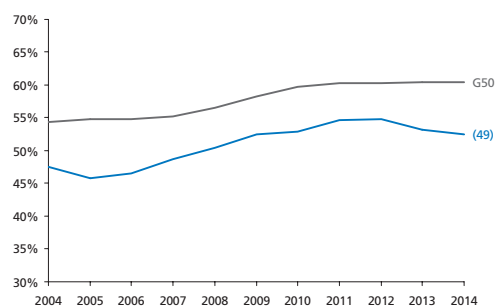
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

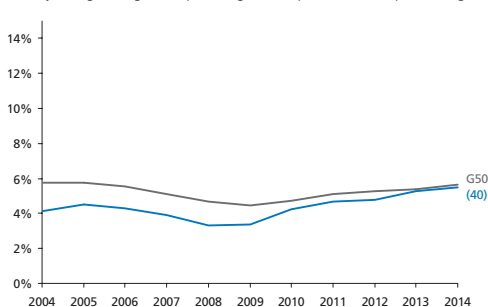
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

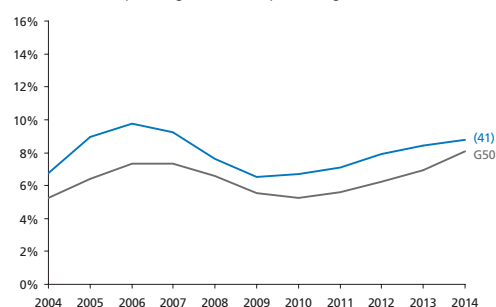
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

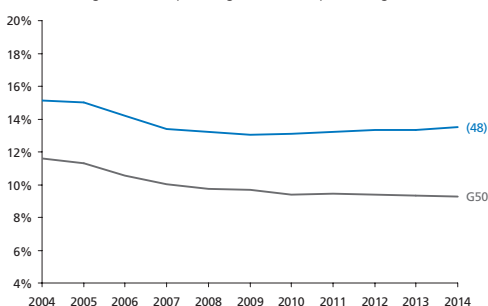
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

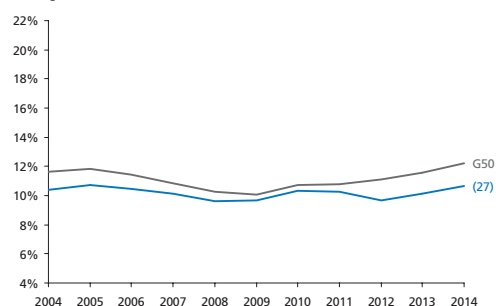
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

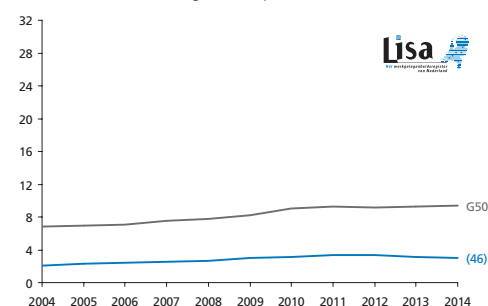
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

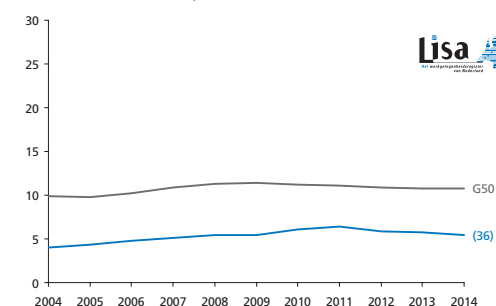
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

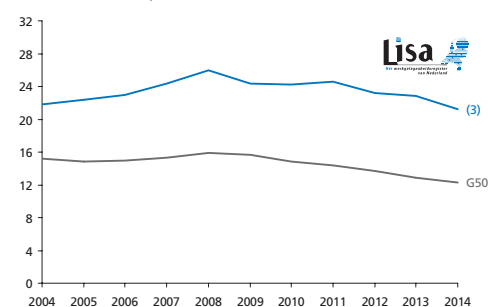
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

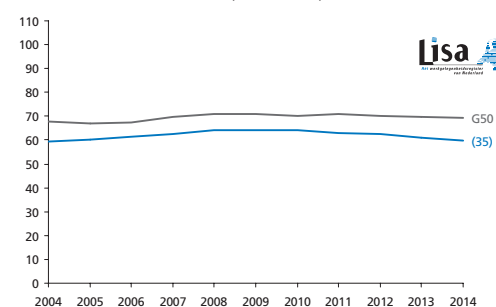
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

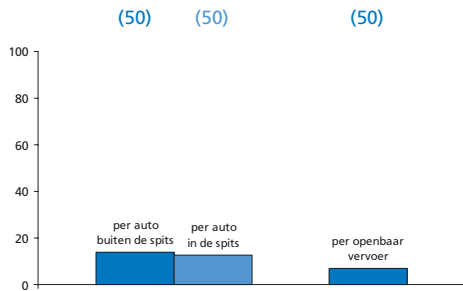
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

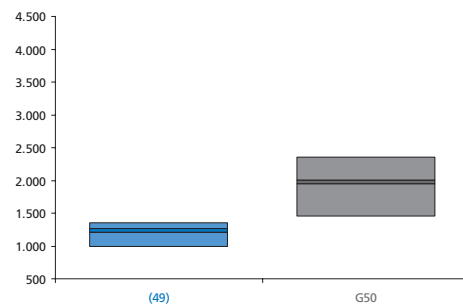
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

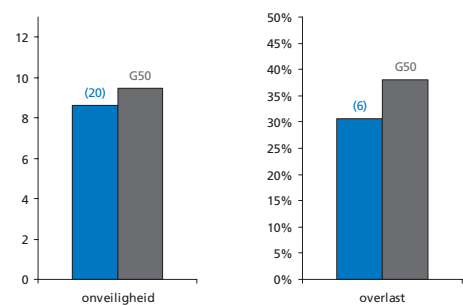
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

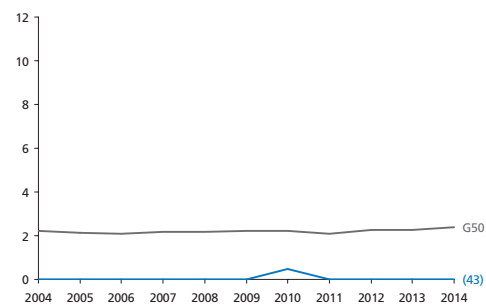
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw.), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

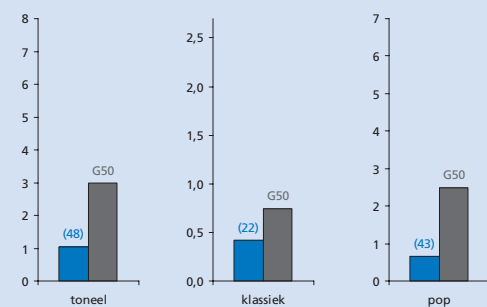
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

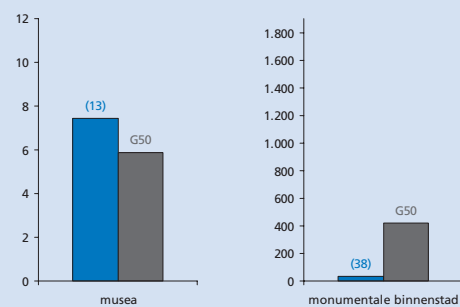
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

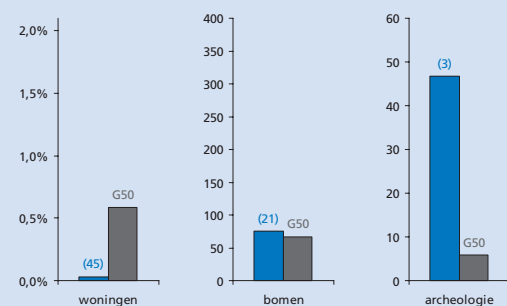
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw.) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

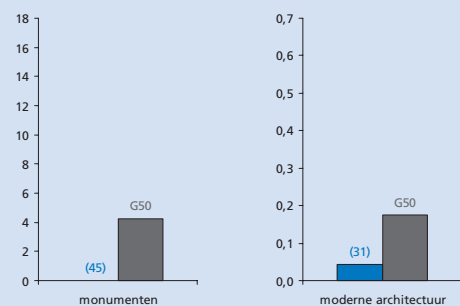
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

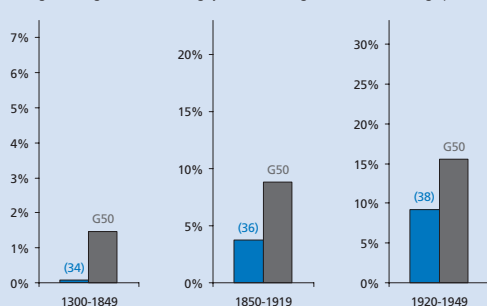
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

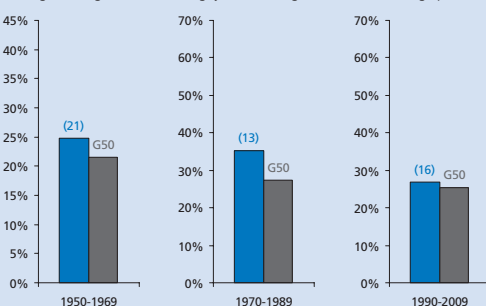
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Enschede

Met 158.573 inwoners de

11^e gemeente van
Nederland

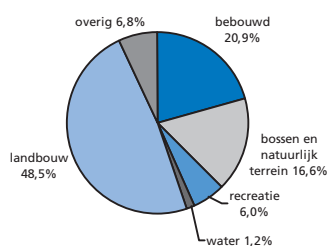
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Enschede
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 14.272 ha

Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(48)
cultureel aanbod	(13)
veiligheid	(29)
percentage koopwoningen	(36)
nabijheid natuurgebieden	(47)
culinair aanbod	(43)
aanwezigheid universiteit	(3)
percentage vooroorlogse woningen	(23)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(46)

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

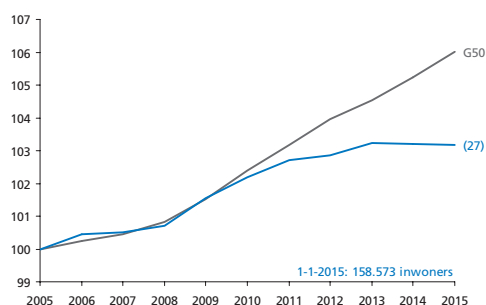
Ranking

Ranking

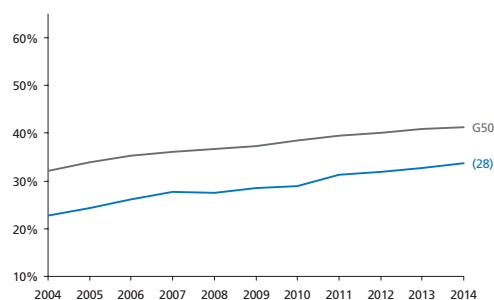
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

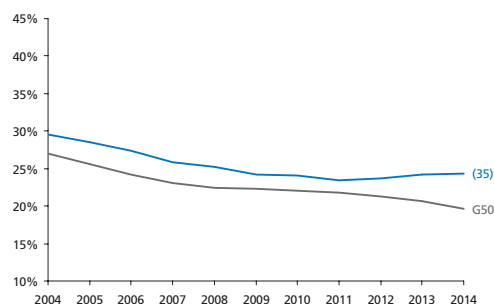
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

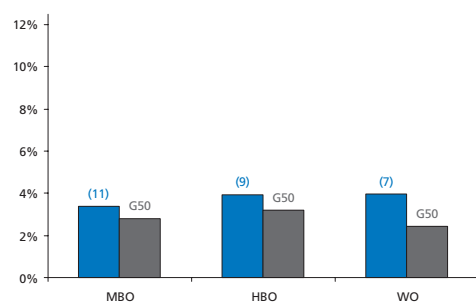
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

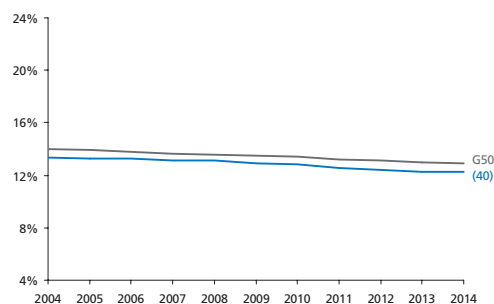
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

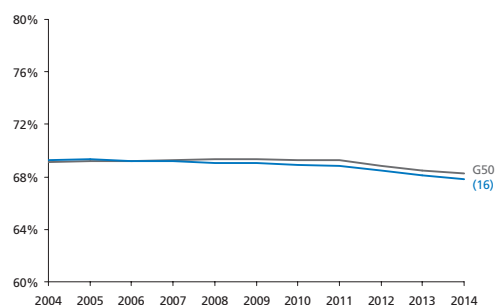
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

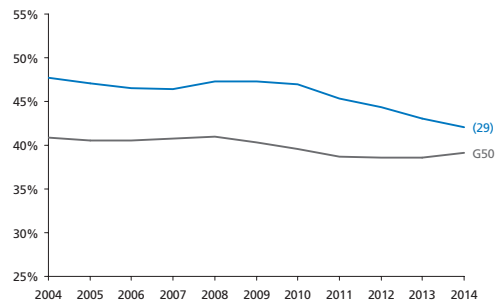
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

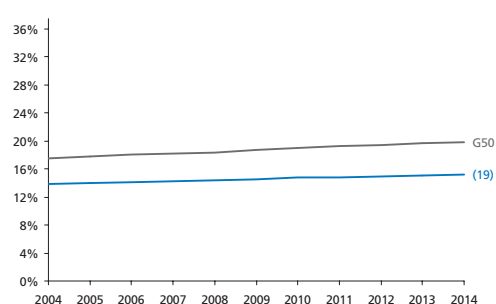
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

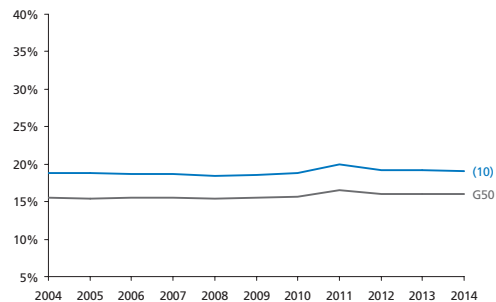
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

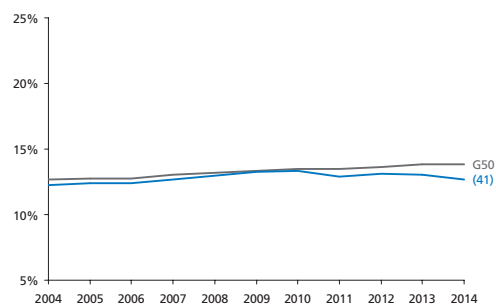
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

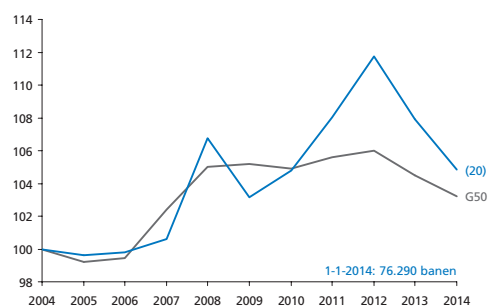
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
 Alphen
 aan den Rijn
 Amersfoort
 Amstelveen
 Amsterdam
 Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
 Breda
 Delft
 Den Haag
 Deventer
 Dordrecht
 Ede
 Eindhoven
 Emmen
 Enschede
 Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
 Heerlen
 Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
 Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
 Vlaardingen
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

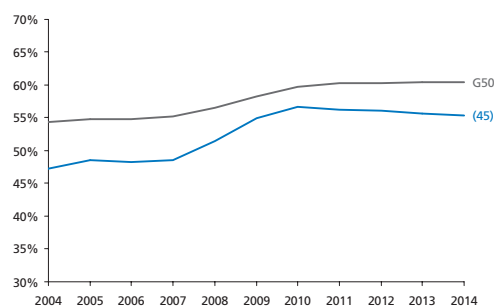
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

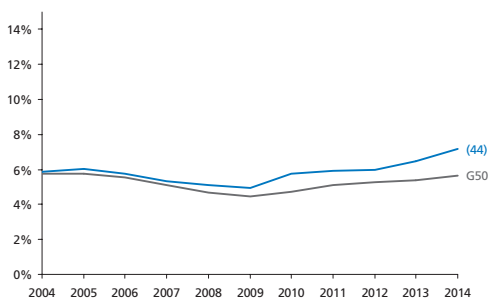
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

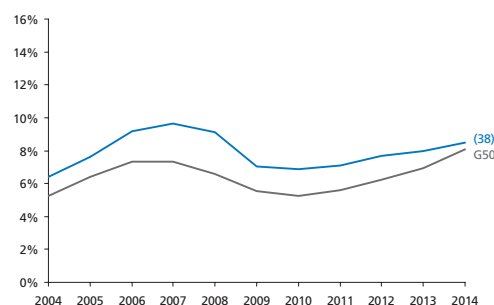
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

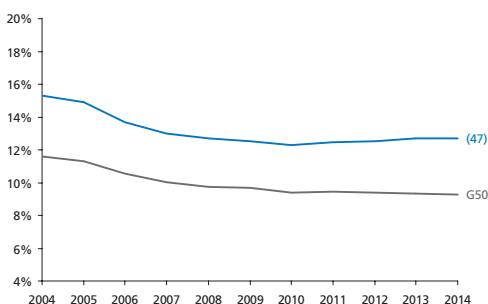
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

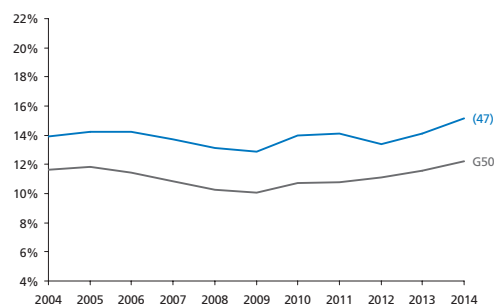
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

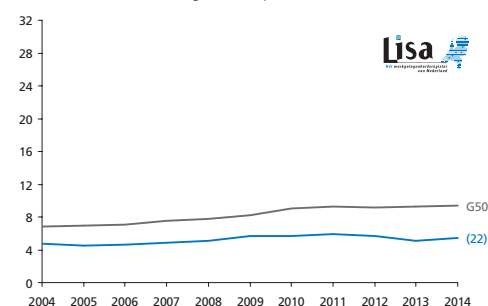
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

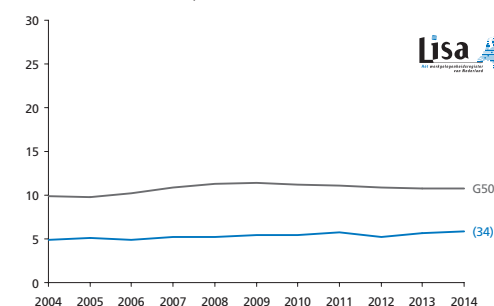
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

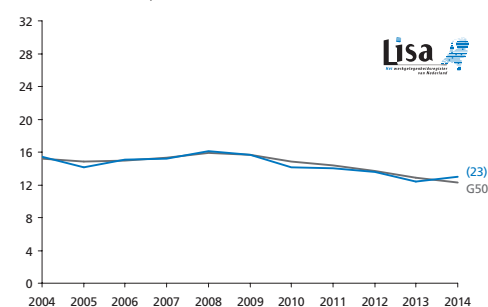
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

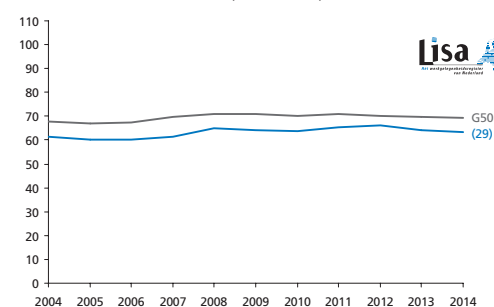
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

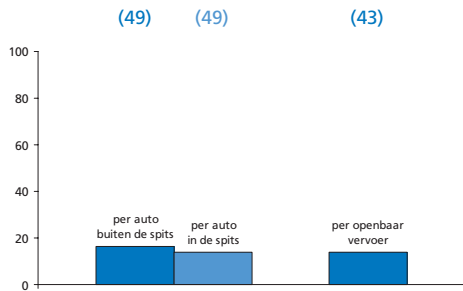
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

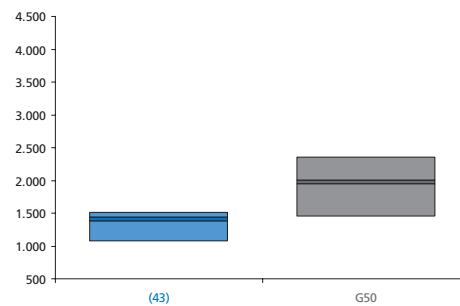
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

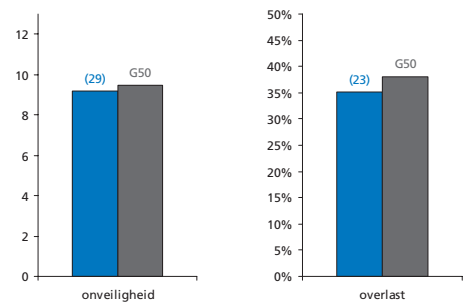
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

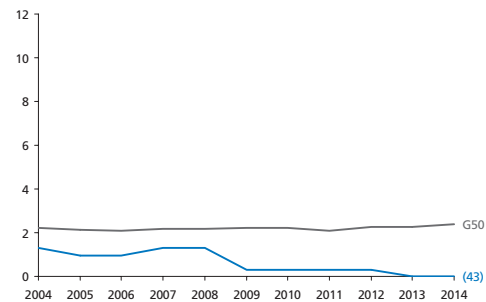
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

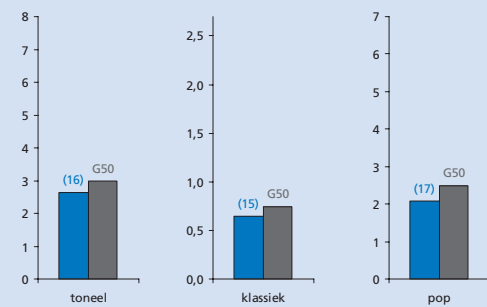
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

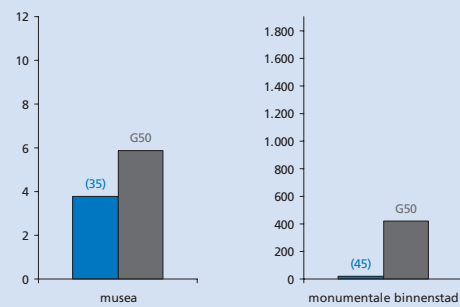
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

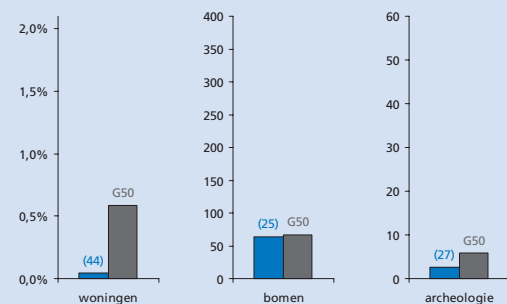
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

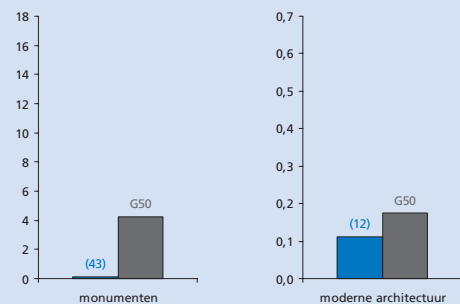
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

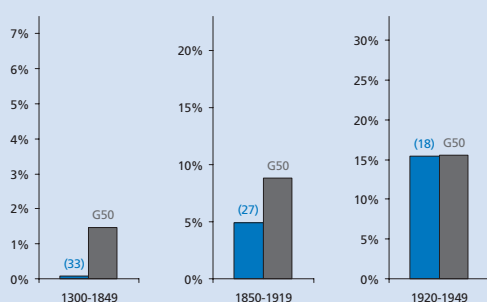
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

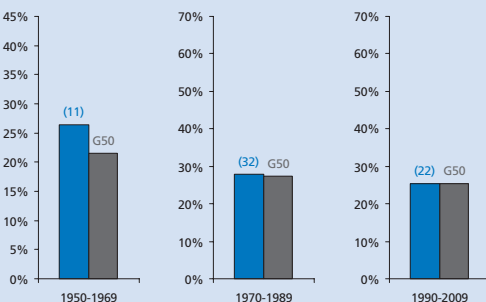
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Gouda

Met 71.091 inwoners de
48^e gemeente van
Nederland

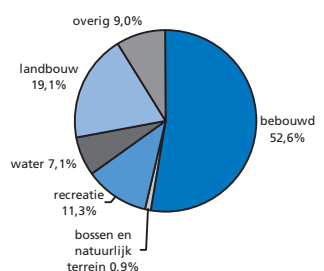
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Gouda
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 1.811 ha

Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

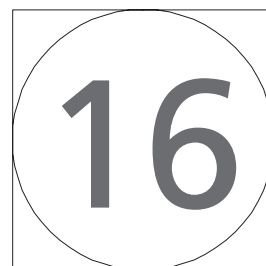
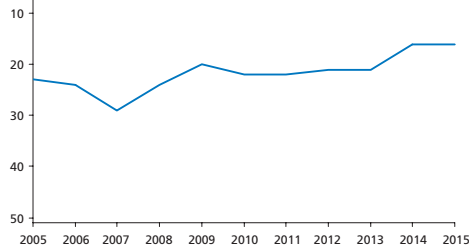
Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(12)
cultureel aanbod	(16)
veiligheid	(43)
percentage koopwoningen	(20)
nabijheid natuurgebieden	(30)
culinair aanbod	(38)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(18)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(16)

Ranking

Ranking

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

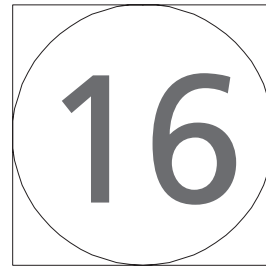
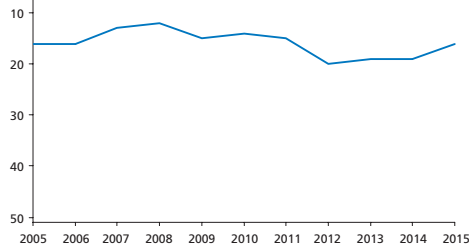
Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

bijstand	(16)
werkloosheid	(10)
arbeidsongeschiktheid	(18)
armoede	(32)
percentage laagopgeleiden	(19)
participatie vrouwen	(12)
banen	(22)
percentage zakelijke diensten	(32)
sociaal-economische index:	(16)

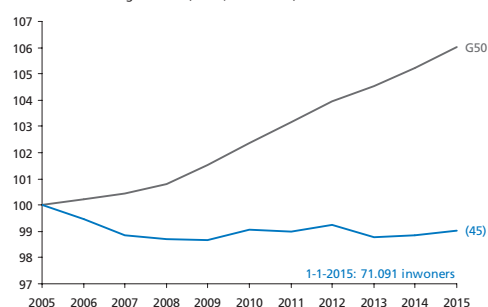
Ranking

Ranking

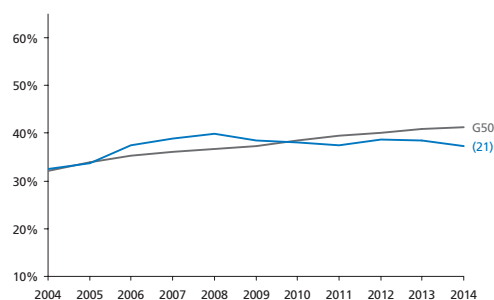
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

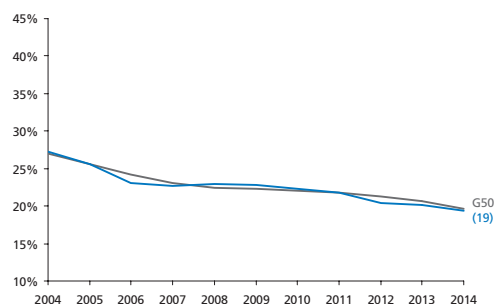
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

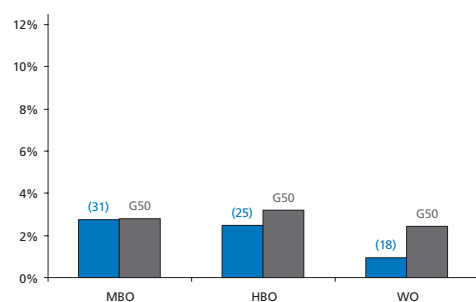
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

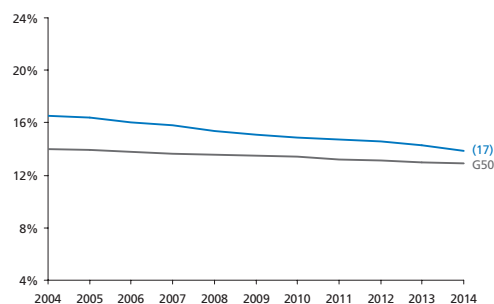
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

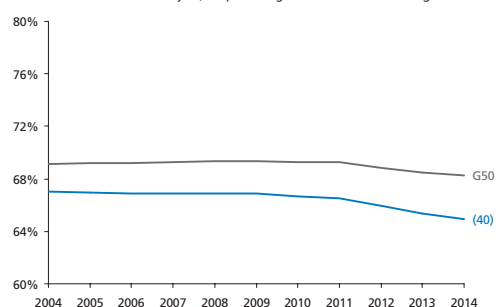
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

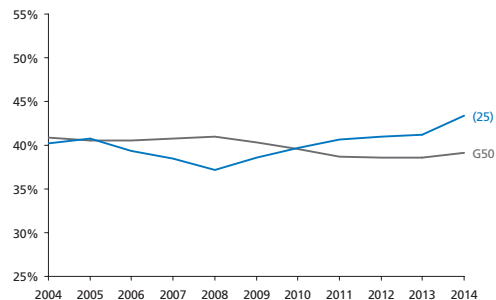
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

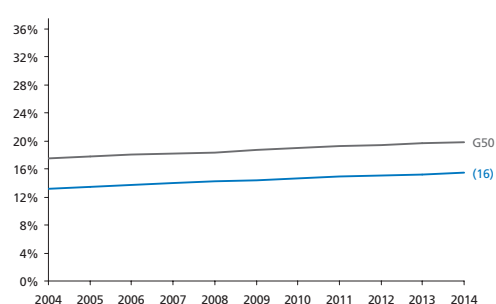
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

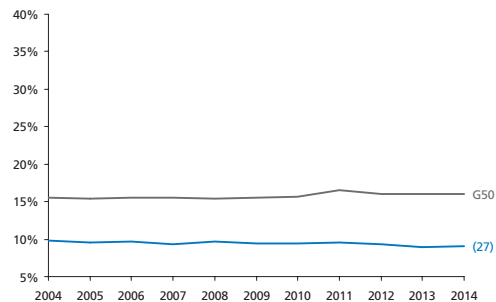
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

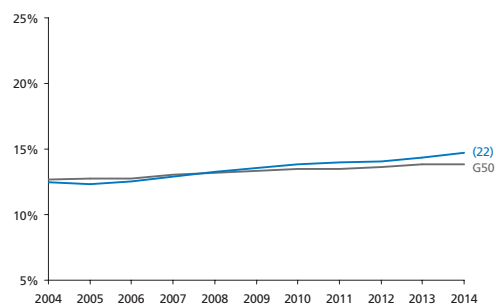
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

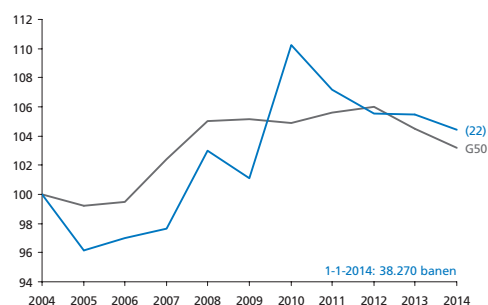
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
 Alphen
 aan den Rijn
 Amersfoort
 Amstelveen
 Amsterdam
 Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
 Breda
 Delft
 Den Haag
 Deventer
 Dordrecht
 Ede
 Eindhoven
 Emmen
 Enschede
Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
 Heerlen
 Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
 Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
 Vlaarding
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

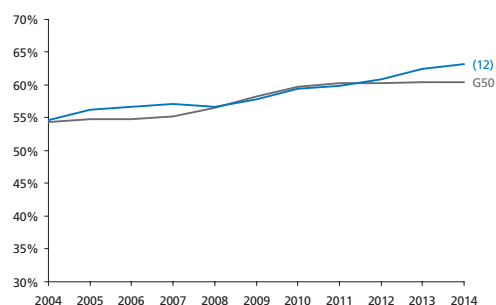
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

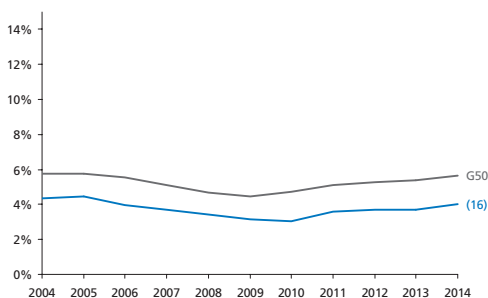
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

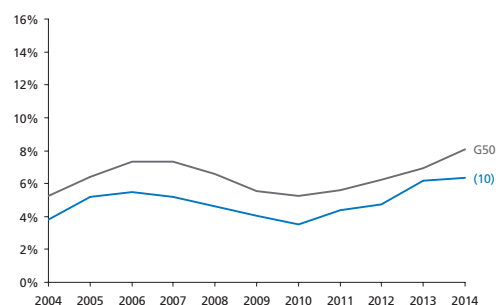
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

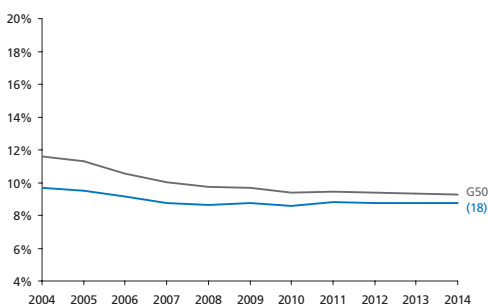
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

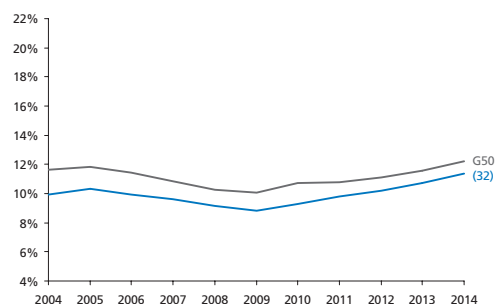
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

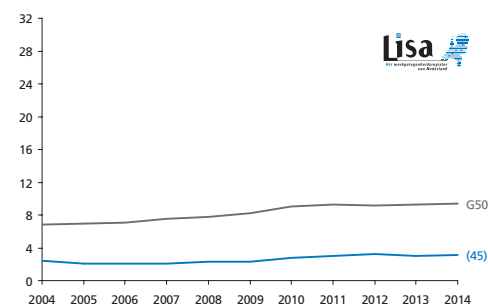
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

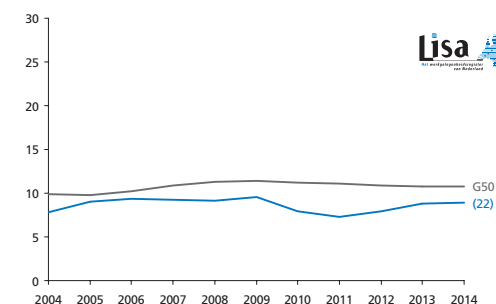
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

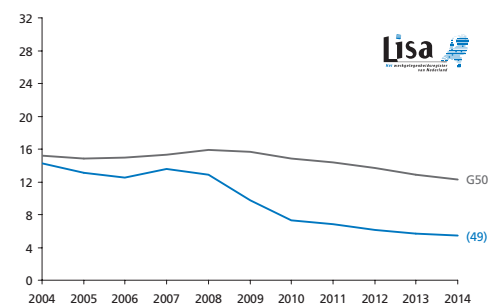
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

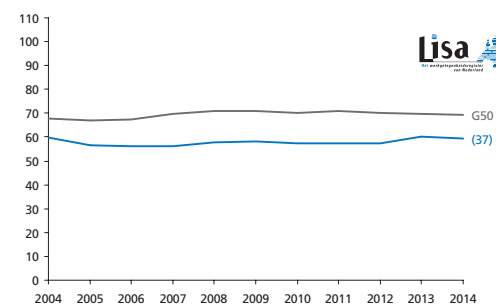
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

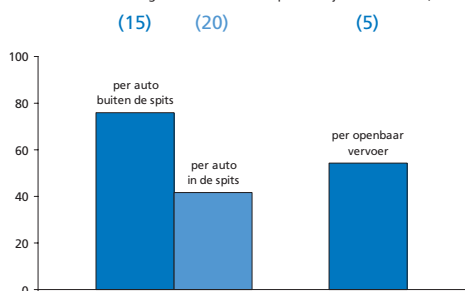
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

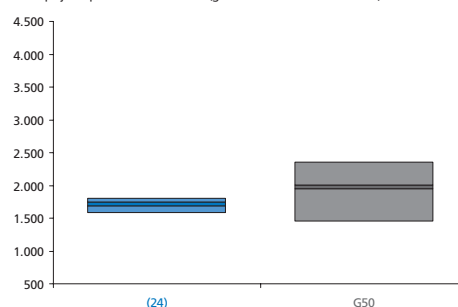
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

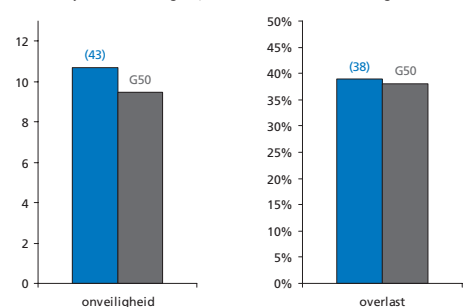
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

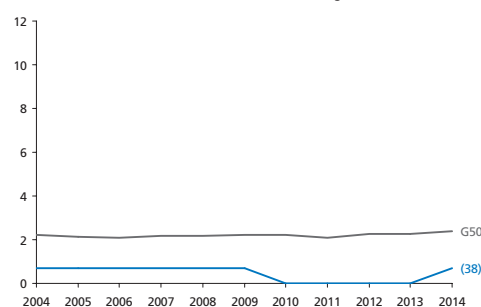
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

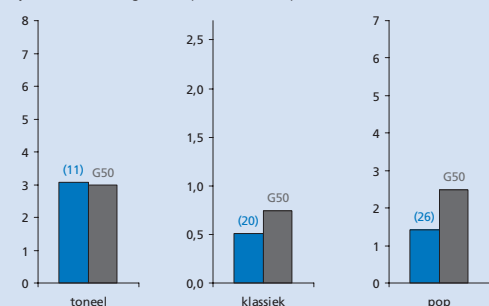
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

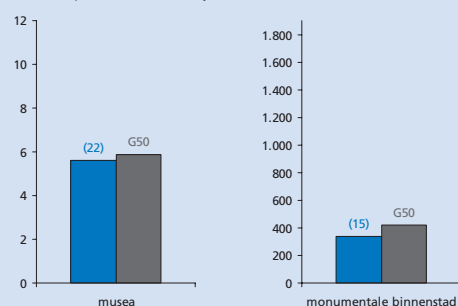
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

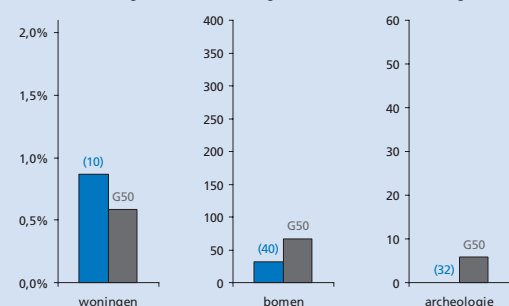
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

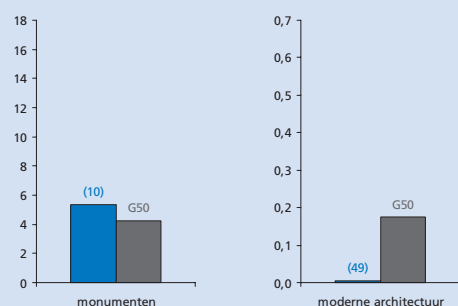
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

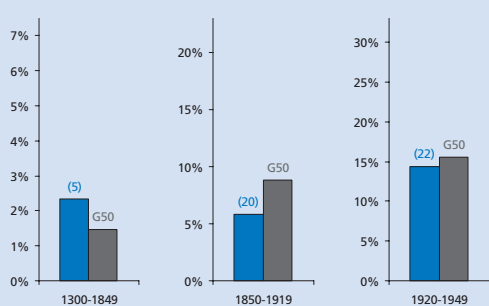
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

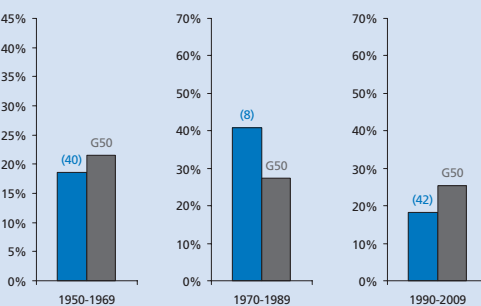
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Groningen

Met 200.453 inwoners de

7^e gemeente van
N e d e r l a n d

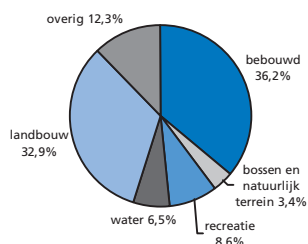
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Groningen
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 8.375 ha

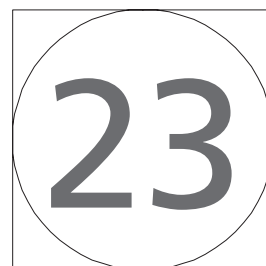
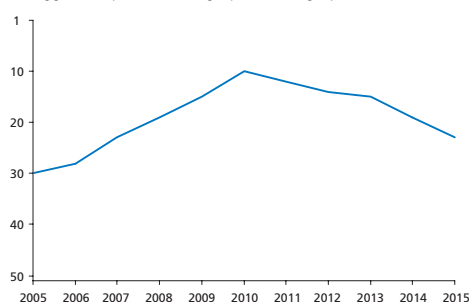
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

Ranking

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(44)
cultureel aanbod	(7)
veiligheid	(42)
percentage koopwoningen	(46)
nabijheid natuurgebieden	(14)
culinair aanbod	(23)
aanwezigheid universiteit	(3)
percentage vooroorlogse woningen	(9)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(23)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

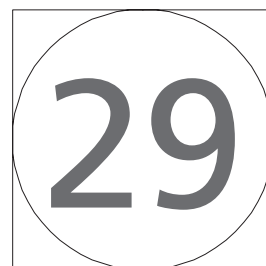
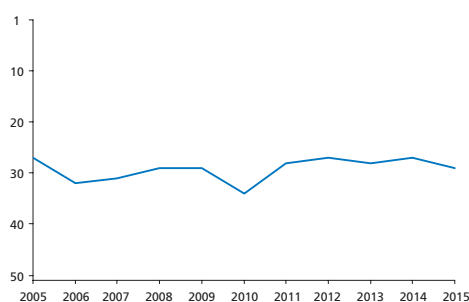
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

Ranking

bijstand	(46)
werkloosheid	(47)
arbeidsongeschiktheid	(9)
armoede	(49)
percentage laagopgeleiden	(2)
participatie vrouwen	(37)
banen	(14)
percentage zakelijke diensten	(17)
sociaal-economische index:	(29)

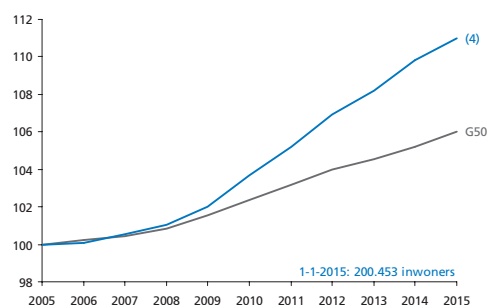
Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

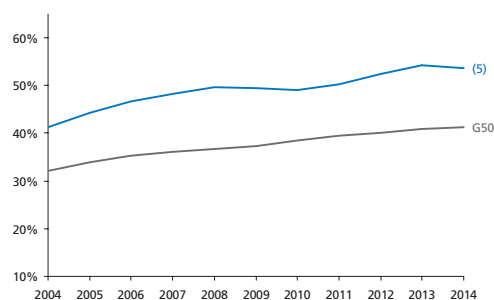
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

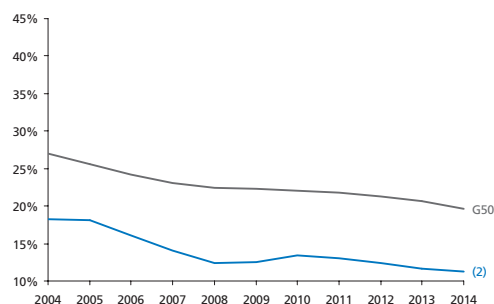
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

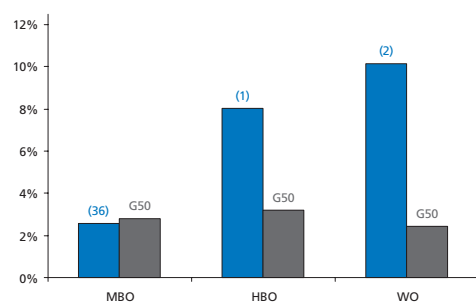
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

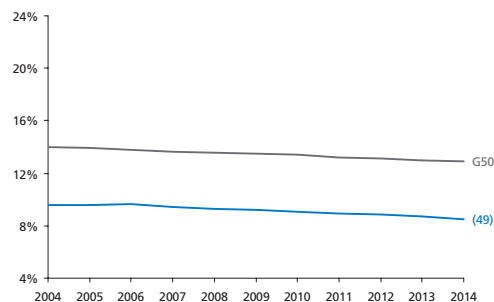
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

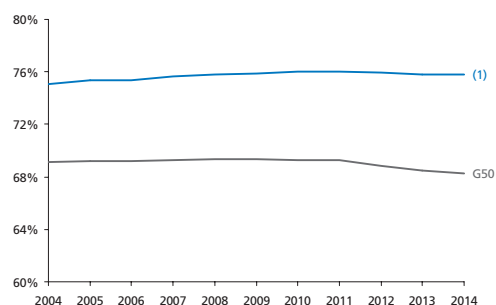
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

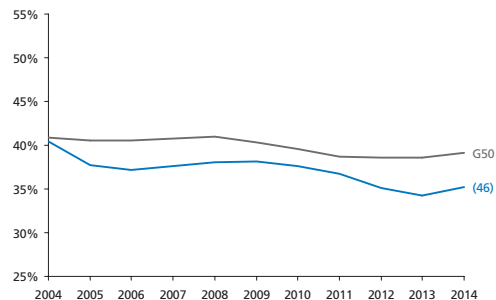
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

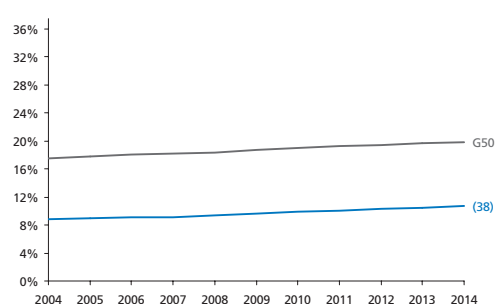
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

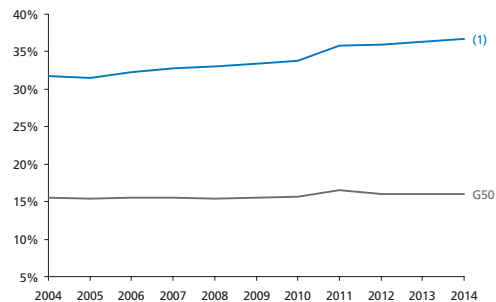
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

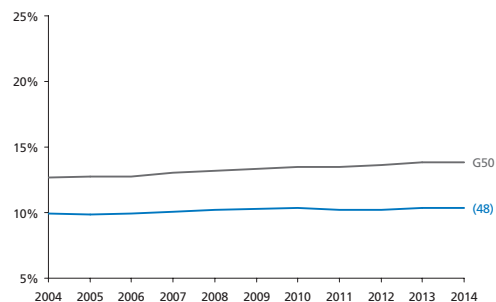
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

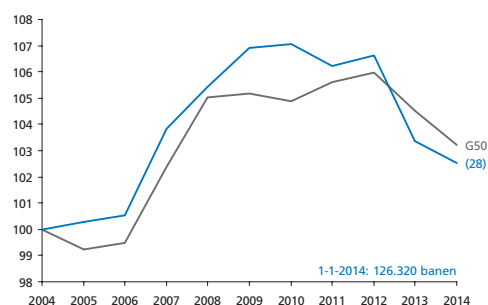
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
 Alphen
 aan den Rijn
 Amersfoort
 Amstelveen
 Amsterdam
 Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
 Breda
 Delft
 Den Haag
 Deventer
 Dordrecht
 Ede
 Eindhoven
 Emmen
 Enschede
 Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
 Heerlen
 Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
 Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
 Vlaarding
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

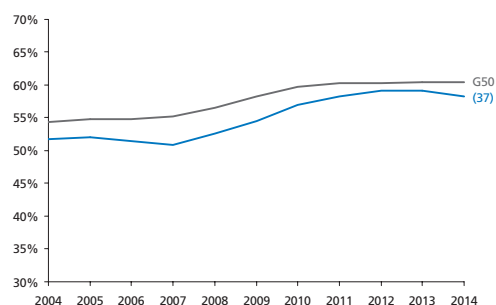
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

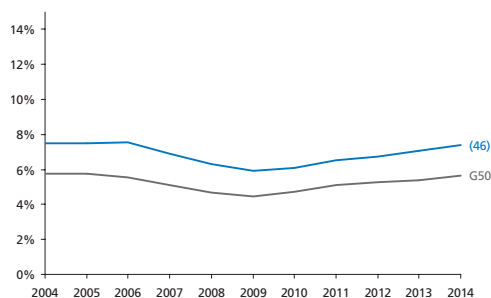
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

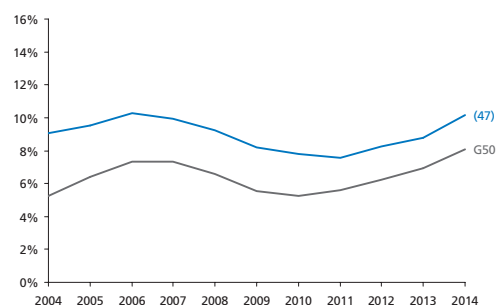
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

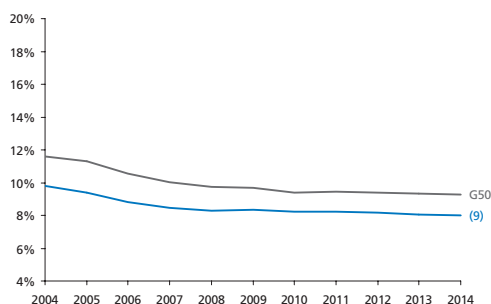
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

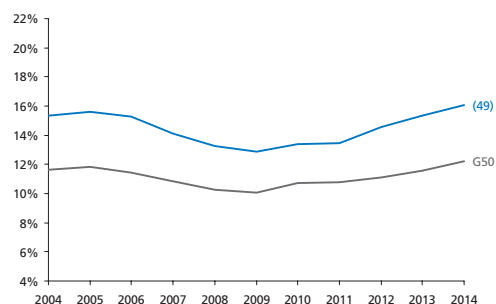
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

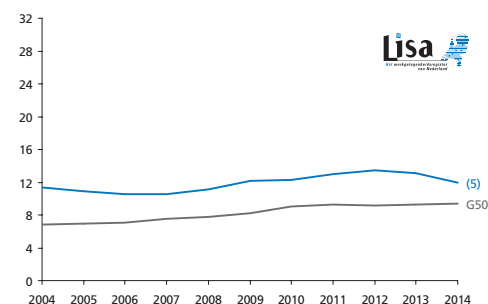
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

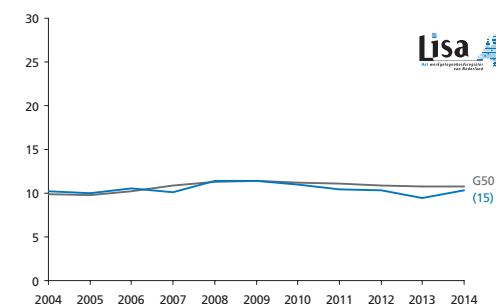
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

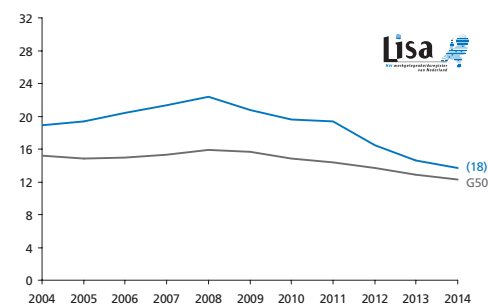
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

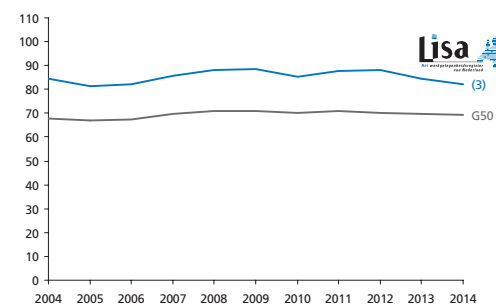
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

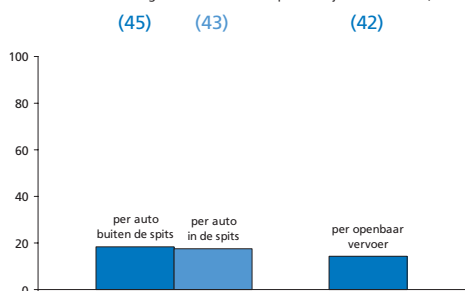
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

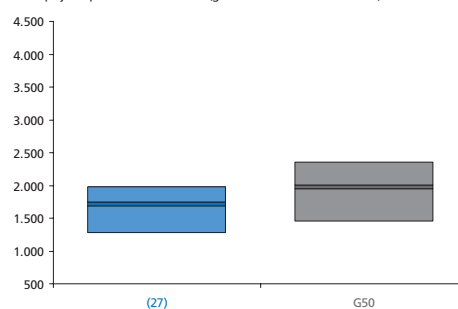
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

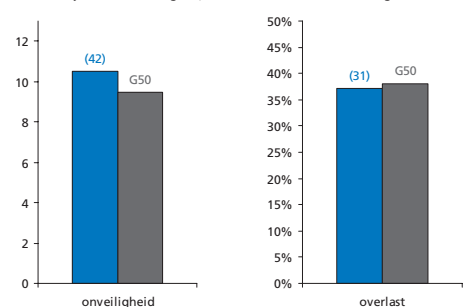
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

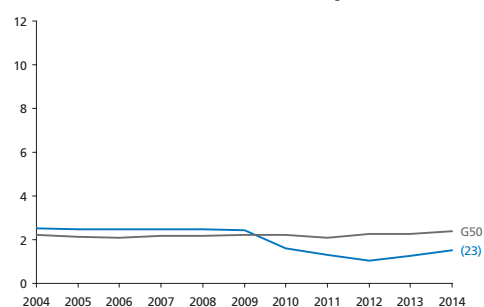
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

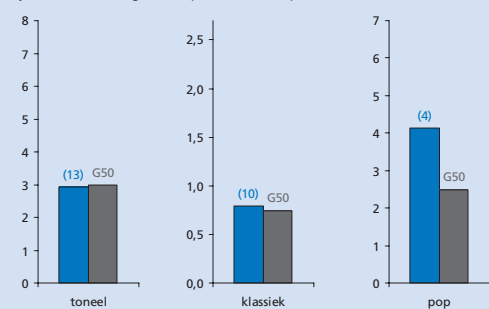
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

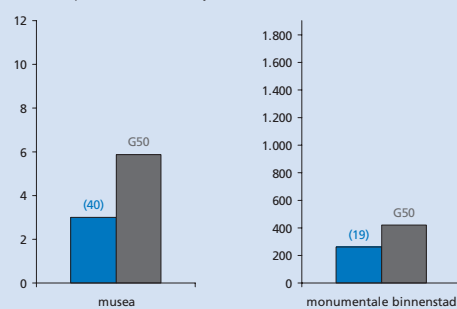
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

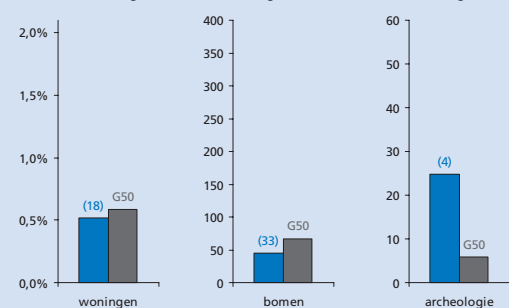
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

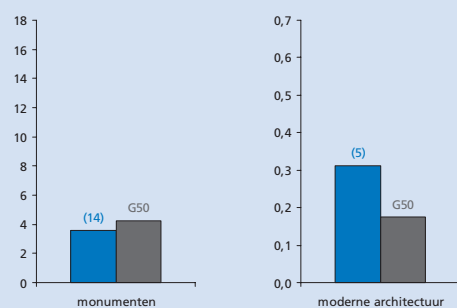
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

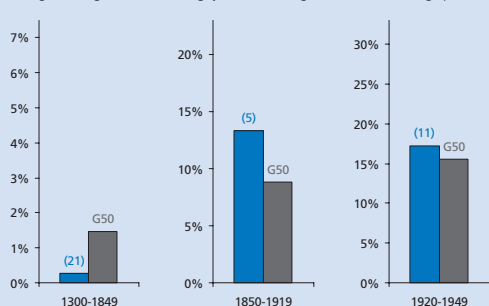
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

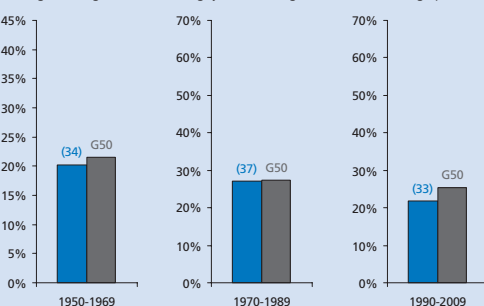
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Haarlem

Met 156.660 inwoners de

13^e gemeente van
Nederland

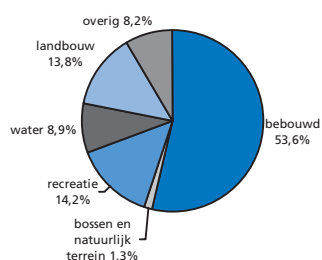
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Haarlem
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

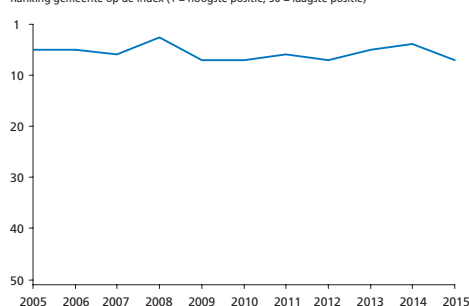
totale oppervlakte 3.209 ha

Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(19)
cultureel aanbod	(6)
veiligheid	(12)
percentage koopwoningen	(30)
nabijheid natuurgebieden	(38)
culinair aanbod	(19)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(1)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(7)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

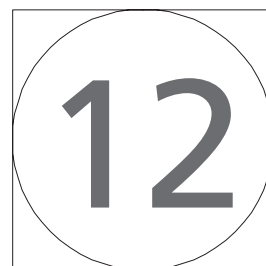
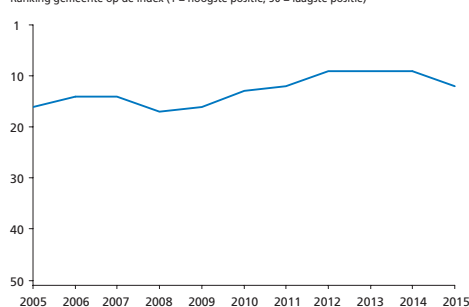

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

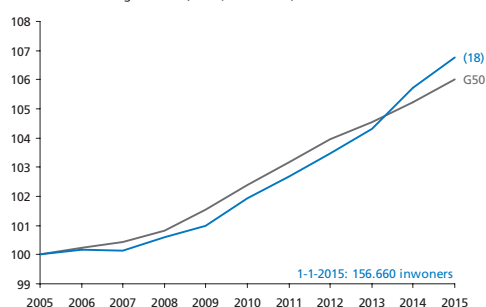
	Ranking
bijstand	(8)
werkloosheid	(7)
arbeidsongeschiktheid	(30)
armoede	(14)
percentage laagopgeleiden	(20)
participatie vrouwen	(3)
banen	(42)
percentage zakelijke diensten	(21)
sociaal-economische index:	(12)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

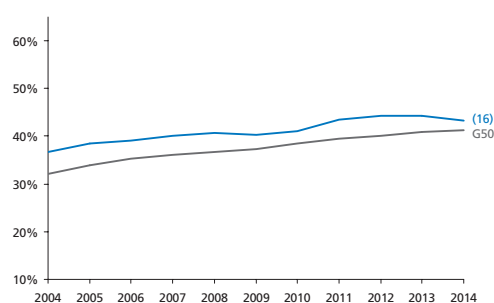
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

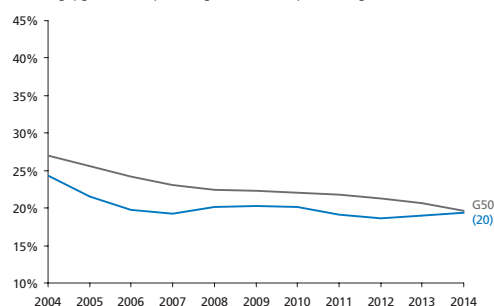
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

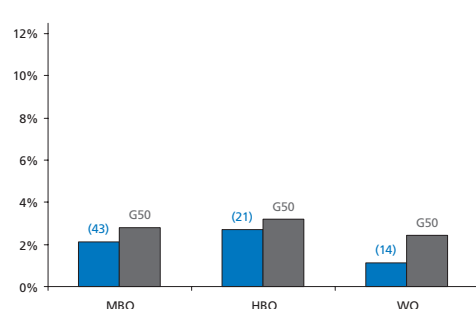
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

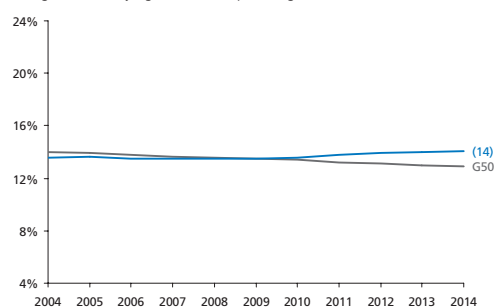
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

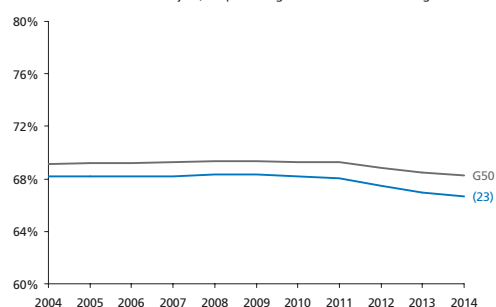
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

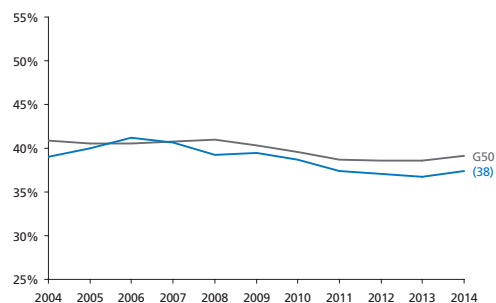
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

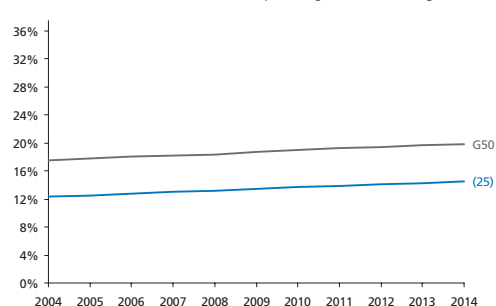
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

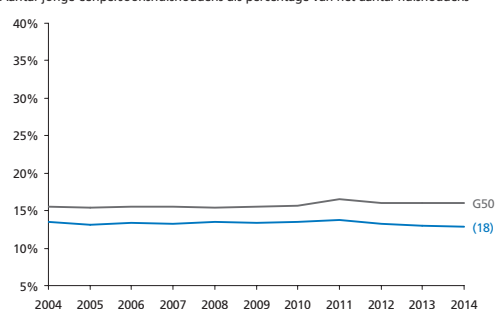
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

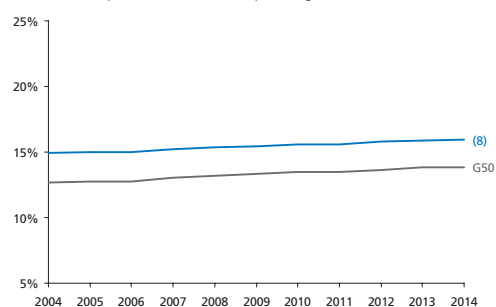
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

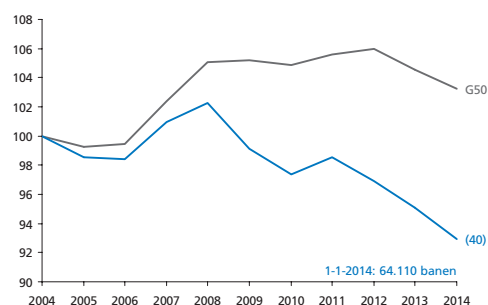
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
 Alphen
 aan den Rijn
 Amersfoort
 Amstelveen
 Amsterdam
 Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
 Breda
 Delft
 Den Haag
 Deventer
 Dordrecht
 Ede
 Eindhoven
 Emmen
 Enschede
 Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
 Heerlen
 Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
 Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
 Vlaardingen
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

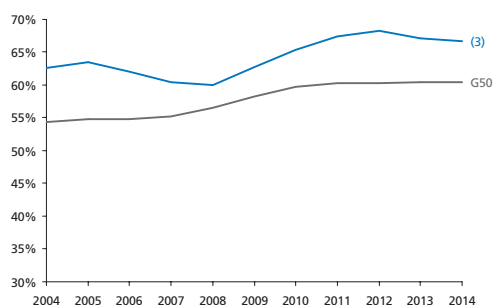
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

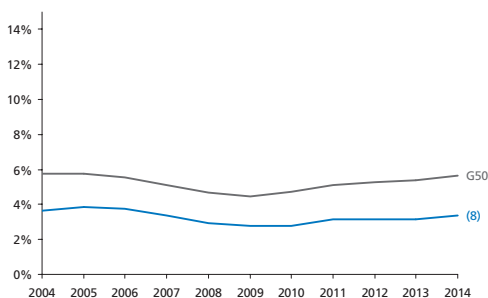
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

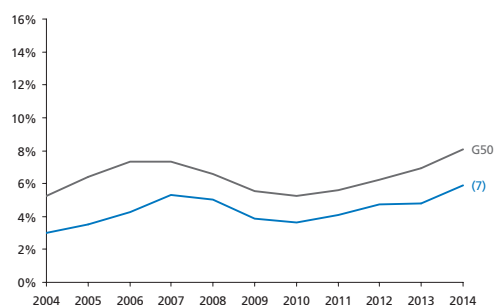
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

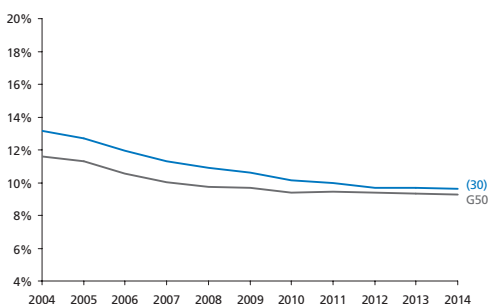
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

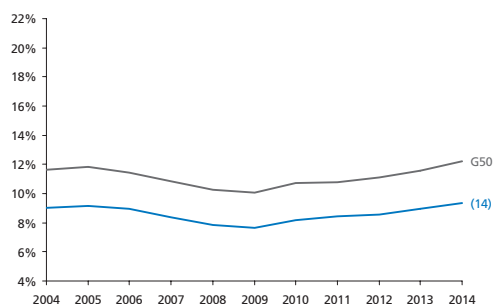
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

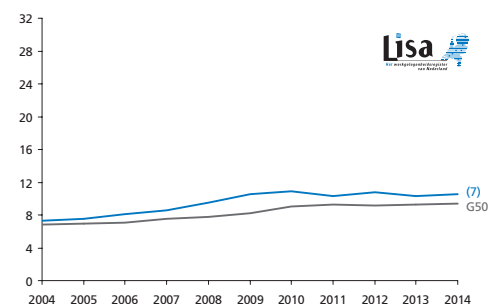
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

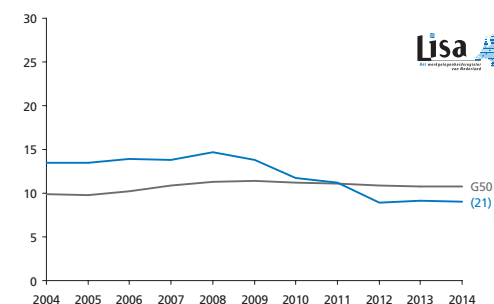
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

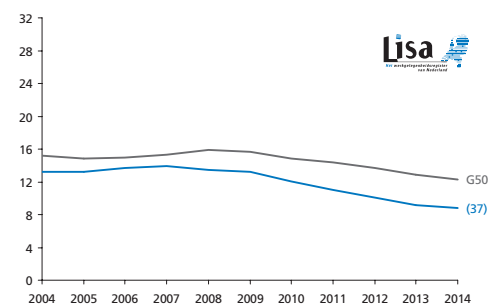
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

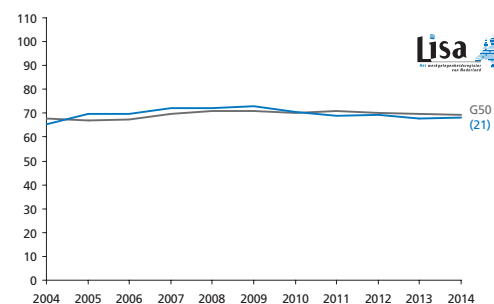
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

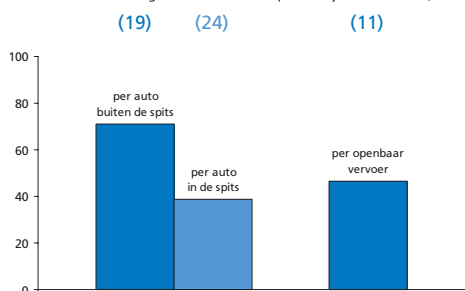
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

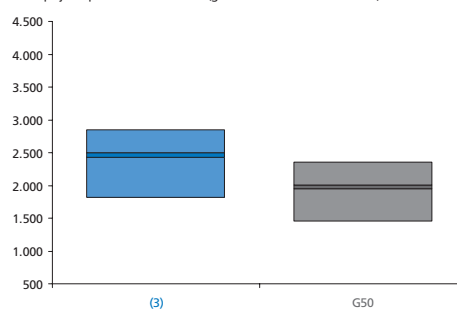
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

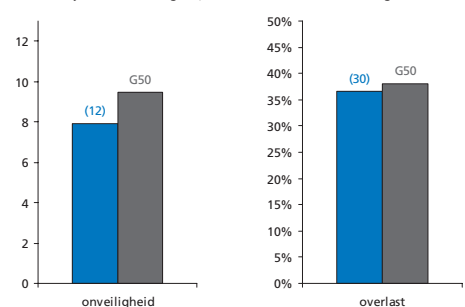
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

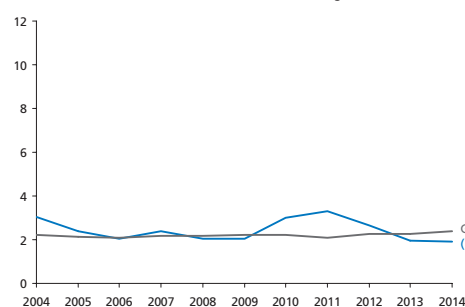
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

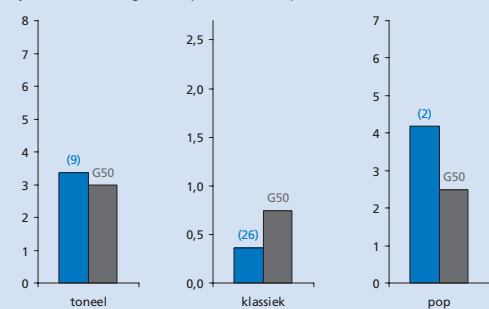
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

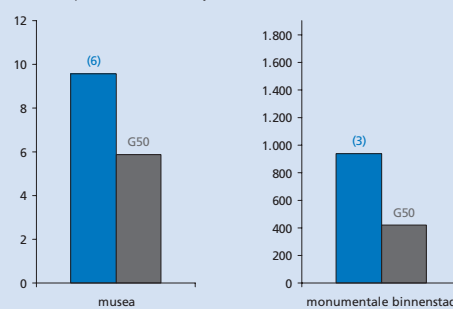
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

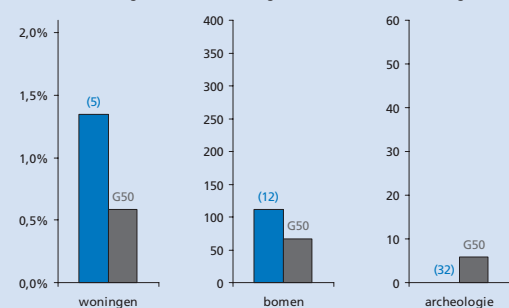
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

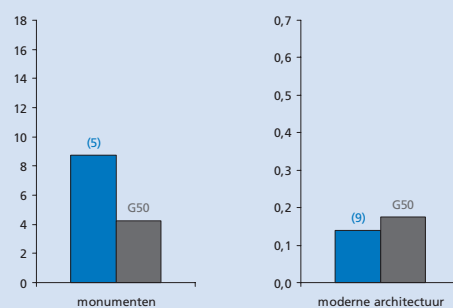
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

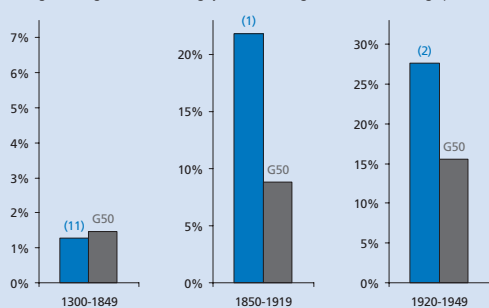
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

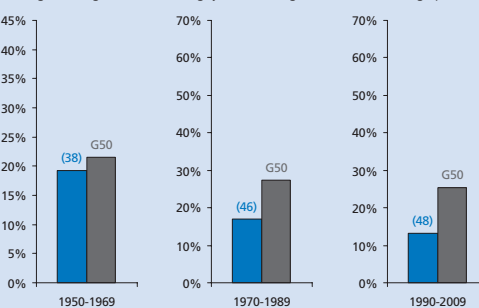
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Haarlemmermeer

Met 144.182 inwoners de

17^e gemeente van
N e d e r l a n d

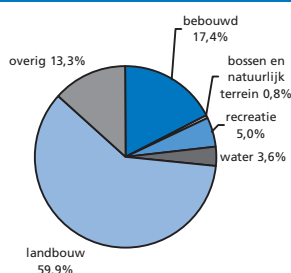
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Haarlemmermeer
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 18.513 ha

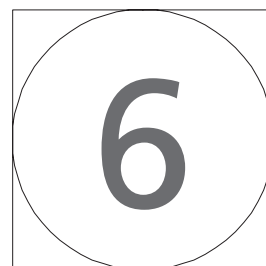
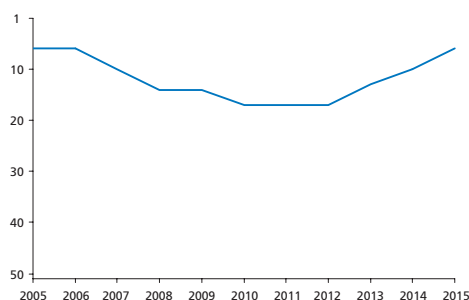
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(7)
cultureel aanbod	(33)
veiligheid	(6)
percentage koopwoningen	(2)
nabijheid natuurgebieden	(20)
culinair aanbod	(33)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(43)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(6)

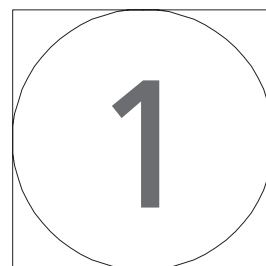
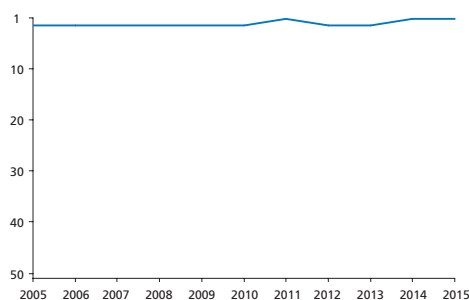
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

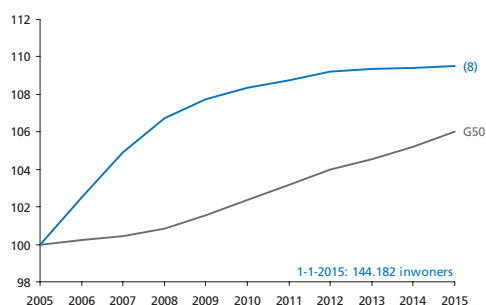
bijstand	(2)
werkloosheid	(6)
arbeidsongeschiktheid	(5)
armoede	(1)
percentage laagopgeleiden	(28)
participatie vrouwen	(1)
banen	(1)
percentage zakelijke diensten	(11)
sociaal-economische index:	(1)

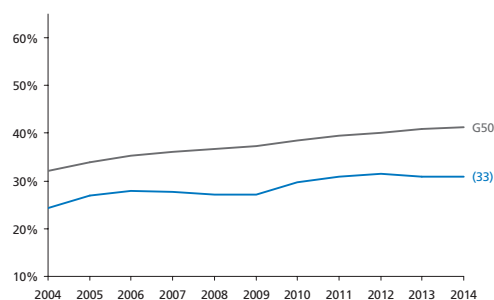
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

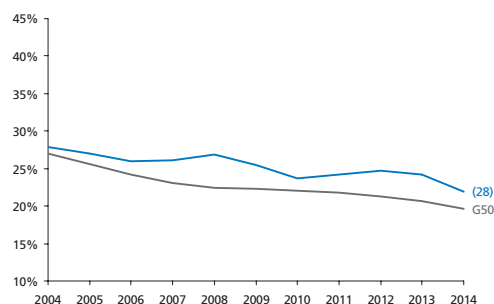
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

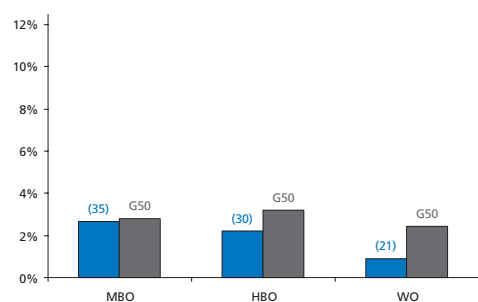
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

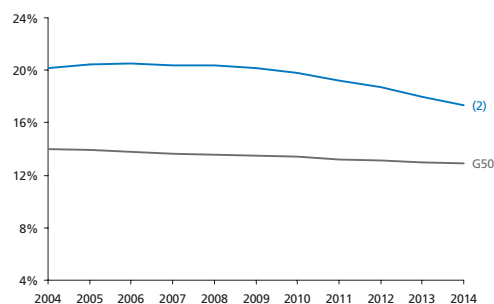
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

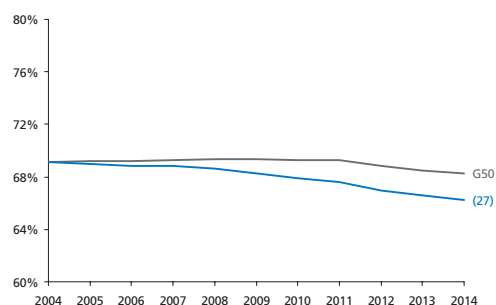
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

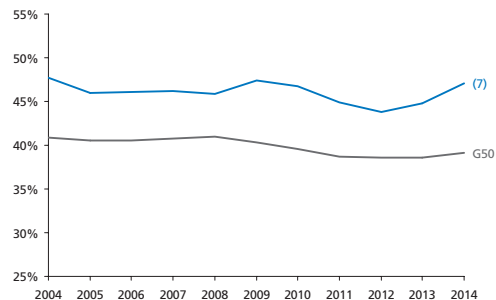
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

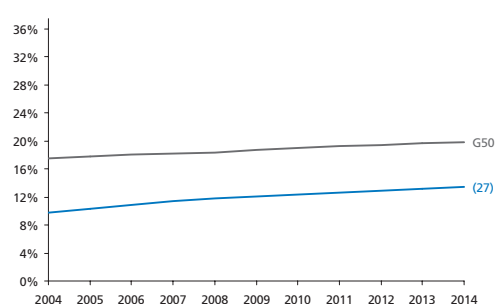
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

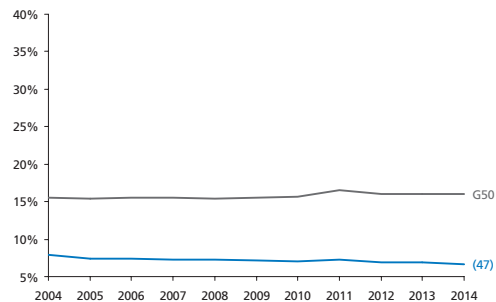
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

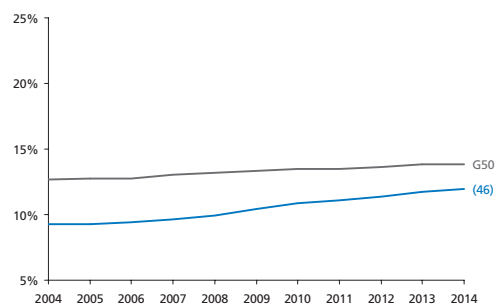
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

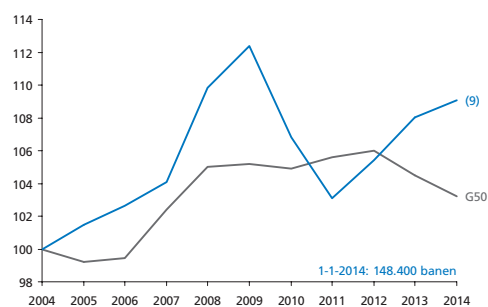
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
 Alphen
 aan den Rijn
 Amersfoort
 Amstelveen
 Amsterdam
 Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
 Breda
 Delft
 Den Haag
 Deventer
 Dordrecht
 Ede
 Eindhoven
 Emmen
 Enschede
 Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
 Heerlen
 Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
 Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
 Vlaardingen
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

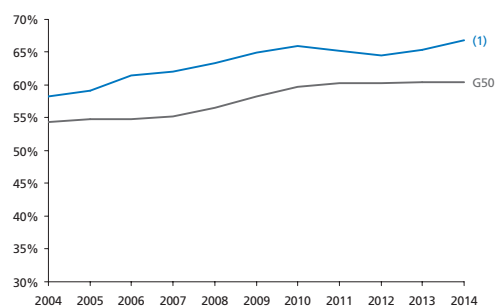
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

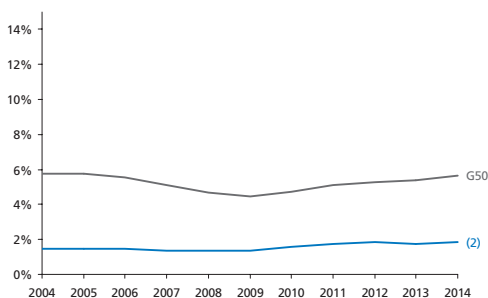
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

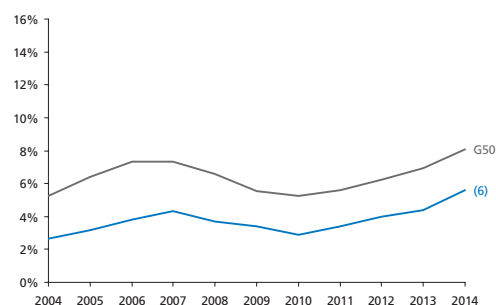
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

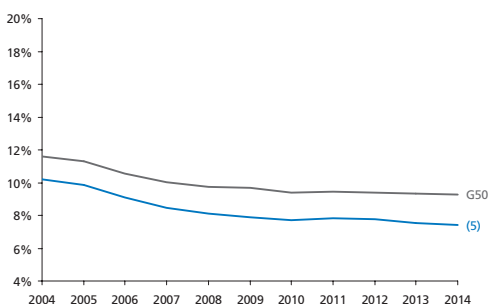
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

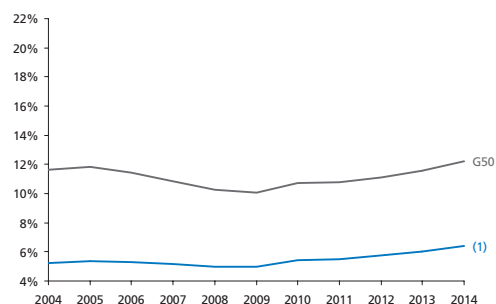
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

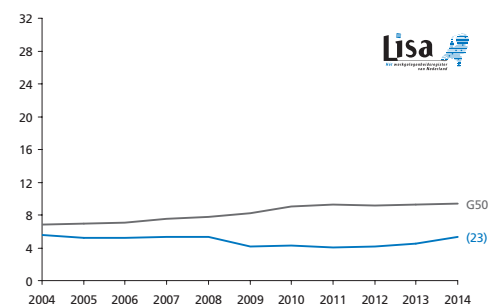
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

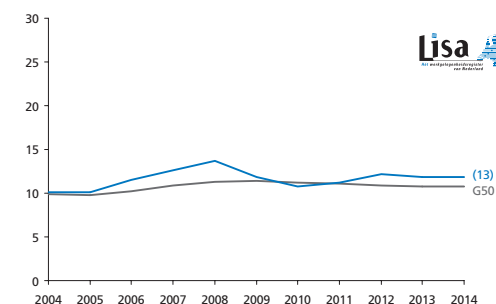
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

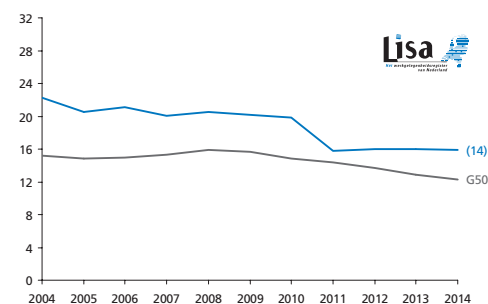
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

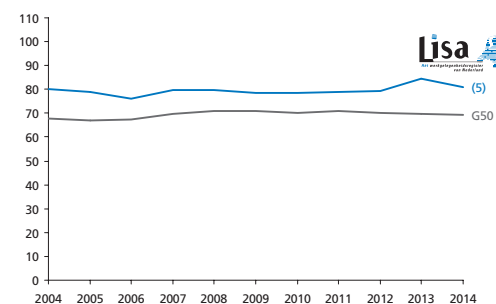
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

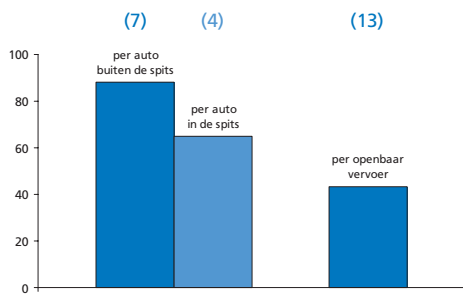
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

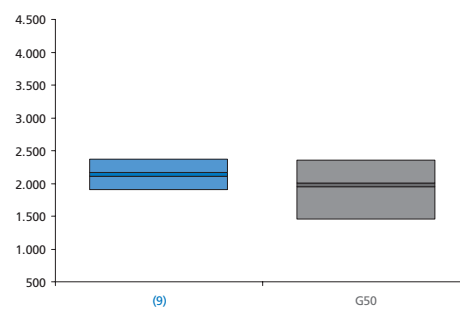
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

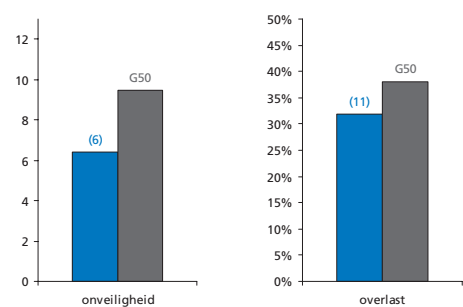
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

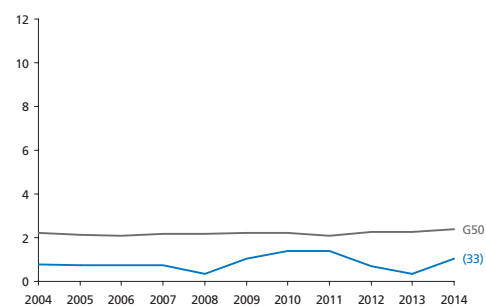
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

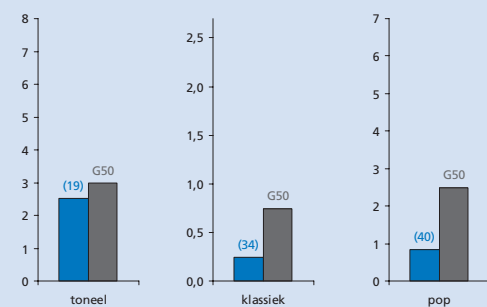
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

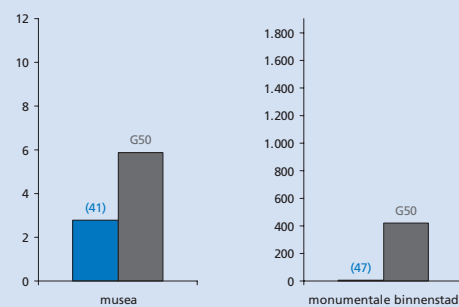
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

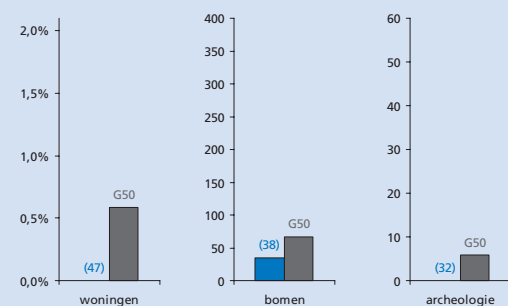
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

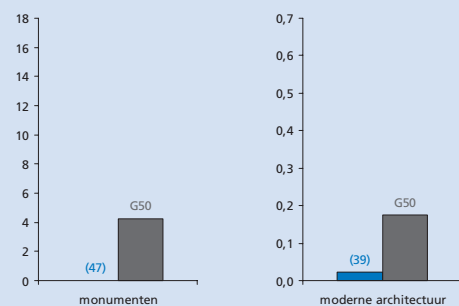
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

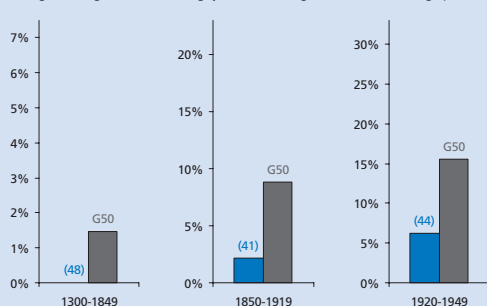
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

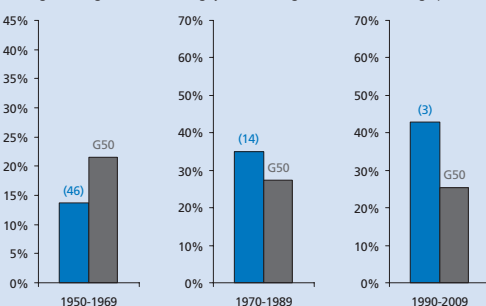
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Heerlen

Met 87.492 inwoners de

34^e gemeente van
Nederland

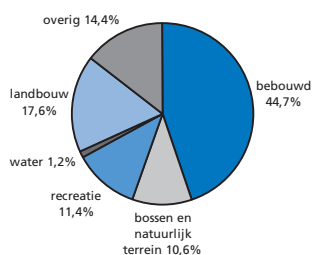
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Heerlen
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 4.553 ha

Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(46)
cultureel aanbod	(5)
veiligheid	(50)
percentage koopwoningen	(39)
nabijheid natuurgebieden	(49)
culinair aanbod	(30)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(22)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(45)

Ranking

1

10

20

30

40

50

2005

2006

2007

2008

2009

2010

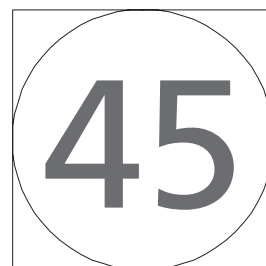
2011

2012

2013

2014

2015

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

bijstand	(49)
werkloosheid	(31)
arbeidsongeschiktheid	(50)
armoede	(44)
percentage laagopgeleiden	(45)
participatie vrouwen	(50)
banen	(3)
percentage zakelijke diensten	(20)
sociaal-economische index:	(44)

Ranking

1

10

20

30

40

50

2005

2006

2007

2008

2009

2010

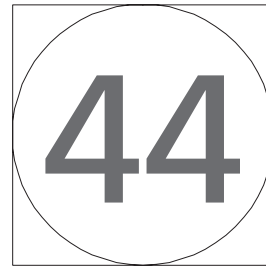
2011

2012

2013

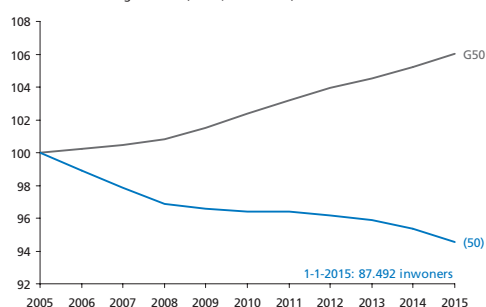
2014

2015

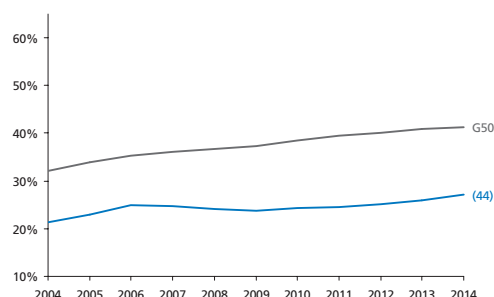
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

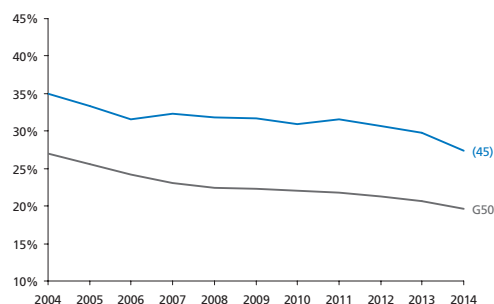
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

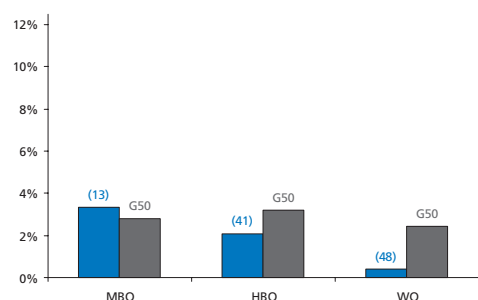
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

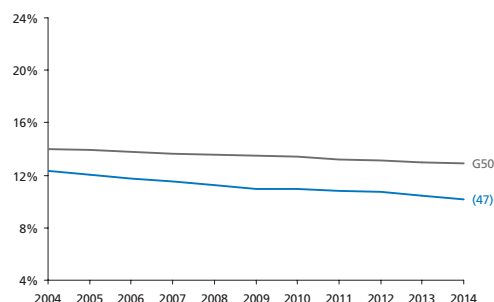
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

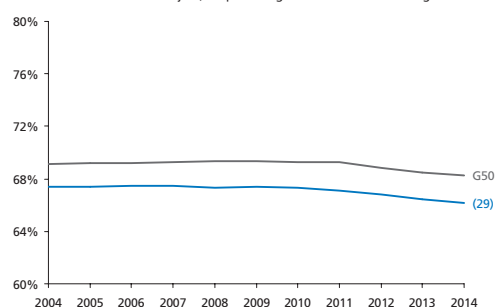
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

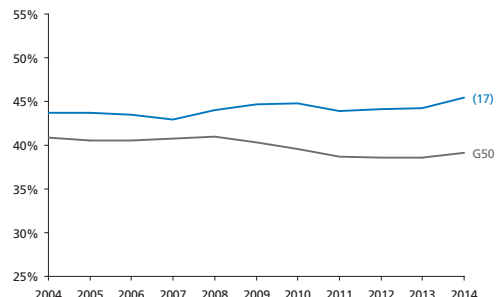
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

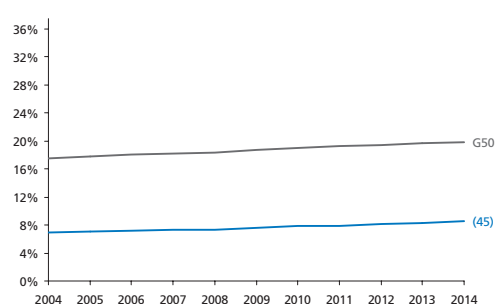
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

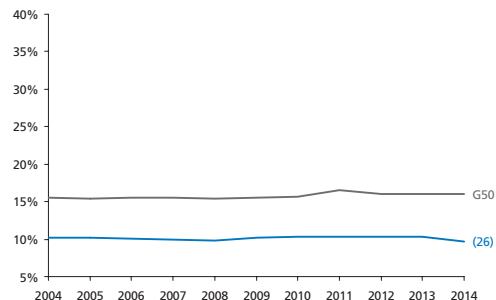
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

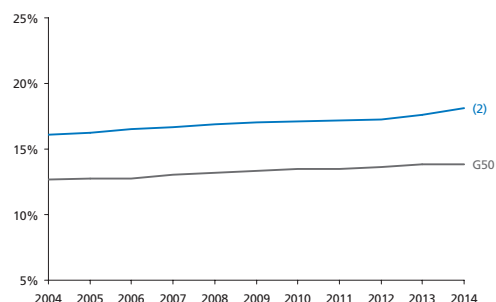
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

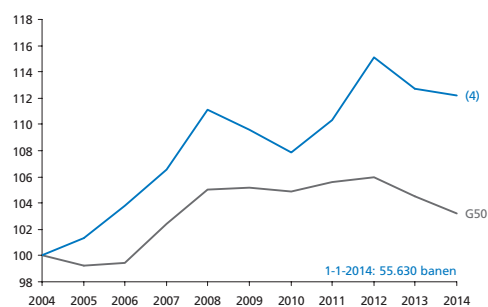
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
 Alphen
 aan den Rijn
 Amersfoort
 Amstelveen
 Amsterdam
 Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
 Breda
 Delft
 Den Haag
 Deventer
 Dordrecht
 Ede
 Eindhoven
 Emmen
 Enschede
 Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
Heerlen
 Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
 Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
 Vlaardingen
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

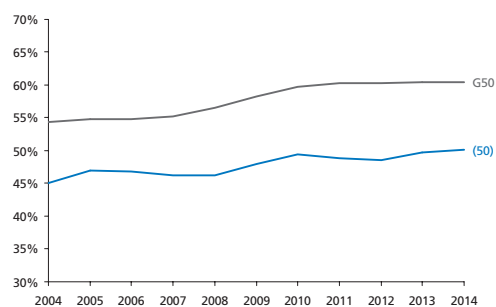
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

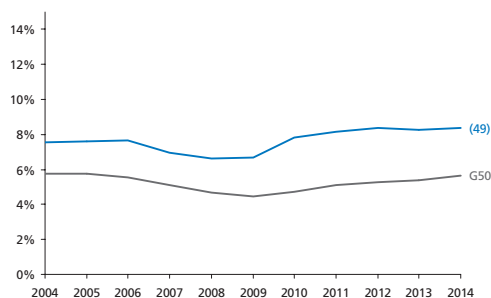
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

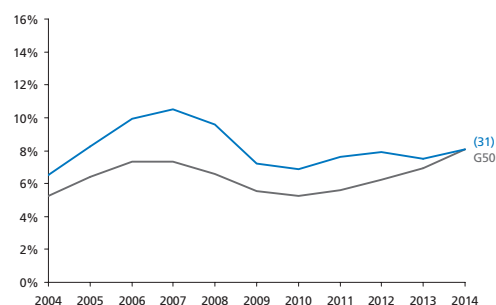
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

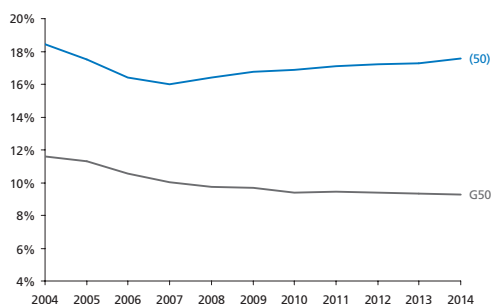
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

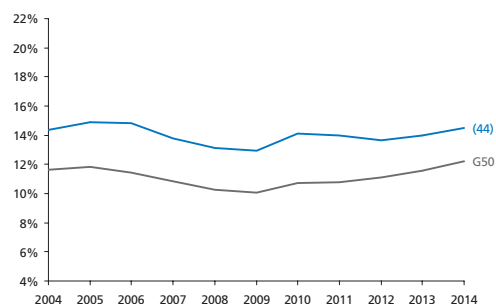
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

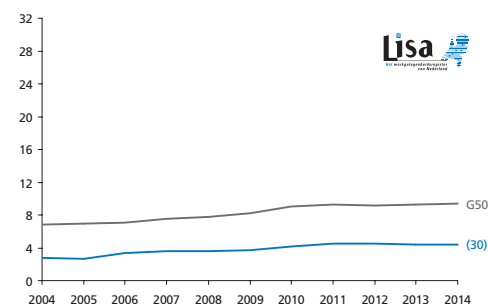
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

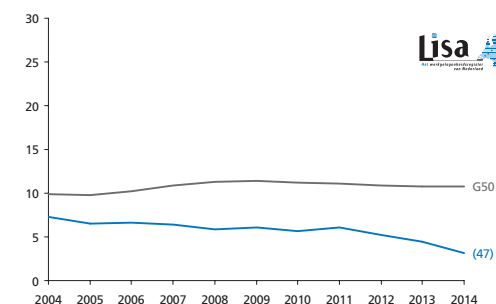
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

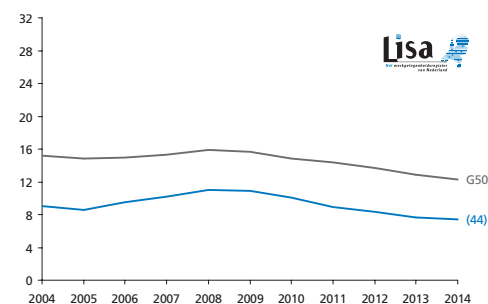
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

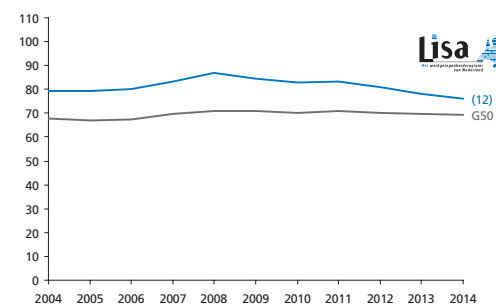
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

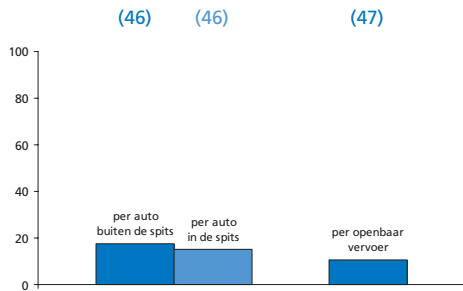
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

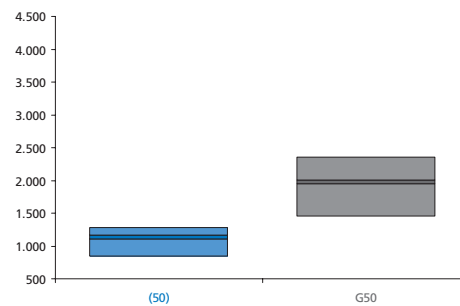
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

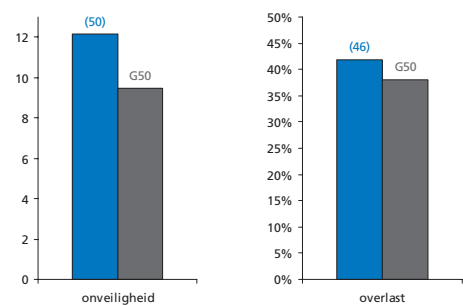
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

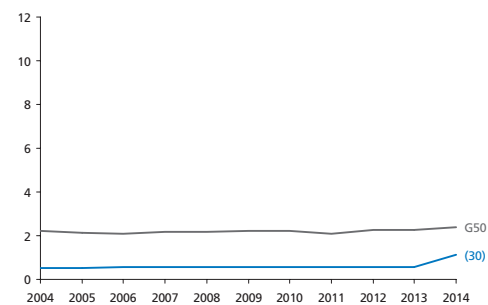
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

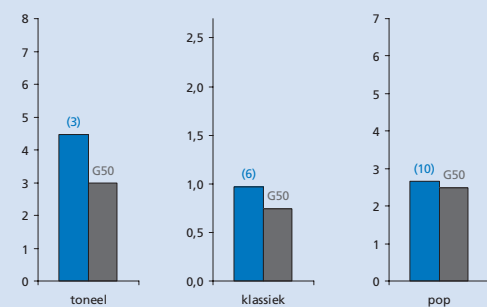
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

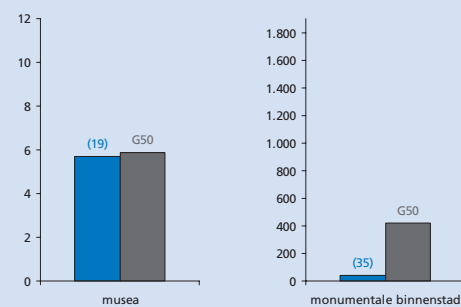
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

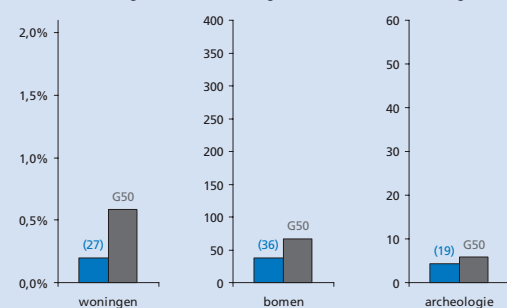
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

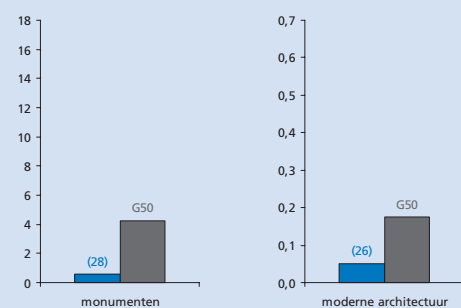
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

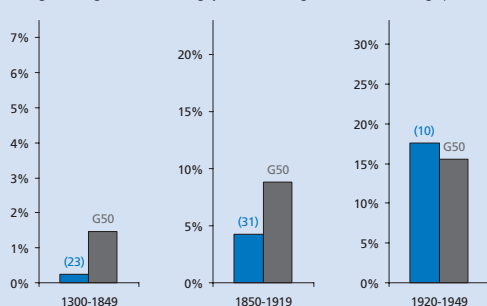
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

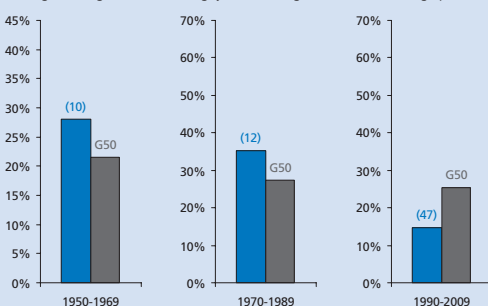
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Helmond

Met 89.710 inwoners de

33^e gemeente van
Nederland

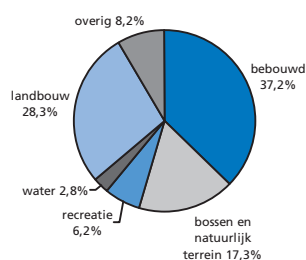
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Helmond
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 5.475 ha

Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(34)
cultureel aanbod	(36)
veiligheid	(38)
percentage koopwoningen	(27)
nabijheid natuurgebieden	(37)
culinair aanbod	(43)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(45)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(42)

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

Ranking

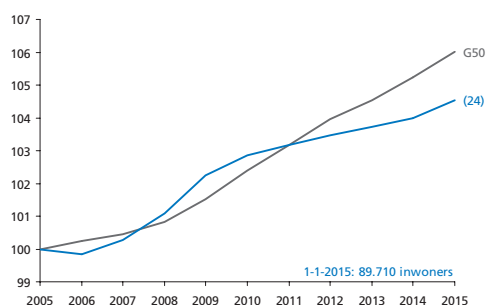
Ranking

Ranking

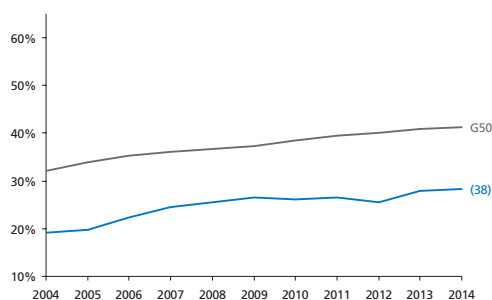
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

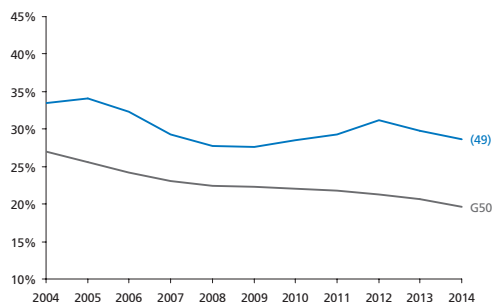
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

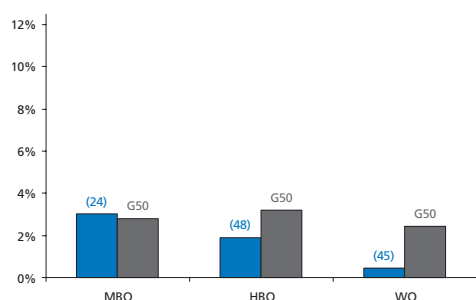
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

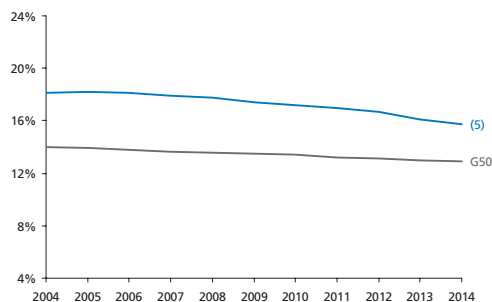
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

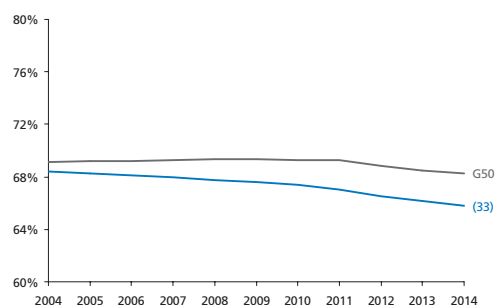
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

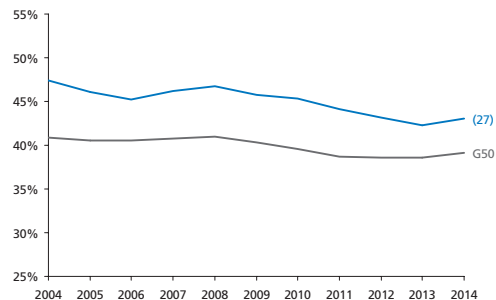
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

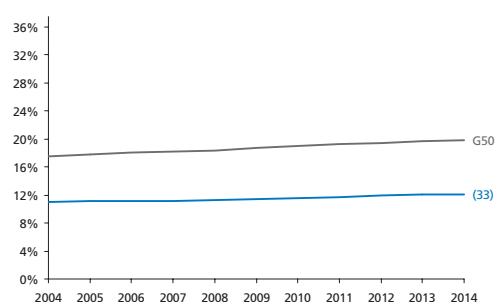
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

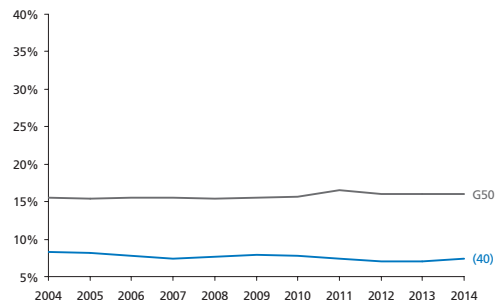
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

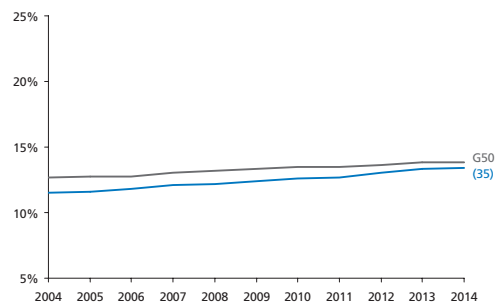
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

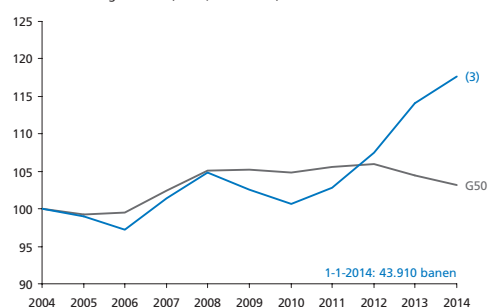
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
 Alphen
 aan den Rijn
 Amersfoort
 Amstelveen
 Amsterdam
 Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
 Breda
 Delft
 Den Haag
 Deventer
 Dordrecht
 Ede
 Eindhoven
 Emmen
 Enschede
 Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
 Heerlen
Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
 Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
 Vlaardingen
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

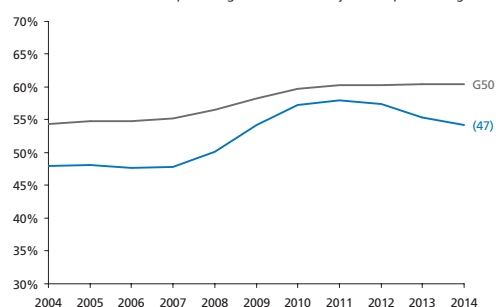
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

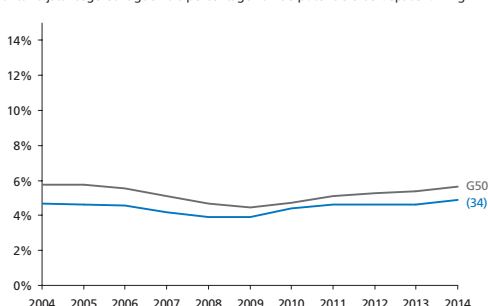
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

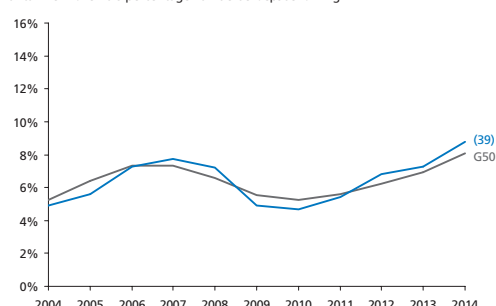
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

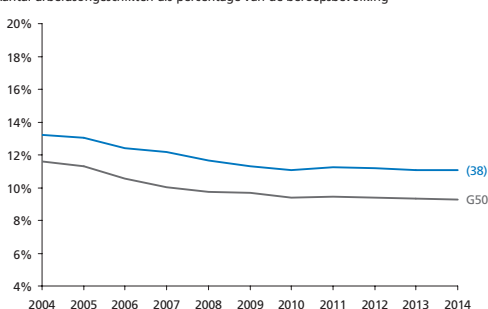
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

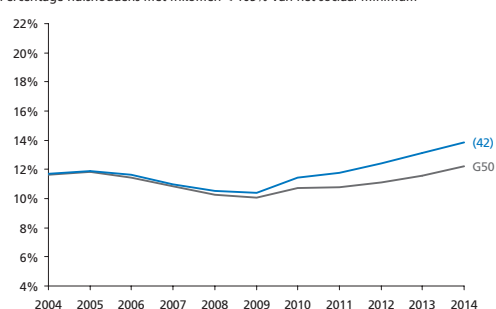
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

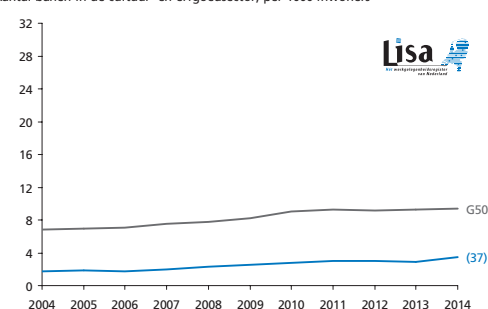
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

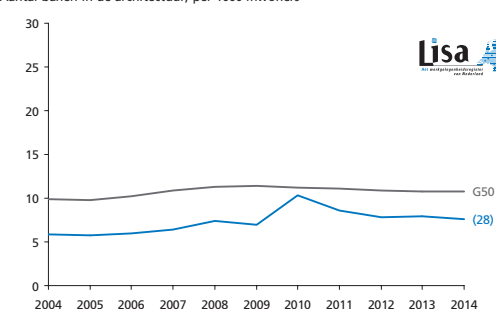
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

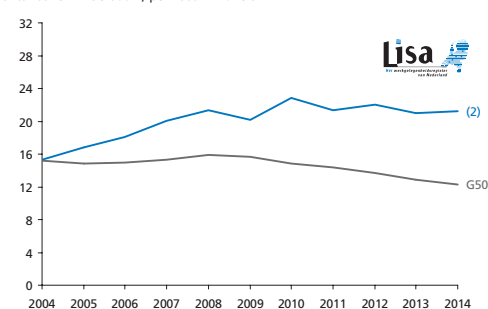
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

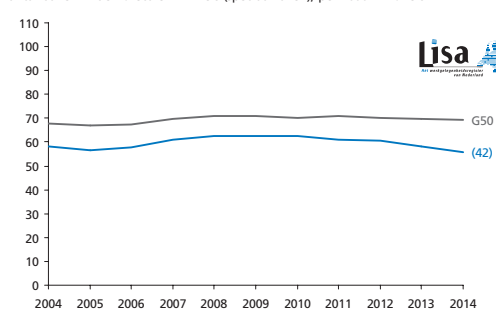
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

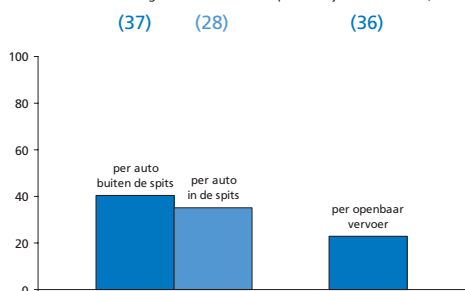
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

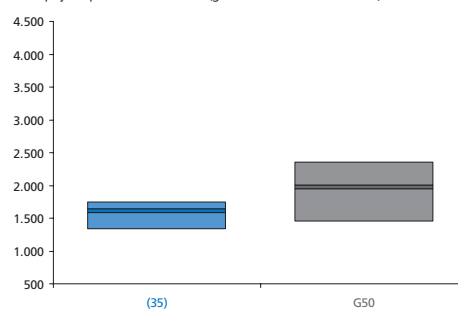
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

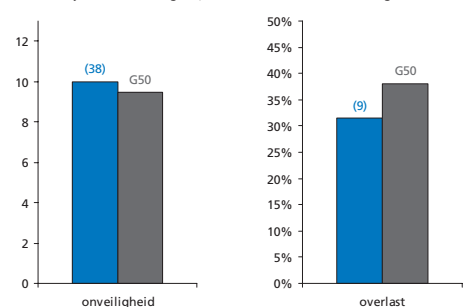
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

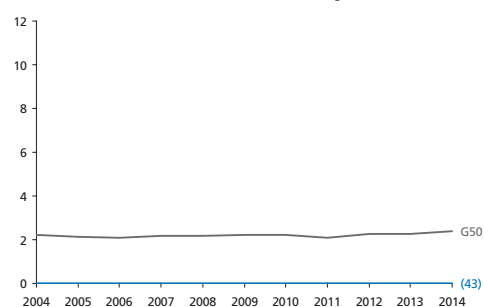
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

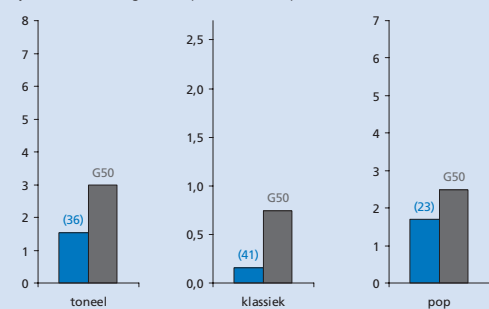
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

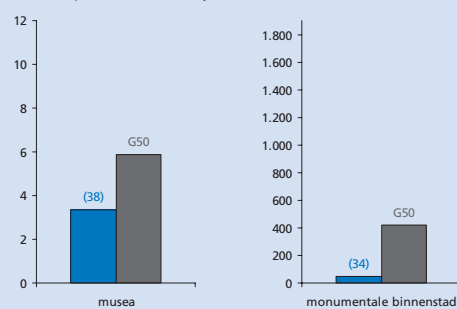
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

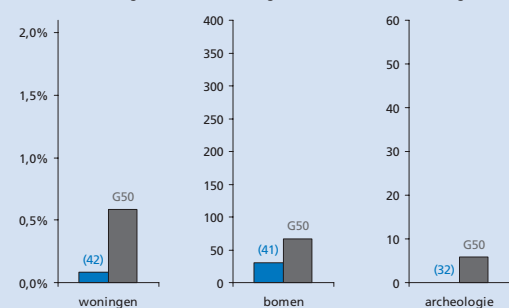
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

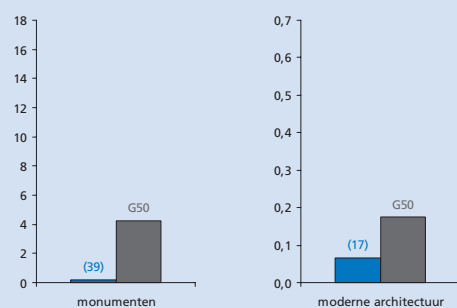
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

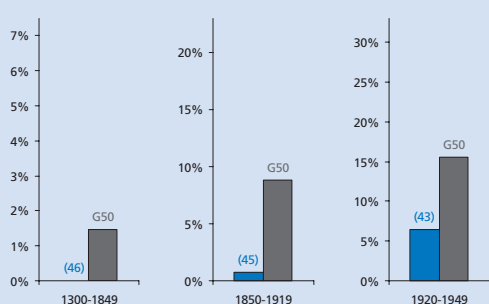
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

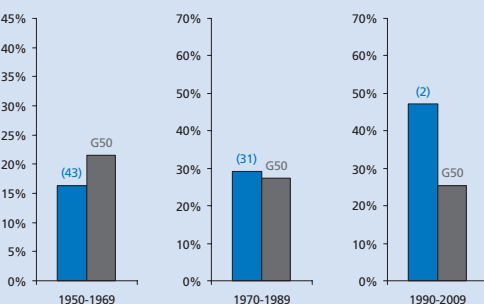
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Hengelo (O.)

Met 81.063 inwoners de

38^e gemeente van
Nederland

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

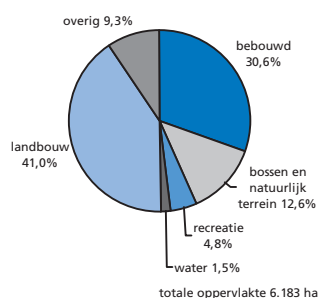
■ Hengelo (O.)

■ gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

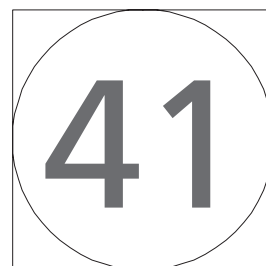
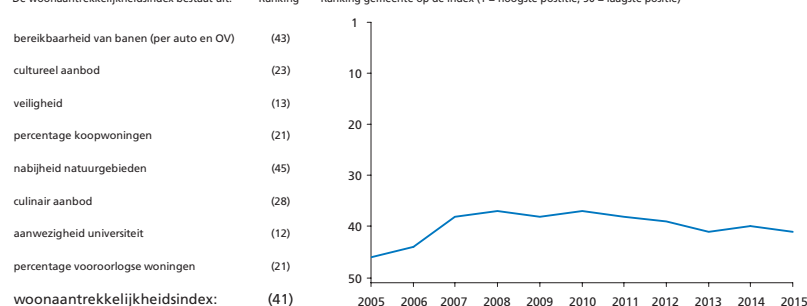

Grondgebruik

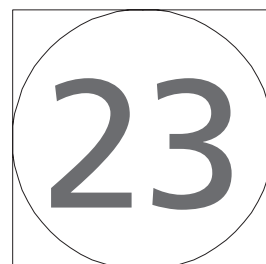
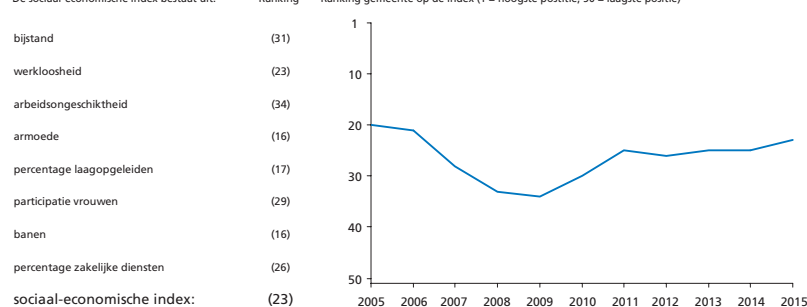
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

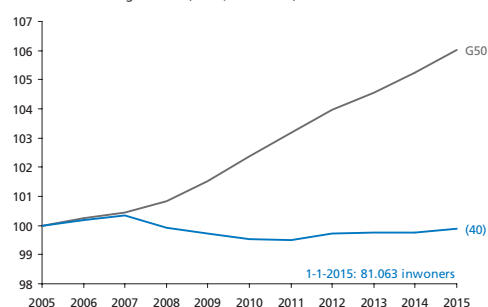
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

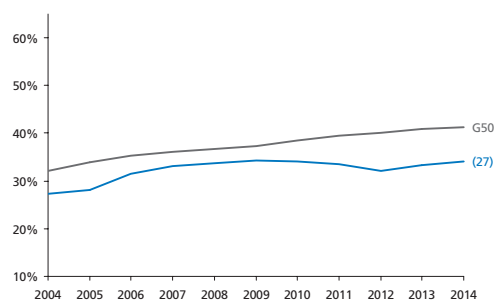
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

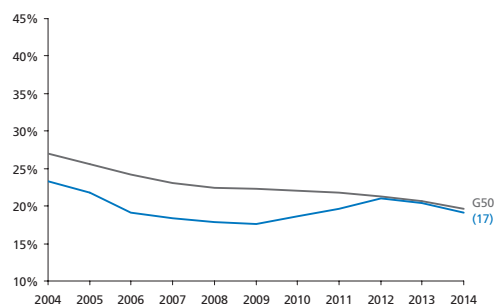
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

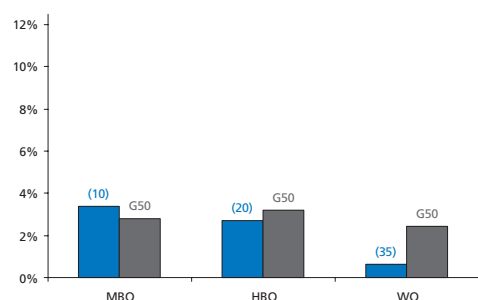
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

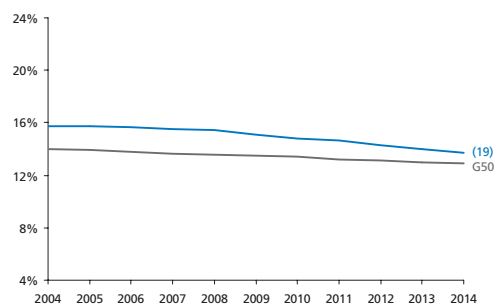
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

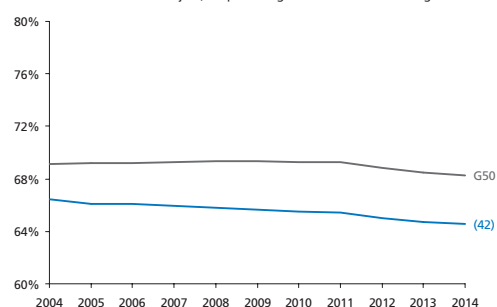
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

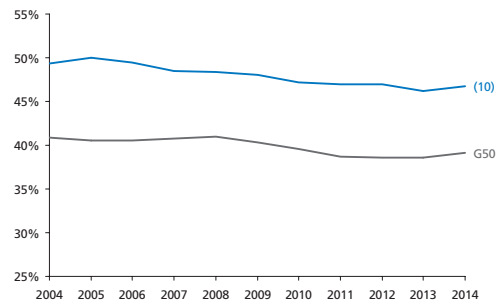
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

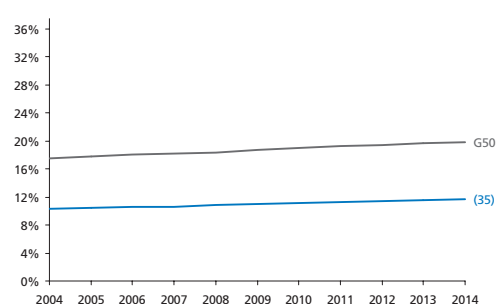
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

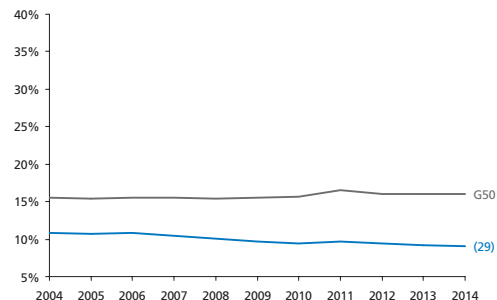
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

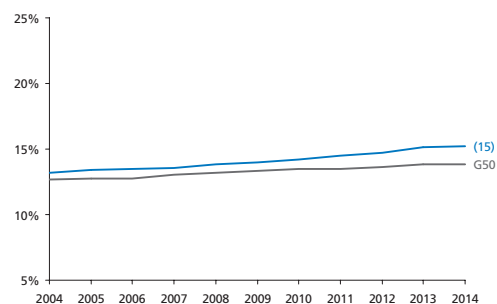
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

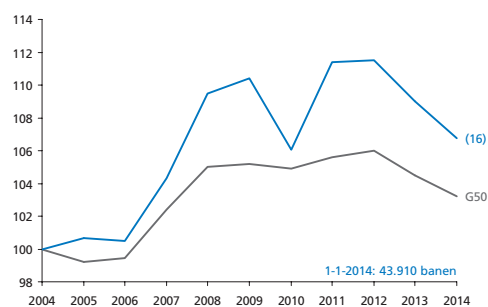
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
 Alphen
 aan den Rijn
 Amersfoort
 Amstelveen
 Amsterdam
 Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
 Breda
 Delft
 Den Haag
 Deventer
 Dordrecht
 Ede
 Eindhoven
 Emmen
 Enschede
 Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
 Heerlen
 Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
 Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
 Vlaarding
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

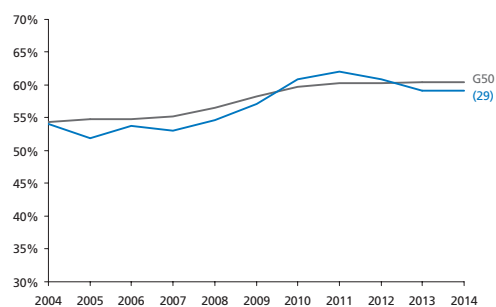
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

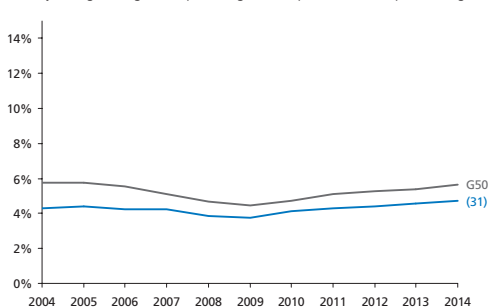
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

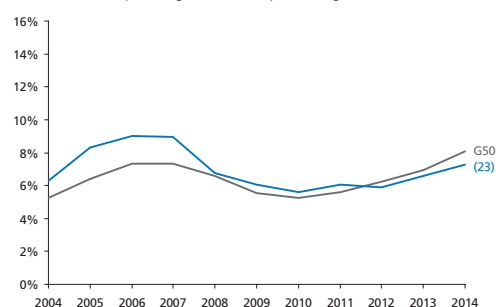
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

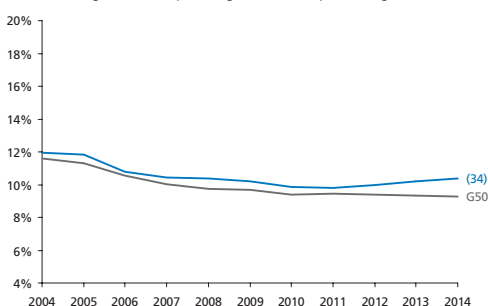
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

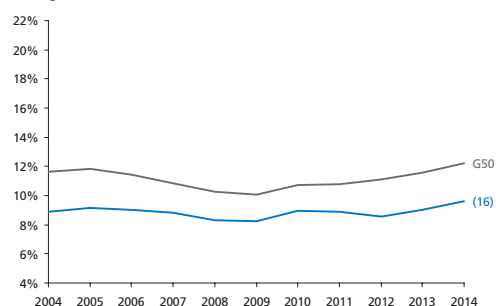
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

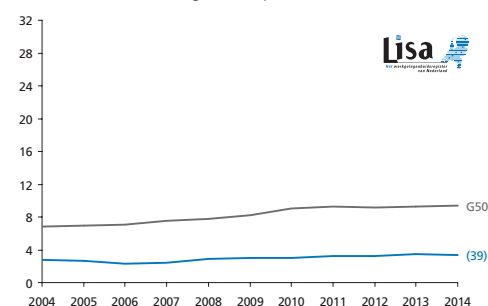
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

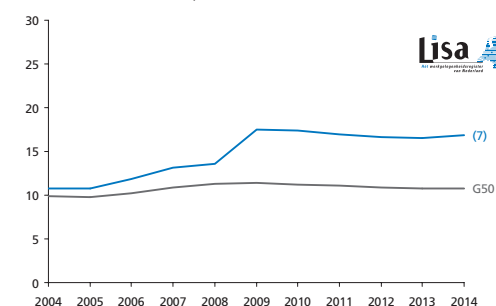
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

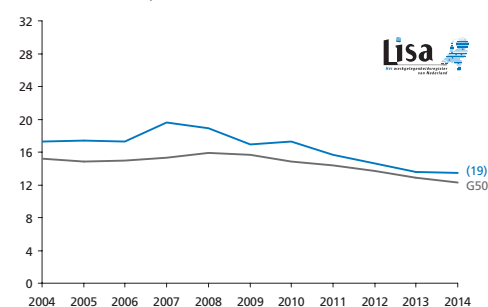
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

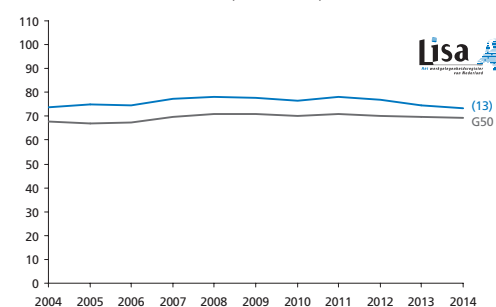
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

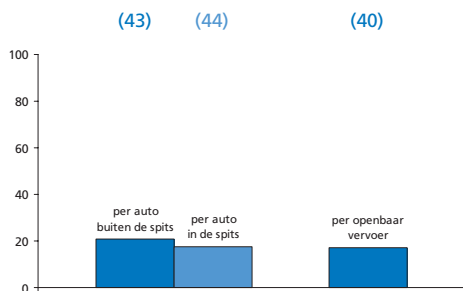
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

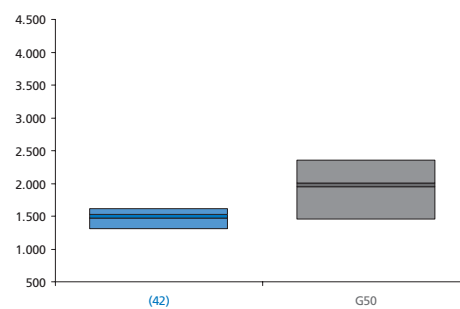
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

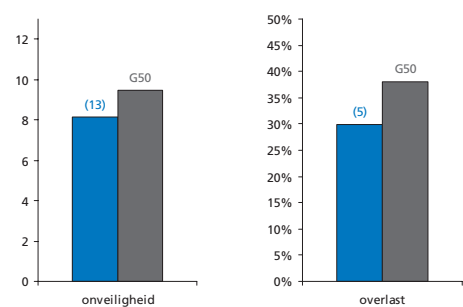
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

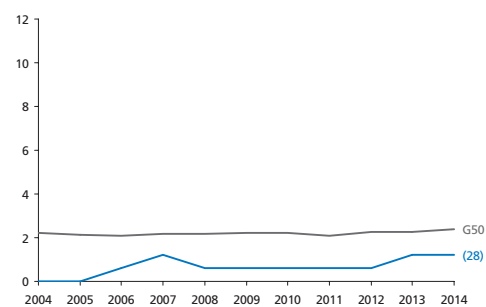
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

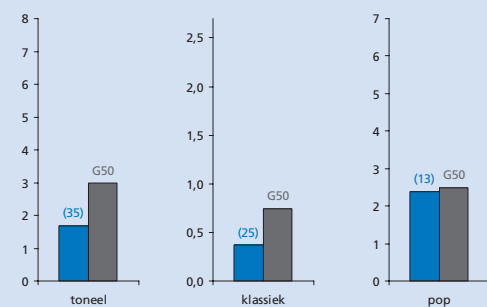
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

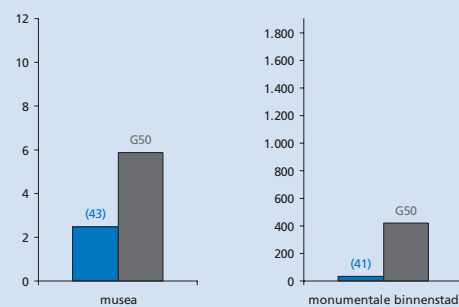
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

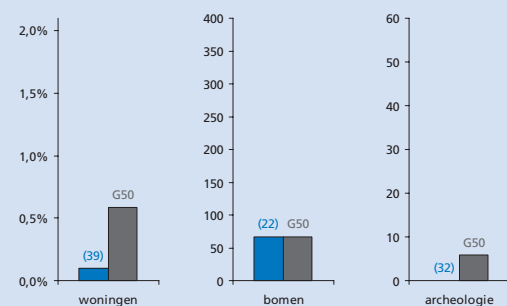
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

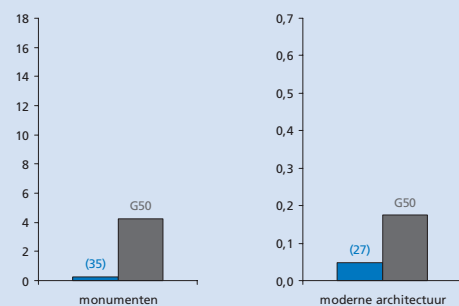
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

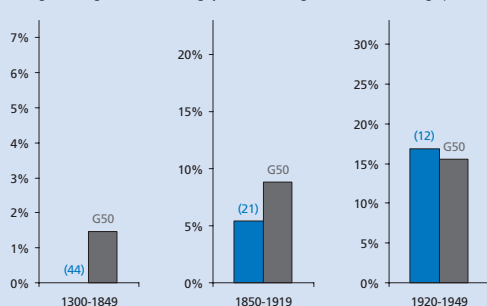
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

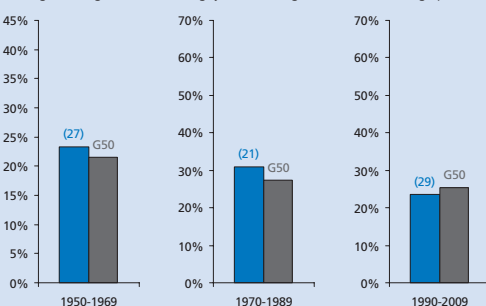
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

's-Hertogenbosch

Met 144.153 inwoners de

18^e gemeente van
N e d e r l a n d

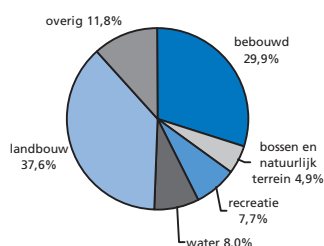
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- 's-Hertogenbosch
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 9.179 ha

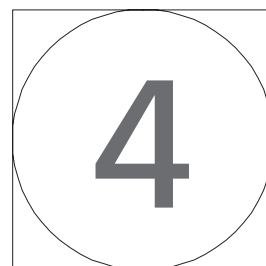
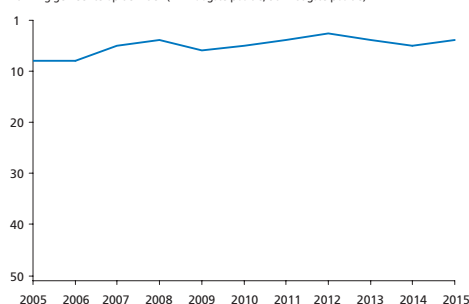
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

Ranking

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(16)
cultureel aanbod	(4)
veiligheid	(33)
percentage koopwoningen	(32)
nabijheid natuurgebieden	(10)
culinair aanbod	(17)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(37)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(4)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

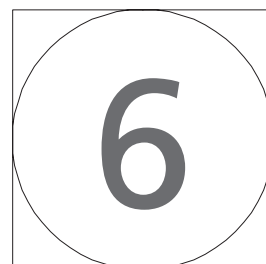
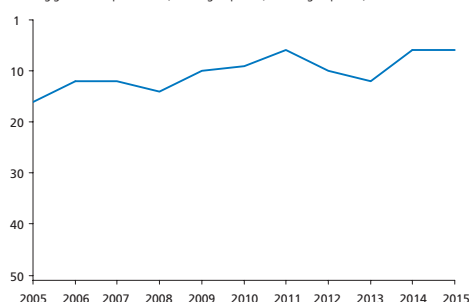
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

Ranking

bijstand	(23)
werkloosheid	(5)
arbeidsongeschiktheid	(33)
armoede	(17)
percentage laagopgeleiden	(18)
participatie vrouwen	(5)
banen	(5)
percentage zakelijke diensten	(7)
sociaal-economische index:	(6)

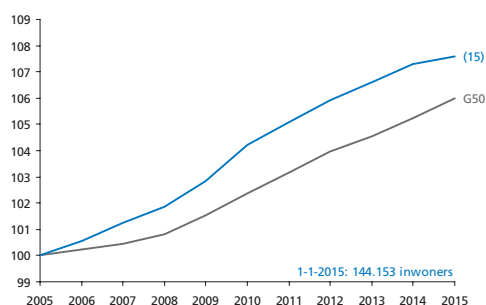
Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

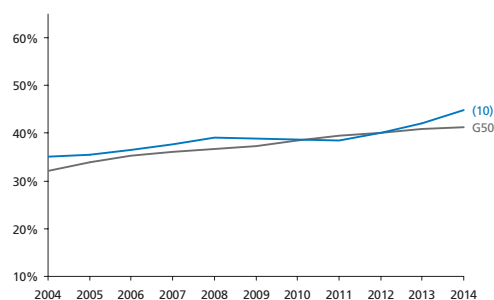
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

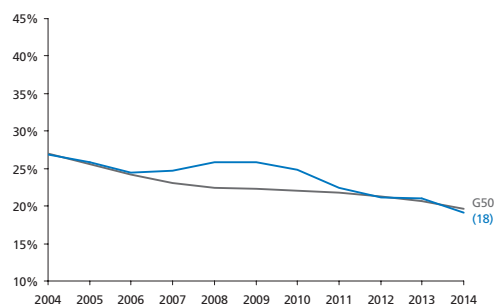
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

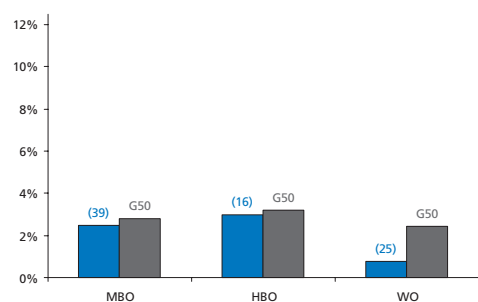
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

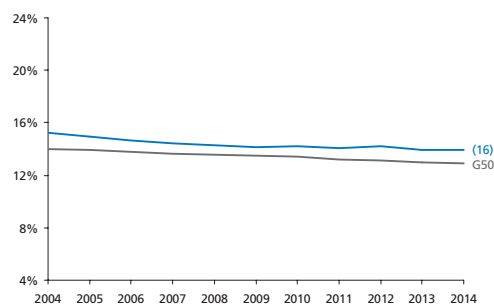
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

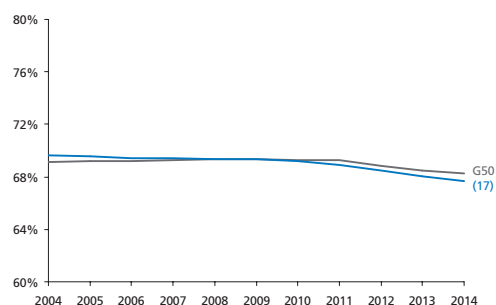
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

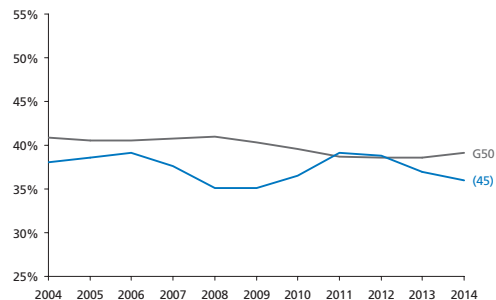
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

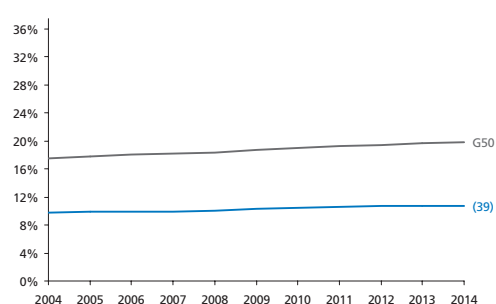
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

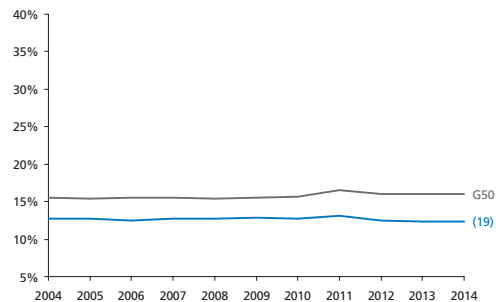
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

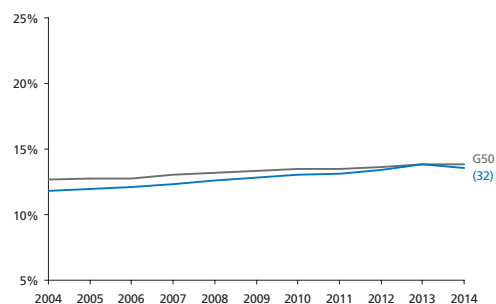
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

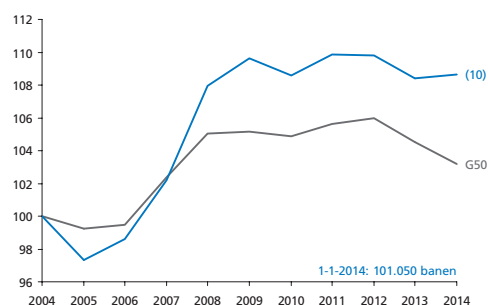
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
 Alphen
 aan den Rijn
 Amersfoort
 Amstelveen
 Amsterdam
 Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
 Breda
 Delft
 Den Haag
 Deventer
 Dordrecht
 Ede
 Eindhoven
 Emmen
 Enschede
 Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
 Heerlen
 Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
 Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
 Vlaardingen
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

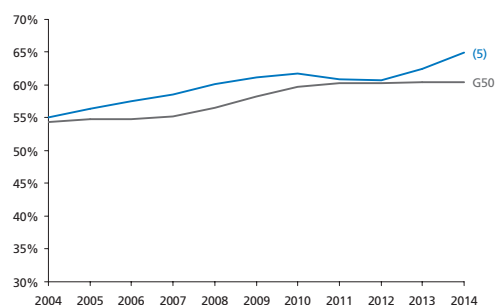
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

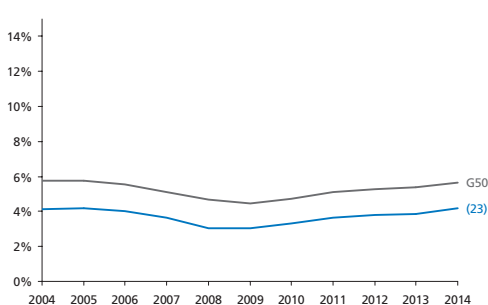
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

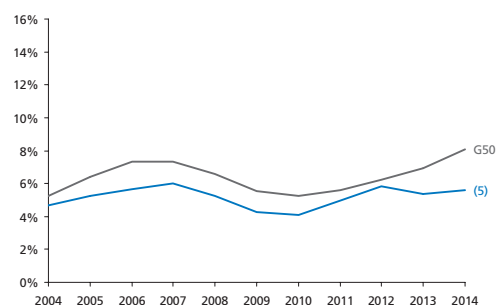
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

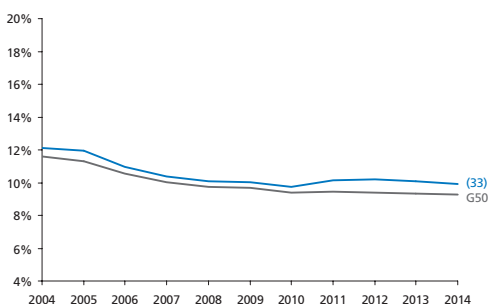
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

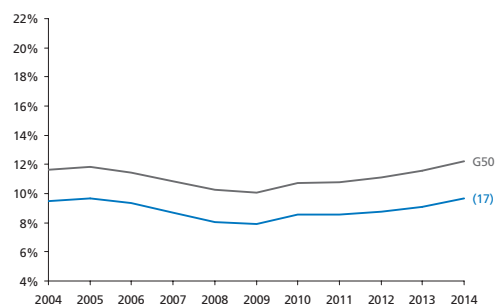
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

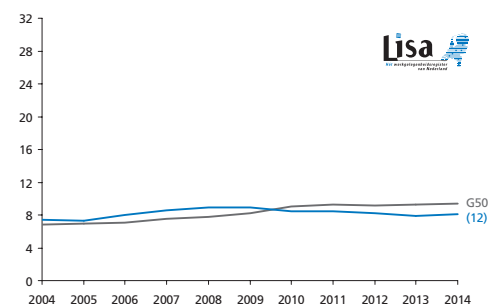
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

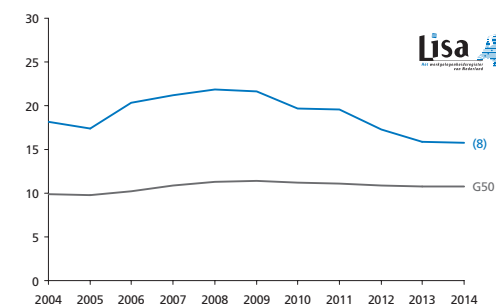
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

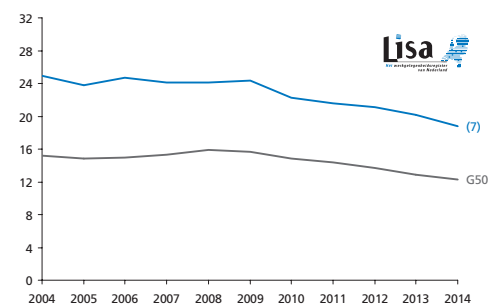
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

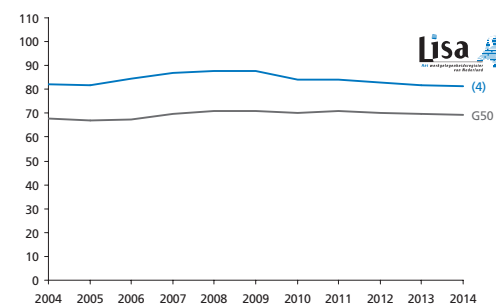
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

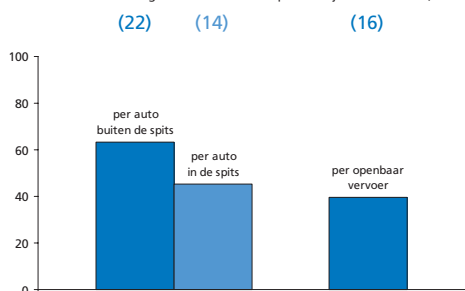
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

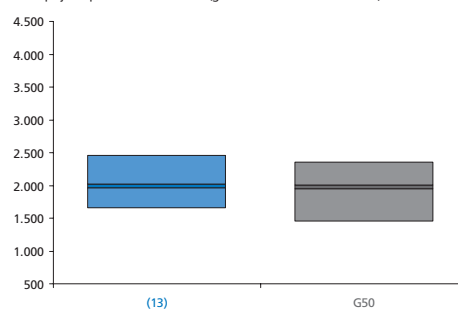
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

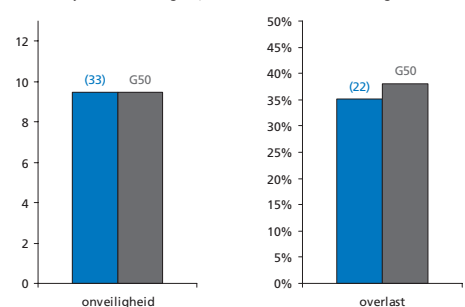
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

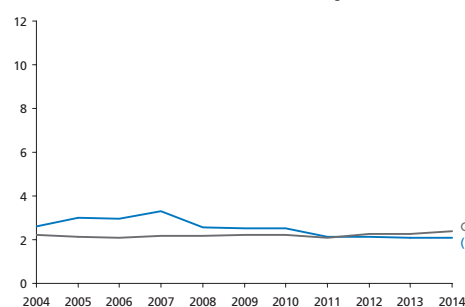
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

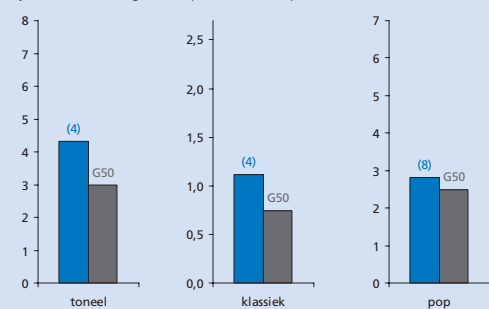
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

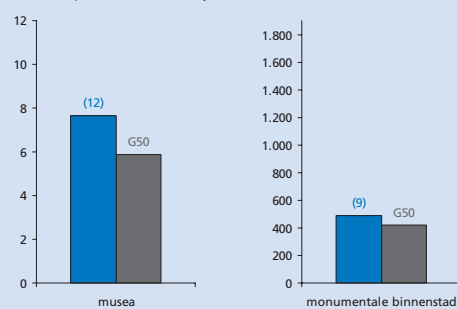
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

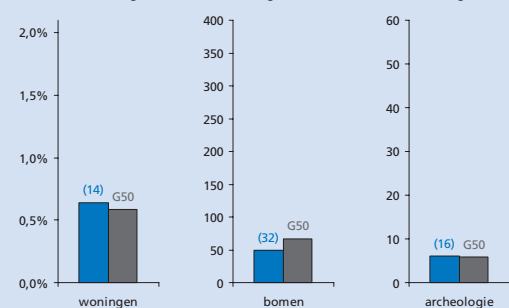
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

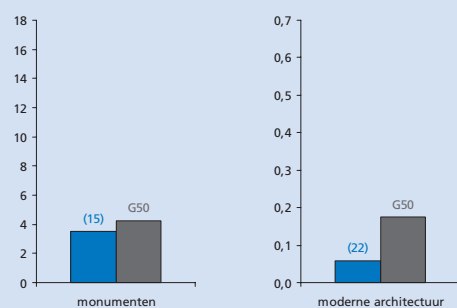
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

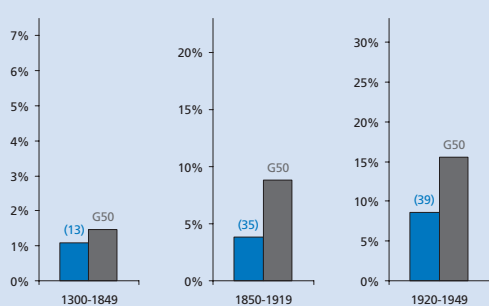
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

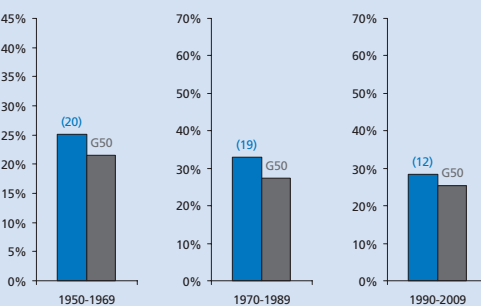
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Hilversum

Met 87.230 inwoners de

35^e gemeente van
Nederland

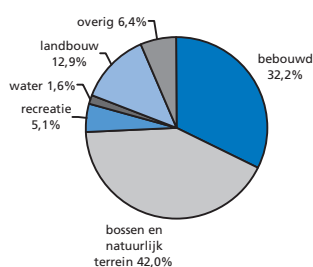
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Hilversum
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 4.635 ha

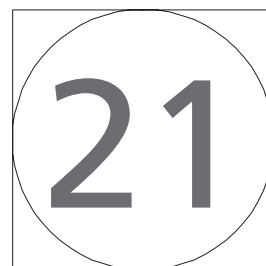
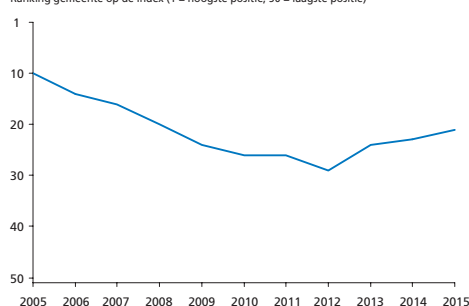
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(20)
cultureel aanbod	(34)
veiligheid	(11)
percentage koopwoningen	(26)
nabijheid natuurgebieden	(7)
culinair aanbod	(21)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(3)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(21)

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

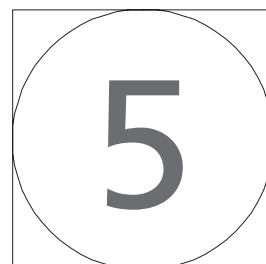
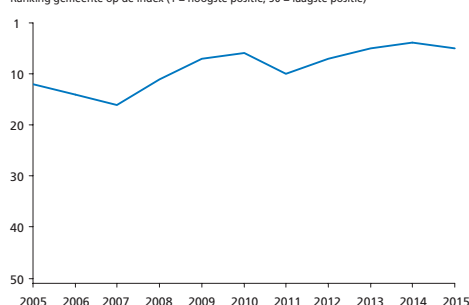
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

bijstand	(12)
werkloosheid	(1)
arbeidsongeschiktheid	(15)
armoede	(9)
percentage laagopgeleiden	(16)
participatie vrouwen	(4)
banen	(21)
percentage zakelijke diensten	(24)
sociaal-economische index:	(5)

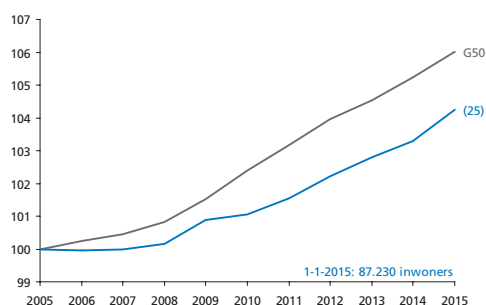
Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

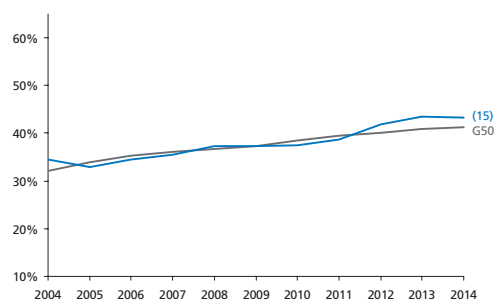
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

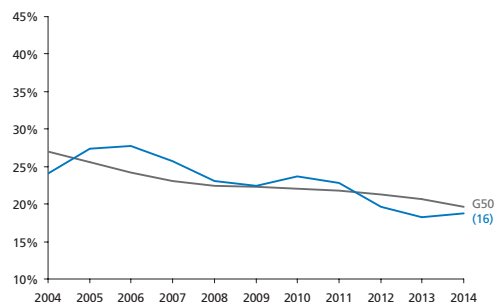
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

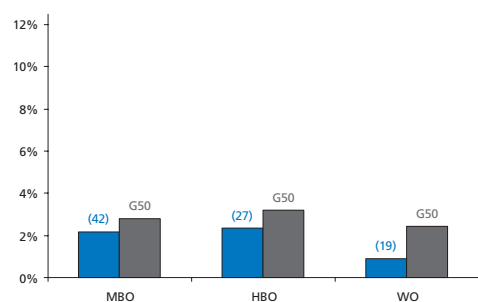
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

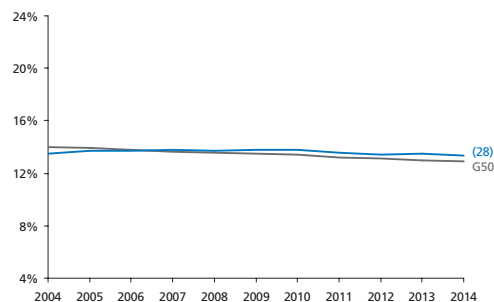
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

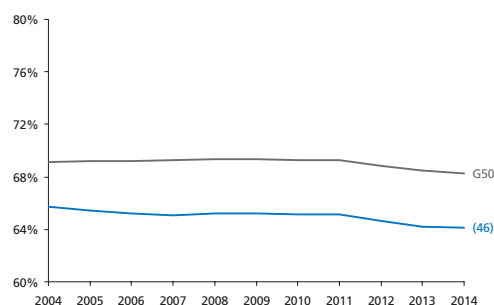
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

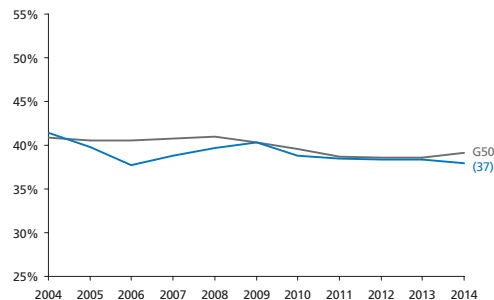
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

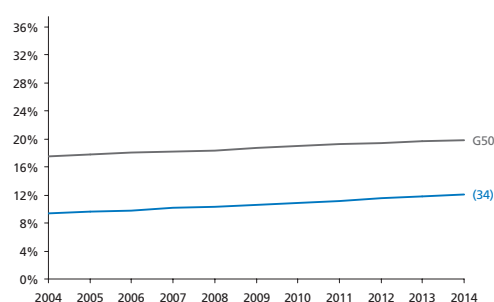
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

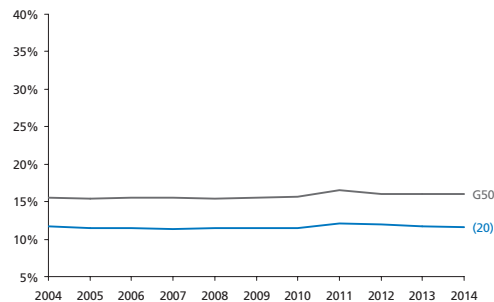
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

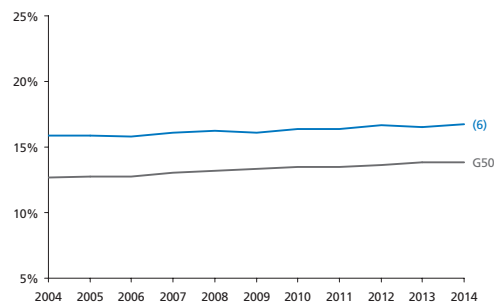
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

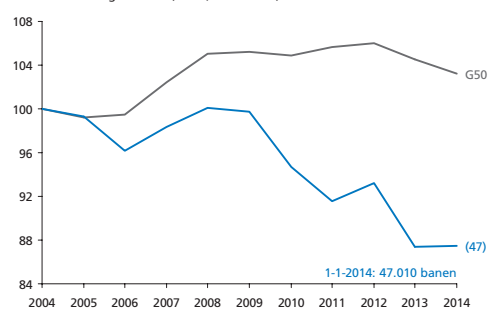
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
 Alphen
 aan den Rijn
 Amersfoort
 Amstelveen
 Amsterdam
 Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
 Breda
 Delft
 Den Haag
 Deventer
 Dordrecht
 Ede
 Eindhoven
 Emmen
 Enschede
 Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
 Heerlen
 Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
 Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
 Vlaardingen
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

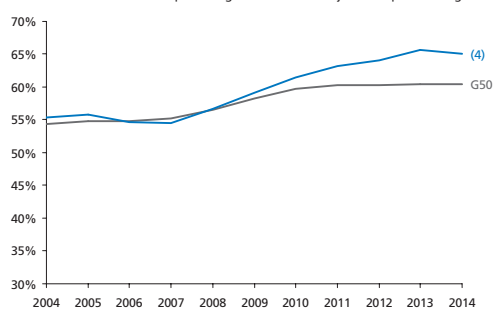
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

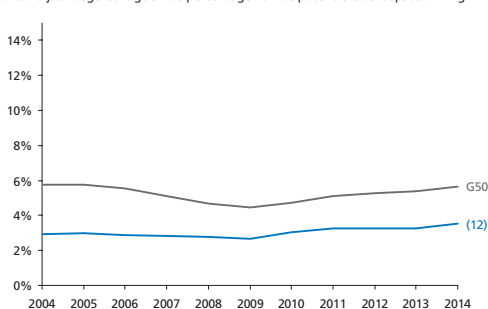
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

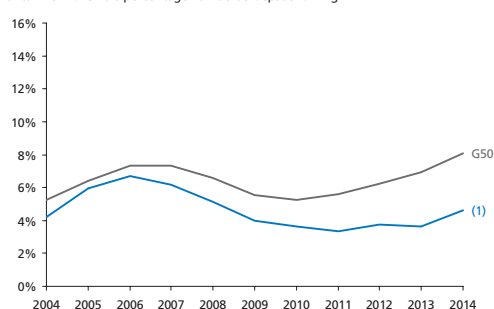
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

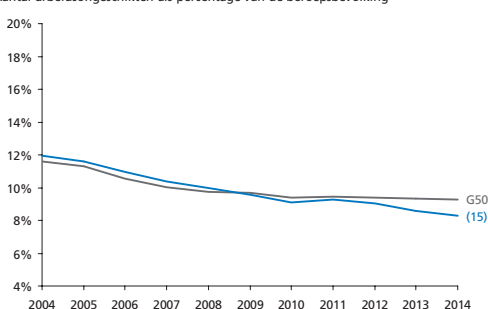
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

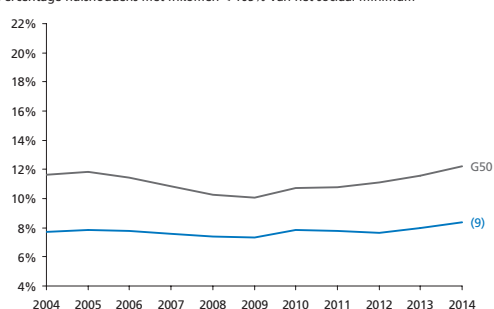
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

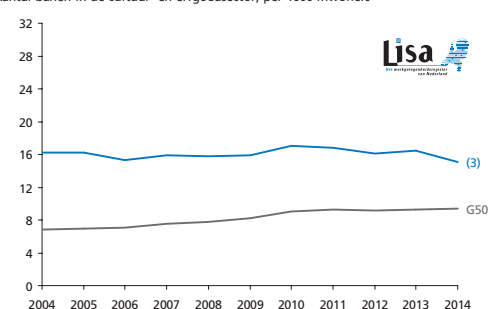
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

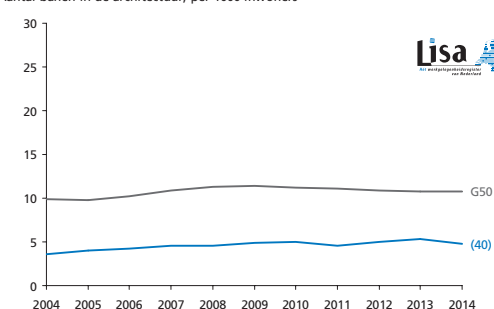
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

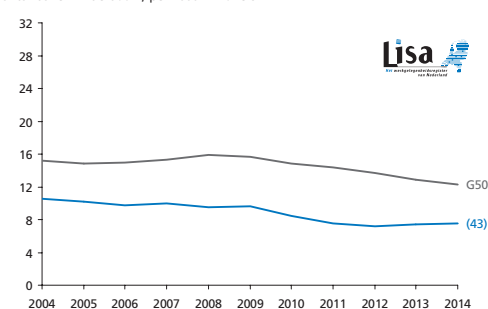
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

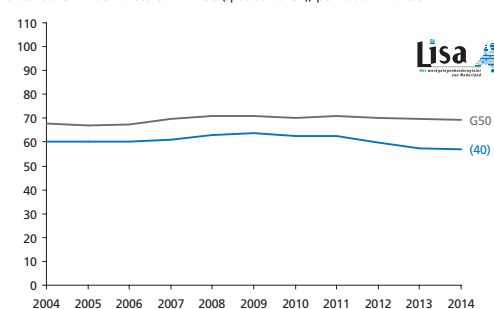
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

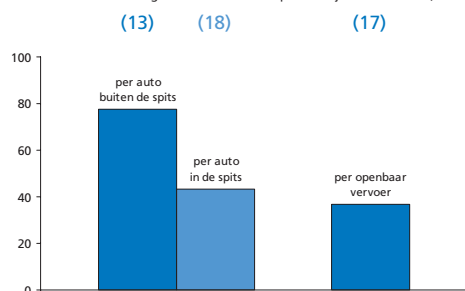
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

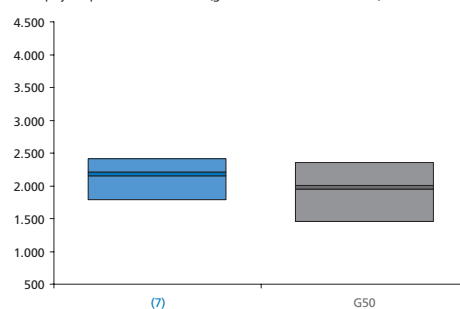
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

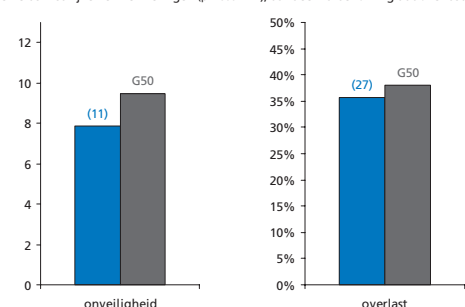
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

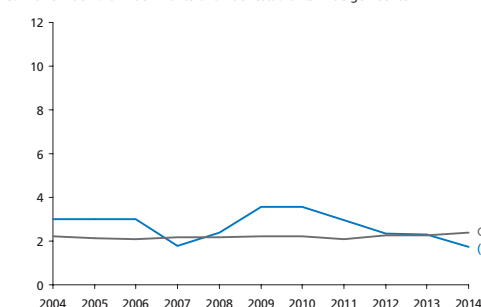
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

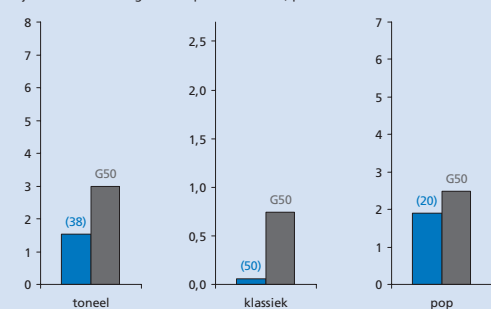
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

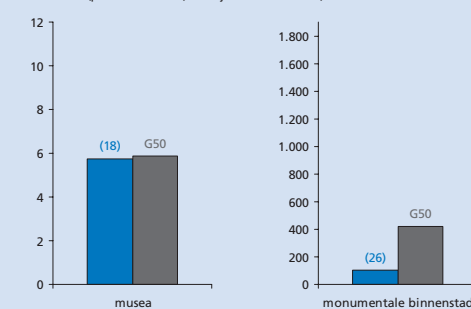
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

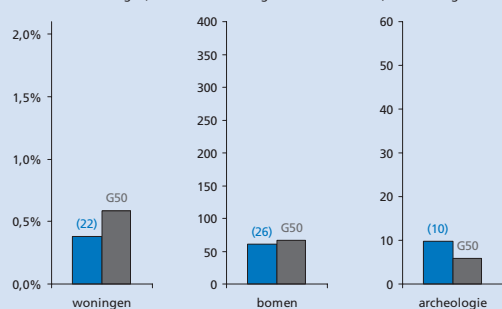
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

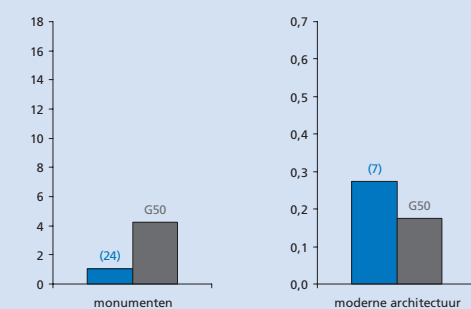
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

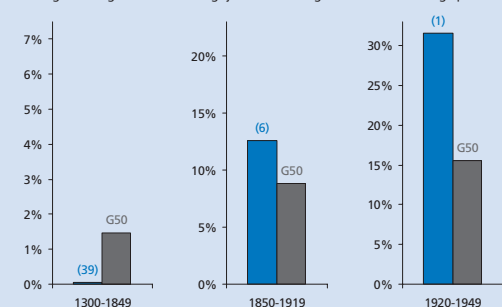
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

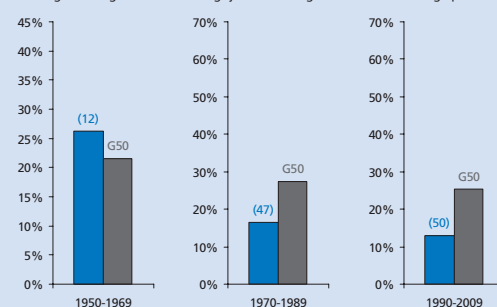
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Hoorn

Met 71.914 inwoners de
46^e gemeente van
Nederland

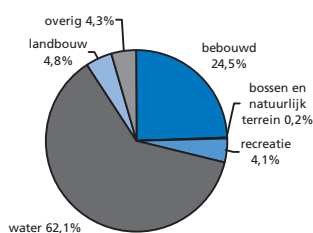
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Hoorn
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

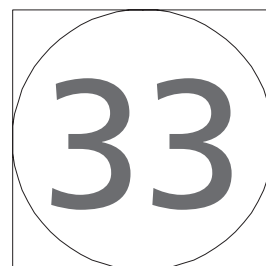
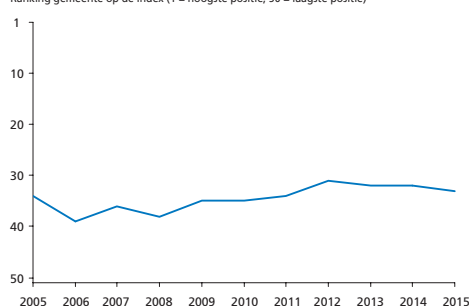
totale oppervlakte 5.341 ha

Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(39)
cultureel aanbod	(22)
veiligheid	(30)
percentage koopwoningen	(9)
nabijheid natuurgebieden	(28)
culinair aanbod	(12)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(41)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(33)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

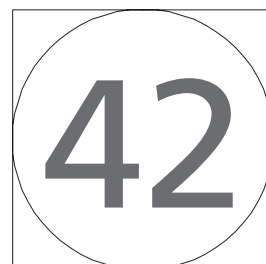
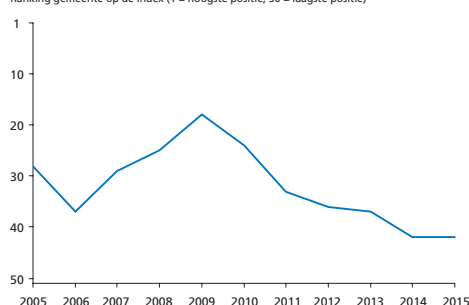

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

	Ranking
bijstand	(10)
werkloosheid	(37)
arbeidsongeschiktheid	(46)
armoede	(29)
percentage laagopgeleiden	(36)
participatie vrouwen	(29)
banen	(39)
percentage zakelijke diensten	(49)
sociaal-economische index:	(42)

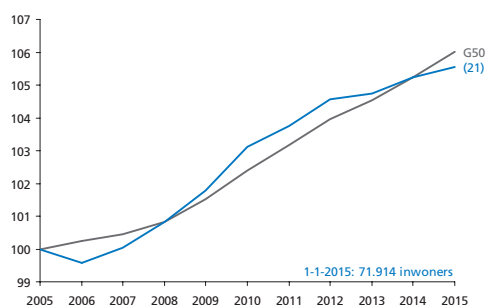
Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

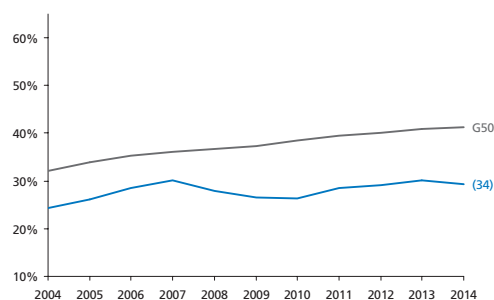
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

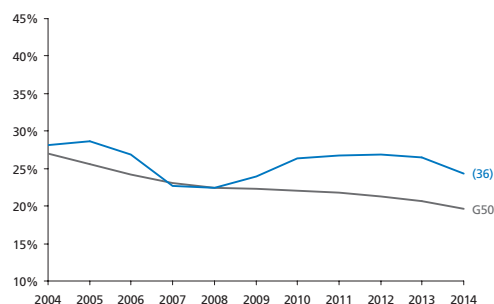
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

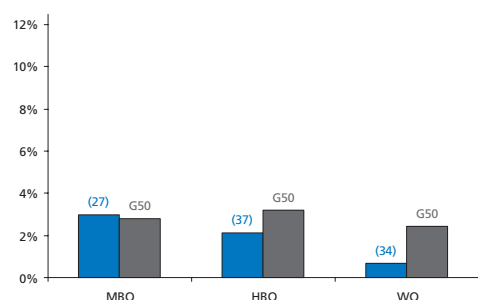
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

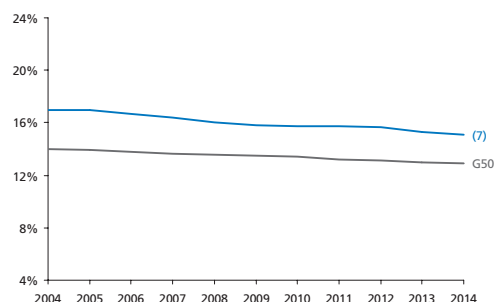
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

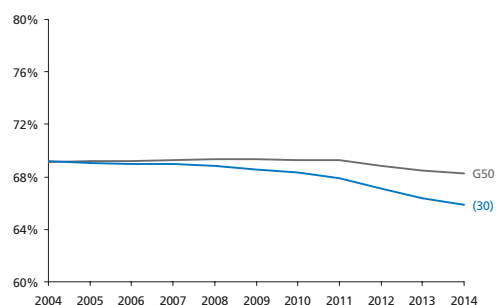
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

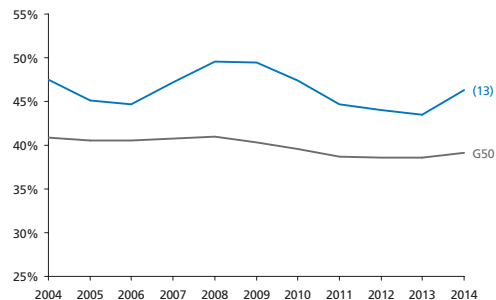
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

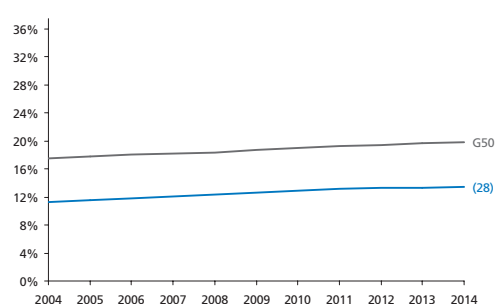
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

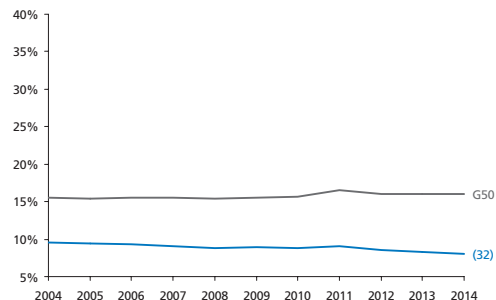
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

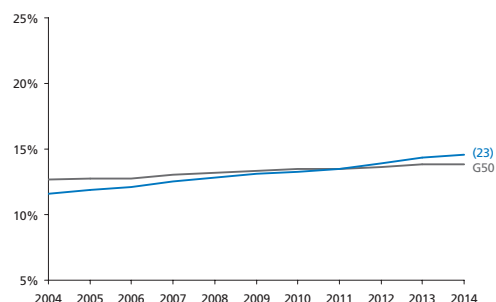
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

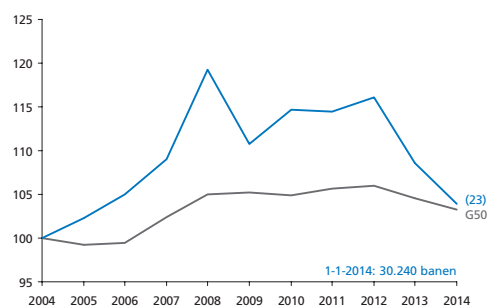
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
 Alphen
 aan den Rijn
 Amersfoort
 Amstelveen
 Amsterdam
 Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
 Breda
 Delft
 Den Haag
 Deventer
 Dordrecht
 Ede
 Eindhoven
 Emmen
 Enschede
 Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
 Heerlen
 Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
 Vlaardingen
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

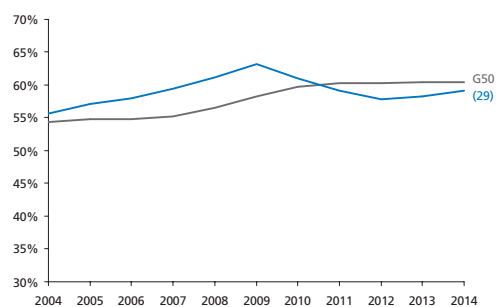
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

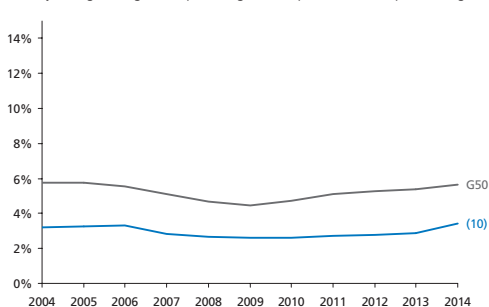
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

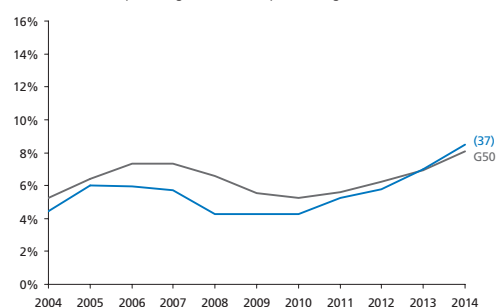
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

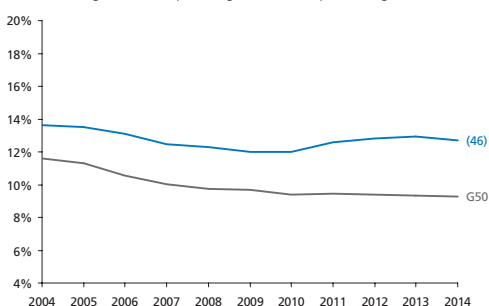
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

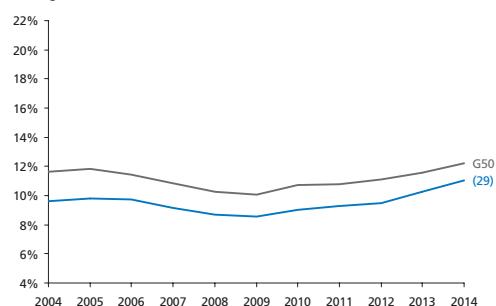
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

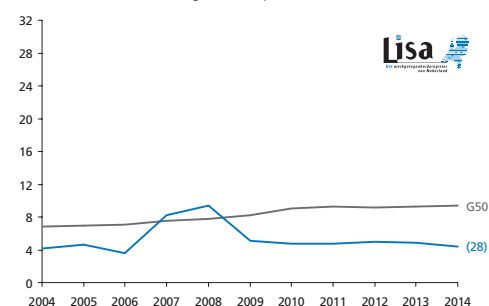
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

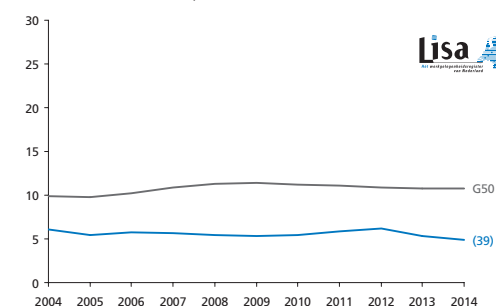
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

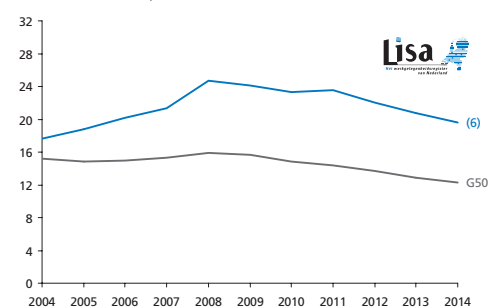
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

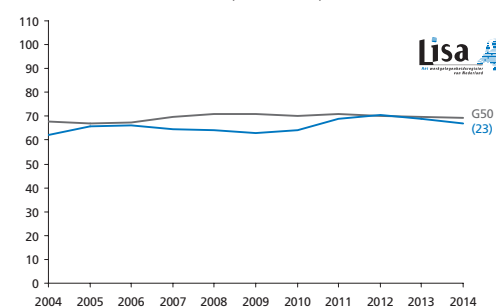
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

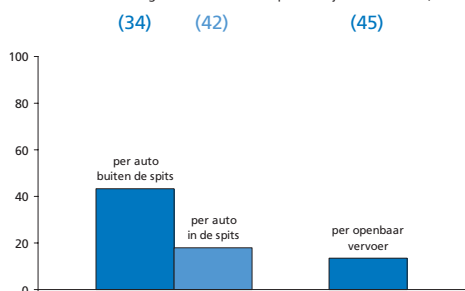
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

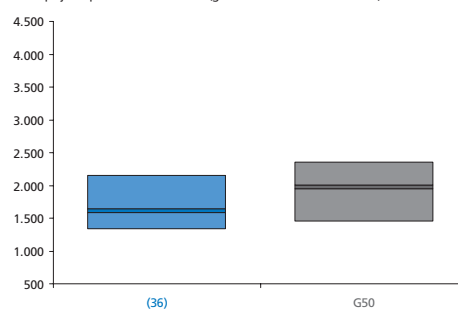
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

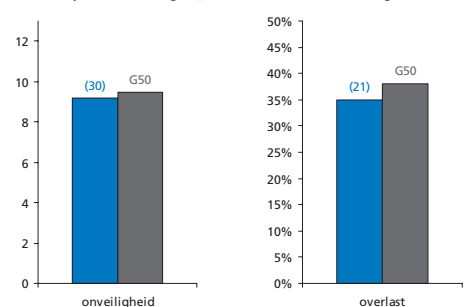
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

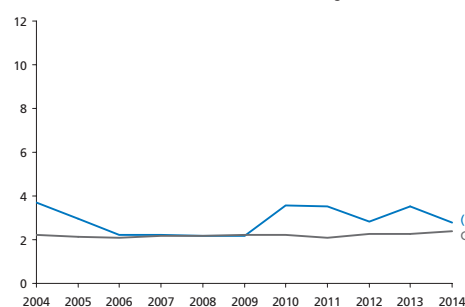
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

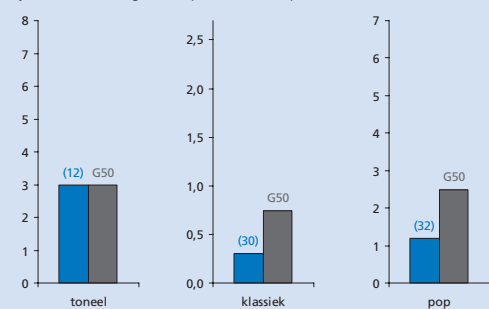
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

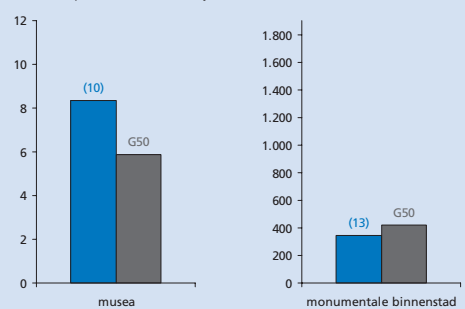
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

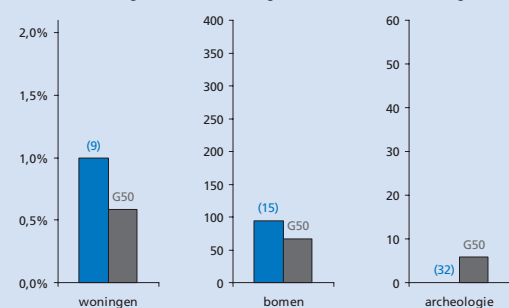
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

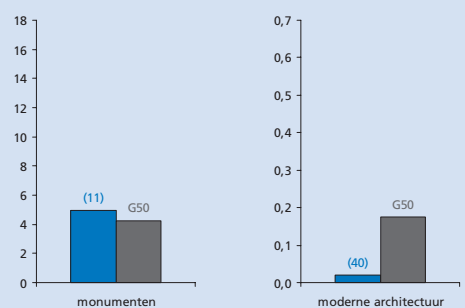
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

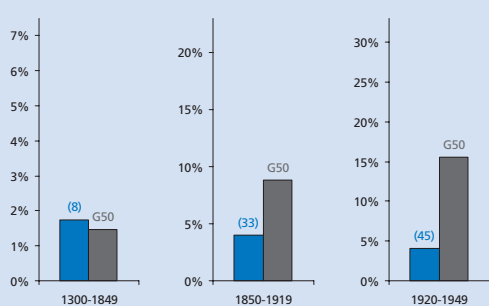
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

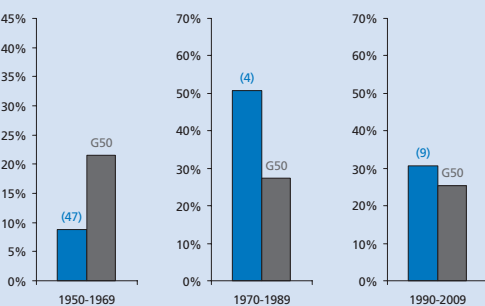
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Leeuwarden

Met 107.701 inwoners de

26^e gemeente van
Nederland

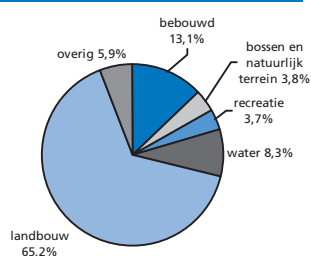
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Leeuwarden
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 17.023 ha

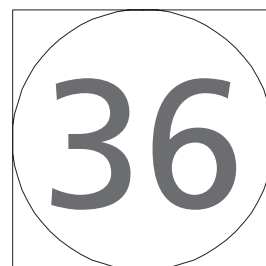
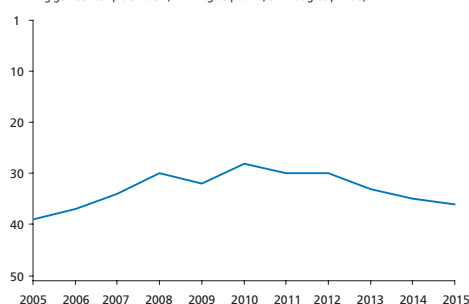
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

Ranking

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(47)
cultureel aanbod	(17)
veiligheid	(47)
percentage koopwoningen	(33)
nabijheid natuurgebieden	(11)
culinair aanbod	(11)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(8)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(36)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

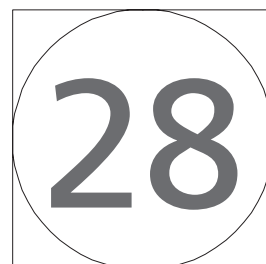
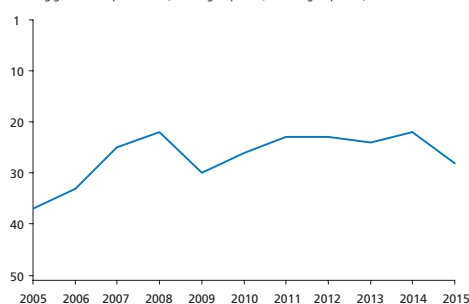
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

Ranking

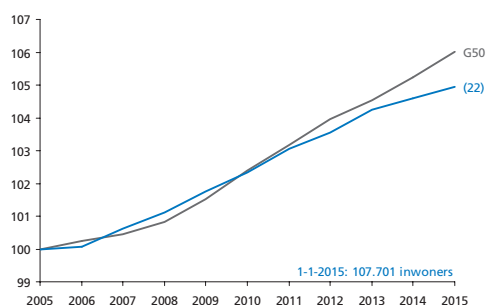
bijstand	(45)
werkloosheid	(45)
arbeidsongeschiktheid	(13)
armoede	(45)
percentage laagopgeleiden	(8)
participatie vrouwen	(35)
banen	(10)
percentage zakelijke diensten	(16)
sociaal-economische index:	(28)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

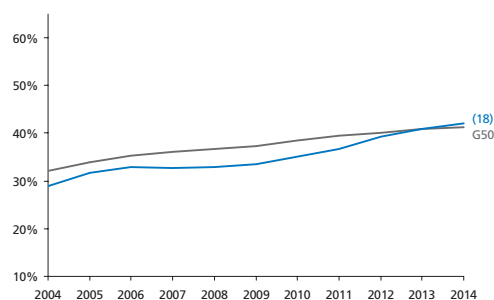
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

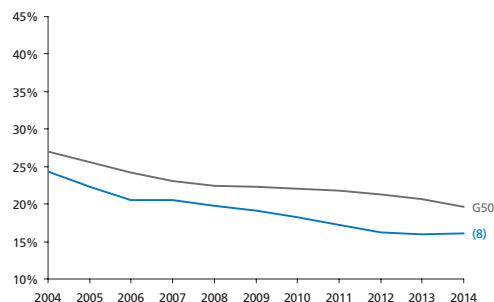
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

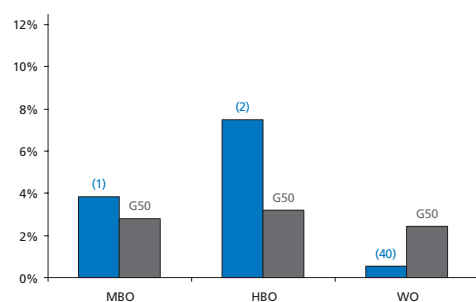
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

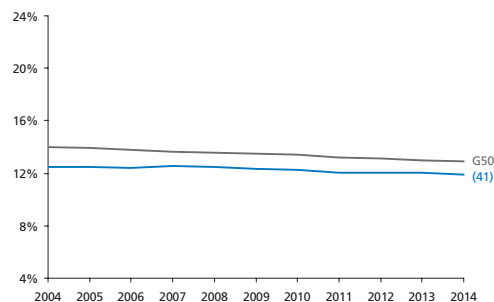
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

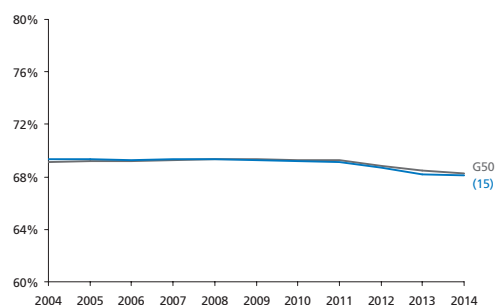
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

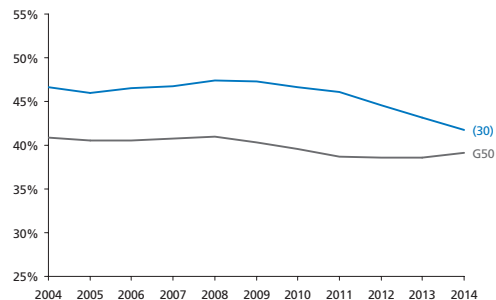
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

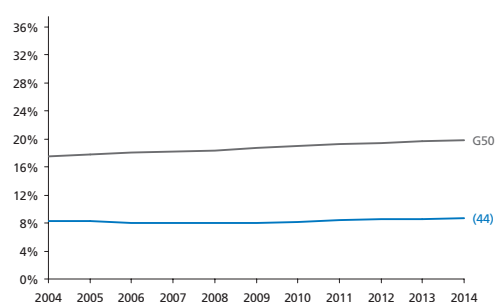
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

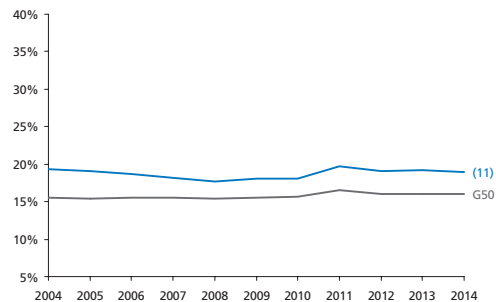
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

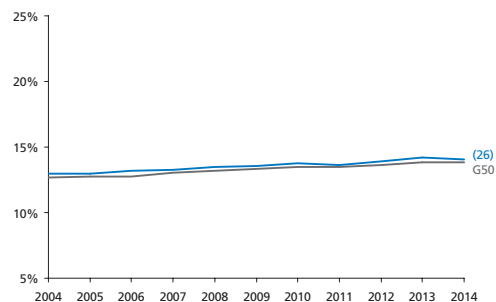
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

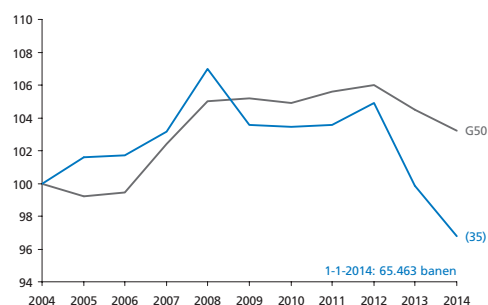
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
 Alphen
 aan den Rijn
 Amersfoort
 Amstelveen
 Amsterdam
 Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
 Breda
 Delft
 Den Haag
 Deventer
 Dordrecht
 Ede
 Eindhoven
 Emmen
 Enschede
 Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
 Heerlen
 Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
 Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
 Vlaardingen
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

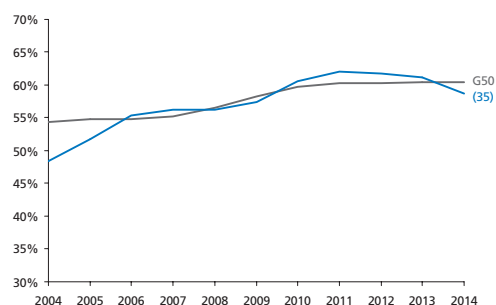
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

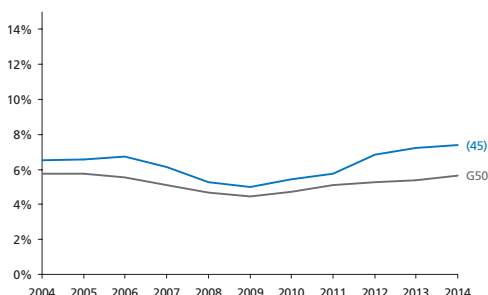
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

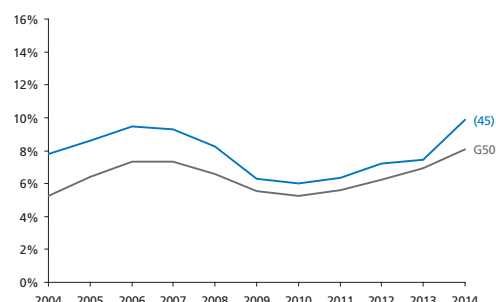
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

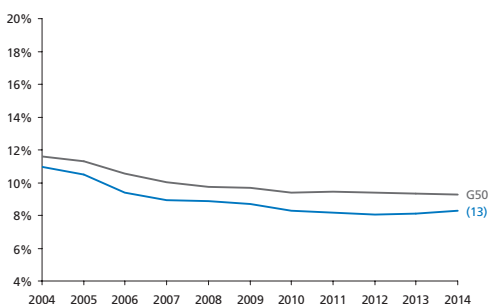
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

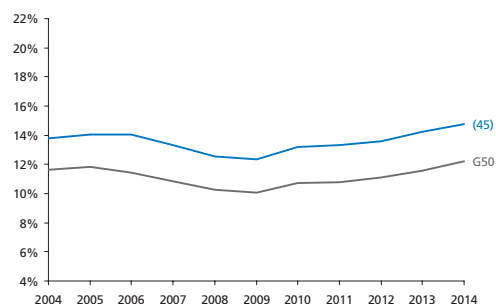
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

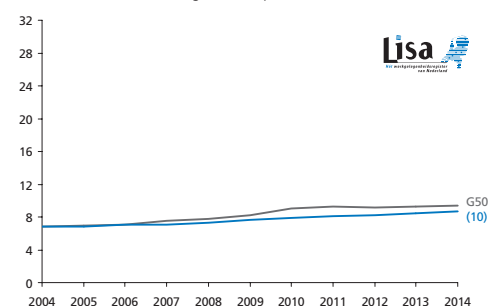
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

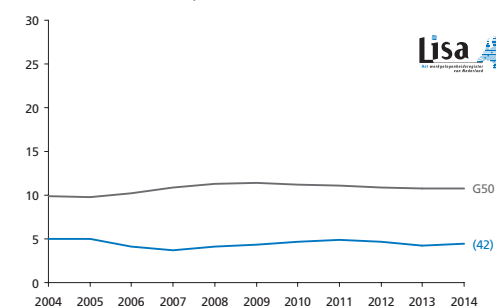
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

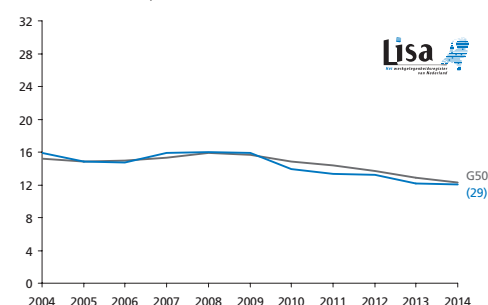
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

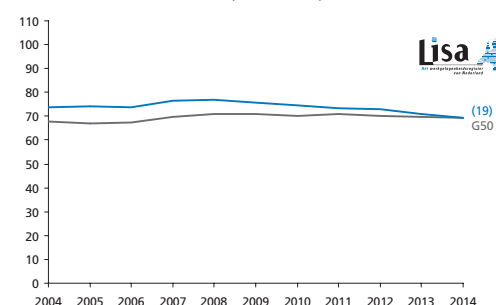
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

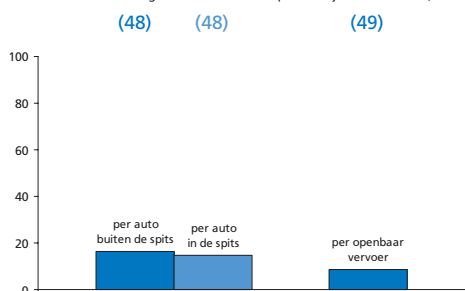
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

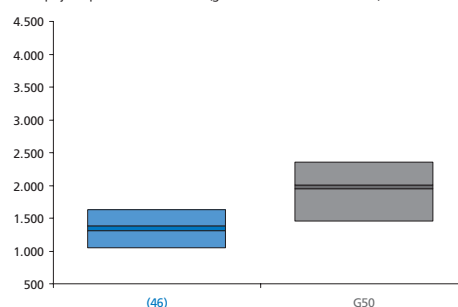
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

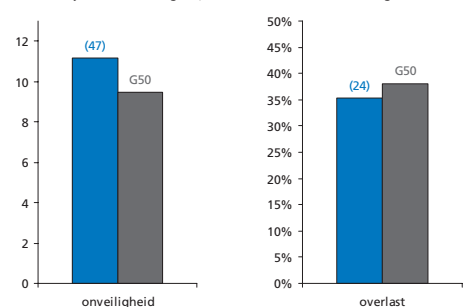
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

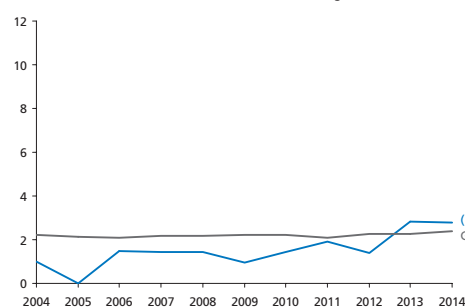
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

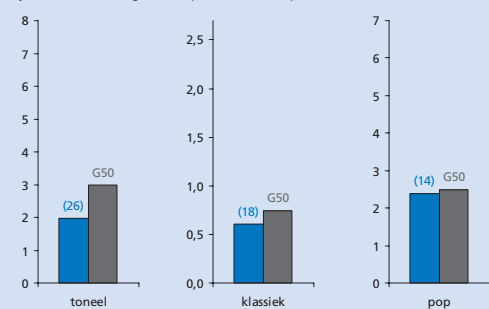
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

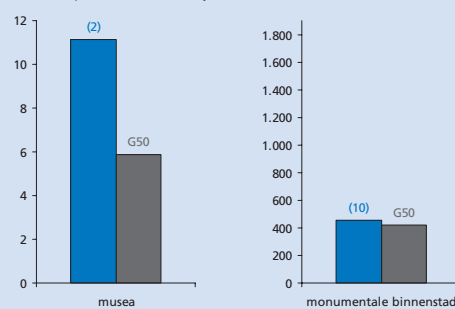
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

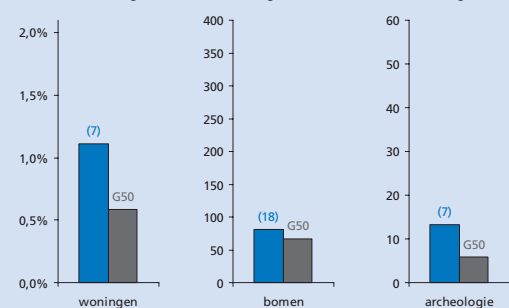
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

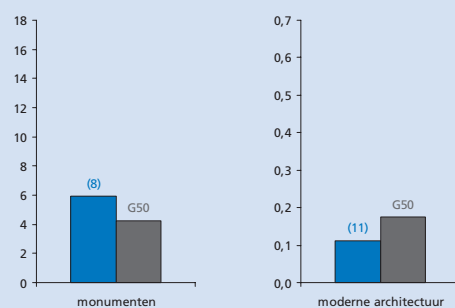
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

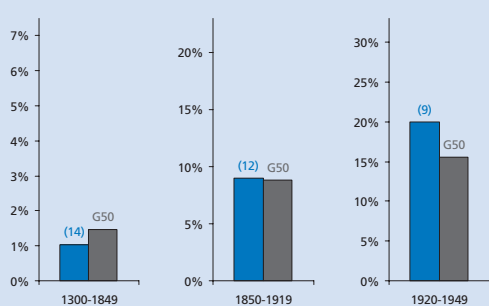
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

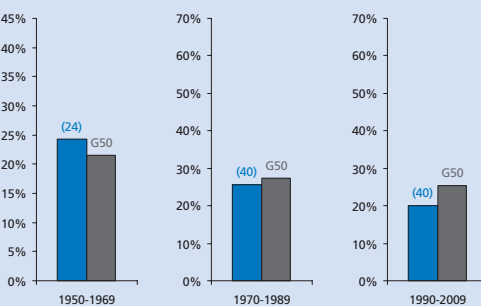
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Leiden

Met 121.579 inwoners de

22^e gemeente van
Nederland

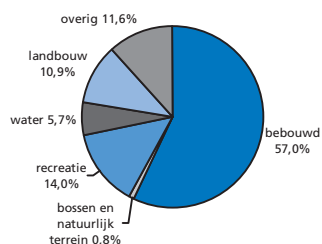
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Leiden
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 2.327 ha

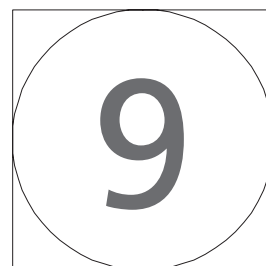
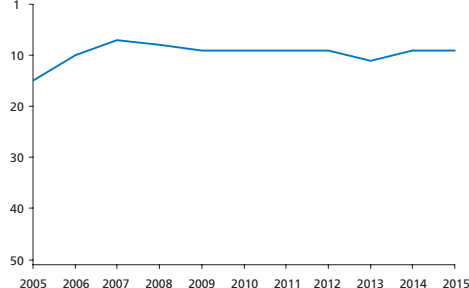
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(10)
cultureel aanbod	(19)
veiligheid	(24)
percentage koopwoningen	(41)
nabijheid natuurgebieden	(44)
culinair aanbod	(14)
aanwezigheid universiteit	(3)
percentage vooroorlogse woningen	(5)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(9)

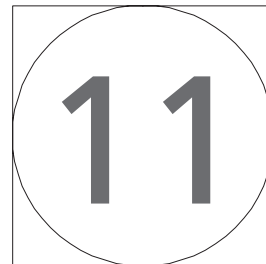
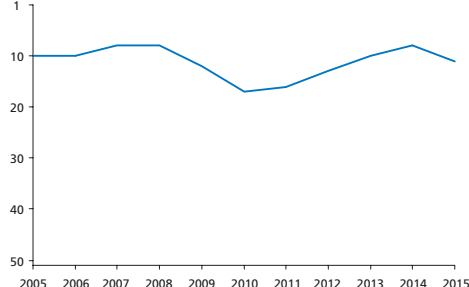
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

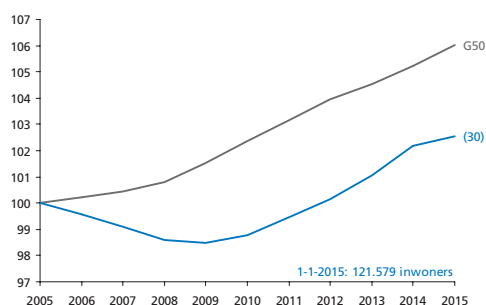
bijstand	(21)
werkloosheid	(12)
arbeidsongeschiktheid	(2)
armoede	(30)
percentage laagopgeleiden	(5)
participatie vrouwen	(16)
banen	(25)
percentage zakelijke diensten	(30)
sociaal-economische index:	(11)

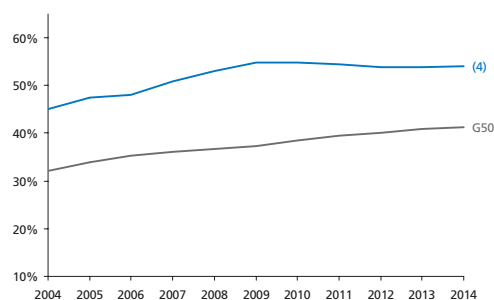
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

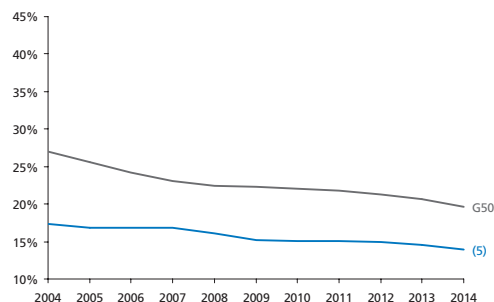
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

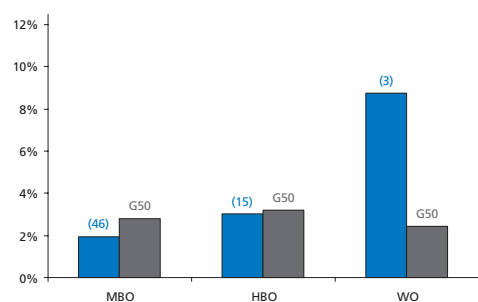
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

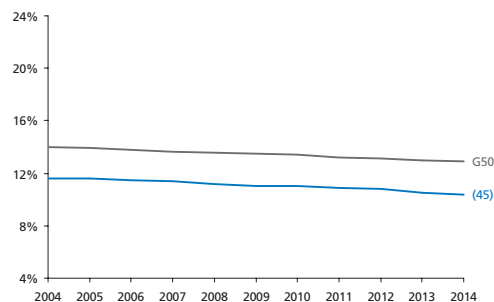
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

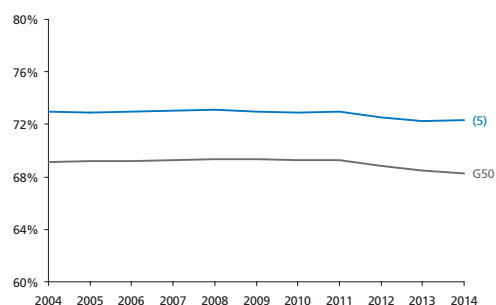
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

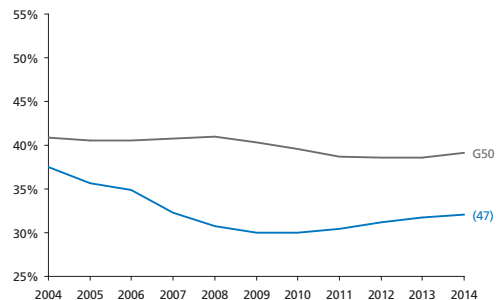
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

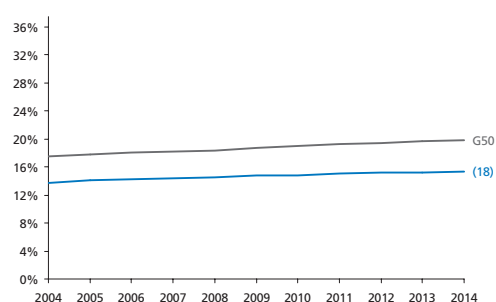
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

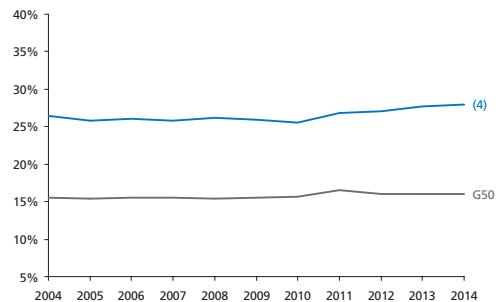
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

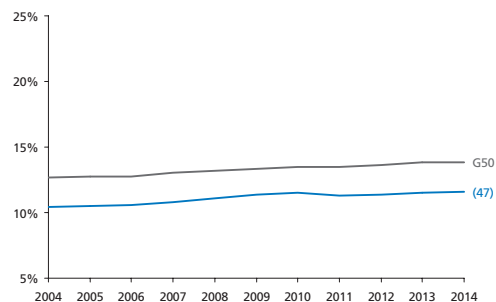
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

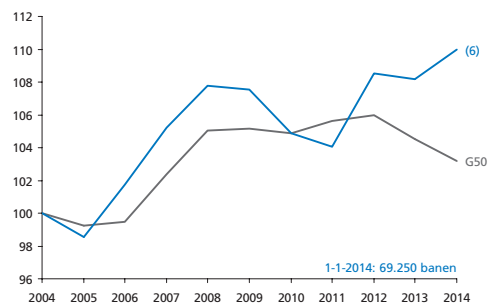
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
 Alphen
 aan den Rijn
 Amersfoort
 Amstelveen
 Amsterdam
 Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
 Breda
 Delft
 Den Haag
 Deventer
 Dordrecht
 Ede
 Eindhoven
 Emmen
 Enschede
 Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
 Heerlen
 Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
 Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
 Vlaarding
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

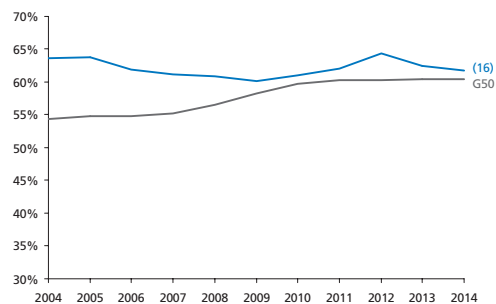
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

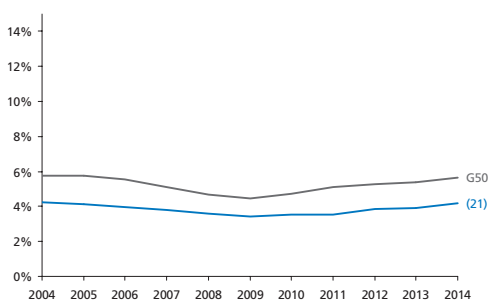
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

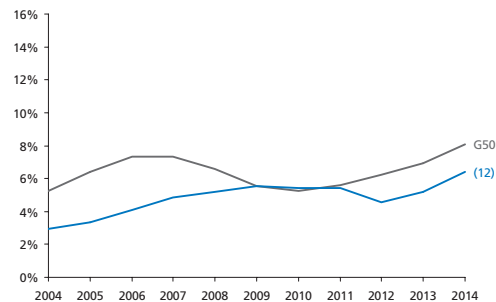
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

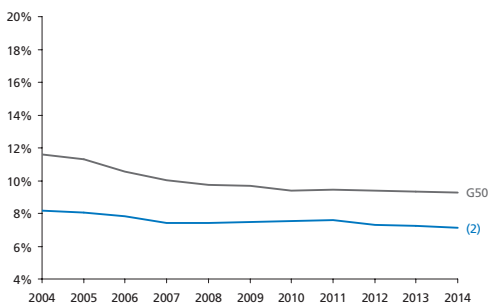
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

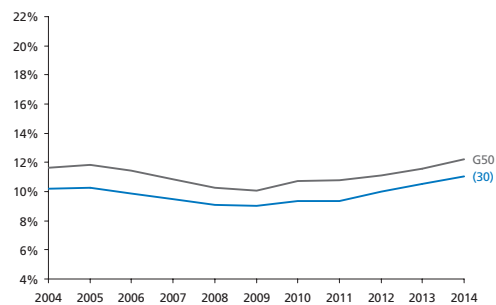
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

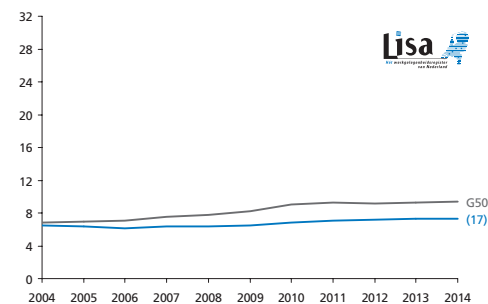
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

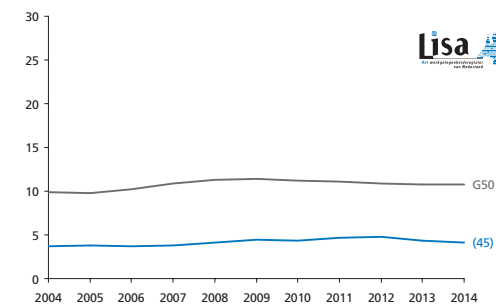
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

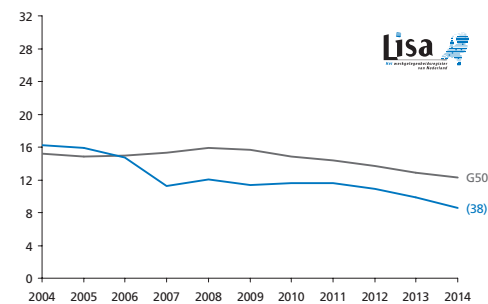
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

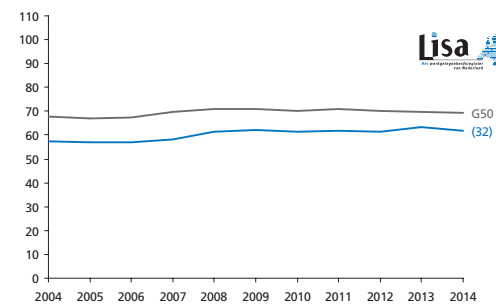
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

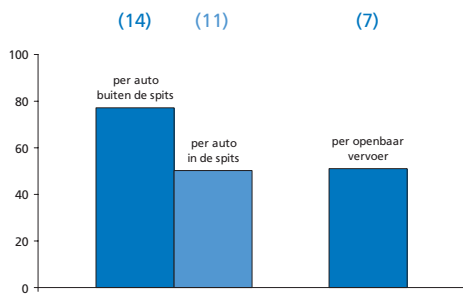
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

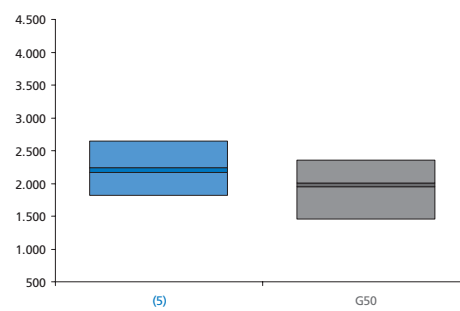
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

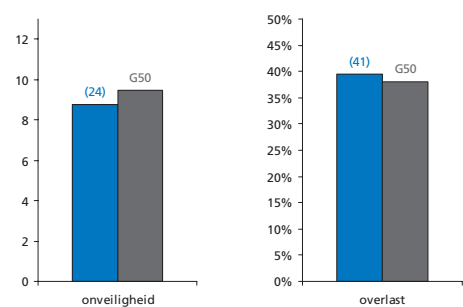
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

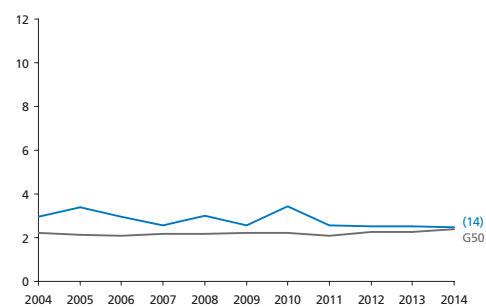
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

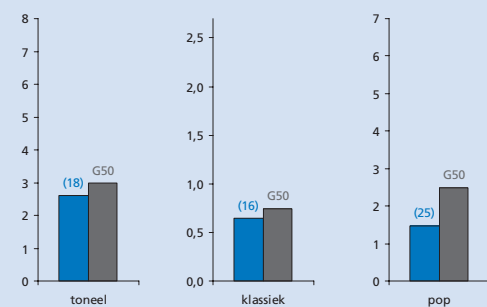
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

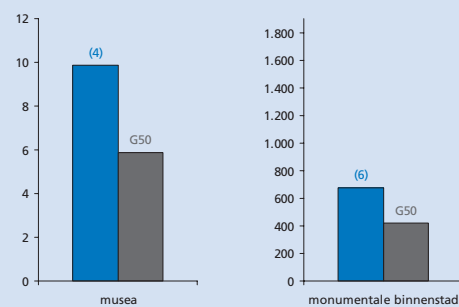
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

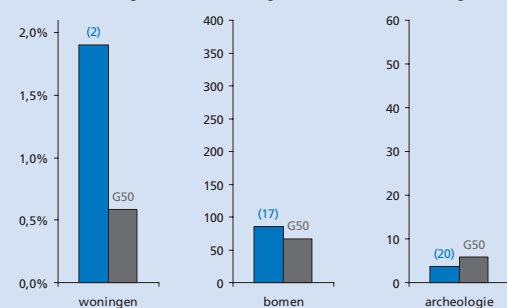
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

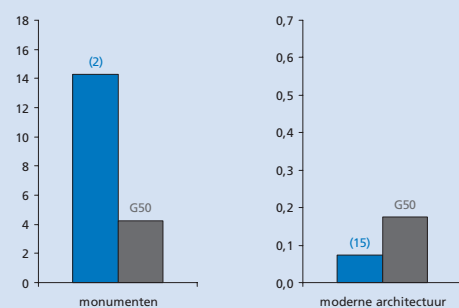
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

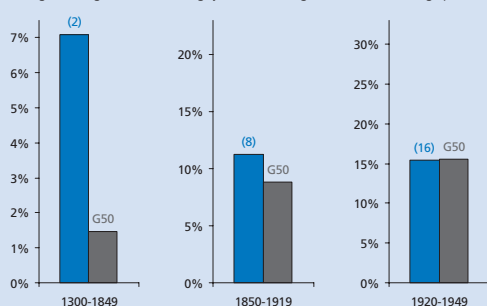
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

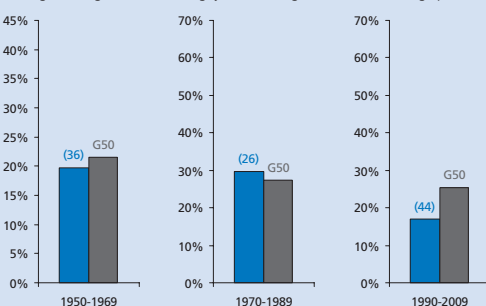
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Leidschendam-Voorburg

Met 73.952 inwoners de

43^e gemeente van
Nederland

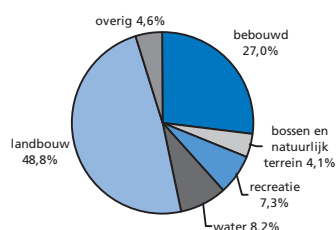
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Leidschendam-Voorburg
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 3.562 ha

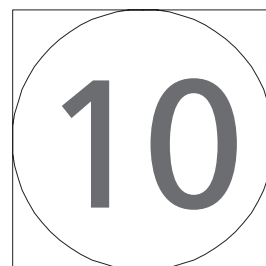
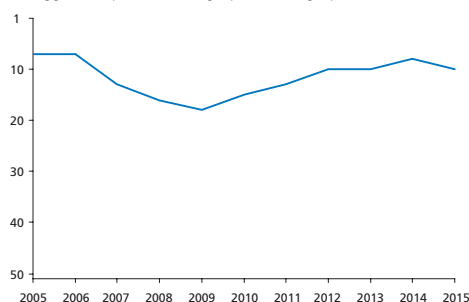
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(5)
cultureel aanbod	(47)
veiligheid	(4)
percentage koopwoningen	(22)
nabijheid natuurgebieden	(29)
culinair aanbod	(4)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(13)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(10)

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

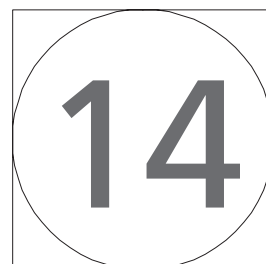
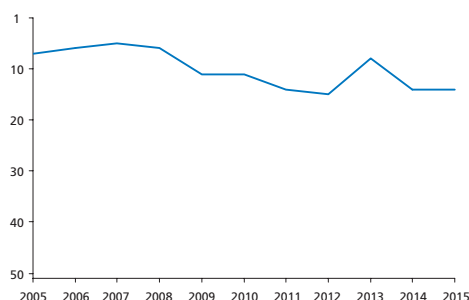
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

bijstand	(20)
werkloosheid	(17)
arbeidsongeschiktheid	(6)
armoede	(6)
percentage laagopgeleiden	(7)
participatie vrouwen	(9)
banen	(49)
percentage zakelijke diensten	(38)
sociaal-economische index:	(14)

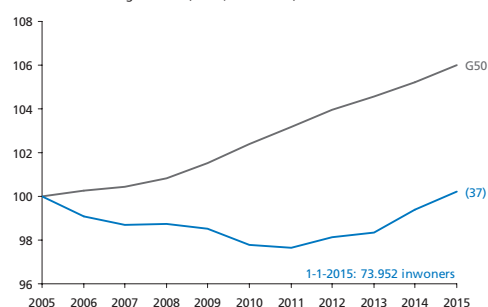
Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

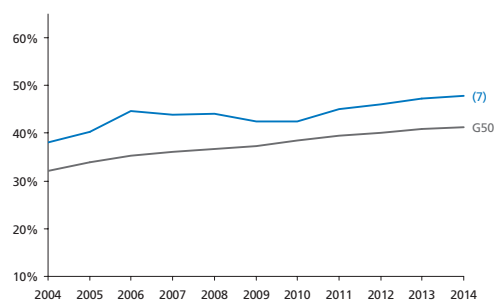
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

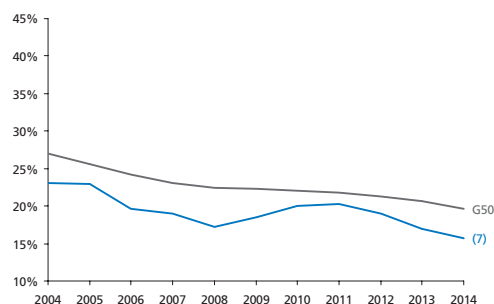
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

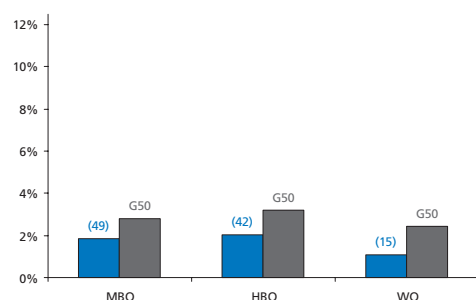
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

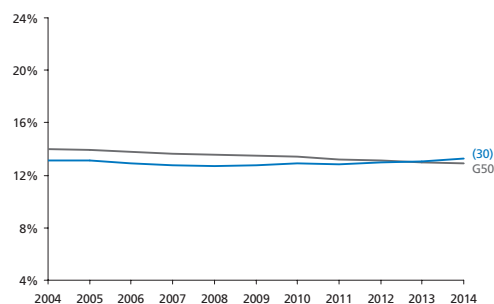
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

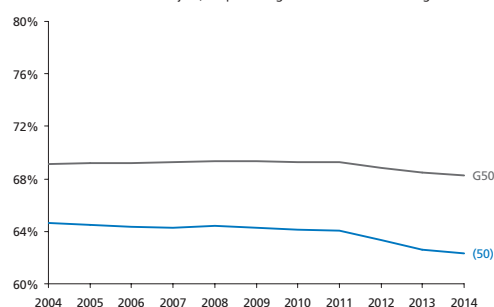
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

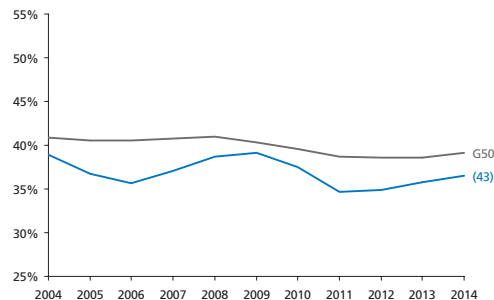
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

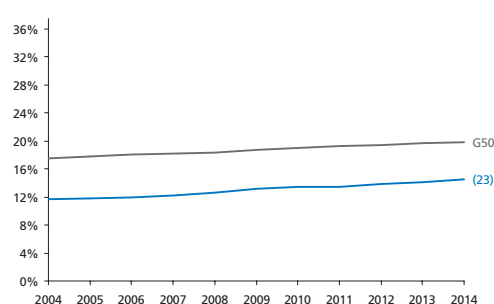
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

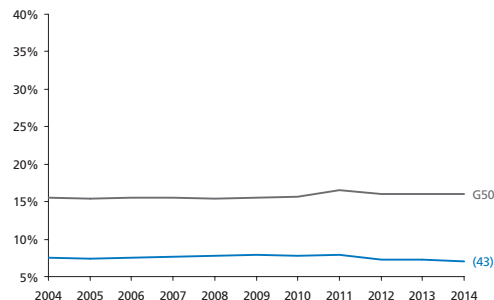
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

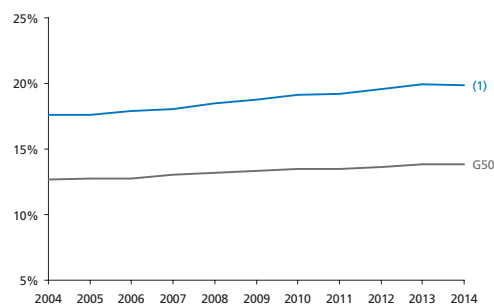
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

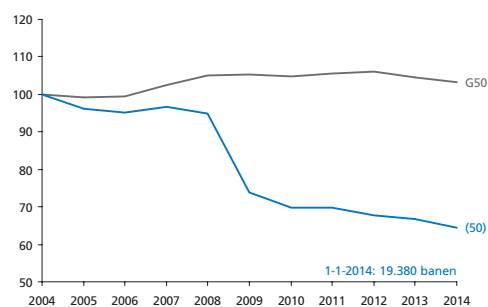
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
 Alphen
 aan den Rijn
 Amersfoort
 Amstelveen
 Amsterdam
 Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
 Breda
 Delft
 Den Haag
 Deventer
 Dordrecht
 Ede
 Eindhoven
 Emmen
 Enschede
 Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
 Heerlen
 Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
 Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
 Vlaardingen
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

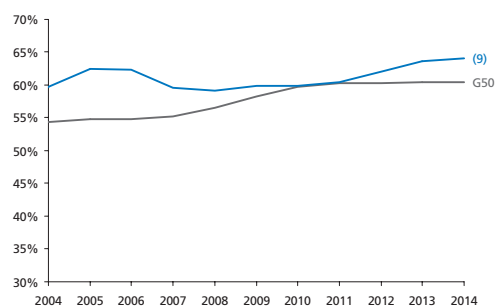
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

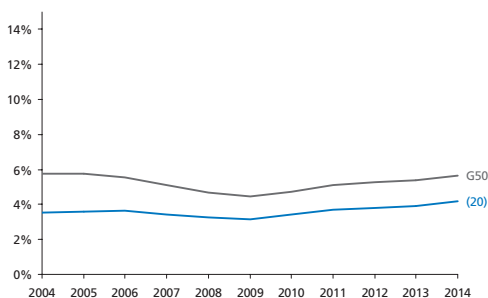
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

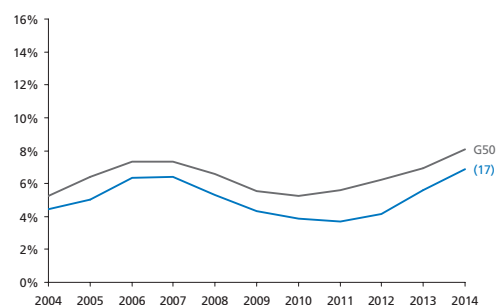
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

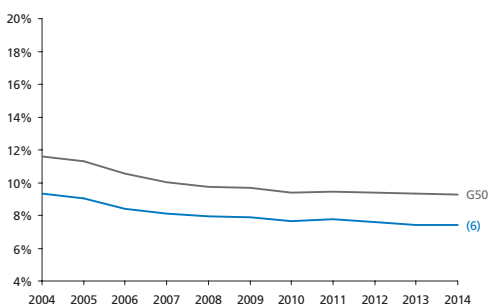
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

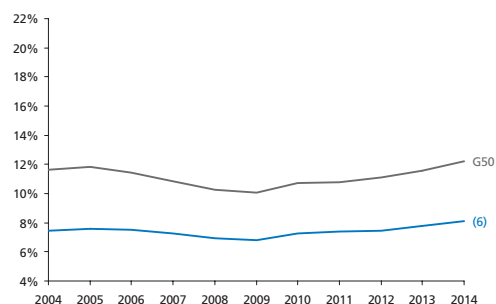
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

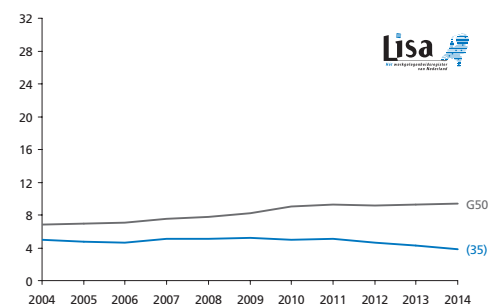
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

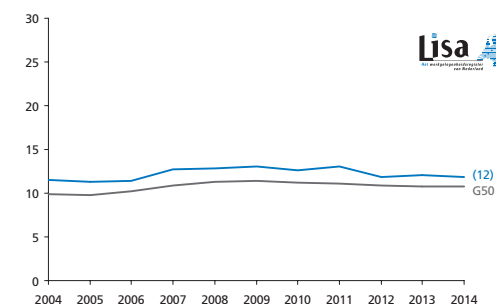
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

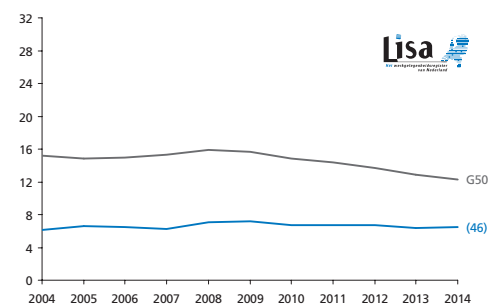
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

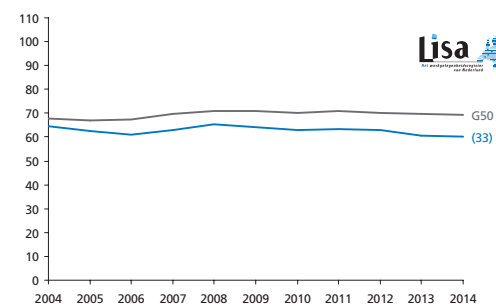
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

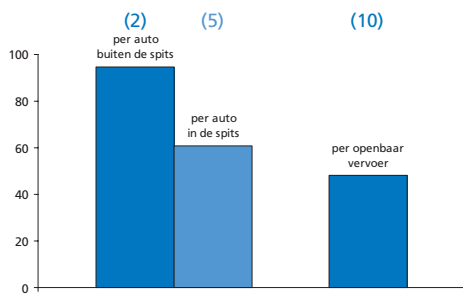
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

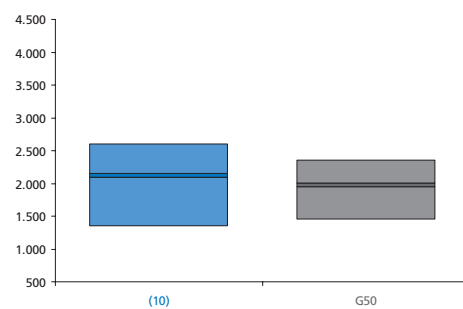
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

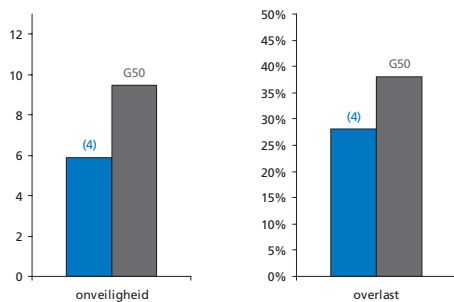
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

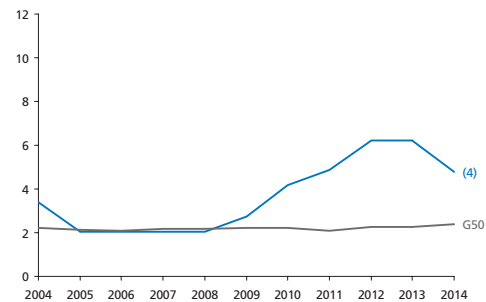
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

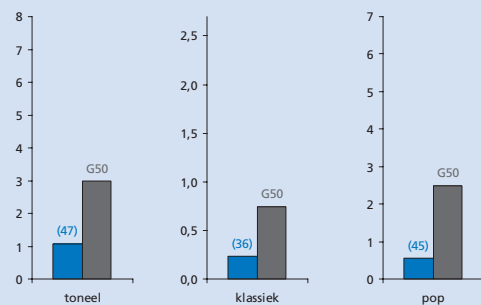
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

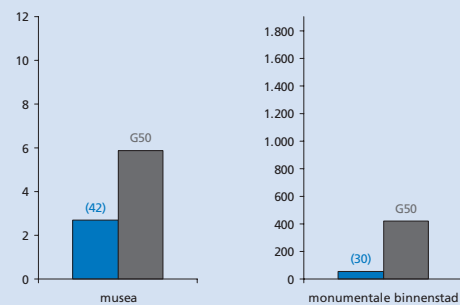
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

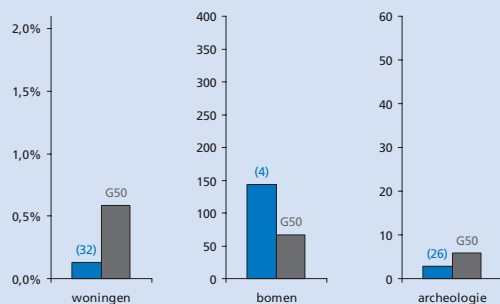
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

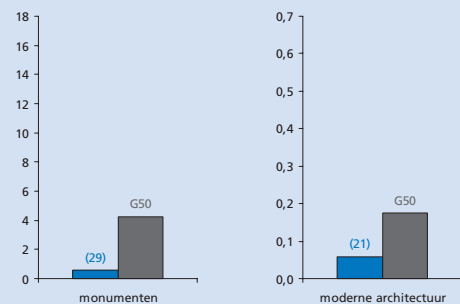
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

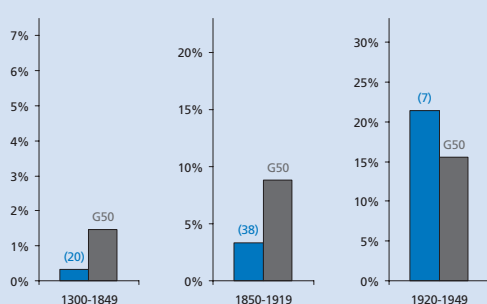
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

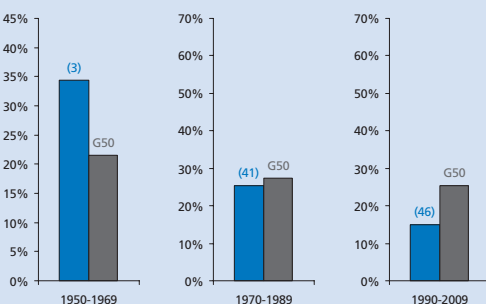
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Lelystad

Met 76.355 inwoners de
42^e gemeente van
Nederland

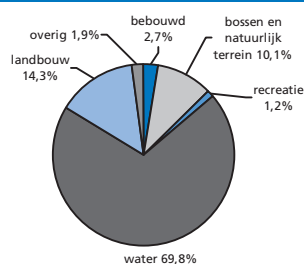
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Lelystad
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

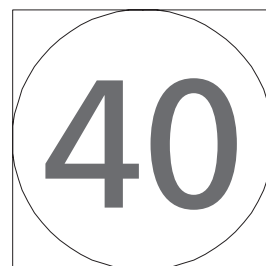
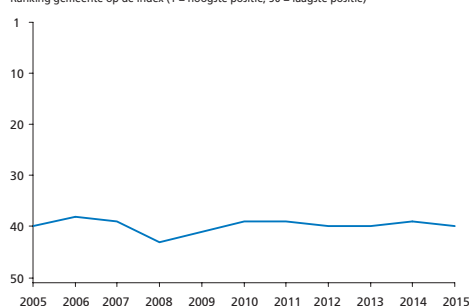
totale oppervlakte 76.545 ha

Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(38)
cultureel aanbod	(44)
veiligheid	(16)
percentage koopwoningen	(4)
nabijheid natuurgebieden	(5)
culinair aanbod	(27)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(49)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(40)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

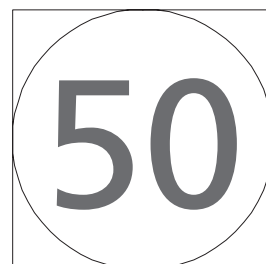
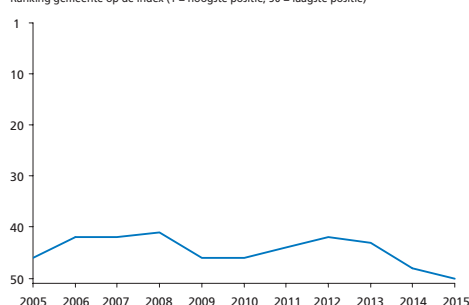

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

	Ranking
bijstand	(35)
werkloosheid	(49)
arbeidsongeschiktheid	(43)
armoede	(38)
percentage laagopgeleiden	(43)
participatie vrouwen	(47)
banen	(36)
percentage zakelijke diensten	(50)
sociaal-economische index:	(50)

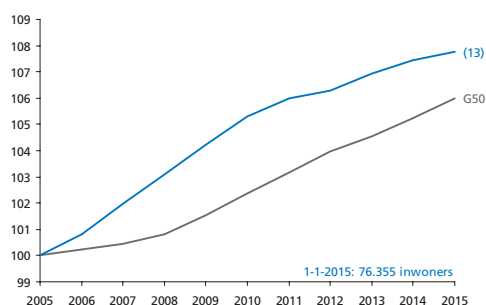
Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

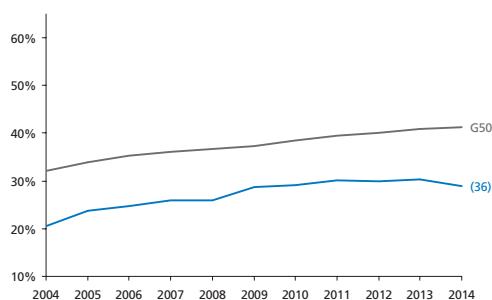
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

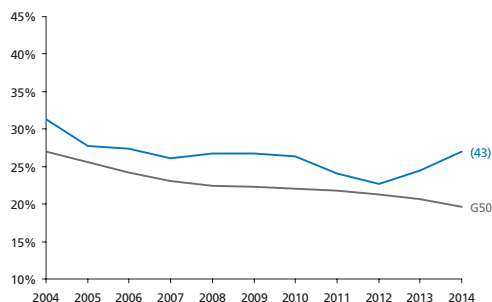
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

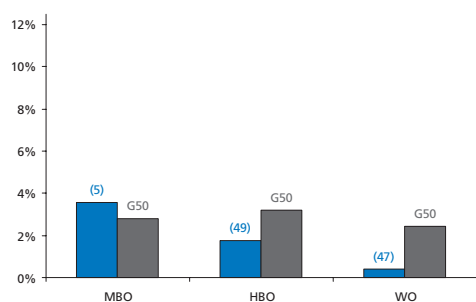
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

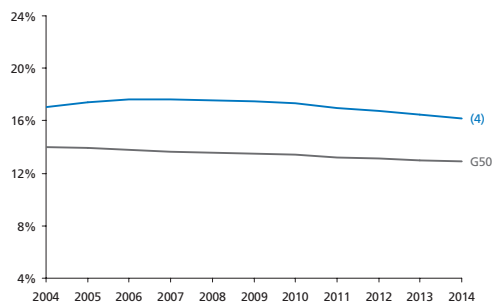
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

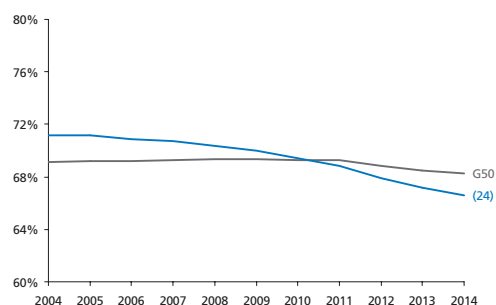
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

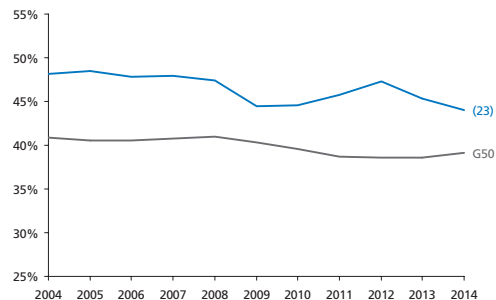
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

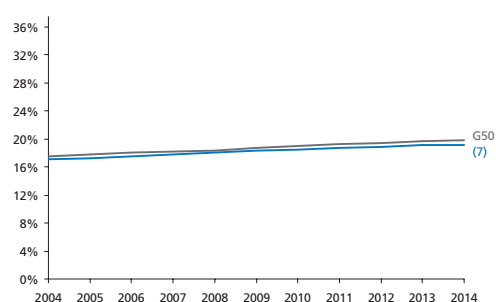
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

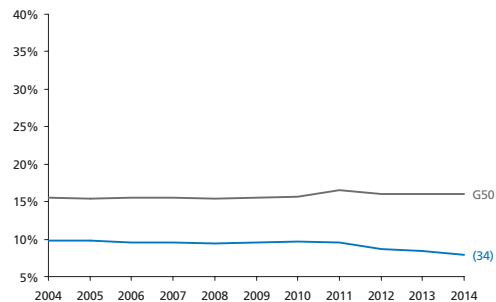
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

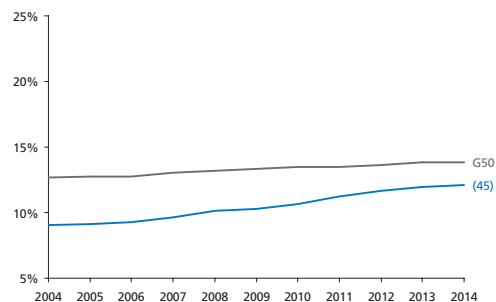
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

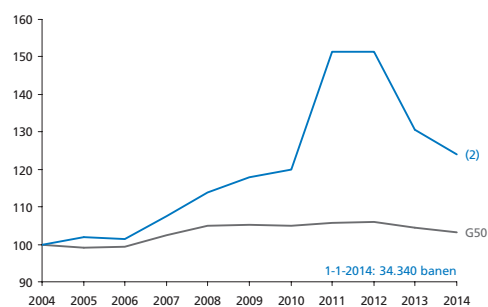
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
 Alphen
 aan den Rijn
 Amersfoort
 Amstelveen
 Amsterdam
 Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
 Breda
 Delft
 Den Haag
 Deventer
 Dordrecht
 Ede
 Eindhoven
 Emmen
 Enschede
 Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
 Heerlen
 Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
 Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
 Vlaarding
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

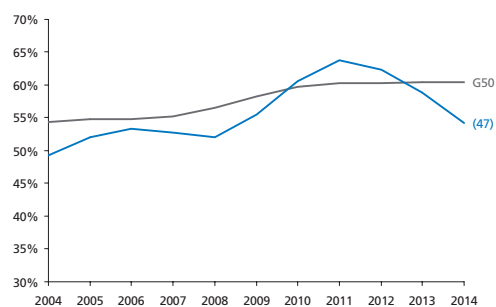
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

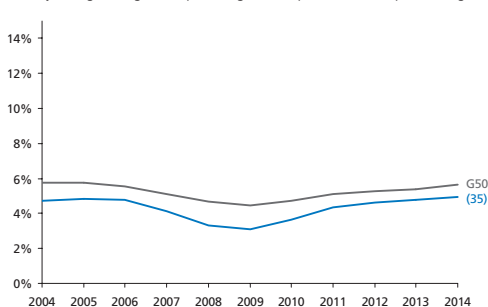
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

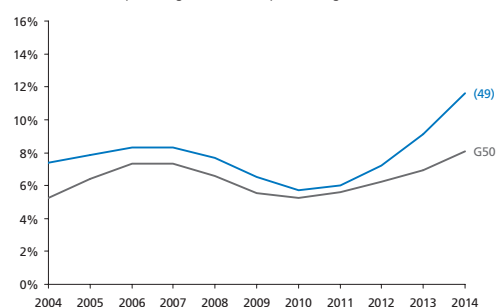
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

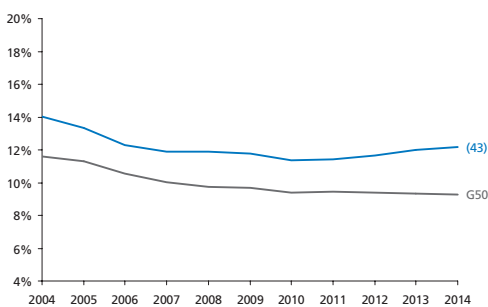
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

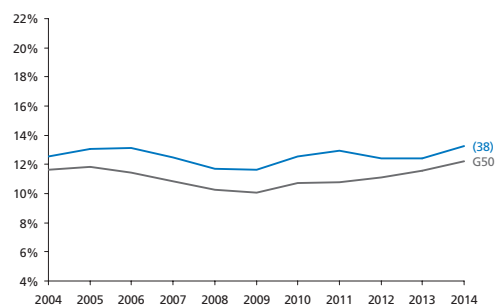
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

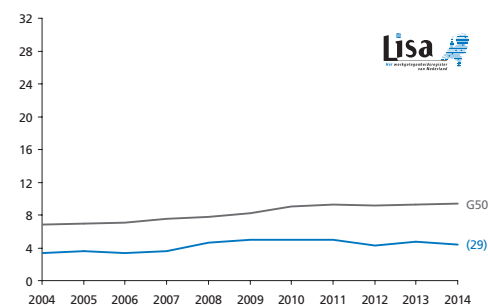
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

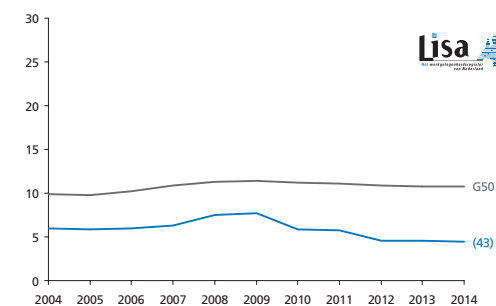
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

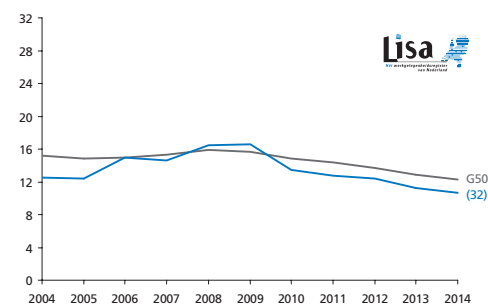
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

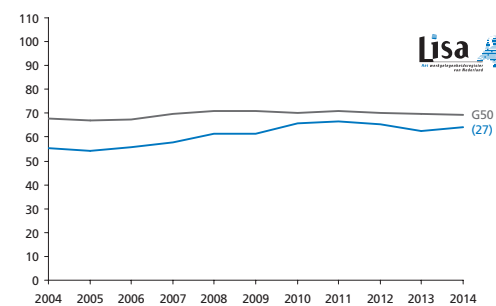
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

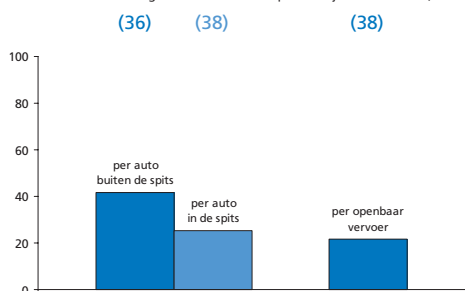
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

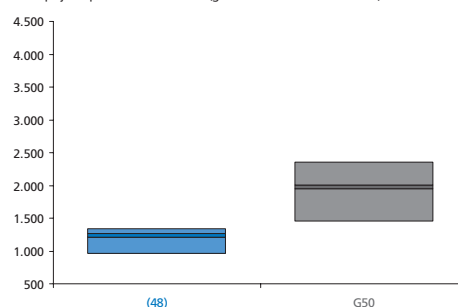
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

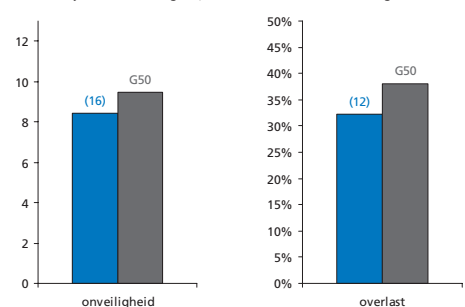
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

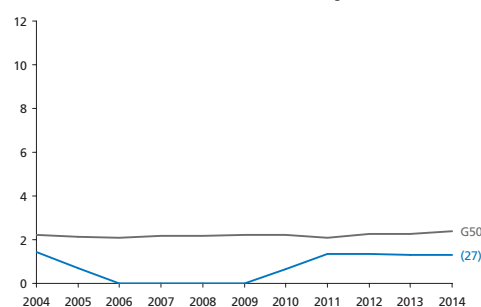
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

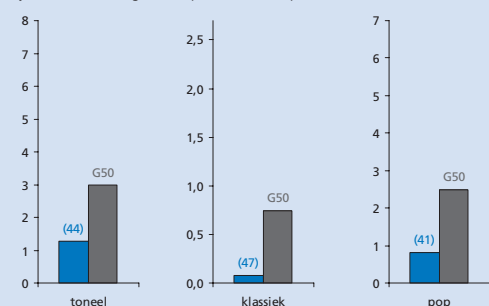
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

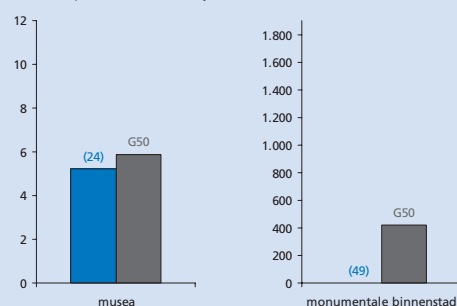
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

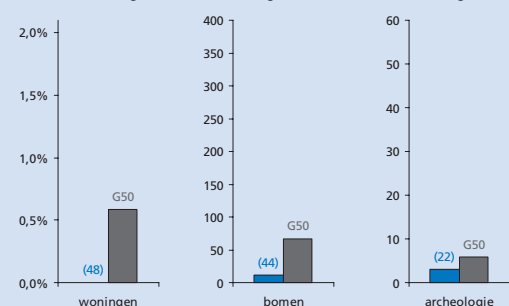
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

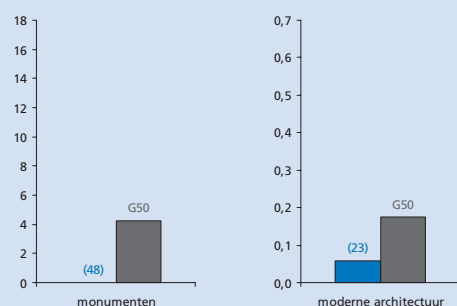
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

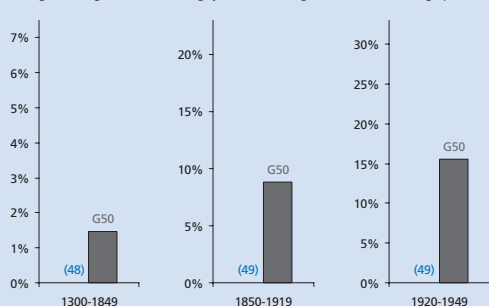
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

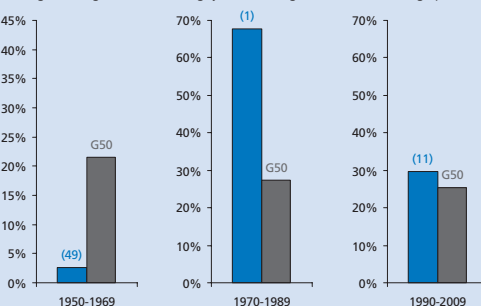
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Maastricht

Met 122.383 inwoners de

21^e gemeente van
N e d e r l a n d

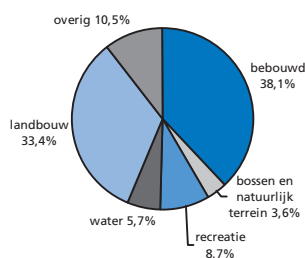
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Maastricht
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

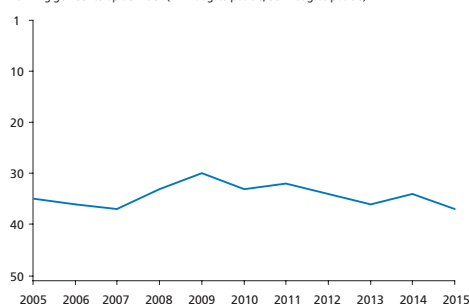
totale oppervlakte 6.003 ha

Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(49)
cultureel aanbod	(11)
veiligheid	(37)
percentage koopwoningen	(47)
nabijheid natuurgebieden	(50)
culinair aanbod	(1)
aanwezigheid universiteit	(3)
percentage vooroorlogse woningen	(16)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(37)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

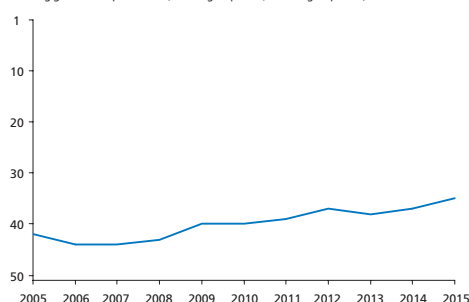
37

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

	Ranking
bijstand	(32)
werkloosheid	(33)
arbeidsongeschiktheid	(45)
armoede	(33)
percentage laagopgeleiden	(26)
participatie vrouwen	(44)
banen	(8)
percentage zakelijke diensten	(28)
sociaal-economische index:	(35)

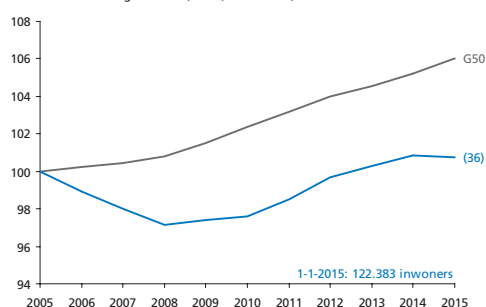
Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

35

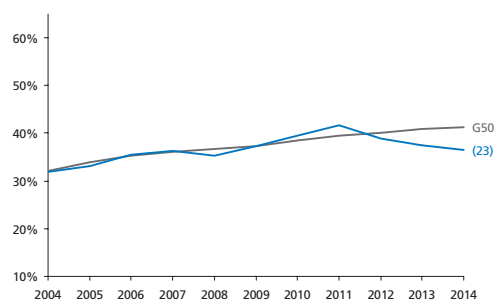
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

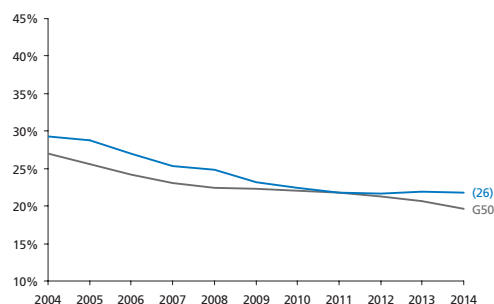
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

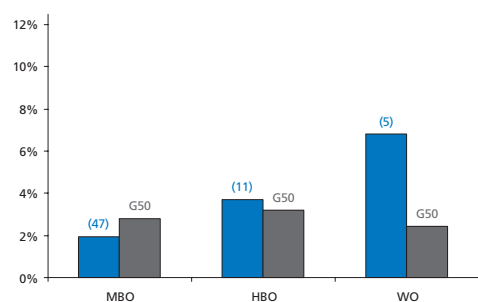
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

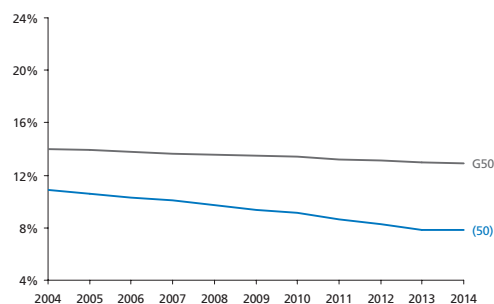
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

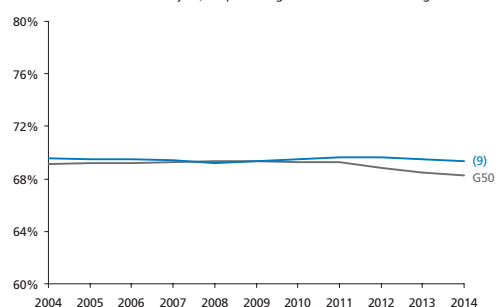
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

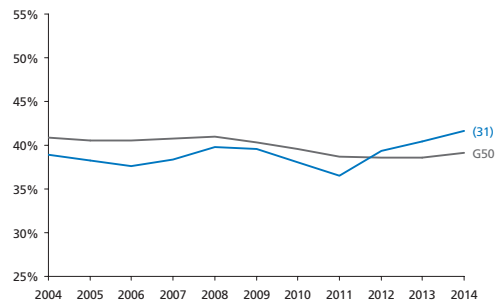
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

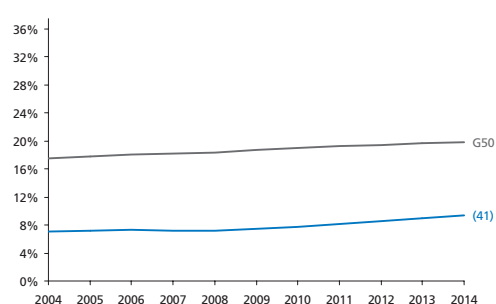
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

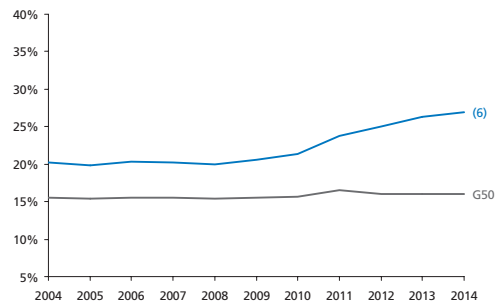
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

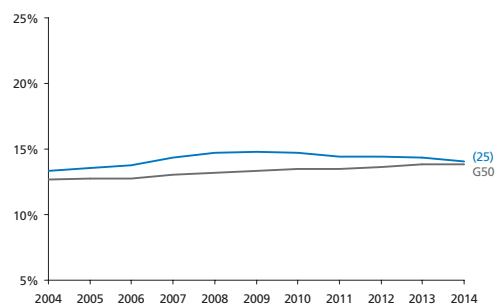
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

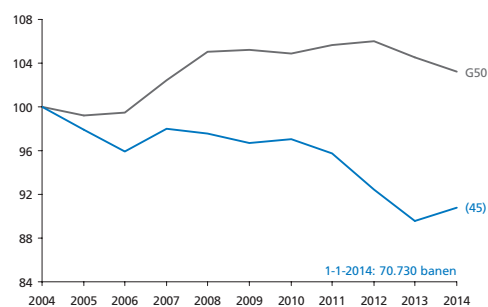
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
 Alphen
 aan den Rijn
 Amersfoort
 Amstelveen
 Amsterdam
 Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
 Breda
 Delft
 Den Haag
 Deventer
 Dordrecht
 Ede
 Eindhoven
 Emmen
 Enschede
 Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
 Heerlen
 Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
 Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
 Vlaarding
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

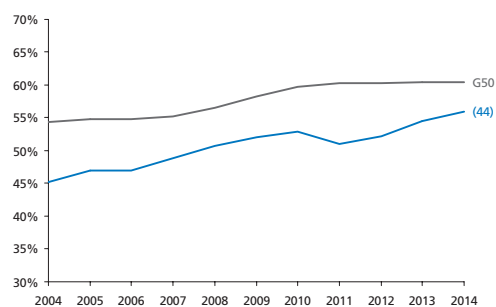
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

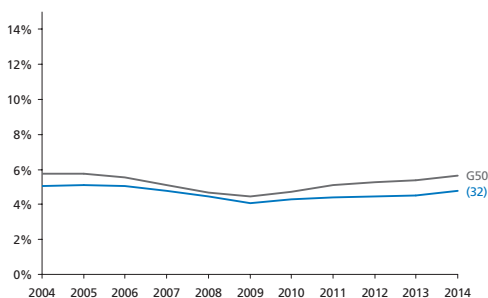
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

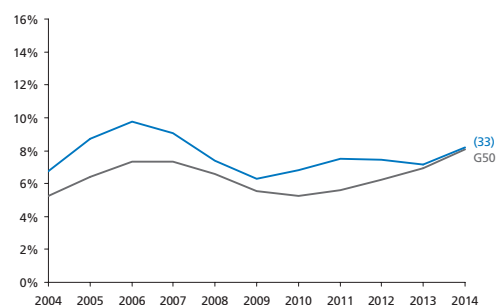
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

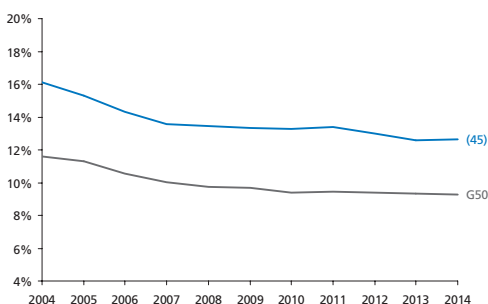
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

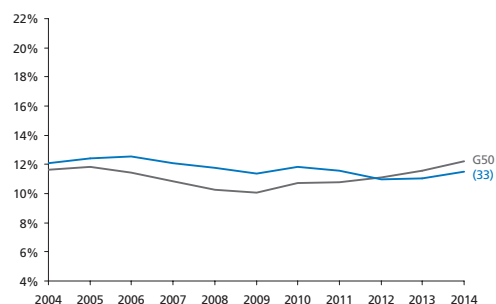
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

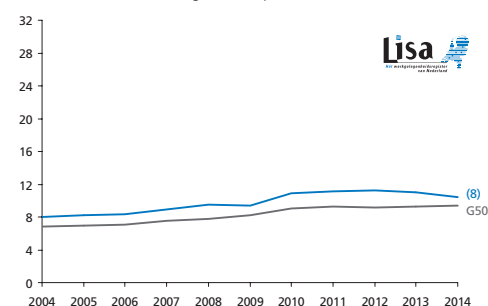
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

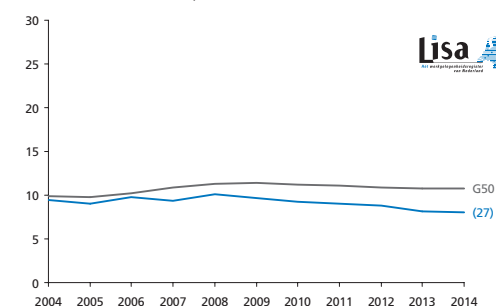
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

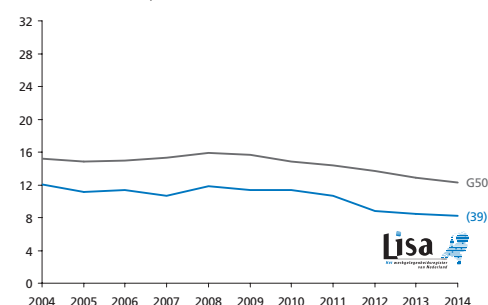
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

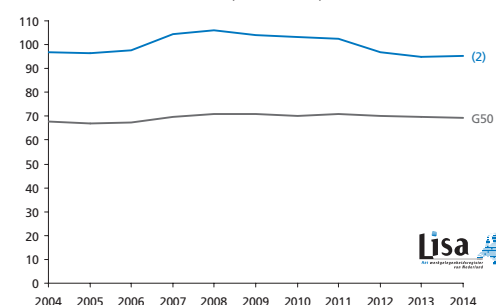
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

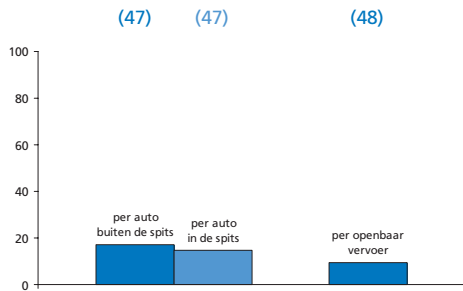
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

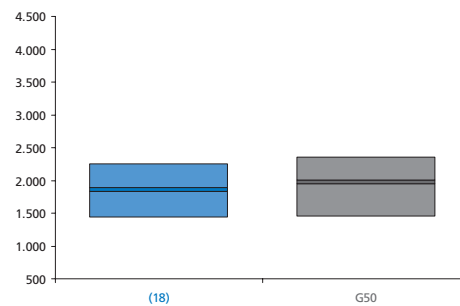
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

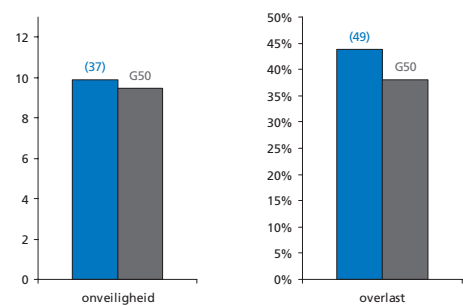
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

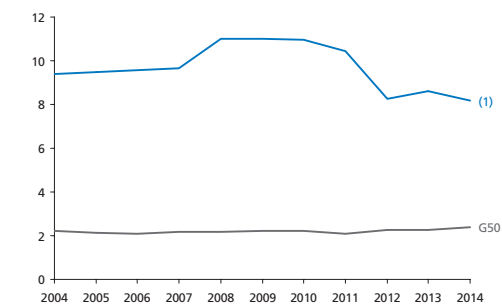
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

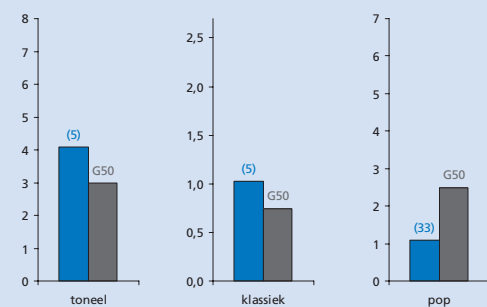
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

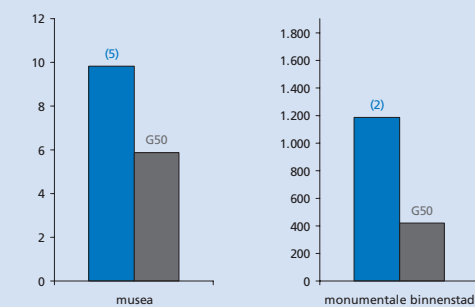
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

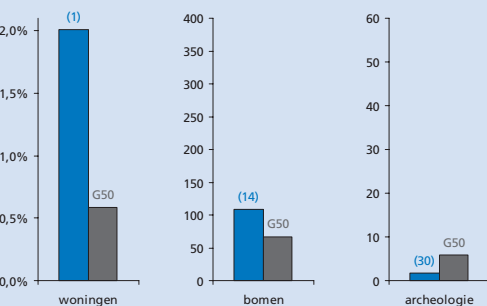
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

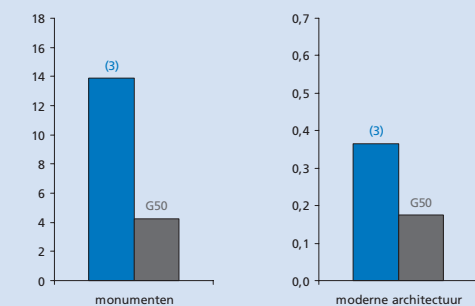
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

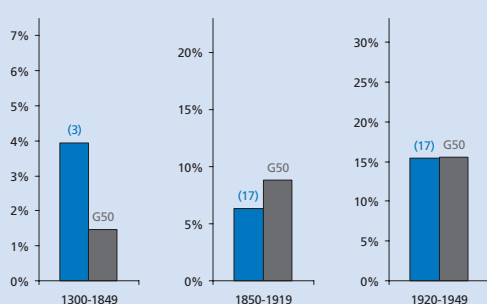
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

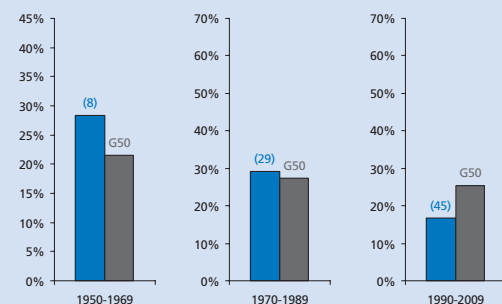
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Nijmegen

Met 170.636 inwoners de

10^e gemeente van
N e d e r l a n d

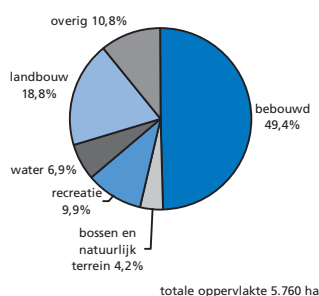
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Nijmegen
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

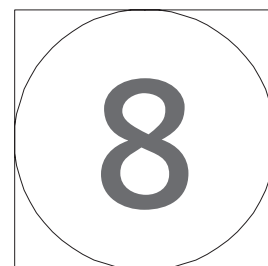
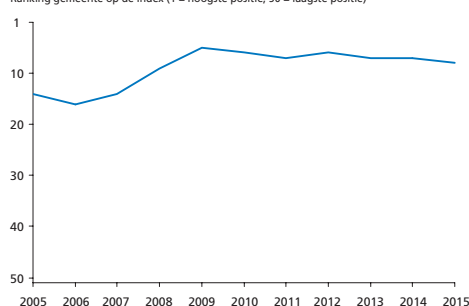

Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(23)
cultureel aanbod	(3)
veiligheid	(27)
percentage koopwoningen	(45)
nabijheid natuurgebieden	(16)
culinair aanbod	(29)
aanwezigheid universiteit	(3)
percentage vooroorlogse woningen	(20)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(8)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

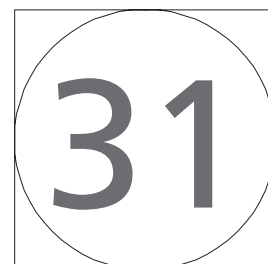
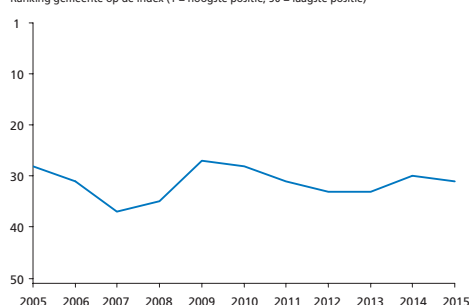

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

	Ranking
bijstand	(41)
werkloosheid	(35)
arbeidsongeschiktheid	(24)
armoede	(41)
percentage laagopgeleiden	(6)
participatie vrouwen	(21)
banen	(20)
percentage zakelijke diensten	(34)
sociaal-economische index:	(31)

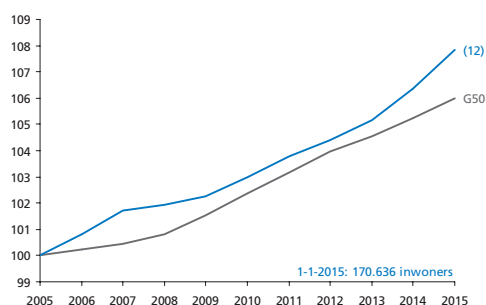
Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

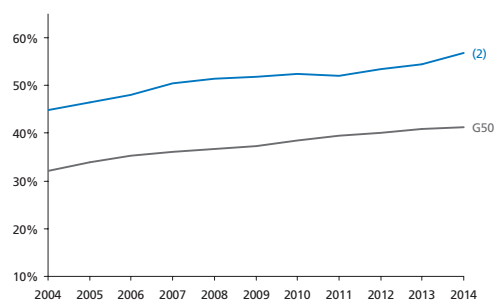
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

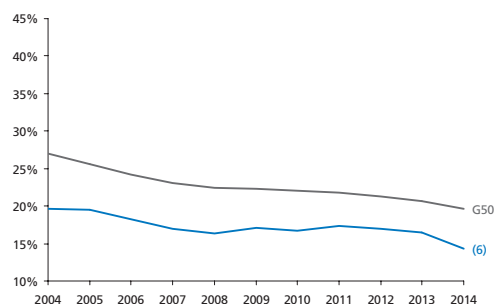
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

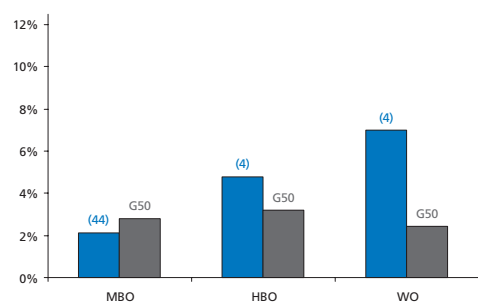
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

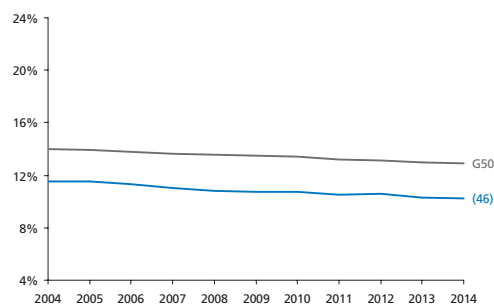
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

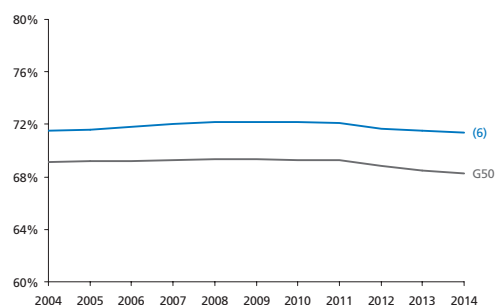
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

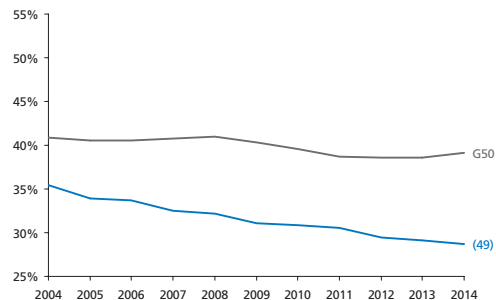
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

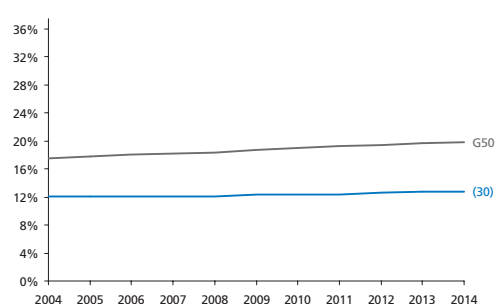
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

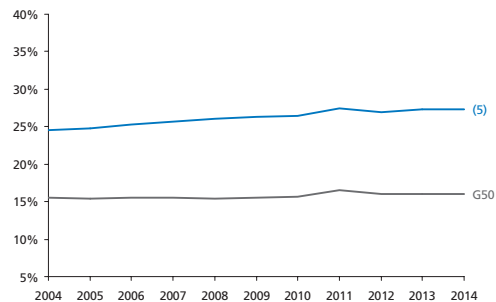
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

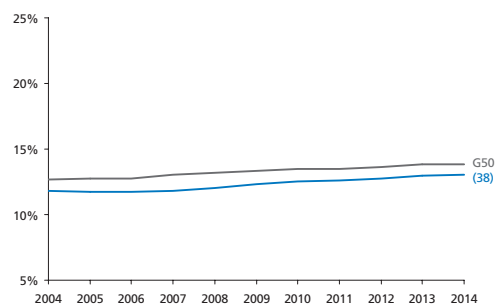
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

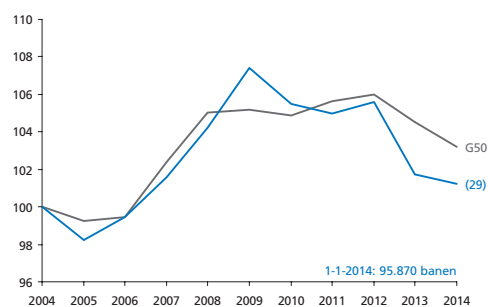
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
 Alphen
 aan den Rijn
 Amersfoort
 Amstelveen
 Amsterdam
 Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
 Breda
 Delft
 Den Haag
 Deventer
 Dordrecht
 Ede
 Eindhoven
 Emmen
 Enschede
 Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
 Heerlen
 Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
 Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
 Vlaardingen
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

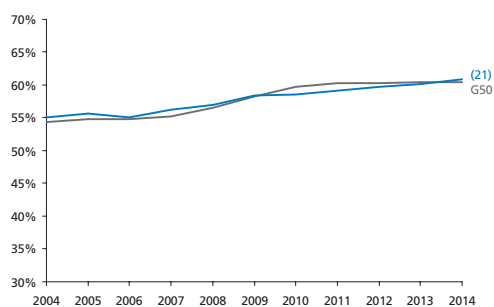
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

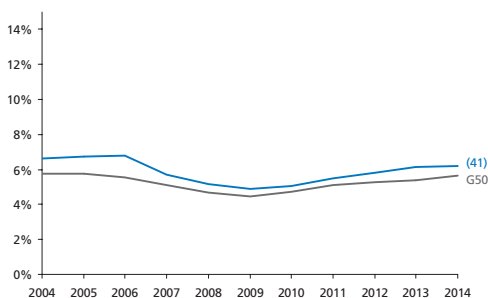
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

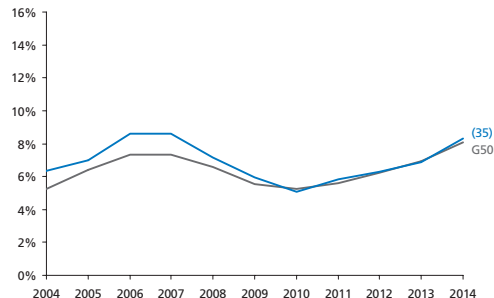
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

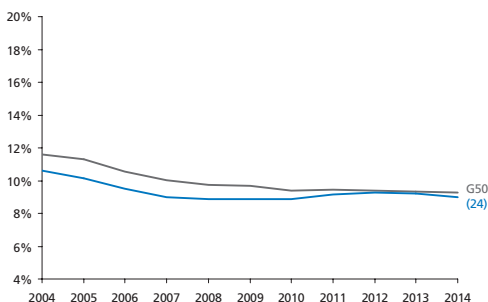
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

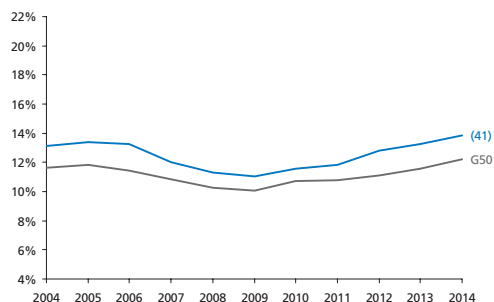
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

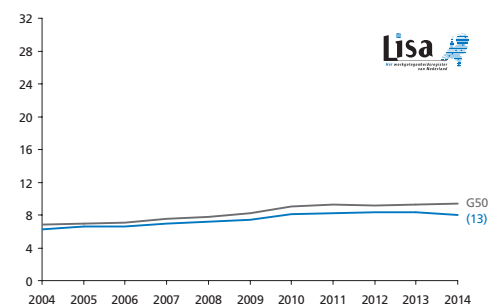
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

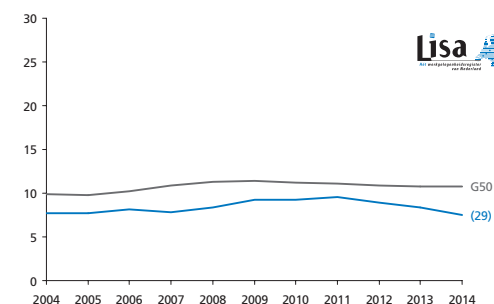
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

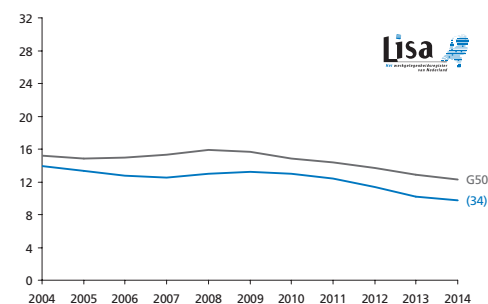
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

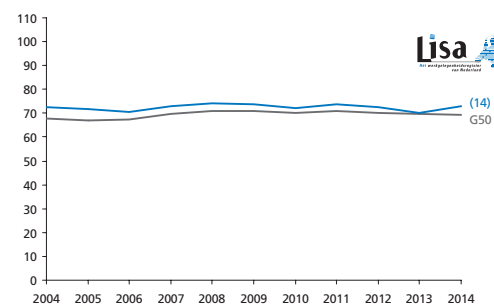
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

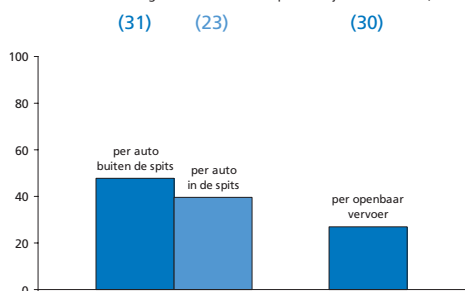
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

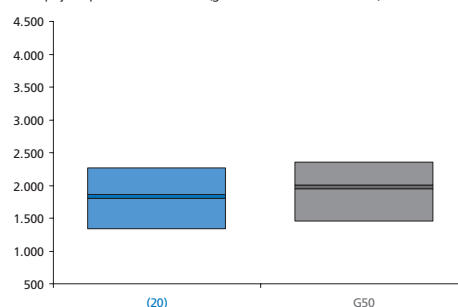
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

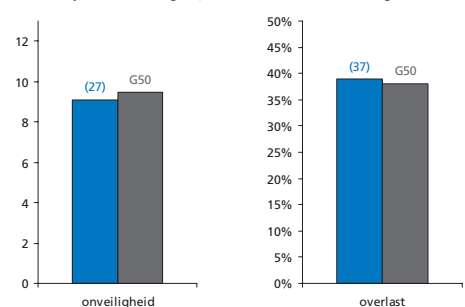
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

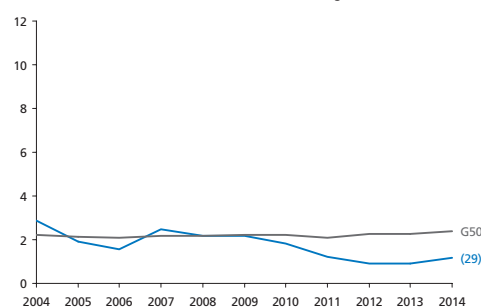
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

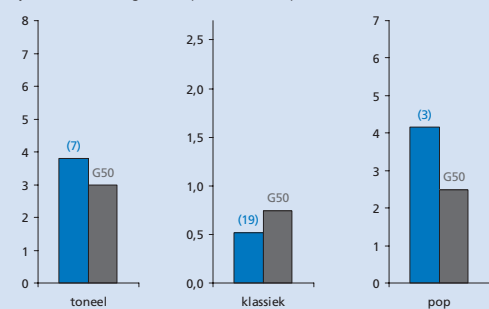
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

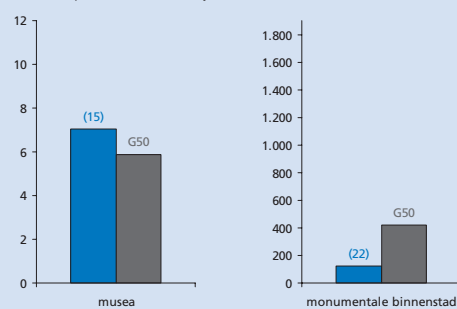
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

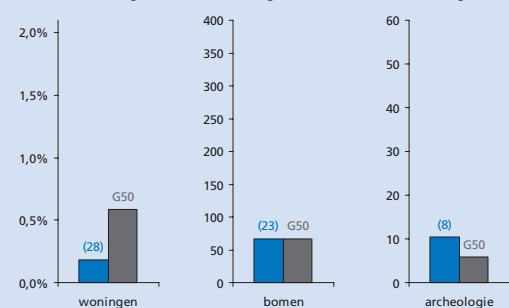
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

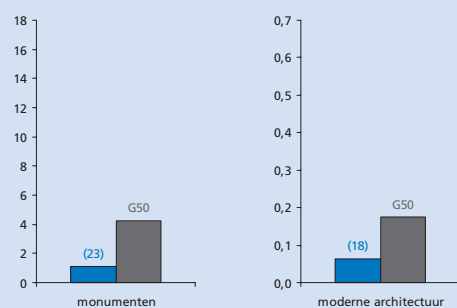
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

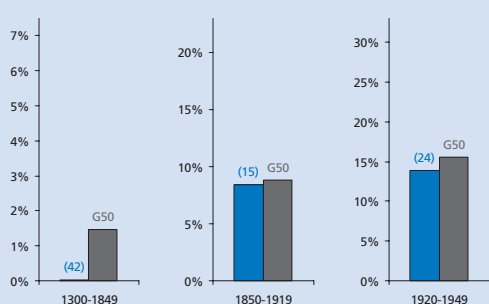
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

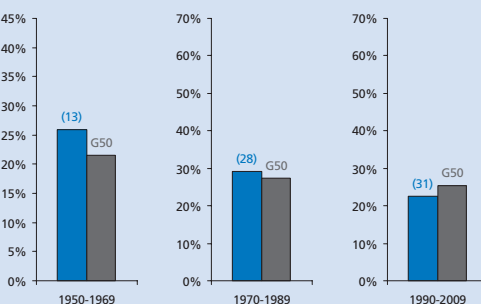
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Oss

Met 85.169 inwoners de

37^e gemeente van
Nederland

Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

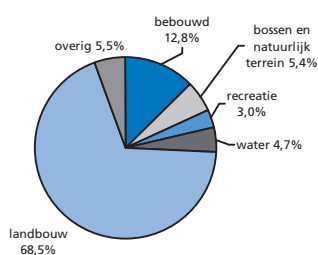
■ Oss

■ gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 15.987 ha

Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)

(29)

cultureel aanbod

(40)

veiligheid

(7)

percentage koopwoningen

(5)

nabijheid natuurgebieden

(23)

culinair aanbod

(20)

aanwezigheid universiteit

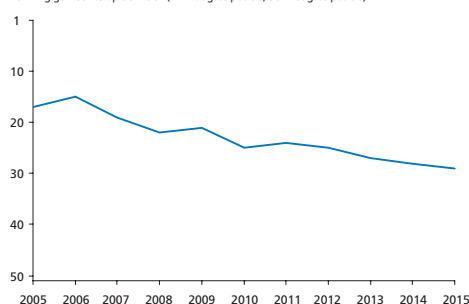
(12)

percentage vooroorlogse woningen

(44)

woon aantrekkelijkheidsindex:

(29)

29

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

bijstand

(5)

werkloosheid

(21)

arbeidsongeschiktheid

(41)

armoede

(10)

percentage laagopgeleiden

(42)

participatie vrouwen

(40)

banen

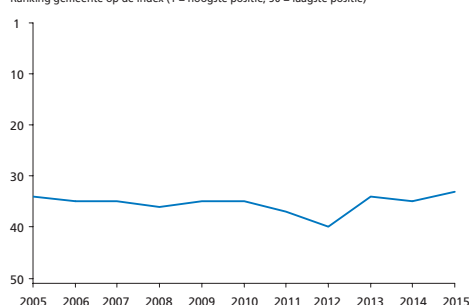
(40)

percentage zakelijke diensten

(43)

sociaal-economische index:

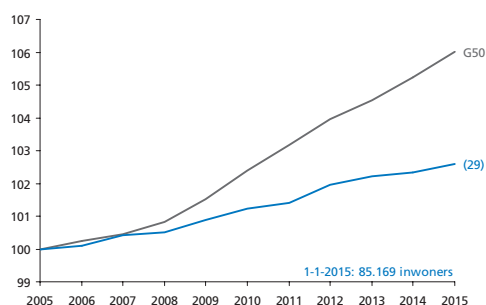
(33)

33

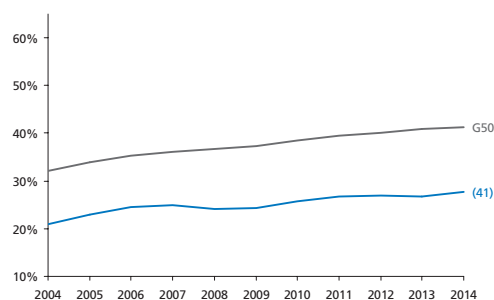
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

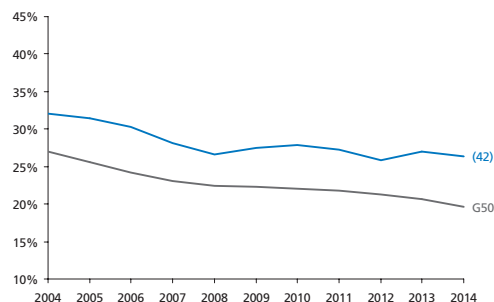
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

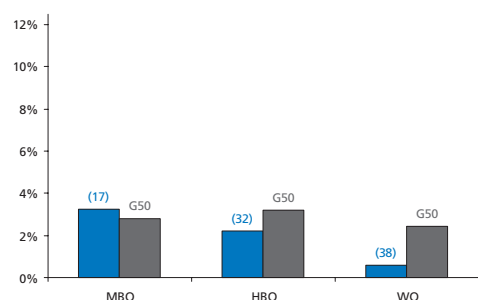
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

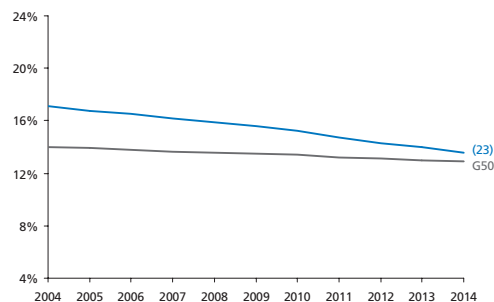
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

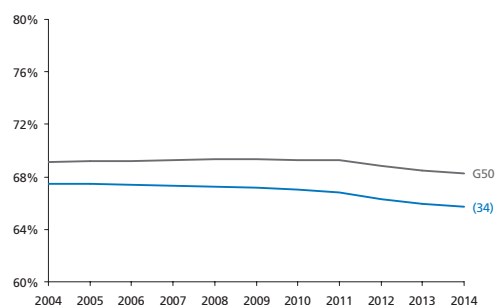
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

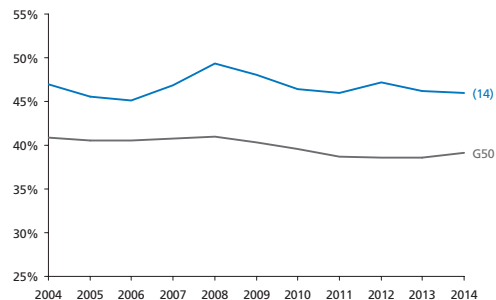
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

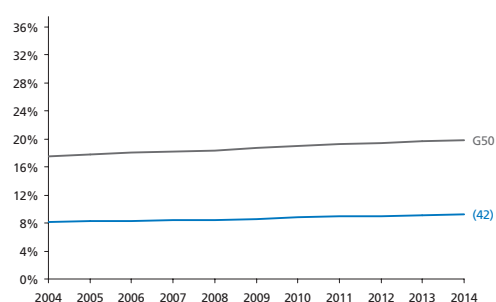
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

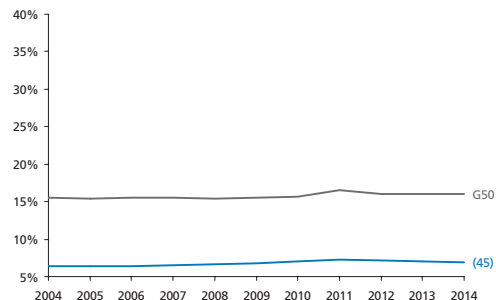
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

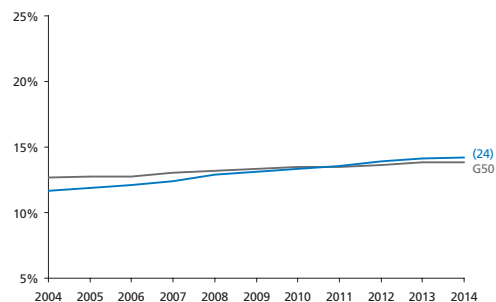
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

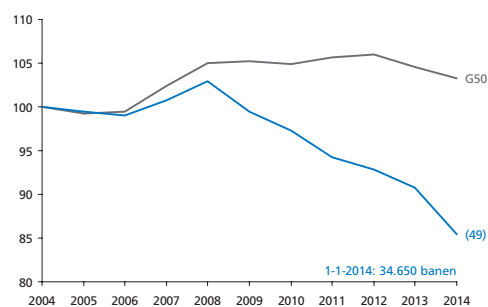
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
 Alphen
 aan den Rijn
 Amersfoort
 Amstelveen
 Amsterdam
 Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
 Breda
 Delft
 Den Haag
 Deventer
 Dordrecht
 Ede
 Eindhoven
 Emmen
 Enschede
 Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
 Heerlen
 Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
 Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
 Vlaardingen
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

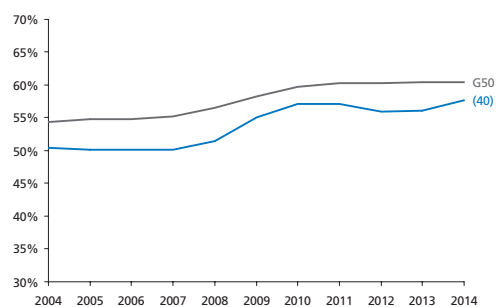
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

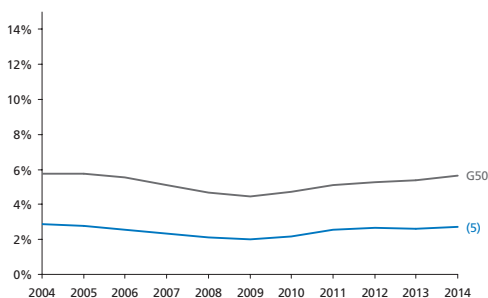
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

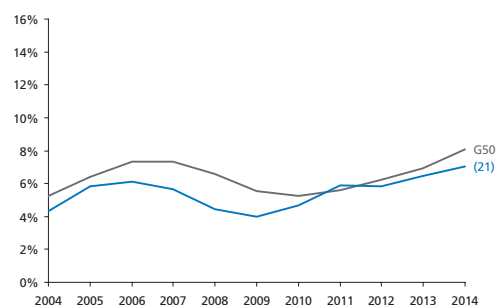
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

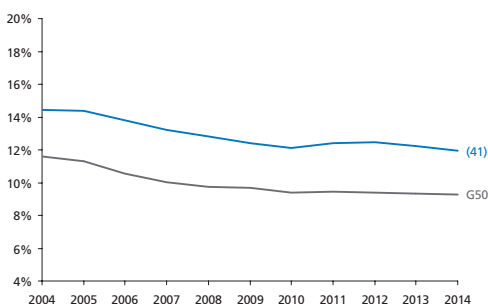
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

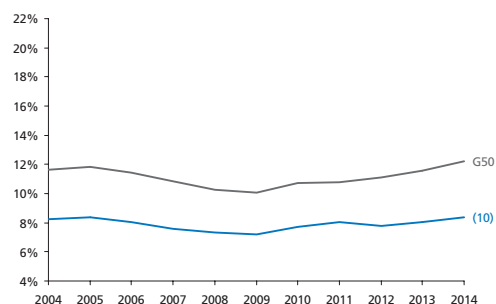
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

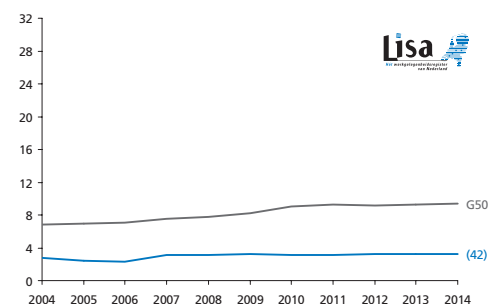
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

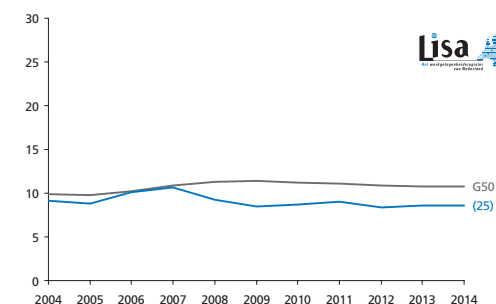
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

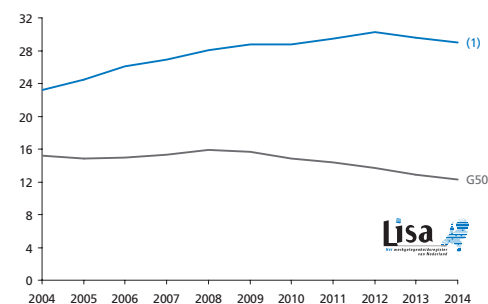
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

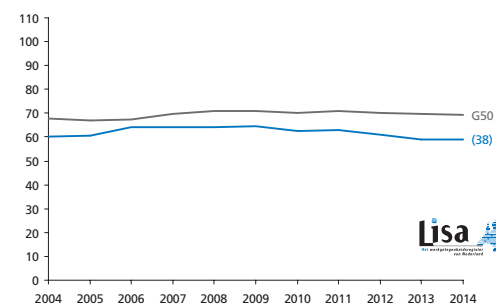
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

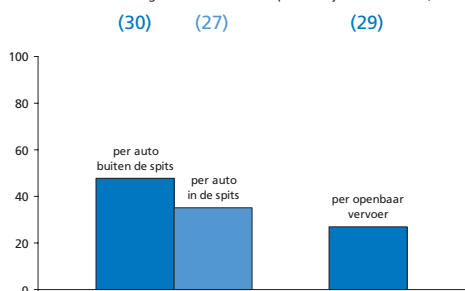
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

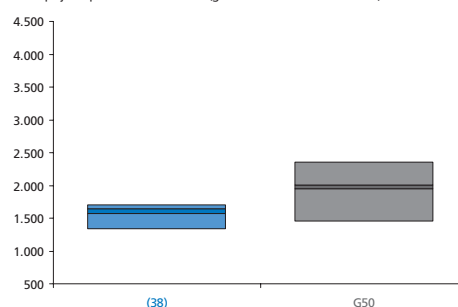
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

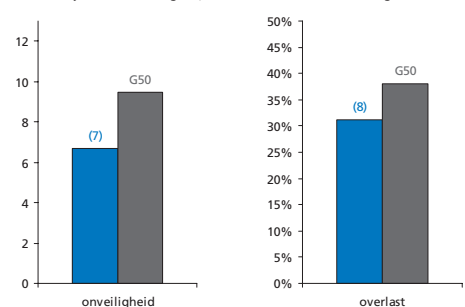
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

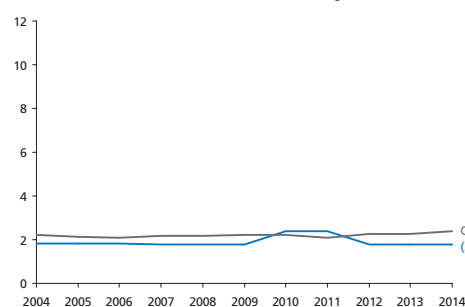
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

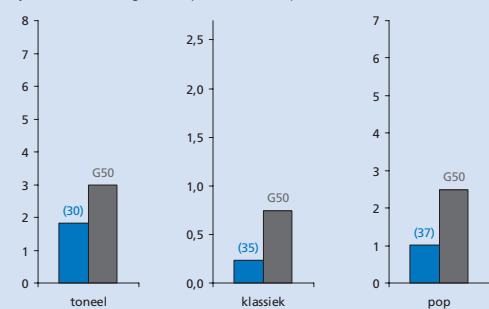
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

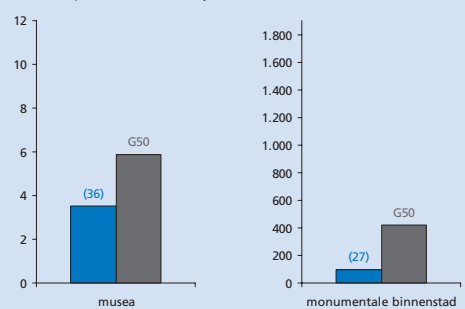
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

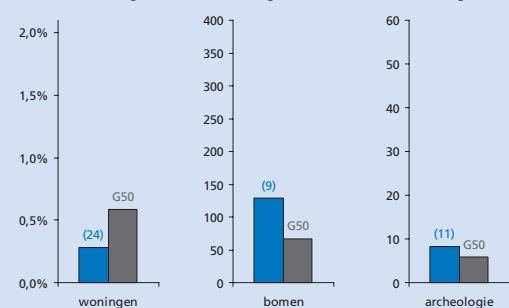
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

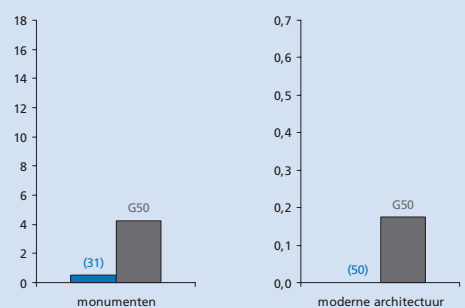
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

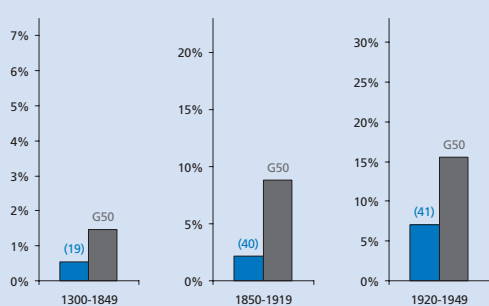
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

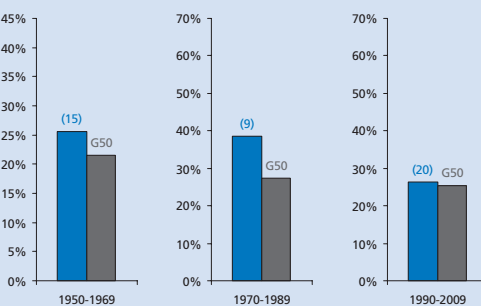
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Purmerend

Met 79.601 inwoners de

39^e gemeente van
Nederland

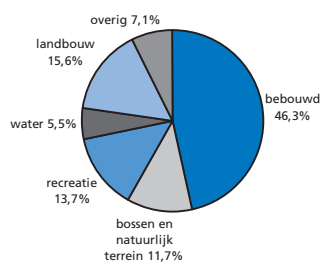
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Purmerend
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

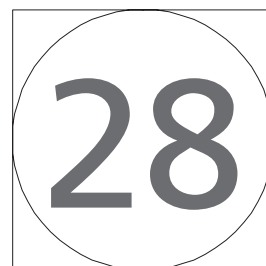
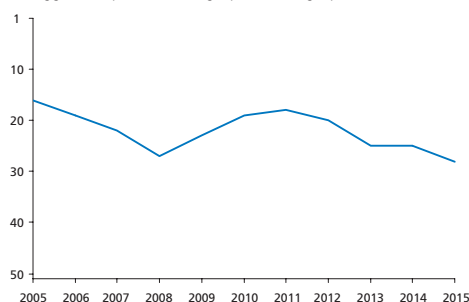
totale oppervlakte 2.456 ha

Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(24)
cultureel aanbod	(26)
veiligheid	(26)
percentage koopwoningen	(11)
nabijheid natuurgebieden	(19)
culinair aanbod	(43)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(46)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(28)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

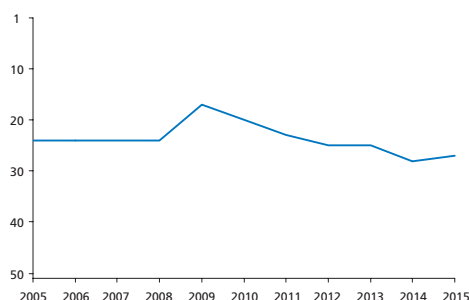

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

	Ranking
bijstand	(7)
werkloosheid	(14)
arbeidsongeschiktheid	(40)
armoede	(18)
percentage laagopgeleiden	(37)
participatie vrouwen	(9)
banen	(48)
percentage zakelijke diensten	(40)
sociaal-economische index:	(27)

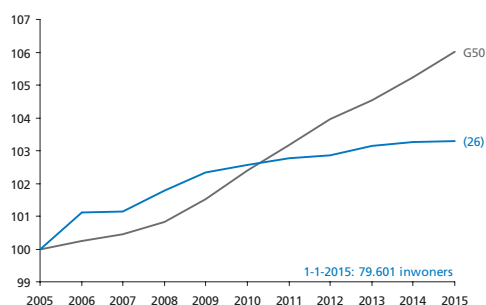
Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

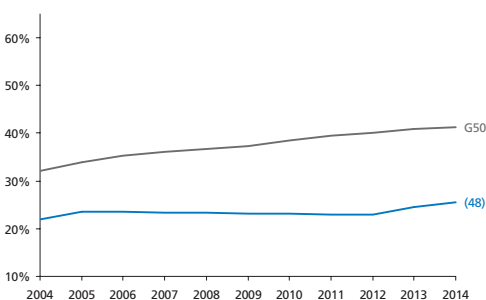
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

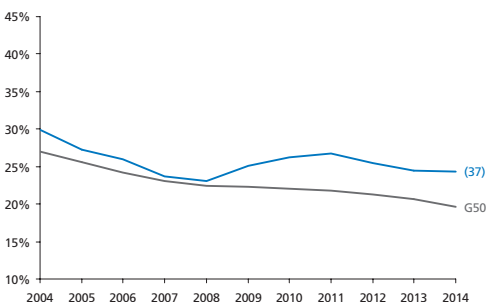
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

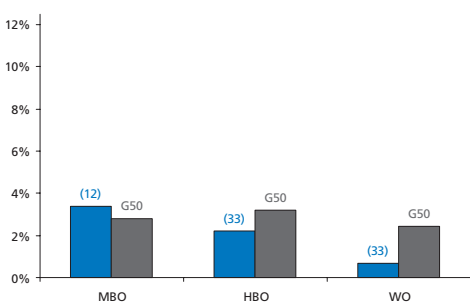
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

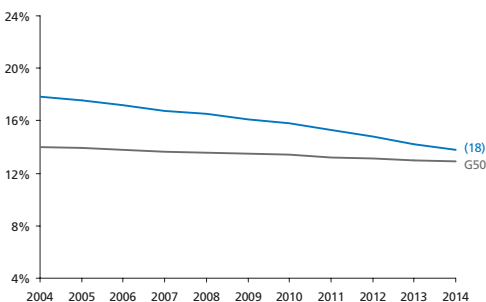
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

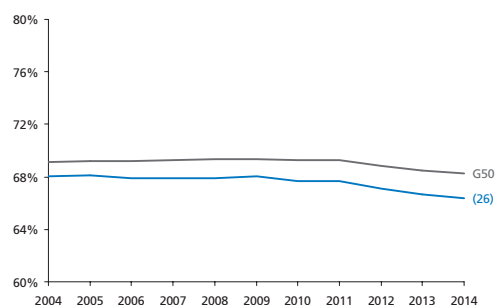
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

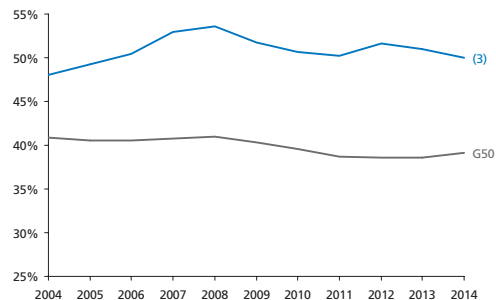
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

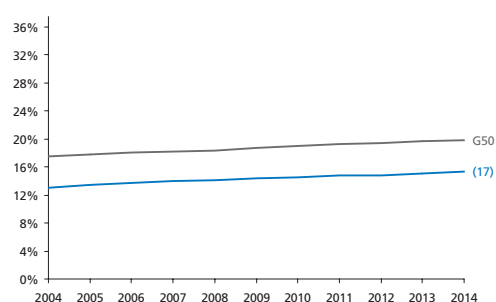
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

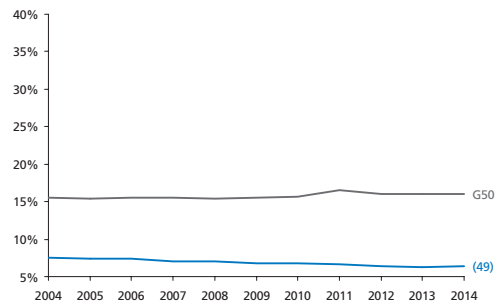
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

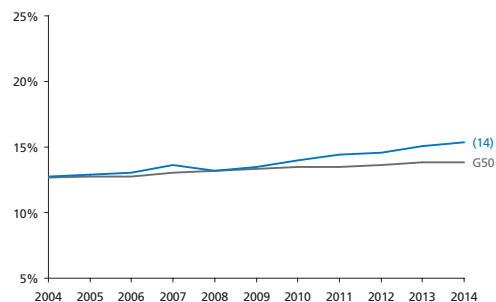
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

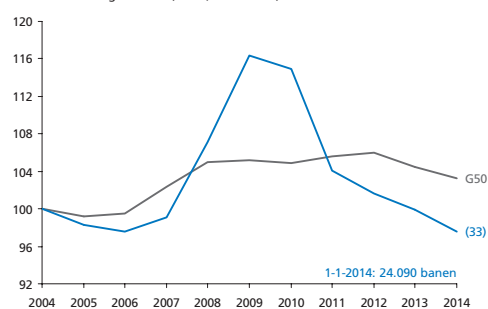
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
 Alphen
 aan den Rijn
 Amersfoort
 Amstelveen
 Amsterdam
 Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
 Breda
 Delft
 Den Haag
 Deventer
 Dordrecht
 Ede
 Eindhoven
 Emmen
 Enschede
 Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
 Heerlen
 Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
 Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
 Vlaardingen
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

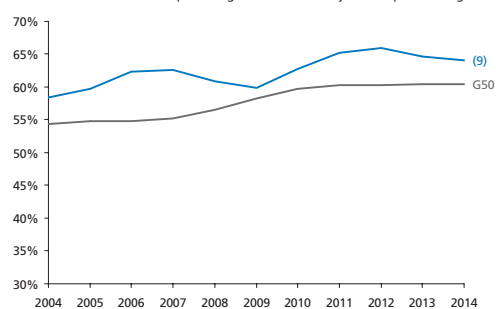
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

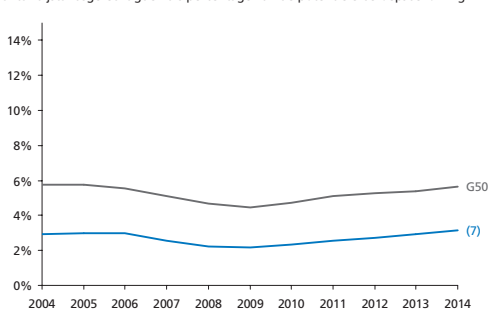
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

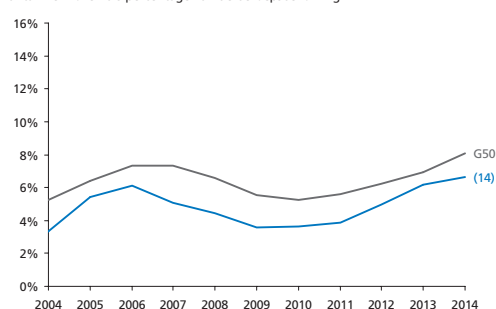
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

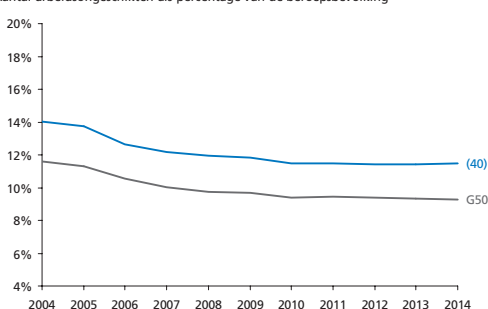
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

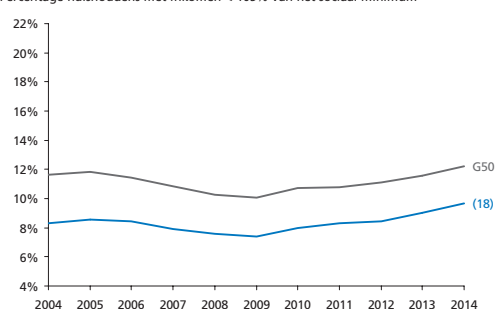
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

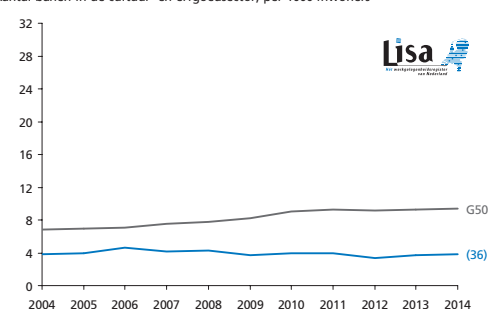
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

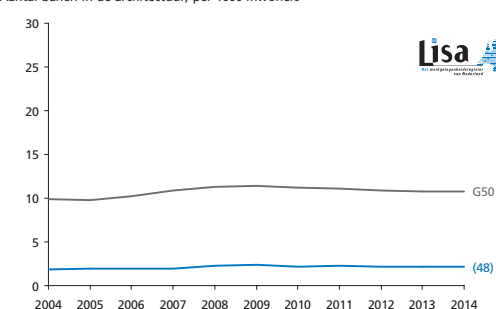
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

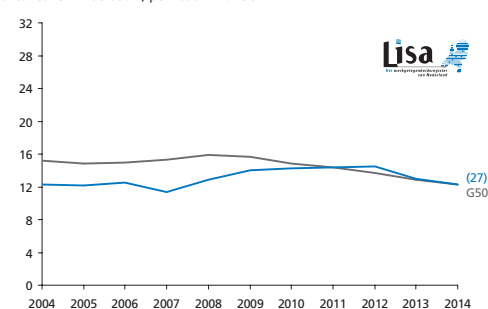
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

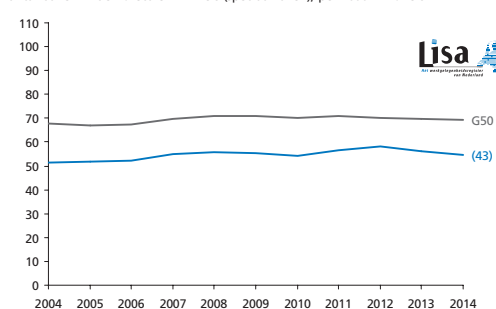
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

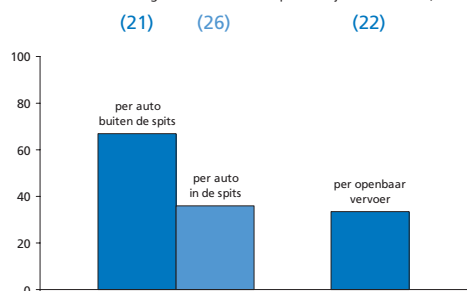
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

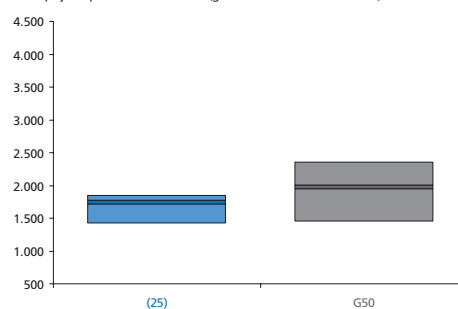
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

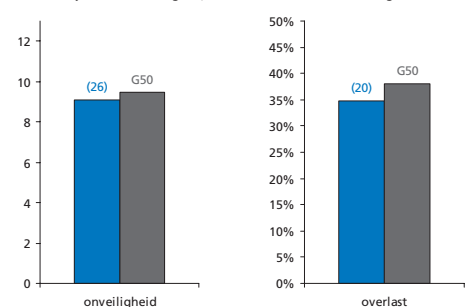
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

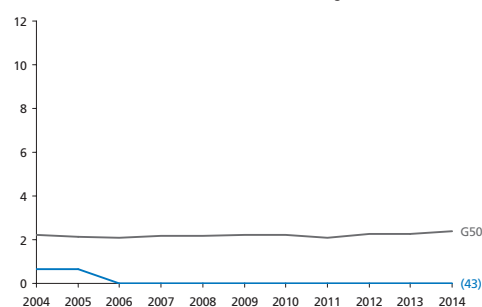
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

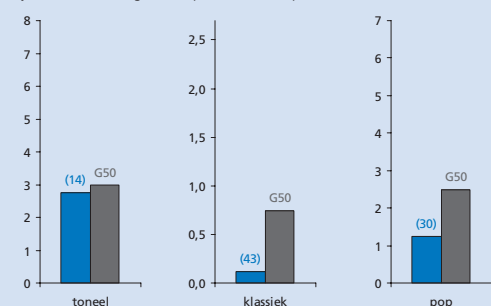
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

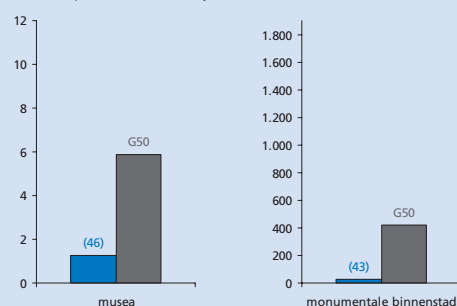
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

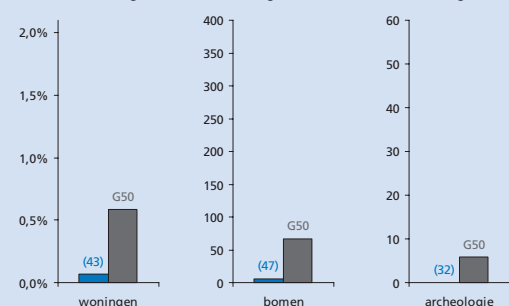
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

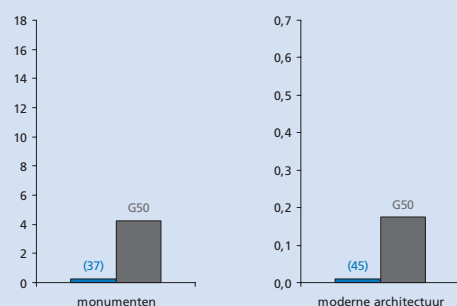
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

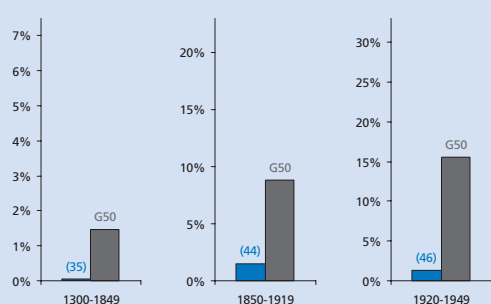
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

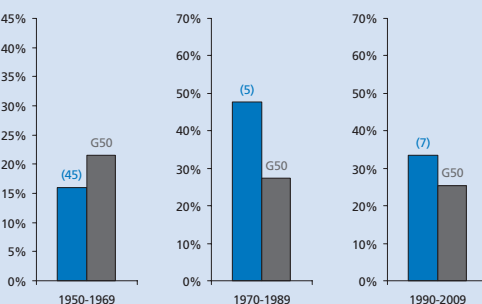
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Roosendaal

Met 76.862 inwoners de

40^e gemeente van
Nederland

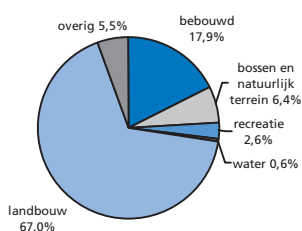
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Roosendaal
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

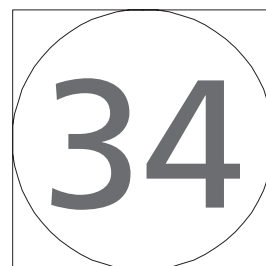
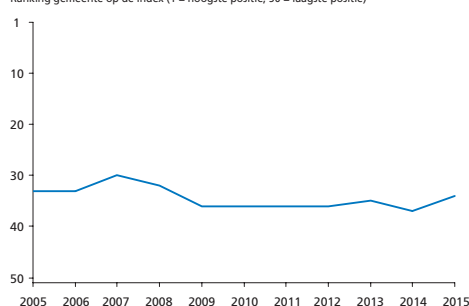
totale oppervlakte 10.716 ha

Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(37)
cultureel aanbod	(38)
veiligheid	(18)
percentage koopwoningen	(8)
nabijheid natuurgebieden	(33)
culinair aanbod	(18)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(35)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(34)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

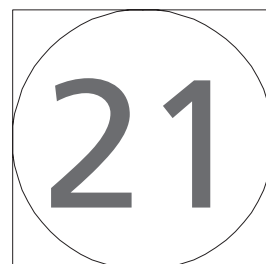
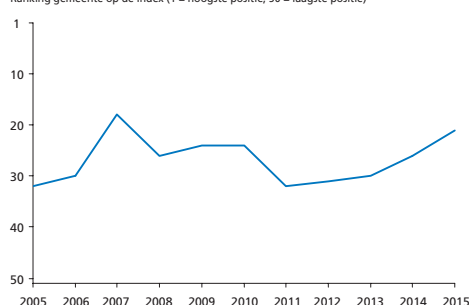

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

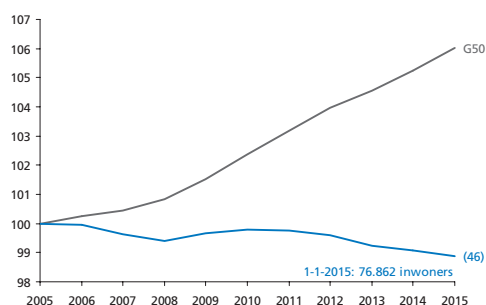
	Ranking
bijstand	(13)
werkloosheid	(22)
arbeidsongeschiktheid	(21)
armoede	(13)
percentage laagopgeleiden	(38)
participatie vrouwen	(16)
banen	(28)
percentage zakelijke diensten	(31)
sociaal-economische index:	(21)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

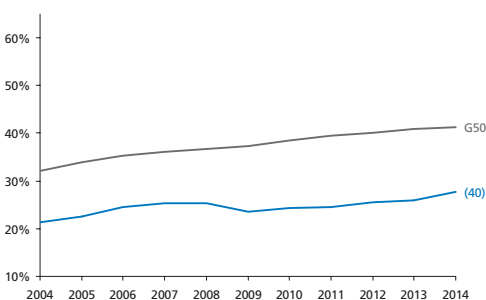
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

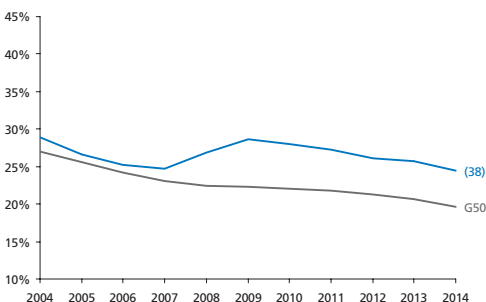
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

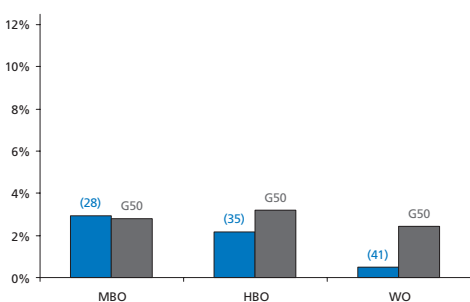
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

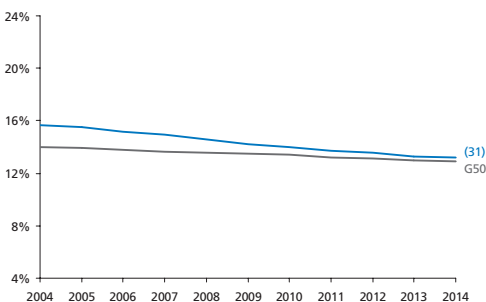
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

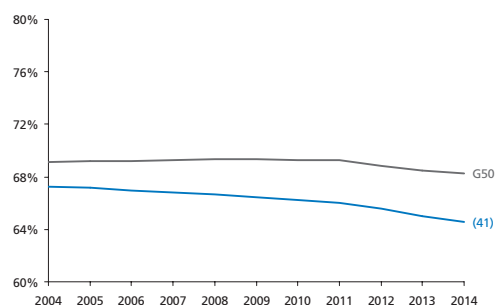
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

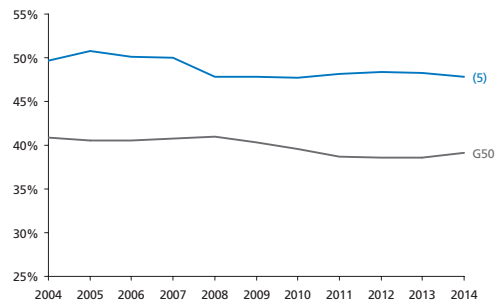
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

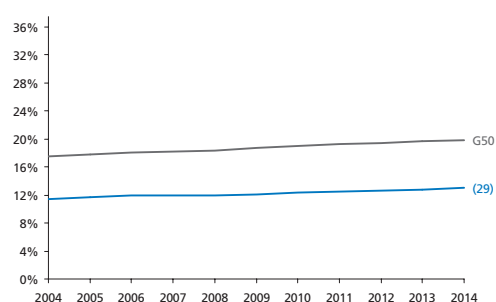
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

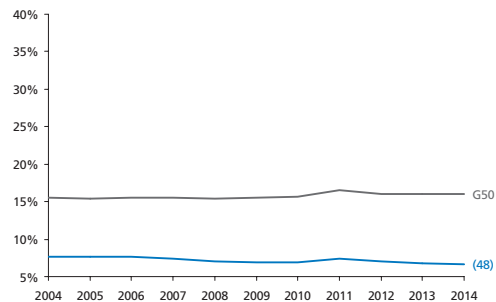
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

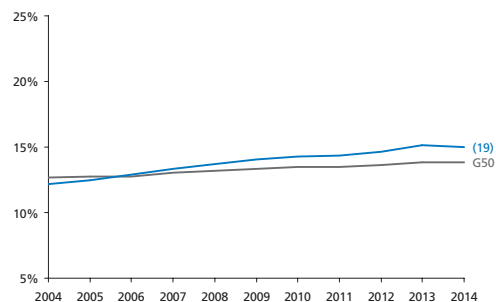
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

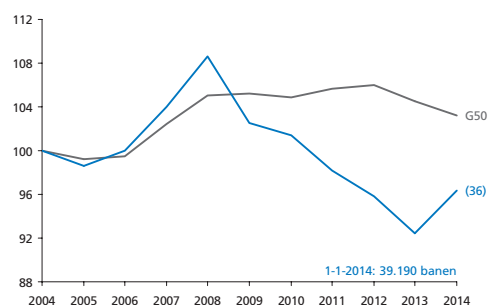
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
 Alphen
 aan den Rijn
 Amersfoort
 Amstelveen
 Amsterdam
 Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
 Breda
 Delft
 Den Haag
 Deventer
 Dordrecht
 Ede
 Eindhoven
 Emmen
 Enschede
 Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
 Heerlen
 Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
 Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
 Vlaardingen
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

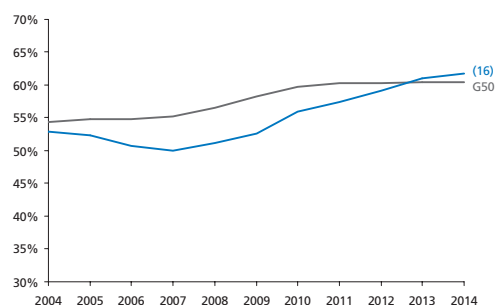
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

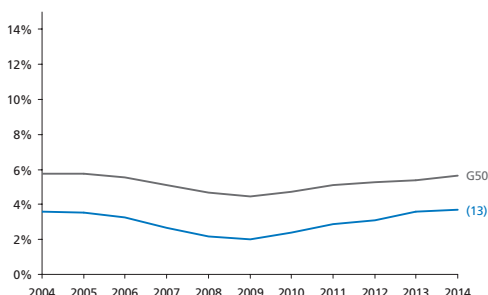
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

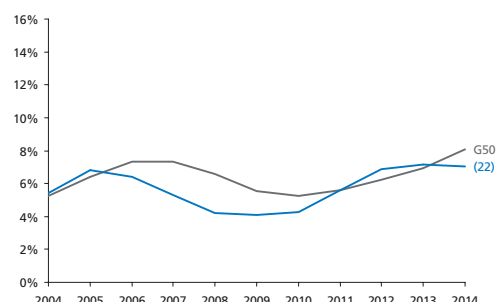
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

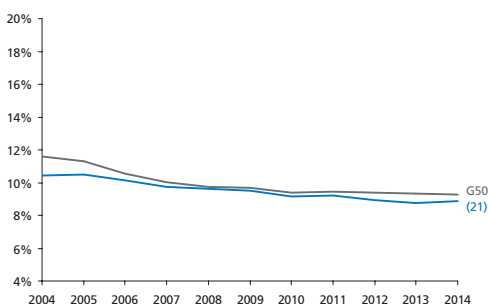
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

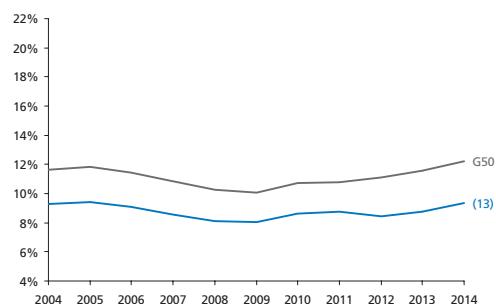
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

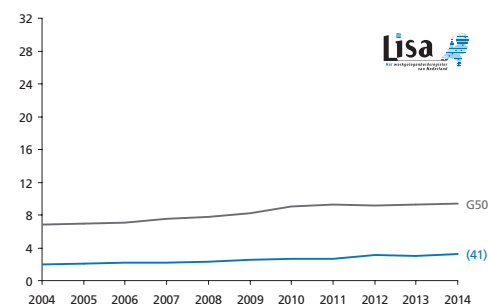
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

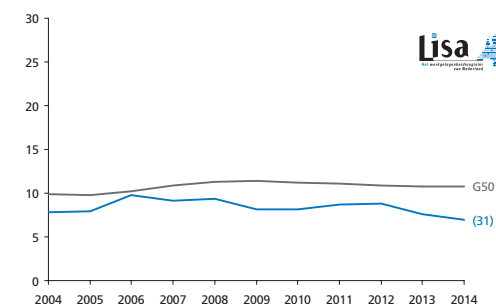
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

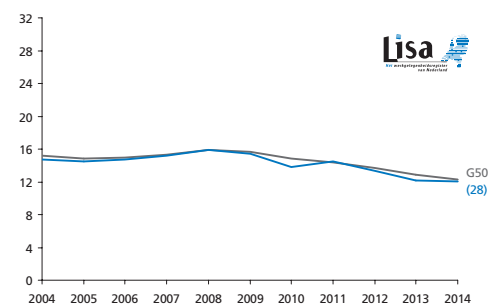
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

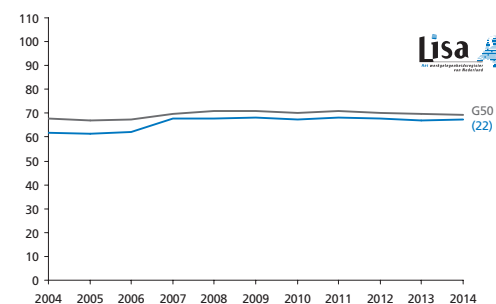
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

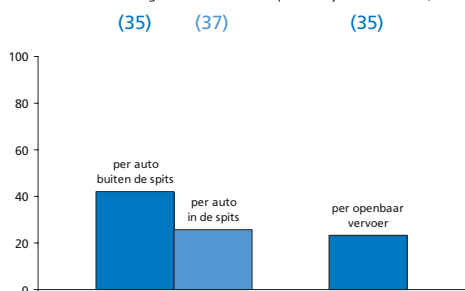
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

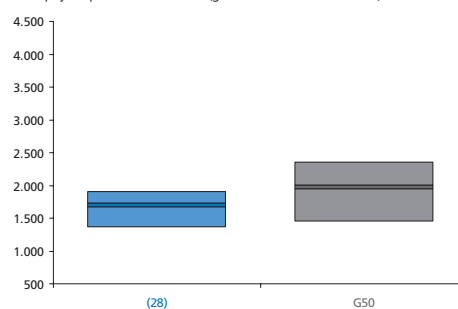
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

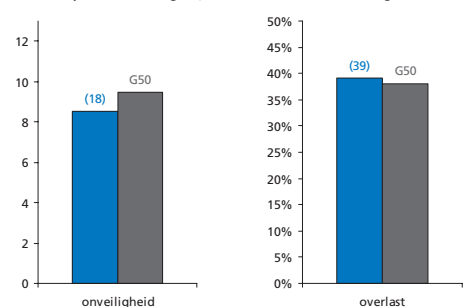
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

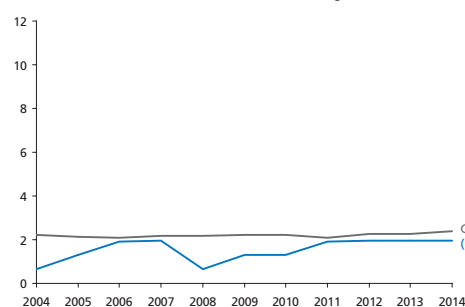
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

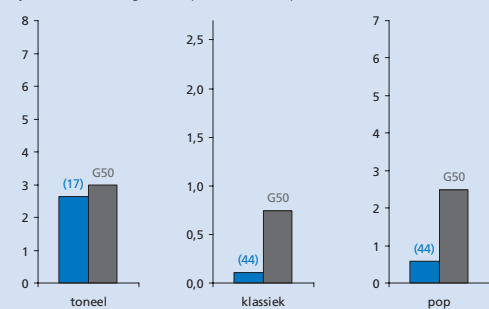
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

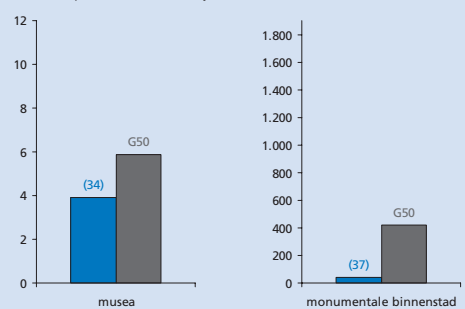
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

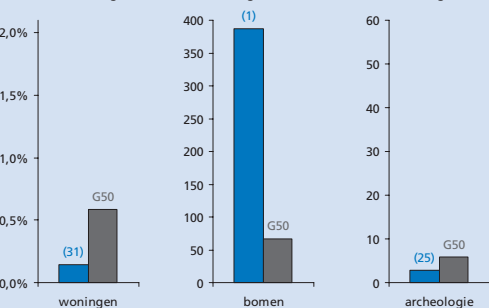
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

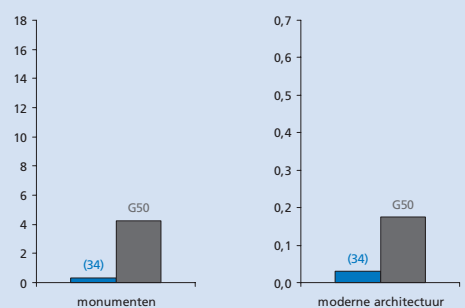
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

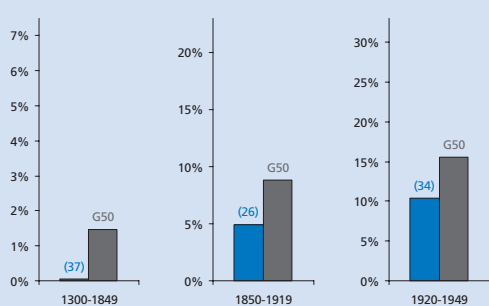
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

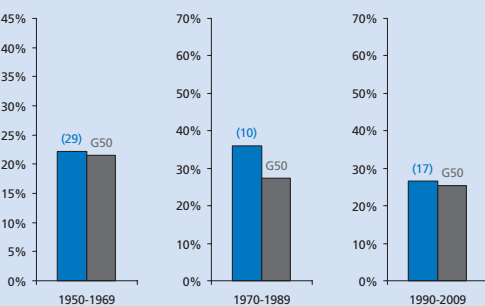
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Rotterdam

Met 624.710 inwoners de

2^e gemeente van
N e d e r l a n d

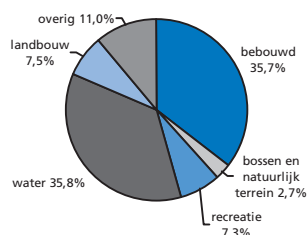
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Rotterdam
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 32.416 ha

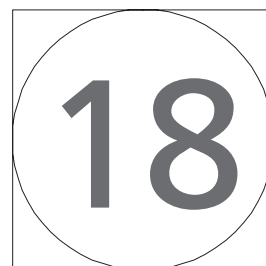
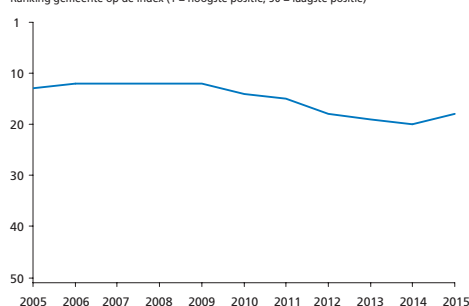
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(11)
cultureel aanbod	(24)
veiligheid	(49)
percentage koopwoningen	(49)
nabijheid natuurgebieden	(24)
culinair aanbod	(9)
aanwezigheid universiteit	(3)
percentage vooroorlogse woningen	(7)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(18)

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

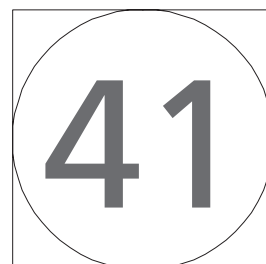
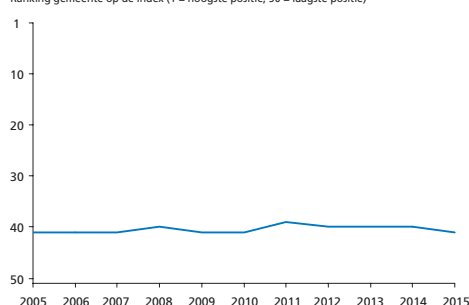
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

bijstand	(50)
werkloosheid	(50)
arbeidsongeschiktheid	(14)
armoede	(50)
percentage laagopgeleiden	(34)
participatie vrouwen	(46)
banen	(15)
percentage zakelijke diensten	(15)
sociaal-economische index:	(41)

Ranking

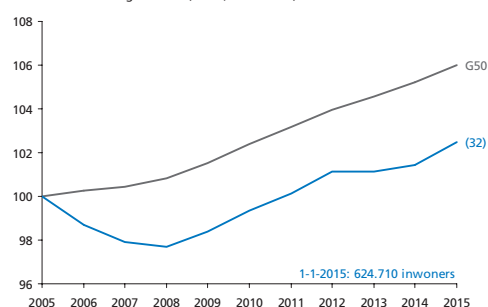
Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

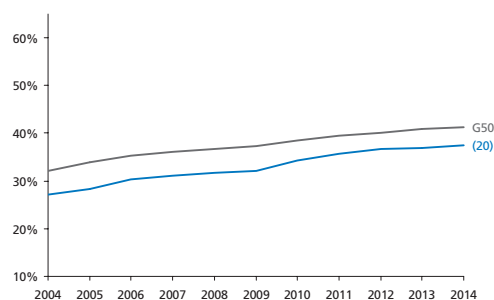
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

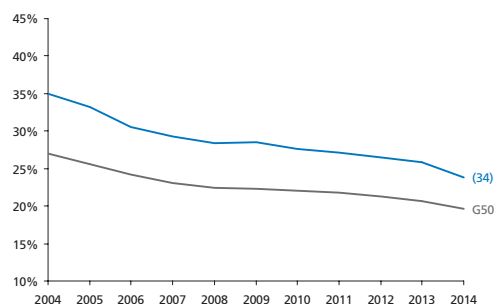
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

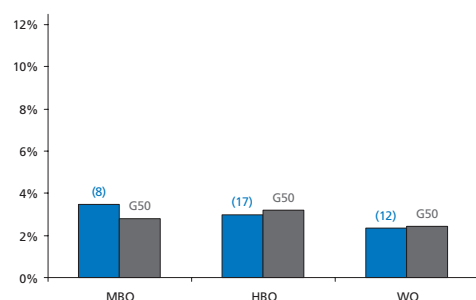
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

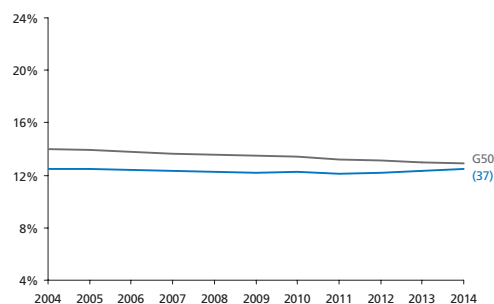
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

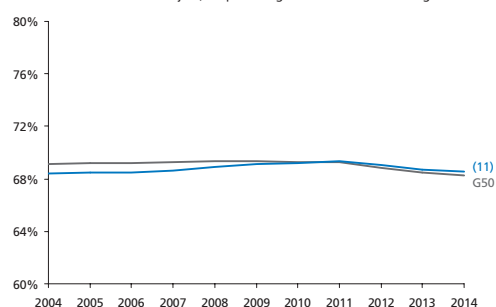
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

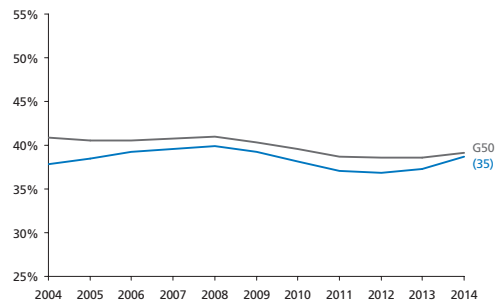
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

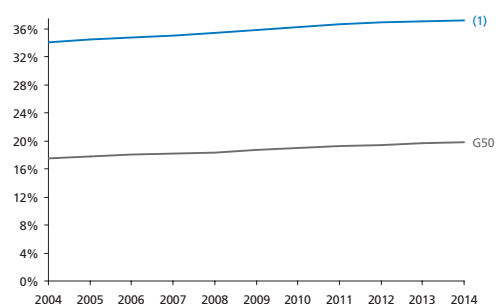
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

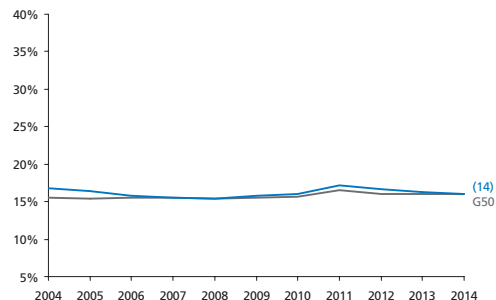
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

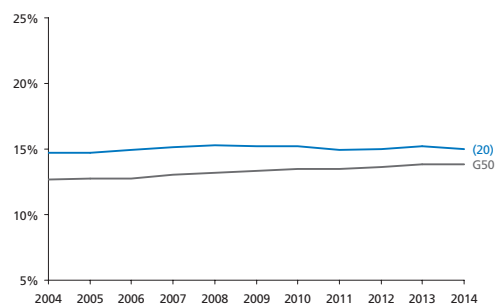
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

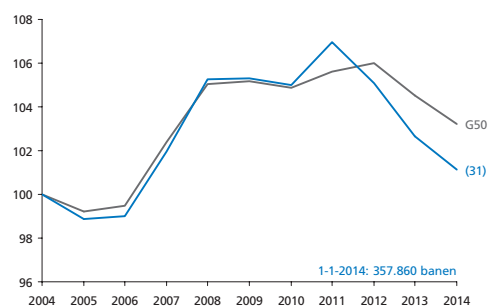
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
 Alphen
 aan den Rijn
 Amersfoort
 Amstelveen
 Amsterdam
 Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
 Breda
 Delft
 Den Haag
 Deventer
 Dordrecht
 Ede
 Eindhoven
 Emmen
 Enschede
 Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
 Heerlen
 Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
 Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
 Vlaardingen
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

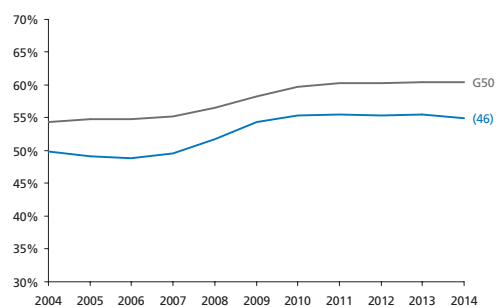
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

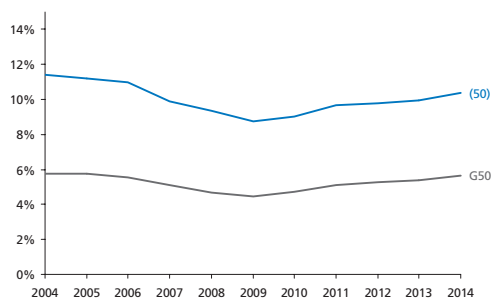
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

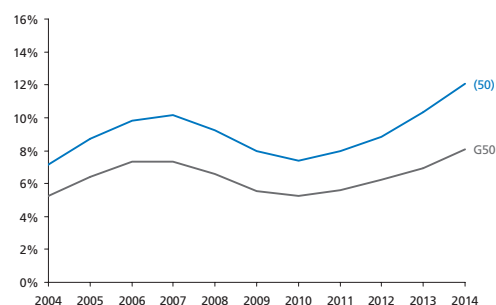
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

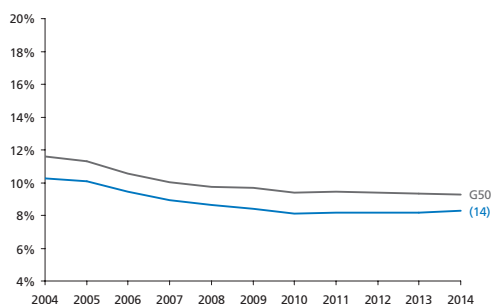
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

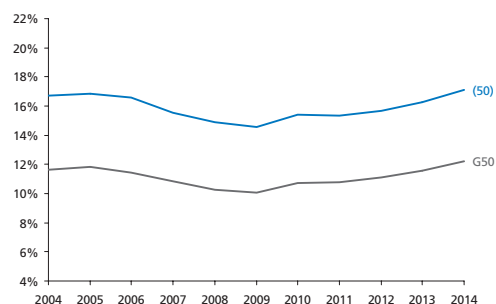
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

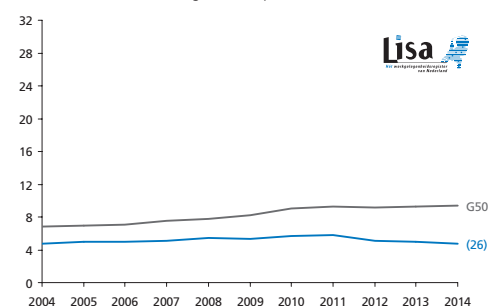
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

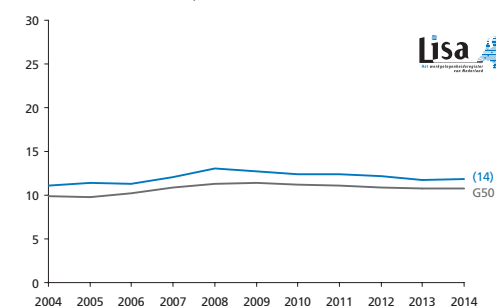
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

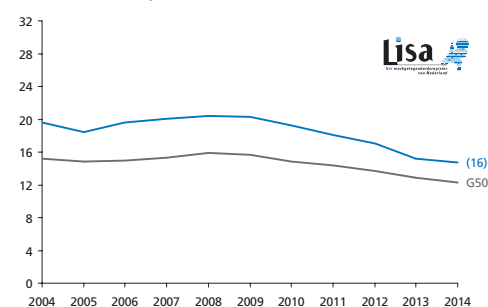
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

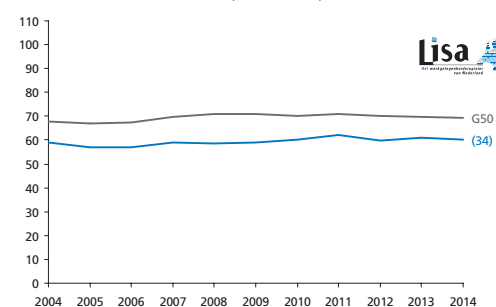
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

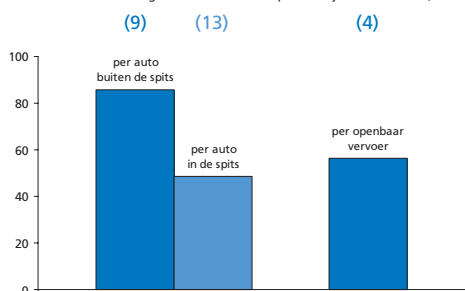
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

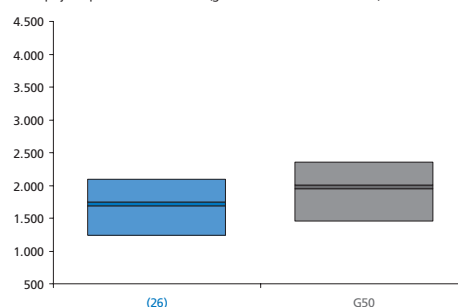
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

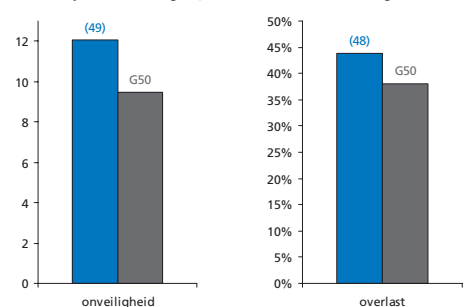
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

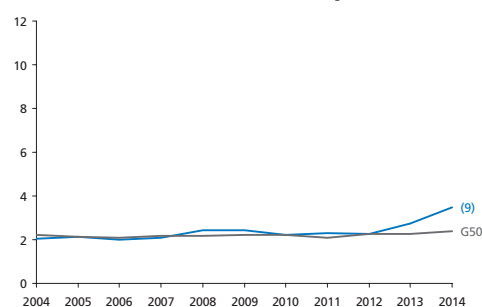
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

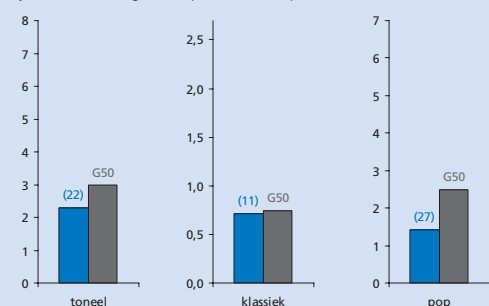
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

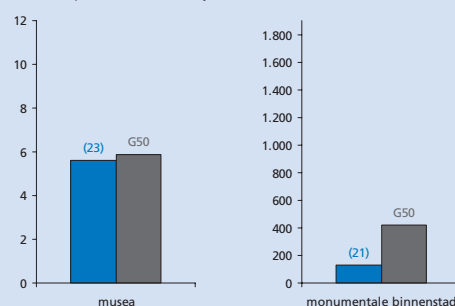
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

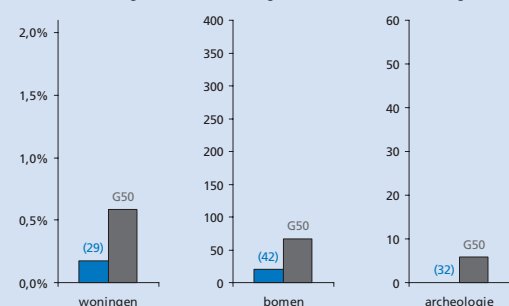
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

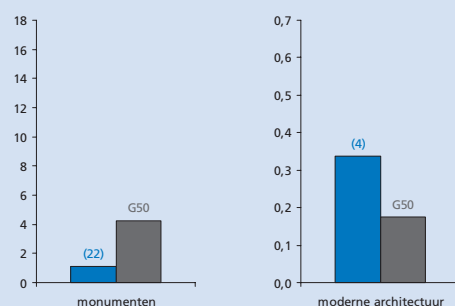
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

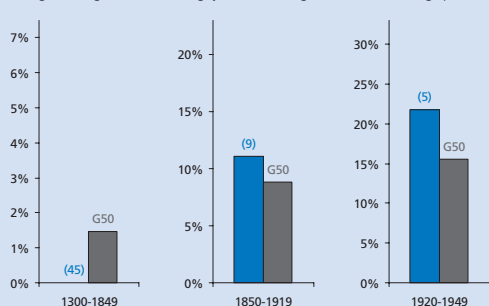
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

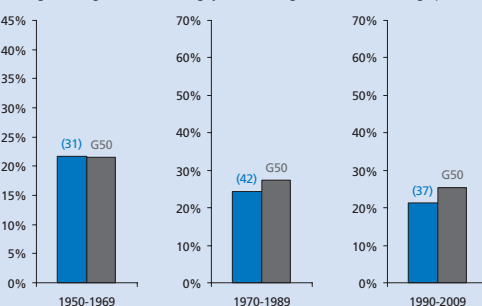
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Schiedam

Met 76.853 inwoners de
41^e gemeente van
Nederland

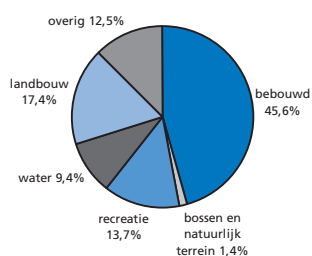
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Schiedam
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

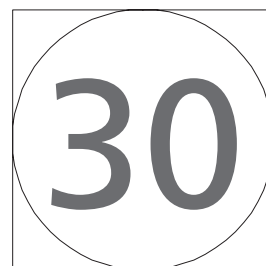
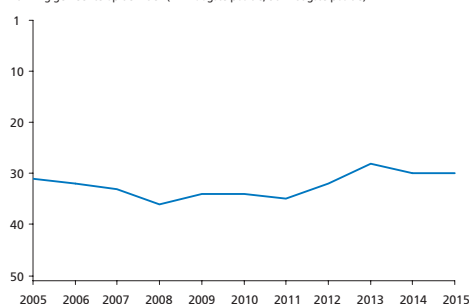
totale oppervlakte 1.986 ha

Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(15)
cultureel aanbod	(41)
veiligheid	(36)
percentage koopwoningen	(34)
nabijheid natuurgebieden	(22)
culinair aanbod	(39)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(10)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(30)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

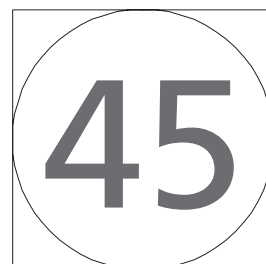
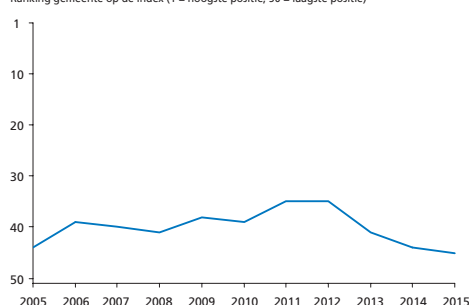

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

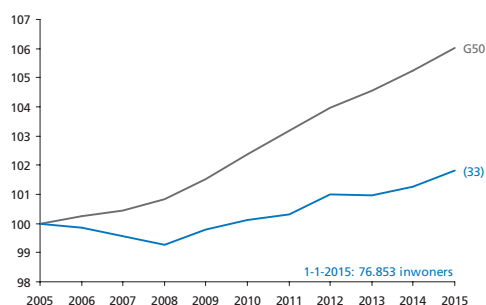
	Ranking
bijstand	(38)
werkloosheid	(46)
arbeidsongeschiktheid	(16)
armoede	(39)
percentage laagopgeleiden	(44)
participatie vrouwen	(42)
banen	(41)
percentage zakelijke diensten	(29)
sociaal-economische index:	(45)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

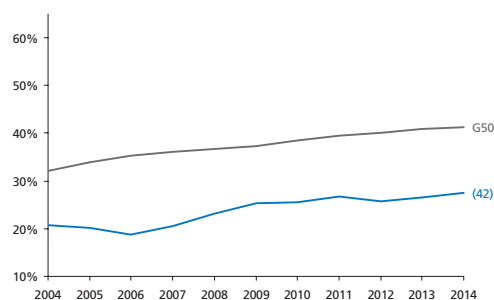
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

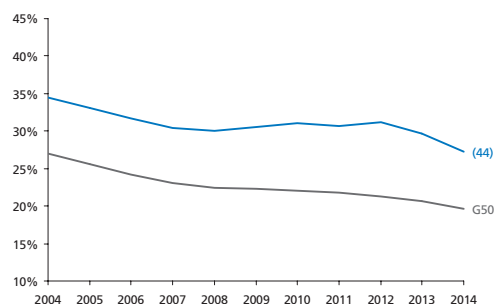
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

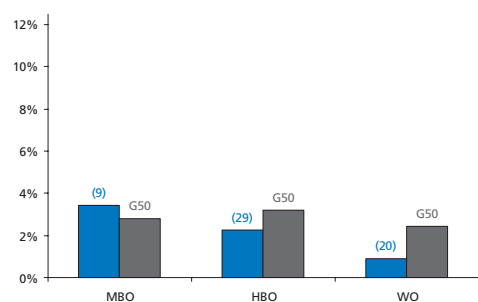
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

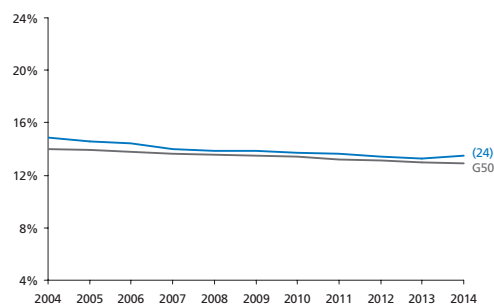
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

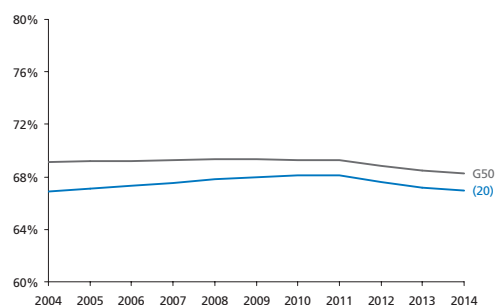
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

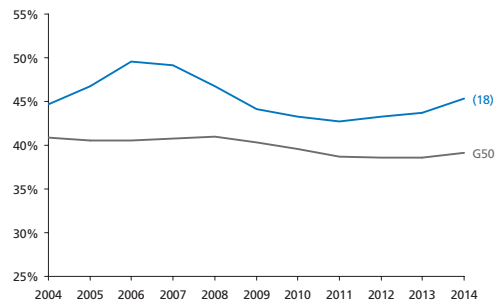
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

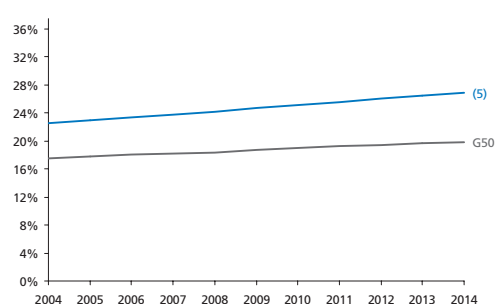
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

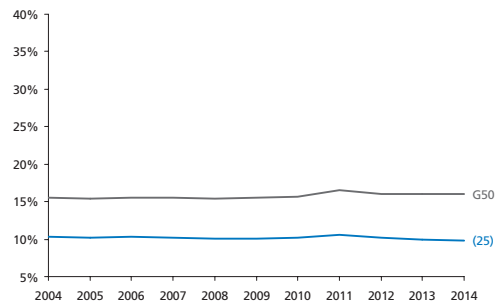
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

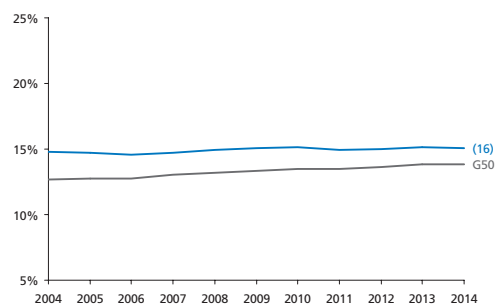
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

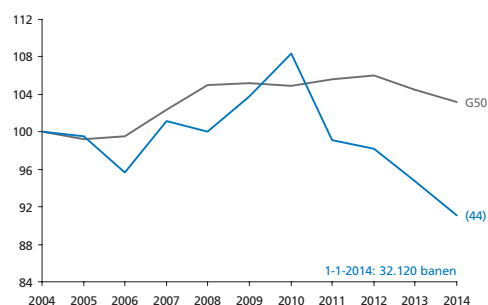
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
 Alphen
 aan den Rijn
 Amersfoort
 Amstelveen
 Amsterdam
 Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
 Breda
 Delft
 Den Haag
 Deventer
 Dordrecht
 Ede
 Eindhoven
 Emmen
 Enschede
 Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
 Heerlen
 Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
 Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
 Vlaardingen
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

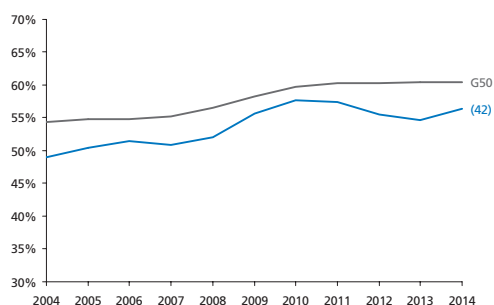
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

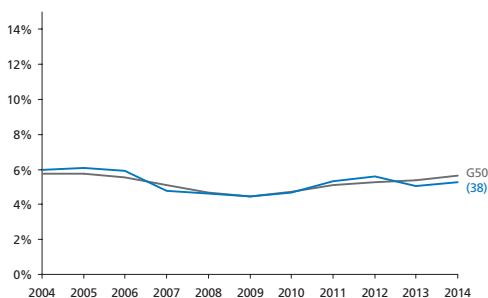
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

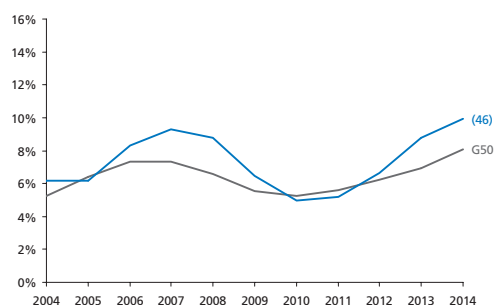
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

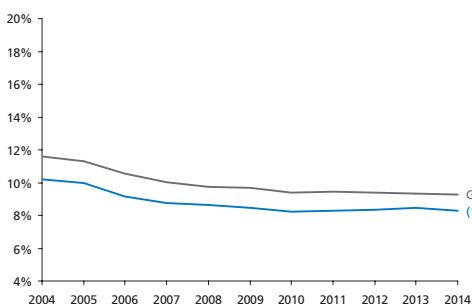
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

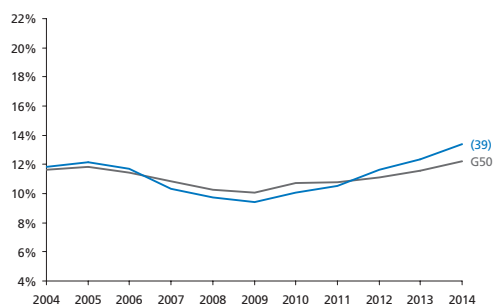
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

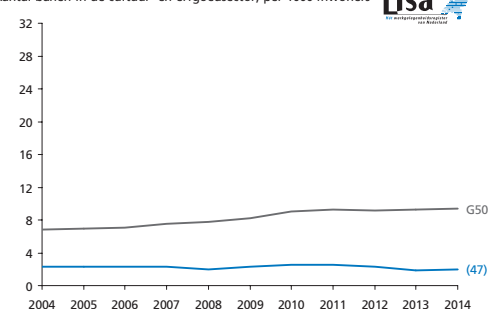
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

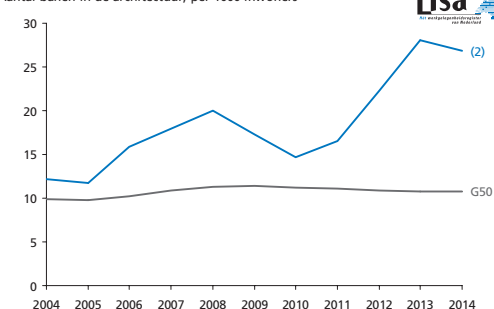
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

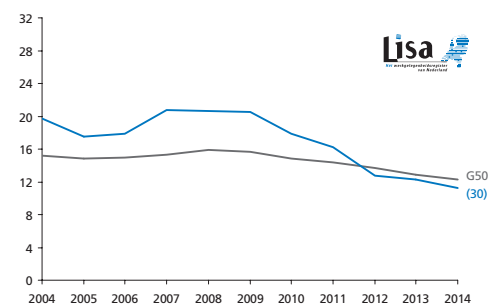
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

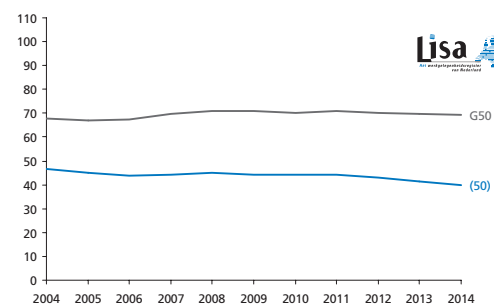
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

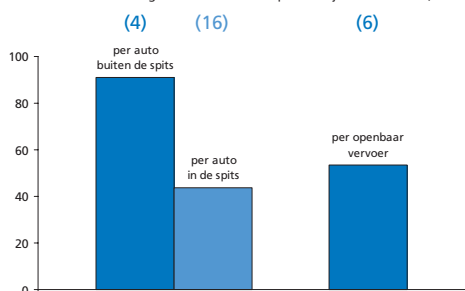
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

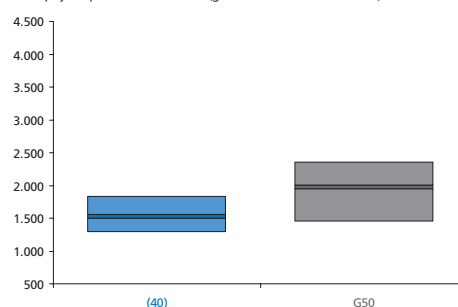
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

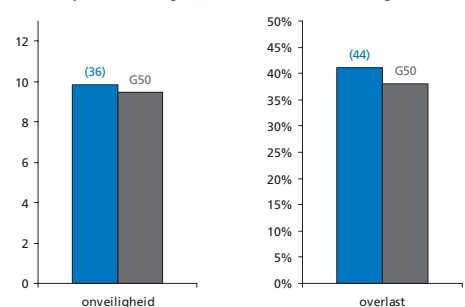
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

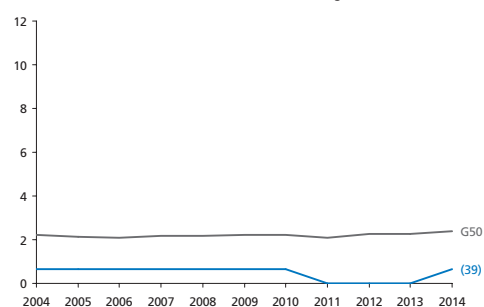
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

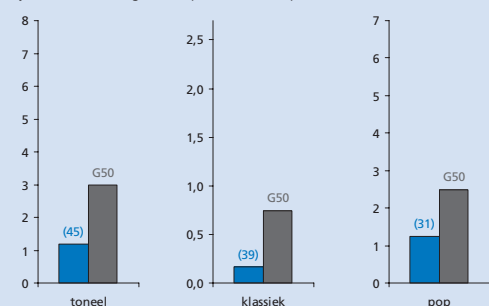
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

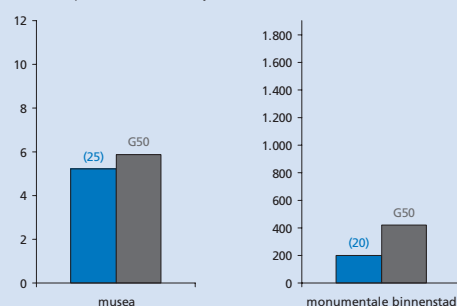
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

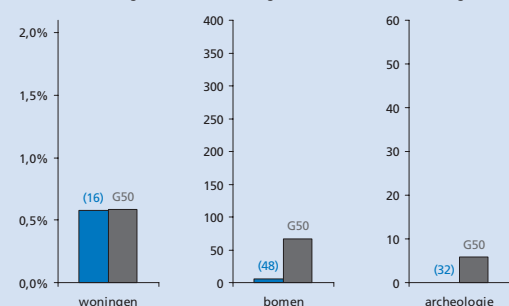
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

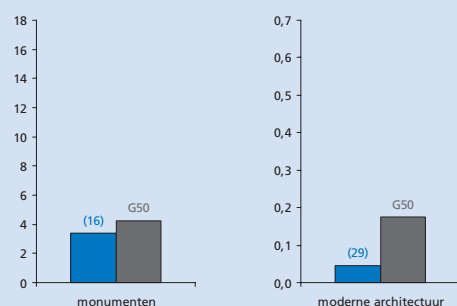
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

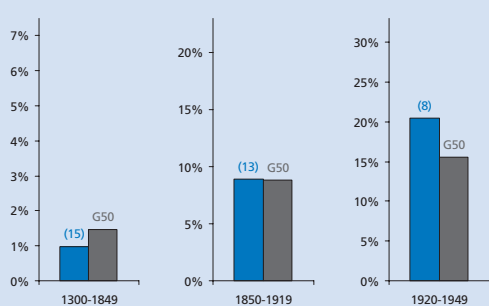
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

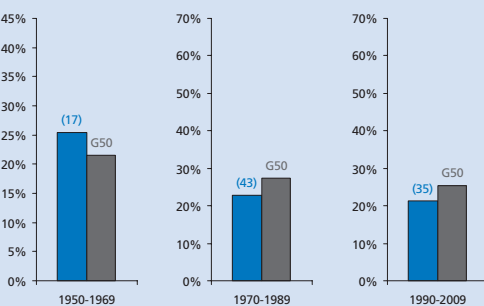
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Sittard-Geleen

Met 93.744 inwoners de
32^e gemeente van
Nederland

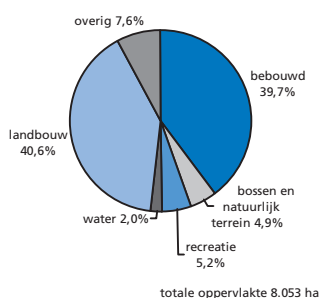
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Sittard-Geleen
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

Woon aantrekkelijkheidsindex

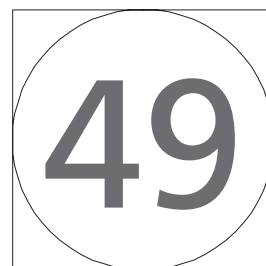
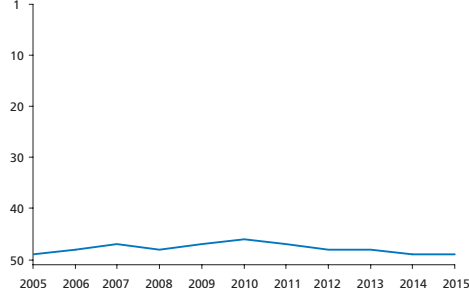
De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(45)
cultureel aanbod	(37)
veiligheid	(35)
percentage koopwoningen	(17)
nabijheid natuurgebieden	(48)
culinair aanbod	(40)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(34)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(49)

Ranking

Sociaal-economische index

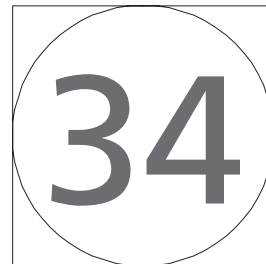
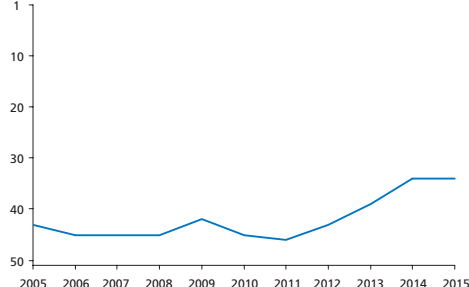
De sociaal-economische index bestaat uit:

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

bijstand	(33)
werkloosheid	(18)
arbeidsongeschiktheid	(49)
armoede	(26)
percentage laagopgeleiden	(30)
participatie vrouwen	(41)
banen	(17)
percentage zakelijke diensten	(33)
sociaal-economische index:	(34)

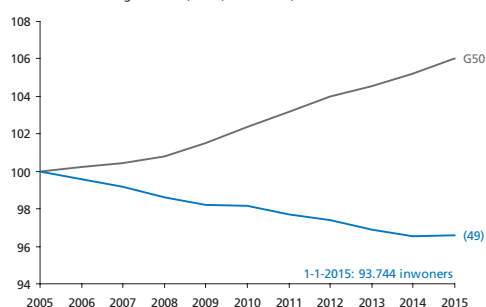
Ranking

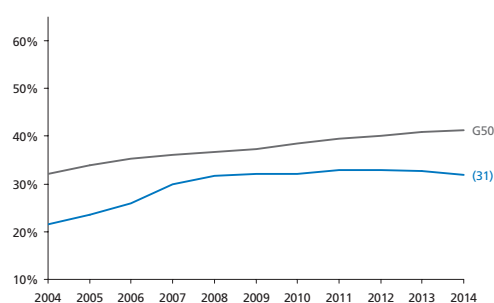
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

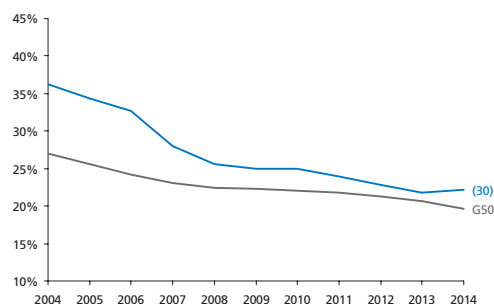
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

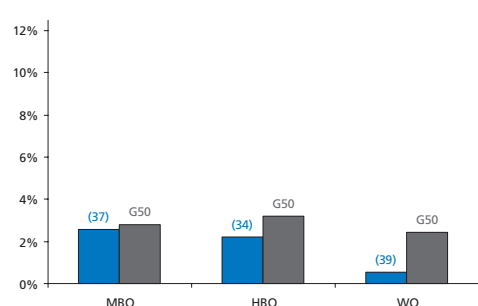
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

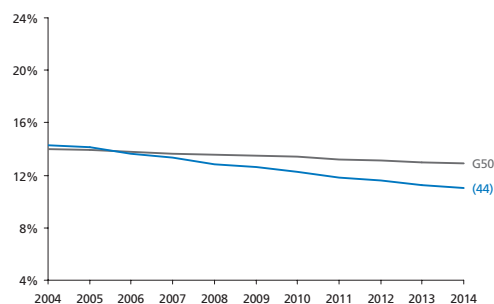
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

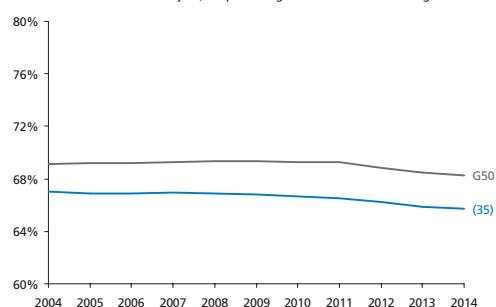
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

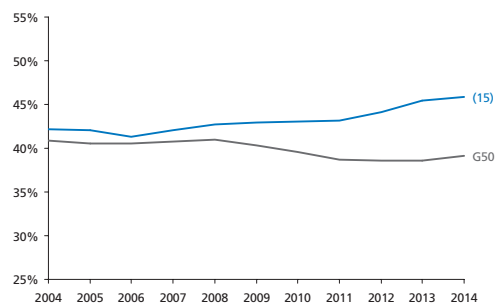
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

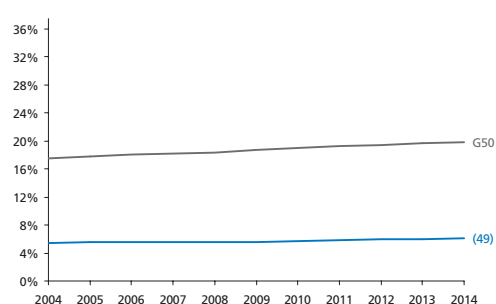
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

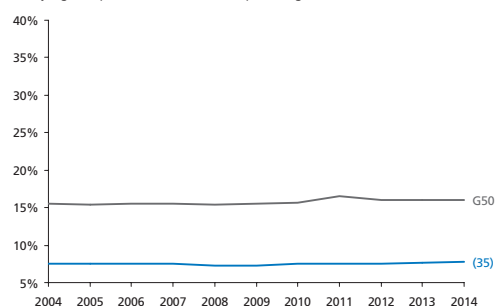
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

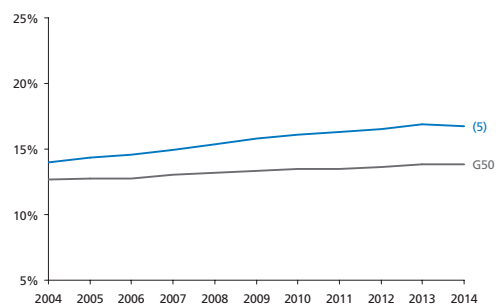
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

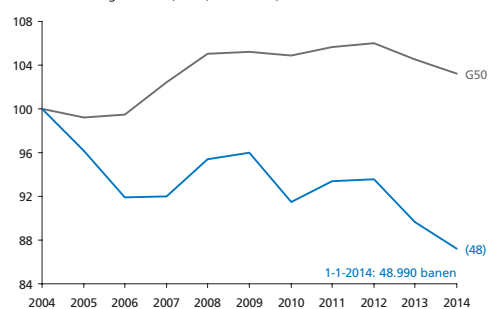
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
 Alphen
 aan den Rijn
 Amersfoort
 Amstelveen
 Amsterdam
 Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
 Breda
 Delft
 Den Haag
 Deventer
 Dordrecht
 Ede
 Eindhoven
 Emmen
 Enschede
 Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
 Heerlen
 Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
 Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
 Vlaardingen
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

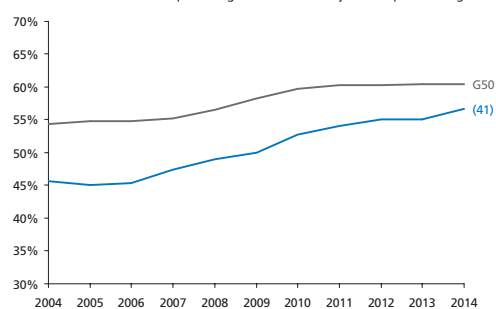
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

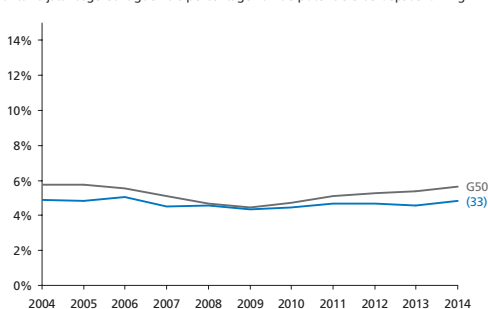
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

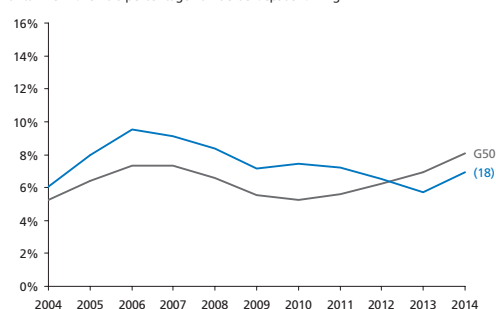
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

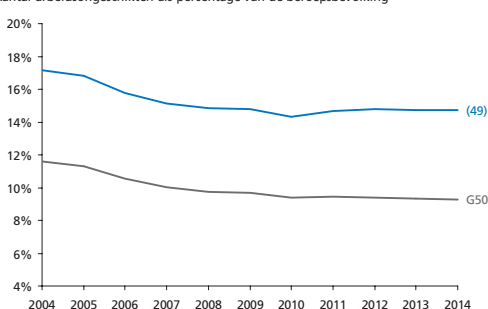
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

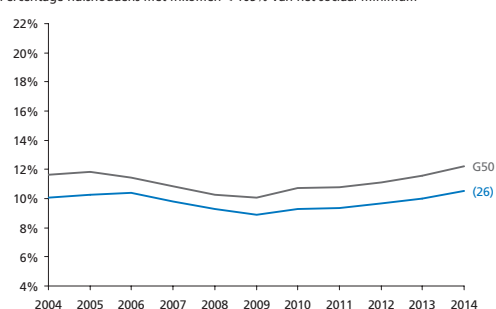
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

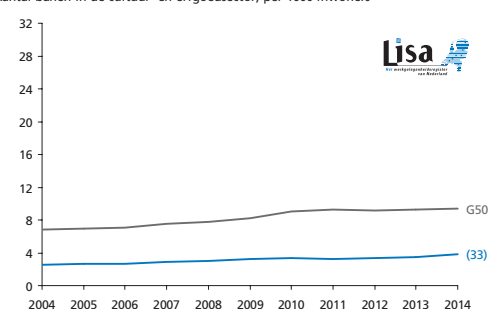
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

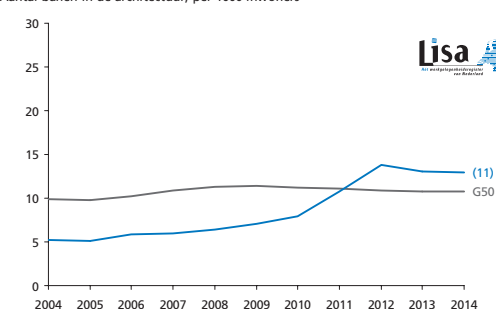
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

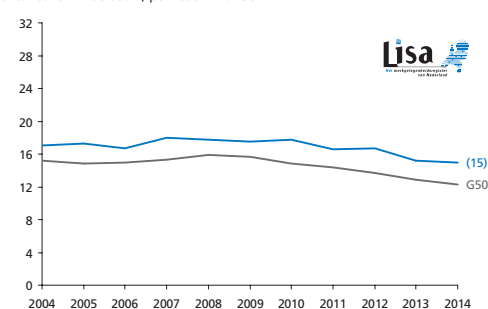
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

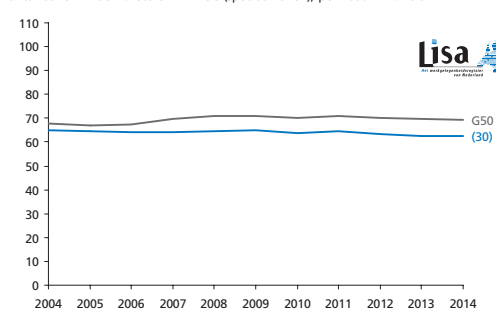
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

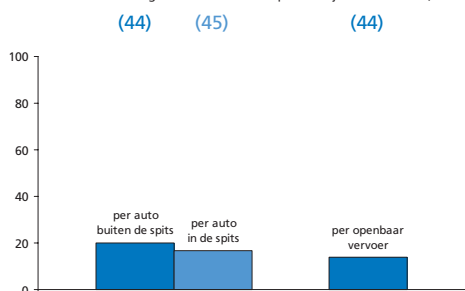
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

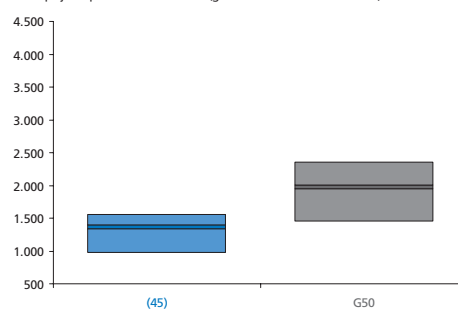
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

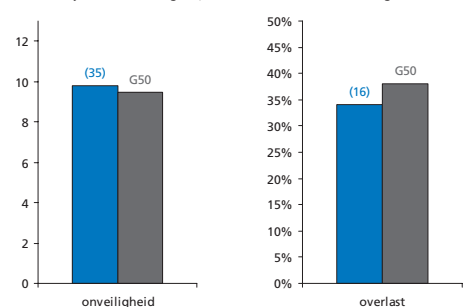
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

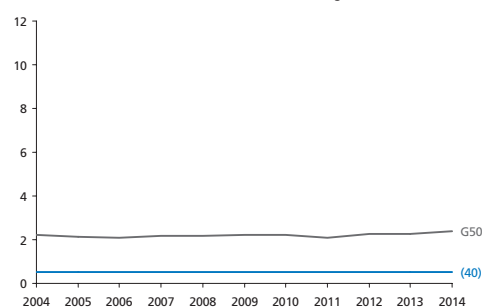
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

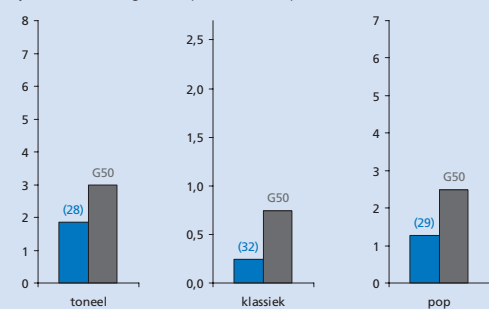
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

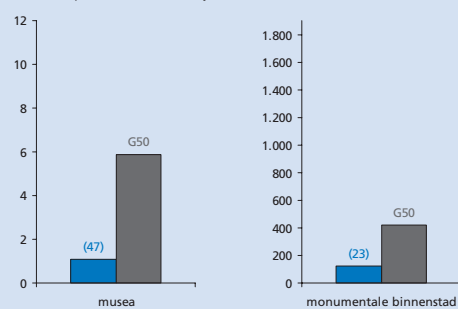
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

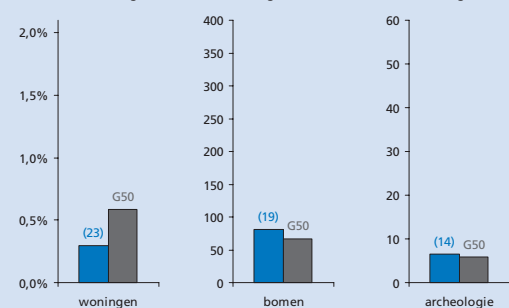
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

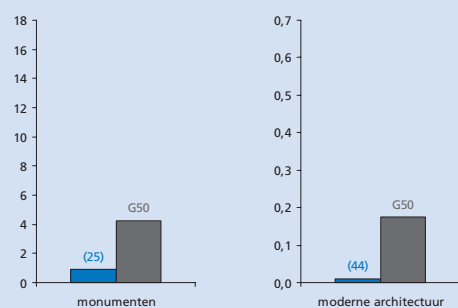
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

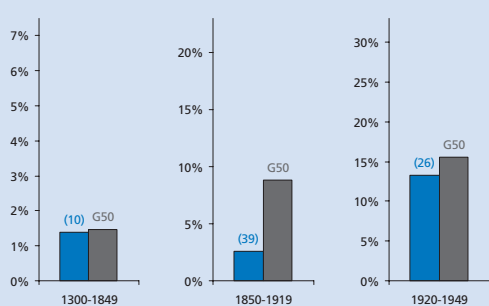
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

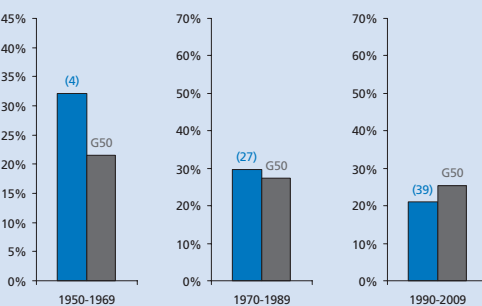
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Spijkenisse

Met 72.730 inwoners de

44^e gemeente van
Nederland

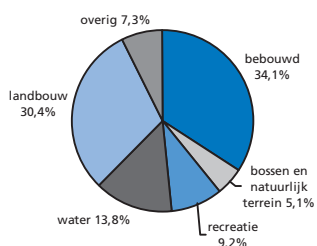
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Spijkenisse
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

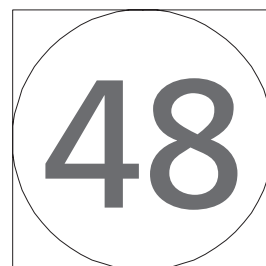
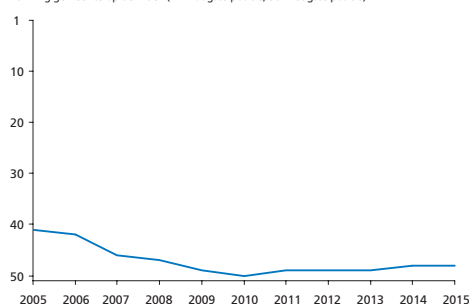
totale oppervlakte 3.027 ha

Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(31)
cultureel aanbod	(46)
veiligheid	(39)
percentage koopwoningen	(19)
nabijheid natuurgebieden	(43)
culinair aanbod	(43)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(48)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(48)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

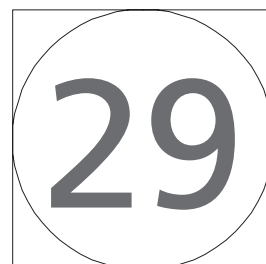
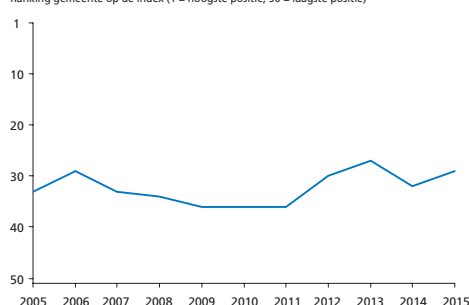

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

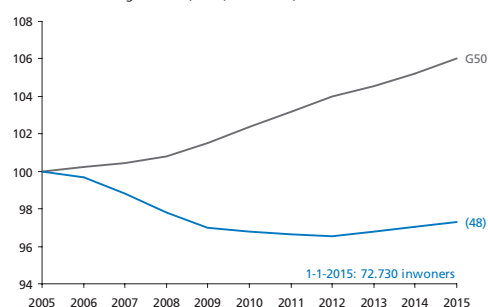
	Ranking
bijstand	(26)
werkloosheid	(28)
arbeidsongeschiktheid	(19)
armoede	(11)
percentage laagopgeleiden	(40)
participatie vrouwen	(25)
banen	(50)
percentage zakelijke diensten	(22)
sociaal-economische index:	(29)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

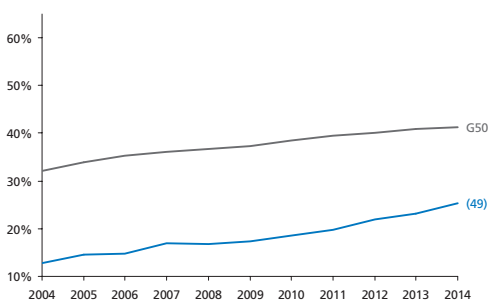
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

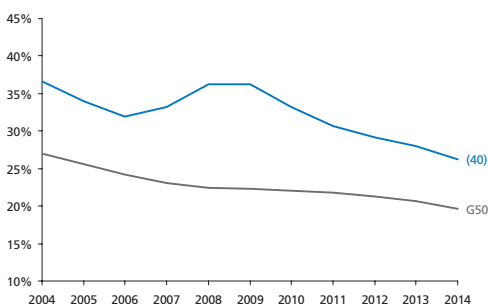
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

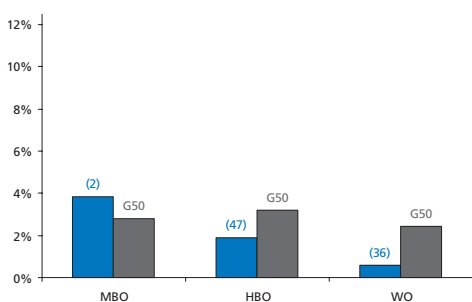
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

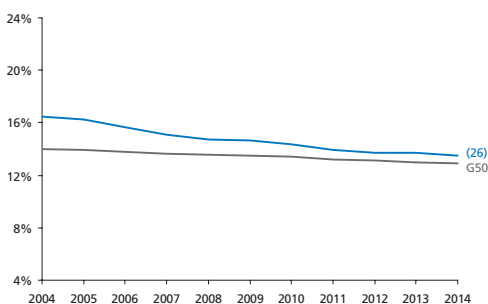
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

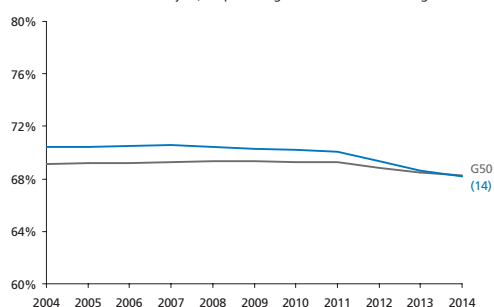
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

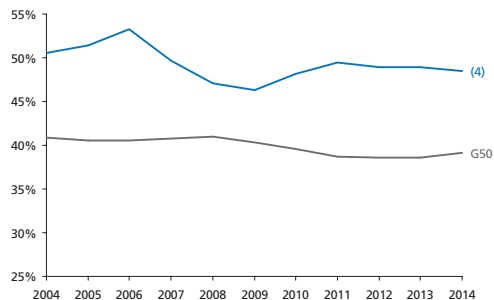
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

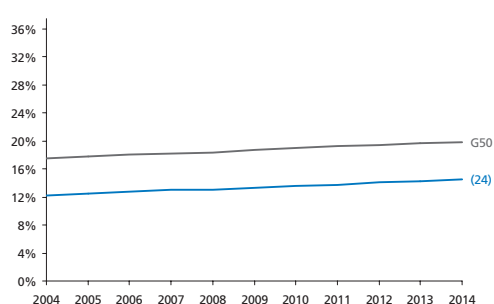
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

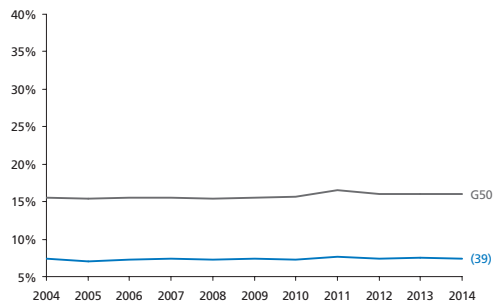
Alloctonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

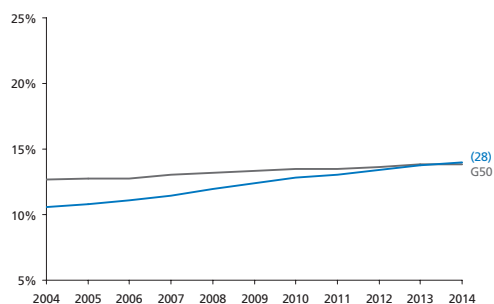
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

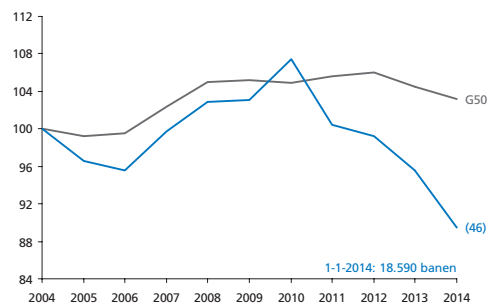
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
 Alphen
 aan den Rijn
 Amersfoort
 Amstelveen
 Amsterdam
 Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
 Breda
 Delft
 Den Haag
 Deventer
 Dordrecht
 Ede
 Eindhoven
 Emmen
 Enschede
 Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
 Heerlen
 Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
 Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
 Vlaardingen
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

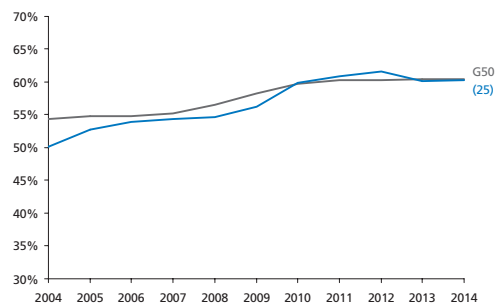
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

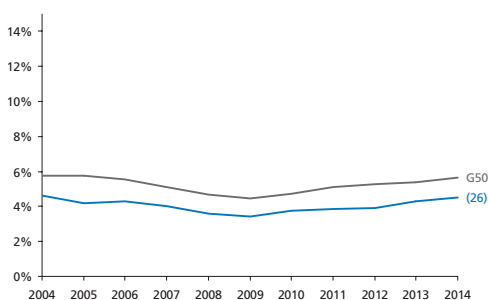
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

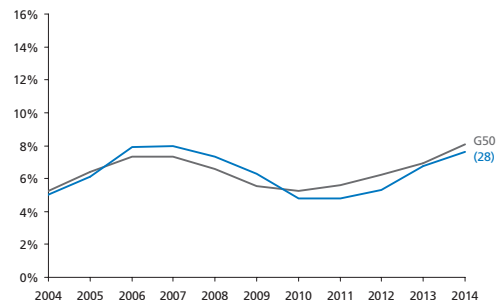
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

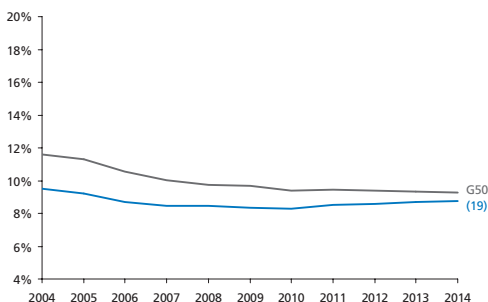
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

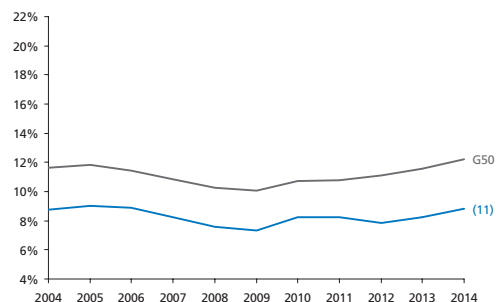
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

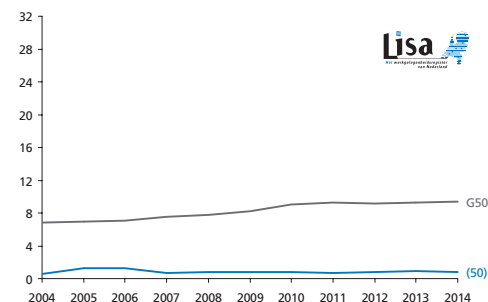
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

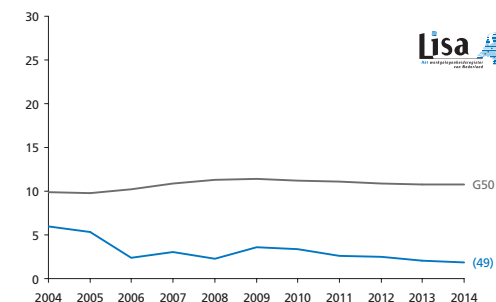
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

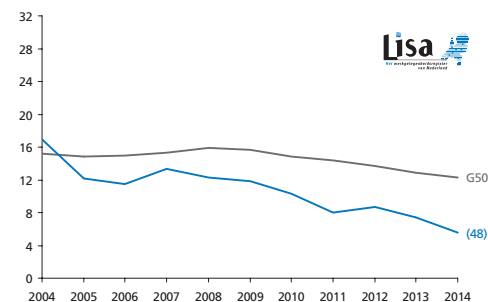
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

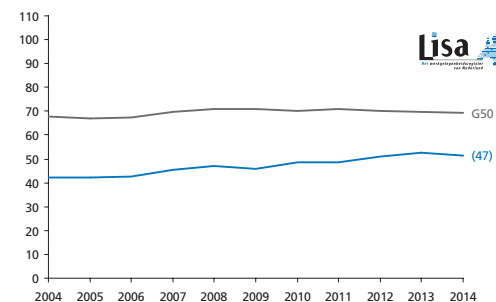
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

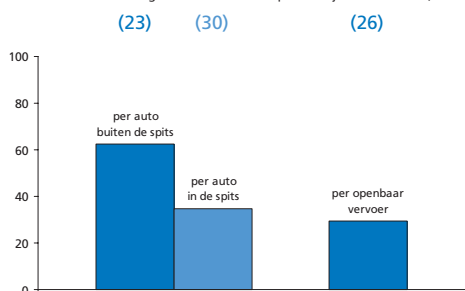
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

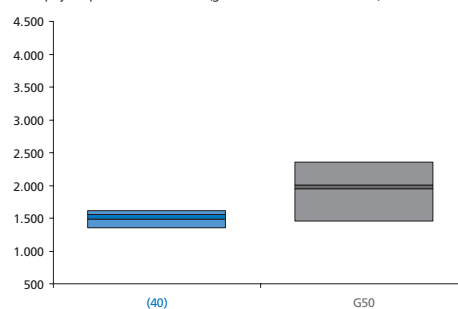
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

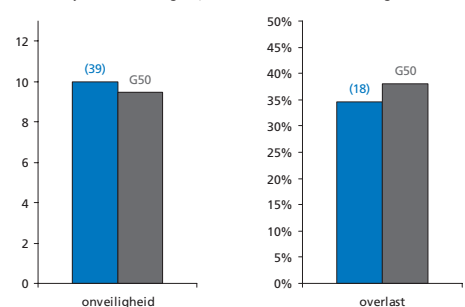
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

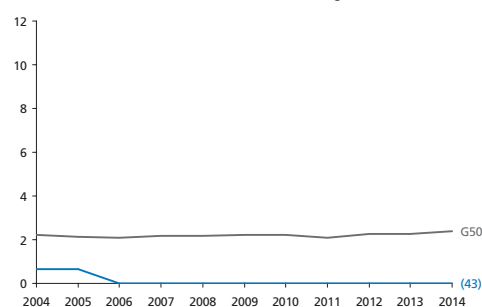
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

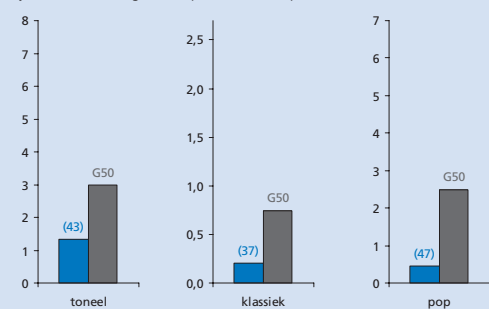
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

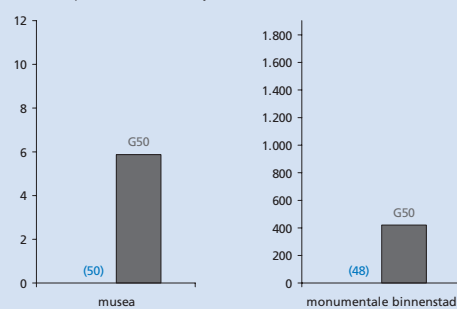
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

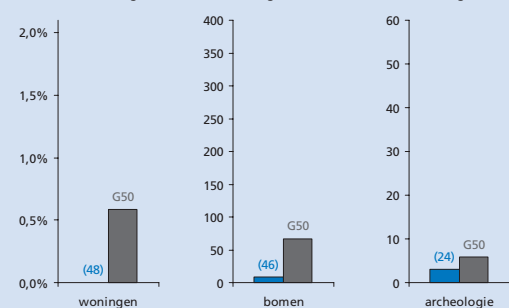
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

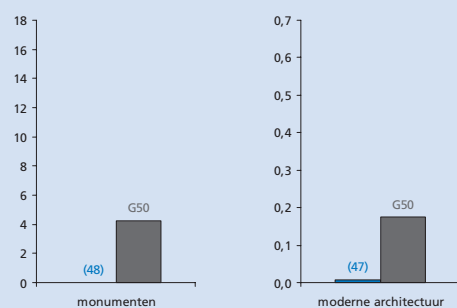
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

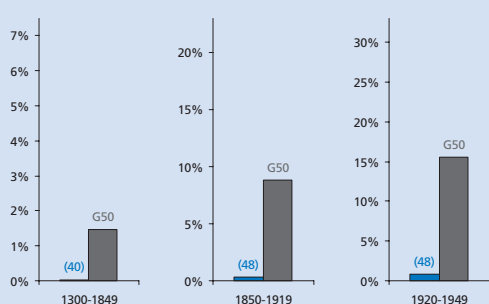
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

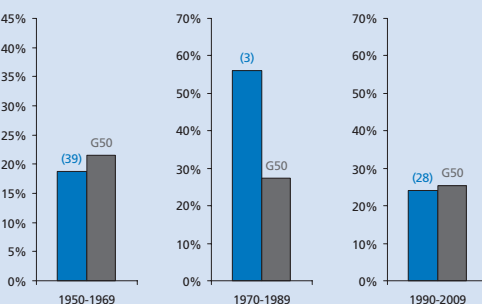
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Tilburg

Met 211.584 inwoners de

6^e gemeente van
N e d e r l a n d

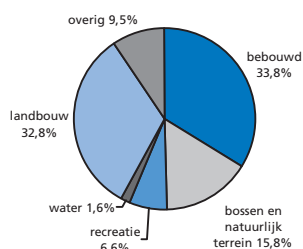
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Tilburg
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 11.915 ha

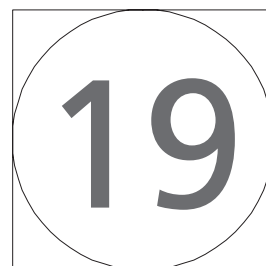
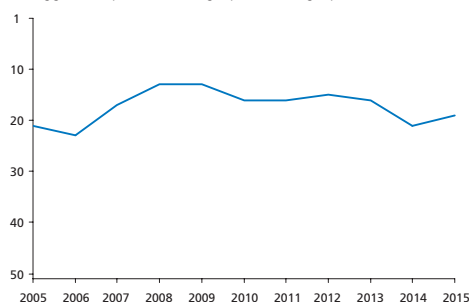
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(26)
cultureel aanbod	(12)
veiligheid	(34)
percentage koopwoningen	(24)
nabijheid natuurgebieden	(25)
culinair aanbod	(41)
aanwezigheid universiteit	(3)
percentage vooroorlogse woningen	(24)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(19)

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

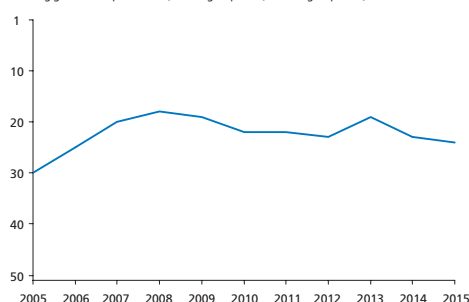
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

bijstand	(37)
werkloosheid	(32)
arbeidsongeschiktheid	(22)
armoede	(35)
percentage laagopgeleiden	(25)
participatie vrouwen	(18)
banen	(26)
percentage zakelijke diensten	(5)
sociaal-economische index:	(24)

Ranking

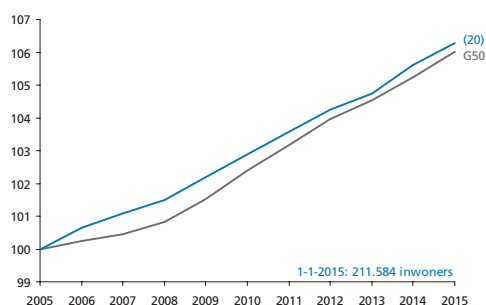
Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

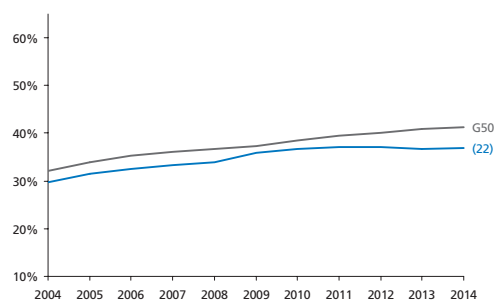
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

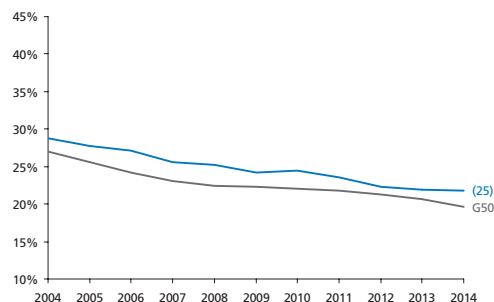
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

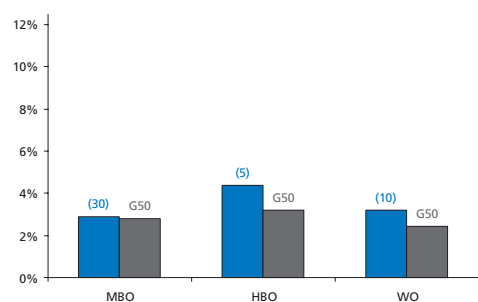
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

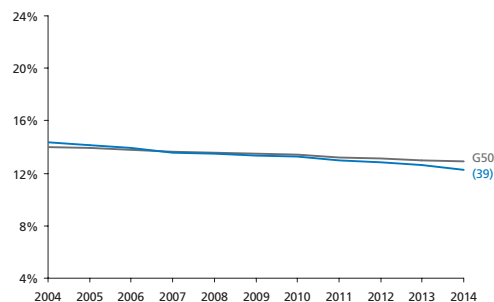
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

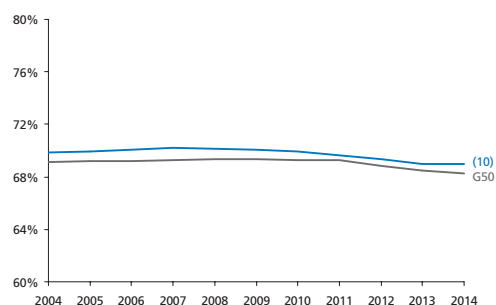
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

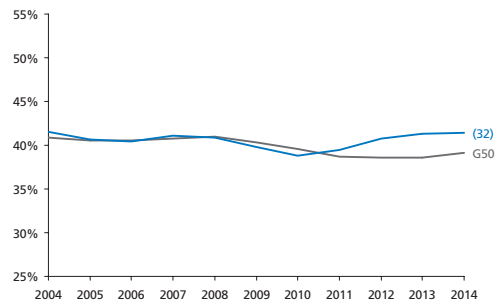
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

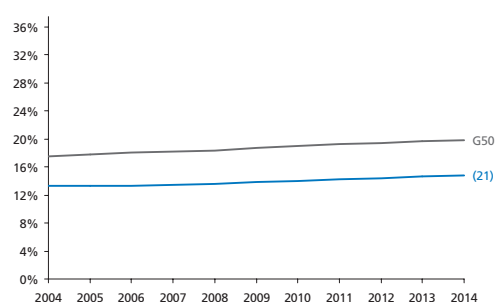
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

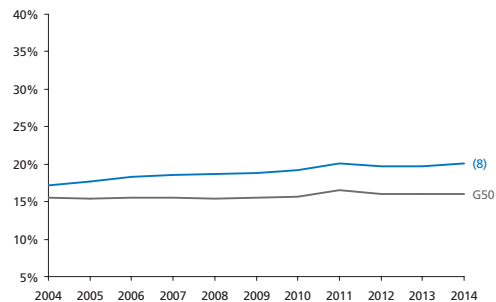
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

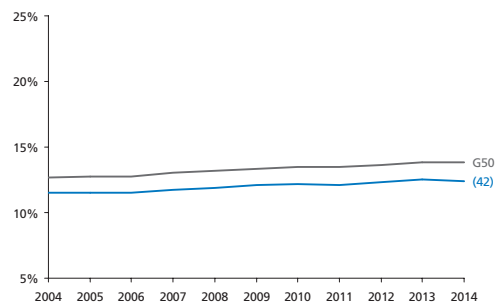
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

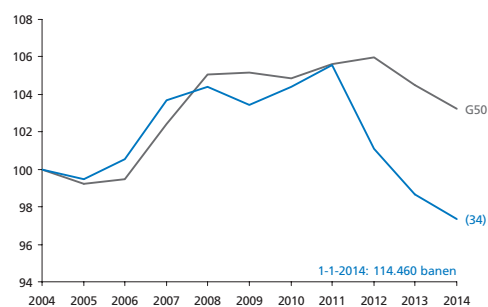
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
 Alphen
 aan den Rijn
 Amersfoort
 Amstelveen
 Amsterdam
 Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
 Breda
 Delft
 Den Haag
 Deventer
 Dordrecht
 Ede
 Eindhoven
 Emmen
 Enschede
 Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
 Heerlen
 Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
 Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
 Vlaardingen
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

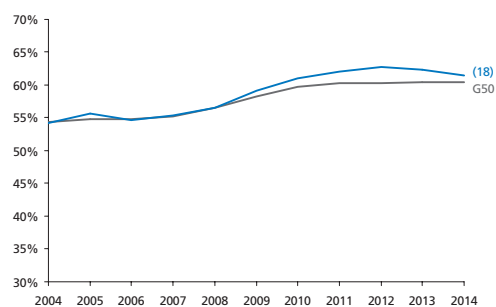
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

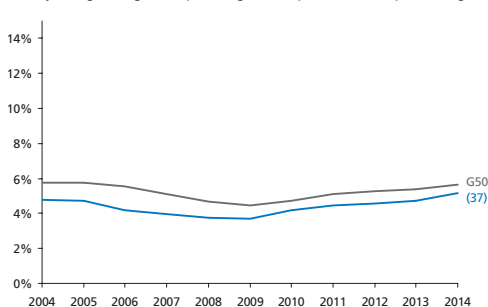
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

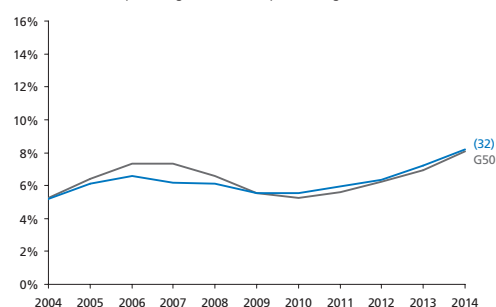
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

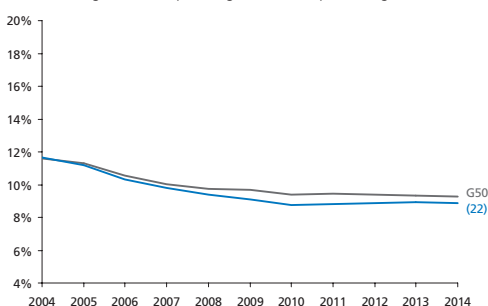
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

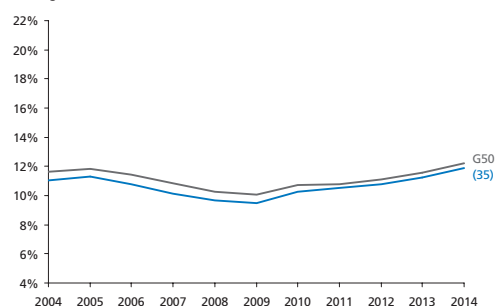
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

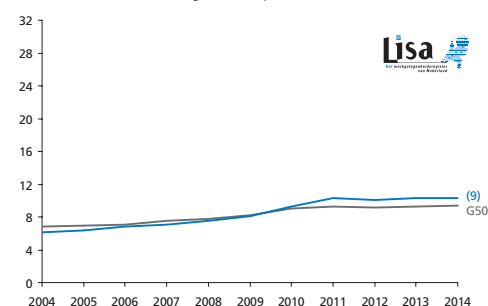
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

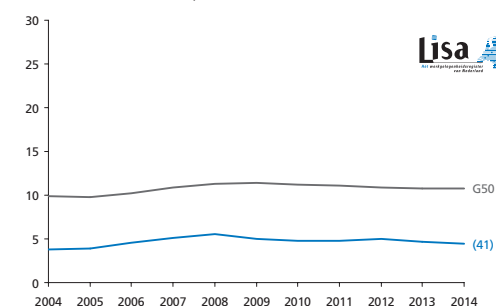
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

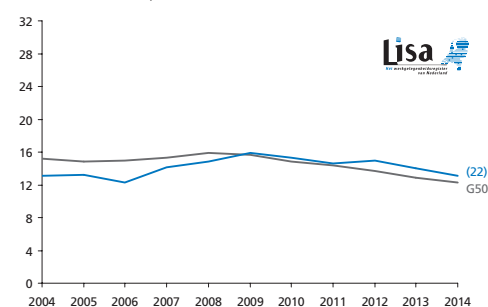
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

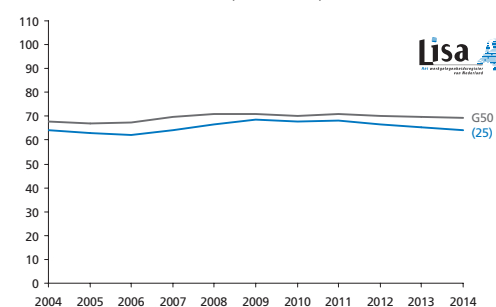
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

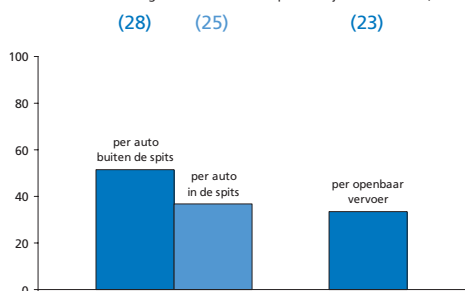
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

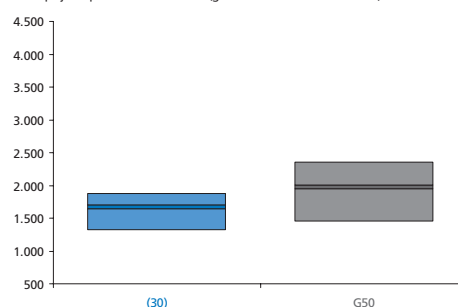
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

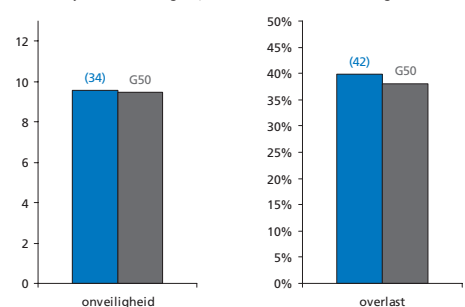
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

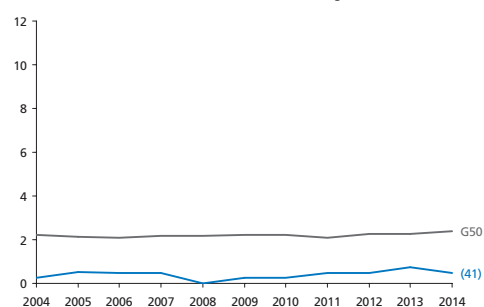
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

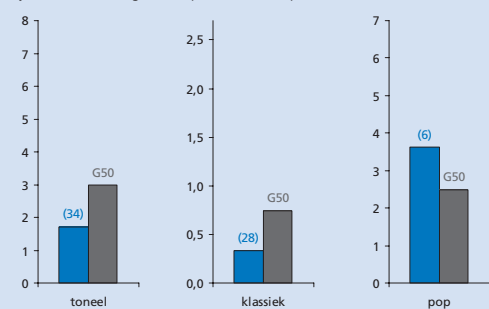
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

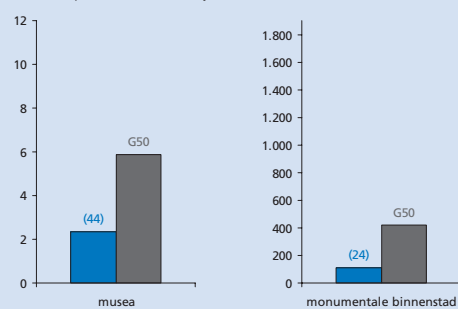
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

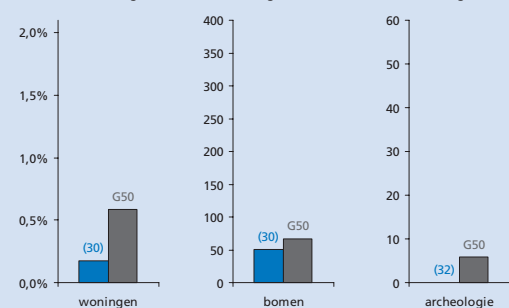
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

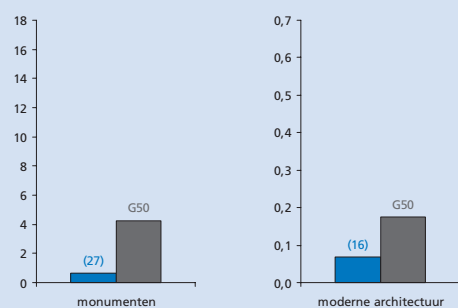
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

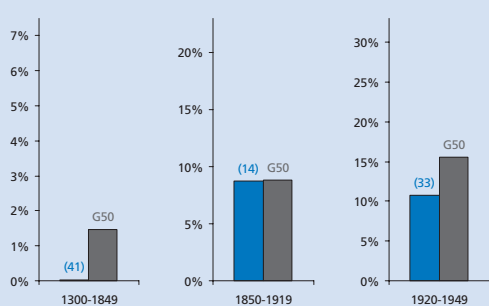
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

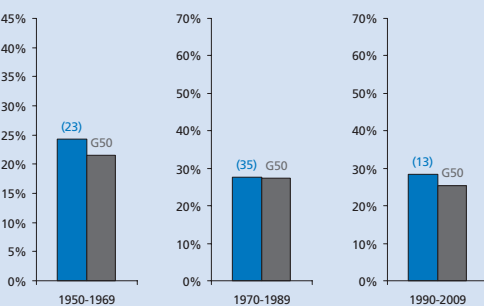
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Utrecht

Met 334.139 inwoners de
4^e gemeente van
N e d e r l a n d

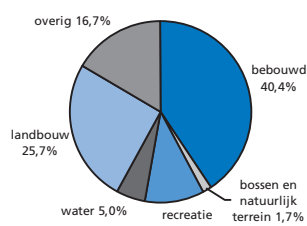
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Utrecht
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

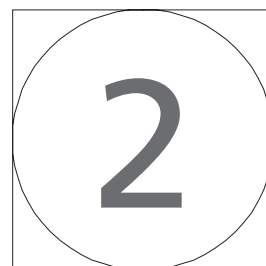
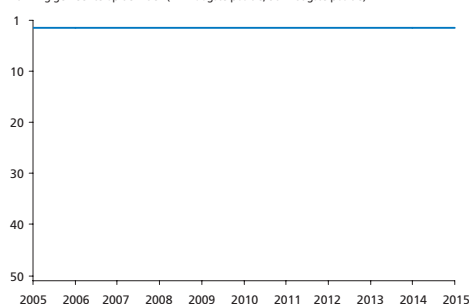
totale oppervlakte 9.921 ha

Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(2)
cultureel aanbod	(2)
veiligheid	(25)
percentage koopwoningen	(40)
nabijheid natuurgebieden	(2)
culinair aanbod	(31)
aanwezigheid universiteit	(1)
percentage vooroorlogse woningen	(6)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(2)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

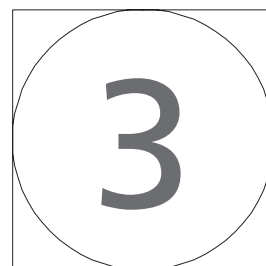
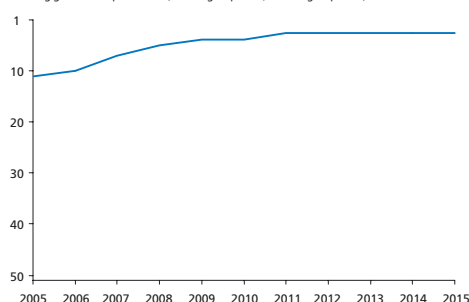

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

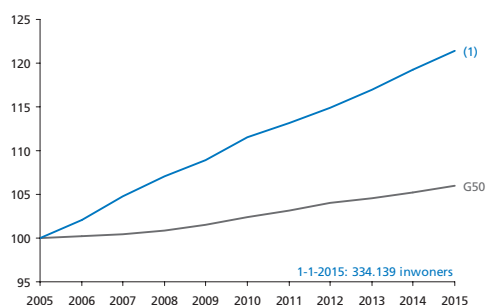
	Ranking
bijstand	(24)
werkloosheid	(15)
arbeidsongeschiktheid	(7)
armoede	(31)
percentage laagopgeleiden	(1)
participatie vrouwen	(2)
banen	(6)
percentage zakelijke diensten	(4)
sociaal-economische index:	(3)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

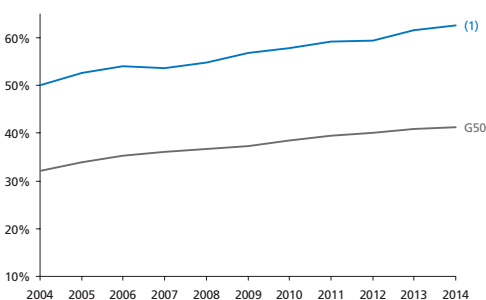
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

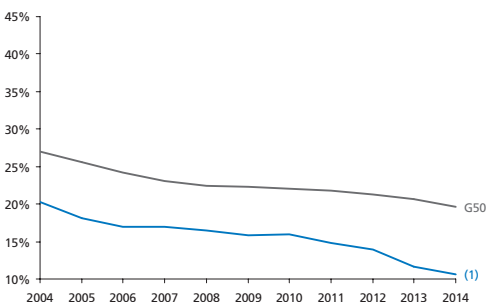
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

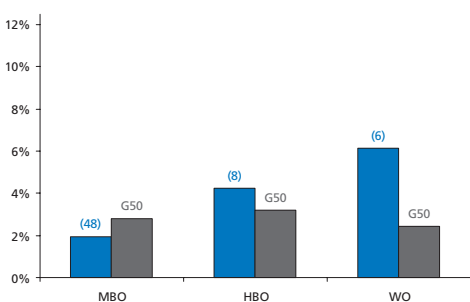
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

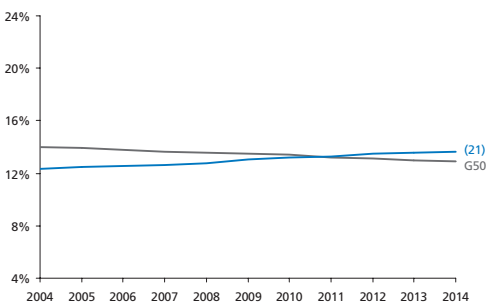
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

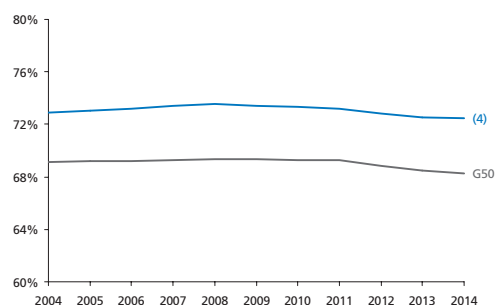
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

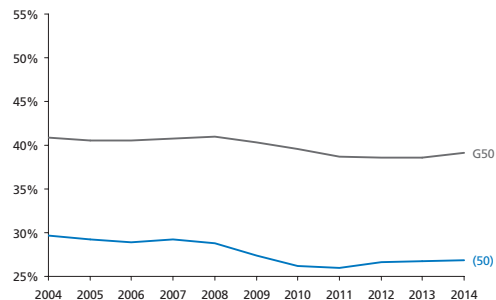
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

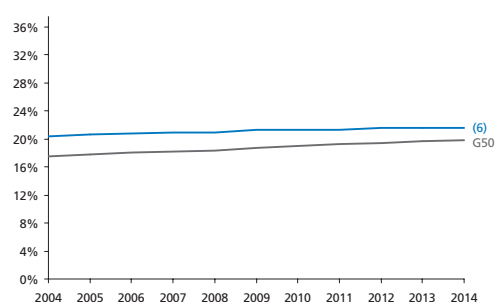
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

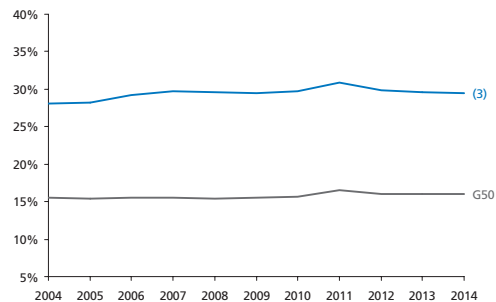
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

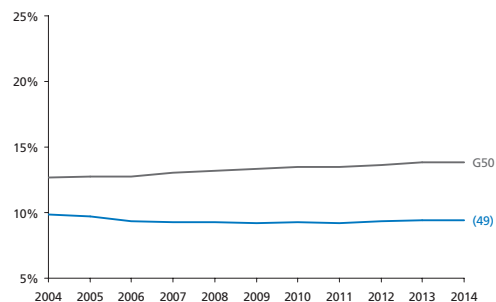
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

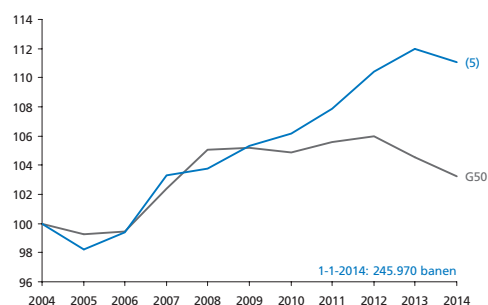
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
 Alphen
 aan den Rijn
 Amersfoort
 Amstelveen
 Amsterdam
 Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
 Breda
 Delft
 Den Haag
 Deventer
 Dordrecht
 Ede
 Eindhoven
 Emmen
 Enschede
 Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
 Heerlen
 Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
 Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
 Vlaardingen
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

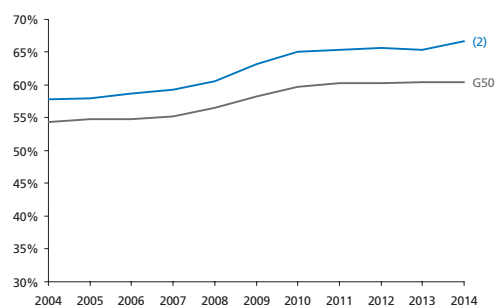
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

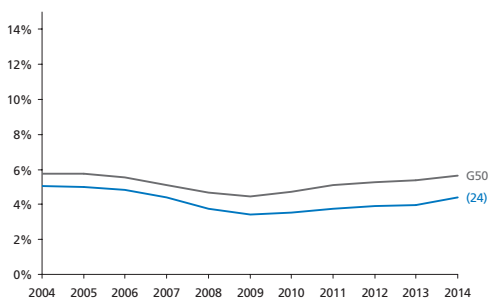
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

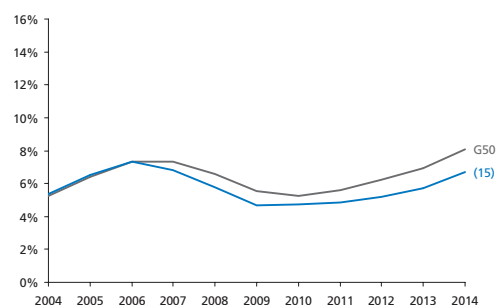
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

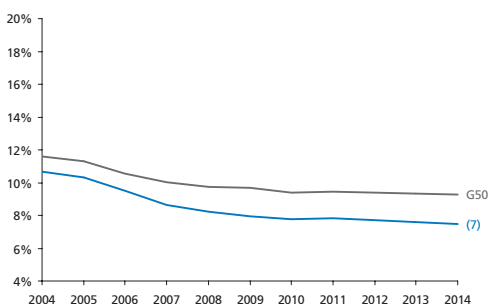
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

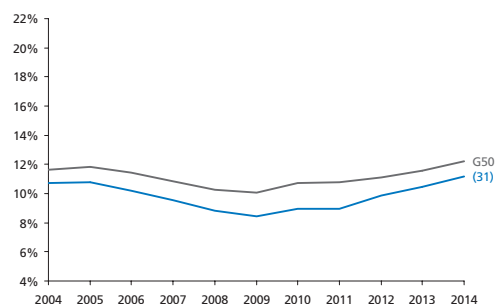
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

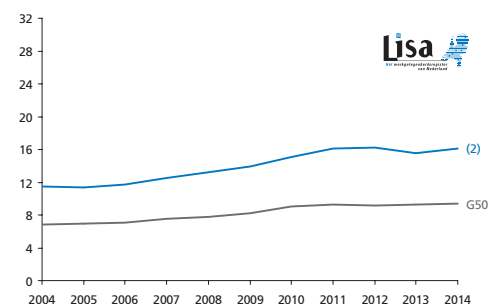
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

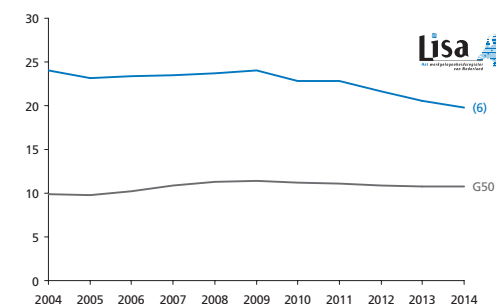
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

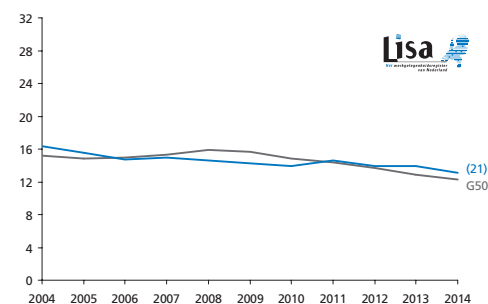
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

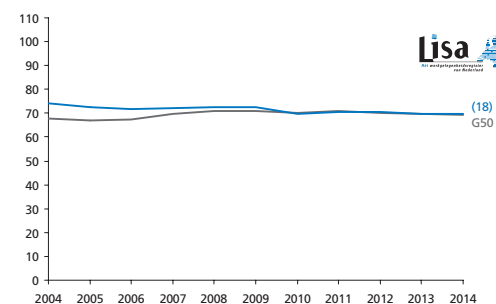
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

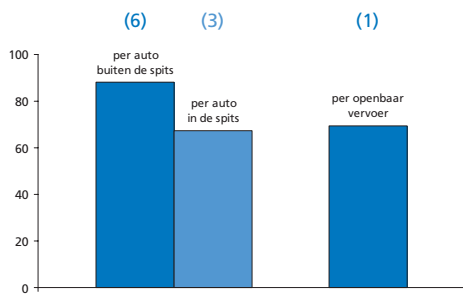
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

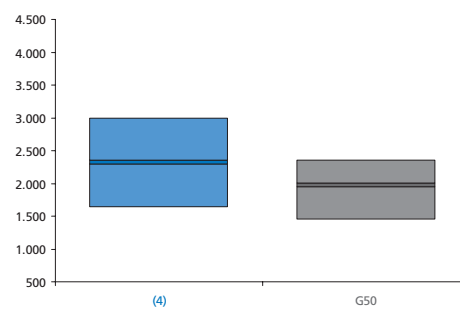
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

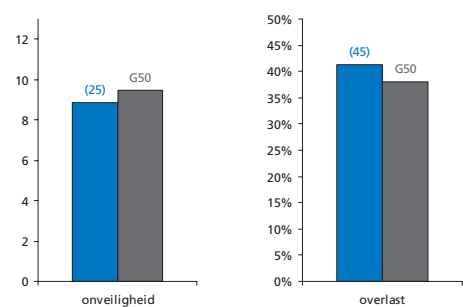
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

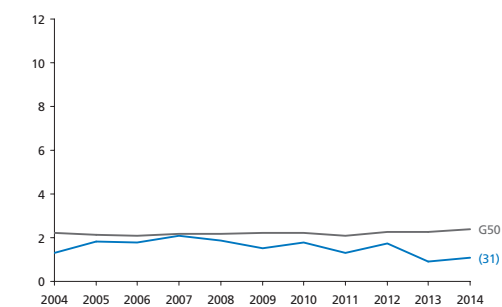
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

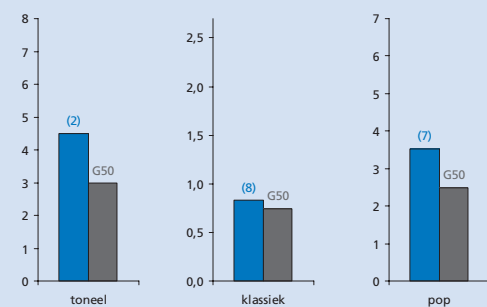
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

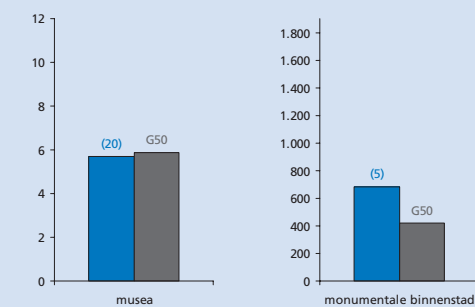
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

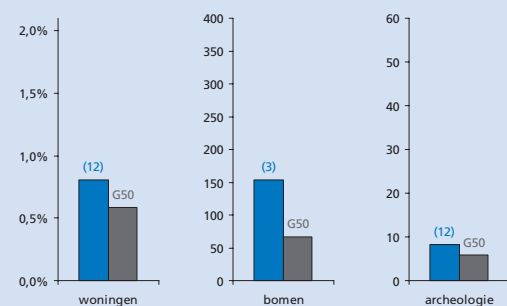
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

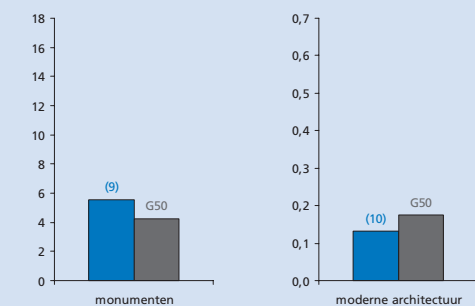
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

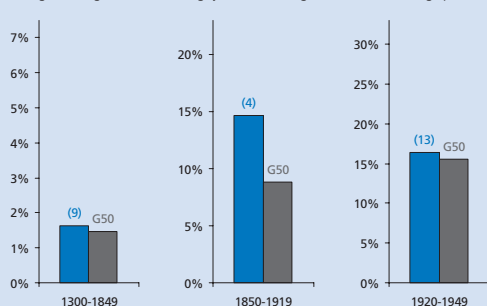
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

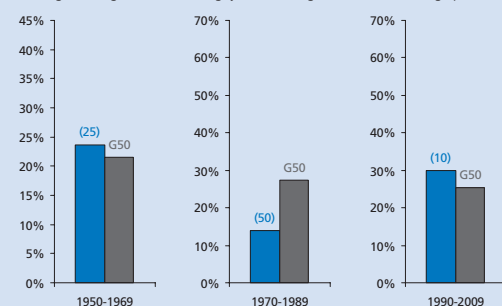
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Velsen

Met 67.150 inwoners de
49^e gemeente van
Nederland

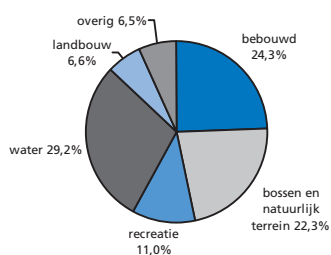
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Velsen
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 6.305 ha

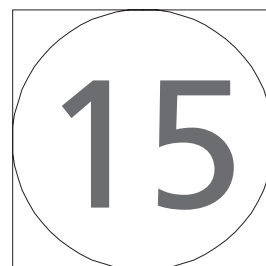
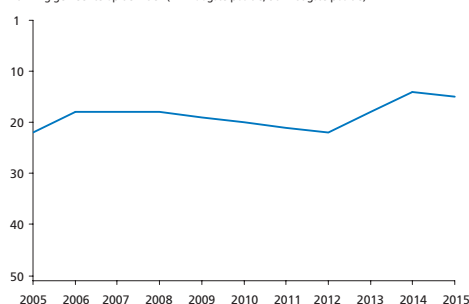
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(25)
cultureel aanbod	(18)
veiligheid	(5)
percentage koopwoningen	(29)
nabijheid natuurgebieden	(35)
culinair aanbod	(5)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(12)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(15)

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

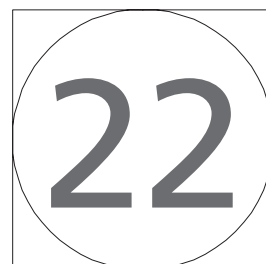
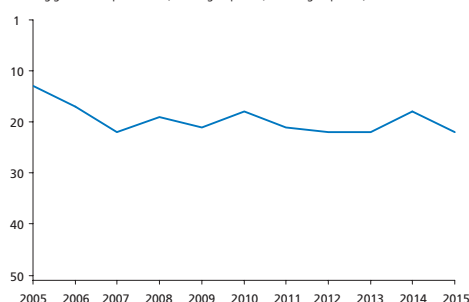
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

bijstand	(6)
werkloosheid	(11)
arbeidsongeschiktheid	(27)
armoede	(4)
percentage laagopgeleiden	(48)
participatie vrouwen	(6)
banen	(34)
percentage zakelijke diensten	(48)
sociaal-economische index:	(22)

Ranking

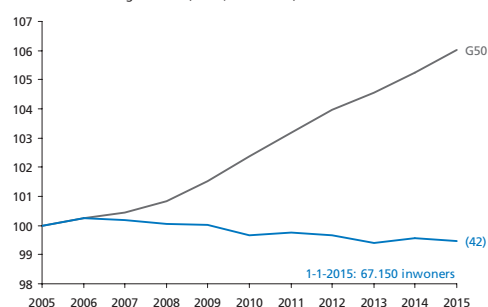
Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

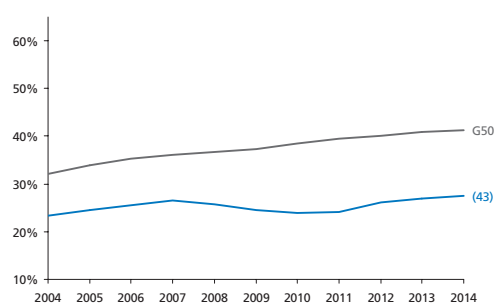
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

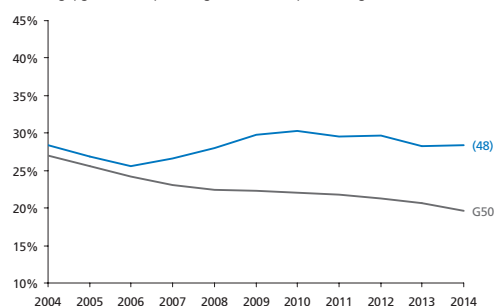
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

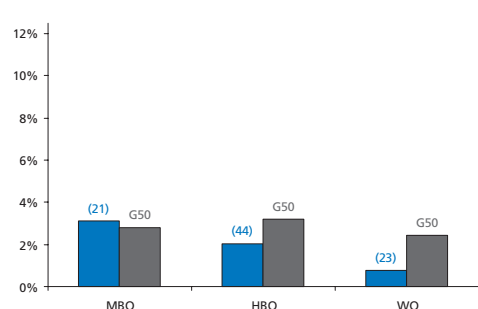
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

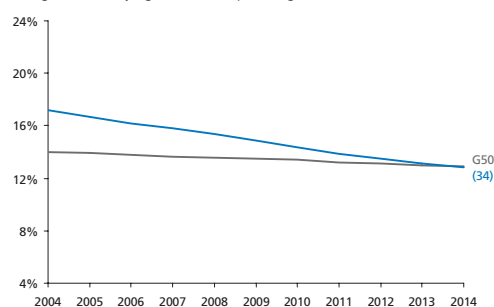
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

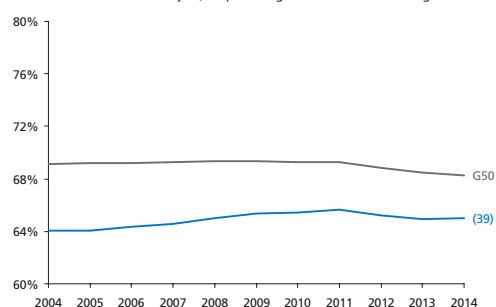
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

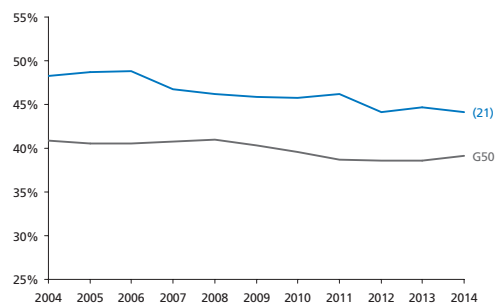
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

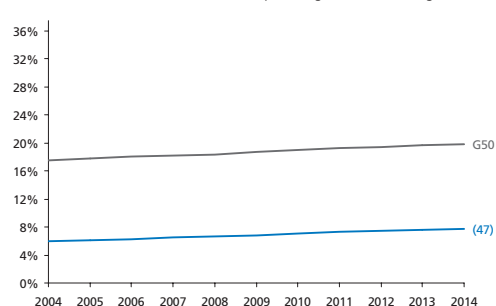
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

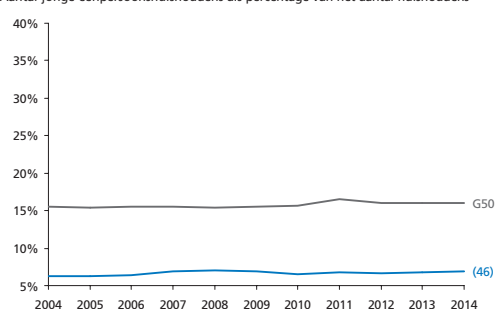
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

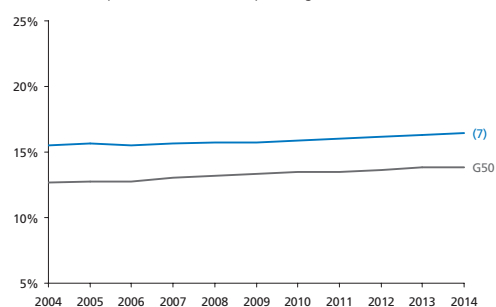
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

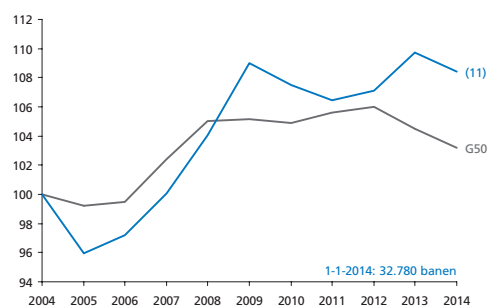
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
Almelo
Almere
Alphen
aan den Rijn
Amersfoort
Amstelveen
Amsterdam
Apeldoorn
Arnhem
Bergen op Zoom
Breda
Delft
Den Haag
Deventer
Dordrecht
Ede
Eindhoven
Emmen
Enschede
Gouda
Groningen
Haarlem
Haarlemmermeer
Heerlen
Helmond
Hengelo (O.)
's-Hertogenbosch
Hilversum
Hoorn
Leeuwarden
Leiden
Leidschendam-
Voorburg
Lelystad
Maastricht
Nijmegen
Oss
Purmerend
Roosendaal
Rotterdam
Schiedam
Sittard-Geleen
Spijkenisse
Tilburg
Utrecht
Velsen
Venlo
Vlaardingen
Zaanstad
Zoetermeer
Zwolle

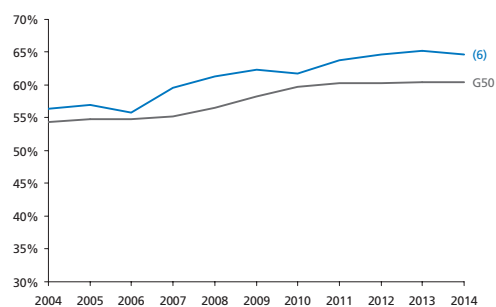
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

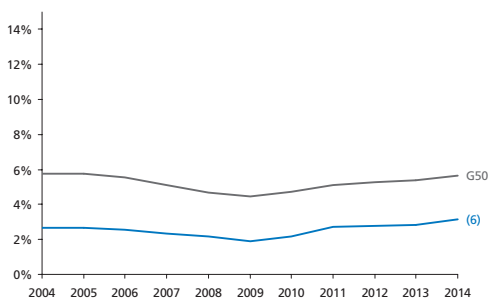
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

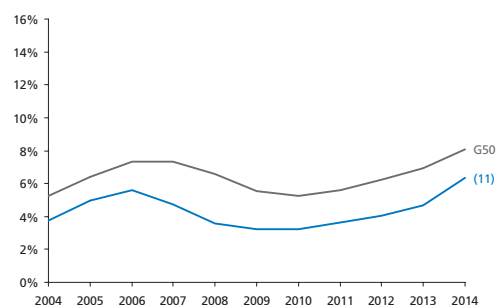
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

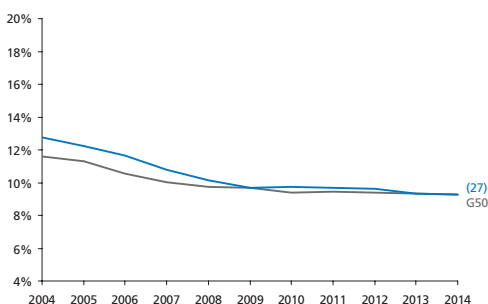
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

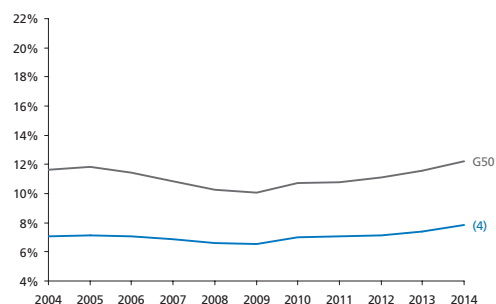
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

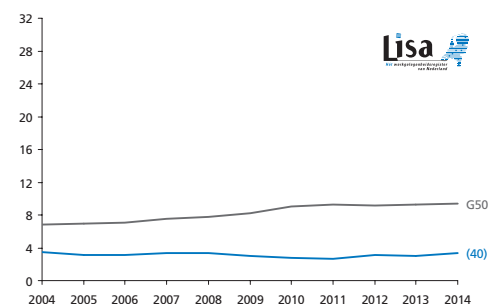
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

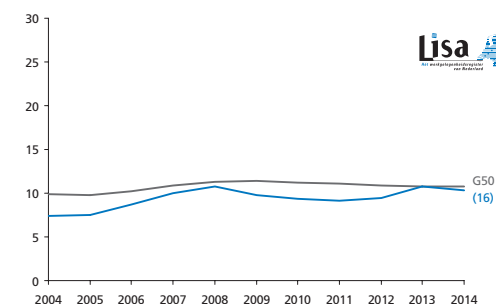
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

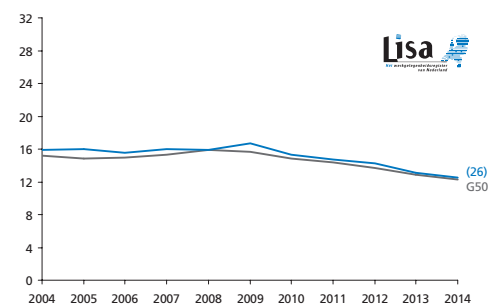
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

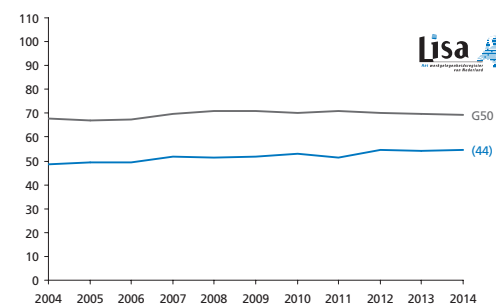
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

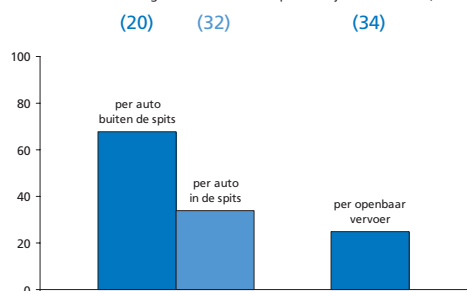
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

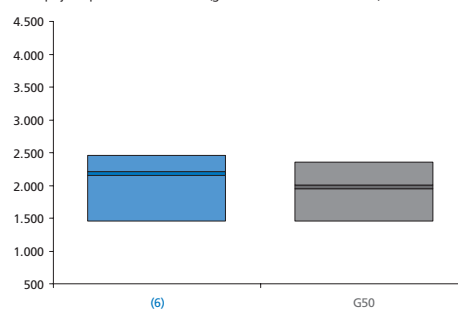
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

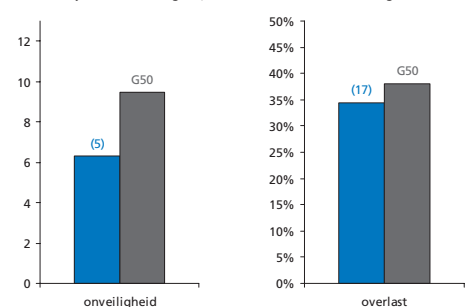
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

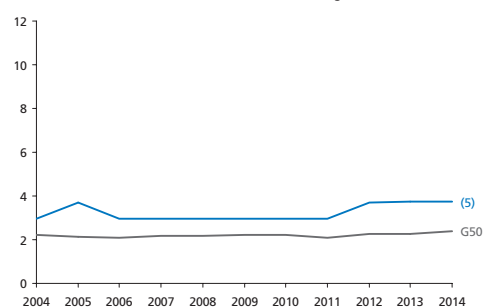
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

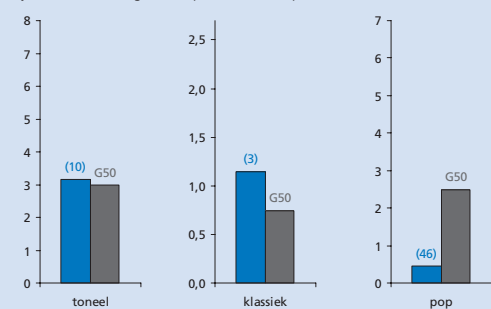
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

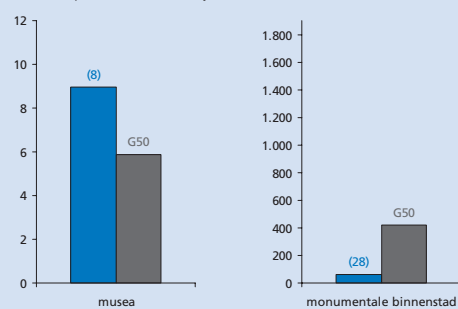
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

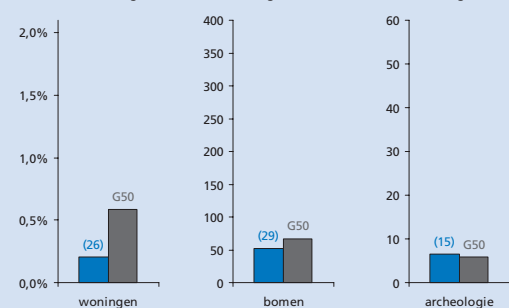
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

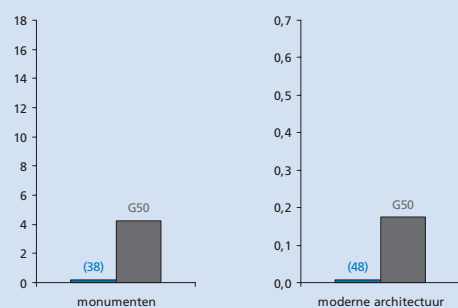
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

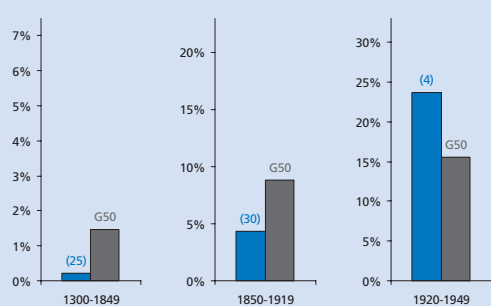
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

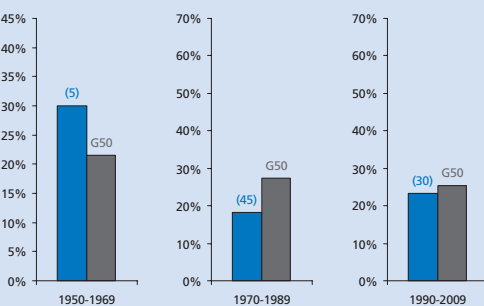
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Venlo

Met 100.531 inwoners de

29^e gemeente van
Nederland

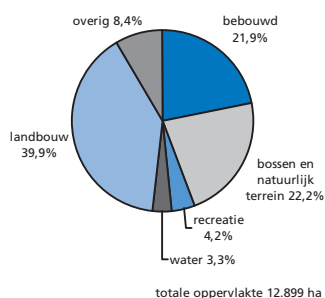
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Venlo
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

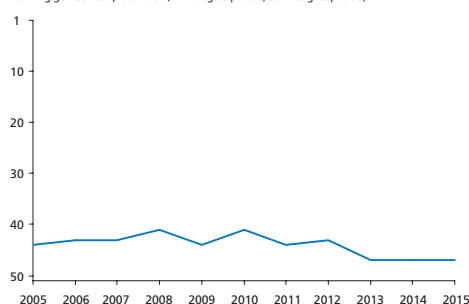

Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(42)
cultureel aanbod	(30)
veiligheid	(32)
percentage koopwoningen	(10)
nabijheid natuurgebieden	(46)
culinair aanbod	(8)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(36)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(47)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

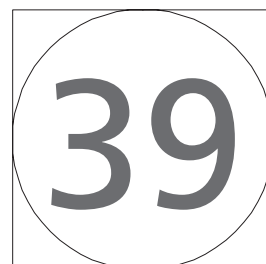
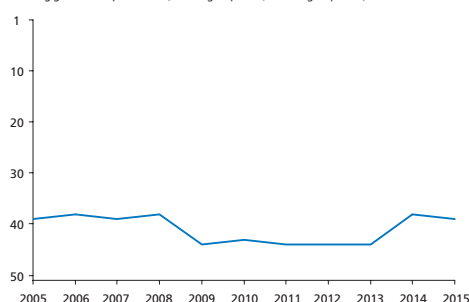

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

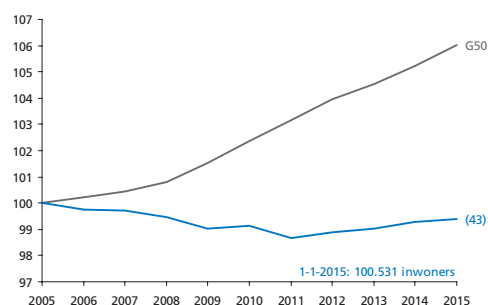
	Ranking
bijstand	(27)
werkloosheid	(30)
arbeidsongeschiktheid	(32)
armoede	(37)
percentage laagopgeleiden	(47)
participatie vrouwen	(31)
banen	(9)
percentage zakelijke diensten	(46)
sociaal-economische index:	(39)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

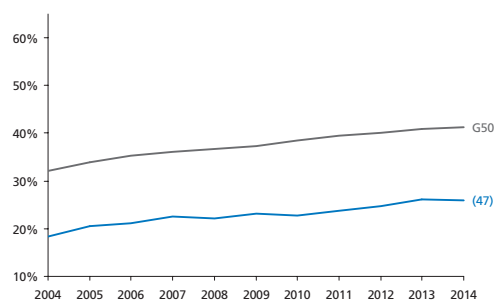
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

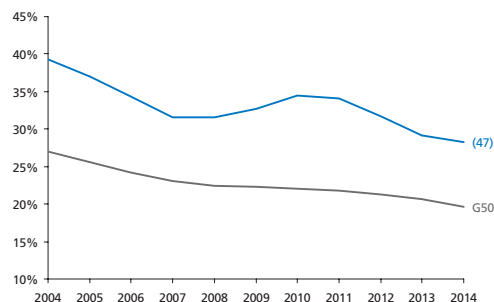
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

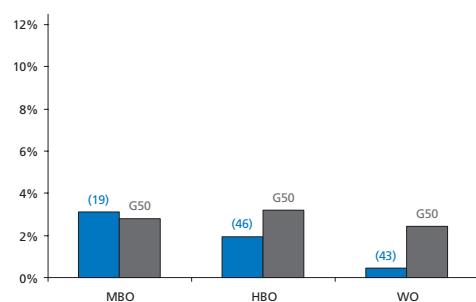
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

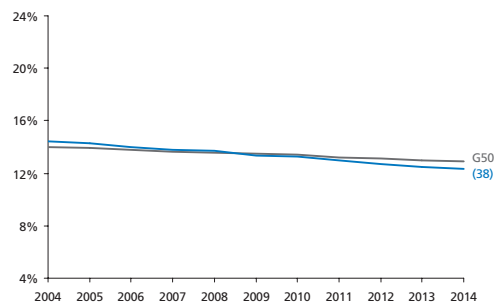
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

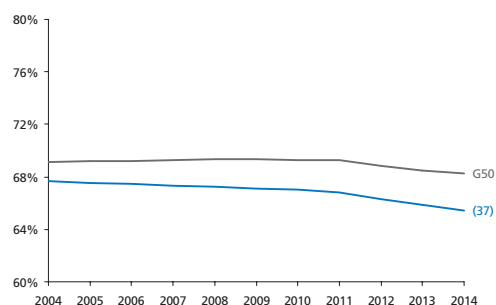
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

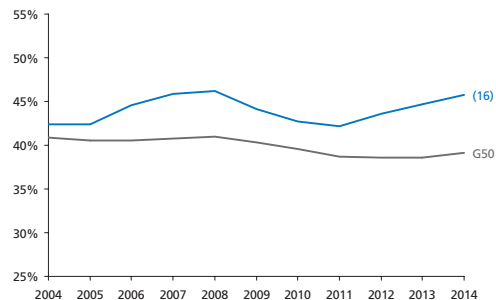
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

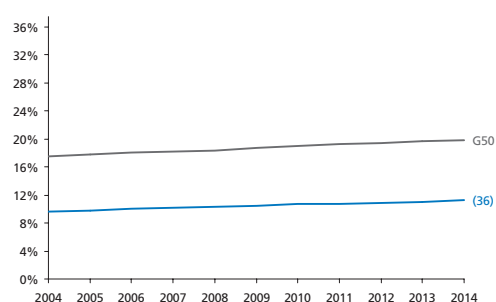
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

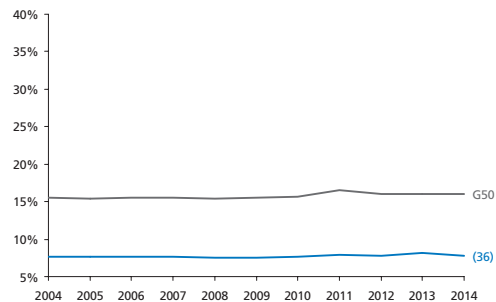
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

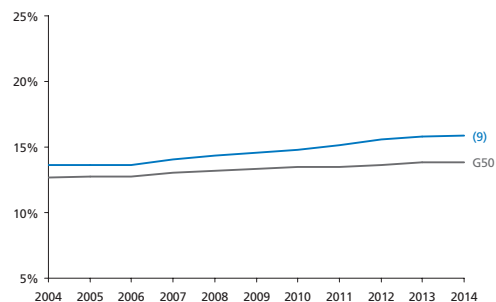
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
 Alphen
 aan den Rijn
 Amersfoort
 Amstelveen
 Amsterdam
 Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
 Breda
 Delft
 Den Haag
 Deventer
 Dordrecht
 Ede
 Eindhoven
 Emmen
 Enschede
 Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
 Heerlen
 Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
 Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
 Vlaardingen
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

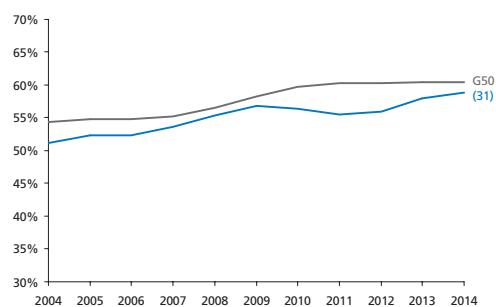
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

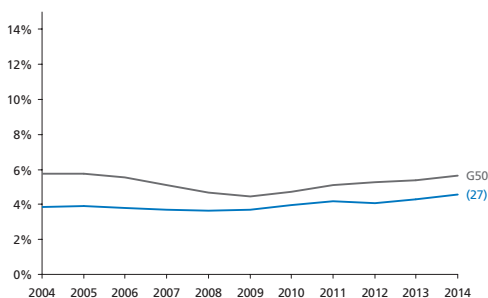
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

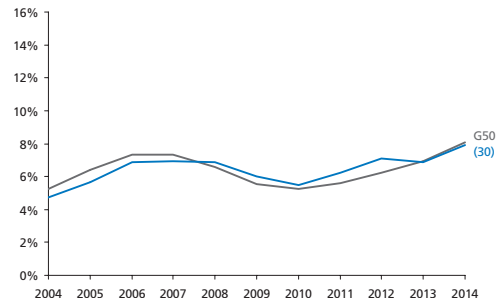
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

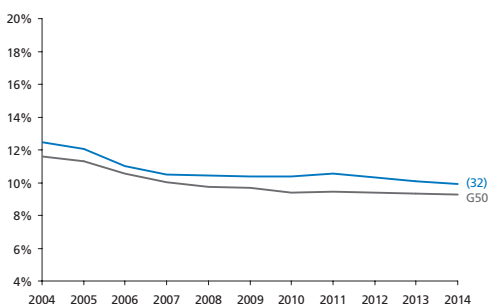
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

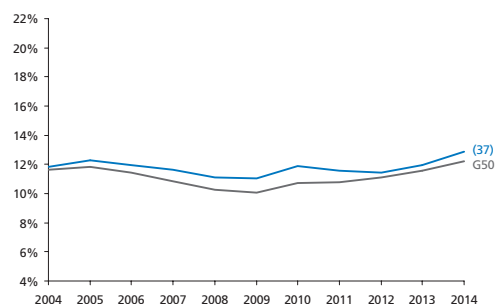
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

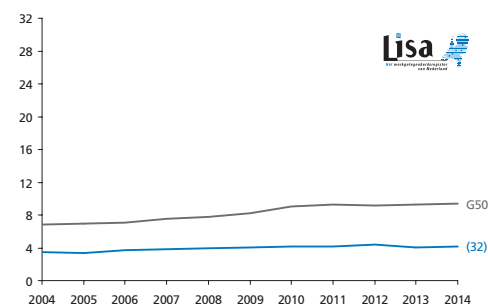
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

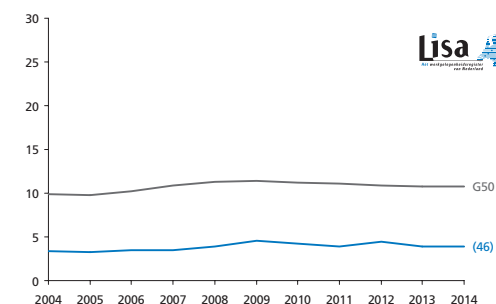
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

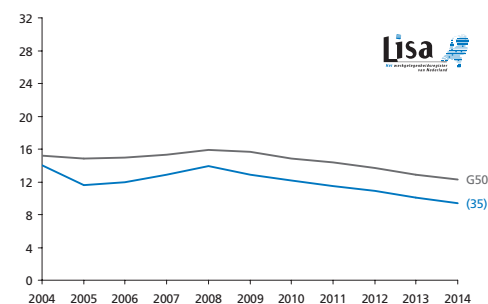
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

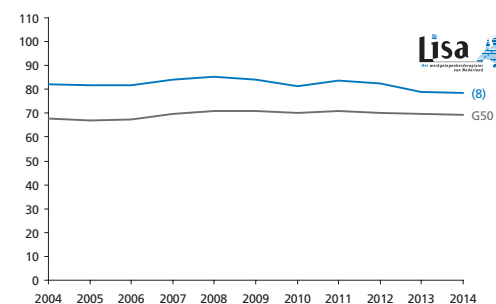
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

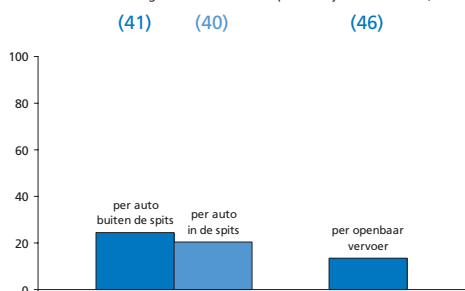
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

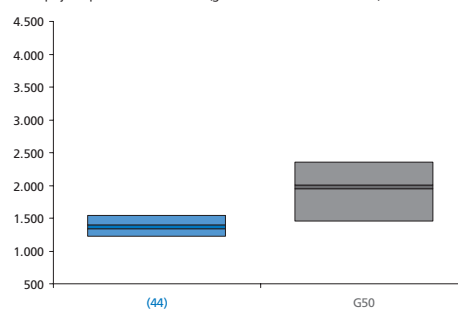
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

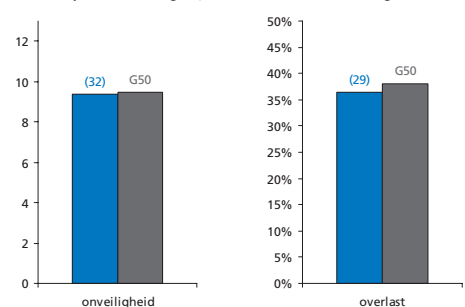
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

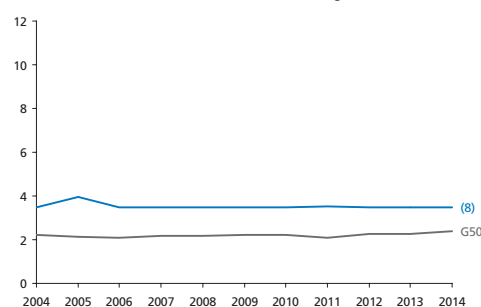
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

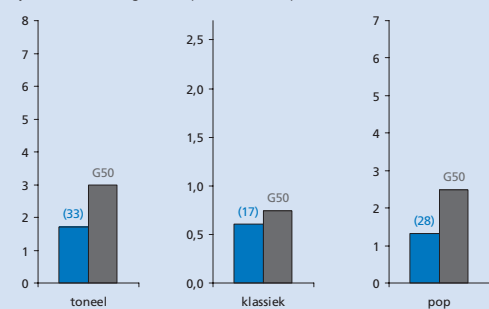
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

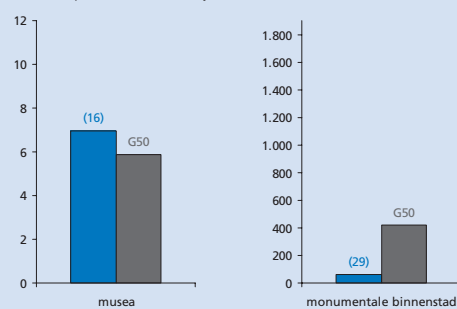
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

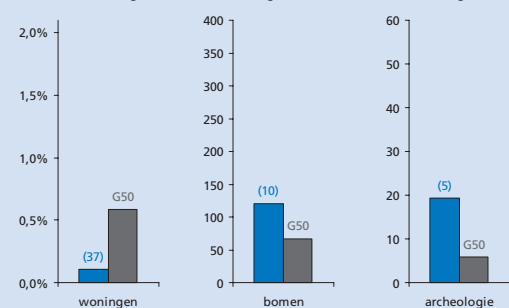
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

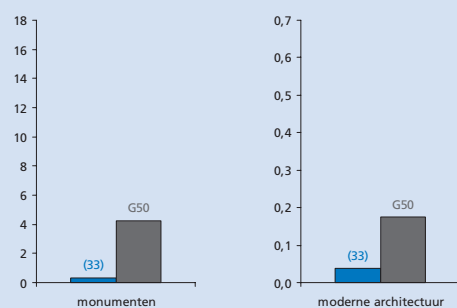
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

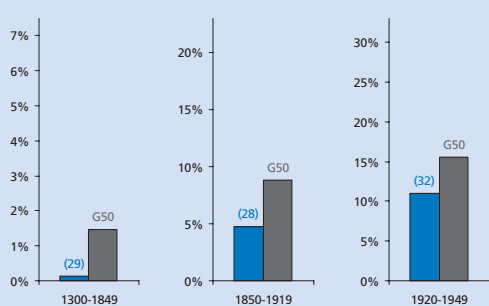
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

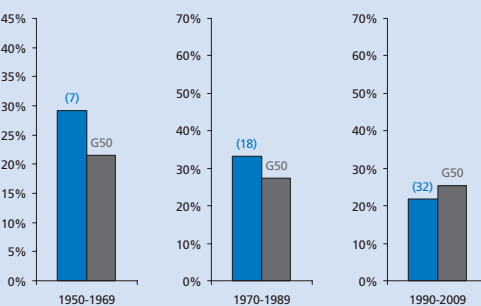
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Vlaardingen

Met 71.647 inwoners de

47^e gemeente van
Nederland

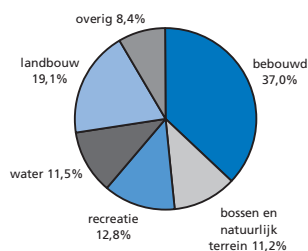
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Vlaardingen
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

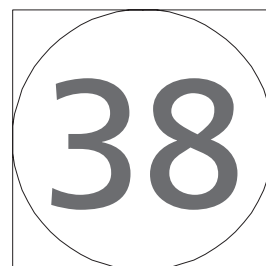
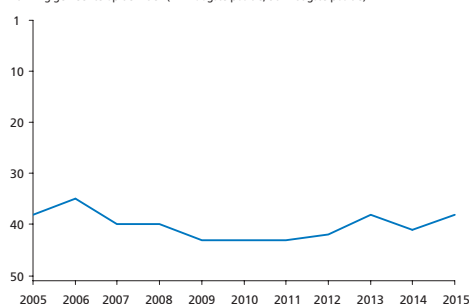
totale oppervlakte 2.669 ha

Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(21)
cultureel aanbod	(27)
veiligheid	(23)
percentage koopwoningen	(38)
nabijheid natuurgebieden	(36)
culinair aanbod	(43)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(27)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(38)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

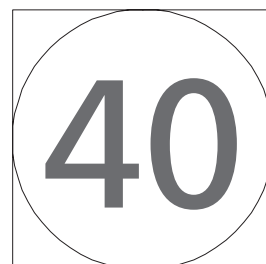
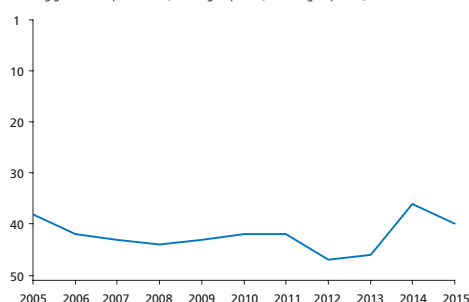

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

	Ranking
bijstand	(36)
werkloosheid	(42)
arbeidsongeschiktheid	(12)
armoede	(25)
percentage laagopgeleiden	(41)
participatie vrouwen	(27)
banen	(46)
percentage zakelijke diensten	(36)
sociaal-economische index:	(40)

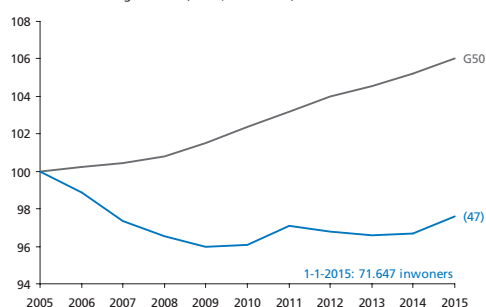
Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

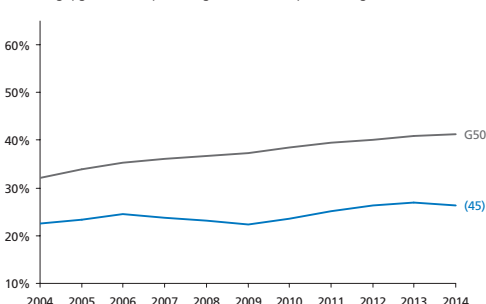
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

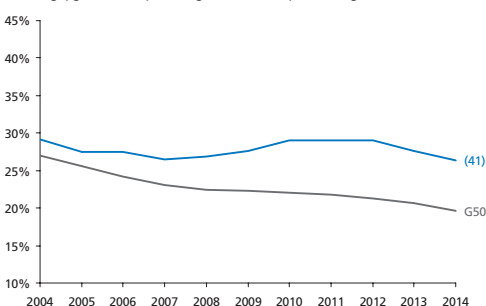
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

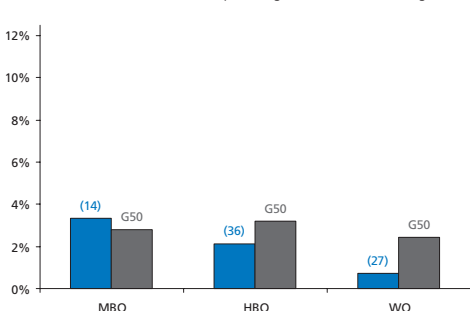
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

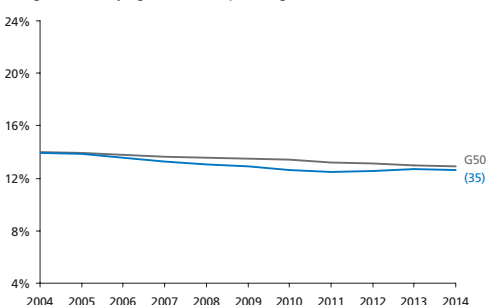
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

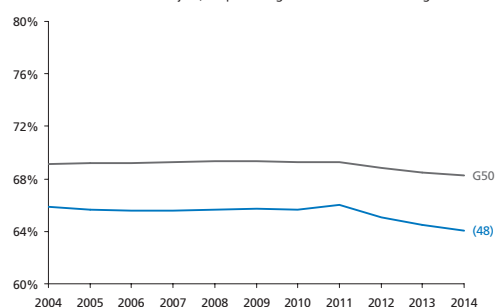
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

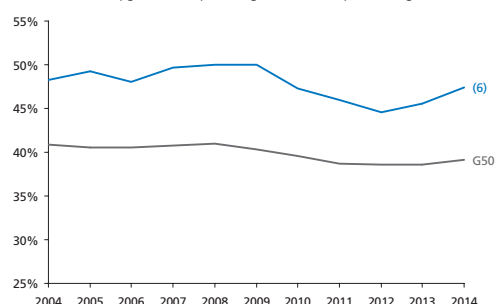
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

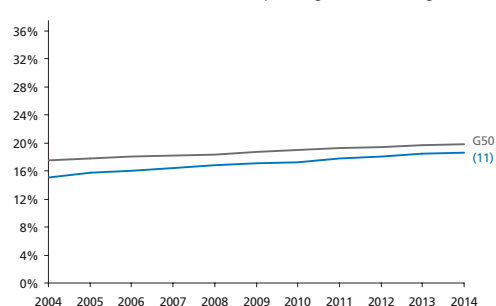
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

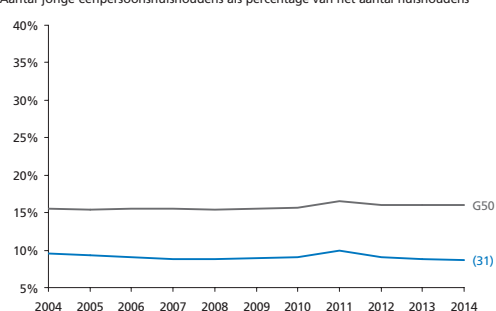
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

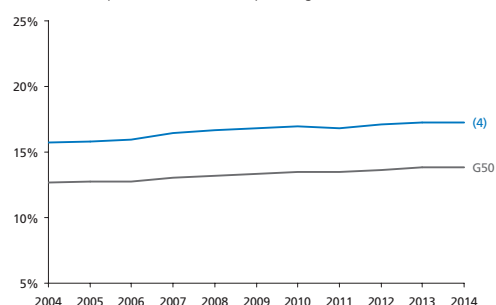
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

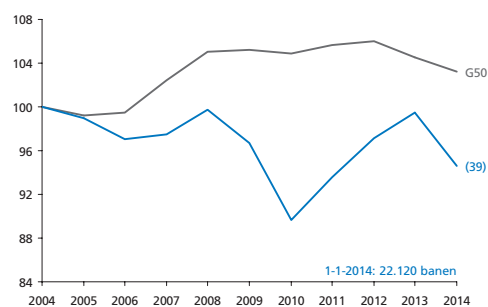
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
 Alphen
 aan den Rijn
 Amersfoort
 Amstelveen
 Amsterdam
 Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
 Breda
 Delft
 Den Haag
 Deventer
 Dordrecht
 Ede
 Eindhoven
 Emmen
 Enschede
 Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
 Heerlen
 Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
 Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
Vlaardingen
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

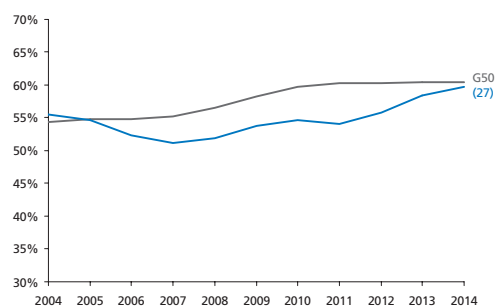
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

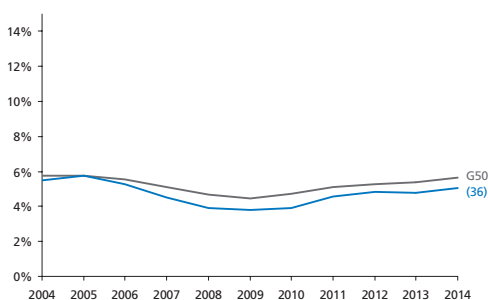
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

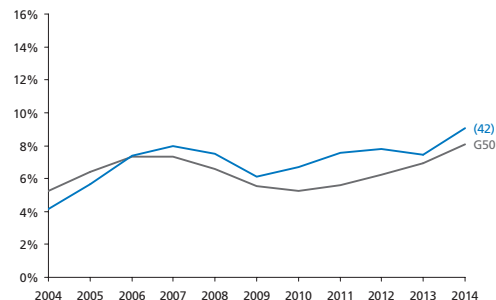
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

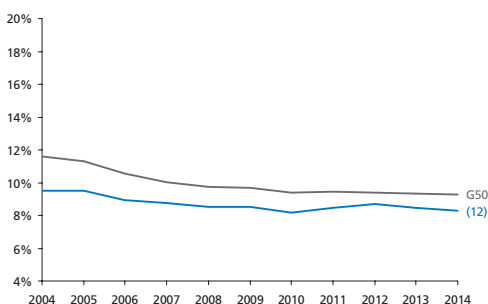
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

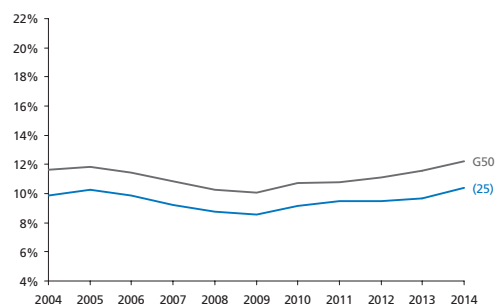
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

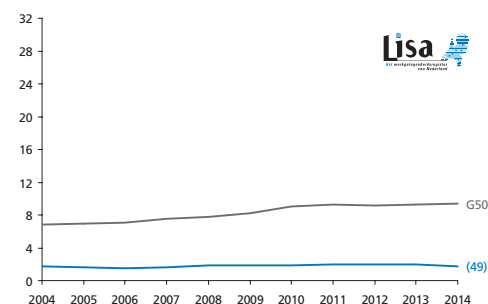
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

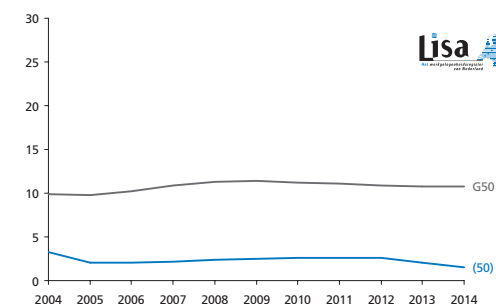
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

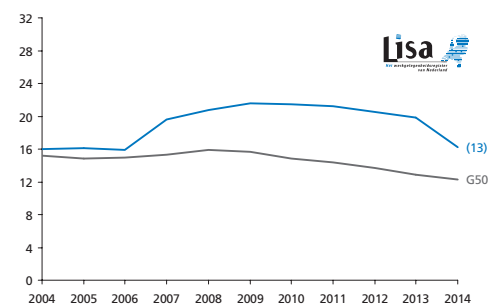
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

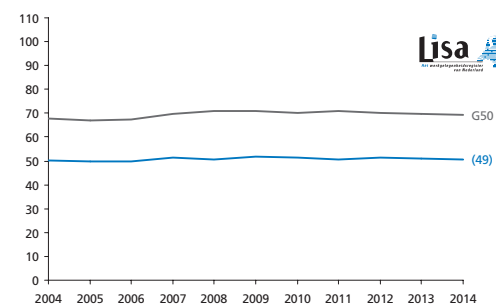
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

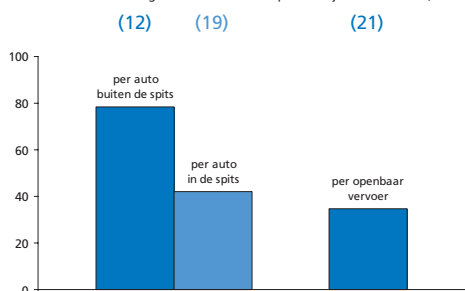
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

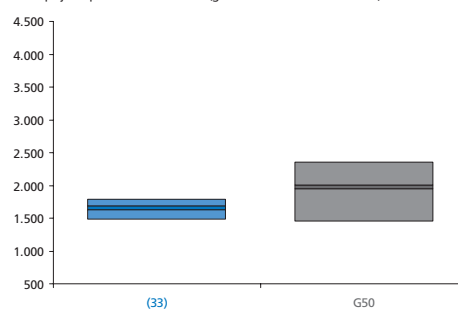
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

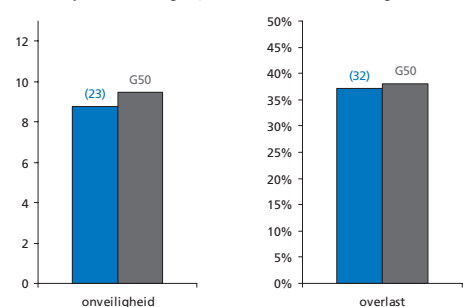
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

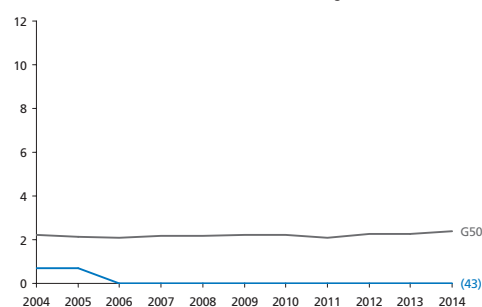
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

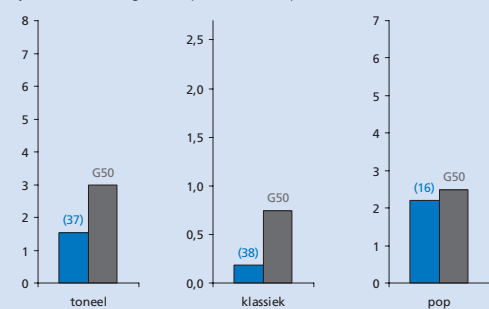
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

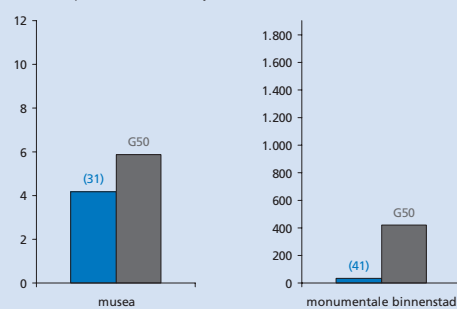
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

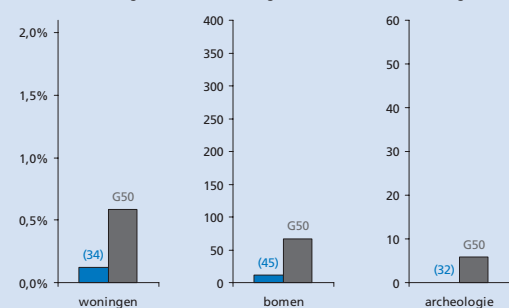
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

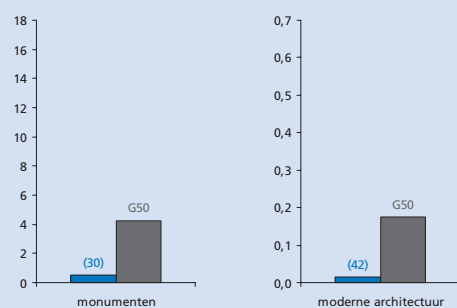
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

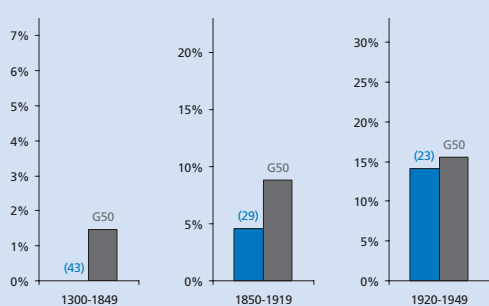
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

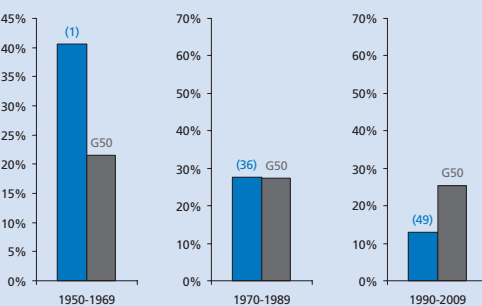
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Zaanstad

Met 151.429 inwoners de

16^e gemeente van
Nederland

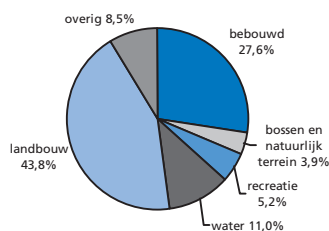
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Zaanstad
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

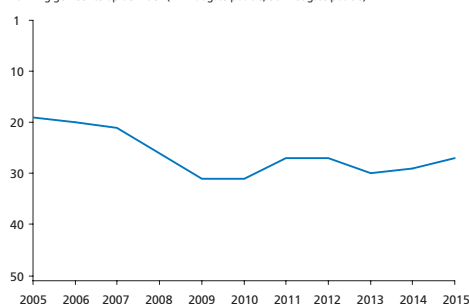
totale oppervlakte 8.324 ha

Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(13)
cultureel aanbod	(43)
veiligheid	(14)
percentage koopwoningen	(35)
nabijheid natuurgebieden	(21)
culinair aanbod	(42)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(19)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(27)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

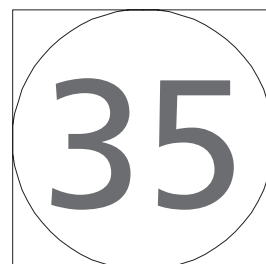
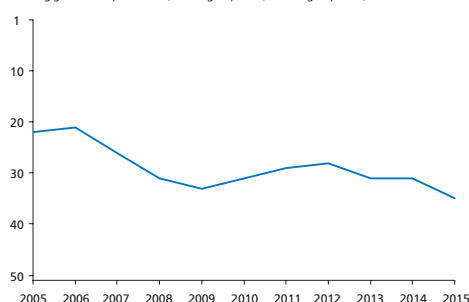

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

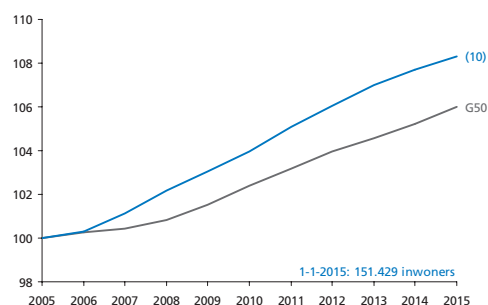
	Ranking
bijstand	(17)
werkloosheid	(19)
arbeidsongeschiktheid	(39)
armoede	(15)
percentage laagopgeleiden	(39)
participatie vrouwen	(36)
banen	(45)
percentage zakelijke diensten	(39)
sociaal-economische index:	(35)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

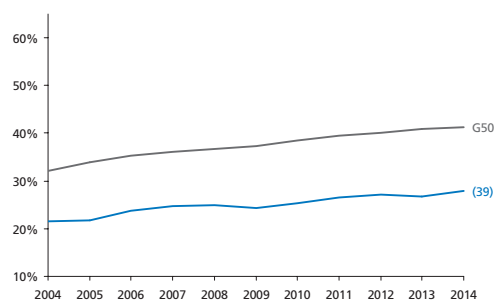
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

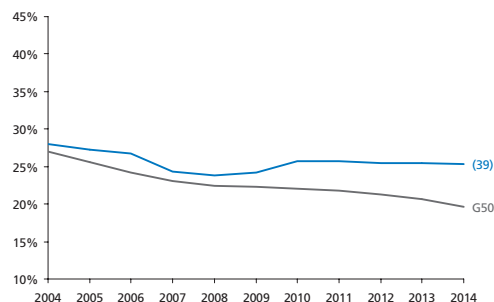
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

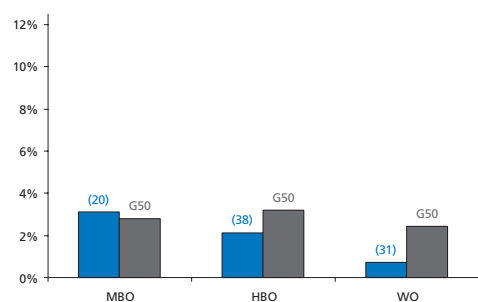
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

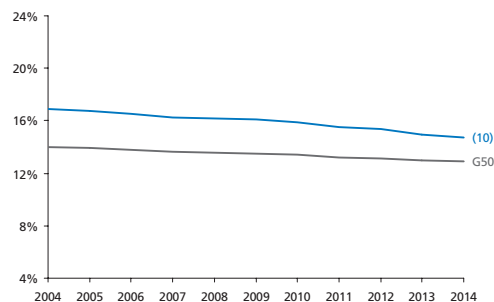
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

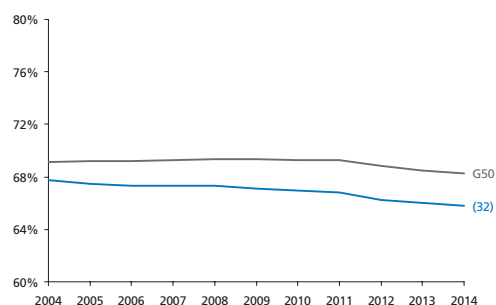
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

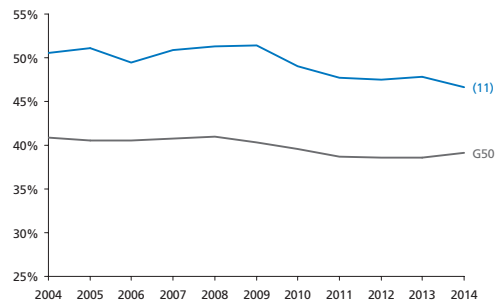
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

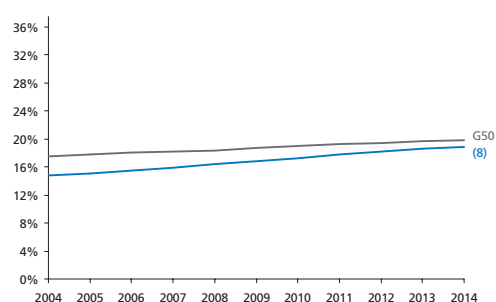
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

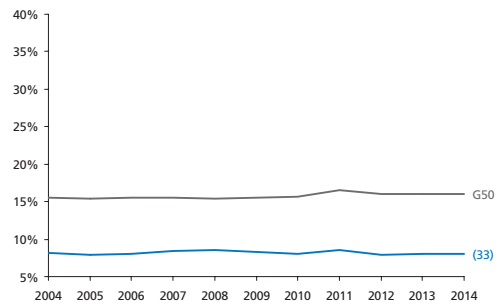
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

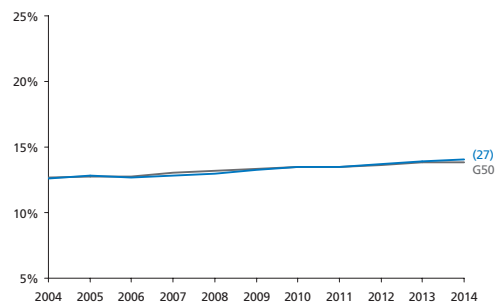
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

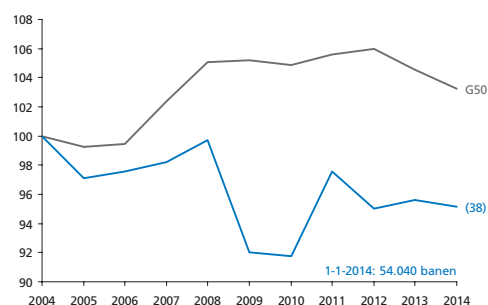
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
 Alphen
 aan den Rijn
 Amersfoort
 Amstelveen
 Amsterdam
 Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
 Breda
 Delft
 Den Haag
 Deventer
 Dordrecht
 Ede
 Eindhoven
 Emmen
 Enschede
 Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
 Heerlen
 Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
 Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
 Vlaarding
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

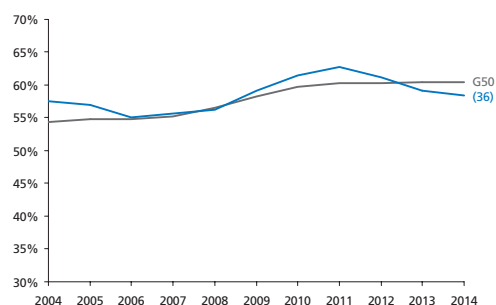
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

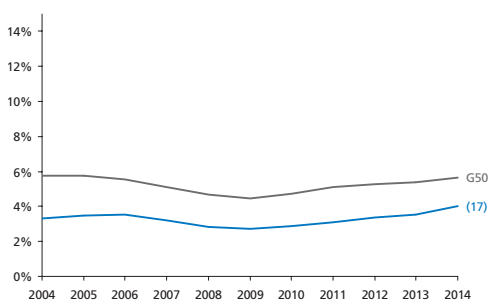
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

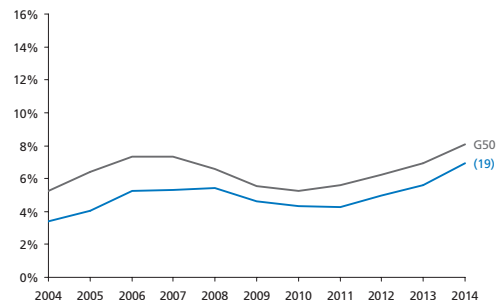
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

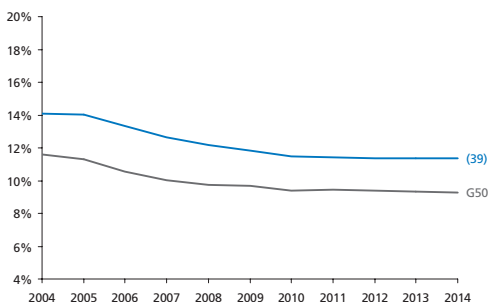
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

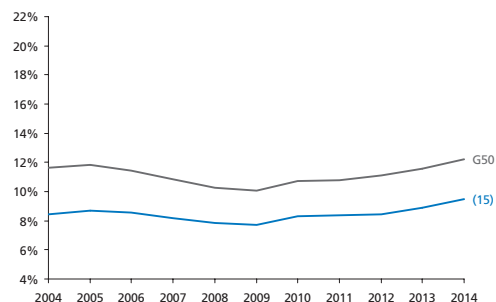
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

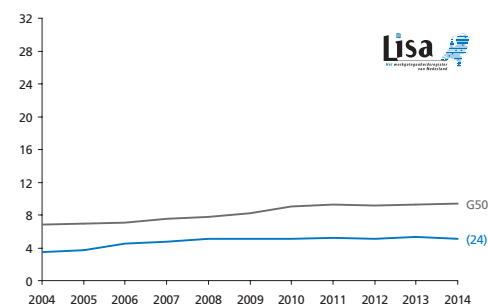
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

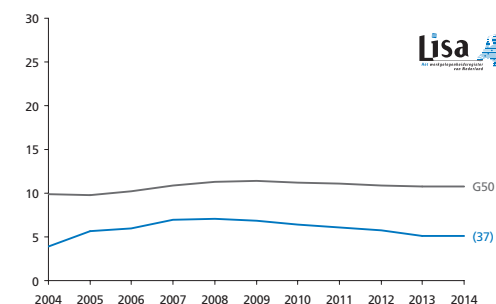
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

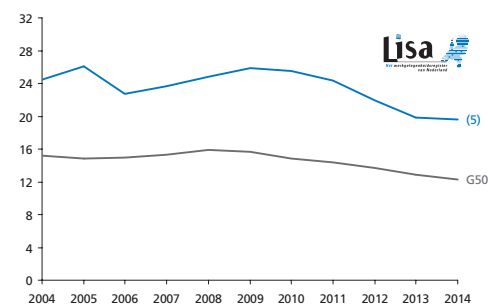
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

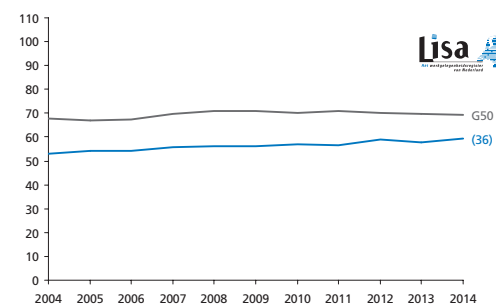
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

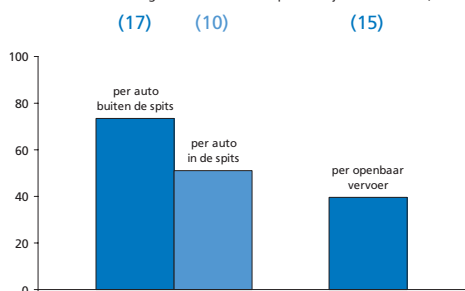
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

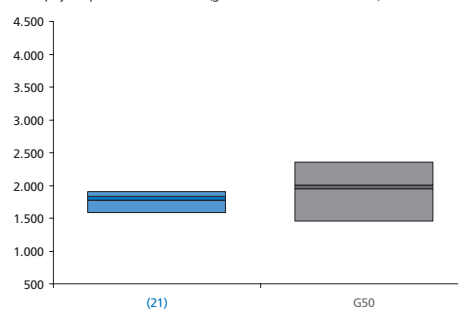
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

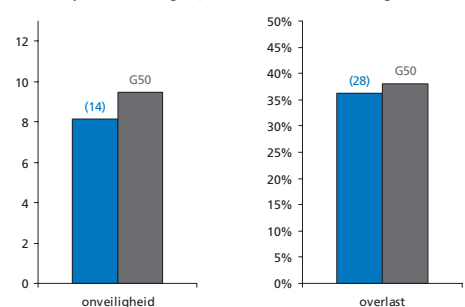
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

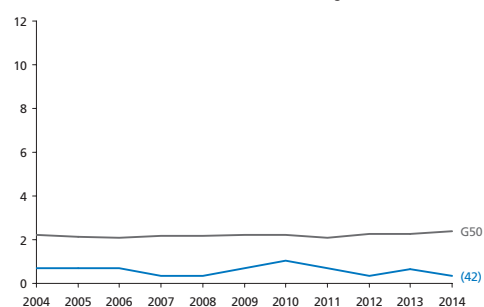
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

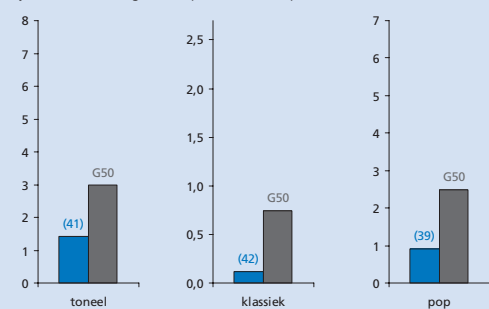
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

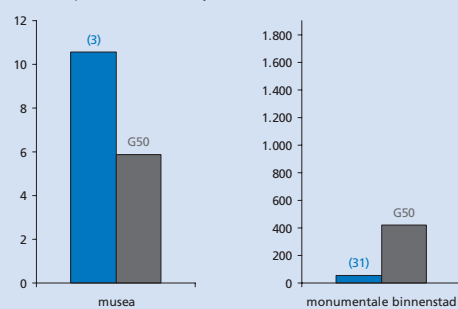
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

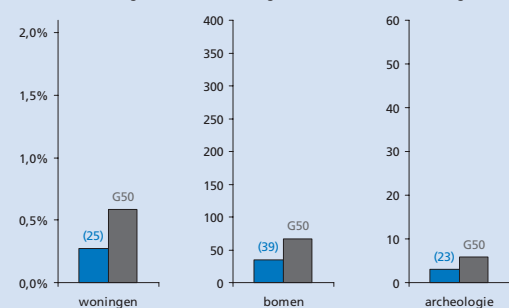
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

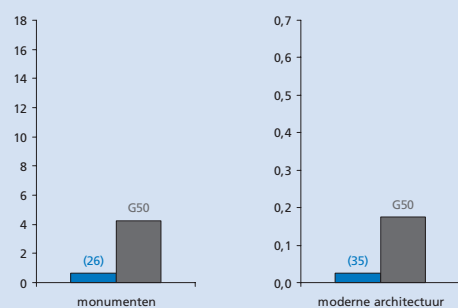
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

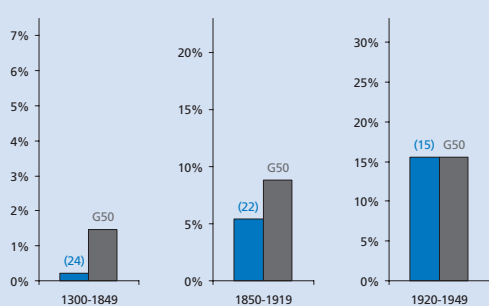
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

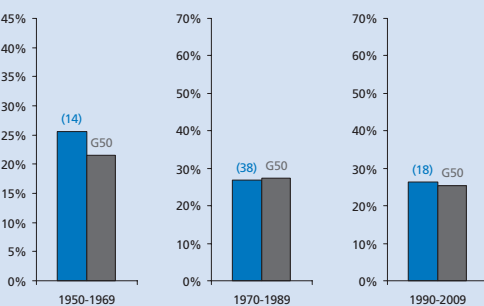
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Zoetermeer

Met 124.024 inwoners de

19^e gemeente van
N e d e r l a n d

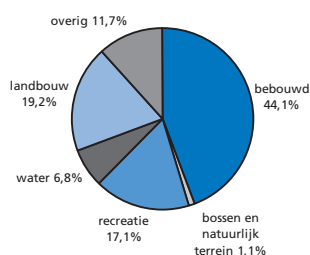
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Zoetermeer
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

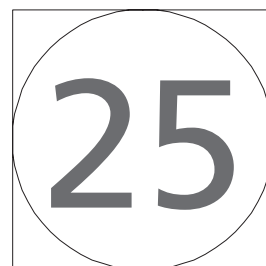
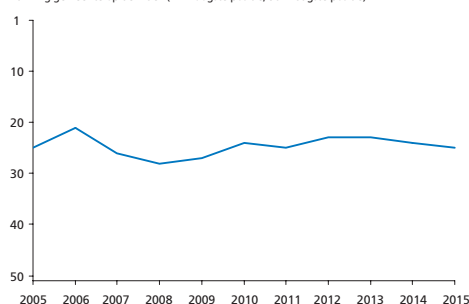
totale oppervlakte 3.705 ha

Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

	Ranking
bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(6)
cultureel aanbod	(31)
veiligheid	(15)
percentage koopwoningen	(31)
nabijheid natuurgebieden	(39)
culinair aanbod	(35)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(47)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(25)

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

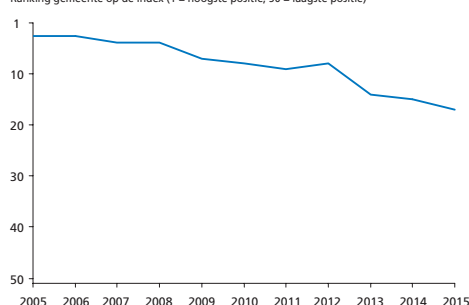

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

	Ranking
bijstand	(22)
werkloosheid	(9)
arbeidsongeschiktheid	(11)
armoede	(12)
percentage laagopgeleiden	(21)
participatie vrouwen	(31)
banen	(43)
percentage zakelijke diensten	(12)
sociaal-economische index:	(17)

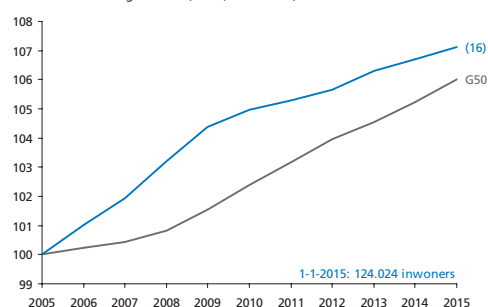
Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

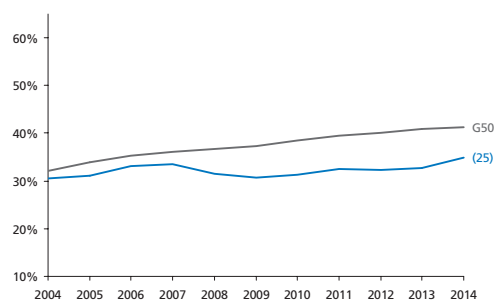
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

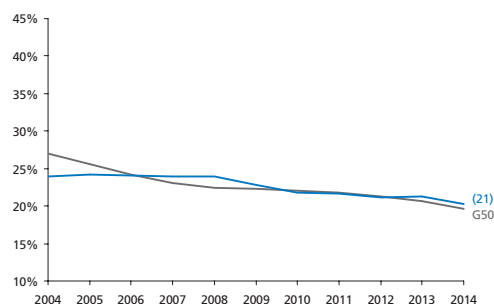
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

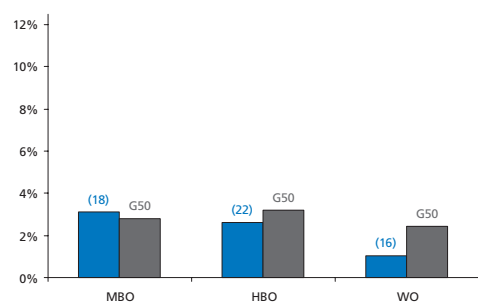
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

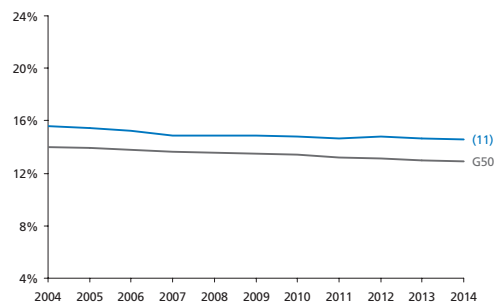
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

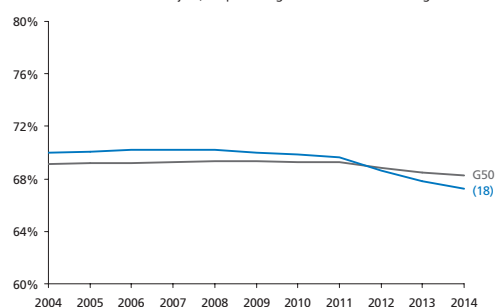
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

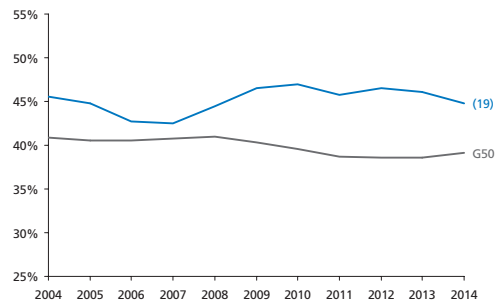
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

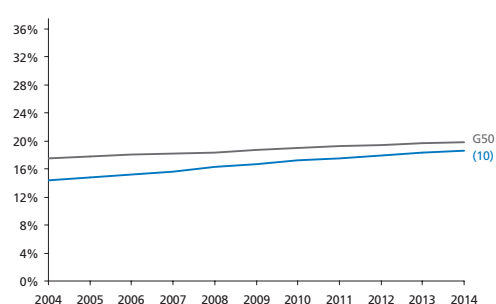
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

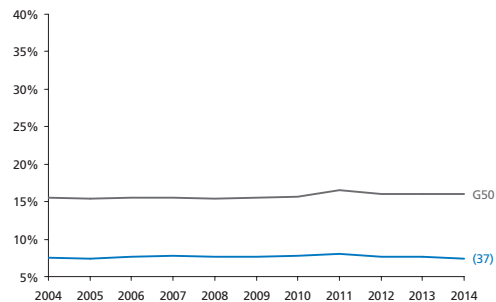
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

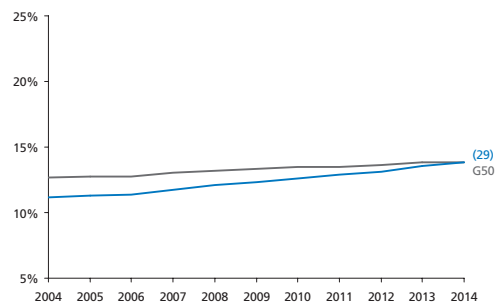
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

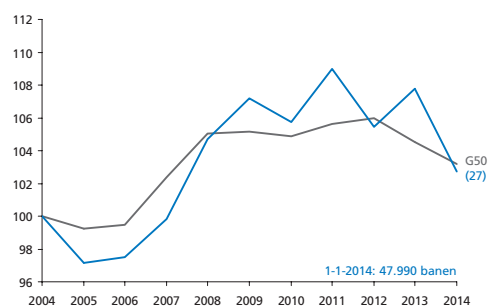
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
 Alphen
 aan den Rijn
 Amersfoort
 Amstelveen
 Amsterdam
 Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
 Breda
 Delft
 Den Haag
 Deventer
 Dordrecht
 Ede
 Eindhoven
 Emmen
 Enschede
 Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
 Heerlen
 Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
 Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
 Vlaarding
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

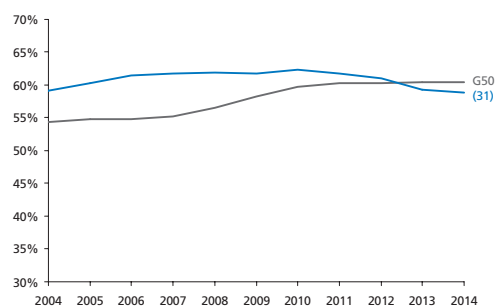
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

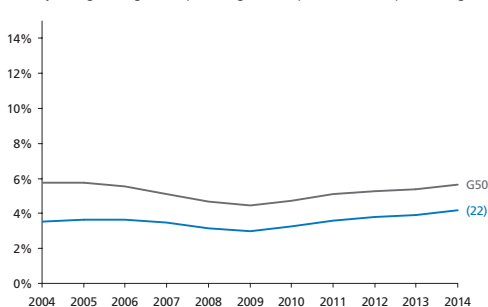
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

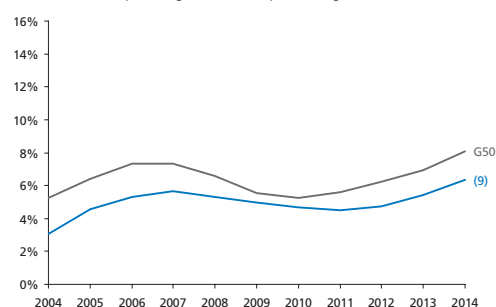
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

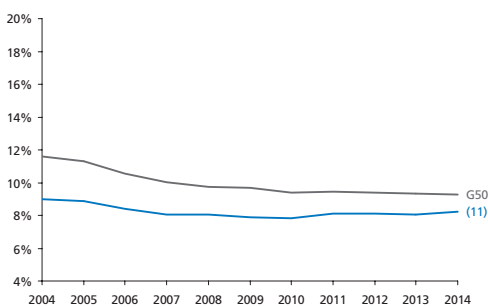
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

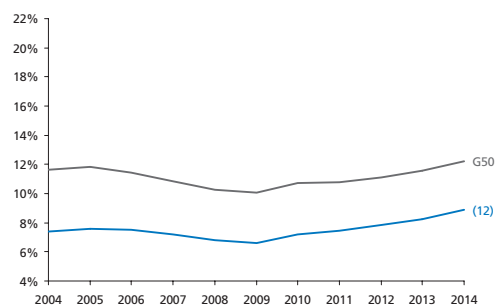
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

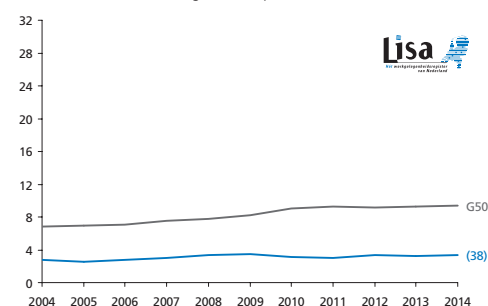
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

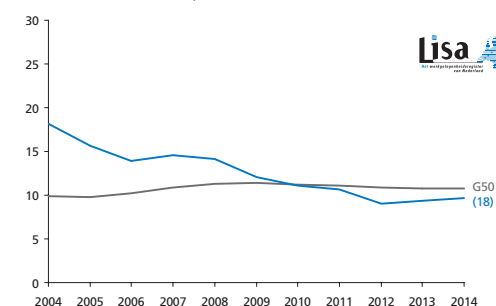
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

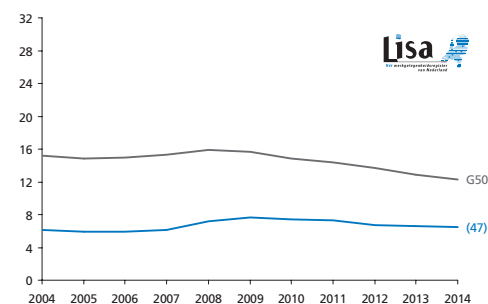
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

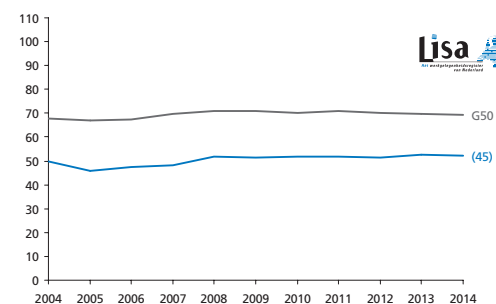
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

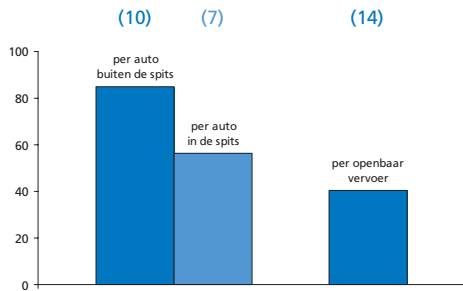
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

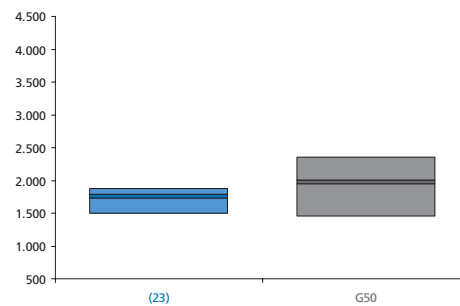
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

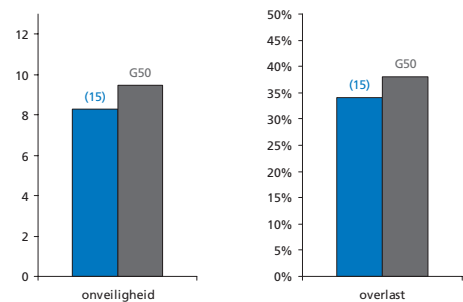
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

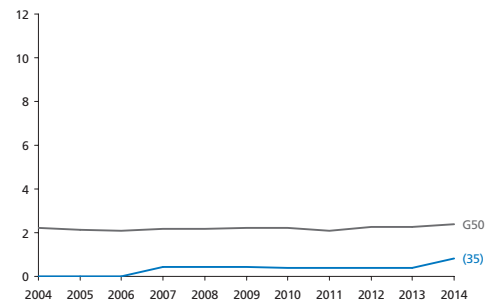
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

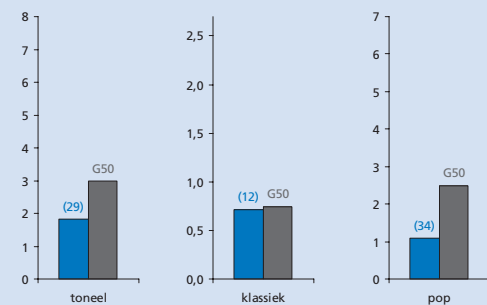
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

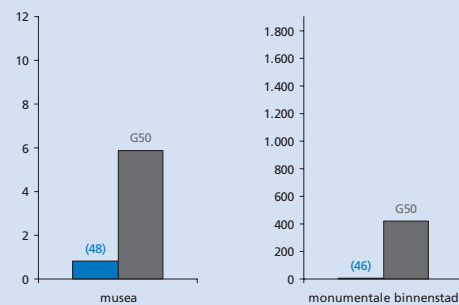
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

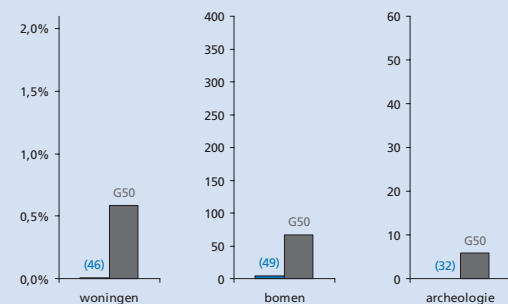
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

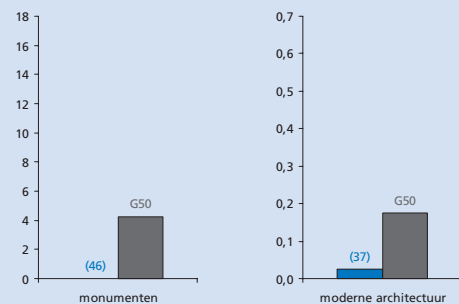
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

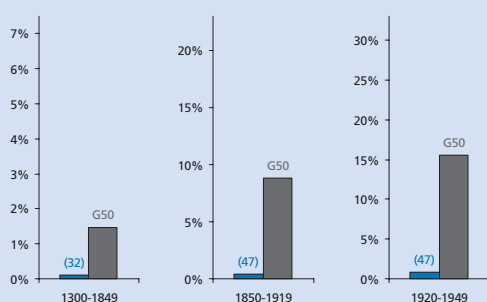
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

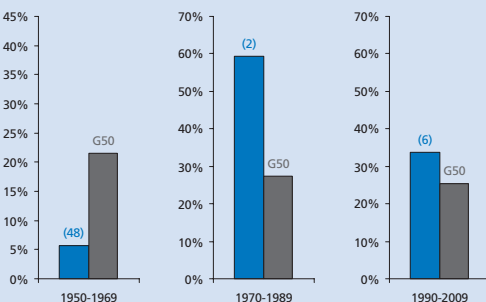
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

Zwolle

Met 123.902 inwoners de
20^e gemeente van
Nederland

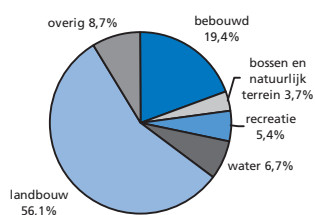
Voor alle lijn- en staafdiagrammen geldt:

- Zwolle
- gemiddelde van 50 gemeenten

Bij de lijn of staaf van de gemeente staat het rangnummer op de ranglijst van de G50. De volledige ranglijsten staan in deel III. De beschrijving van de data en bronvermeldingen staan in deel IV.

Grondgebruik

totale oppervlakte 11.936 ha

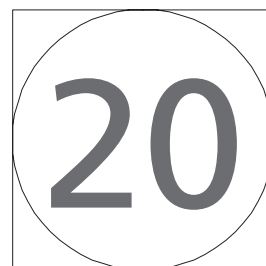
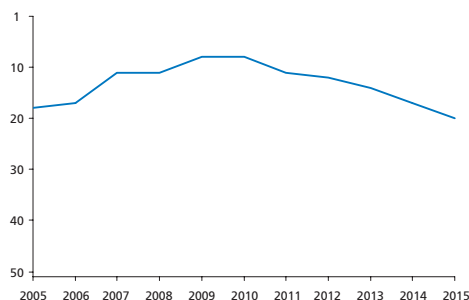
Woon aantrekkelijkheidsindex

De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat uit:

bereikbaarheid van banen (per auto en OV)	(35)
cultureel aanbod	(15)
veiligheid	(22)
percentage koopwoningen	(25)
nabijheid natuurgebieden	(1)
culinair aanbod	(6)
aanwezigheid universiteit	(12)
percentage vooroorlogse woningen	(31)
woon aantrekkelijkheidsindex:	(20)

Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

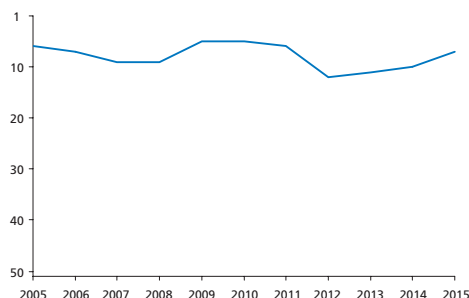
Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit:

bijstand	(15)
werkloosheid	(16)
arbeidsongeschiktheid	(29)
armoede	(23)
percentage laagopgeleiden	(12)
participatie vrouwen	(8)
banen	(2)
percentage zakelijke diensten	(19)
sociaal-economische index:	(7)

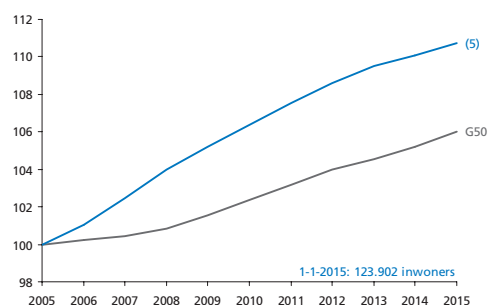
Ranking

Ranking gemeente op de index (1 = hoogste positie, 50 = laagste positie)

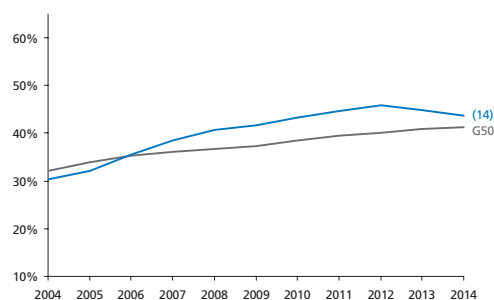
Bevolking

Aantal inwoners in de gemeente (index, 2005 = 100)

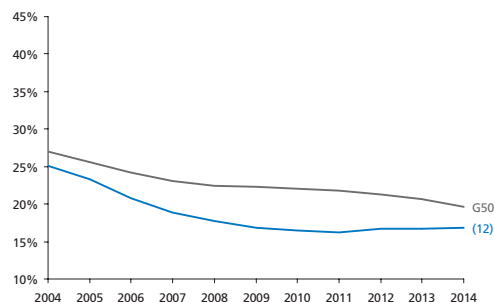
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

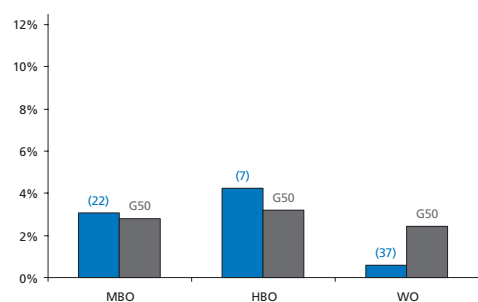
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

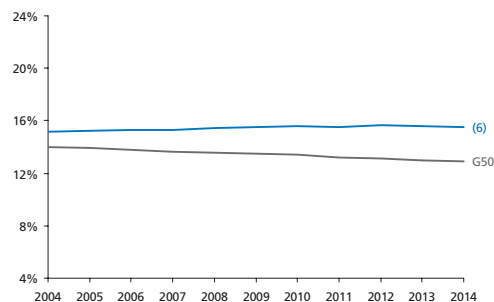
Studenten

Aantal studenten MBO, HBO en WO, als percentage van de totale bevolking

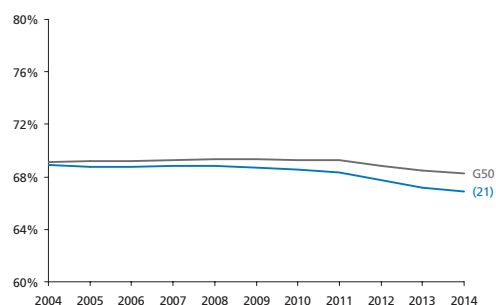
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als percentage van het totaal aantal huishoudens

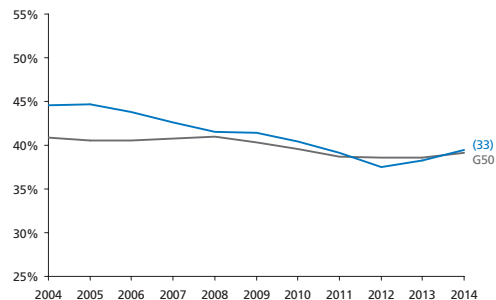
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners van 15 tot 64 jaar, als percentage van de totale bevolking

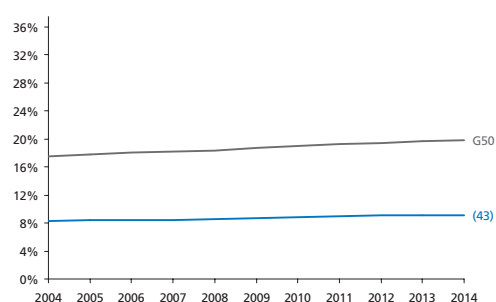
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

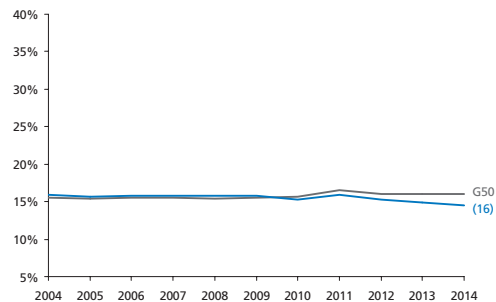
Allochtonen

Aantal mensen van niet-westerse afkomst als percentage van de bevolking

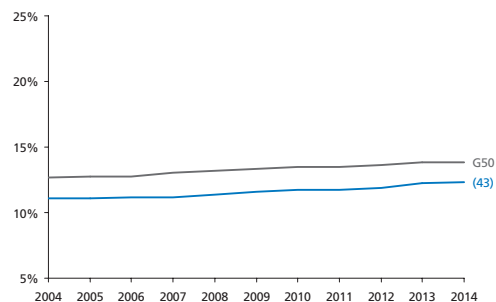
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Oudere eenpersoonshuishoudens

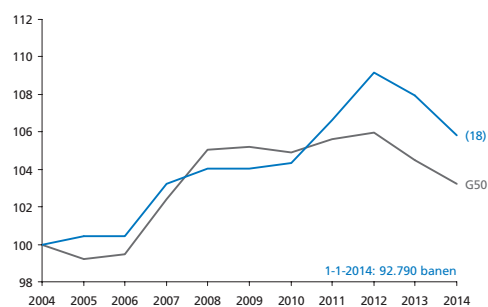
Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als percentage van het aantal huishoudens

Alkmaar
 Almelo
 Almere
 Alphen
 aan den Rijn
 Amersfoort
 Amstelveen
 Amsterdam
 Apeldoorn
 Arnhem
 Bergen op Zoom
 Breda
 Delft
 Den Haag
 Deventer
 Dordrecht
 Ede
 Eindhoven
 Emmen
 Enschede
 Gouda
 Groningen
 Haarlem
 Haarlemmermeer
 Heerlen
 Helmond
 Hengelo (O.)
 's-Hertogenbosch
 Hilversum
 Hoorn
 Leeuwarden
 Leiden
 Leidschendam-
 Voorburg
 Lelystad
 Maastricht
 Nijmegen
 Oss
 Purmerend
 Roosendaal
 Rotterdam
 Schiedam
 Sittard-Geleen
 Spijkenisse
 Tilburg
 Utrecht
 Velsen
 Venlo
 Vlaardingen
 Zaanstad
 Zoetermeer
 Zwolle

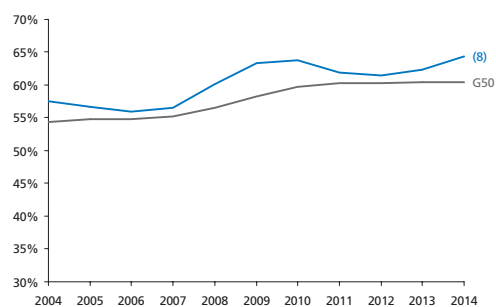
Werkgelegenheid

Aantal banen in de gemeente (index, 2004 = 100)

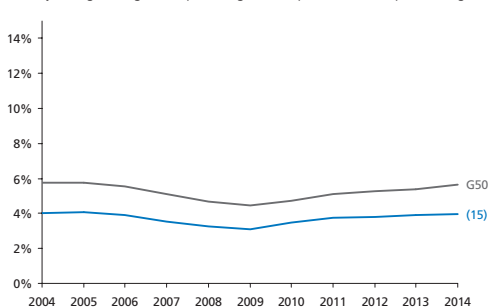
Participatie vrouwen

Aantal werkende vrouwen als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking

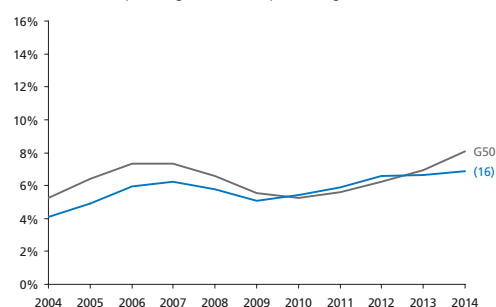
Bijstand

Aantal bijstandsgerechtigden als percentage van de potentiële beroepsbevolking

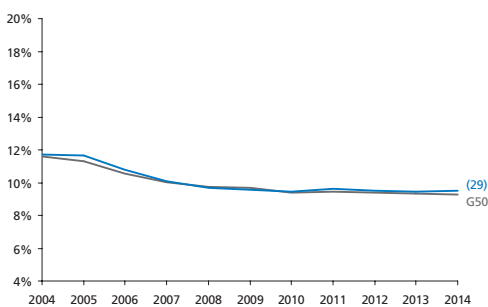
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking

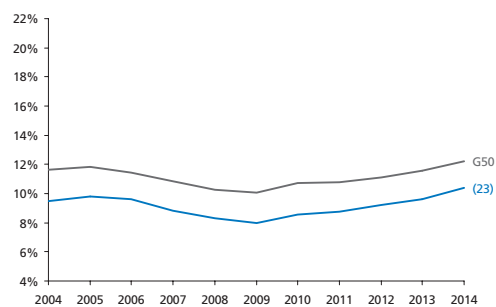
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

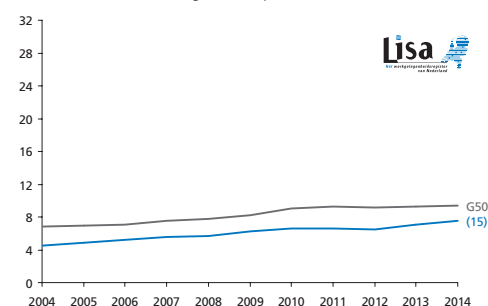
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen < 105% van het sociaal minimum

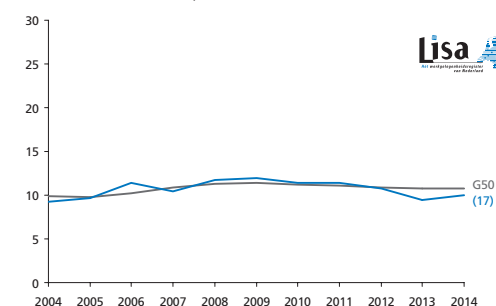
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

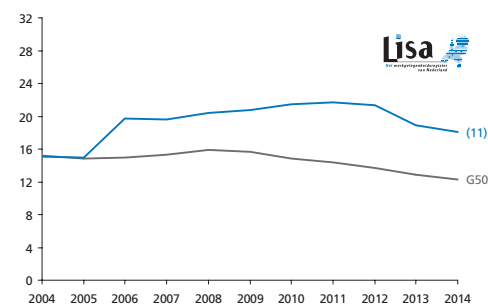
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners

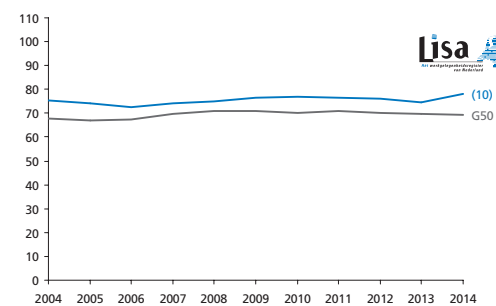
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners

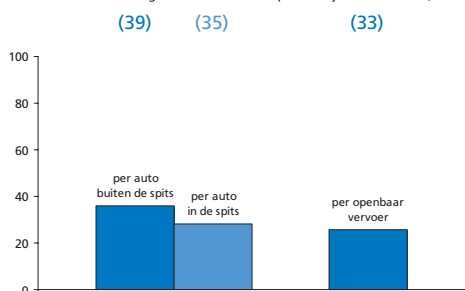
Horeca en winkels

Aantal banen in de horeca en winkels (speciaalzaken), per 1000 inwoners

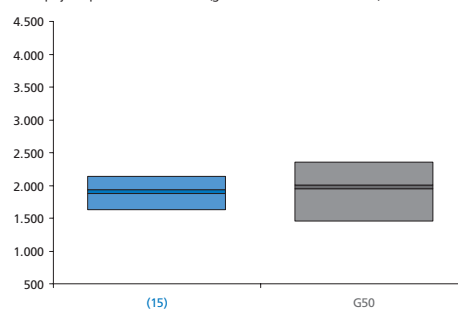
Bereikbaarheid van banen

Aantal banen dat vanuit de gemeente binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

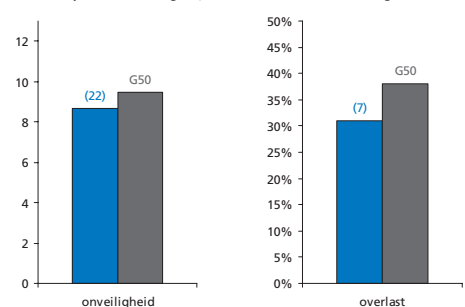
Huizenprijzen

Huizenprijzen per vierkante meter (gemiddelde en bandbreedte)

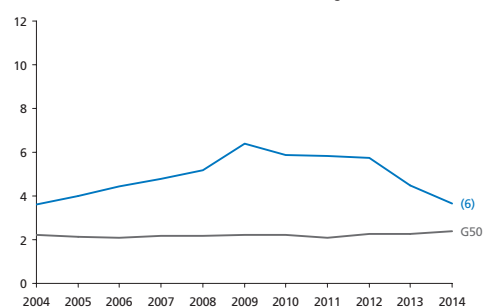
Overlast en onveiligheid

Geweldsmisdrijven en vernielingen (p. 1000 inw), aandeel vd bevolking dat overlast ervaart

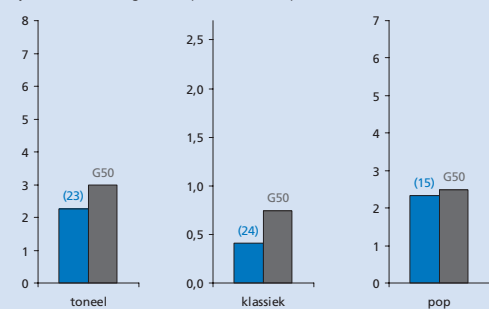
Culinaire kwaliteit

Culinaire index o.b.v. de kwaliteit van de restaurants in de gemeente

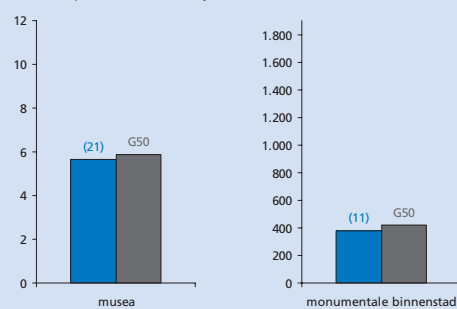
Podiumkunsten

Jaarlijks aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners

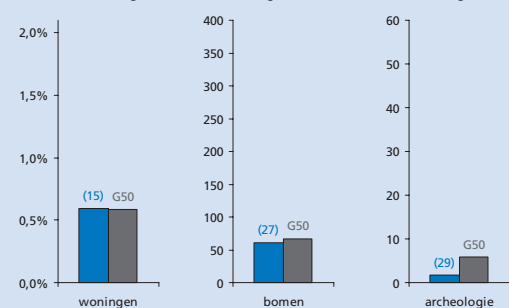
Musea en monumentale binnenstad

Aantal musea (per 100.000 inw) en Rijksmonumenten (binnen 500m vd centrum vd stad)

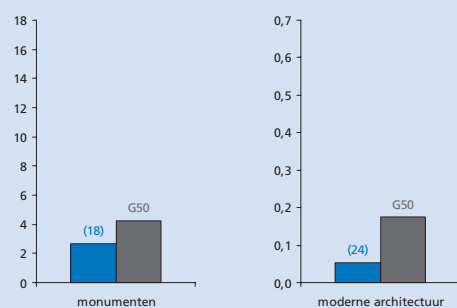
Monumenten in de stad

Monumentale woningen, bomen en archeologische monumenten (% vd woningvoorraad)

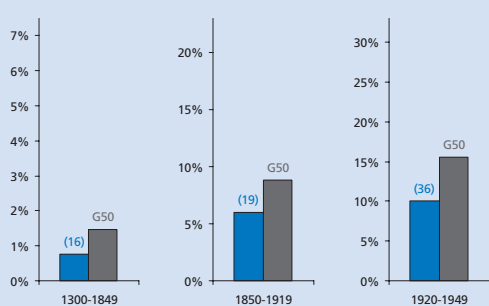
Monumenten in de buurt

Gem. aantal monumenten en iconen vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

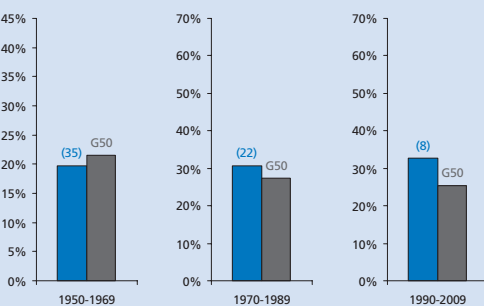
Vooroorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste vooroorlogse stedenbouwkundige periodes

Naoorlogse bouwperiodes

Percentage woningen uit drie belangrijkste naoorlogse stedenbouwkundige periodes

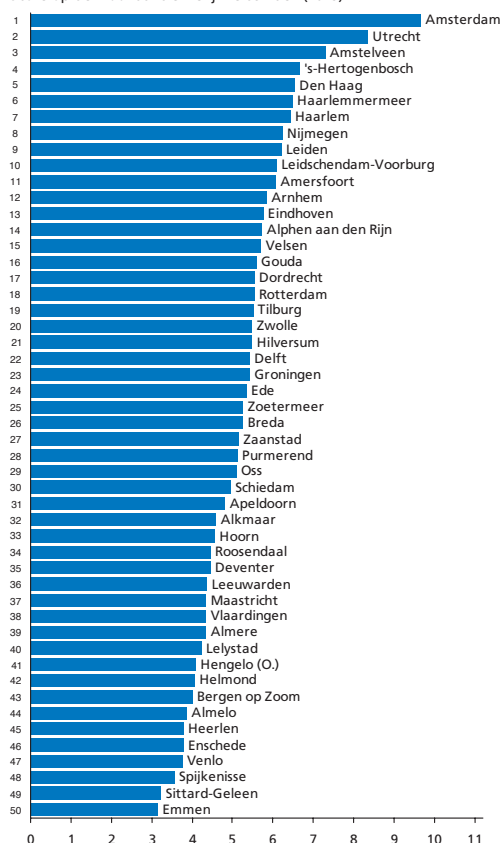
Deel III

Ranglijsten

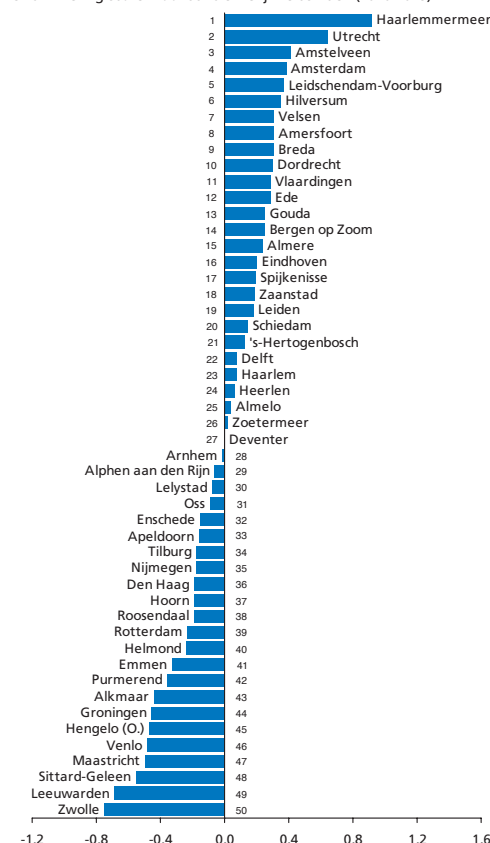
Woon aantrekkelijkheidsindex

Score op de woon aantrekkelijkheidsindex (2015)

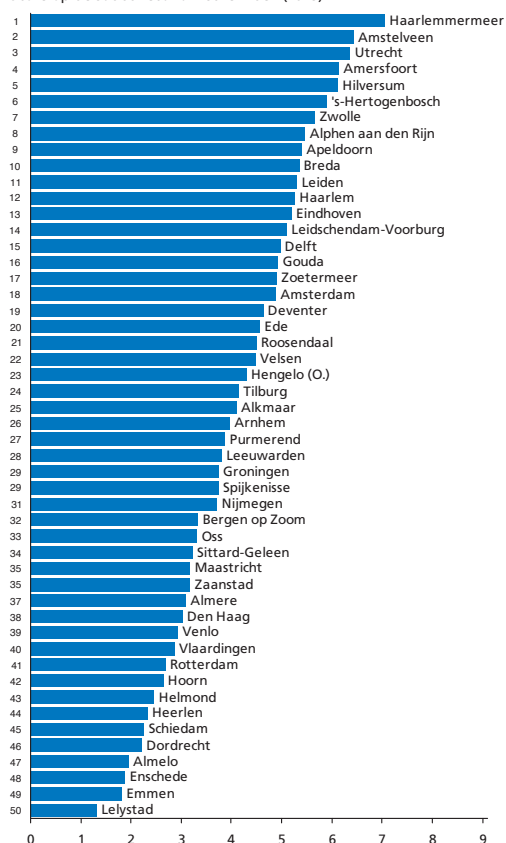
Stijgers en dalers

Ontwikkeling score woon aantrekkelijkheidsindex (2010-2015)

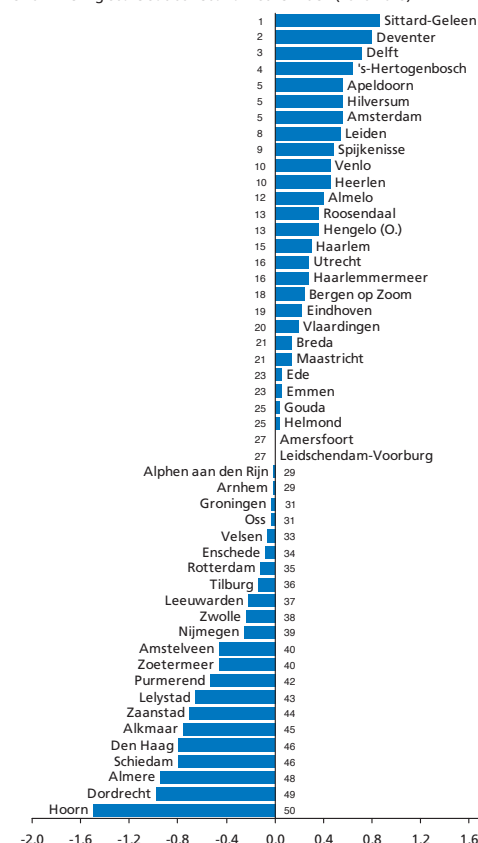
Sociaal-economische index

Score op de sociaal-economische index (2015)

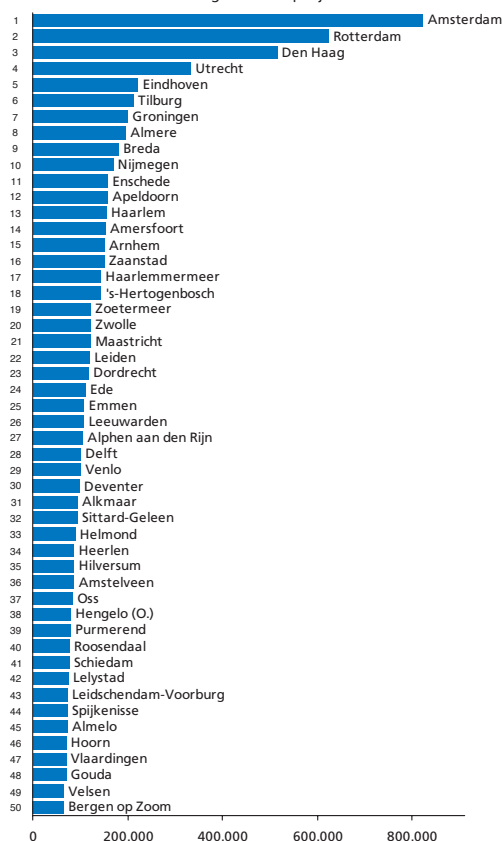
Stijgers en dalers

Ontwikkeling score sociaal-economische index (2010-2015)

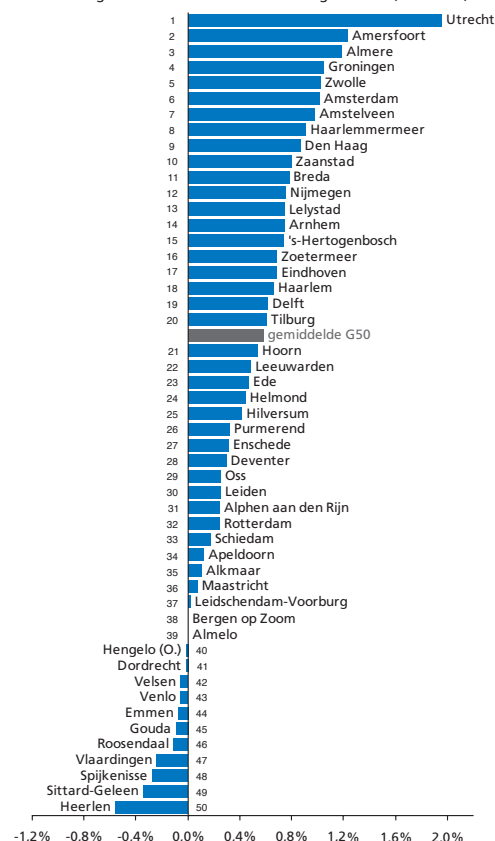
Bevolking

Totaal aantal inwoners in de gemeente op 1 januari 2015

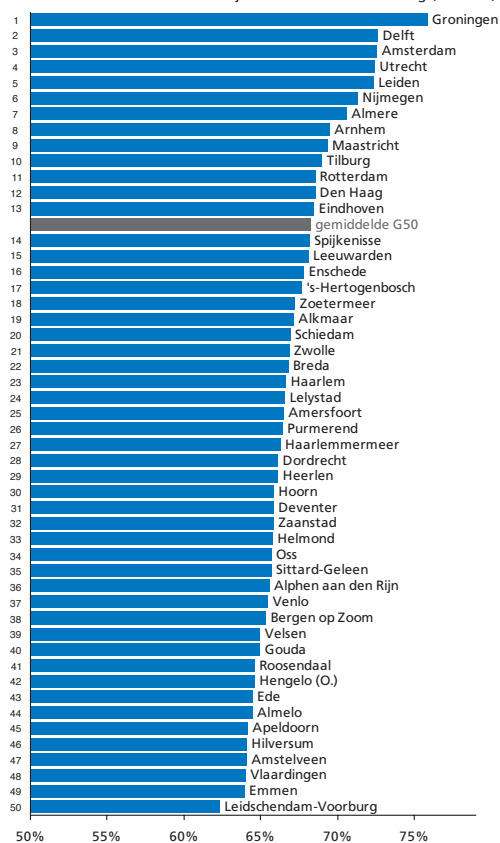
Bevolkingsontwikkeling

Ontwikkeling van het aantal inwoners in de gemeente (2005-2015)

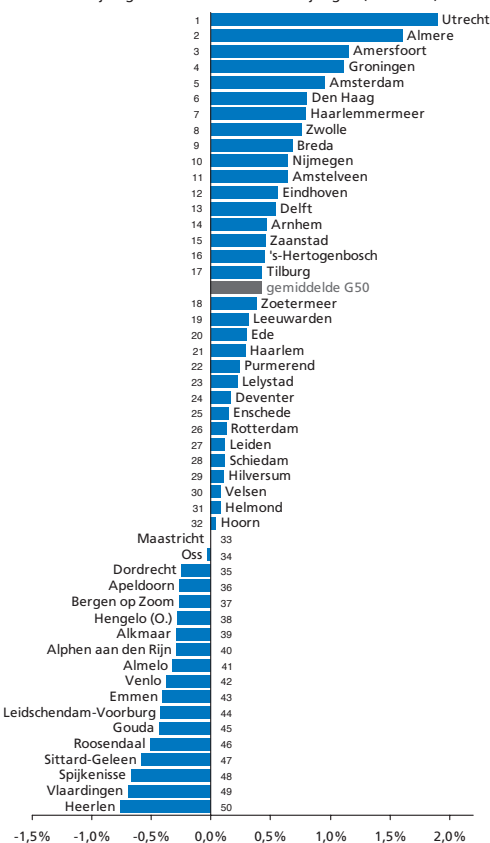
Potentiële beroepsbevolking

Aantal inwoners tussen 15 en 64 jaar als % van de bevolking (1-1-2014)

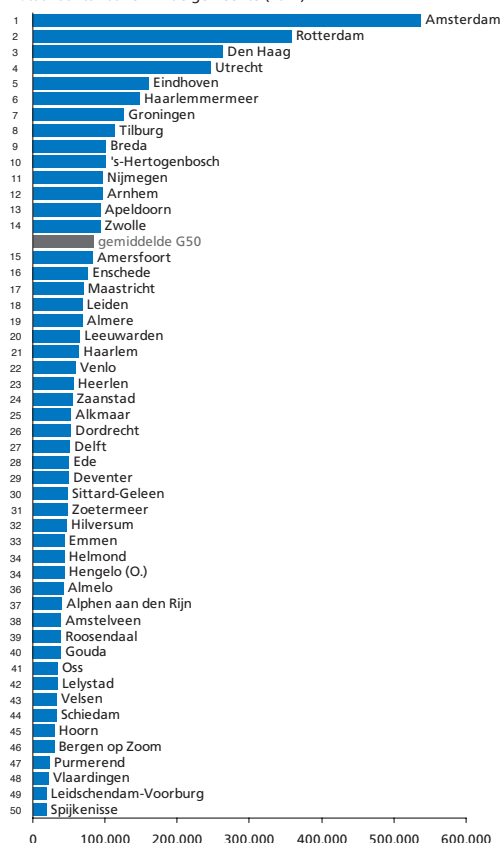
Ontwikkeling potentiële beroepsbevolking

Gemiddelde jaargroei van het aantal 15-64-jarigen (2004-2014)

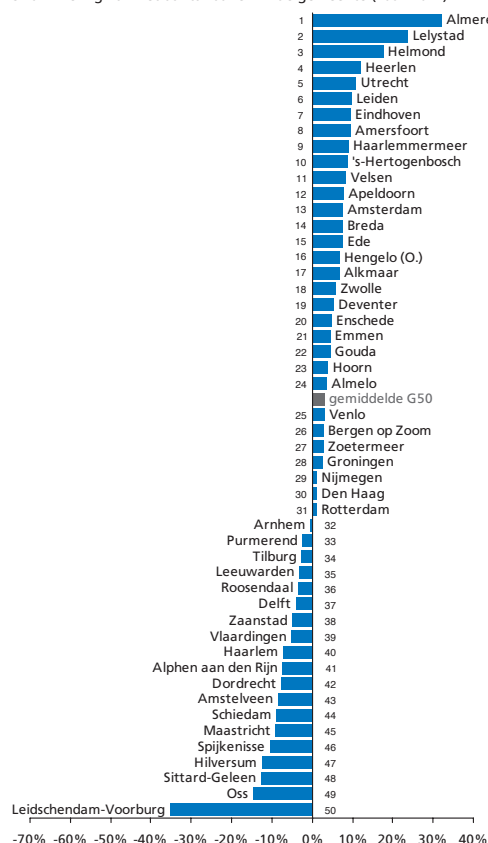
Werkgelegenheid

Totaal aantal banen in de gemeente (2014)

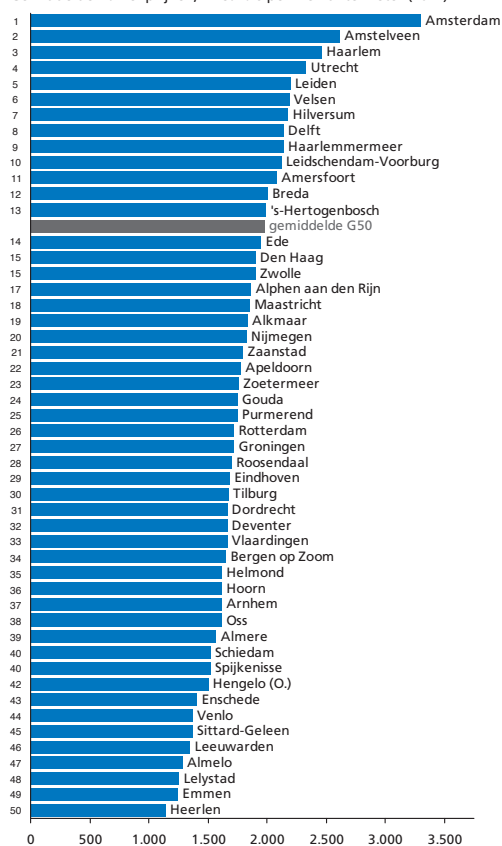
Werkgelegenheidsontwikkeling

Ontwikkeling van het aantal banen in de gemeente (2004-2014)

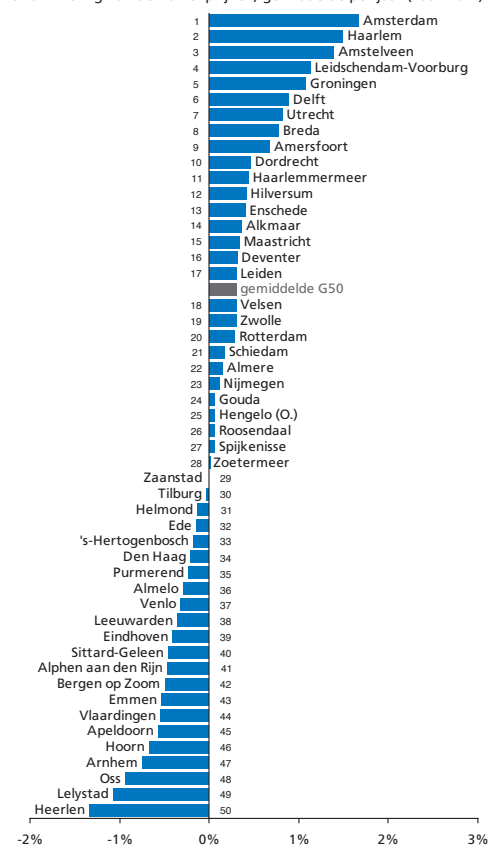
Huizenprijzen

Gemiddelde huizenprijzen, in euro's per vierkante meter (2014)

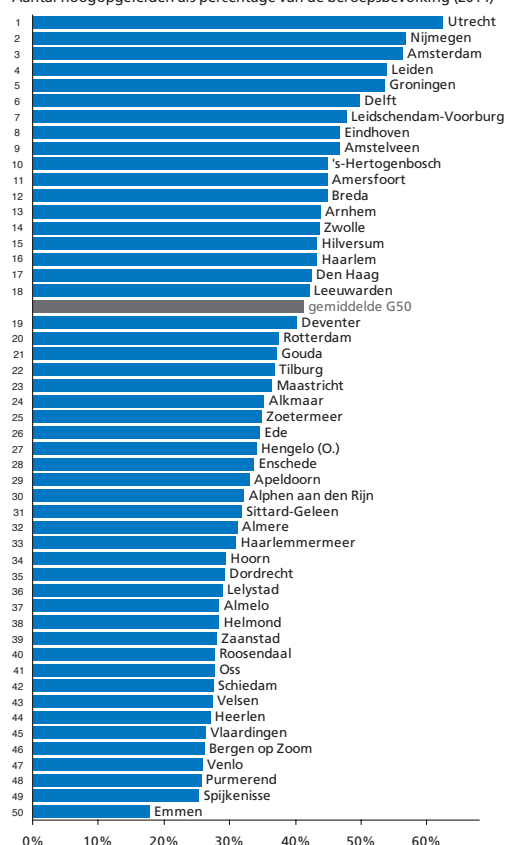
Ontwikkeling huizenprijzen

Ontwikkeling van de huizenprijzen; gemiddelde per jaar (2004-2014)

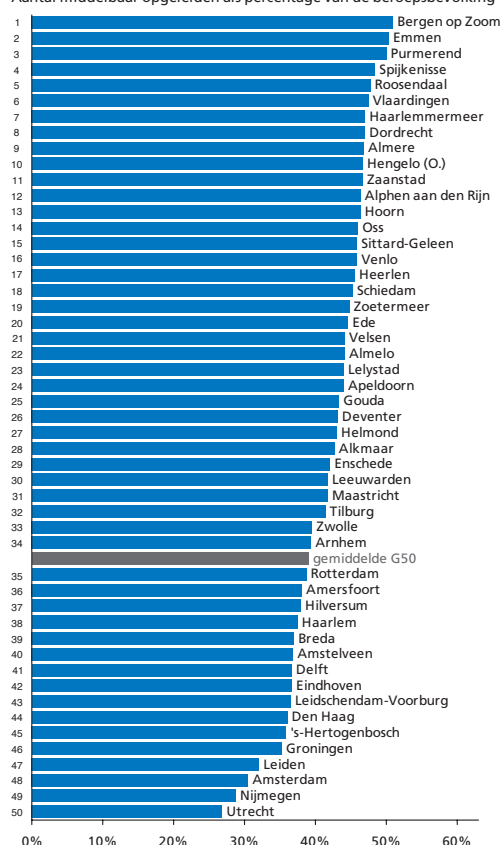
Hoogopgeleiden

Aantal hoogopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking (2014)

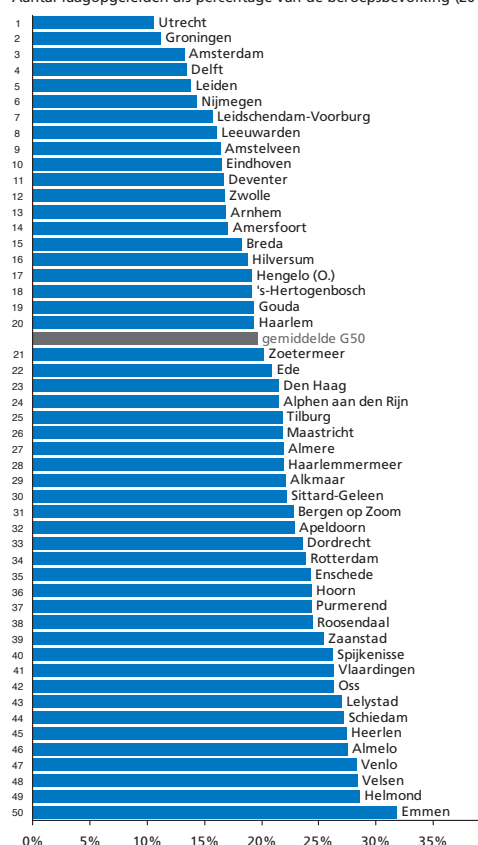
Middelbaar opgeleiden

Aantal middelbaar opgeleiden als percentage van de beroepsbevolking

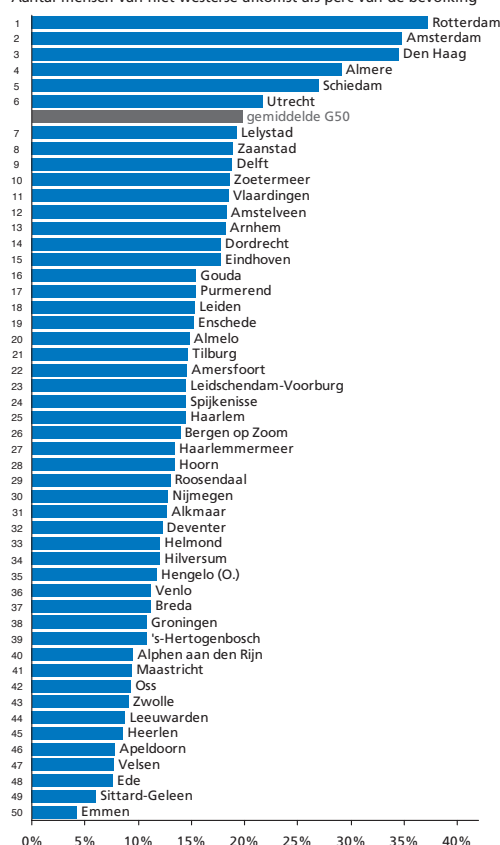
Laagopgeleiden

Aantal laagopgeleiden als percentage van de beroepsbevolking (2014)

Allochtonen

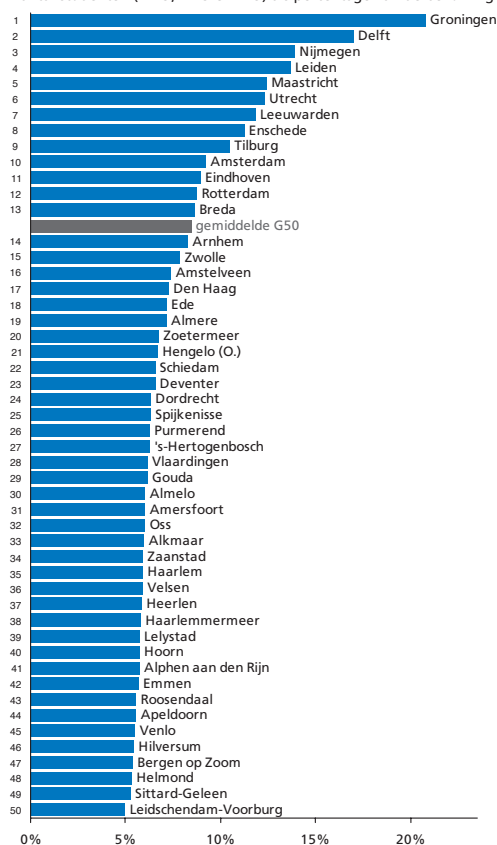
Aantal mensen van niet-westerse afkomst als perc van de bevolking

Ranglijsten

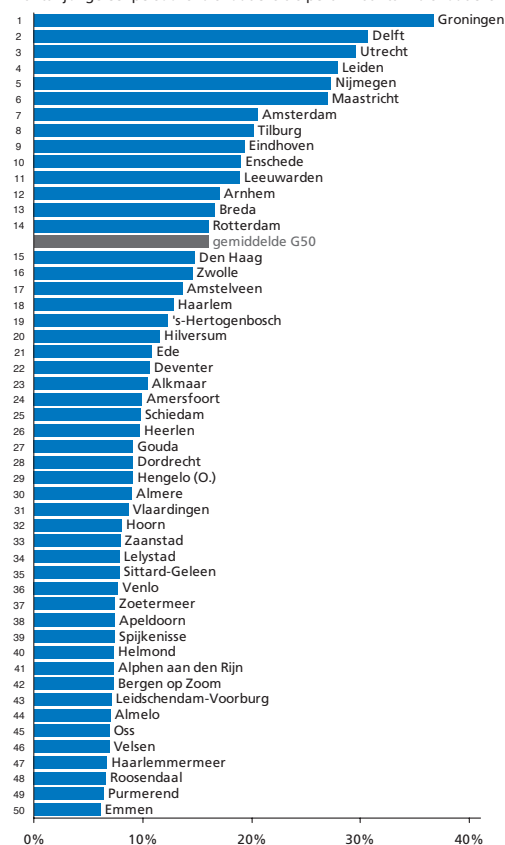
Studenten

Aantal studenten (MBO, HBO en WO) als percentage van de bevolking

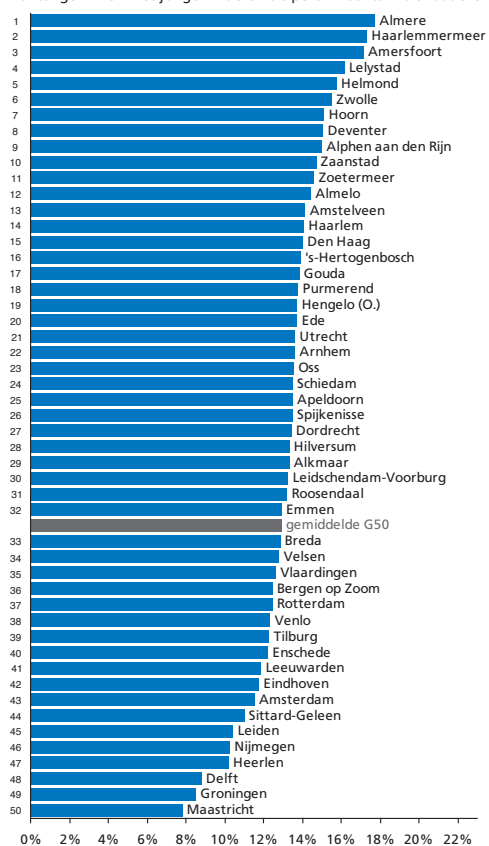
Jonge eenpersoonshuishoudens

Aantal jonge eenpersoonshuishoudens als perc vh aantal huishoudens

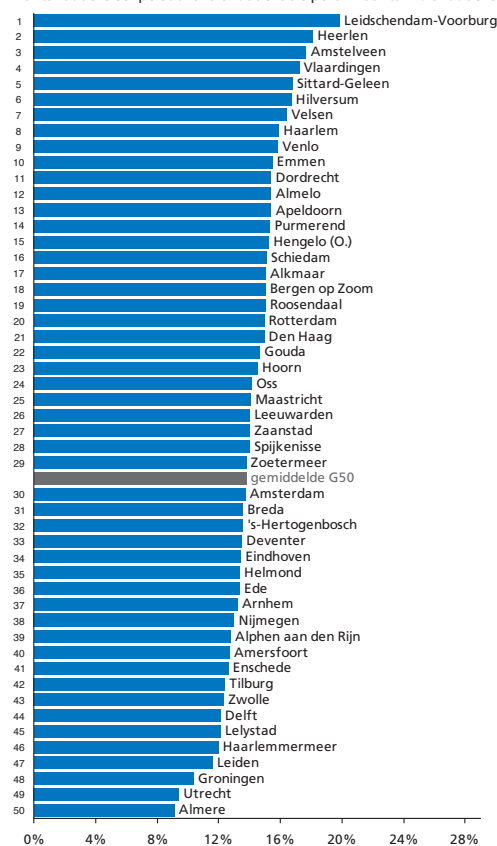
Gezinnen met jonge kinderen

Aantal gezinnen met jonge kinderen als perc vh aantal huishoudens

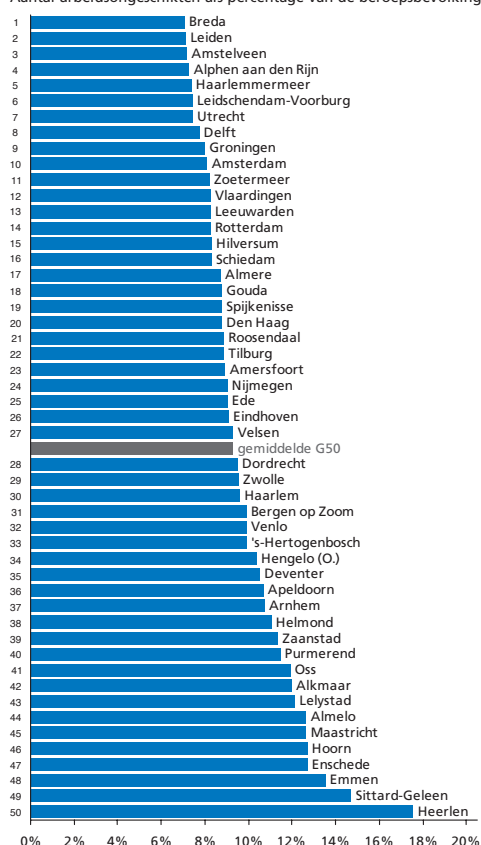
Oudere eenpersoonshuishoudens

Aantal oudere eenpersoonshuishoudens als perc vh aantal huishoudens

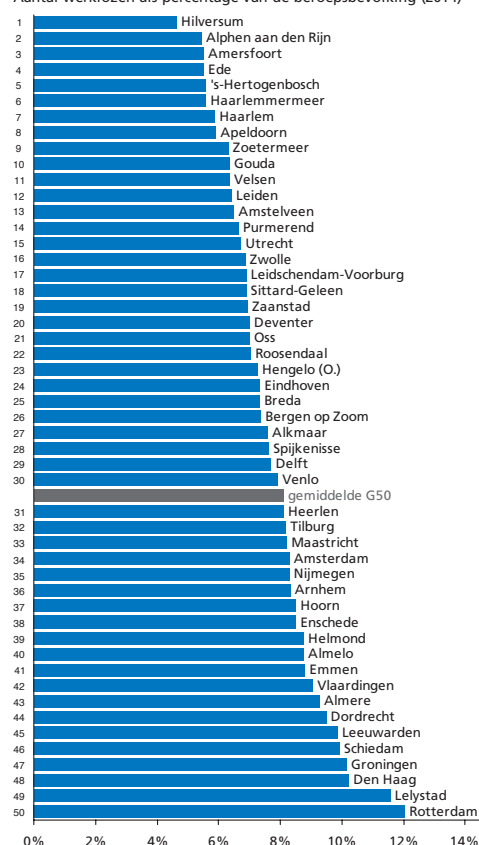
Arbeidsongeschiktheid

Aantal arbeidsongeschikten als percentage van de beroepsbevolking

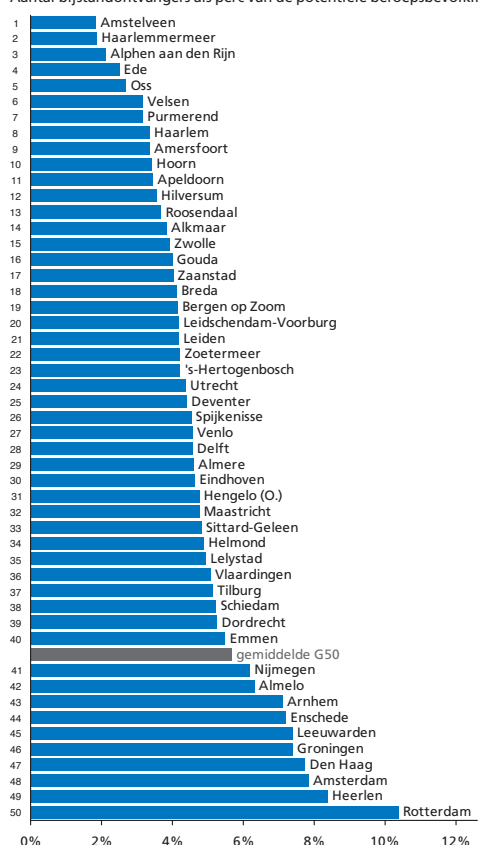
Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking (2014)

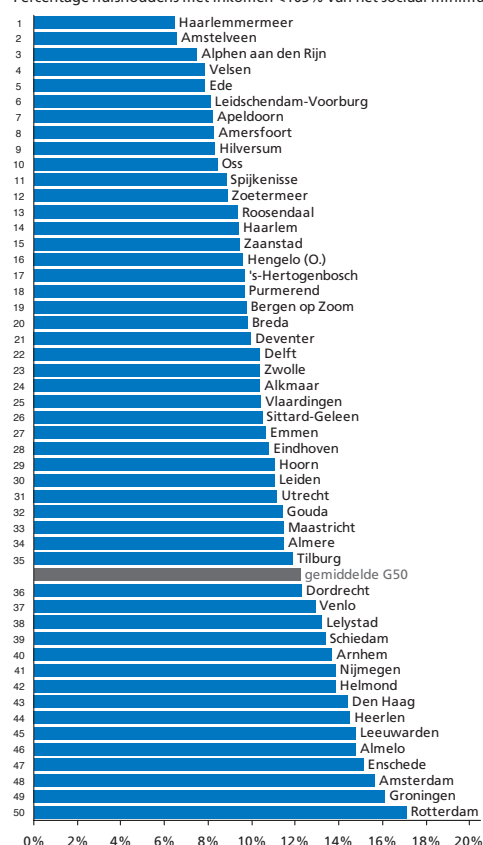
Bijstand

Aantal bijstandontvangers als perc van de potentiële beroepsbevolking

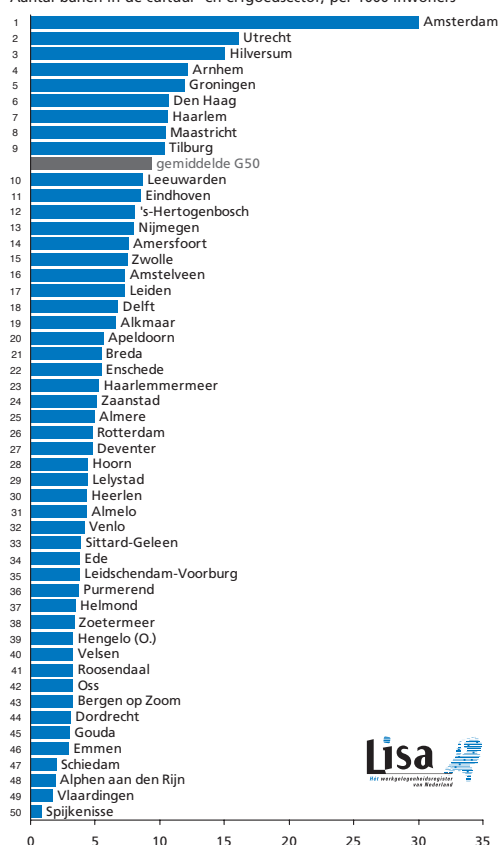
Armoede

Percentage huishoudens met inkomen <105% van het sociaal minimum

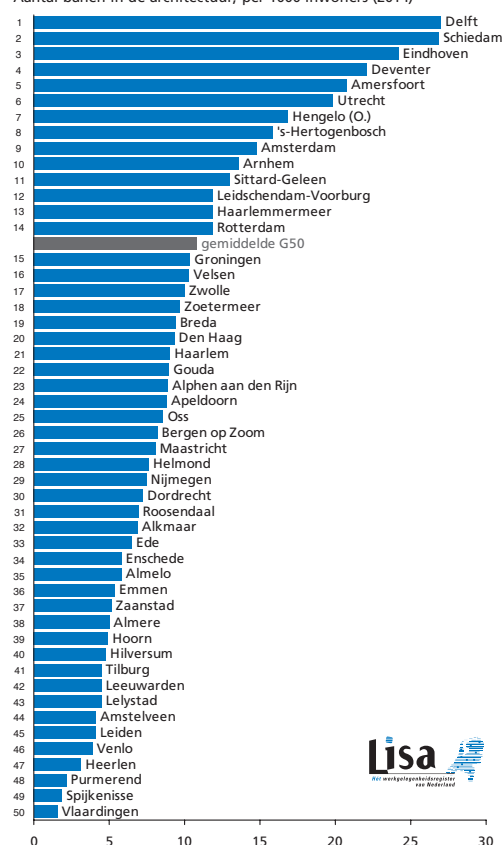
Cultuur en erfgoed

Aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners

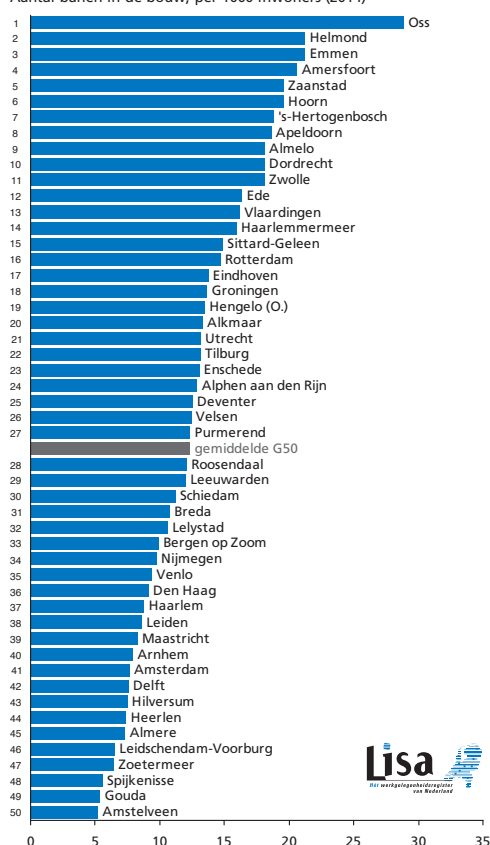
Architectuur

Aantal banen in de architectuur, per 1000 inwoners (2014)

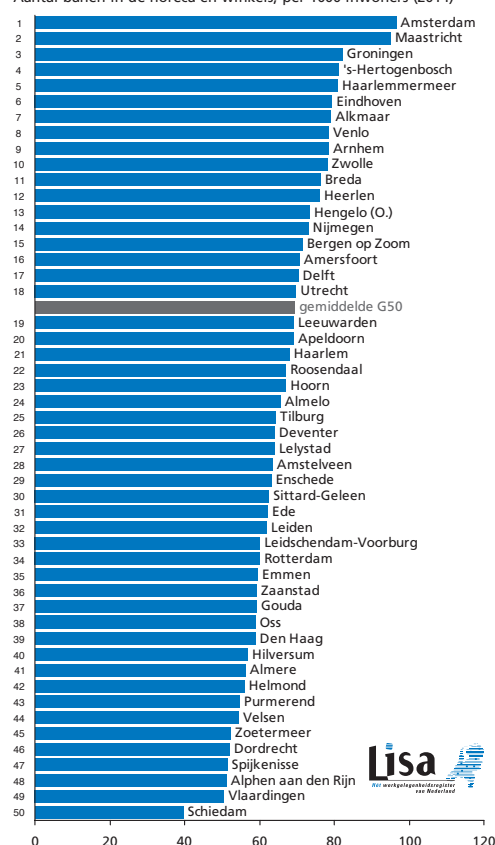
Bouw

Aantal banen in de bouw, per 1000 inwoners (2014)

Horeca en winkels

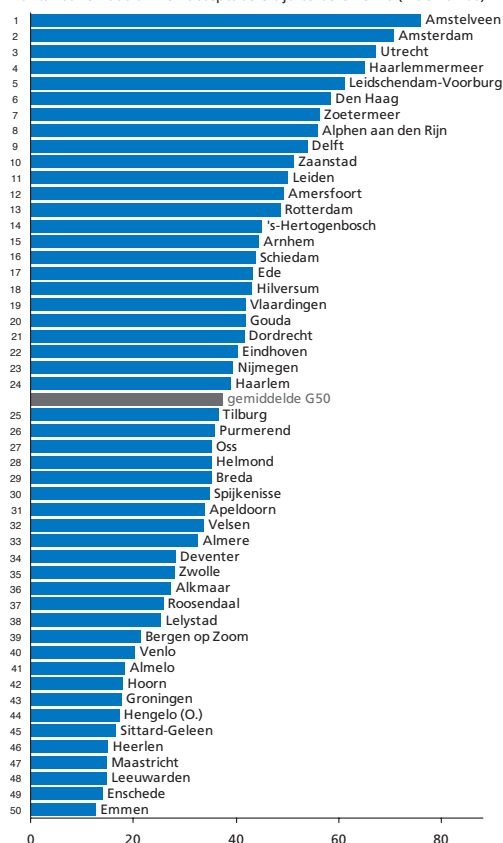
Aantal banen in de horeca en winkels, per 1000 inwoners (2014)

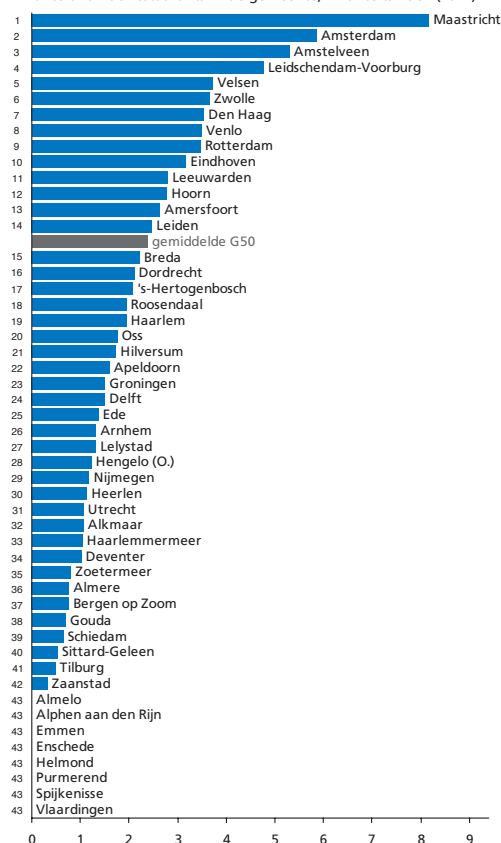
Bereikbaarheid banen

Aantal banen dat binnen acceptabele tijd te bereiken is (index 0-100)

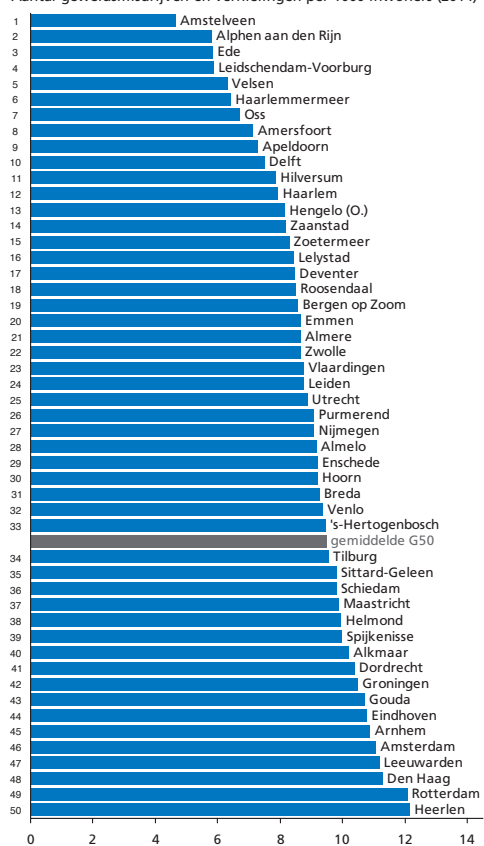
Culinaire kwaliteit

Kwaliteit van de restaurants in de gemeente; kwaliteitsindex (2014)

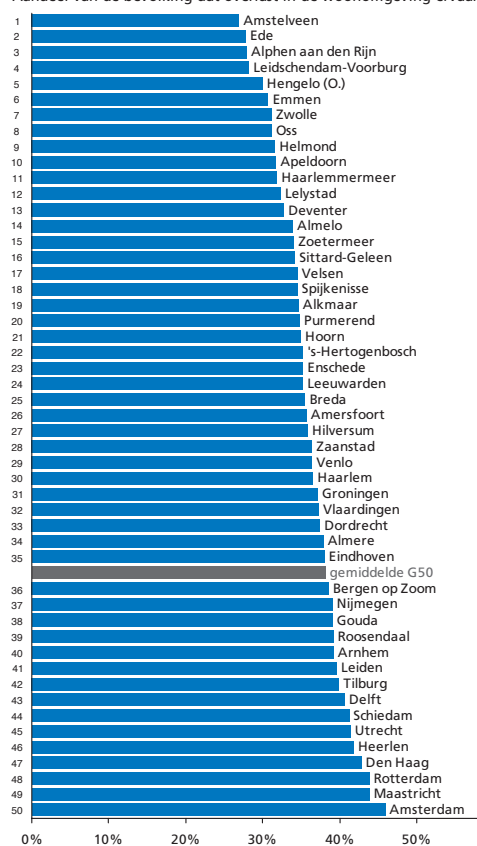
Overlast

Aantal geweldsmisdrijven en vernielingen per 1000 inwoners (2014)

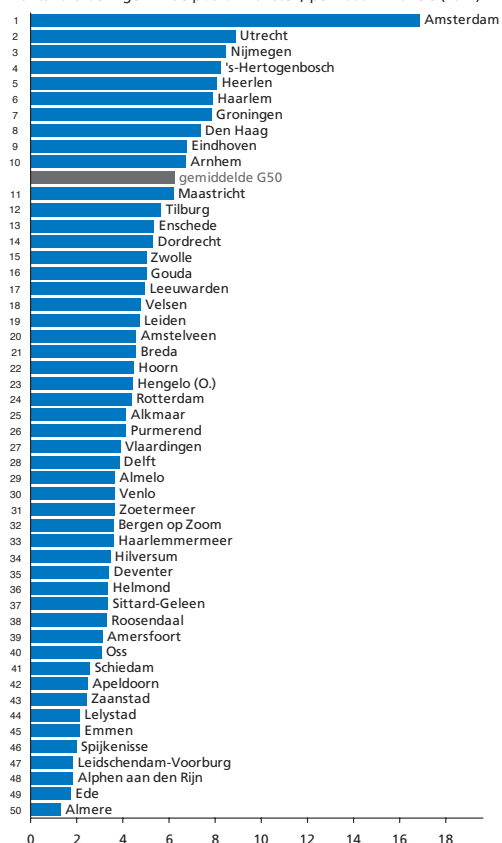
Onveiligheid

Aandeel van de bevolking dat overlast in de woonomgeving ervaart

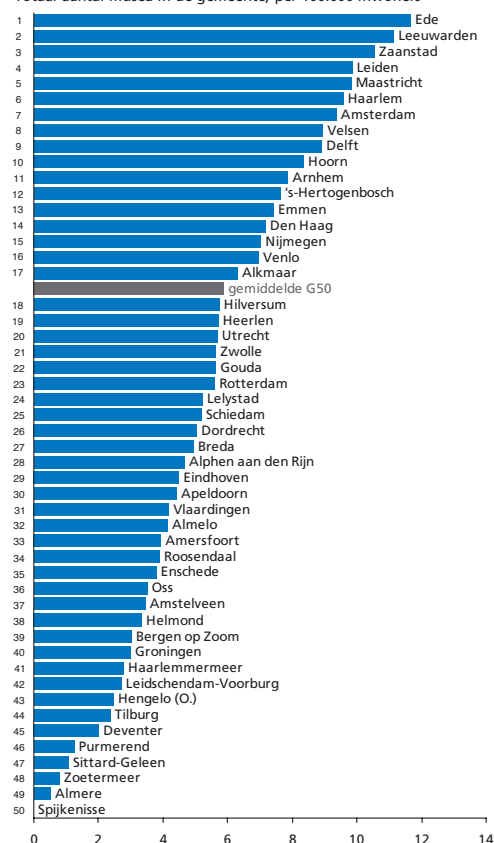
Podiumkunsten

Aantal uitvoeringen in de podiumkunsten, per 1000 inwoners (2014)

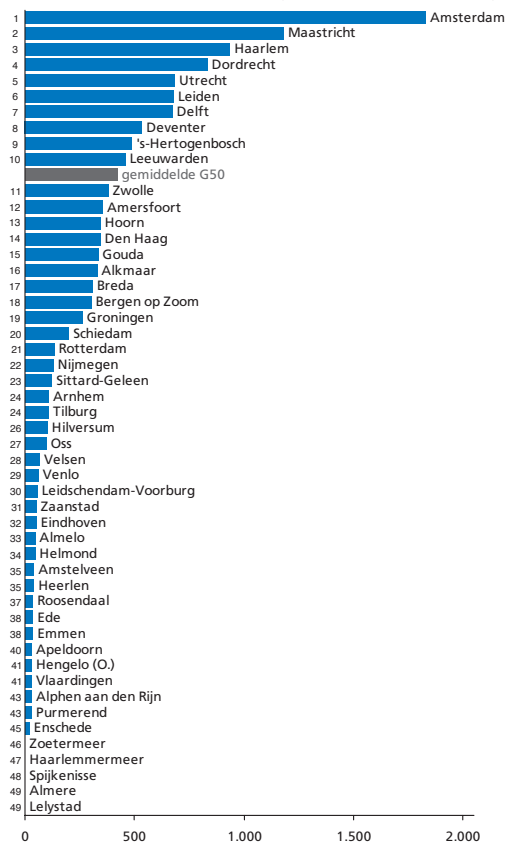
Musea

Totaal aantal musea in de gemeente, per 100.000 inwoners

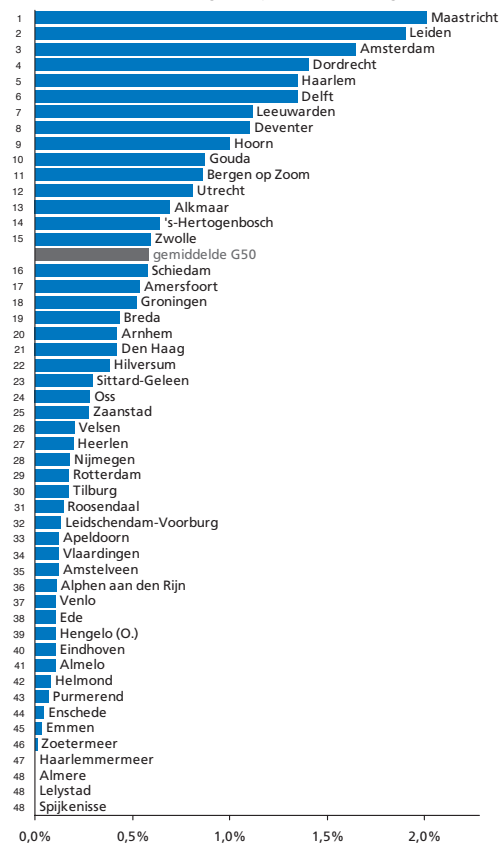
Monumentale binnenstad

Aantal monumenten in de binnenstad (binnen 500m van het centrum)

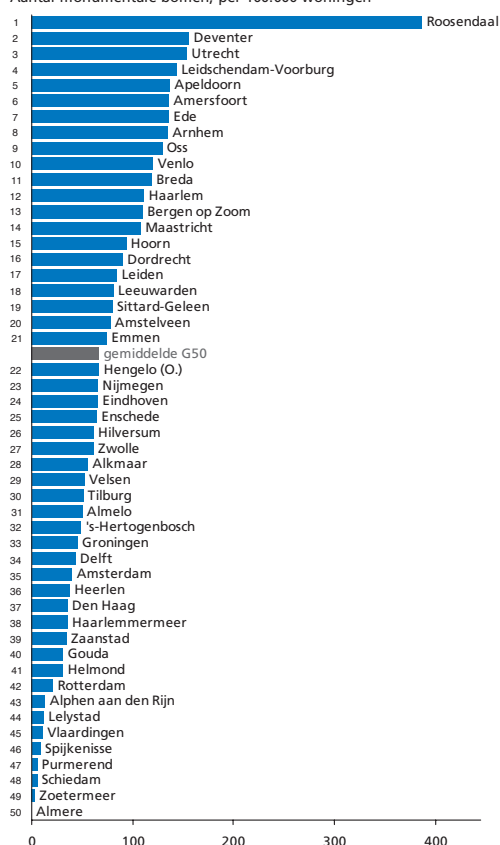
Monumentale woningen

Aantal monumentale woningen als perc van de woningvoorraad

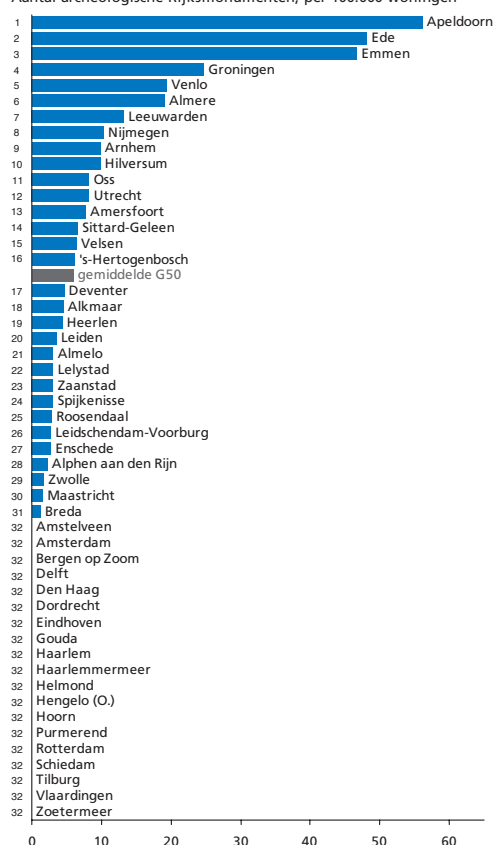
Monumentale bomen

Aantal monumentale bomen, per 100.000 woningen

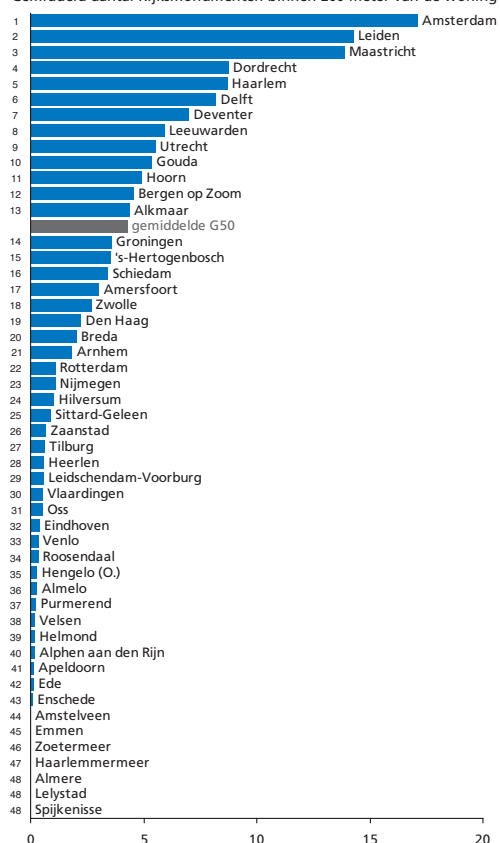
Archeologische Rijksmonumenten

Aantal archeologische Rijksmonumenten, per 100.000 woningen

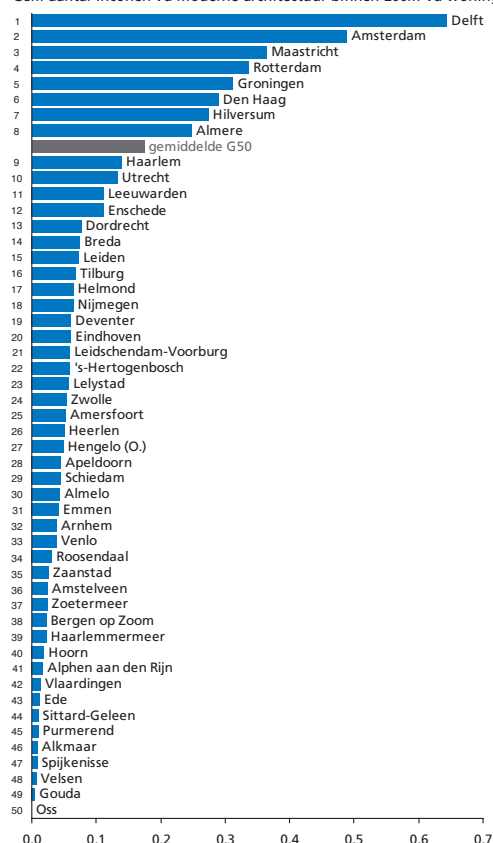
Monumentale woonomgeving

Gemiddeld aantal Rijksmonumenten binnen 200 meter van de woning

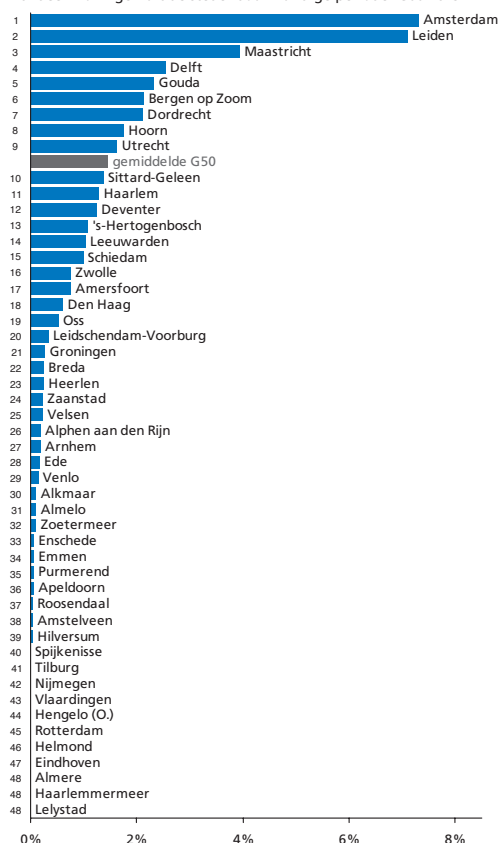
Moderne architectuur

Gem. aantal inwoners vd moderne architectuur binnen 200m vd woning

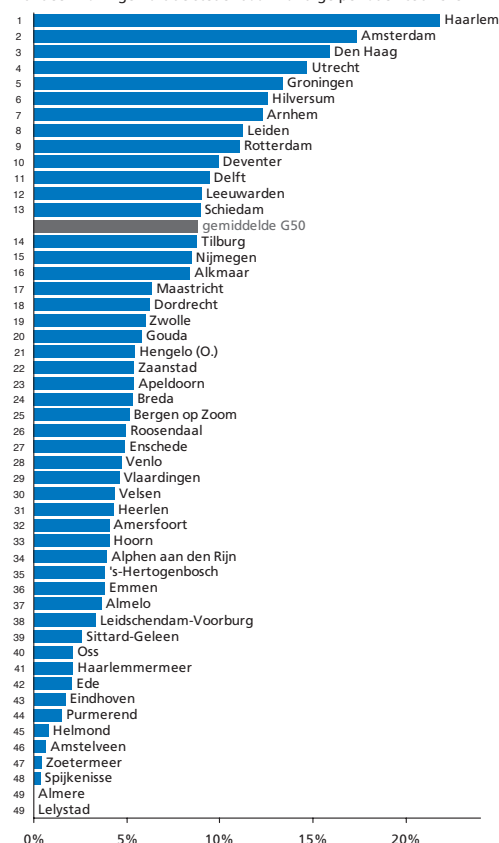
Hollandse huisjesstad

Aandeel woningen uit de stedenbouwkundige periode 1300-1849

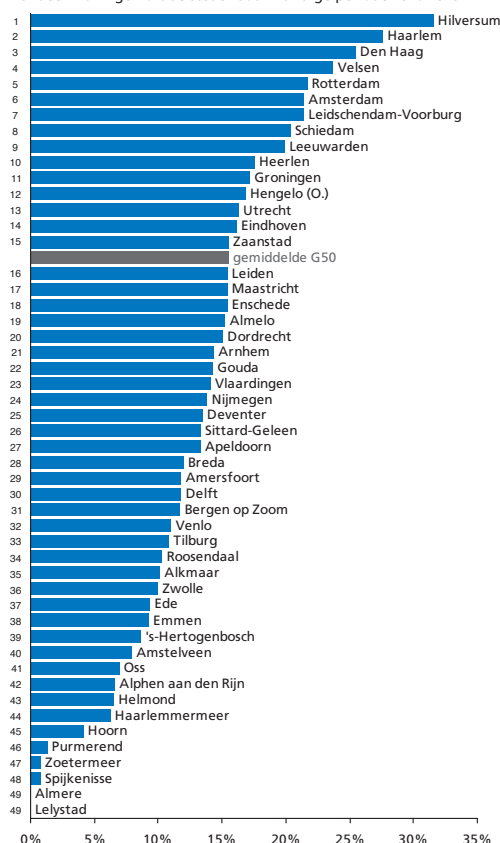
Schilderachtige ingenieursstad

Aandeel woningen uit de stedenbouwkundige periode 1850-1919

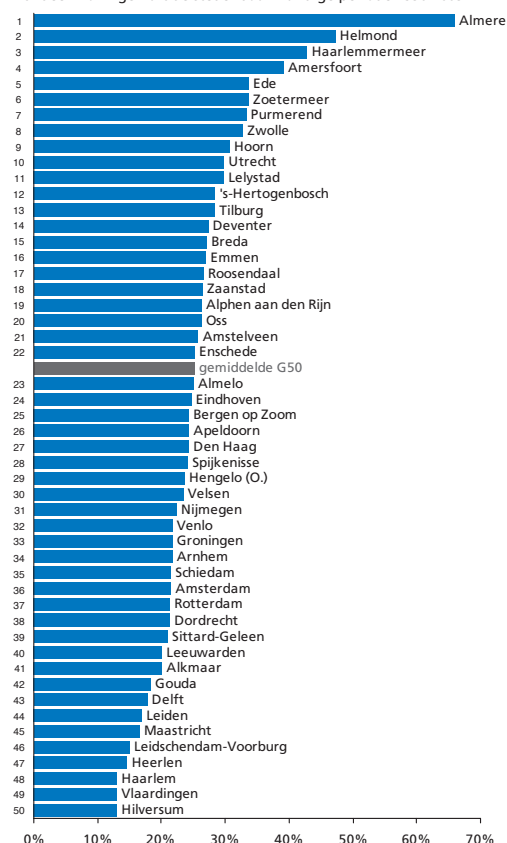
Blokkenbouw en tuindorpen

Aandeel woningen uit de stedenbouwkundige periode 1920-1949

VINEX en stedelijke vernieuwing

Aandeel woningen uit de stedenbouwkundige periode 1990-2009

Deel IV

Beschrijving van de indicatoren

Beschrijving van de indicatoren

In de *Atlas voor gemeenten* worden de 50 grootste gemeenten van Nederland op meer dan 50 punten vergeleken. Die 50 gemeenten (G50) zijn geselecteerd op basis van de bevolkingsomvang op 1 januari 2004. Sindsdien is de selectie van gemeenten niet meer aangepast omdat daarmee de vergelijkbaarheid door de tijd wordt gegarandeerd, en wordt voorkomen dat door gemeentelijke herindelingen grote niet-stedelijke gemeenten zoals de gemeente Westland in de Atlas worden vergeleken met stedelijke gemeenten. In de toekomst is het de bedoeling om naast een Atlas voor grote stedelijke gemeenten, ook een Atlas voor de overige (niet-stedelijke) gemeenten van Nederland uit te brengen. Nu al is het mogelijk om voor een specifieke gemeente een maatwerk Atlas of een STADSFOto te laten maken (zie voor meer informatie hierover: www.atlasvoorgemeenten.nl).

De indicatoren waarop de gemeenten in de Atlas worden vergeleken zijn onderverdeeld in de categorieën 'algemene informatie', 'bevolking', 'sociaal-economische positie' en 'woonaantrekkelijkheid'. In deel II van deze Atlas is van de indicatoren uit die categorieën per gemeente (indien mogelijk) de ontwikkeling door de tijd gepresenteerd, vergeleken met het gemiddelde van de G50. In deel III is per indicator een ranglijst opgenomen met de positie van de 50 gemeenten ten opzichte van elkaar. In dit vierde deel worden alle indicatoren beschreven die in de *Atlas voor gemeenten 2015* zijn opgenomen. Van die indicatoren worden de bron en de manier van samenstelling vermeld. De bron geeft telkens aan waar de ruwe data vandaan komen. Een opsomming van de gebruikte bronnen staat achter in dit deel. De gegevens zijn echter in alle gevallen door de samenstellers van de Atlas grondig bewerkt. Als geen bron vermeld staat is Atlas voor gemeenten zelf bronhouder.

Pagina 1 Algemene informatie

De eerste pagina per gemeente in deel II bevat algemene informatie over de gemeente zoals het aantal inwoners, de geografische ligging en het grondgebruik. Bovendien zijn op deze pagina de samengestelde indices gepresenteerd: de sociaal-economische positie en de woonaantrekkelijkheid.

Naam gemeente

De samenstelling van gemeenten is herhaaldelijk gewijzigd. De belangrijkste wijzigingen betreffen samenvoegingen van gemeenten. Andere wijzigingen zijn grens-

correcties. Dikwijls zijn er ook kleine wijzigingen waarbij slechts enkele tientallen personen en een paar huizen betrokken zijn. Daarnaast zijn er grenswijzigingen waarbij alleen een stuk grond van de ene naar de andere gemeente gaat. Een vergelijking van cijfers uit verschillende jaren is niet zinvol wanneer deze cijfers betrekking hebben op verschillende gemeente-indelingen. Daarom zijn alle gegevens in deze Atlas omgerekend naar de gemeente-indeling van 1 januari 2014. Dat betekent voor deze Atlas dat met name (relatief grote) grenswijzigingen hebben plaatsgevonden voor Leeuwarden en Alphen aan den Rijn. En dat betekent ook dat in deze Atlas nog gewoon de oude gemeente Spijkenisse is opgenomen, en niet de nieuwe gemeente Nissewaard, omdat die herindeling na 1 januari 2014 heeft plaatsgevonden. Voor de gemeentegrenscorrecties is gebruik gemaakt van het Historisch Bestand Gemeenten en de publicaties *Demografische kerncijfers per gemeente* van het CBS. Het Historisch Bestand Gemeenten geeft van elke grenswijziging het aantal personen, het aantal woningen en het oppervlak dat is overgedragen van de ene naar de andere gemeente. Ook naamswijzigingen zijn hierin opgenomen. Met behulp van de gegevens uit dat bestand is voor elke gemeente berekend hoeveel procent van de inwoners, woningen en oppervlakte in de nieuwe indeling bestaat uit inwoners, woningen en oppervlakte van een andere gemeente uit de oude indeling. Op basis van deze berekening zijn cijfers uit een oude gemeente-indeling omgerekend naar cijfers in de nieuwe gemeente-indeling. Met name voor de gemeenten Alphen aan den Rijn en Leeuwarden verschillen de historische gegevens in de Atlas daarom nogal eens van die in eerdere edities van de Atlas.

Aantal inwoners

De omvang van de bevolking op 1 januari 2015 (CBS, StatLine).

Rang omvang gemeente

Het rangnummer van de gemeente op basis van de bevolkingsomvang op 1 januari 2015.

Geografische ligging

Op een kaart van Nederland zijn de contouren aangegeven van alle gemeenten die in de Atlas zijn opgenomen. De op deze pagina's beschreven gemeente is blauw ingekleurd.

Grondgebruik

De totale oppervlakte van de gemeente, en de verdeling over de categorieën bebouwing, bos en natuur, recreatie, landbouw en water (bron: CBS Bodemstatistiek).

Woon aantrekkelijkheid

De woon aantrekkelijkheidsindex laat zien hoe aantrekkelijk een gemeente gevonden wordt om in te wonen. De woon aantrekkelijkheid van een gemeente is gemeenten aan de hand van een index waarin acht factoren zijn opgenomen. De factoren hebben in de index elk een eigen gewicht meegekregen. De woon aantrekkelijkheidsindex bestaat, in volgorde van gewicht, uit de bereikbaarheid van banen, het culturele aanbod (podiumkunsten), veiligheid (een gewogen samengestelde index op basis van het aantal geweldsmisdrijven en vernielingen), het aandeel koopwoningen in de woningvoorraad, de nabijheid van natuurgebieden, de kwaliteit van het culinaire aanbod, de aanwezigheid van een universiteit en het historische karakter van de stad (het percentage woningen gebouwd vóór 1945). De selectie van de factoren die deel uitmaken van de woon aantrekkelijkheidsindex en de bijbehorende wegingsfactoren zijn de uitkomst van een objectieve econometrische analyse.¹ Dus niet op basis van een enquête en de subjectieve beleving van mensen, maar op basis van het feitelijke (woon)gedrag. Met een econometrische analyse is dat woongedrag van economisch kansrijke Nederlandse huishoudens onderzocht. De vraag naar woningen in de gemeenten is in verband gebracht met zoveel mogelijk factoren die op deze vraag van invloed zouden kunnen zijn. Op die manier is onderzocht wat de factoren zijn die de aantrekkingskracht van een stad op kansrijke bevolkingsgroepen bepalen. Bovendien wijst de analyse uit welk gewicht elke factor heeft ten opzichte van de andere factoren. Die factoren met bijbehorende wegingen leveren de woon aantrekkelijkheidsindex op. De bereikbaarheid van banen weegt daarin het zwaarst. Vanuit gemeenten in de Randstad zijn ondanks files meer banen te bereiken dan vanuit gemeenten in de grensregio's. Daarom staan veel gemeenten in de Randstad hoog op de ranglijst van de woon aantrekkelijkheidsindex. Dit jaar is voor twee indicatoren in de index – het aandeel koopwoningen en vooroorlogse woningen – de bron (syswov) overgestapt op een nieuw bronbestand; de Basisadministratie gemeenten (BAG).

Ontwikkeling woon aantrekkelijkheid door de tijd

Behalve de samenstelling van de woon aantrekkelijkheidsindex voor het jaar 2015 en de positie op de ranglijst van meest aantrekkelijke gemeenten, is per gemeente ook de ontwikkeling van de relatieve positie op de ranglijst voor woon aantrekkelijkheid opgenomen. Bij sommige gemeenten zijn daarin flinke schommelingen zichtbaar. Dat komt omdat de rangnummers door de tijd worden vergeleken. Van sommige gemeenten liggen de waarden van de woon aantrekkelijkheidsindex dicht bij elkaar. Het gevolg daarvan is dat een lichte verslechtering van bijvoorbeeld het veiligheidsniveau ten opzichte van gemeenten met een vergelijkbare waarde op de index, een gemeente in één klap een aantal plaatsen kan laten dalen op de ranglijst. In deel III van de Atlas is een ranglijst opgenomen van de grootste stijgers en dalers op de woon aantrekkelijkheidsindex over de laatste vijf jaar. Daar is de ontwikkeling op de feitelijke scores getoond. De ontwikkeling van de score kan vanzelfsprekend afwijken van de ontwikkeling in rangnummers. De scores op de woon aantrekkelijkheidsindex zijn overigens met terugwerkende kracht gecorrigeerd voor gemeentelijke herindelingen. Daardoor kunnen de rangscores voor vroegere jaren in deze Atlas enigszins afwijken van die in eerdere Atlassen (zie hierboven).

Sociaal-economische index

De sociaal-economische index bestaat uit het aandeel personen in de bijstand, het werkloosheidspercentage, het aandeel arbeidsongeschikten, het percentage huishoudens met een inkomen lager dan 105% van het sociaal minimum, het aandeel personen met een lage opleiding, de netto participatiegraad van vrouwen, de werkgelegenheid (het aantal banen in de gemeente als percentage van de beroepsbevolking) en het percentage banen in groeisectoren (financiële en zakelijke dienstverlening). De samenstelling van de sociaal-economische index is niet afgeleid uit een kwantitatieve analyse, maar gebaseerd op kwalitatieve kennis over arbeidsmarkt, werkgelegenheid en lokale economie. Voor het bepalen van de index is per kenmerk de rangorde van de gemeenten bepaald. Het rangnummer wordt gedeeld door vijftig om de score van de gemeente op een bepaald onderdeel te verkrijgen. De sociaal-economische index is de som van die scores en wordt op zijn beurt weer gesorteerd op rang. De gemeente met rangnummer 1 heeft de beste sociaal-economische positie.

Sociaal-economische index door de tijd

De sociaal-economische index door de tijd laat de ontwikkeling van de positie (rangnummers) op de sociaal-economische index zien. Gemeentelijke herindelingen

¹ Zie: G.A. Marlet, 2009: De aantrekkelijke stad (VOC Uitgevers, Nijmegen), hoofdstuk 5.

blijken effect te hebben gehad op de sociaal-economische positie van gemeenten. Op basis van nieuwe gemeente-indelingen is de sociaal-economische index voor eerdere jaren herberekend. De Atlas gaat elk jaar van de nieuwste gemeente-indeling en de nieuwste beschikbare cijfers uit, en houdt die ook aan voor de eerdere jaren. Daardoor kunnen ook voor de oudere jaren lichte wijzigingen zijn opgetreden ten opzichte van de index in de vorige Atlas, maar is wel de vergelijkbaarheid door de tijd gegarandeerd.

Pagina 2 Bevolking

Elke tweede pagina in deel II van de Atlas bevat grafieken met informatie over de ontwikkeling en de samenstelling van de bevolking van de betreffende gemeente, vergeleken met het gemiddelde van de 50 grootste gemeenten.

Bevolking

De totale omvang van de bevolking in de gemeente (bron: CBS/GBA).

Potentiële beroepsbevolking

Het aantal inwoners van 15 tot 64 jaar (bron: CBS/GBA). Er wordt algemeen vanuit gegaan dat dit het deel van de bevolking is dat in principe zou kunnen werken. De potentiële beroepsbevolking is uitgedrukt als percentage van de totale bevolking. In deel III (de ranglijst) is ook de gemiddelde jaargroei van de potentiële beroepsbevolking over de laatste tien jaar opgenomen.

Hoogopgeleiden

Het aantal personen met een hoge opleiding (hbo en WO) als percentage van de feitelijke beroepsbevolking in de gemeente. Onder hoger onderwijs vallen opleidingen op niveau 5, 6 en 7 van de SOI: hbo- en universitaire opleidingen en oudere beroepsopleidingen die daarmee vergelijkbaar zijn (bron: CBS/EBB). Bij deze indicator is gebruikgemaakt van de oude definitie van beroepsbevolking uit de EBB.

Middelbaar opgeleiden

Het aantal personen met een middelbare opleiding als percentage van de beroepsbevolking in de gemeente. Onder middelbaar onderwijs vallen opleidingen op niveau 4 van de SOI, dat wil zeggen de tweede fase van het voortgezet onderwijs: bovenbouw havo/vwo en opleidingen vergelijkbaar met mbo 2, 3 en 4 (bron CBS/EBB). Bij deze indicator is gebruikgemaakt van de oude definitie van beroepsbevolking uit de EBB.

Laagopgeleiden

Het aantal personen met maximaal een lagere opleiding als percentage van de beroepsbevolking in de gemeente. Onder lager onderwijs vallen de opleidingen op niveau 1, 2 en 3 van de zogenoemde SOI. Dit is het gehele basisonderwijs en de eerste fase van het voortgezet onderwijs: lbo, vbo, vmbo, mavo en de eerste drie leerjaren van havo en vwo, plus het laagste niveau van het beroepsonderwijs (bron: CBS/EBB). Bij deze indicator is gebruikgemaakt van de oude definitie van beroepsbevolking uit de EBB.

Allochtonen

Het aantal niet-westerse allochtonen als percentage van de totale bevolking per 1 januari 2014 (bron: CBS). Allochtonen zijn alle personen van wie minstens één ouder in het buitenland is geboren. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen personen die zelf ook in het buitenland zijn geboren (de eerste generatie) en personen die in Nederland zijn geboren (de tweede generatie). Autochtonen zijn personen van wie de beide ouders in Nederland ter wereld kwamen, ongeacht het land waar zij zelf zijn geboren. In bijvoorbeeld Australië geboren kinderen van Nederlandse emigranten worden dus niet tot de allochtonen gerekend. De groep allochtonen is door het CBS op grond van het geboorteland van de persoon onderverdeeld in westers en niet-westers, tenzij de persoon in Nederland is geboren. In dat geval is de onderverdeling in westers en niet-westers bepaald aan de hand van het geboorteland van de moeder. Is die ook in Nederland geboren, dan is het geboorteland van de vader bepalend voor de onderverdeling in westers en niet-westers. Tot de categorie niet-westers behoren allochtonen uit Turkije, Afrika, Latijns-Amerika en Azië, met uitzondering van Japan en Indonesië.

Studenten

Het aantal studenten (mbo, hbo en WO) als percentage van het totaal aantal inwoners in de gemeente (bron: CBS).

Jonge eenpersoonshuishoudens

Het aantal jonge eenpersoonshuishoudens, tot en met 34 jaar, als percentage van het totaal aantal huishoudens (bron: CBS).

Gezinnen met jonge kinderen

Het aantal gezinnen met jonge kinderen (waarvan het oudste kind niet ouder is dan 11 jaar) als percentage van het totaal aantal huishoudens (bron: CBS).

Oudere eenpersoonshuishoudens

Het aantal oudere eenpersoonshuishoudens, 60 jaar of ouder, als percentage van het totaal aantal huishoudens (bron: CBS).

Pagina 3 Economie

In deel II wordt op elke derde pagina de sociaal-economische situatie van een gemeente onder de loep genomen.

Werkgelegenheid

De werkgelegenheid is de geïndexeerde (2004=100) ontwikkeling van het totaal aantal banen in de gemeente. Het gaat hier om banen van werknemers, zelfstandigen zijn hierin niet meegeteld. In 2006 is het CBS overgestapt op een nieuw registratiesysteem dat is gebaseerd op de Polisadministratie welke wordt beheerd door het UWV Werkbedrijf en is gevuld met werknemersgegevens uit de loonaangiften die werkgevers bij de Belastingdienst indienen. Om de vergelijkbaarheid met de tijdreeksen in eerdere Atlassen te continueren is met behulp van Lisa-data (www.lisa.nl) voor 2007 een 'las' gemaakt tussen de oude EWL-data van het CBS en de nieuwe regionale werkgelegenheidsdata gebaseerd op de Polisadministratie.

Participatie vrouwen

Aantal vrouwen dat werkt als percentage van de vrouwelijke beroepsbevolking. Omdat deze indicator onderdeel uitmaakt van de sociaal-economische index in de Atlas voor gemeenten, en om grote inconsistenties daarin met eerdere jaren te voorkomen, is hier nog gebruikgemaakt van de oude afbakening van de potentiële beroepsbevolking (15 tot en met 64 jaar) (gebaseerd op de EBB van het CBS).

Bijstand

Het aantal personen met een WWB- (Wet Werk en Bijstand), IOAZ- (Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen), of IOAW-uitkering (Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers) als percentage van de bevolking tussen 20 en 64 jaar (bron: CBS).

Het Lisa-bestand

Lisa is een databestand met gegevens over alle vestigingen in Nederland waar betaald werk wordt verricht. De kerngegevens per vestiging hebben een ruimtelijke component (adresgegevens) en een sociaal-economische component (werkgelegenheid en economische activiteit).

Door de beschikbaarheid van dit type beschrijvende gegevens voor heel Nederland kan het Lisa vestigingenregister beschouwd worden als het basisbestand voor sociaal-economisch en ruimtelijk onderzoek. Van elk willekeurig geografisch niveau en van elke activiteit kan bijvoorbeeld de werkgelegenheid(sontwikkeling) in beeld worden gebracht.

Omdat Lisa ook (historische) informatie over vestigingen van de overheid, het onderwijs, de gezondheidszorg en de vrije beroepsbeoefenaars registreert, is Lisa uniek in zijn soort. Verder zijn Lisa-gegevens eenvoudig te koppelen aan andersoortige bestanden waardoor Lisa voor vele beleidsvelden en beleidsmakers een waardevol instrument is. Het Lisa werkgelegenheidsregister bevat informatie over meer dan 1.000.000 vestigingen in Nederland. Landsdekende informatie is beschikbaar vanaf 1996.

Voor welke beleidsdoelen worden de Lisa-data zoal gebruikt? Uit de vele toepassingsmogelijkheden enkele voorbeelden: ontwikkeling werkgelegenheidsbeleid, planning van bedrijfs- en kantoorlocaties, ontwikkeling startersbeleid, ontwikkeling economisch beleid voor specifieke sectoren zoals de creatieve industrie, kennisintensieve bedrijvigheid, ICT en R&D, milieubeleid, verkeers- en vervoersbeleid, toerisme- en recreatiebeleid, beleid op het terrein van externe veiligheid.

Welke informatie is beschikbaar:

Het Lisa-bestand bevat gegevens van meer dan 1 miljoen vestigingen. Per vestiging zijn voor heel Nederland de volgende gegevens opgenomen: naam vestiging, vestigingsadres, correspondentieadres, activiteitscode (SBI 2008), aantal mannen fulltime, vrouwen fulltime, mannen parttime, vrouwen parttime (incl. uitzendkrachten), telefoonnummer en gemeentecode.

Meer informatie:

Lisa Projectorganisatie
Enschede
053 - 482 50 80
info@lisa.nl
www.lisa.nl

Werkloosheid

Aantal werklozen als percentage van de beroepsbevolking (bron: CBS en UWV Werkbedrijf).

Arbeidsongeschiktheid

Het aantal personen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering (WIA, WAO, WAZ en Wajong) als percentage van de beroepsbevolking (bronnen: CBS en UWV Werkbedrijf).

Armoede

Het percentage huishoudens met een inkomen lager dan 105% van het sociaal minimum. Dat percentage is gebaseerd op een modelschatting dat het aantal huishoudens met een inkomen lager dan 105% van het sociaal minimum schat op basis van het aantal inwoners en het aantal 65-plussers (bron: CBS), het aantal ontvangers van een bijstandsuitkering (ABW, IOAW en IOAZ, bron: CBS), het aantal ontvangers van een arbeidsongeschiktheidsuitkering (WIA, WAO, WAZ en Wajong, bronnen: CBS en UWV Werkbedrijf) en het aantal ontvangers van een WW-uitkering (bronnen: CBS en UWV Werkbedrijf). Het percentage huishoudens met een minimuminkomen wordt vervolgens berekend door het aantal arme huishoudens te delen door het aantal particuliere huishoudens, exclusief studentenhuishoudens.

Cultuur en erfgoed

Het aantal banen in de cultuur- en erfgoedsector, per 1000 inwoners in de gemeente (bron: Lisa). Hieronder vallen onder andere banen in de dienstverlening voor uitvoerende kunst, schrijven en overige scheppende kunst, beoefening van podiumkunst, banen bij openbare bibliotheken en kunsttuleencentra, musea, kunstgalerieën en expositieruimten.

Architectuur

Het aantal banen in de architectuur, inclusief interieurarchitecten, per 1000 inwoners in de gemeente (bron: Lisa).

Bouw

Het aantal banen in de bouw, inclusief projectontwikkeling, per 1000 inwoners in de gemeente (bron: Lisa).

Horeca en winkels

Het aantal banen in de horeca en winkels, per 1000 inwoners in de gemeente. Onder winkels vallen supermarkten, warenhuizen, tuincentra, speciaalzaken (inclusief apotheken) en ook kappers en andere aanbieders van persoonlijke verzorging – voor zover die ook een feitelijk verkooppunt in de gemeente hebben. Internetwinkels en markthandel vallen er niet onder (bron: Lisa).

Pagina 4 Woon aantrekkelijkheid

De laatste pagina per gemeente is volledig gereserveerd voor factoren die van invloed zijn op de aantrekkingskracht van een gemeente op verhuizende huishoudens.² Veel van deze factoren maken ook deel uit van de woon-aantrekkelijkheidsindex (zie beschrijving bij pagina 1).

Bereikbaarheid van banen

Bij de bereikbaarheid van banen gaat het om de bereikbaarheid van werk vanuit de gemeente, vanuit het perspectief van de inwoners (huishoudens). Ofwel: hoe goed kunnen mensen die in de betreffende gemeente wonen een gevarieerd aanbod banen in die gemeente en alle andere gemeenten in Nederland bereiken? Daarbij tellen banen die verder weg liggen minder zwaar mee dan banen dichtbij. De bereikbaarheid van banen is gebaseerd op de gemiddelde reistijdwaardering van Nederlandse werknemers. Daarbij is gerekend met werkelijke reistijden. De bereikbaarheid van banen is berekend voor de auto buiten de spits (eerste staafje in de figuur), de bereikbaarheid per auto in de spits (tweede staafje) en de bereikbaarheid per openbaar vervoer. De verschillen tussen de drie staafjes in de figuur geven aan in welke mate die bereikbaarheid verslechtert als gevolg van files (het verschil tussen het eerste en het tweede staafje), en of de gemeente in de spits beter bereikbaar is per auto of per openbaar vervoer (het verschil tussen het tweede en het derde staafje).

Huizenprijzen

Als indicator voor huizenprijzen is de mediane verkoopprijs in de gemeente en de bijbehorende bandbreedte opgenomen. Op die manier is niet alleen het prijsniveau, maar ook de variatie in prijzen binnen de gemeente met die in de andere gemeenten te vergelijken. De ondergrens van de bandbreedte is de laagste prijs van de 90% duurste wijken in de gemeente, de bovengrens van de bandbreedte is de hoogste prijs van de 90% goedkoopste woningen. Als basis voor deze indicator dienden de huizenprijzen per vierkante meter op 4-positie-postcodeniveau (bron: NVM).

Onveiligheid

Samengestelde index op basis het aantal geweldsmisdrijven en vernielingen, per 1000 inwoners in de gemeente (bron: CBS/KLPD).

² Zie voor de bijbehorende analyses: G.A. Marlet, 2009: De aantrekkelijke stad (VOC Uitgevers Nijmegen).

Overlast

Aandeel van de bevolking dat overlast en verloedering in de woonomgeving ervaart. De mate van overlast en verloedering in een gemeente is gemeten aan de hand van een indexscore dat een gewogen gemiddelde is van verschillende indicatoren. Hierbij is gebruikgemaakt van de databestanden van de Veiligheidsmonitor. De gegevens hebben betrekking op het jaar 2013. De selectie en weging van de indicatoren is gebaseerd op regressiemodellen waarin de mate waarin mensen weg willen uit een wijk wordt verklaard, onder andere uit diverse indicatoren voor de mate van overlast en verloedering in de wijk.³ De indicatoren die een significante verklaring vormen voor het wegtrekken van mensen in een wijk (of er niet willen wonen) zijn opgenomen in de index voor de mate van overlast en verloedering in de gemeente; het aantal vernielingen van openbare werken, beklad-dingen, de hoeveelheid rommel op straat, overlast van dronken mensen, overlast van drugsgebruikers, overlast van jongeren en overlast van omwonenden. Deze indicatoren tellen niet allemaal even zwaar mee maar worden gewogen. De weging van de verschillende indicatoren is gebaseerd op de gemiddelde gestandaardiseerde correlatiecoëfficiënten (de relatieve verklaringskracht) van elke indicator in bovengenoemde modellen. Hiermee sluit de weging van elke indicator zo goed mogelijk aan bij wat mensen feitelijk belangrijk vinden in hun woonomgeving.

Culinaire kwaliteit

Het kwalitatieve aanbod van restaurants is gemeten aan de hand van het oordeel van de rapporteurs van restaurantgids *Lekker* en de Michelingids. In de Michelingids zijn ongeveer zeventig Nederlandse restaurants opgenomen. De restaurantgids *Lekker* presenteert jaarlijks vijfhonderd Nederlandse kwaliteitsrestaurants. Bovendien wordt uit deze vijfhonderd een top 100 samengesteld. Om tot de culinaire kwaliteitsindicator te komen hebben gemeenten per restaurant met vermelding in de *Lekker* één punt gekregen. Vermelding in de top 100 leverde één bonuspunt op, en de eerste plaats nog eens één bonuspunt (in totaal dus drie punten voor het restaurant op de eerste plaats in de *Lekker*). Elke ster in de Michelingids leverde eveneens een punt op (een restaurant met drie sterren kreeg dus drie punten, gelijk aan een eerste plaats in de *Lekker* top 100). Al die punten zijn vervolgens opgeteld, zodat feitelijk een gemiddelde is genomen van het oordeel van de *Lekker*-rapporteurs

en de Michelin-rapporteurs. De score per gemeente is tot slot gedeeld door de bevolkingsomvang. De kwaliteitsindicator is zo een maat voor de dichtheid van kwaliteitsrestaurants in een bepaalde gemeente. Die indicator is uiteindelijk weergegeven als het aantal culinaire kwaliteitspunten per 50.000 inwoners.

Podiumkunsten

Het aantal uitvoeringen in de podiumkunsten in de gemeente. Onder podiumkunsten vallen toneel (waaronder ook ballet, dans, cabaret, musical), klassieke muziek en popmuziek (waaronder ook jazz, lichte muziek en wereldmuziek). Klassieke muziek bevat ook de categorie opera. Voor het aanbod podiumkunsten is gebruikgemaakt van het aantal voorstellingen in de theaters en poppodia die aangesloten zijn bij de Vereniging voor Schouwburgen en Concertgebouwdirecties (VSCD), de Vereniging Nederlandse Poppodia en Festivals (VNPF), het Nederlands Uitburo of die opgenomen zijn in het bestand van EM-Cultuur en waarvoor de data bij de afzonderlijke instellingen verzameld zijn.⁴

Musea

Het totaal aantal musea in de gemeente per 100.000 inwoners, gebaseerd op de data van de Museumvereniging, EM-cultuur en hetmuseumcafe.nl.⁵

Monumentale binnenstad

Op basis van de locaties van de Rijksmonumenten (bron: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, zie beschrijving hieronder) is een indicator ontwikkeld voor de omvang van een historische binnenstad. Daarvoor is voor alle locaties in een gemeente allereerst bepaald hoeveel Rijksmonumenten zich binnen een straal van 500 meter bevinden. De locatie waarvoor het aantal Rijksmonumenten binnen die straal het grootst is, is als het centrum van de stad aangemerkt. Het aantal Rijksmonumenten dat zich binnen een straal van 500 meter van dat centrum bevindt, is de maat voor de monumentale omvang en dichtheid van die binnenstad.

Monumentale woningen

Het aantal monumentale woningen (Rijksmonumenten) in de gemeente (bron: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed) als percentage van de totale woningvoorraad (bron: BAG). De openbare database van de Rijksdienst

³ G.A. Marlet, C.M.C.M. van Woerkens, *Weg uit de wijk*, in Economisch statistische berichten, 4502, 26-1-2007 en G.A. Marlet, C.M.C.M. van Woerkens, 2007: *Op weg naar Early Warning. Omvang, oorzaak en ontwikkeling van problemen in de wijk* (Atlas voor gemeenten, Utrecht).

⁴ Zie voor een uitvoerige beschrijving van de gebruikte methode en bronnen: N. van den Berg, G. Marlet, R. Ponds, C. van Woerkens, 2011: *Podiumpeiler 2011. Jaarlijkse monitor voor de podiumkunsten en de muziekindustrie* (VOC Uitgevers, Nijmegen).

⁵ G. Marlet, J. Poort, C. van Woerkens, 2011: *De schat van de stad. Welvaartseffecten van de Nederlandse musea* (Atlas voor gemeenten, Utrecht).

voor het Cultureel Erfgoed bevat alle objecten die in de loop der tijd (na de invoering van de Monumentenwet in 1961) als Rijksmonument zijn aangemerkt.⁶ Om voor dat predicaat in aanmerking te komen moesten onroerende zaken minstens vijftig jaar oud zijn, en van belang zijn vanwege schoonheid, wetenschappelijke betekenis of cultuurhistorische waarde. Het ouderdomscriterium is recent losgelaten, waarna ook een aantal nieuwere gebouwen als monument is aangewezen. De lijst die voor deze Atlas is gebruikt (van mei 2013) bevat voornamelijk vooroorlogse gebouwen. Onder de 63.904 monumenten bevinden zich 25.766 woningen en 38.138 niet-woningen. Die niet-woningen worden weer onderverdeeld in de categorie gebouwen en niet-gebouwen. Onder de gebouwen vallen kantoren, kerken, molens, et cetera. Onder de niet-gebouwen vallen parken, archeologische monumenten, standbeelden, landgoederen, et cetera. Gebouwde monumenten zijn ten behoeve van dit onderzoek gekoppeld aan de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), zodat de exacte locatie van die monumenten bekend werd, en het aantal monumentale woningen als percentage van de totale woningvoorraad kon worden berekend.

Monumentale bomen

Het aantal monumentale bomen zoals vermeld in het Landelijk Register van Monumentale Bomen van de Bomenstichting (bron: Bomenstichting) per 100.000 woningen in de gemeente. Monumentale bomen worden in het register opgenomen als ze in principe minimaal tachtig jaar oud zijn. Daarnaast moeten ze beeldbepalend zijn voor de directe omgeving, cultureel of dendrologisch waardevol zijn of een zeldzaamheids-waarde vertegenwoordigen (door hoogte, ouderdom, omvang of opvallen in provinciaal of landelijk perspectief). Er worden solitaire bomen opgenomen, boomgroepen of lanen.

Archeologische Rijksmonumenten

Het aantal archeologische Rijksmonumenten in de gemeente per 100.000 woningen (bron: Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed).

Monumenten in de buurt

Behalve het aantal Rijksmonumenten als aandeel van de woningvoorraad (zie beschrijving hierboven), is ook het gemiddeld aantal Rijksmonumenten in de buurt (bin-

nen een straal van 200 meter van de woningen in de gemeente) opgenomen. Dat is een indicator voor monumenten in de buurt, bijvoorbeeld omdat mensen dan uitzicht hebben op monumentale gebouwen, omdat ze het prettig vinden om een wandelingetje te maken in de monumentale omgeving van hun woning, of omdat ze de leefbaarheid in een monumentale omgeving hoger inschatten. Het gaat hier overigens niet alleen om monumentale woningen maar om alle Rijksmonumenten in de buurt. Het aantal monumenten in de buurt is berekend voor alle 6-ppc-gebieden, de score per gemeente is het (gewogen) gemiddelde van alle 6-ppc-gebieden in de gemeente.

Moderne architectuur in de buurt

Het gemiddeld aantal iconen van de moderne architectuur binnen een straal van 200 meter van de woning. Daarvoor zijn de databestanden van de Architectuurgids en het Jaarboek voor architectuur gebruikt. De Architectuurgids beoogt *“een representatieve keuze te maken uit het werk van architecten en architectuurstromingen die een relevante rol hebben gespeeld in de ontwikkeling van de architectuur in Nederland in de twintigste eeuw. Naast overwegingen van architectuurhistorische aard is geselecteerd naar bouwtype, stijlperiode en bouwjaar.”*⁷ De gebouwen die ooit in die gidsen zijn verschenen worden gezien als de ‘iconen van de moderne architectuur’.⁸ De gegevens over de precieze locaties van die gebouwen zijn beschikbaar gesteld door Piet Vollaard, één van de samenstellers van de Architectuurgids. In dat bestand zitten 1635 gebouwen, waaronder slechts 124 woningen. Daarom zijn de iconen van de moderne architectuur in de buurt (zowel woningen als – en vooral – niet-woningen; voornamelijk openbare gebouwen) opgenomen; het gemiddeld aantal iconen van de moderne architectuur binnen een straal van 200 meter van een woning in de gemeente. Het aantal iconen van de moderne architectuur in de buurt is berekend voor alle 6-ppc-gebieden, de score per gemeente is het (gewogen) gemiddelde van alle 6-ppc-gebieden in de gemeente.

Stedenbouwkundige periodes

Verschillende bouwstijlen blijken heel verschillend te worden gewaardeerd door de woonconsument. Binnenkort verschijnt een boek, met daarin een verslag van grootschalig onderzoek naar de waarde van verschillen-

⁶ De monumentenwet definieert monumenten als “Vervaardigde zaken welke van algemeen belang zijn wegens hun schoonheid, hun betekenis voor de wetenschap of hun cultuurhistorische waarde”. Het gaat dus niet alleen om woningen en andere gebouwen (gebouwde monumenten), maar bijvoorbeeld ook om parken en archeologische sites. Zie: Monumentenwet 1988, art 1b.

⁷ P. Groenendijk, P. Vollaard, 2006: Architectuurgids Nederland, 1900-2000 (Uitgeverij 010, Rotterdam), p. 6.

⁸ *Modern*, niet in de zin van modernistisch, maar in de zin van hedendaags/twintigste-eeuws.

de bouwstijlen voor de gebruiker en zijn omgeving.⁹ De in dat onderzoek gebruikte indicatoren worden alvast in deze Atlas gepresenteerd. In Amsterdam is het zo dat bepaalde bouwperiodes overeenkomen met stijlen en stromingen in de architectuur, met niet alleen de daarbij horende ontwerpkenmerken, maar ook met de contemporaine stedenbouwkundige principes. Verschillen in kwaliteit van het ontwerp van gebouwen zijn geoperationaliseerd door bouwperiodes te koppelen aan architectuurstijlen. De indeling is gebaseerd op twee door de Dienst Ruimtelijke Ordening van de gemeente Amsterdam georganiseerde workshops waaraan Jos Gadet (geograaf), Erik Buursink (historicus), Ton Schaap (stedenbouwkundige), Hans van der Made (stedenbouwkundige) en Erik Mattie (architectuurhistoricus) hebben deelgenomen. Het resultaat is een stedenbouwkundige hoofdindeling met de bijbehorende bouwperiode. Deze vormen tezamen de zes meest kenmerkende periodes van de Nederlandse woningbouw. Hieronder worden die zes hoofdperiodes één voor één beschreven.

Hollandse huisjesstad

Alle woningen die voor 1850 zijn gebouwd worden gezien als één categorie: Hollandse huisjesstad. Deze stedenbouwkundige periode kenmerkt zich door de stad als vestingstad, met letterlijk een muur eromheen. Het hele stedelijke leven, en dus ook uitbreiding en woningbouw, speelde zich om veiligheidsredenen binnen die muur af. Dat betekent automatisch dat er in steden compact gebouwd werd, in de kenmerkende Hollandse stijl met de bekende Hollandse gevels. Deze periode is nader onder te verdelen in verschillende architectonische stijlen: Gotiek, Renaissance en Classicisme. Maar de grootste gemene deler uit deze stedenbouwkundige periode is dat per kavel één huis, onder één kap gebouwd werd. Het daklandschap komt één op één overeen met de *footprint* van het perceel. Dat binnen die huizen in latere periodes meer gezinnen kwamen te wonen doet daar niets aan af. Evenmin dat veel individuele woonhuizen meer recentelijk in luxe appartementen werden getransformeerd of in kantoren.¹⁰

Schilderachtige ingenieursstad

De stedelijke bebouwing in de periode daarna, van 1850 tot aan de Eerste Wereldoorlog wordt gekarakteriseerd door nieuwe en grotere bouwtypes en schaalvergroting, zowel in de publieke bouwwerken als in de sociale en particuliere woningbouw. Dat laatste was ook nodig

omdat de bevolking in deze periode door de industrialisering van Nederland explosief toenam. De stadsuitbreidingen die tot stand komen na de Vestingwet van 1874 worden gekenmerkt door gesloten, hoekige bouwblokken met een op de oude Hollandse steden geënte architectonische invulling. De huiskavel blijft herkenbaar als architectonische eenheid, maar is onderdeel van ensembles met twee of meer gelijktijdig gebouwde (etage) woningen. In deze typisch Nederlandse schilderachtige ingenieursstad is hierdoor de kenmerkende individualiteit van de Hollandse Huisjesstad gehandhaafd. De Woningwet van 1901 bevorderde de planmatige uitleg door uitbreidingsplannen verplicht te stellen.¹¹

Blokkenbouw en tuindorpen

Het interbellum kenmerkt zich door twee kenmerkende, maar duidelijk van elkaar verschillende, stromingen in de Nederlandse architectuurgeschiedenis. Het ontluikende modernisme nam afscheid van het gesloten bouwblok. Experimenten met strokenbouw en nieuwe ideeën over architectuur en wonen leidden tot een andere woningplattegrond. Tegelijkertijd behielden rationele en expressionistische architecten een stevige grip op de ontwikkelingen. Verschillende uitbreidingsplannen met gesloten blokkenbouw van onder andere Berlage, vaak ingevuld door de expressionistische Amsterdamse School, zijn daarvan de meest bekende voorbeelden. Beide stromingen hebben met elkaar gemeen dat ze afscheid namen van de kavel als structurerende architectonische eenheid. Het blokfront werd als eenheid ontworpen en gebouwd. Een apart lemma binnen de richtingenstrijd van het interbellum wordt gevormd door de kleinschalige tuindorpen (niet te verwarren met de modernistische *tuinsteden*), stedenbouwkundige uitbreidingen van vooral de grotere steden. De architectuur van de tuindorpen en ook de verkaveling kon modernistisch of traditionalistisch zijn. Buiten de tuindorpen ontstonden in de grote steden weinig grondgebonden woningen. Maar de (half) vrijstaande woningen die in veel middelgrote steden gebouwd werden, zouden in de jaren negentig van de twintigste eeuw model staan voor een nieuw type woning: de 'jaren-dertig-woning'. Over het algemeen werden de traditionelere huizen nog 'ambachtelijk' gebouwd, wat tegenwoordig als een karakteristiek kwaliteitskenmerk wordt gezien.¹²

⁹ G. Marlet & J. Gadet, 2015: Goed gebouwd. De waarde van verschillende bouwstijlen voor de bewoner en zijn omgeving (Verschijnt binnenkort bij VOC Uitgevers, Nijmegen).

¹⁰ S. Komossa (2010), Hollands bouwblok en publiek domein. Model, regel, ideaal. (Vantilt, Nijmegen).

¹¹ E. Buursink (2010), Revanche van de schilderachtige ingenieursstad. Voormodernistisch Amsterdam als sociaal-economische motor van de metropoolregio. (UvA, Amsterdam).

¹² F. Lazrak, J. Rouwendaal, 2013: Cultureel erfgoed en de waardeontwikkeling van vastgoed, in Cultureel erfgoed op waarde geschat. Economische waardering, verevening en erfgoedbeleid (Platform31, Den Haag).

Modernistische tuinstad

Vanaf de Tweede Wereldoorlog is het modernisme de leidende stroming. Het modernisme is eigenlijk nooit helemaal verdwenen, maar de hoogtijdagen vallen toch wel globaal samen met de periode van de wederopbouw met een uitloop naar eind jaren zestig. In deze periode van groeiende welvaart en een groeiende bevolking was het noodzakelijk in een hoog tempo veel nieuwe huizen te bouwen (één miljoen). Het hoge tempo en de dito investeringskosten betekenden dat in bepaalde gevallen de woningen erg sober waren, maar over het algemeen wel degelijk gebouwd en gelegen binnen ruim opgezette, groene uitbreidingswijken, de modernistische tuinsteden. In de steden was de gestapelde woning de norm geworden en hoogbouw rukte, mede als gevolg van nieuwe bouw- en productiemogelijkheden, op.

Stadsvernieuwing en woonerven

Hoewel rond 1970 nog enkele zeer grootschalige modernistische plannen in de grote steden worden opgeleverd (Bijlmermeer, Prins Alexanderpolder) komt de suburbanisatie snel op gang. Verschillende nota's ruimtelijke ordening hebben als langdurig beleidsdoel het behoud van de groene ruimte rond de steden. Er worden groeikernen en groeisteden aangewezen waar de nieuwe woningen moeten worden gebouwd, vaak op grote afstand van de steden. Voorbeelden zijn Heerhugowaard, Duiven, Lelystad, Zoetermeer, Houten, etc.

Kenmerkend voor deze periode zijn de structuralistische woonerven, ofwel 'bloemkoolwijken'. Maar ook andere vormen van laagbouw komen voor. Onvrede over de monotonie van de naoorlogse tuinsteden maakt dat er weer meer aandacht komt voor variatie in het gevelbeeld, waarbij het platte dak plaatsmaakt voor eendeloze variaties op het schuine dak. De architectuur is vaak nog een afgeleide van de vormtaal zoals die ook in de jaren zestig gebezigd wordt. Het structuralisme is ook beeldbepalend voor de stadsvernieuwing die tussen 1970 en 1990 verrijst in en rond de centra van de grote steden.

VINEX en stedelijke vernieuwing

De laatste periode, van 1990 tot het begin van de crisis op de woningmarkt (2009), staat bekend als de VINEX-periode, genoemd naar de Vierde Nota Ruimtelijke Ordening Extra.¹³ In deze periode laten grotere uitbreidingsgebieden dikwijls een staalkaart aan architectonische stijlen zien. Materiaal en detaillering zijn over het algemeen verzorgd en minder goedkoop dan in de jaren vijftig en zestig. De laatste tijd is in zeer bescheiden mate ook particulier opdrachtgeverschap in opkomst. Een andere tendens is het binnenstedelijk bouwen in grote dichtheden, waarbij de woningplattegronden en architectuur verzorgd zijn, maar de openbare ruimte krap bemeten. Hierbij wordt vaak teruggegrepen op negentiende-eeuwse voorbeelden.

¹³ Ministerie van VROM, 1990: Vierde Nota Ruimtelijke Ordening Extra (SDU Uitgevers, Den Haag).

Bronnen

Architectuurgids

Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG)

Bomenstichting

Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Basisregistratie Personen (BRP)

Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Bestand Bodemgebruik (BBG)

Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Centrum voor beleidsstatistiek

Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Enquête beroepsbevolking (EBB)

Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Enquête Werkgelegenheid en Lonen (EWL)

Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Historisch Bestand Gemeenten

Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), Polisadministraties UWV

Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), RIO

Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), StatLine (www.cbs.nl)

EM-Cultuur

hetmuseumcafe.nl

Jaarboek voor architectuur

Kadaster

Lekker, de restaurantgids van Nederland (www.lekker.nl)

Lisa vestigingenregister (www.lisa.nl)

Michelingids, Restaurantclassificatie

Ministerie van Binnenlandse Zaken/WWI, Systeem woningvoorraad (syswov)

Museumvereniging

Nederlands Uitburo (NUB, www.uitburo.nl)

Nederlandse Vereniging van Makelaars o.g. en vastgoeddeskundigen (NVM),
Woningmarktinformatiesysteem (www.nvm.nl)

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Rijkswaterstaat Data-ICT-Dienst

UWV Werkbedrijf

Veiligheidsmonitor

Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG), Locatie gemeentehuizen

Vereniging Nederlandse Poppodia en Festivals (VNPF)

Vereniging van Schouwburgen en Concertgebouwdirecties (VSCD)

CultuurKaart

Het aanbod aan cultuur en erfgoed in uw gemeente in kaart gebracht, en vergeleken met vergelijkbare gemeenten.

Hoe verhoudt het aanbod aan cultuur & erfgoed in uw gemeente zich tot dat aanbod in andere gemeenten?

Wat is de maatschappelijke waarde van het aanbod aan cultuur & erfgoed in uw gemeente?

Hoe verhoudt die waarde zich tot de kosten die de gemeente maakt voor de instandhouding daarvan?

Waar kan de gemeente het beste in (blijven) investeren?

Hoe dragen investeringen in cultuur & erfgoed naar verwachting bij aan de aantrekkingskracht en vitaliteit van uw gemeente?

Die en andere vragen worden in de cultuurkaart met harde cijfers beantwoord.

Zie voor een voorbeeld:
www.atlasvoorgemeenten.nl

Atlas onderzoek

Onderzoek naar wijken, gemeenten en regio's in Nederland